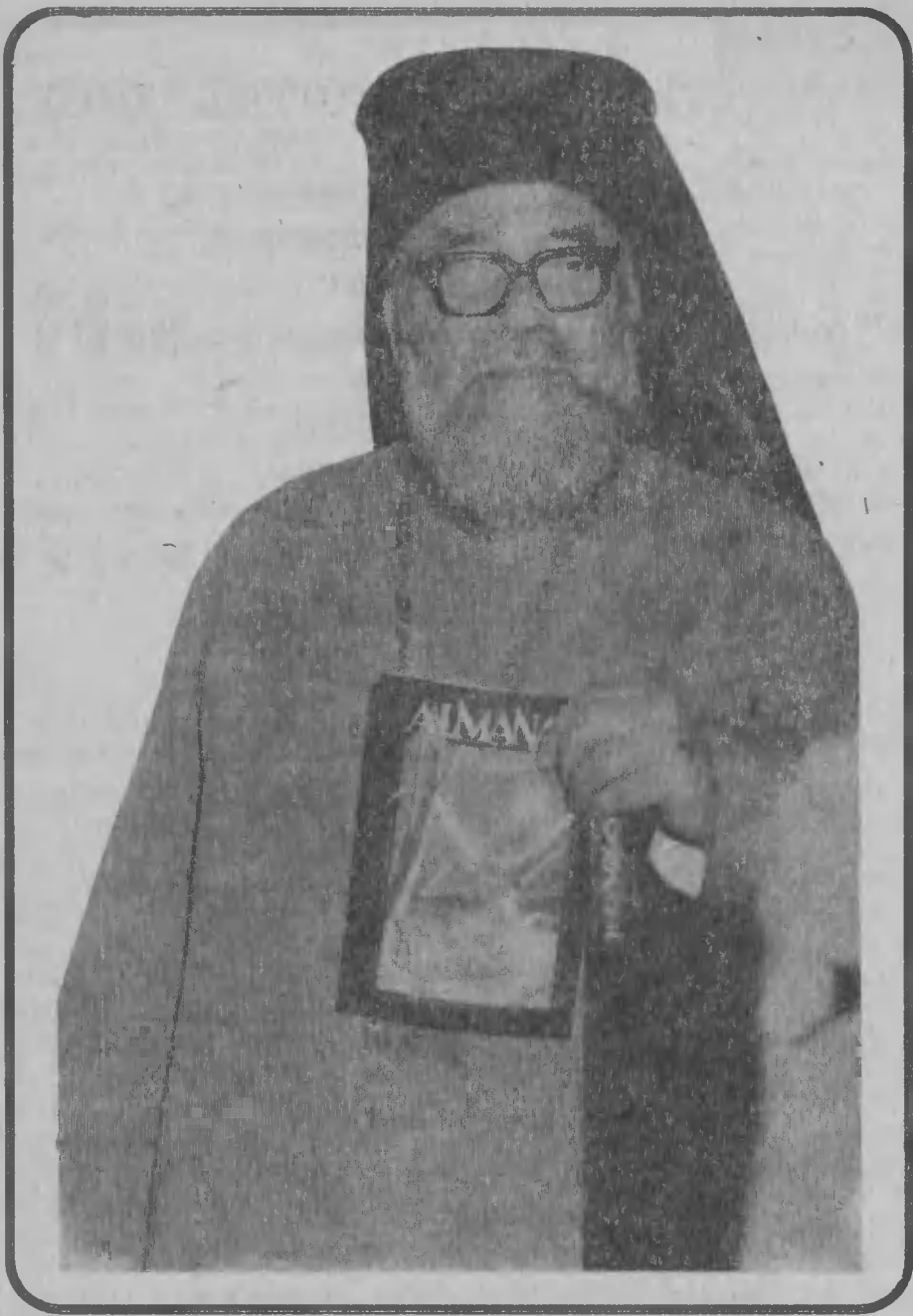

ANTICIPATIA 1995

ALMANAH ALMANAH ALMANAH

"Ce a fost, va mai fi, și ce s-a făcut, se va mai face; nu este nimic nou sub soare."

BIBLIA, Ecleziaștul, 9 Cap. 3.15

ALMANAH ANTICIPAȚIA 1995

Editat de S. C. "ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ" S. A.

în colaborare cu Editura "VOIX" S.R.L.

sub egida revistei

"Colecția de povestiri științifico-fantastice ANTICIPAȚIA"

Director onorific

ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administrație

IOAN ALBESCU - director

NICOLAE NAUM

LILIANA RODICA TURLICĂ

Redactor literar

MIHAI-DAN PAVELESCU

Responsabil almanah

VIORICA PODINĂ

Machetarea și tehnoredactarea

PAVEL D. CONSTANTIN

Coperta

WALTER RIESS

Adresa

Piața Presei Libere nr. 1

București, cod 79781

sector 1

Telefon: 617 58 33

Fax: 222 84 94

Difuzor unic autorizat: Editura "VOIX" S.R.L.

Telefon: 637 85 84; 637 50 18

Tiparul

Tipografia "INTERGRAPH"

Telefon: 769 35 68

Moto
"Când mă gândesc
la predestinare,
il văd pe Dumnezeu
ca pe un răufăcător."
M. Luther

Exercițiul SF

Nu cred să existe cineva în țara aceasta care să nu fi "prins" măcar o ședință de învățământ politico-ideologic înainte de 1989. Spun "să fi

tru a se convinge auditoriul adus la ședințe, cu arcanul, că societatea capitalistă, în frunte cu portdrapelul ei – societatea nord-americană – se afla în plină putrefacție

scula cu noaptea-n cap ca să ajungi, călătorind pe treptele tramvaiului, la serviciu. Ni se demonstra cât de jos poate ajunge acolo sărăcia, dar noi ne uitam cu jind la filmele americane în care vitrinele magazinelor stăteau să se rupă sub greutatea atâtor bunătăți. Ni se atrăgea atenția la corupția din

Lecție practică de învățământ politico-ideologic

Tema:

Educația mistico-religioasă multilateral dezvoltată.

prins" pentru că se chiu-
lea într-un stil îngrozitor
și puțini se pot mândri că
au avut o frecvență de
peste 50%. Inițial, cu mulți
ani în urmă, la învă-
țământul politico-ideo-
logic aflam teorii despre
oportunitatea construirii
unei noi societăți socia-
liste și, mai apoi, comu-
niste, dar în ultima
perioadă totul se redusese
la obsedanta argumen-
tație că cea mai rea socie-
tate, cea mai inumană și
demolatoare pentru spiri-
tul uman, era societatea
capitalistă.

Se consumau ore nenu-
merate, apelându-se la
citate și exemplificări pen-

(ca să citez, "pe marginea
prăpastiei").

Dar ceea ce a creat o
adevărată psihoză pentru
profesori și propagandiști
reprezenta înverșunarea
cu care românul, suscepti-
bil cum îl știm, prin natu-
ra sa, deși era bătut la cap
să priceapă cât de oribilă
era societatea capitalistă,
stăruia să creadă contra-
riul, fiind recalitrant
peste măsură.

Ni se vorbea, spre
exemplu, despre groză-
viile șomajului, dar pe noi
ne ducea gândul la aju-
torul de șomaj – acordat
în dolari – din care se
putea trăi regește (aici) și
la fericirea de a nu te

societatea capitalistă, dar
noi vedeam la televizor
cum chiar președintele
unui mare stat era luat de
urechi și pus la colț când
greșise cu ceva. Ni se
spunea despre lipsa de
democrație, dar mai scăpa
spre noi câte un ziar sau o
revistă din Occident, în
care citeam că oricine
putea să-l critice până și
pe primul ministru, dacă
merita.

Ni se povestea despre
lipsa drepturilor omului,
dar noi vedeam că ei
depășiseră faza aceasta și
se luptau pentru drep-
turile animalelor. Ni se
demonstra cu convingă-
toare argumente până

unde pot merge aberațiile religioase, inumanitatea actelor unor secte sinucigașe, în schimb noi ne găseam liniștea și pacea în bisericile noastre și ne cununam sau ne botezam copii pe furiș, în deplină clandestinitate. Ni se povestea despre inflație, noi însă vedeam cum la ei, în Occident, scădeau în continuu prețurile la aparatura electronică – spre exemplu – și că la mai toate operațiunile se foloseau cartele magnetice și nu bani.

Ei bine, cu cât erau mai stăruitoare eforturile de a ne convinge că orânduirea capitalistă ajunsese într-un hal fără de hal, cu atât mai mult ne îndoiam de acest lucru. Ba, din contră, toate aceste eforturi, depuse de un corp de activiști foarte energici, plini de pasiune și entuziasm, s-au soldat, spre final, cu convingerea întregului popor român că societatea capitalistă era mult mai bună decât cea socialistă. Vă dați seama la ce grad de disperare au ajuns acești oameni, pe umerii cărora societatea așezase ingrata și delicata sarcină de a ne arăta ADEVĂRUL? În final, în anul de grație 1989, și-au dat seama că așa nu se mai poate. Tot efortul lor

de a ne demonstra ce e bine și ce e rău eșuase, pentru că, prin niște mecanisme psihosociologice subtile și perverse, noi pricepeam pe dos. Oameni inteligenți și practici, ei și-au spus: cu metodele clasice nu mai merge, trebuie, neapărat, încercat ceva revoluționar, ceva mult mai eficient. Apelând la experți autohtoni și străini, specialiști în materie, au ajuns repede la concluzia, firească de altminteri, că românul este puțin sensibil la vorbe, dar mai încrezător în fapte. Deci, ceea ce nu a putut convinge prin vorbe, ar putea fi mult mai convingător apelând la fapte. Cu alte cuvinte, trebuia făcută o demonstrație de forță, perfect coordonată și controlată, prin care să se simuleze, cu pedanterie chiar, tot ceea ce se exemplificase negativ la învățământul politico-ideologic despre societatea capitalistă.

Și s-a declanșat, astfel, după acel moment fantastic de naivitate, care va purta pentru totdeauna numele de "Revoluția din decembrie 1989" (ca să sune mai convingător), o lecție practică (și deschisă, totodată) de învățământ politico-ideologic care, după aproximativ 20 de ani (conform previziunilor

domnului Brucan) trebuia să convingă, prin fapte, întregul popor român de cât de catastrofală este orânduirea capitalistă.

Pentru a pune în practică acest scenariu, a fost nevoie, imediat după '89, de plasarea specialiștilor în punctele cheie – atât în structurile de Putere, cât și în Opoziție. Acest obiectiv putem spune că s-a realizat, fără eforturi, fiecare lector sau propagandist valorificându-și înclinațiile naturale spre o anumită latură, fără restricții. Dispersia a fost perfectă, ajungându-se în situația de a se controla, uneori chiar la vârf, structurile politice sau sociale ce formau piesele de bază ale societății după 1989, conform scenariului.

Când toate au fost aranjate, adică imediat după 1989, s-a trecut cu hărnicie la aplicarea planului lecției practice de învățământ politico-ideologic.

În primul rând "s-a dat drumul" la inflație. Am văzut pe pielea noastră, din plin, ce înseamnă inflația. Adică să iei astăzi salariu, să fii bucuros că prin acțiuni personale (direct cu șeful) sau prin acțiuni sindicale leafa ta a crescut cu 8,53%, dar peste o săptămână, din cauza valului de scumpiri,

să constăți că nu mai ai ce da de mâncare copiilor.

Apoi, în paralel, s-a stimulat și s-a cultivat în stil mare corupția. De la cele mai de jos, până la cele mai înalte nivele. Să simți din plin cum e atunci când te duci să-ți ceri un drept – absolut legal – și funcționarul public să se uite la tine de parcă ai fi marțian sau, în cel mai bun caz, să te îndrume pe o cale birocratică pe care ți-ar trebui șapte ani să rezolvi problema. În schimb, pentru următorul petiționar, care "a zâmbit" frumos și i-a deschis ușa biroului cu piciorul (măinile fiindu-i ocupate cu sacoșele) să fie numai lapte și miere și să-i satisfacă imediat doleanța, ba încă un pic în plus față de ce i se ceruse, chiar dacă nu era în limita legii. Să vezi că tu umbli pe la toate instanțele pentru o amărîtă de casă, iar alții își fac colecție de vile preluate fără probleme de la stat. Trebuie să recunoașteți că nu se putea o demonstrație mai perfectă și o lecție mai convingătoare despre cum acționează corupția în societatea capitalistă, fie chiar și în faza de tranziție.

Nu trebuia uitată problema sărăciei. S-au luat măsuri adecvate, care să completeze efectele inflației într-un mod cât mai

catastrofal. De fiecare dată s-au plafonat salariile, s-au impus impozite așa de mari pe venituri, că omul nu mai știe dacă muncește pentru el sau pentru impozit. Și, în sfârșit, efectele au început să se arate. Au apărut "boschetarii", în număr din ce în ce mai mare, s-au populat canalele cu amărîți gata să ucidă pentru o pâine, oamenii umblă din ce în ce mai jerpeliți, mai jigăriți.

Trebuie menționat însă că nici pe departe nu s-au epuizat inițiativele în domeniu. Există multe resurse, încă neexplorate, așa că putem să ne așteptăm la și mai rău.

În fine, nu putea să lipsească din peisaj criminalitatea și promiscuitatea. Pentru atingerea acestui obiectiv s-au făcut eforturi complexe. S-a "dat drumul" la filme, reviste și alte materiale propagandistice care să cultive violența și pornografia, exact așa cum ne povestiseră că stau lucrurile în societatea capitalistă în plin proces de descompunere.

S-a trecut apoi la "prelucrarea" magistraților, astfel încât astăzi, în România, să știi când începe un proces, dar să nu știi când se sfârșește. S-a ajuns la situații, în care criminali înrăiți nu

Exercițiu SF

sunt băgați în pușcărie, pe motiv că aceasta le dăunează. În astfel de condiții, încurajați parcă de justiție, bandele de răufăcători își fac de cap. Și, pentru a le "stimula" inițiativele și fantezia creatoare, s-a permis realizarea unei vaste rețele de mediatizare a delictelor, începând cu ziarul "Evenimentul zilei" și terminând cu "Infractorul de ambe sexe". Parcă ne-am afla în plin Festival Național "Omorul României", cu premii pentru cele mai originale violuri sau crime.

Am putea spune că acest aspect al programului a fost realizat și chiar depășit față de planul lecției, beneficiind și de un aport substanțial din partea etniei țigănești, care a răspuns cu promptitudine și conștiințiozitate chemării adresate.

În sfârșit, revenim la titlul temei – educația mistico-religioasă. În primul rând s-a sesizat pericolul cantonării în zona ortodoxiei, unde nu se putea face mai nimic, românul fiind, prin naștere și fire, ortodox. Totuși, și aici s-a găsit o soluție: și anume aplicarea metodei de largă eficiență, numită "soborul de

Exercițiu SF

preoți". N-a existat acțiune, simpozion, construcție, fenomen al naturii, aniversare, festivitate, congres, lansare de vapor sau de carte etc. etc. etc. să nu beneficieze de o slujbă, oficiată de un sobor de preoți. Instalarea unei bănci într-un parc public, a unei borne kilometrice pe marginea drumului, a unei tăblițe comemorative pe o casă se realiza, neapărat, cu contribuția unui sobor de preoți. Și nu se putea ca toate aceste evenimente să nu se dea la televizor, în ziare, în reviste de largă circulație, așa, ca românul să se sature pentru totdeauna de slujbe religioase.

Dar marele câștig propagandistic se putea realiza mai ales din alte direcții. Există pe Pământ o mulțime de culte și de secte, de izbăvitori și cugetători, amatori sau profesioniști, cărora li s-a creat sentimentul că România este țara făgăduinței. Așa că nu mai e de mirare să fi oprit pe stradă de adevărate brigăzi de educație mistico-religioase, formate din tineri trași parcă la indigo: blonzi, cu părul scurt, înalți, îmbrăcați în costume negre, cu cravată, care vor încerca să te

convingă că tot ceea ce-ți dorești este să intri în cultul adventist, de ziua a șaptea, spre exemplu. S-au organizat manifestări de amploare pe stadioane, unde domni onorabili, într-o limbă cu totul necunoscută, au cântat și au recitat, spre binele și fericirea celor prezenți, pe gratis, realizând chiar și minuni de vindecare a unor boli incurabile. S-au dat la televizor filme de animație atât de convingătoare, încât cu greu au fost domolite coșmarurile copiilor după aceea. S-au răspândit atâtea Biblii pe înțelesul tuturor, că nici imbecilii n-au scăpat fără să înțeleagă măcar ceva.

În sfârșit, a intrat în arenă artileria grea. A venit Maitreya – cel de-al doilea fiu al lui Dumnezeu, care s-a gândit să ferească tocmai România. Dar au sosit și sectele satanice, să-i ferească pe cei mai puțin optimiști și cu porniri sado-masochiste. Au crescut din pământ, cu câte un centimetru pe an, crucile de piatră și s-au descoperit o mulțime de moaște sfinte. Au explodat toate filozofiile oculte, într-o puzderie de cărți, în tiraje amețitoare. Foști delicvenți de drept comun au ajuns rapid să propovăduiască și să încante tineretul cu practici hinduso-sexuale,

iar fenomenele paranormale s-au înmulțit în așa măsură, încât a fost nevoie să se editeze o revistă specializată. Nu ar fi de mirare ca, pe undeva prin România, o ramură a sectei AUM – Adevărul Suprem, să fabrice cu tenacitate și profesionalism gazul sarin, atât de necesar pentru bunul mers al metroului bucureștean...

Iată deci că, în linii mari, lecția practică de învățământ politico-ideologic a început să dea roade. Din ce în ce mai mulți români abandonează ideea că cea mai bună societate este societatea capitalistă și încep să ducă dorul a ceea ce a fost...

Dar oare la noi se construiește autentică societate capitalistă sau, mai degrabă, un artefact menit să ne inoculeze, într-o nouă formulă, mai vechile idei care nu au dat rezultate prin metode ortodoxe, înainte de 1989?

Înainte de a trage o concluzie, merită să medităm.

IOAN ALBESCU

Deși am putea fi acuzați că perpetuăm metoda anchetelor de opinie, am făcut din nou apel la acest procedeu pentru a afla răspunsuri noi la întrebări mai vechi. Nu am abordat oameni pe stradă, pentru că nu am dorit să realizăm un studiu sociologic. Am încercat să dăm o șansă, în condițiile unei depline sincerități și a lipsei constrângerilor ideologice, unor colaboratori fideli ai Almanahului Anticipația, pentru a se exprima în legătură cu acest delicat subiect. Publicăm în continuare, în ordinea alfabetică a numelor, o selecție a celor mai interesante răspunsuri, care invită, după opinia noastră, la un moment de reflecție

1. Există o diferență între religie și credință? Personal, faceți o deosebire între credință și practica religioasă? De ce?
2. Credeți că știința și credința sunt incompatibile?
3. Din cele două perspective – știință și credință – există un sfârșit previzibil al omenirii?

*Știința și credința
sunt cele două aripi ale omului*

Vasile Andru
scriitor

1. Termenii religie/credință/practică religioasă numesc fiecare altceva. Definirea lor este importantă.

Religia este cultul consacrat unei divinități, unui întemeietor, este sistem și doctrină. Există religii efemere și religii milenare. Și împăratul Traian, și unii dictatori mai aproape de noi au fost declarați zei și au avut altare și preoți și religii numite cu numele lor... Dar numai religiile revelate sunt cele care orientează ferm omenirea.

Credința este energia sufletului îndreptată spre bine. Aceasta ar fi o definiție laică, sau tehnică. Iată și o definiție tainică, sacramentală, pe care o preiau de la părintele I. Bria: "Credința este lucrarea harului lui Dumnezeu care produce, în omul căzut, starea de mântuire".

Așadar, credința are un aspect cuantificabil: energia minții și a inimii, motivația psihică. Dar mai are și un aspect tainic: participarea divinității la existența noastră, participare văzută ca un har.

Practica religioasă este modul de a spori și întreține energia duhului, este un mod de

ANCHETA

Știință - Credință

înmulțire a harului. Practica religioasă (rugăciunea sistematică, postul, sophrosyne sau cultivarea puterilor sufletești, toate făcute ritmic și sub îndrumare) pregătesc terenul psihic pentru primirea harului: care poate veni într-un an sau într-o viață; sau de dimineață până în seară, "de va voi Domnul".

2. Știința și credința sunt perfect compatibile, ba chiar sunt congenue; sunt aripile omului, iar numai cu o singură aripă zborul nu ar fi posibil.

Știința întreprinde explorarea lumii vizibile și a energiilor măsurabile.

Experiența religioasă prilejuiește explorarea lumii nevăzute, a lumii potențiale, cu care avem conexiuni multiple.

Așadar, eu nu pun în simetrie "știința-credință", ci "știința-experiența religioasă". Căci credința este o calitate a sufletului care dă sens adevărat la toate: și experienței științifice (explorarea lumii văzute) și experienței religioase (explorarea lumii întregi, adică și văzută și potențială și nevăzută).

Știința elucidează legea naturală, legea aflată de om.

Experiența religioasă elucidează legea revelată, supranaturală și codifică cele mai bune raporturi ale omului cu cerul, cu divinul.

Magii de la Răsărit, care se închină pruncului Hristos, sunt simbolul științei care își găsește încoronarea morală și calitativă prin religie.

3. Nu există un sfârșit previzibil, ci numai un sfârșit iminent. Există o iminență a sfârșitului și asta o afirmă și gândirea științifică și cea mistică.

Știința deduce că sfârșitul ar depinde de: epuizarea combustibilului uranian din soare, sau de o glaciațiune repetabilă; sau de capacitatea autodistructivă a omului. Toate acestea sunt tratate cu destulă indiferență, adică știința nu cutremură, omul rămânând fiu al instincțelor.

Religia ne spune că există o "plinire a vremii"; și ne pune în față perspectiva unei "Judecăți de Apoi" – intuiție care dă măsura adevărată a omului, ideea că el nu se sfârșește aici pe pământ. Și că tot ce lucrăm pe pământ, sufletul ia și duce cu el în Veac, în Veșnicie.

Religia creștină spune că sfârșitul omului, al lumii este cu desăvârșire ascuns. Această enigmă absolută ne protejează și ne creează un cadru propice împlinirii. Alarmerile apocaliptice despre sfârșitul lumii, pe care le auzim și astăzi la noi, sunt profeții false; ele apar sub tensiunea sfârșitului de mileniu, produse ale anxietății în unele cazuri, căutarea unor beneficii nevrotice în alte cazuri. Nimeni nu poate ști când va fi sfârșitul, iar singura atitudine bună este să trăim pregătiți, ca sfârșitul să ne găsească pregătiți, adică în curățenie. De aici decurge soluția practică: viața în curățenie dă putere dublă: și pentru lumea de aici, și pentru "dincolo", adică asigură un raport corect cu lumea nevăzută, pregătește o bună participare la nivele de existență nebănuite.

Știința poate prevedea pe etape. Ea poate spune că va apărea o speță umană mutantă, care nu va fi sfârșitul omului, ci un alt fel de participare a lui la viața nesfârșită.

Sorin Antohi

istoric, Universitatea București

1. În multe contexte, dar nu în toate, termenii "religie" și "credință" se află în distribuție liberă (spun lingviștii), sunt interschimbabili (spun toți ceilalți). Astfel, budismul poate fi considerat religie sau credință, dacă înțelegem prin fiecare dintre cei doi termeni un sistem de afirmații care leagă un univers imanent de un univers transcendent. Analiza unor astfel de interfețe imanent/transcendent (care, inevitabil, au grade foarte diferite de complexitate) i-a făcut pe unii savanți (dintre români, cel mai important e Ioan Petru Culianu) să postuleze existența unui set finit de reguli simple, chiar binare, care pot genera obiecte mentale extrem de sofisticate și, mai mult, chiar au generat toate religiile cunoscute, putând produce și altele, pe care un fel de tabel al lui Mendeleev al posibilităților le-ar sugera. Științele cognitive și fizica fractală ne oferă paradigme convingătoare pentru conceptualizarea unor astfel de procese intelectuale. Am spus lucruri atât de abstracte fiindcă am

ANCHETA

Știință – Credință

vrut să rămân la nivelul cel mai general: nu e aici locul pentru a intra în detaliile diverselor religii particulare, esențial mi se pare un acord asupra definirii omului în sensul lui Mircea Eliade, ca *homo religiosus*. Din această perspectivă, din neolitic și până azi omul nu s-a schimbat în mod fundamental, deși este plauzibil ca experiența preistorică a sacrului să nu fi fost sistematizată la fel de complet ca religia creștină – de altfel, arheologia nici nu poate reconstitui, pe baza unor urme precare, un eventual Toma d'Aquino al zorilor umanității. Nici nu este cu adevărat important: paralel cu efortul "doctorilor Bisericii", de exemplu, misticii creștini au dovedit că intensitatea experienței religioase nu ține de arhitectura e rațională.

Poți crede fără a practica o anumită religie. Dintre dimensiunile religiei (rituală, mitologică, doctinală, etică, socială, interioară), omul modern poate pune accentul pe una, pe toate, sau pe orice combinație – dar poate fi și ateu. Oricum, un credincios practicant nu este automat mai aproape de sacru decât un credincios al aceleiași religii care neglijează dimensiunea rituală, sau decât o persoană care a interiorizat viziunea ecumenică asupra religiosului și, de exemplu, consideră că toate religiile monoteiste slujesc același Dumnezeu.

2. Nu. Aceasta este o prejudecată relativ recentă, fixată într-o formă polemică de către Voltaire, detaliată de pozitiviști și dusă la ultimele sale consecințe de materialismul dialectic. Lumea academică occidentală nu operează sistematic o atare distincție (rămasă un trist privilegiu al ateilor), fiindcă studii amănunțite de istorie a științei și epistemologie au evidențiat mai mult continuități decât rupturi între cele două paradigme: Descartes construiește metoda pornind de la revelație și vis, Newton și marii săi contemporani din fizică erau naturi profund religioase, Einstein era un credincios fervent etc. Cercetarea imaginarelor sociale (de exemplu, interpretarea dată nașterii științei galileene de către Culianu) aduce probe noi în acest sens. După mine, știința și religia se află în același univers mental: gnosticismul primelor secole de după Christos, ca și structura profundă gnostică a științei moderne, par

să fie verigile de legătură. Un spirit complex nu-și poate pune în mod serios problema opțiunii între știință și religie.

3. Da. Religiile includ adesea profeții amănunțite cu privire la sfârșitul lumii: în cosmologiile ciclice (foarte populare și printre oamenii de știință), sfârșitul unei lumi e urmat de nașterea alteia; pentru cosmologiile lineare (de tip iudeo-creștin), sfârșitul lumii este unic și irepetabil. Există un frison apocaliptic în toată lumea modernă: de la diversele lecturi ale Apocalipsei lui Ioan și până la apocaliptismul non-creștin, inclusiv științific: moartea termică, moartea nucleară, moartea ecologică etc. Pentru mine, cuvântul "previzibil" e problematic: profețiile oferă un calendar al sfârșitului care nu poate fi citit decât simbolic, iar știința nu poate profeți (a demonstrat-o definitiv Popper, vorbind despre "mizeria istoricismului"). Așadar, cred că sfârșitul e plauzibil, dar momentul său e incert. E cheia angoasei apocaliptice. Pentru creștini, de exemplu, se adaugă incertitudinile mântuirii: nu e indiferent ce se întâmplă după sfârșit. Pentru populația tupi-guarani, incertitudinea e completă: ei nu știu nici *când*, nici *unde* va veni sfârșitul lor; așa că ei colindă perpetuu America de Sud, trecând prin jungle și peste Anzi, de la un ocean la altul, ca să-și întâlnească limita finală.

Dan D. Farcaș

scriitor

1. Credința este o convingere profundă, personală, pe care o întâlnim la orice om, convingere la care cei tari ajung singuri, gândind, iar cei slabi imitându-i pe alții. Budiștii (și nu numai ei) cred în reîncarnare sau în Nirvana; fizicianul crede în infailibilitatea ecuațiilor sale, există pasionați care cred că OZN-urile ne controlează destinele, ba chiar și ateul crede că nu există Dumnezeu.

Religia este o credință colectivă, coerentă, accesibilă, dar din păcate devenită, de cele mai multe ori, dogmă. Ea ajută pe cei mulți și slabi să evite rătăcirile sau căderea în păcat,

ANCHETA

Știință — Credință

oferindu-le o anumită cale, dar îi poate împiedica pe cei capabili de gândire să mai caute și alte căi posibile. Orice religie este un pas înainte necesar omului în drumul spre Divinitate; dar nu va exista niciodată un muritor în stare să aibă acces în întregime la această Taină, deci Omul trebuie să posede șansa și tăria de a face și alți pași în această încercare de înțelegere. În timp ce credința poate reînnoi mereu căutarea lui Dumnezeu, stimulând gândirea întru creația de icone tot mai apropiate de perfecțiune, religia poartă după ea povara convingerii că l-a găsit pe Dumnezeu, afirmând că nu mai este necesară decât deplina obediență în spiritul adevărului care a fost revelat o dată și pentru totdeauna, cu negarea oricărei gândiri care ar putea pune la îndoială acest adevăr.

Îmi place să cred într-o Divinitate elitistă care, pentru a-i înfrâna pe oameni de la ticăloșiile ce le stau în fire, cere, prin dogmă, supunere și autonegare, dar în același timp de la cei capabili să gândească și să simtă frumusețea superioară așteaptă împlinirea unei lucrări care transcede litera îngustă a datoriei religioase, instituind o atare noutate încât să-l surprindă și să-l încante pe Dumnezeu însuși. Refuz să cred că lumea e un mecanism de ceasornic în care Ceasornicul a pus, încă de la început, și "Arta Fugii" a lui Bach ori "Oda Bucuriei" a lui Beethoven; îmi place mai degrabă să-mi imaginez că El s-a bucurat când a auzit pentru prima oară aceste creații.

În sfârșit, ce argument mai bun s-ar putea găsi pentru nevoia permanentă de a transcede dogma decât faptul că Dumnezeu a lăsat pe Pământ atâtea religii, în fața fiecăreia revelându-se în chipuri diferite, fiecare religie având sute de milioane de credincioși, care au primit dovezi că ei și numai ei sunt cei aleși...

2. Realitatea este inepuizabilă. Omul nu poate spera altceva decât să construiască modele coerente, tot mai adecvate, care să-l ajute să acționeze eficient asupra acestei realități. Știința este un sistem de astfel de modele. Religiiile sunt o colecție de alte modele. În multe privințe domeniile abordate sunt diferite. Acolo unde nu sunt, modelele diferite s-ar putea contrazice; dar acest fapt nu trebuie receptat ca o tragedie; știința însăși tolerează uneori pluralitatea mo-

delelor sale asupra unor aspecte ale realității. De pildă, când s-au despărțit strămoșii omului de cei ai maimuțelor? Răspunsurile date de paleontologie, imunologie, hematologie etc. diferă: știința le reține pe toate în pluralitatea lor. În același mod se acceptă mai multe teorii cosmogonice, privind structura subcuantică a materiei etc., pentru a nu mai vorbi de psihologie, sociologie sau politologie, în care pluralitatea teoriilor ține de metoda însăși.

Dacă religiile, în forma lor populară, conțin numeroase contradicții supărătoare, formele lor elaborate posedă o remarcabilă consistență, tratând aspecte pe care știința nu le abordează. Aceste forme, de regulă, nu pot fi respinse, în mod riguros, nici prin fapte, nici prin argumente logice. Iar pluralismul religiilor, ca și pluralismul știință-religie, ca orice pluralism, sunt (vorba dialecticii) un motor al progresului...

3. Tot ce are un început trebuie să aibă probabil și un sfârșit. Știința ne învață că Soarele va exploda peste cinci miliarde de ani; există ipoteze conform cărora Universul întreg se va prăbuși în sine (poate, cine știe?) peste 80 miliarde de ani. Avem încă timp să ne gândim dacă vom putea evita aceste cataclisme. Există și alte amenințări cosmice, mai îngrijorătoare, cum ar fi marii meteoriți care o dată la câteva zeci de milioane de ani pustiesc Terra.

Religia oferă termene mult mai apropiate, ale Apocalipsei de pildă. Există și viziuni conform cărora omenirea este un simplu experiment, un imens țarc de cobai, care va fi lichidat când va voi Experimentatorul, care el însuși ar putea fi cobaiul unui alt Experimentator ș.a.m.d...

Până una-alta, prognoziștii pe termen lung se roagă pentru evitarea sfârșitului nuclear (de pildă niște teroriști fanatici, convinși că misiunea lor sfântă este să "implementeze" Apocalipsa) ori a unui sfârșit ecologic, genetic etc. Iar unii religioși se întreabă dacă, în caz de catastrofă, Cineva Acolo Sus ar interveni să ne salveze sau nu. Iar dacă ar interveni, cine anume ar avea prioritate.

Mai mult de atât, mă îndoiesc că ar putea ști cineva ceva despre sfârșitul omenirii.

NOTĂ: Deșigur, cele de mai sus reprezintă doar o credință sau, altfel spus, un fragment de model, o cunoaștere nicio-dată perfectă, căutând însă disperat perfecțiunea.

ANCHETA

Știință – Credință

Alexandru Mironov

Ministrul Tineretului și Sportului

1. Da. Eu, de pildă, cred fierbinte în extraordinara ascensiune a Omului. Este o credință, nu o religie.

Altfel, nu practic nici un fel de religie, nici măcar ateismul, deși sunt liber cugetător.

2. Nu – dar îmi este greu să înțeleg, ca absolvent al unei facultăți de matematică, unde încape Dumnezeu alături de axiomaticele lui Euclid sau Hilbert, de pildă.

3. Da, categoric. Peste câteva miliarde de ani, când se va fi consumat energia stelei numită Soare. Deși s-ar putea ca Homo Sapiens Superior să-și fi sfârșit, până atunci, ciclul, să răzbată afară din crisalida lui și să se transforme în cu totul altceva – o făptură încă și mai extraordinară decât minunea de protoplasmă, nervi și creiere de astăzi.

Constantin N. Pavel

publicist

1. Sunt trei semne de întrebare ("??") aici, așa că le iau pe rând. a) Religia este o doctrină (cu teorie, concepte și practică – legi, psalmi, post etc.), iar credința este o relație dintre om și Divinitate. Așadar, există o diferență între religie și credință chiar la nivelul primar al concepțului. b) Deosebirea este că practica religioasă este o expresie (particulară, în nici un caz unică) a credinței. c) Răspunsul este înglobat în b).

2. Incompatibile întru ce? Vă referiți la știința teoretică (matematică etc.), tehnică (inginerie), socială (există ansambluri de teorii care se autonomesc "științe sociale"; nu le discut temeiul de a se numi știință, dar nici nu mă fac că ele nu există)? Trecând peste dărnicia stângace a întrebării (care îmi permite să bat câmpii nu doar maximum două file dactilo) și

rămânând în sfera obsesiei comune (care răspunde afirmativ la întrebarea dv.), îmi permit să spun că NU sunt incompatibile. Știința stă sub zodia Verificabilității, a adevărului (fie el și numai cel strict) verificabil. Credința implică și ea o căutare a devărilor (divin, absolut), chiar dacă o face prin experimente (și experiențe sufletești) neverificabile ("științific"), inefabile. Obsesia comună de care pomeam mai sus și răspunsul ei cel atât de categoric vin din prostia ~~aceia~~ cu "păcatul original" (păcatul de a nu-l fi ascultat pe Dumnezeu, cum se vaită popii de duzină, sau păcatul de a fi obținut cunoașterea, cum se vaită traduceriile măsluite sau cel puțin proaste ale Vechiului Testament). Nu există nici un păcat original, căci altminteri Iisus nu i-ar fi îndemnat pe apostoli să fie înțelepți "precum șarpele", precum mult (și pe nedrept) hulitul șarpe, ci ar fi găsit orice alt termen de comparație (înțelepți ca o cioară pucioasă, de exemplu). Pur și simplu, cred că, deoarece oamenii își doreau foarte mult cunoașterea, Dumnezeu (în ipostaza Sfântului Duh) s-a îndurat de ei și, travestit în șarpe, le-a oferit cunoașterea, adică temeiul pentru a alege singur. Admit că mulți "oameni de știință" și mulți ingineri își zic ateii, dar "fericiți cei săraci cu Duhul, căci a lor va fi împărăția cerului". Nu sunt oare ateii cei-mai-săraci-cu-Duhul?

3. Care "perspectivă a științei"? Există vreo "știință a omenirii" (al cărei obiect de studiu să fie omenirea ca ansamblu) care să formuleze predicții despre evoluția omenirii (nu a Terrei!)? Dacă da, să iertați ignoranța (sunt un publicist tânăr etc.). Cât despre credință, cred că întrebarea dv. vine probabil dintr-o nefericită ~~acceptie~~ a termenului "apocalipsă" (pucioasă, Cernobil generalizat, cataclisme etc.). "Sfârșitul" (și deci reînvierea) se referă, cel puțin în sens creștin, la o ordine spirituală, morală, nu la o anulare fizică, biologică. Nici "crisis" (mai nou "Criză") nu implică neantul, neantizarea, ci ceva chiar benefic și plăcut. Oricâte "decepții" (hai să cad și eu pentru o clipă în antropomorfism) i-ar fi provocat omenirea (acest uriaș animal macrosocial), nu cred că Dumnezeu va dori să-și distrugă creația. Nu intenționez să fac reclamă mascată, dar vă reamintesc faptul că nici măcar pistolul

ANCHETA

Știință — Credință

nu ucide, ci acela care apasă pe trăgaci. Ideea că preocupările științifice, tehnice duc la un soi de uscăciune sufletească (versus "sfârșitul omenirii") a fost impusă de niște foști corigenți la matematică, ajunși "nume" prin cultură. Nu omenirea va suferi dacă maisusnumiții nu au avut un profesor bun (la matematică) în școala generală (pe numita omenire o doare-n cot de chestia asta).

Ion Țugu

scriitor

1. Diferențe există, dar ele țin de tradiția rituală. Miliarde de locuitori ai planetei știu că aparțin spiritual unei religii sau alteia; după părerea mea, credința este mai mult decât o religie, pentru că aparține atât intuiției, cât și revelației. În speță este vorba de conștiința Divinității, prin care apoi se construiesc relațiile directe cu o autoritate supremă. Aceste relații pot fi neinițiate, neinstruite în cadrul unei religii îndeobște arhitecturate canonic și doctrinar. Există credincioși profunzi care au cunoștințe superficiale de religie, iar eu i-am admirat mereu pe aceia care au reușit să-l descopere singuri pe Dumnezeu. Dacă în cazul creștinilor, Cărțile Sfinte sunt revelații dumnezeiești indiscutabile, credința ca revelație neinstruită aparține unui fond sufletesc evoluat, permeabil la nevoia de comunicare cu Divinitatea. Să nu uităm apoi că practica religioasă este, în mare măsură, inspirată și direcționată de oameni — ceea ce nu înseamnă că ea nu ar respecta principiile date de Iisus, dar în același timp aceeași a asimilat și idei omenești teologice și eclesiastice. Am o admirație aparte față de cei care, de-a lungul vieții, nu pot trăi fără Dumnezeu...

2. Incompatibilitatea dintre credință și știință este destul de tânără și artificială. După Renaștere, cam de pe la anul 1600, Europa se va confrunta cu tot felul de substituiri, nu toate recalcitrante; începe așadar un fel de orgoliu al rațiunii, care prepară secolele următoare până la al nouăsprezecelea, când apare orgoliul

științific și, deopotrivă, supremația științei asupra tuturor formelor de cunoaștere. Cu toate acestea, marii savanți ai acestui secol, după decenii de experimente se declară credincioși. Adevărul este că între credință și știință nu există rupturi fundamentale; fiecare tinde spre adevăr pe propria-i cale. Aș spune chiar că azi nu se mai poate face știință fără credință și fără cunoașterea corectă a Vechiului și Noului Testament. Afirmatia nu trebuie să surprindă. De la descrierea paleoastronautică din Vechiul Testament, a lui Iezechiel, din care desprindem imaginea unui vehicul cosmic în toate detaliile lui funcționale, până la prima rachetă care și-a luat zborul de pe Pământ spre Cosmos, au trebuit să treacă vreo trei mii de ani! Dar compatibilitatea perfect congruentă dintre credință și știință ne este atestată de psihoistorie și de complicatul așezământ sufletesc uman. Interesant de observat este faptul că în zilele noastre în primul rând oamenii de știință se apropie de credință, își mărturisesc convingerea existenței lui Dumnezeu. Ateismul și ateii devin forme ancestrale de opacitate în ideal și gândire. Este apoi important de reținut că ne apropiem de Dumnezeu prin cunoaștere, inclusiv prin cunoaștere cosmologică...

3. Ideea (ipoteza) unui colaps planetar sau cosmic aparține abia acestui secol. Ideea (ipoteza) Apocalipsei a fost afirmată în ultimul capitol al Bibliei de către Ioan Teologul cu aproape două milenii în urmă. Se poate efectua un studiu paralel privind sfârșitul planetei noastre, și vom observa, la capătul strădaniei, că ipotezele științifice nu fac decât să exprime direct, uneori prin experiment de laborator, ceea ce a fost spus în Apocalipsă. Spațiul nu-mi îngăduie detalii, de altfel importante. Știm că în anumite condiții Soarele poate "înghiți" planeta noastră, ca și planetele mai apropiate de el din întregul sistem solar. Știm că legea a doua a termodinamicii "funcționează" perfect în Cosmos — altfel spus, știm ce poate însemna "moartea termică". Știm că un Univers "distrus", cu toată materia absorbită de găurile negre, poate reveni la viață printr-o nouă explozie. În fine, știm că distrucția și reconstrucția cosmică sunt ciclice. Dar mai știm că acceptând ideea unui sistem

ANCHETA

Știință — Credință

solar apărut în clipa mării explozii, acesta trebuie să aibă și un sfârșit. Eternitatea se exprimă prin permanenta reciclare, iar viața este un continuum în întregul Univers. Apocalipsa nu înseamnă sfârșitul Universului și al vieții, ci momentul dramatic al unui nou început! Știința ne spune că Universul va mai dura câteva miliarde de ani, Soarele va mai fi generos cu noi vreo câteva milioane de ani. Iar Apocalipsa conține în expresie simbolică și parabolică mai toate elementele din ipotezele științifice...

Vasile Văcaru

senator

1. Oricare ar fi perspectiva din care abordăm fenomenul religios, există o evidentă deosebire între conceptele propuse de dvs. spre examinare. Sferele lor de semnificație sunt sensibil diferite, chiar făcând abstracție de faptul că unul dintre ele - anume cel de credință - are și conotații generale, nelegate în nici un fel de polaritatea sacru-profan, esența definitorie a religiei. Diferența la care ne referim este aceea că, îndeobște, credința se consideră a fi una din cele trei dimensiuni principale ale comportamentului religios. Ea se convertește într-un important filon de dezvoltare a componentei psihosociale a personalității - pe când religia apare în exclusivitate ca fapt social, inexistent în afara conștiinței sociale. Religia are un caracter sistemic, și instituie o judecată teleologicomorală asupra realității pe care o circumscrie diviziunii sacru-profan. Este, de asemenea, evident că între credință și practica religioasă există deosebiri. Credința este o afirmare a sacralului, instalată prin revelație și înstructurată comportamental prin socializare, practica religioasă rămânând a fi tocmai expresia concretă a acestei înstructurări, dar și principala modalitate prin care instituțiile religioase își exercită funcțiile de control social și de integrare socială.

2. Incompatibilitatea în ceea ce privește coexistența în conștiința omului modern a perspectivelor de reflectare a realității pe care ni le oferă știința alături de cele oferite de credință?

Categoric, știința și credința nu sunt incompatibile din acest punct de vedere. Fiecare din ele propune un tip de raționalitate ce îi este propriu, iar ființa umană se supune de-a lungul vieții amândorura. Impunerea desăvârșită a unui singur tip de raționalitate asupra spiritului omenesc, e și imposibilă dar și de nedorit. Poate cel mai bun exemplu în acest sens îl găsim în personalitatea savantului devenit bigot după inventarea sistemului cifric binar. Reușind a scrie orice număr numai cu cifrele zero și unu, propria descoperire îi părea o demonstrație a faptului că divinitatea a creat lumea din "nimic".

3. Vă referiți probabil la aserțiunile cu valoare de predicție ce se emit asupra fenomenului în discuție. Din punctul de vedere al omului de știință, pentru ca o afirmație să fie apreciată ca predicție este necesar să convingă printr-o argumentare supusă unor reguli precise ale cunoașterii științifice. În acest sens, știute sunt teoriile vârstei Universului și cele ale stadiității stelare. Perspectiva umanistă și axiologică descrie însă potențialitatea unui astfel de fenomen în cadrul altor parametri. Principalele religii ale planetei își fundamentează profețiile (care, evident, nu au valoare predictivă în termeni epistemologici) pe un eșafodaj ideologic ridicat din perspective apocaliptice, exploatănd astfel instinctualitatea și iraționala spaimă din sufletele oamenilor în scopuri perfect raționale, sociale și individualiste totodată. În încheiere, aş aprecia că binomul știință-credință (cărui a-doriri a-i dedica prezenta ediție a almanahului dvs.) nu este ceea ce se cheamă o "polaritate", el acoperă un interval saturat de varietatea unor semnificații uriașe, regăsite atât de omul învățat și savant, cât și de cel modest. Există adevăruri nedemonstrabile, care aparțin științei. Există o judecată ce se formează și o credință ce se instalează odată cu verificarea empirică a adevărilor științifice corespunzătoare profesiei exercitate, și experienței de viață. Se vede dar că între "credință" și "știință" rătăcim întreaga viață, așa cum un lingvist ar spune că o face între supin și participiu.

MICHAEL MOORCOCK

Ecce Homo!

Premiul Nebula - 1966

Evenimentele sunt cele care modifică un personaj, sau invers? Privită ca o blasfemie în momentul apariției (deși ulterior până și sovieticii s-au inspirat copios din ea), nuvela l-a adus britanicului Michael Moorcock (n. 1939) unicul său premiu SF Nebula 1966.

Nu are puteri precum împărații-zei, este urmat doar de oamenii deșerturilor și de pescari. Ei îi spun că este un zeu, el îi crede. Supușii lui Alexandru afirmau. "Este invincibil, deci este un zeu". Cei care îl urmează pe acest om nu gândesc deloc, el era produsul creației lor spontane. Acum îi conduce nebunul acesta numit Isus din Nazaret

Și el le vorbea, spunându-le:

"Da, într-adevăr, am fost Karl Glogauer și acum sunt Isus Mântuitorul, Hristosul".

Și așa era.

Capitolul UNU

Mașina timpului era o sferă plină cu un fluid lăptos în care plutea călătorul, îmbrăcat într-un costum din cauciuc și respirând printr-o mască atașată la un furtun ce ducea la peretele mașinii. În momentul aterizării, sfera se fisură și fluidul se prelinse în praf. Instinctiv, Glogauer se ghemui, pe măsură ce nivelul lichidului scădea și se afundă în căptușeala interioară, din plastic flexibil. Aparatele, criptice și neobișnuite, tăceau. Sfera se mai balansa puțin, în vreme ce ultimele picături de lichid se scurgeau prin spărtură.

Pentru o clipă, Glogauer deschise ochii, apoi îi închise și gura i se căscă larg, limba tremură și bărbatul scoase un geamăt, care se

transformă într-un tânguie.

Se auzea pe sine. Vocea Graiurilor, își spusese. Limbajul inconștient. Nu putea însă și să vorbească.

Corpul îi amorțea și tremura. Trecerea prin timp nu fusese ușoară și nici fluidul vâscos nu-l protejase complet, deși, fără îndoială, îi salvase viața. Cu siguranță, își rupesese câteva coaste. Întinse cu dificultate brațele și picioarele și începu să se târască peste plasticul luncos spre spărtura din peretele mașinii. Zărea o lumină puternică și un cer precum oțelul lustruit. Se împinse cu corpul pe jumătate prin spărtură, închizând ochii orbiți de razele soarelui. Leșină.

1949 după Hristos. Avea nouă ani și se născuse la doi ani după ce tatăl său ajunsese în Anglia, venind din Austria.

Celălți copii hohoteau în curte. Jocul începuse destul de cinstit și, oarecum nervos, Karl se alăturase grupului. Acum plângea:

— Lăsați-mă jos! Mervyn, te rog, termină!

Îi legară, cu brațele întinse de plasa din sârmă ce împrejmuia locul de joacă. Sub greutatea lui, plasa se curbă și unul din stâlpi amenința să se rupă. Mervyn Williams, băiatul care propusese jocul, începuse să scuture pilonul, smucindu-l violent pe Karl înainte și înapoi.

— Oprește-te!

Văzu că strigătele lui îi încurajau și-și înclăștă dinții, amuțind.

Se lăsă după aceea moale, prefăcându-se leșinat; cravatele de școlari, folosite ca legături, îi tăiau încheieturile mâinilor. Auzea vocile copiilor.

— Ce-l cu el? șopti Molly Turner.

— Face pe nebunu', replică nesigur Williams.

Îi simți desfăcând legăturile, chinându-se cu nodurile. În mod deliberat, se încovole, apoi căzu în genunchi, Julindu-i și se prăbuși cu fața în pământ.

Pe jumătate convins de propria suferință auzea, undeva în depărtare, glasurile îngrijorate.

— Scoală-te, Karl! îl scutură Williams. Termină cu prostiile!

Rămase pe loc, pierzând noțiunea timpului, până auzi pe deasupra murmurului general, vocea domnului Matson:

— Ce i-ai făcut, Williams?

— Ne jucam de-a Isus, domnule. Karl era Isus. L-am legat de gard. A fost ideea lui, domnule... A fost numai o joacă, domnule...

Karl își simțea trupul încordat, dar se străduia să rămână nemișcat, respirând încetisor.

— Nu este un băiat puternic, ca tine, Williams. Trebula să te fi gândit!

— Îmi pare rău, domnule... N-am vrut... Williams părea că plânge.

Karl se simți ridicat; triumfa...

Era purtat. Capul și corpul îl dureau într-atât de tare, încât îl veni greață. Nu avea nici o șansă să afle, cu exactitate, unde anume îl dusesse mașina timpului dar, întorcând capul, putea vedea, după îmbrăcămintea bărbatului din dreapta sa, că se găsea în Orientul Mijlociu.

Intenționase să ajungă în anul 29 e.n., în pustietatea de dincolo de Ierusalim, lângă Bethleem. Oare acum îl duceau la Ierusalim?

Era întins pe o targă confecționată din piei de animale; putea fi o indicație că se afla în trecut. Doi bărbați cărau targă pe umeri. Alții mergeau de ambele părți. Mirosea a sudoare și grăsimi animală, alături de un iz searbăd pe care nu-l putea identifica. Se îndreptau către un lanț îndepărtat de dealuri.

Se crispa când unul din purtătorii țargii se împiedică și durerea dintre coaste spori. Leșină din nou.

Se deșteaptă pentru scurt timp, auzind voci. În mod evident, vorbeau un dialect aramaic. Pesemne era noapte, deoarece era foarte întuneric. Nu mai mergeau. Sub el se aflau paie. Era liniștit. Adormi.

În vremea aceea a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii. El zicea: "Pocățiți-vă,

căci împărăția cerurilor este aproape". Acest Ioan era acela care fusese vestit prin prorocul Isaia, când zice: "Iată glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, neteziți-l cărările". Ioan purta o haină de păr de cămilă și la mijloc era încins cu un brâu de piele. El se hrănea cu lăcuste și miere sălbatică. Locuitorii din Ierusalim, din toată Iudeea și din toate împrejurimile Iordanului, au început să iasă la el și, mărturisindu-și păcatele, erau botezați de el în râul Iordan.

(Matei 3: 1-6)

Îl spălau. Simțea apa rece pe trupul gol. Izbutiseră să-l scoată costumul de protecție. Coastele din dreapta îl erau bandajate cu fâșii groase din țesătură, fixate cu curele de piele.

Se simțea slăbit și avea febră, dar nu-l mai durea atât de rău.

Se afla într-o locuință – sau poate o peșteră; era prea întuneric ca să poată ști sigur –, zăcând pe un maldăr de paie ude. Doi bărbați continuau să toarne apă peste el, din ulcioare de lut. Erau încrunțați, purtau bărbii și strale de bumbac.

Se întrebă dacă putea formula o propoziție care să fie înțeleasă de ei. Cunoștea bine aramaica scrisă, totuși nu era sigur în privința anumitor pronunții.

Își dresă glasul.

— Unde... se află... locul... acesta?

Bărbații se încrunțară, scuturând din capete și lăsă jos ulcioarele.

— Caut... un... Nazarinean... Isus...

— Nazarinean... Isus... Unul din bărbați repetă cuvintele, dar părea că erau lipsite de sens pentru el. Înlăță din umeri.

Cel de-al doilea repetă numai cuvântul Nazarinean, rostindu-l încetisor, de parcă pentru el ar fi avut o semnificație specială. Îi adresă câteva vorbe tovarășului său și se îndreptă spre leșire.

Karl Glogauer continuă să încerce să spună ceva care să fie înțeles.

— În... ce... an... a fost... încoronat... împăratul roman?

Își dădu seama că era o întrebare confuză. Știa că Hristos fusese răstignit în cel de-al cincisprezecelea an al domniei lui Tiberius și de aceea pusese întrebarea. Încercă s-o reformuleze.

— De câți... ani... domnește Tiberius?

— Tiberius? se încrunță bărbatul.

Glogauer se obișnuise deja cu accentul și încercă să-l limite.

— Tiberius... Împăratul romanilor... De câți ani domnește?

— De câți? Nu știu, clătină din cap bărbatul.

Reușise, în sfârșit, să se facă înțeles.

— Unde suntem aici? întrebă Glogauer.

— În pustul de dincolo de Macher. Nu știi?

Macherul se afla în sud-estul Ierusalimului, de cealaltă parte a Mării Moarte. Fără îndolală, se găsea în trecut, pe vremea domniei lui Tiberius, deoarece interlocutorul său recunoscuse numele destul de ușor.

Al doilea bărbat se întoarse, aducând cu el un individ uriaș, cu brațe musculoase, acoperite cu păr și pieptul lat. Într-o mână purta un toiag mare. Părul negru era lung și cârlionțat, iar barba neagră și stufoasă îi acoperea jumătatea superioară a pieptului. Avea mișcările unei sălbăticiuni, iar ochii mari și câprui priveau gânditori spre Glogauer.

Vorbi cu voce groasă, dar prea rapid pentru călătorul temporal. Neînțelegând, fu rândul lui să clatine din cap.

Uriașul se așează lângă el.

— Cine ești?

Glogauer se gândi. Nu se așteptase să fie găsit în felul acela. Intenționase să se deghizeze în negustor sirian, sperând ca accentul local avea să fie suficient de diferit pentru a-i explica greșelile de limbaj. Se hotărî să urmeze varianta inițială.

— Vin din nord, răspunse el.

— Nu din Egipt? întrebă uriașul, de parcă s-ar fi așteptat la așa ceva. Glogauer decise să nu-l contrazică.

— Am venit din Egipt acum doi ani, completă el.

Bărbatul încuviință dând din cap, păru satisfăcut.

— Deci ești un mag din Egipt. Așa am bănuț și noi. Te numești Isus și ești Nazarinean.

— Îi caut pe Isus Nazarineanul, zise Glogauer.

— Atunci, cum te cheamă? Interlocutorul său părea dezamăgit.

Glogauer nu-și putea spune adevărul nume. Li s-ar fi părut prea straniu. Dintr-un impuls, rosti numele tatălui său.

— Emanuel.

Uriașul încuviință din nou, mulțumit.

— Emanuel...

Cu întârziere, Glogauer își dădu seama că alegerea numelui fusese nefericită, deoarece în ebraică Emanuel însemna "Dumnezeu este cu noi", ceea ce, fără îndoială, avea o semnificație mistică pentru cel care întrebuse.

Bărbatul se ridică, privind gânditor spre Glogauer.

— Nu mă cunoști? N-ai auzit de Ioan numit

și Botezătorul?

Glogauer încercă să-și ascundă surpriza dar, evident, Ioan Botezătorul văzuse că numele îi era familiar. Clătină capul lăjos:

— Văd că ai auzit de mine. Ei, magule, acum trebuie să decid, nu?

— Ce să decizi? întrebă nervos Glogauer.

— Dacă ești prietenul din profeții sau ticălosul împotriva căruia ne-a prevenit Adonai. Romanii m-ar da pe mâna dușmanilor mei, pleava lui Irod.

— De ce?

— Ar trebui să știi, căci eu vorbesc împotriva romanilor care au înrobii Iudeea și vorbesc împotriva nelegiuirilor lui Irod, și profetesc timpul când toți cei care nu sunt dreți vor fi nimiciți, iar pe Pământ va veni iarăși împărăția lui Adonai, așa cum spun bătrânii prooroci. Le spun oamenilor: "Fiți gata pentru ziua când veți ridica sabia ca să împliniți voința lui Adonai". Cei nedreți știu că vor pieri atunci și vor să mă piardă.

În ciuda intensității cuvintelor, tonul lui Ioan era potolit. În purtarea și înfățișarea lui nu exista nici urmă de nebunie sau fanatism. Părea mai degrabă un vicar anglican, citind o predică ce-și pierduse de mult înflăcărea pentru el.

Karl Glogauer înțelese că esența spuselor lui consta în a-i îndemna pe oameni să-l izgonească pe romani și pe marioneta acestora, Irod și să instaureze un regim "mai drept". Atribuirea acestui plan lui "Adonai" (unul dintre numele vorbite ale lui Iehova, însemnând Domnul), părea, așa cum apăsaseră mai mulți cercetători din secolul douăzeci, un mijloc de a-i conferi profunzime într-o lume unde politica și religia, chiar și în occident, erau strâns și inevitabil unite, adăugând și o motivare supranaturală.

Într-adevăr, se gândi Glogauer, era de presupus că Ioan credea că ideea i-a fost trimisă de Dumnezeu, deoarece, de cealaltă parte a Mediteranei, grecii nu încetaseră încă disputa asupra originii ideilor, dacă acestea se nașteau în mințile oamenilor, sau erau trimise acolo de zei. Faptul că Ioan îl acceptase ca mag egiptean, nu-l surprinsese pe Glogauer. Circumstanțele sosirii lui trebuie să fi părut miraculoase și, în același timp, acceptabile, mai ales unei secte cum erau esenienii, care practicau auto-mortificarea și înfometarea, astfel că erau obișnuși să aibă năluciri în pustul fierbinte. Acum nu mai exista nici o îndoială că oamenii aceia erau esenieni nevropați, al căror ritual de spălare — botezul — și auto-privarea,

alături de un misticism aproape paranoic, care îi dusesese la inventarea unor limbaje secrete, constitulau o indicație sigură asupra condiției lor mentale dezechilibrate. Toate acestea erau clare pentru Glogauer, psihiatru ratat, dar Glogauer omul era sfâșiat de contradicția dintre raționalismul extrem și dorința de-a fi convins de misticism.

— Trebuie să mă gândesc, vorbi Ioan, întorcându-se spre intrarea peșterii. Trebuie să mă rog. Voi rămâne aici până când mi se va arăta calea.

Îleși din peșteră și se îndepărtă grăbit.

Glogauer se așează înapoi pe paiele ude. Fără îndoială, se afla într-o peșteră din calcar, dar atmosfera era surprinzător de umedă. Afară trebuie să fi fost foarte cald. Se simțea moleșit.

Capitolul DOI

Cinci ani în trecut. Aproape două mii în viitor. Tolănit în patul încins, asudat, lângă Monica. Din nou o încercare de a face dragoste normal se preschimbase în îndeplinirea unor aberații mărunte, care păreau că o satisfac mai mult decât orice altceva.

Adevărata împlinire nu sosisese încă. Ca de obicei, avea să fie verbală. Ca de obicei, urma să-și atingă punctul culminant într-o ceartă furioasă.

— Cred că iarăși o să-mi spui că nu ești satisfăcut. Luă țigara aprinsă pe care el i-o întinsese în întuneric.

— Mă simt perfect, îi spuse.

Tăcură un timp, fumând.

În cele din urmă, deși știa care avea să fie rezultatul, se trezi vorbind:

— E o ironie, nu-l așa?

Îi așteptă replica. Femela întârzie puțin.

— Ce anume?

— Lucrul ăsta... Îți petreci toată ziua încercând să-i ajuti pe nevropații sexuali să devină normali. Îți petreci nopțile făcând ce faci și el.

— Nu la aceeași scară. Știi, e o chestiune de proporții...

— Dacă zici tu.

Întoarse capul și, în lumina slabă pătrunsă prin fereastră, îi privi chipul. Era o roșcată cu trăsături prelungi, cu vocea calmă, de seducător profesionist, a tuturor lucrătorilor psihanalisti sociali. O voce blândă, chibzuită și nesinceră. Numai întâmplător, când devenea agitată, glasul începea să-l arate adevăratul caracter. Trăsăturile ei păreau că nu se rela-

xează niciodată, nici chiar în timpul somnului. Ochiul îi erau veșnic prudenți, mișcările rareori spontane. Își controla permanent fiecare milimetru al trupului și, pesemne că aceasta era cauza pentru care nu se putea bucura în timpul unui act sexual normal.

— Nu-ți poți da drumul, este? întrebă el.

— Termină, Karl! Uită-te la tine dacă vrei să vezi un nevropat!

Amândoi erau psihanalisti amatori — ea: lucrător psihanalist social; el: mai mult cititor, un autodidact, deși, mai demult, urmasese un an la universitate, dorind să ajungă psihiatru. Amândoi foloseau, în mod curent, terminologia psihanalistă. Se simțeau mai fericiți când puteau pune o etichetă.

Se rostogoli pe o parte, întinzându-se după scrumiera de pe noptieră și-și surprinse chipul în oglindă. Era un librar evreu, palid, sensibil și cu toane, cu mintea plină de imagini și obsesii nesoluționate și cu trupul senzual. Întotdeauna era înfrânt în discuțiile cu Monica. Din punct de vedere verbal îl domina. Schimbul acela de cuvinte i se părea deseori mai pervers decât stilul lor de a face dragoste, unde cel puțin rolul lui era masculin. Înțelesese că, în esență, era pasiv, masochist, nehotărât. Chiar și deseori sale mâini erau neputincioase. Monica era cu zece ani mai în vârstă decât el, cu zece ani mai clinică. Desigur, ca individ îl întrecea în dinamism; dar ca lucrător psihanalist social întâmpinase la fel de multe eșecuri. Cu timpul, devenea tot mai clinică la exterior, totuși continuând să sperde la câteva succese spectaculoase. Se gândi că neșazul provenea din faptul că încercau să facă prea multe. La spovedanie, preoții suplineau un panaceu: psihiatrul încercau să vindece și, de cele mai multe ori, nu reușeau. Oricum, era o încercare, își spuse, întrebându-se după aceea dacă, la urma urmelor, era o virtute.

— M-am privit atent, rosti el.

Monica dormea? Se întoarse. Ochiul ei priveau pe fereastră.

— M-am privit atent, repetă Glogauer. Așa cum a făcut și Jung. "Cum îl pot ajuta pe oamenii aceia, dacă eu însumi sunt un fugăr și sufăr, poate de același *morbus sacer* al nevrozei?" Așa s-a întrebat Jung.

— Bătrânul senzualist. Bătrânul raționalist al propriului său misticism. Nu-i de mirare că n-ai ajuns psihiatru.

— N-ar fi ajutat la nimic. N-are nici o legătură cu Jung...

— Acum n-o schimba...

— Chiar tu mi-ai spus că simți la fel — crezi

că-i inutil...

— După ce trag din greu o săptămână, am dreptul s-o spun. Dă-mi o țigară!

Deschise pachetul de pe noptieră, puse două țigări în gură, le aprinse și-l întinse una.

În mod detașat își dădea seama că tensiunea sporea. Ca de obicei, discuția era lipsită de scop. Importantă nu era însă discuția, ci exprimarea relațiilor dintre ei. Se întrebă dacă, de fapt, și asta era ceva important.

— Nu spui adevărul. Vedeai că nu se mai putea opri; ducea ritualul până la capăt.

— Spun purul adevăr. Nu sunt silită să-mi abandonez munca. Nu vreau să fiu o ratată...

— Ratată? Ești mai melodramatică decât mine.

— Ești prea sincer, Karl. Încearcă să scapi de tine însuși...

— Monica, dacă aș fi în locul tău aș renunța. N-ai mai multă înclinare spre meseria asta decât am avut eu.

— Ești mizer, înălță din umeri femeia.

— Nu sunt gelos pe tine, dacă la asta te gândești. N-o să înțelegi niciodată ce caut.

Femeia răsă, oarecum artificial.

— Omul modern în căutarea unui suflet, nu? Eu aș zice omul modern în căutarea unei cărje. Poți s-o lai cum vrei.

— Noi distrugem miturile care fac lumea să meargă.

— Și acum o să zici: "Și ce punem în locul lor?" Ești desuet și naiv, Karl. Nu privești nimic în mod rațional — nici măcar pe tine.

— Și ce dacă? Spui că mitul nu-l important.

— Importantă este realitatea care-l creează.

— Jung știa că și mitul poate crea realitatea.

— Ceea ce dovedește că era un moș idiot.

Își întinse picioarele. Le atinse pe ale femeii și tresări. Se scărpină în cap. Monica stătea întinsă, fumând, dar zâmbea.

— Halde, rosti ea. Hal să facem ceva în legătură cu Hristos.

Nu răspunse. Ea îi întinse chiștocul țigărilor și bărbatul îl puse în scrumieră. Privi ceasul. Era două dimineața.

— De ce o facem?

— Pentru că trebuie. Îi cuprinse cu brațul pe după gât și-l trase capul spre sânii ei. Ce altceva putem face?

Mai devreme sau mai târziu, noi, protestanții, va trebui să răspundem întrebării: Trebuie să înțelegem "imitarea lui Hristos" în sensul de a-i copia viața și, dacă pot spune așa, maimuțări stigmatul, sau în sensul mai profund trebuie să ne trăim propriile noastre vieți cu tot atâta sinceritate

cum și-a trăit-o el, în toate implicațiile ei? Nu este ușor să trăiești o viață modelată după cea a lui Hristos, dar este incomparabil mai greu să-ți trăiești propria viață cu credința cu care a făcut-o Hristos. Oricine ar fi încercat așa ceva ar fi... greșit judecat, batjocorit, torturat și răstignit. Nevroza este disocierea personalității.

(Jung: Omul modern în căutarea unui suflet)

Timpe de o lună, Ioan Botezătorul fusese plecat și Glogauer trăise cu esenții, lucru ce l se păruse surprinzător de ușor, pe măsură ce l se tămaduiau coastele. Așezarea esențiilor era constituită din case fără etaj, construite din calcar și cărămizi de lut, și peșterile de pe ambli versanți ai văii înguste. Esenienii împărțeau toate bunurile în colectiv, iar unii aveau și neveste, deși cei mai mulți duceau o viață de asceți. De asemenea, erau pacifiști, refuzând să construiască sau să dețină arme; totuși, secta îl tolera pe războinicul Botezător. Poate că ura împotriva romanilor le depășea principiile. Poate că nu erau siguri de intențiile lui Ioan. Oricare ar fi fost motivul, nu încăpea nici o îndoielă că Ioan Botezătorul le era conducător.

Viața esenienilor se compunea din îmbăiatul ritual de trei ori pe zi, din rugăciune și muncă. Munca nu era grea. Câteodată, Glogauer dirija un plug împins de alți doi membri ai sectei; alteleori păzea caprele care pășteau pe dealuri. Era o existență liniștită și ordonată, încât până și aspectele nesănătoase deveniseră o chestiune de rutină pe care nici nu le mai băga în seamă.

Păzind caprele, zăcea tolănit pe vârful vreunui deal, privind peste pustietatea care nu era un deșert, ci teren stâncos, unde animalele, precum oile și caprele, puteau găsi totuși suficientă hrană. Din loc în loc, stâncile erau intercalate cu tufișuri pitice, iar câțiva arbuști creșteau pe malurile râului care, fără îndoielă, se vărsa în Marea Moartă. Terenul era accidentat. Din depărtare, avea aspectul unui lac zbuciumat, înghețat, de culoare galben-cafenie. Dincolo de Marea Moartă se afla Ierusalimul. În mod sigur, Hristos nu intrase încă în oraș. Mai înainte trebuia să moară Ioan Botezătorul.

Trăitul esenienilor era destul de confortabil, în ciuda simplității sale. Îi dăduseră un stral din piele de capră și un toiag și, exceptând faptul că era păzit zi și noapte, părea să fi fost acceptat ca un fel de membru mirean al sectei.

Uneori îl întrebau despre căruța lui — mașina timpului, pe care intenționau s-o aducă din pustiu — și el le spunea că venise din Egipt în Siria, apoi aici. Acceptau miracolul cu calm. Așa

cum bănulse, erau obișnuiți cu minunile.

Esenlenii văzuseră lucruri mai stranie decât mașina lui. Văzuseră oameni mergând pe apă și îngeri coborînd din ceruri; auziseră vocea Domnului și a arhanghelilor Lui, precum și glasul ispititor al satanei și uneltelor sale. Scriseră toate acestea pe sulurile lor de pergament. Erau doar simple însemnări asupra faptelor supranaturale, deoarece aveau și alte pergamente, pe care consemnau întâmplările de zi cu zi, precum și vestile aduse de călători.

Trăiau permanent în prezența lui Dumnezeu, îl vorbeau și Dumnezeu le răspundea, atunci când își mortificaseră îndeajuns carnea, flămânziseră destul și-și cântaseră rugăciunile sub soarele arzător al Iudeei.

Karl Glogauer își lăsă barba și părul să-l crească. Își chinul trupul, se înfometă și cântă invocațiile alături de sectanți. Însă rareori auzi vocea Domnului și numai o dată i se păru că vede un arhanghel cu aripi de foc.

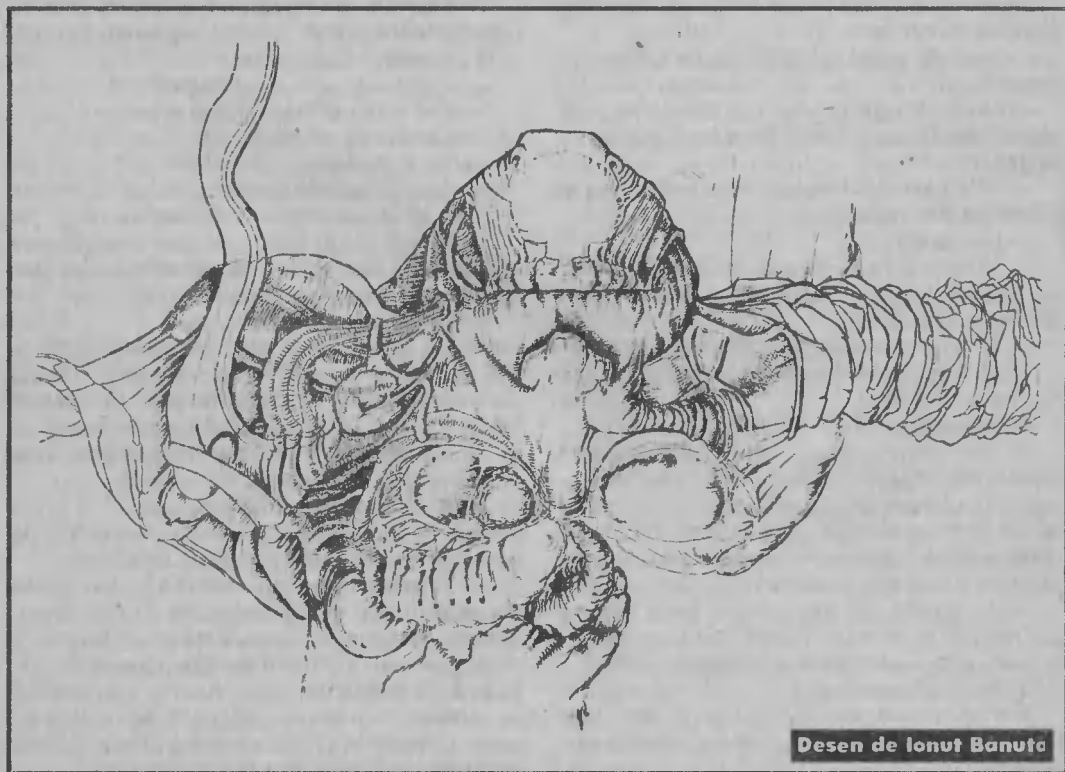
În ciuda dorinței sale de a încerca halucinațiile esenienilor, Glogauer era dezamăgit, totuși surprins că se simțea atât de bine, considerând toate dificultățile auto-impuse,

precum și faptul că se simțea destins în compania unor bărbați și femei care erau, neîndolosi, bolnavi. Poate din pricină că nebunia lor nu se deosebea prea mult de a lui, după un timp renunță să-și mai pună întrebări.

Ioan Botezătorul se întoarse într-o seară, coborînd de pe dealuri, urmat de aproape douăzeci dintre discipolii lui cel mai apropiați. Glogauer îl zări pe când se pregătea să ducă turma de capre în peșteră. Îl aștepta să se apropie. Fața Botezătorului era încruntată, dar expresia i se îmblânzi când îl văzu pe Glogauer. Zâmbi și-l prinse de antebraț, după obiceiul roman.

— Ei bine, Emanuel, ești prietenul nostru, așa cum bănuisem de la început. Trimis de Adonai, ca să ne ajuti să-l îndeplinim voința. Măine mă vei boteza, pentru a arăta tuturor că El este cu noi.

Glogauer era obosit. Mâncase foarte puțin și-și petrecuse ziua în soare, păzind caprele. Căscă, neștiind ce să răspundă. Oricum, era ușurat. Ioan fusese în Ierusalim, încercând să afle dacă îl trimisese romanii ca spion. Acum

Desen de Ionuț Banuța

Botezătorul părea convins și avea încredere în el.

Totuși, era îngrijorat de credința lui Ioan în puterile sale.

— Ioan, începu el, nu sunt profet...

Chipul uriașului se întunecă pentru o clipă, apoi râse stângaci.

— Nu mai spune nimic. Deseară mănânci cu mine. Am lăcuste și miere sălbatică.

Glogauer nu mâncase încă bucatele acelea, care reprezentau hrana călătorilor ce nu-și transportau provizii, ci trăiau din ceea ce găseau pe drum. Unii le priveau ca pe niște delicatese.

Le gustă mai târziu, în locuința lui Ioan. Casa avea numai două încăperi. Una pentru servit masa și cealaltă pentru odihnă. Mierea și lăcustele erau prea dulci pentru gustul său, dar reprezentau o variație binevenită după orz și carnea de capră.

Stătea cu picioarele încrucișate în fața lui Ioan Botezătorul, care mânca satisfăcut. Venise noaptea. De afară se auzeau murmure înăbușite, precum și gemetele și strigătele celor ce se rugau.

Glogauer cufundă încă o lăcustă în vasul cu miere, aflat între ei.

— Vrei să conduci oamenii din Iudeea la revolta împotriva romanilor? Întrebă el.

Botezătorul păru deranjat de întrebarea directă. Era prima de felul acesta din partea lui Glogauer.

— Dacă asta va fi voința lui Adonai, rosti el aplecându-se peste masă.

— Romanii știu?

— Nu știu asta, Emanuel, dar fără îndoială, incestuosul Irod le-a spus că am vorbit împotriva celor nedrepți.

— Totuși, romanii nu te arestează.

— Pilat nu îndrăznește – după jalba trimisă împăratului Tiberius.

— Ce jalbă?

— Cea semnată de Irod și farisei, când procuratorul Pilat a pus scuturi cu inscripții în palatul din Ierusalim și a căutat să pătrundă în Templu. Tiberius l-a dojenit pe Pilat și, de atunci, deși continuă să-l urască pe evrei, procuratorul e mult mai prudent în relațiile cu noi.

— Spune-mi, Ioan, știi de câtă vreme domnește Tiberius la Roma? Până atunci nu mai avusesse șansa să pună întrebarea aceea.

— De palsprezece ani.

Era anul 28 d. Hr., cu mai puțin de un an înainte de răstignire, iar mașina timpului era zdrobită.

Acum, Ioan Botezătorul plănuia o răscoală armată împotriva ocupanților romani și, dacă Evangheliile relatează adevărul, avea să fie, în curând, decapitat de către Irod. În mod sigur, în perioada aceea nu avusese loc nici o rebeliune importantă. Chiar și cei care pretindeau că intrarea lui Isus și a ucenicilor săi în Ierusalim și ocuparea Templului erau, în realitate, acțiuni ale răsculaților înarmați, nu găsiseră documente care să afirme că Ioan condusese o răzmeriță similară.

Glogauer ajunsese să-l îndrăgească pe Botezător. Era un revoluționar dur, care plănuia de ani de zile revolta împotriva romanilor și, cu încetul, strânsese destul de adepți ca să izbândească. Îi amintea lui Glogauer de conducătorii Rezistenței din cel de-al doilea război mondial. Le semăna prin asprime și înțelegere a realității proprii situații. Știa că avea să aibă o singură șansă de-a zdrobi cohortele din țară. Dacă răscoala se prelungea, Roma ar fi avut timp să trimită trupe în Ierusalim.

— Când crezi că Adonai îi va distruge pe cei nedrepți, prin intermediul tău? Întrebă cu tact Glogauer.

Ioan îl privi amuzat și zâmbi.

— Paștele evreiesc este o vreme în care poporul este agitat și-i disprețuiește cel mai mult pe străini, răspuse el.

— Când este următorul Paște?

— Mai sunt multe luni până atunci.

— Cum te-aș putea ajuta?

— Tu ești un mag...

— Nu pot face miracole.

Ioan își șterse miera de pe barbă.

— Nu pot crede asta, Emanuel. Felul în care al apărut a fost miraculos. Esenienii n-au știut dacă ești un diavol sau trimisul lui Adonai.

— Nu sunt nici una, nici alta!

— De ce mă amăgești, Emanuel? Știu că ești trimisul lui Adonai. Tu ești semnul așteptat de esenieni. Se apropie timpul. În curând împărăția cerurilor va coborî pe pământ. Vino cu mine. Spune-le oamenilor că prin tine vorbește glasul lui Adonai. Fă minuni!

— Puterea ta slăbește, așa-i? Îl privi Glogauer pătrunzător pe Ioan. Ai nevoie de mine pentru a reînvia speranțele rebelilor?

— Vorbești ca un roman, fără ocoli Botezătorul se ridică furios. În mod evident, aidoma esenienilor cu care trăia, prefera conversațiile mai puțin directe. Glogauer își dădu seama că exista un motiv. Ioan și oamenii săi se temeau de trădare. Chiar și însemnările lor erau parțial cifrate, cu un cuvânt sau o frază aparent inocentă, având cu totul alt sens.

— Iartă-mă, Ioan. Spune-mi însă dacă am dreptate, roști încet Glogauer.

— Nu ești un mag ivit din văzduh cu căruța aceea? Botezătorul înălță din umeri. Oamenii mei te-au văzut! Au văzut lucrul acela strălucitor căpătând formă, spărgându-se și lăsându-te să leși. Asta nu este magie? Straiile ce le purtai — erau oare pământești? Talismanele din căruță — nu vorbeau de puteri necunoscute? Profetul a spus că din Egipt va veni un mag și se va numi Emanuel. Așa stă scris în Cartea lui Mica! Lucrurile acestea nu sunt adevărate?

— Cele mai multe, da. Dar se pot explica... Se întrerupse, căutând un sinonim pentru "rațional" Sunt un om obișnuit, ca și tine. N-am puteri miraculoase! Sunt un simplu om!

— Refuzi să ne ajuți? se întunecă Ioan.

— Sunt recunoscător, ție și esenienilor. Cu siguranță, mi-ai salvat viața. Dacă mi-aș putea plăti datoria...

Botezătorul încuviință din cap.

— Poți, Emanuel.

— Cum?

— Fii magul de care am nevoie. Lasă-mă să te arăt tuturor celor care au devenit nerăbdători și-și întorc chipurile de la voința lui Adonai. Lasă-mă să le spun cum ni te-ai arătat. Apoi vei spune că aceasta este voința lui Adonai și că ei trebuie să fie gata s-o împlinească.

Ioan îi privi intens.

— Vrei, Emanuel?

— De dragul tău, Ioan. La rândul meu, te rog să trimiți oamenii să aducă aici, cât mai repede cu putință, căruța. Vreau să văd dacă mai poate fi reparată.

— Bine.

Glogauer se simți bine dispus. Începu să râdă. Botezătorul îl privi surprins, apoi i se alătură.

Glogauer continua să râdă. Istoria nu avea să menționeze, dar, el împreună cu Ioan Botezătorul, urmau să aștearnă calea lui Hristos.

Hristos nu se născuse încă. Poate că Glogauer o știa cu un an înainte de răstignire.

Și Cuvântul s-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava lui, o slavă întrucumva ca slava singurului născut din Tatăl. Ioan a mărturisit despre El, când a strigat: "El este Acela despre care ziceam eu: "Cel ce vine după mine este înaintea mea, pentru că era înainte de mine.""

(Ioan 1:14 - 15)

Chiar de la prima întâlnire cu Monica, avuseseră discuții contradictorii. Pe atunci, tatăl lui

mai trăla și nu-i dăduse încă bani să cumpere Librăria Ocultă de pe bulevardul Russell, vizavi de British Museum. Avusese tot felul de slujbe temporare și era veșnic prost dispus. În momentul acela, Monica i se părea de mare ajutor, o călăuză prin întunericul mental ce-l înconjură. Amândoi locuiau aproape de parcul Holland și mergeau acolo să se plimbe, aproape în fiecare duminică din vara anului 1962. La douăzeci și doi de ani, el era deja obsedat de ramura stranie a misticismului creștin al lui Jung. Femeia îl disprețuia pe Jung și începuse să-i denigreze toate ideile. Nu-l convinsese niciodată, dar după un timp izbutise să-l zăpăcească. Aveau să treacă alte șase luni, până când să facă dragoste.

Era neplăcut de cald.

Stăteau în umbra cofetăriei, urmărind de la distanță un meci de crichet. Așezați pe iarbă lângă ei, două fete și un băiat beau suc de portocale din pahare de plastic. Una dintre fete ținea în poală o chitară și, după ce lăsă jos paharul, începu să cânte cu voce înaltă, melodioasă. Glogauer încercă să asculte cuvintele cântecului. Student fiind, îi plăcuse muzica folk tradițională.

— Creștinismul este mort, roști Monica, sorbindu-și ceaiul. Religia moare. Dumnezeu a fost ucis în 1945.

— Poate urma o înviere, zise el.

— Să sperăm că nu. Religia a fost creația fricii. Cunoașterea distruge frica. Fără frică, religia nu poate supraviețui.

— Crezi că nu mai există frică în ziua de astăzi?

— Nu-i același lucru, Karl.

— Nu te-ai gândit niciodată la *ideea* de Hristos? Întrebă el, schimbând vorba. Ce înseamnă ea pentru creștini?

— Tot atât cât ideea de tractor pentru marxiști.

— Dar ce-a fost mai întâi? Ideea sau realitatea lui Hristos?

— Dacă ții neapărat, înălță din umeri femeia, Isus a fost un agitator evreu, care a organizat o răscoală împotriva romanilor. A fost prins și răstignit pentru faptele lui. Asta este tot ceea ce știm și ce trebuie să știm.

— O mare religie n-ar fi putut începe atât de simplu...

— Când oamenii au nevoie de o mare religie o pot face din cele mai improbabile începuturi.

— Părerea mea, Monica, spuse el gestulând, este că *ideea* a precedat *realitatea* lui

Hristos.

— Karl, n-o mai ține într-unul Realitatea lui Isus precede ideea de Hristos.

Un cuplu trecu pe lângă el, privindu-l cum se ceartă.

Monica îl observă și tăcu. Se ridică în picioare, dar când el o urmă, clătină din cap:

— Merg acasă, Karl. Rămâi. O să te caut peste câteva zile.

O privi mergând pe aleea largă, spre intrarea parcului.

A doua zi, când se întoarse de la slujbă, găsi o scrisoare. O scrisese, pesemne, după ce se despărțiseră și o expediasă în aceeași zi.

Dragă Karl,

Conversația nu pare a avea efect asupra ta, știi și tu asta. Este ca și cum ascuți tonul vocii, ritmul cuvintelor, fără să auzi, de fapt, ceea ce se încearcă să se comunice. Într-un fel, ești aidoma unui animal sensibil care nu poate înțelege ce i se spune, dar își dă seama dacă vorbitorul este vesel sau mâniș. De aceea m-am hotărât să-ți scriu, ca să-ți pot transmite ideile mele. Când discutăm împreună, reacționezi mult prea emoțional.

Faci greșeala de a considera că dezvoltarea creștinismului s-a petrecut în câțiva ani, între moartea lui Isus și momentul scrierii Evangheliilor. Dar creștinismul nu era nou. Doar denumirea lui. Creștinismul constituia numai o etapă în întâlnirea și încrucișarea fertilă dintre logica occidentală și misticismul oriental. Privește cum s-a modificat religia însăși de-a lungul veacurilor, reinterpreteându-se pentru a rezista vremurilor în permanentă transformare. Creștinismul nu este decât o nouă denumire a unui conglomerat de mituri și filozofii străvechi. Evangheliile nu fac altceva decât să reconstituie mitul solar, însăllând câteva din ideile grecilor și romanilor. Încă din secolul al doilea, învățații evrei arătau caracterul lui eterogen! Ei demonstau similitudinile evidente între diversele mituri solare și mitul lui Hristos. Miracolele n-au avut loc; au fost inventate mai târziu, fiind împrumutate de ici și de colo.

Îți amintești de bătrânii victorienți care obișnuiau să spună că Platon era, de fapt, creștin, deoarece anticipase gândirea creștină? Gândirea creștină! Creștinismul era un vehicul pentru circulația ideilor, cu secole înainte de Hristos. Marc Aureliu a fost creștin? El scria în tradiția filozofiei occidentale. De aceea creștinismul a prins în Europa și nu în Orient! Cu prejudecățile tale ar fi trebuit să fi teolog, nu psihiatru. Lucru valabil și pentru prietenul tău,

Jung.

Caută să-ți limpezești capul de nonsensurile astea morbide și-o să faci o treabă mult mai bună.

Monica

Mototoli scrisoarea și o azvârli. Mai târziu, spre seară, fu tentat s-o recitească, dar rezistă.

Capitolul TREI

Ioan stătea în râu, scufundat până la plept. cei mai mulți esenieni îl priveau de pe maluri. Glogauer se uită la el.

— Nu pot, Ioan. Nu eu trebuie s-o fac.

— Trebuie, murmură Botezătorul.

Intrând în apă, Glogauer se înfioră. Se simțea amețit. Rămase locului, incapabil să se miște.

Piciorul îi alunecă pe bolovanii de pe fundul albiei și Ioan se întinse, îl apucă de braț și-l trase spre el.

Pe cerul senin, soarele se afla la zenit, lovindu-le creștele neacoperite.

— Emanuelli strigă brusc Ioan. Spiritul lui Adonai este în tine!

Glogauer nu putea deschide gura. Scutură încet din cap. Îl durea și abia putea să vadă. De la sosirea alci, acesta era primul atac de migrenă. Vola să vomite. Glasul lui Ioan suna îndepărtat.

Se clătină.

Pe când cădea spre Botezător, peisajul din jurul lui tremură. Îl simți pe Ioan prinzându-l și se auzi spunând disperat:

— Botează-mă, Ioan!

După aceea simți apă în gură și în gât și tuși.

Vocea lui Ioan striga ceva. Cuvintele primeau răspuns de la oamenii de pe maluri. Văjăit din urechile lui cresc, schimbându-și tonalitatea. Se zvârcoli în apă, apoi se simți ridicat în picioare.

Esenienii se legănau toți o dată, cu fețele ridicate spre soarele arzător.

Glogauer începu să vomite în apă, impleticindu-se, în vreme ce mâinile lui Ioan îl strângeau dureros, conducându-l către mal.

Un murmur aparte, sincopat, venea dinspre esenții care se legănau; vocile se înălțau la aplecarea într-o parte și coborau când se înclinau în partea opusă.

Când Ioan îi dădu drumul, Glogauer își acoperi urechile. Continua să vomite, însă acum era golit și se simțea mai rău.

Începu să se îndepărteze, menținându-și cu greu echilibrul, alergând cu urechile tot acoperite; alergând peste terenul stâncos; fugind, în vreme ce soarele ardea pe cer și sângele îi pulsa în țeastă; fugind cât mai departe.

Dar Ioan căuta să-l oprească. "Eu", zicea el, "am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?" Isus a răspuns și a zis: "Lasă-Mă acum, căci așa se cade să împlinim tot ce trebuie împlinit." Atunci Ioan l-a lăsat. De îndată ce a fost botezat, Isus a ieșit afară din apă. Și în clipa aceea cerurile s-au deschis și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-Se în chip de porumbel și venind peste El. Și din ceruri s-a auzit un glas, care zicea: "Acesta este Fiul Meu prea iubit, în care îmi găsesc plăcerea."

(Matei 3:14 - 17)

Avea cincisprezece ani și se descurca bine la școală. Citise în ziare despre bandele de Teddy Boys ce bântuiau sudul Londrei, dar tinerii ciudați pe care-i zărise îmbrăcați în haine de modă Edward nu păreau periculoși, ba chiar destul de prostănaci.

Fusese la film, în Brixton Hill și hotărise să meargă pe jos până acasă, în Streatham, deoarece irosise banii de autobuz cumpărând înghețată. Ieșiră în același timp de la cinematograf, dar nu-i observase pe când îl urmăreau coborînd strada.

Apoi, brusc, îl înconjură. Băieți palizi, cu fețe rele, cel mai mulți mai mari decât el, cu un an sau doi. Își dădu seama că pe doi dintre ei îi cunoștea din vedere. Învățau la liceul de pe aceeași stradă cu școala lui și terenul de fotbal era comun.

— Bună, rosti încet.

— Bună, băiețș, spuse cel mai mare dintre Teddy Boy. Mesteca gumă, stătea cu un picior îndoit și rânjea: Unde mergi?

— Acasă.

— Acaasă, făcu băiatul, imitându-l accentul. Și ce faci acaasă?

— Mă culc. Karl încercă să lase din cerc, dar nu-l lăsară. Îl împinseră cu spatele în ușa unei prăvălii. Înpoila lor, pe bulevard, mașinile goneau. Trotuarul era puternic luminat de lămpi și de neonul vitrinelor. Câțiva oameni trecură fără să se oprească. Karl începu să simtă teama.

— N-ai lecții de făcut, băiețș? vorbi băiatul de lângă șef. Era roșcat, cu pistriul și ochi gri, oțelli.

— Vrei să te bați cu unul din noi? îl întrebă

altul. Era unul dintre cei pe care-l cunoștea.

— Nu. Nu mă bat. Lăsați-mă!

— Ți-e frică, băiețș? rânji șeful. Trase ostentativ de guma din gură, apoi o introduse la loc. Reîncepu să mestece.

— Nu. De ce să vreau să mă bat cu voi?

— Vrei să zici că ești mai bun decât noi, băiețș?

— Nu. Începuse să tremure. Îl podideau lacrimile. Sigur că nu.

— Sigur că nu, băiețș...

Păși din nou înainte, dar fu împins la loc.

— Tu ești tipu' cu nume de neamț, este? rosti celălalt băiat pe care-l știa. Alo-gaură sau așa ceva...

— Glogauer. Lăsați-mă să plec!

— Mămliții tale nu-l place să te întorci târziu?

— E mai mult un nume ijdănesc, decât de neamț.

— Ești ijdan, băiețș?

— Arată a ijdan...

— Ești ijdan, băiețș?

— Ești evreu, băiețș?

— Ești ijdan, băiețș?

— Tăceți! zăbieră Karl. Se aruncă înspre el. Unul îi lovi în stomac. Icnii de durere. Un altul îl împinse și se clătina.

Pe trotuar, oamenii mergeau grăbiți. Priveau spre el în trecere. Un bărbat se opri, dar nevastă-sa îl trase:

— Niște copii care se joacă, zise ea.

— Dați-l pantalonii jos, sugeră un băiat, râzând. Așa ne putem convinge.

Karl îi împinse și, de data aceasta, nu-i opuseră rezistență. Începu să alerge.

— Prindeți-l, auzi un glas.

Fugi mai departe.

Începură să-l urmărească, râzând.

Nu-l ajunseră, până când intra pe strada lui. Alergă prin gangul întunecos și deschise ușa din spate a casei. În bucătărie era malcă-sa vitregă.

— Ce-i cu tine? întrebă ea.

Era o femeie înaltă, subțire, nervoasă și isterică. Părul negru era nepieptănat.

Intră în sufragerie trecând pe lângă ea.

— Ce-i, Karl? strigă femeia cu o voce ascuțită.

— Nimic, răspunse el.

Nu dorea o scenă.

Când se trezi, era frig. Zorile erau cenușii și, de jur împrejur, nu se zărea decât pământ sterp. Nu-și amintea prea multe din ziua anterioară, doar că alergase multă vreme.

Pe străle l se depusese rouă. Își umezi

buzele și-și frecă pielea de pe față. Ca întotdeauna după o criză de migrenă, se simțea slăbit și complet stors. Privindu-și corpul dezgolit, constată că de mult slăbise. Desigur, cauza era viața printre esenieni.

Se întrebă de ce se speriasă atât de rău când Ioan îl rugase să-l boteze. Fusese doar onestitate - ceva din el, opunându-se înșelării esenienilor în fața unui fals profet? Era greu de știut.

Își desfășură pielea de capră de pe șolduri și-o strânse mai puternic deasupra coapselor stângi. Se gândi că ar fi trebuit să încerce să revină în tabără, să-l găsească pe Ioan și să se explice, să vadă dacă nu se mai putea îndrepta ceva.

În tabără se afla și mașina timpului. O târăseră până acolo folosind numai funii împletite din piele.

Dacă putea găsi un fierar bun, sau alt meșteșugar în metal, exista o șansă s-o poată repara. Călătoria înapoi ar fi fost însă periculoasă.

Se întrebă ce ar fi fost mai bine, să se întoarcă în viitor sau să încerce deplasarea până la o dată mai apropiată răstignirii? Nu călătorise prin timp ca să asiste, în mod special, la răstignire, ci ca să se pătrundă de starea din Ierusalim în timpul sărbătorii Paștelui, când Isus intrase în oraș. Monica afirma că Isus bântuise Ierusalimul cu o bandă înarmată. Spusese că toate documentele indicau acest lucru. Toate documentele de același fel indicau asta, dar el nu le putea accepta. Trebuia să fie mai mult decât atât, era convins! Dacă l-ar fi putut întâlni pe Isus! Se părea că Ioan nu auzise niciodată de el, deși îl spusese lui Glogauer despre o profeție care anunța că Mesia va fi un Nazarinean. Existau multe profeții și multe dintre ele se contraziceau.

Începu să meargă în direcția aproximativă a taberei esenite. Nu putuse rătăci prea departe. În curând avea să recunoască dealurile unde își aveau peșterile.

Era extrem de cald și pământul devenise arid. Aerul îi tremura în fața ochilor. Senzația de epuizare, cu care se trezise, sporea. Gura îi era uscată, iar picioarele slăbite. Era flămând și nu avea ce mânca. Nu se zărea nici urmă a dealurilor ce-i adăposteau pe esenieni.

La trei kilometri, spre sud, se înălța un deal izolat. Hotărî să meargă într-acolo. Din vârful lui ar fi putut să-și dea seama unde se găsea, poate chiar să vadă vreo așezare unde putea căpăta de mâncare.

Sub picioarele sale pământul nisipos se

transforma în praf. Câțiva arbuști pliperniciți și niște stânci îi râniră.

Era zgâriat și sângera când, străbătut de flori de durere, începu să urce panta dealului.

Drumul spre vârf (mult mai lung decât crezuse la început) era epuizant. Luneca pe grohotiș, căzând cu fața în jos, și-și întindea disperat mâinile și picioarele pentru a opri alunecarea, agățându-se de tufele de iarbă sau lichenii ce creșteau ici și colo, îmbrățișând câte o stâncă mai mare, acolo unde putea, odihnindu-se des, cu mintea și trupul amorțite de durere și oboseală.

Asuda sub razele soarelui. Praful se lipea de transpirație, murdărindu-i corpul pe jumătate gol.

În jurul lui se întindea pustiul, cerul contopindu-se cu pământul, stâncile galbene cu norii albi. Nimic nu părea fix.

Ajunse în vârf și se prăbuși gâfâind. Totul devenise ireal.

Auzi glasul Monicăi și, pentru o clipă, i se păru că o întrezărește cu coada ochiului.

Nu fi melodramatic, Karl...

Rostise asta de multe ori. Acum răspunse propria lui voce.

Monica, eu nu aparțin acestui timp. N-am ce căuta într-o eră a rațiunii. Va sfârși prin a mă ucide.

Vină, teamă și propriul tău masochism, răspunse glasul ei. Ai fi putut deveni un psihiatru strălucit, dar te-ai atunat într-atât în nevrozele tale...

— Tac!

Se rostogoli pe spate. Soarele îi ardea corpul rănit.

— Tac!

Întregul sindrom creștin, Karl. Fără îndoială, data viitoare vei deveni un convertit catolic. Unde ți-e tăria intelectului?

— Tac! Pleacă, Monica!

Frica îți plămăiește gândurile. Nu-ți cauți un suflet, nu cauți nici măcar un sens al vieții. Cauți confortul.

— Lasă-mă în pace, Monica!

Își acoperi urechile cu palmele murdare. Părul și barba îi erau năclăite de praf. Sângele i se uscaseră pe zgârieturile ce-i brăzdau tot trupul. Deasupra, soarele părea că pulsează la unison cu bătăile inimii.

Te prăbușești, Karl, nu-ți dai seama? Te afunzi. Trezește-te la realitate. Nu ești complet incapabil să gândești rațional...

— Monica! Tac!

Vocea lui era aspră și răgușită. Deasupra se roteau câțiva corbi. Îi auzi strigându-l cu glasuri

asemănătoare cu al său.

Dumnezeu a murit în 1945...

— Nu e 1945... e 28 d. Hr. Dumnezeu trăiește!

Cum poate să te cucerească o religie evident sincretică, cum sunt creștinismul, iudaismul rabinic, etica stoică, misterele grecești, ritualurile orientale...

— N-are a face!

Nu în starea ta actuală.

— Am nevoie de Dumnezeu!

Asta te arde, nu-l așa? În regulă, Karl, croiește-ți propriile cărje. Gândește-te ce-ai fi putut deveni dacă te-ai fi adunat laolaltă...

Glogauer își ridică trupul vlăguit în picioare, stătu pe vârful dealului și răcni.

Surprinși, corbii dădură un ocol și se îndepărtară.

Cerul se întuneca.

Atunci Isus a fost dus de Duhul în pustie, ca să fie ispiit de diavolul. Acolo a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți; la urmă a flămânzit

(Matei 4: 1-2)

Capitolul PATRU

Nebunul intră în oraș, împleticindu-se. Picioarele lui stârneau praful, involburându-l, iar câinii lătrau în jurul său, în timp ce mergea, mecanic, cu capul răsucit în sus, către soare, cu brațele bălăbănindu-se, mișcând din buze.

Pentru cel din oraș, cuvintele lui nu exprimau un grai cunoscut; le pronunța însă cu atâta intensitate și convingere, încât Dumnezeu însuși putea folosi făptura aceea descărnată și dezbrăcată drept purtător de cuvânt.

Toți se întrebau de unde venise nebunul.

Orașul cel alb era alcătuit din case cu unul sau două caturi, construite din piatră sau cărămizi de lut, dispuse în jurul unei piețe, cu o sinagogă vche și simplă, locul unde se adunau și pălăvrăgeau bătrânii în veșminte întunecate. Orașul era prosper și curat, îmbogățindu-se de pe urma comerțului roman. Pe străzi, se aflau doar unul sau doi cerșetori, iar aceștia erau bine hrăniți. Străzile urmau panta dealului pe care fusese ridicată așezarea. Erau străzi șerpuitoare, umbroase și liniștite, ca toate ullațele din provincie. Peste tot în aer se simțea miresma buștenilor proaspăt rețezați și răsunau zgomotele tâmplarilor, deoarece orașul era vestit pentru dulgherii săi. Era așezat la marginea câmpiei Jezreel, lângă drumul comercial dintre Damasc și Egipt și din el plecau

într-una căruțe, încărcate cu produsul muncii meșteșugarilor. Orașul se numea Nazaret.

Nebunul îl găsisse, întrebând fiecare călător întâlnit. Trecuse prin alte orașe - Filadelfia, Gherasa, Pela și Skitopolis, urmând drumurile romane - punând aceeași întrebare, cu accentul său străin:

“Unde este Nazaret?”

Unii îi dăduseră hrană. Alții îl rugaseră să-i binecuvânteze și el îi atinsese cu palmele, vorbind în graiul lui straniu. Alții îl alungaseră cu pietre.

Trecuse Iordanul pe viaductul roman și mersese spre nord, către Nazaret.

Găsisse cu ușurință orașul, dar îi fusese greu să meargă într-acolo. Pierduse mult sânge și mâncase extrem de puțin, de-a lungul drumului. Mergea până se prăbușea și zăcea acolo până ce era capabil să continue sau, așa cum se întâmplase tot mai frecvent, până îl găsea cineva și-i dădea puțin vin acru sau pâine, ca să-și revină.

Odată, dăduseră peste el niște legionari romani care, cu o blândețe neașteptată, îl întrebaseră dacă nu avea neamuri unde l-ar fi putut duce. Îi vorbiseră în aramaică stricăță și fuseseră surprinși când el le răspunse într-o latină straniu accentuată, dar mai pură decât cea vorbită de ei.

Îl întrebaseră dacă era rabin sau învățat. El răspunse că nici una, nici alta. Ofițerul legionarilor îi oferise carne uscată și vin. Soldații făceau parte dintr-o patrulă ce trecea lunar pe drumul acela. Aveau chipuri masive, arse de soare și proaspăt rase. Erau îmbrăcați în fustanele din piele murdară, pieptare și sandale, purtau căști de fier pe cap și săbii scurte la șold. Stând așa, în jurul lui, în lumina amurgului, nu păreau relaxați. Ofițerul, cu glasul mai puțin aspru decât al oamenilor săi, dar în rest întrutotul asemănător, în ciuda pieptarului din metal și a mantiei lungi, îl întrebese pe nebun care îi era numele.

Pentru o clipă, nebunul se oprise, închizând și deschizând gura, de parcă nu-și putea aminti.

— Karl, spusese în cele din urmă, nesigur.

Era mai mult o sugestie decât o afirmație.

— Pare a fi un nume roman, comentase un legionar.

— Ești cetățean? întrebese ofițerul.

Mintea nebunului rătăcea însă în alte direcții. Se îndepărtase de el, bolborosind ceva.

După aceea, se întorsese brusc și întrebă:

— Nazaret?

— Pe acolo, arătase ofițerul spre drumul dinspre dealuri. Ești evreu?

Întrebarea păru-se să-l tulbure pe nebun. Se răsuclise și încercase să treacă printre ostași. El îl lăsaseră, râzând. Era un nebun inofensiv.

Îl priviseră cum alerga pe drum.

— Pesemne, este unul dintre profeții lor, spusese ofițerul, îndreptându-se către deal. Țara era plină de el. Aproape fiecare om întâlnit pretindea că răspândește mesajul unei divinități. Nu produceau necazuri și se părea că religia le abătea gândul de la rebeliuni. "Ar trebui să fim recunoscători", se gândise ofițerul.

Oamenii lui continuau să rădă.

Începuseră să mărșăluiească pe șosea, în direcția opusă celei în care pornise nebunul.

Acum nebunul se afla în Nazaret, iar oamenii îl priveau cu curiozitate, ba chiar cu suspiciune, atunci când pătrunse în piață. Putea fi un profet holnar, sau poate posedat de diavol. Era greu de spus. Rabinii ar fi știut.

Când trecea pe lângă grupurile de oameni adunați lângă tarabele negustorilor, aceștia amuțeau până ce el se îndepărta. Femeile își strângeau șalurile din lână groasă în jurul trupurilor bine hrănite, iar bărbații își fereau stralele de bumbac, pentru a nu fi atinși de el. În mod obișnuit, l-ar fi întrebat ce căuta în oraș, dar privirea lui era atât de intensă și chipul, în ciuda aspectului vlăguit, plin de vitalitate, încât îl priveau cu respect și păstrau distanța.

Ajungând în mijlocul pieței, se opri și privi în jur. Părea că observă cu greutate oamenii. Clipi și-și umezi buzele.

O femeie trecu pe lângă el, precaută. Nebunul îi vorbi încet, articulând grijuliu cuvintele:

— Acesta este Nazaret?

— Da, încuviință ea, îndepărtându-se grăbită.

Un bărbat traversa piața. Purta un veșmânt din lână, cu dungi roșii și cafenii. Peste părul negru, creț, avea o tichie roșie. Fața îl era rofoasă și mulțumită. Nebunul se îndreptă spre el și-l opri.

— Caut un tâmplar.

— În Nazaret sunt mulți tâmplari. Orașul este vestit pentru ei. Eu însumi sunt tâmplar. Te pot ajuta? Vocea bărbatului era amuzată și autoritară.

— Cunoști un dulgher pe nume Iosif? Din neamul lui David... Are o soție, Maria și mai mulți copii. Unul din ei se numește Isus.

Bărbatul se încrunță batjocoritor și-și scărpina ceafa.

— Cunosc mai mulți cu numele de Iosif. Pe strada aceea, arată el cu degetul, locuiește unul sărac. Pe nevastă-sa o cheamă Maria. Încearcă acolo. O să-l găsești lute. Caută un om care nu râde niciodată.

Nebunul privi în direcția indicată. Când văzu strada, păru că uită totul și se repezi într-acolo.

Pe ulița aceea îngustă, mirosul lemnului tăiat era și mai puternic. Pășea, afundându-se până la glezne în talaș și rumeguș. Din fiecare casă se auzeau bocănitul ciocanelor și scrâșnetul fierăștralelor. Rezervate de pereții albi ai caselor, se aflau scânduri de toate mărimile, printre care se strecura cu greutate. Mulți dulgheri își scosese băncurile de lucru chiar în fața intrărilor. Ciopleau sau strunjeau, dând lemnului forme de neînchipuit. Înălțară capetele atunci când nebunul apărură pe stradă și se apropiu de un meșter bătrân, cu șorț din piele, care cioplea o figurină. Meșterul era cărunt și părea miop. Privi spre nebun.

— Ce dorești?

— Caut un tâmplar, pe nume Iosif. Are o nevastă... Maria.

Bătrânul ridică mâna cu figurina pe jumătate terminată.

— Două case mai încolo, de cealaltă parte a străzii.

Locuința căutată de nebun avea puține scânduri proptite de pereți, iar calitatea lemnului părea mai proastă. Bancul de lucru de lângă ușă era strâmbat într-o latură, iar bărbatul care repara un scăunel, aplecat deasupra lui, părea nefericit. Își îndreptă spinarea când îl atinse nebunul. Fața îl era cutată și îmbătrânită. Avea ochii obosiți, iar barba rară era încărunțită prematur. Tuși încetșor, poate surprins că era deranjat.

— Tu ești Iosif? Întrebă nebunul.

— N-am bani.

— Nu vreau nimic... doar să te întreb ceva.

— Da, sunt Iosif. Ce vrei să știi?

— Ai un fiu?

— Mai mulți, și câteva fiice.

— Soția ta se numește Maria? Ești din neamul lui David?

— Da, încuviință dulgherul, fluturând nervos din mână.

— Aș dori să-l văd pe unul din fiii tăi, Isus. Îmi poți spune unde-l găsesc?

— Nevoinicul ăla? Ce-a mai făcut?

— Unde este?

Iosif îi privi cu atenție pe nebun.

— Ești prooroc? Ai venit să-mi vindecii fiul?

— Sunt un profet care poate desluși viitorul.

Desen de Ionuț Bănuța

Bărbatul se ridică și suspină:

— Poți să-l vezi. Vino...

Îl duse pe nebun dincolo de intrare, în curtea interioară. Curtea era ticsită cu bucăți de lemn, mobilier rupt și uneite, saci cu surcele putrede. Intrară în casa întunecoasă. În prima odaie - bucătăria - lângă cuptorul mare de lut, se afla o femeie. Era înaltă, voinică. Părul lung și negru era despletit și unsuros, intrându-i în ochii mari, lucitori și încă senzuali. Privi spre nebun.

— Nu-i de mâncare pentru cerșetori, mormăi ea. Îmi ajunge unul. Arată cu lingura de lemn spre o siluetă micuță din colțul încăperii. Silueta se mișcă.

— Îl caută pe Isus al nostru, vorbește Iosif. Poate că a venit să ne ușureze povara.

Femeia se uită iarăși spre nebun și înalță din umeri. Își umezi buzele roșii cu o limbă groasă.

— Isus!

Silueta din colț se ridică în picioare.

— Uite-l, rosti cu mulțumire femeia.

Nebunul se încruntă, clătănind din cap.

— Nul

Făptura era diformă. Avea o cocoasă pronunțată pe spate, iar ochiul stâng era acoperit de albeață. Chipul era tâmp și lipsit de expresie.

sle. Saliva i se scurgea prin colțul gurii. Când își auzi numele, chicoti și înaintă, șchiopătând.

— Isus, rosti el. Cuvântul era bolborosit. Isus...

— Asta-i tot ce poate spune, pufni femeia. Așa-l de la naștere.

— Voința Domnului, zise Iosif cu amărăciune.

— Ce-i cu el? În glasul nebunului se simțea o undă patetică, disperată.

— Așa s-a născut. Marla se întoarse către cuptor. Poți să-l lei, dacă dorești. Schilod pe dinafară și pe dinăuntru. Erăm însărcinată cu el când părinții mei m-au măritat cu nevolnicul asta...

— Femele nerușinată... Iosif se opri sub privirea nevestei. Reveni spre nebun: Ce vrei să faci cu fiul nostru?

— Voiam să vorbesc cu el... să...

— Nu e un oracol - sau profet - așa crezusem și noi. În Nazaret mai sunt unii care vin la el să-l vindece sau să le ghicească viitorul, dar el râde și-și repetă numele...

— Sunteți... siguri... că nu-l înzestrat... și n-ați observat?

— Siguri replică femeia. Nu ne dau banii afară din casă. Dacă ar avea vreo putere miraculoasă, am știți

Isus chicoti și părăsi odaia.

— Imposibil, murmură nebunul.

Să se fi schimbat însăși istoria? Să fi nimerit într-o altă dimensiune a timpului, unde Hristos nu existase?

Iosif observă uitătura nebunului.

— Ce e? Întrebă el. Al spus că prevezi viitorul. Spune-ne, cum ne vom îmbogăți?

— Nu acum, rosti profetul, întorcându-se. Nu acum.

Fugi din casă, de-a lungul străzii ce mirosea a lemn de stejar, cedru și chiparos. Alergă până la piață, unde se opri, privind sălbatic în jur. Drept în fața lui văzu sinagoga. Se îndreptă într-acolo.

Bărbatul cu care vorbise mai devreme se găsea încă în piață, cumpărând vase de gătit, ca dar de nuntă pentru fiica lui. Arătă spre străin, când acesta intră în sinagogă.

— E rudă cu tâmplarul Iosif, îi spuse omului de lângă el. Nu m-ar mira să fie un profet...

Nebunul, profetul, Karl Glogauer, călătorul temporal, psihianalistul ratat și nevropat, căutătorul înțelesurilor, masochistul, omul cu dorința de moarte și complex mesianic, anacronismul, intră, gâfâind, în sinagogă. Îl văzuse pe cel căutat. Îl văzuse pe Isus, fiul lui Iosif și al Mariei. Văzuse un om, pe care îi recunoscuse,

fără urmă de îndoială, ca fiind un cretin congenital.

— Toți bărbații au un complex mesianic, Karl, spusese Monica.

Amintrile deveneau mai puțin clare acum. Timpul și identitatea se contopeau.

— Pe vremea aceea, în Galileea, au existat zeci de profeți. Faptul că Isus a fost cel care a purtat mitul și filozofia, nu-l decătu o coincidență a istoriei.

— Trebuie să fi fost mai mult decât atât, Monica.

În fiecare marți, în odaia de deasupra Bibliotecii Oculte, se întrunea grupul de discuții Jung, în scopul analizei și terapiei în colectiv. Glogauer nu era organizatorul grupului, dar îl dorise și i se alăturase înfrigurat. Era o desfășurare să discute, săptămânal, cu oameni ce gândeau la fel ca el. Întâlnirile respective constituiseră unul dintre motivele pentru care cum să părăsească Biblioteca Oculă.

Îl adunase laolaltă obsesia lui Jung, dar fiecare avea obsesiile proprii. Doamna Rita Blenn cartă rutele farfuriilor zburătoare, deși nu era limpede dacă credea, sau nu, în ele. Hugh Joyce afirma că toate arhetipurile lui Jung derivau din rasa atlantiților, dispărută cu milenii în urmă. Alan Cheddar, cel mai tânăr membru, era fascinat de misticismul indian, iar Sandra Peterson, organizatoarea, era specialistă în vrăjitorie. James Headington era interesat de problema timpului. El era mândria grupului; Sir James Headington, inventator în timpul războiului, foarte bogat și decorat de mai multe ori pentru contribuția lui la victoria aliaților. În anii războiului avusese reputația unui mare improvizator, dar apoi devenise oarecum stănjinit pentru Ministerul de Război. Bănuiau că era un excentric, însă mai rău era faptul că-și etala ciudățeniile în public.

Foarte des, Sir James povestea membrilor grupului despre mașina timpului, concepută de el. De obicei, era ironizat. De altfel, cei mai mulți aveau tendința de a-și exagera propriile experiențe legate de obsesiile personale.

Într-o marți seară, după plecarea celorlalți, Headington îi spuse lui Glogauer că mașina era gata.

- Nu cred, zise Glogauer cu sinceritate.
- Ești primul căruia îi spun...
- De ce tocmai mie?
- Nu știu... Îmi place... îmi place și bibliotecă.
- N-ai anunțat guvernul?
- De ce? chicotise Headington. Oricum,

mai întâi, trebuie testată. Altfel, ar fi un prilej pentru el să mă pună pe liber.

— Nu știi dacă funcționează?

— Sunt convins că va merge. Nu vrei s-o vezi?

— Mașina timpului..., zâmbi stins Glogauer.

— Vino s-o vezi!

— De ce tocmai eu?

— M-am gândit c-ai putea fi interesat. Știu că nu faci parte dintre conservatorii științifici...

Lui Glogauer i se făcuse milă de Headington.

— Vino și al să vezi!

A doua zi plecă la Banbury. În aceeași zi părăsi anul 1976 și ajunse în anul 28.

Sinagoga era răcoroasă și liniștită, cu o aromă subtilă de lămâie. Rabinii îl conduseră în curte. La fel ca cel din oraș, nu știau ce să facă cu el, dar erau siguri că nu era posedat de diavol. Obicelul lor era de a adăposti profeții rătăcitori care cutreierau Galileea, totuși acesta era mai ciudat decât toți. Chipul îi era neclintit și trupul rigid, însă lacrimile îi brăzdau obraji murdari. Până atunci nu mai văzuseră atâta suferință în ochii unui om.

— Știința poate explica modalitatea, poate spune "cum", dar niciodată nu întreabă "de ce", spusese el Monicăi. Nu poate oferi un răspuns.

— Cine dorește să-l afle? replicase femeia.

— Eu.

— El bine, nu-l vei afla niciodată.

— la loc, flule, spuse rabinul. Ce dorești să ne întrebăm?

— Unde e Hristos? rosti el. Unde e Hristos? Nu-i înțelegeau graiul.

— Este greacă? întrebă unul, dar altul scutură din cap.

Kyrios Domnul.

Adonai Domnul.

Unde era Domnul?

Se încruntă, privind ca prin ceață.

— Trebuie să mă odihnesc, vorbi în limba lor.

— De unde vii?

Nu se putea gândi la un răspuns.

— De unde vii? repetă un rabin.

— *Ha-Olam Hab-Bah...*, murmură el în cele din urmă.

Se priviră între ei.

— *Ha-Olam Hab-Bah*, repetară după el.

Ha-Olam Hab-Bah; Ha-Olah Haz-Zeh
Lumea-care-va-fi și Lumea-care-este.

— Ne aduci vreun mesaj? întrebă un rabin.

Desigur, erau obișnuiți cu profeții, dar nu ca acela... Un mesaj?

— Nu știu, vorbi răgușit profetul. Trebuie să mă odihnesc... Mi-e foame...

— Vino! Îți vom da mâncare și un culcuș.

Abia se atinse de hrana îmbelșugată, iar patul cu salteaua de paie era prea moale pentru el. Nu era obișnuit cu așa ceva.

Dormi agitat, strigând în somn, iar dincolo de ușa încăperii rabinii ascultară, însă înțeleseseră prea puțin din cuvintele lui.

Karl Glogauer rămase câteva săptămâni în sinagogă. Își petrecuse tot timpul citind în bibliotecă, căutând prin pergamentele lungi un răspuns la dilema lui. Cuvintele Evangheliilor, în majoritatea cazurilor, pasibile de zeci de interpretări, îl derutau și mai mult. N-avea nimic de care să se agățe, nimic care să-i spună ce era greșit.

Rabinii îl lăsau în pace. Îl acceptaseră ca fiind un om sfânt. Erau mândri că poposiseseră în sinagoga lor. Erau convinși că era unul dintre aleșii Domnului și așteptau, răbdători, să le vorbească.

Profetul vorbea însă puțin, bolborosind un amestec de cuvinte din graiul lor și din graiul necunoscut, pe care îl folosea des, chiar când li se adresa direct.

În Nazaret, oamenii nu vorbeau decât despre proorocul misterios din sinagogă, dar rabinii nu le răspundeau la întrebări. Spuneau oamenilor să-și vadă de treburi; existau lucruri ce nu trebuiau cunoscute, deocamdată. Astfel, așa cum procedaseră dintotdeauna preoții, evitau întrebările la care nu puteau răspunde, lăsând, în același timp, impresia că știau mai multe decât în realitate.

Apoi, la un sabbat, profetul apărură în partea publică a sinagogii și merse la un loc cu ceilalți, care veniseră să se închine.

Cel din stânga lui, care citea de pe un sul de pergament, se bălbâi, privindu-l cu coada ochiului.

Proorocul se așeză și ascultă, cu o expresie absentă.

Rabinul șef îl privi nesigur, apoi făcu semn să se dea pergamentul proorocului. Ezitând, un băiat îi puse sulul în mâini.

Profetul se uită îndelung la pergament, după aceea începu să citească. La început citea fără să înțeleagă sensul cuvintelor. Era cartea lui Isala.

"Duhul Domnului era peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia; M-a trimis să tămăduiesc pe cei cu inima zdrobită, să

propovăduiesc robilor de război slobozirea, și orbilor căpătarea vederii, să dau drumul celor apăsați, și să vestesc anul de îndurare al Domnului." În urmă, a închis cartea, a dat-o înapoi îngrijitorului, și a șezut jos. Toți cei ce se aflau în sinagogă, aveau privirile pironite spre el.

(Luca 4: 18-20)

Capitolul CINCI

Îl urmau acum, pe când mergea de la Nazaret spre Lacul Galileii. Era îmbrăcat în roba din pânză albă pe care l-o dăduseră și, deși ei credeau că îl conducea, în realitate, el îl împingea înaintea lor.

— Este mesia al nostru, răspundea curioșilor. Deja circulau zvonuri despre minuni.

Când îi vedea pe bolnavi, îi compătimea și se străduia să facă tot ce putea, pentru că asta așteptau de la el. Multora nu le putea face nimic, dar pe alții îi putea ajuta. Credeau în puterile lui cu mai multă tărie decât în boala lor. Așa încât, îl vindeca.

Când ajunse în Capernaum, era urmat de aproape cincizeci de oameni pe străzile orașului. Se știa deja că fusese, într-un fel, tovarăș cu Ioan Botezătorul, care dobândise un prestigiu uriaș în Galileea, iar fariseii îl declaraseră un profet adevărat. Totuși, în anumite feluri, bărbatul acesta avea puteri mai mari decât ale lui Ioan. Nu era un orator de talia Botezătorului, dar înfăptuise minuni.

Capernaum era un oraș lângă cristalinul Lac al Galileei, cu casele despărțite prin grădini largi. De cheurile albe erau amarată bărci de pescuit și nave de comerț, care navigau între așezările de pe malurile lacului. Deși ținutul era deluros, Capernaum fusese construit pe un loc neted, între colinele verzi. Era un oraș liniștit și, precum alte orașe din Galileea, mulți dintre locuitorii săi nu erau evrei. Negustori greci, romani și egipteni îi populau străzile, iar alții domiciliau chiar acolo. Alături de medici, juriști și învățați, exista o clasă prosperă de negustori, meșteșugari și proprietari de corăbii, deoarece Capernaum se găsea la granița a trei provincii: Galileea, Trachonia și Siria, fiind o legătură utilă pentru comerț și călătorii.

Profetul cel nebun și cludat, îmbrăcat în straiele sale largi din pânză de in, pătrunse în oraș urmat de gloata eterogenă, alcătuită în special din săraci, dar în care se puteau distinge și oameni ceva mai răsăriți. Se răspândise vestea că, într-adevăr, profetul putea ghici viitorul, deoarece prezisese deja arestarea lui

Ioan de către Irod Antipa, iar la scurt timp după aceea, Irod îl însemnase pe Botezător la Perea. Nebunul nu proorocea în termeni generali, folosind expresii vagi, așa cum făceau ceilalți profeți. Vorbea despre lucruri ce aveau să se petreacă în curând și amănunțit.

Nimeni nu-l cunoștea numele. Era denumit, simplu, profetul din Nazaret, alteleori Nazarineanul. Unii afirmau că era neam cu un tâmplar din Nazaret, poate chiar fiul acestuia, dar confuzia se ivise din cauza că "fiu de tâmplar" și "mag" se scriau la fel. Există chiar un zvon, precum că numele său era Isus. Numele fusese folosit o dată sau de două ori, însă când îl întrebaseră dacă acela îl era cu adevărat numele, profetul negase sau, în felul său ermetic, refuzase să răspundă.

Predicilor sale le lipsea focul lui Ioan. Vorbea încet, destul de obscur și zâmbea adesea. De asemenea, cuvânta ciudat despre Dumnezeu și părea să fi avut, ca și Ioan, legături cu esenienii, deoarece predica împotriva agonisirii de avuții personale și, aldoilea, vorbea despre frăția dintre oameni.

Miracolele erau însă cele care făceau să fie urmat, în timp ce se îndrepta spre sinagogă din Capernaum. Înaintea lui, nici un profet nu-l tămăduise pe bolnavi, iar el părea că înțelege necazurile pe care, în general, oamenii evitau să le pomenească. El răspundea mai degrabă devotamentului său, decât cuvintelor și predicilor.

Pentru întâia oară în viață, Karl Glogauer îi uitase pe Karl Glogauer. Pentru întâia oară în viață, făcea ceea ce căutase mereu să realizeze ca psihiatru.

Totuși, nu-era viața lui. El dădea naștere unui mit; era necesară o generație care să asiste la nașterea aceasta. Completa un fel de circuit psihic. Nu modifica istoria, dar îi conferea mai multă substanță.

Nu putea suporta gândul că Isus nu fusese altceva decât un mit. Stătea în puterile lui să facă, acum, din Isus o realitate fizică, nu creația unui proces de mitogeneză.

De aceea predica în sinagogi despre un Dumnezeu mai milos decât auzisera cei mai mulți dintre ei, iar când își aducea aminte, oferea pilde.

Încetul cu încetul, nevoia de a-și justifica faptele se destramă, iar conștiința identității sale deveni tot mai vagă, fiind înlocuită de altă identitate, deținând din ce în ce mai multă substanță pentru rolul ales. Era un rol arhetipal. Un rol ispititor pentru un discipol al lui Jung. Un rol depășind simpla imitație. Un rol pe care, acum,

trebuia să-l joace până la ultimul detaliu. Karl Glogauer descoperise realitatea căutată.

În sinagogă se afla un om, care avea un duh de drac necurat, și care a strigat cu glas tare: "Ah! Ce avem noi a face cu Tine, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne prăpădești? Te știi cine ești: Sfântul lui Dumnezeu." Isus l-a certat, și l-a zis: "Taci, și ieși afară din omul acesta!" Și dracul după ce l-a trântit jos, în mijlocul adunării, a ieșit afară din el, fără să-i facă vreun rău. Toți au fost cuprinși de spaimă și ziceau unii către alții "Ce înseamnă lucrul acesta? El poruncește cu stăpânire și cu putere duhurilor necurate, și ele ies afară!" Și i s-a dus vestea în toate împrejurimile.

(Luca 4: 33-37)

— Halucinații în masă... Miracole, furturi zburătoare, fantome, toate sunt același lucru, spusesse Monica.

— S-ar putea replicase el. Dar de ce le vedeau?

— Pentru că doreau să le vadă.

— De ce?

— Pentru că le era frică.

— Crezi că asta era totul?

— Nu-i de ajuns?

La plecarea din Capernaum fu însoțit de și mai mulți oameni. Nu mai putea rămâne în oraș, deoarece activitatea așezării era pur și simplu paralizată de mulțimile ce se adunau ca să-l vadă făcând minuni.

Le vorbea pe câmpiile dintre orașe. Discuta cu oameni cuții, inteligenți, părând să aibă ceva comun cu el. Unii erau proprietari ai flotelor de pescuit, printre ei: Simon, Iacov și Ioan. Un altul era medic, altul un funcționar care-l auzise predicând în Capernaum.

— Trebuie să fie dolsprezece, le spuse într-o zi. Trebuie un zodiac.

Nu era atent la propriile vorbe. Multe din ideile lui erau ciudate. Multe dintre lucrurile despre care vorbea le erau nefamiliare. Unii farisei îl bănuiau că hulește.

Într-o zi întâlni un bărbat pe care-l recunoscu: era un esenian din colonia de lângă Macher.

— Ioan ar dori să-ți vorbească, spuse esenianul.

— N-a murit încă?

— Este închis la Perea. Cred că Irod n-are curaj să-l ucidă. Îl lasă liber înăuntrul zidurilor și grădinilor palatului, îl lasă să vorbească cu oamenii lui, dar Ioan se teme că, în curând, Irod va găsi curajul să-l lapideze sau să-i taie capul.

Are nevoie de ajutorul tău.

— Cum să-l ajut? Va muri. Nu există scăpare.

Esenianul privi întrebător în ochii profetului.

— Dar, doamne, nimeni altul nu-l poate ajuta.

— Am făcut tot ceea ce a dorit el să facă, zise profetul. I-am tămăduit pe suferinzi și-am predicat săracilor.

— N-am știut că a dorit asta... Însă acum are nevoie de ajutor, doamne. Îi poția salva viața!

Proorocul îl trase pe esenian în afara mulțimii.

— Viața lui nu mai poate fi salvată.

— Dar atunci cei nedrepti vor triumfa, iar Împărăția Cerului nu va mai pogorî pe pământ.

— Viața lui nu poate fi salvată.

— Aceasta este dorința Domnului?

— Dacă eu sunt Dumnezeu, atunci este voința lui Dumnezeu.

Esenianul se întoarse și plecă.

Ioan Botezătorul trebuia să moară. Glogauer nu dorea să schimbe istoria, ci s-o consolideze.

Traversă Galileea, urmat de popor. Își alege doisprezece tovarăși educați, restul adeptilor fiind dintre cei săraci și incuți. Acestora le oferea unica lor speranță. Mulți dintre ei fuseseră gata să-l urmeze pe Ioan împotriva romanilor, dar acum Ioan era înmormântat. Poate că bărbatul acesta putea să-l conducă în răscoală, să-i jefuiască pe bogătașii din Ierusalim, Jericho și Cezarea. Obosiți și flămânzi, cu ochii orbiți de soarele arzător, îl urmau pe bărbatul în robă albă. Aveau nevoie de speranță și își găseau motivări pentru aceste speranțe. Îl văzuseră făcând minuni și mai mari.

O dată le predică dintr-o barcă, așa cum făcea adesea, iar când se întoarse pe țărm, mergând printre valuri, lor li se păru că umbla pe apă.

Toată toamna rătăciră prin Galileea; acolo, aflară știrea decapitării lui Ioan. Disperarea provocată de moartea Botezătorului se transformă în speranța reînviată în acest profet, care-l cunoscuse.

În Cezarea au fost izgoniți din oraș de gărziile romane, obișnuite cu proorocii fanatici ce cutereau țara.

Pe măsură ce falma profetului sporea, erau alungați și din alte orașe. Nu numai autoritățile romane, dar și cele evreiești, nu păreau dornice să-l tolereze pe noul profet, așa cum îl toleraseră pe Ioan. Climatul politic se schimba.

Devenea tot mai greu să găsească hrană. Flămânziseră și mâncau ce găseau, precum animalele.

El îl învăța cum să-și imagineze că se hră-

nesc și, astfel, să nu se gândească la foame.

Karl Glogauer, vrăjitor și medic, psihiatru, hipnotizator și Mesia.

Uneori, credința lui în rolul asumat se clătina și cei ce-l urmau erau tulburați când se contrazicea. Adesea îl numeau așa cum auziseră, Isus Nazarineanul. În majoritatea timpului, nu-l oprea să folosească numele acela, dar alteori devenea furios și striga un nume ciudat, gutural:

— Karl Glogauer! Karl Glogauer!

Iar el spuneau, iată, prin el vorbește însuși Adonai.

— Nu-mi mai spune-ți așa! Răcnea el și el se fâstăceau și-l lăsau în pace, până când îl trecea mânia.

Când veni iarna, se înapolară la Capernaum, care devenise refugiul discipolilor săi.

Rămase în Capernaum toată iarna, profetind.

Multe dintre acele profeții se refereau la soarta lui și a celor ce-l urmau.

A atunci a poruncit ucenicilor Săi să nu spună nimănui că El este Hristosul. De atunci încolo, Isus a început să spună ucenicilor Săi că El trebuie să meargă la Ierusalim, să pătimească mult din partea bătrânilor, din partea preoților celor mai de seamă și din partea cărturarilor, că are să fie omorât și că a treia zi are să învieze.

(Matei 16.20 - 21)

Priveau la televizor în apartamentul ei. Monica mânca un măr. Era între orele șase și șapte, într-o seară caldă, sâmbăta. Monica arăta spre ecran cu mărul ei pe jumătate mâncat.

— Uite la prostiile astea, vorbește ea. Sincer vorbind, nu poți zice că-ți spun ceva.

Era o emisiune religioasă, despre o operă de pop în biserica din Hapstead. Reprezenta istoria răstignirii.

— Formații pop în amvon, pufni femeia. Ce decăderi!

Nu-i răspunse. Într-un fel obscur, emisiunea i se părea obscenă. Nu se putea contrazice cu Monica.

— Stăruul lui Dumnezeu a început să putrezească deja, își bătea joc femeia. Brrr! Ce duhoare!

— Închide televizorul, spuse el încet.

— Cum se numește formația? Viermil?

— Ce glumă bună! Îl închid eu?

— Nu, vreau să mă uit. E nostim.

— Închide-l odată!

— Imitația lui Hristos! pufni ea. O caricatură mizerabilă.

Un cântăreț negru, întruchipându-l pe

Hristos, cântând șters, cu un acompaniament banal, începu să recite versuri lipsite de viață despre fraternitate.

— Dacă zicea așa, nu-i de mirare că l-au răstignit, făcu Monica.

Se întinse și închise televizorul.

— Îmi plăcea, zise ea batjocoritor. Era un superb cântec de lebădă.

Mai târziu îi spuse, cu un ton afectiv care-l îngrijoră:

— Conservator bătrân ce ești! Păcat! Ai fi putut să fi John Wesley sau Calvin sau oricare altul. În ziua de astăzi nu poți fi un mesia. Nu așa cum îl înțelegeai tu. Nu te ascultă nimeni.

Capitolul ȘASE

Proorocul locuia în casa unui om numit Simon, dar el prefera să-l numească Petru. Simon îl era recunoscător, deoarece îi vindecase nevasta de o boală de care suferea de multă vreme. Fusese o boală misterioasă, însă profetul o tămăduise aproape fără efort.

În vremea aceea, în Capernaum se găseau mulți străini; cei mai mulți veniseră să-l vadă pe profet. Simon îi preveni pe acesta asupra faptului că unii erau iscoade ale romanilor sau fariseilor. Fariseii nu erau ostili profetului, deși nu le plăcea vorbăria despre miracole. Oricum, atmosfera politică era tulburată și trupele de ocupație romane, de la Pilat și ofițerii săi până la soldați, erau încordați, așteptând o răscoală, fără să întrevadă totuși vreun semn prevestitor.

Pilat însuși spera într-o răscoală. I-ar fi dovedit lui Tiberius că dovedise prea multă indulgență față de evrei în chestiunea scuturilor. Pilat ar fi fost dezvinovățit, iar puterea lui asupra evreilor ar fi sporit. În momentul acela se găsea în relații încordate cu toți tetrarhii provinciilor — și, în special, cu nestatornicul Irod Antipa, care la un moment dat, părea singurul lui sprijin. Pe lângă situația politică, viața de familie a procuratorului era agitată; nevropata lui nevastă avea iarăși coșmare și-l cerea mai multă solitudine decât îi putea acorda.

Se gândi că exista posibilitatea provocării unui incident, dar trebuia să fie prudent, pentru ca Tiberius să nu afle niciodată adevărul. Noul profet putea să fie focarul, însă deocamdată nu încălcaseră legile romanilor sau ale evreilor. Nu exista nici o lege care să interzică unui om să pretindă că este mesia, așa cum s-a afirmat despre acest prooroc și nici nu-i instiga pe oameni la răzmeriță — dimpotrivă.

Privind pe fereăstra camerei sale, spre

minaretele și clopotnițele Ierusalimului, Pilat analiză informațiile aduse de iscoadă.

Îndată după sărbătoarea denumită de romani Saturnalii, profetul și cei ce-l urmau părăsiseră din nou Capernaumul, pornind prin țară.

Acum, după ce trecuse anotimpul călduros, minunile erau mai puține, dar l se cerea să proorocească viitorul. Îi venise asupra greșelilor ce aveau să se facă în viitor, precum și asupra crimelor ce urmau să fie comise în numele său.

Străbătuse Galileea, apoi Samaria, urmând șoselele romane spre Ierusalim.

Se apropia sărbătoarea Paștelui evreiesc.

În Ierusalim, oficialitățile romane discutaseră în legătură cu sărbătoarea. Dintotdeauna perioada respectivă abundase în tulburări. În ajunul Paștelui avuseseră loc răzmerițe frecvente și, fără îndoială, și anul acesta urmau să fie necazuri.

Pilat vorbise cu fariseii, solicitându-le ajutorul. Fariseii promisese că aveau să facă tot ce era posibil, dar nu puteau interveni dacă poporul avea să se comporte nebunește.

Mânios, Pilat le poruncise să plece.

Iscoadele îi aduseseră vești din toată țara. Unele rapoarte îl menționau pe noul profet, precizând că era inofensiv.

În sinea lui, Pilat se gândise că, deocamdată, părea inofensiv, însă dacă ar fi ajuns la Ierusalim în timpul Paștelui, situația putea fi diferită.

Cu două săptămâni înainte de sărbătoarea Paștelui, profetul ajunsese în Betania, aproape de Ierusalim. Unii dintre cei care îl urmau încă din Galileea aveau prieteni în Betania, iar aceștia erau mai mult decât dornici să-l adăpostească pe bărbatul despre care auziseră de la pelerinii călătorind spre Marele Templu din Ierusalim.

Motivul venirii în Betania îl constituia tulburarea profetului, cauzată de numărul oamenilor ce-l însoțeau.

— Sunt prea mulți, îi spunea el lui Simon. Prea mulți, Petru.

Chipul lui Glogauer era slăbit. Ochii îi erau afundați în orbite și vorbea puțin.

Uneori privea surprins în jurul său, parcă neștiind unde se află.

În Betania sosi vestea că iscoadele romane se interesaseră de el. Asta nu părea să-l deranjeze. Dimpotrivă, încuviințase dând gânditor din cap, aparent satisfăcut.

O dată merse cu doi dintre ucenicii săi pe câmpie, să privească spre Ierusalim. Zidurile

galbene ale orașului erau mărețe în lumina amurgului. Turnurile și clădirile înalte, cele mai multe împodobite cu mozaicuri roșii, albastre și galbene, puteau fi zărite de la câțiva kilometri.

Profetul se întoarse către Betania.

— Când intrăm în Ierusalim? Întrebă unul dintre ucenici.

— Nu încă, răspuse Glogauer. Umerii îi erau încovoați și-și strânse brațele la piept, parcă înfrigorat.

Cu două zile înainte de sărbătorirea Paștelui în Ierusalim, profetul își conduse oamenii spre Muntele Măslinilor și un cartier al Ierusalimului, numit Betfaghe, construit la poalele muntelui.

— Aduceți-mi un măgar, le spuse el. Un mânz. Acum trebuie să îndeplinesc profeția.

— Atunci toți vor ști că ești mesia, zise Andrei.

— Da.

Glogauer suspină. Simțea iarăși frica, dar acum nu mai era o spaimă fizică. Era tracul unuia care înaintea scenei finale, cea mai dramatică și nu e sigur că o va juca bine.

Deasupra buzel superioare i se adunase o sudoare rece. Se șterse cu dosul palmei.

În lumina crepusculară privi bărbații din jurul lui. Pe câțiva nu-l reținea după nume. De fapt, nici nu-l interesau numele, doar numărul lor. Aici se aflau zece. Alți doi căutau măgarul.

Stăteau pe coasta pietroasă a Muntelui Măslinilor, privind către Ierusalim și spre Templul cel Mare.

— Iuda? întrebă Glogauer.

Unul dintre ei se numea Iuda.

— Aici sunt, doamne, răspuse acesta. Era înalt și arătos, cu părul roșu, creț și cu ochi inteligenți. Glogauer îl bănuia că era epileptic.

Profetul îl privi gânditor pe Iuda Iscarioteanul.

— Mai târziu aș dori să mă ajuți, vorbi el, când vom intra în Ierusalim.

— Cum, doamne?

— Vei duce un mesaj romanilor.

— Romanilor? Iscarioteanul era tulburat. De ce?

— Așa trebuie... Nu-l pot trimite evreilor – ar folosi cuțitul sau toporul. Când va sosi timpul îți voi spune mai multe.

Cerul era acum întunecat și stelele răsăriseră deasupra Muntelui Măslinilor. Se făcuse frig. Glogauer tremura.

*Saltă ca veselie, fiica Sionului
Strigă de bucurie, fiica Ierusalimului
Iată că împăratul tău vine la tine,
El este neprihănit și biruitor,*

*Smerit și călare pe un măgar,
Pe un mânz, pe mânzul unei măgărițe.*

(Zaharia 9:9)

— *Osha'na! Osha'na! Osha'na!*

În vreme ce Glogauer intra în oraș, călare pe măgar, ucenicii lui alergau înaintea sa, aruncând ramuri pe jos. De ambele părți ale străzii, mulțimile erau ținute în loc de cel ce îl urmaseră pe profet.

Acum, noul prooroc părea să fi împlinit toate profețiile străvechi și mulți credeau că venise să-i conducă împotriva romanilor. Poate chiar acum se îndrepta spre casa lui Pilat, pentru a-l înfrunta pe procurator.

— *Osha'na! Osha'na!*

Glogauer privea în jur, neatent. Spinarea măgarușului, deși acoperită cu hainele ucenicilor, nu era confortabilă. Se clătina și se agăță de coama animalului. Auzea strigătele, dar nu le putea desluși înțelesul.

— *Osha'na! Osha'na!*

La început păru-se a fi "osana", apoi își dădu seama că strigau în aramală: "Eliberează-ne!"

— Eliberează-ne! Eliberează-ne!

Ioan plănui-se răscoala împotriva romanilor, de Paște. Mulți așteptau să înceapă lupta.

Credeau că el preluase de la Ioan rolul conducătorului rebeliunii.

— Nu, murmură Glogauer privind-le chipurile. Nu, eu sunt mesia... Eu nu vă pot elibera. Nu pot...

Nu-l auzeau în vacarmul general.

Karl Glogauer intra în Hristos. Hristos intra în Ierusalim. Istoria se apropia de punctul ei culminant.

— *Osha'na!*

Asta nu era în istorie. Nu-l putea ajuta.

"Adevărat, adevărat vă spun, că unul dintre voi Mă va vinde." Ucenicii se uitau unii la alții și nu înțelegeau despre cine vorbește. Unul din ucenici, acela pe care-l iubea Isus, stătea la masă culcat pe sânul lui Isus. Simon Petru i-a făcut semn să întrebe cine este acela despre care vorbea Isus. Și ucenicul acela s-a răzemat de pieptul lui Isus și i-a zis: "Doamne, cine este?" Isus a răspuns: "Acela căruia îi voi întinde buclăța și i-o voi da." Și a întins o buclăță și i-a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon, Iscarioteanul. Cum a fost dată buclăța, a intrat Satana în Iuda. Isus i-a zis: "Ce ai să faci, fă repede."

(Ioan 13:21 - 27)

Leșind din odaie, Iuda Iscarioteanul se încruntă nesigur, apoi porni pe ulița aglomerată,

mergând către palatul guvernatorului. Fără îndoială, avea de îndeplinit un rol, pentru derutarea romanilor și răscularea poporului; totuși, credea că planul era nebunesc. Atmosfera era încordată printre bărbații, femeile și copiii de pe străzi. În oraș, patrulele legionarilor romani erau mai dese decât de obicei.

Pilat era un bărbat trupeș. Chipul îi era înțelegător, dar avea ochi pătrunzători și reci. Privi disprețuitor către evreu.

— Nu-l plătim pe Informatorii care aduc vești false, îl preveni el.

— N-am venit după bani, stăpâne, rosti Iuda, folosind maniera lingușitoare pe care știa că romanii o așteaptă de la evrei. Sunt un supus cinstit al Împăratului.

— Cine este rebelul?

— Isus din Nazaret, stăpâne. A intrat astăzi în oraș...

— Știu. L-am văzut. Dar am auzit că predică pacea și respectarea legilor.

— Ca să te amăgească, stăpâne.

Pilat se încruntă. Era de așteptat. Părea genul de înșelătorie pe care învățase s-o ghicească la poporul acesta cu vorba moale.

— Ai dovezi?

— Sunt unul dintre ajutoarele lui, stăpâne. Voi depune mărturie despre vinovăția sa.

Procuratorul își umezi buzele dolofane. Nu-și putea permite să-l ofenseze tocmai acum pe farisei. Îi dăduseră destulă bătaie de cap. Dacă l-ar fi arestat pe profet, Caiafa ar fi strigat primul "nedreptate".

— Pretinde că el este adevăratul împărat al Iudeilor, urmașul lui David, spuse Iuda, repetând ceea ce fusese învățat.

— Chiar așa? Pilat privi gânditor pe fereastră.

— Iar fariseii, stăpâne...

— Ca-l cu el?

— Fariseii n-au încredere în el. Ar dori să-l știe mort. Predică împotriva lor.

Pilat încuviință din cap. Închisese ochii și se gândea. Poate că fariseii îl urau pe nebun, dar ar fi profitat rapid, transformând arestarea lui într-o chestiune politică.

— Fariseii îi doresc întemnițat, continuă Iuda. Oamenii se înghesuie să-l asculte și chiar astăzi s-au răsculat în Templu, strigându-l numele.

— Adevărat?

— Da, stăpâne.

Era adevărat. Șase oameni atacaseră cămătarii din Templu, încercând să-i jefuiască. După arestare, declaraseră că îndepliniseră voința Nazarineanului.

— Nu-l pot aresta, rosti gânditor Pilat.

Situația din Ierusalim era deja incendiară, iar dacă l-ar fi arestat pe acest "împărat", putea stârni o răscoală. Tiberius l-ar fi învinuit pe el, nu pe evrei. Fariseii trebuiau să riște. El trebuia să-l aresteze.

— Așteaptă-mă, îi spuse lui Iuda. Voi trimite un mesaj lui Caiafa.

S-au dus apoi într-un loc îngrădit, numit Ghetsimani. Și Isus a zis ucenicilor Săi: "Sedeți aici până Mă voi ruga." A luat cu El pe Petru, pe Iacov și pe Ioan și a început să Se spăimânte și să Se mănhească foarte tare. El le-a zis: "Sufletul Meu este cuprins de o înfrustare de moarte; rămâneți aici și vegheați!"

(Marcu 14:32 - 34)

Glogauer vedea mulțimea apropiindu-se. Pentru prima dată de când plecase din Nazaret, se simțea slăbit și epuizat. Aveau să-l omoare. Trebuia să moară, accepta asta, însă îl înspăimânta durerea. Se așeză pe coasta dealului, privind torțele ce se apropiau.

— Idealul martiriului a existat doar în mințile câtorva așteți, spuse Monica. Altfel, era un masochism morbid, un mod simplu de-a se lipsi de responsabilitățile obișnuite, o metodă de a-i controla pe asupriți...

— Nu-l atât de simplu...

— Ba da, Karl.

Acum l-ar fi putut demonstra Monicăi. Regreta că ea n-avea să știe niciodată. Dorise să-și noteze totul, să pună însemnările în mașina timpului și să speră că aveau să fie descoperite. Ciudat... Nu era un bigot. Era agnostic. Nu convingerea îi împinsese să apere religia de disprețul clinic al femeii; mai mult *lipsa* de convingere în idealul ei, știința ca descifrator al tuturor problemelor. Nu-i putea împărtăși credința, așa încât nu mai rămăsese decât religia, deși el nu credea în tipul de Dumnezeu al creștinătății. Dumnezeu, văzut ca o forță mistică a misterelor creștinismului și a altor mari religii, nu fusese suficient de personal pentru el. Rațiunea îi spunea că Dumnezeu nu exista într-o formă anume. Subconștientul îi spunea că nu era de ajuns doar credința în știință.

— Știința este fundamental opusă religiei, spuse o dată Monica, tăios. Nu contează câți ieziști s-au adunat, raționalizând concepțiile lor asupra științei, fapt este că religia nu poate accepta pozițiile fundamentale ale științei și, la rândul ei, știința atacă principiile de bază ale

religiei. Singura zonă unde nu există nici o diferență și unde n-ar trebui, deci, să fie conflicte, este existența unei ipoteze primordiale. Poți sau nu să crezi în existența unei ființe supranaturale, numită Dumnezeu. Dar în momentul când devii partizanul uneia dintre ipoteze, începe războiul.

— Vorbești despre religia organizată...

— Vorbesc despre religia opusă încrederii. Cine are nevoie de ritualuri religioase, când în locul lor avem ceremonialul, net superior, al științei? Religia este un substituent acceptabil al cunoașterii. Dar nu mai avem nevoie de substituenți, Karl. Știința oferă o bază mai rezonabilă de formulare a sistemelor de gândire și etică. Nu ne mai trebuie răsplata raiului sau pedeapsa iadului, atâta vreme cât știința poate arăta consecințele acțiunilor, iar oamenii pot judeca singuri dacă fac bine sau rău.

— Nu pot accepta ceea ce spui.

— Pentru că ești bolnav. Și eu sunt bolnavă, dar cel puțin întrevăd perspectiva însănătoșirii.

— Eu zăresc doar amenințarea morții.

Așa cum hotărâseră, Iuda îl sărută pe obraz, iar gărzile Templului și soldații romani îl înconjură.

Romanilor le spuse cu greutate:

— Sunt împăratul Iudeilor.

Slugilor farisei le zise:

— Sunt mesia, care a venit să vă nimicească stăpânii.

Acum era trimis la închisoare și putea începe ultimul act.

Capitolul ȘAPTE

Procesul a fost dezordonat, un amestec arbitrar de legi romane și evreiești, nemulțumindu-l pe toți. Ordinea s-a stabilit după câteva discuții între Pilat din Pont și Caiafa și după trei încercări de unire a sistemelor juridice diferite, pentru a se potrivea necesităților situației. Amândoi aveau nevoie de un țap ispășitor, în scopuri diferite, iar în cele din urmă țelul a fost atins și nebunul osândit, pe de o parte pentru rebeliunea împotriva Romei, iar pe de altă parte pentru erezie.

O trăsătură aparte a procesului a fost faptul că toți martorii erau tovarăși ai profetului și păreau dornici să-l vadă condamnat.

Fariseii au fost de acord că metoda romană de execuție era cea mai adecvată momentului și situației și au decis să-l răstignească. Oricum, proorocul avea prestigiu, de aceea era

necesară utilizarea unor metode romane de umilire, care să-l transforme într-o creatură patetică și ridicolă în ochii pelerinilor. Pilat l-a asigurat pe farisei că va aranja el totul, însă mai întâi l-a pus să semneze acte prin care se declarau de acord cu acțiunile lui.

Ostașii au adus pe Isus în curte, adică în palat și au adunat toată ceata ostașilor. L-au îmbrăcat într-o haină de purpură, au împletit o cunună de spini și l-au pus-o pe cap. Apoi au început să-L ureze și să zică: "Plecăciune, împăratul Iudeilor!" Și-L loveau în cap cu o trestie, Îl sculpa și l se închinau. După ce și-au bătut astfel joc de El, l-au dezbrăcat de haina de purpură, l-au îmbrăcat în hainele Lui și l-au dus să-L răstignească.

(Marcu 15: 16 - 20)

Mintea îi era încețoșată acum, de durere și umilință, de contopirea lui cu rolul.

Era prea slăbit ca să poarte crucea grea din lemn și mergea înapoi, în vreme ce era târît spre Golgota de un libian, obligat de romani.

Clătinându-se pe străzile ticsite cu oameni tăcuți, urmărit cu privirea de acela care crezuseră că-l va conduce împotriva stăpânitorilor romani, ochii l se umplură de lacrimi, vederea l se încețoșă și greși ades drumul, fiind îmbrâncit îndărăt de un legionar roman.

— Reacționezi prea emoțional, Karl. De ce nu te străduiești să-ți folosești creierul și să te aduni laolaltă?

Își amintea cuvintele, dar nu mai știa cine le spusese sau cine era Karl.

Drumul, urcând coasta dealului, era plenos și Glogauer alunecă de câteva ori, amintindu-și un alt deal pe care îl urcase cu mult timp în urmă. Parcă fusese copil pe atunci, însă amintirile se învălmășeau și era greu de precizat.

Respira adânc și cu greutate. Abia mai simțea durerea provocată de spinii de pe cap, dar întregul trup părea că pulsează în ritmul bătăliilor inimii. Era aldona unei tobe.

Se lăsa seara. Soarele apunea. Când ajunsese pe culmea dealului, căzu cu fața în jos, tăindu-se într-o piatră. Leșină.

Și au adus pe Isus la locul numit Golgota care, tâlmăcit, înseamnă: "Locul cîmpănii". l-au dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar El nu l-a luat.

(Marcu 15: 22 - 23)

Azvărlî pocălul. Soldatul înălță din umeri și-l apucă de un braț. Un alt soldat îl ținea deja brațul celălalt.

Când își recăpătă cunoștința, Glogauer începu să tremure violent. Simțea o durere intensă acolo unde funile îi intraseră în carnea încheieturilor. Se zbătu.

Simți ceva rece în palmă. Deși acoperirea o porțiune mică din podul palmei, părea extrem de greu. Auzi un zgomot, de asemenea în ritmul bătăilor inimii. Întoarse capul să-și privească mâna.

Pironul mare, din fier, era bătut cu maiul de un soldat. Glogauer zăcea întins pe crucea așezată orizontal, pe pământ. Se uită, întrebându-se de ce nu simțea durerea. Soldatul ridică maiul tot mai sus, deoarece culul pătrundea greu. De două ori nu nimeri floarea culului și zdrobi degetele lui Glogauer.

Acesta privi în cealaltă parte și văzu un alt soldat, bătând un piron. Cu siguranță, greșise ținta de multe ori, pentru că degetele erau zdrobite și acoperite de sânge.

Primul soldat terminase și se ocupa acum de picioare. Glogauer simți fierul trecându-i prin carne și auzi clocăniturile.

Începură să ridice crucea la verticală, cu ajutorul unui scripete. Glogauer era singur. În ziua aceea nu mai erau alți răstigniți.

Sub el zărea limpede luminile Ierusalimului. Cerul era încă luminos. În curând avea să fie întuneric complet. Câțiva oameni se adunaseră și-l priveau. Una din femei îl amintea de Monica. O strigă:

— Monica?

Dar glasul îl era răgușit și cuvântul fu doar o șoaptă. Femeia nu-l privi.

Își simțea trupul trăgând de piroanele ce îl susțineau. I se păru chiar că simte un fior de durere în brațul stâng. Sângera abundant.

Era cludat, se gândi, că el trebuia să fie atârnat aici. Tocmai el, care venise să asiste ca martor la eveniment. Acum nu mai exista nici umbră de îndoielă. Totul fusese perfect.

Durerea din brațul stâng sporise.

Privi în jos, spre soldații romani care jucau zaruri la piciorul crucii. Păreau absorbiți de joc. De la distanța aceea nu putea distinge zarurile.

Suspină. Mișcarea pieptului păru că-i mai atârână o greutate de brațe. Acum durerea devenise destul de intensă. Se crispă și încercă să se lpească de lemnul crucii.

Durerea începuse să i se răspândească prin corp. Strânse din dinți. Era îngrozitor. Icnî și urlă. Se zvârcol.

Pe cer nu se mai zărea nici o licărire. Nori

grei acoperiseră luna și stelele.

De jos auzea șoapte.

— Lăsați-mă jos! strigă el. Vă rog, lăsați-mă jos!

Durerea îl copleșea. Se prăbuși înainte, dar nu-l eliberă nimeni.

După un timp, ridică privirea. Mișcarea provocă revenirea agoniei și începu iarăși să se zvârcolească

— Lăsați-mă jos! Vă rog! Terminați!

Fiecare particică a trupului său, fiecare mușchi, tendon sau os dureau insuportabil.

Știu că nu avea să supraviețuiască până a doua zi, așa cum crezuse. Nu-și dăduse seama cât de mare era durerea.

Și în ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: "Eloi, Eloi, lama Abactani" care, tâlmăcit, înseamnă: "Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?"

(Marcu 15: 34)

Glogauer tuși. Un sunet uscat, abia auzit... Soldații de sub cruce îl auziră, pentru că noaptea era liniștită.

— Curios, făcu unul dintre ei. Ieri îl adorau. Astăzi parcă ar vrea să-l omorîm — chiar și cei care îi erau apropiați.

— Abia aștept să plecăm din țara asta, răspunse celălalt.

Auzi din nou glasul Monicăi:

— Slăbiciunea și frica te-au adus aici, Karl. Martirul înseamnă trufie. Nu-ți dai seama?

Slăbiciune și frică...

Tuși iarăși și durerea îi reveni, mai îndepărtată acum.

Înainte de-a muri, începu din nou să vorbească, abia murmurând cuvintele, până când nu mai suflă.

— Minciună... Minciună... Minciună...

Mai târziu, după ce corpul îi fusese furat de slujitorii unor medici, care credeau că are însușiri aparte, au existat zvonuri precum că nu murise. Dar trupul îi putrezea deja pe masa de disecție și în curând avea să fie azvărlit.

*Traducerea:
Mihai-Dan Pavelescu*

Purtător de lumină

Extrem de prolificul (și premiatul) Liviu Radu a înregistrat în ultimul an un salt valoric ce-l situează (după părerea mea) între primii trei scriitori SF români ai momentului. Unicul meu regret este că revista *Anticipația* nu are mai multe pagini.

1 George Harrison purtase, cândva, breton. Apoi își lăsase plete până pe umeri, și mustăți. Acum avea păr lung, dar nu excesiv. Și o mustăcioară.

Pe pereții camerei atârnavu fotografii, care îl înfățișau fie în costum elegant, fie în bluze viu colorate, cu flori... În fiecare, ținea în mână o chitară electrică.

Uneori, se închidea în odale și cânta, doar pentru plăcerea lui.

Cunoscuții s-ar fi amuzat să descopere încăperea secretă. Pentru că, în afară de similitudinea de nume, vârstă și o foarte vagă asemănare fizică, George Harrison nu avea nimic comun cu celebrul membru al și mai celebrei formații Beatles.

George era american, nu călcase niciodată în Anglia, n-avea pic de talent muzical și lucra, în calitate de inginer proiectant pentru probleme de teletransmisie, la o filială IBM.

N-ar fi fost în stare să explice de ce își construise refugiul acela.

2 Preocupările într-un anumit domeniu se manifestă, de obicei, în tinerețe. Marile idei apar (fapt confirmat statistic) între

douăzeci și treizeci de ani. Chiar dacă realizarea lor întârzie, uneori, până la o vârstă înaintată.

Sigur, există și excepții. Gauguin s-a apucat de pictură târziu. Chandler a debutat spre cincizeci de ani, Schliemann a descoperit Troia după ce trecuse bine de tinerețe. Lampedusa a scris "Gepardul" la bătrânețe.

În aceste cazuri n-a fost vorba de o rupere de personalitate. Anumiți oameni n-au avut posibilitatea, în tinerețe, să se dedice activităților ce-l interesau cu adevărat și care îi obsedau. Când condițiile materiale sau sociale s-au modificat, au făcut ceea ce intenționaseră de multă vreme.

Trebuie remarcat faptul că toate cazurile cunoscute se referă la activități artistice. Schliemann a tratat istoria ca pe o artă, bazându-se pe literatura hmerică.

Nu cunoaștem asemenea cazuri spectaculoase în cercetarea științifică.

3 George Harrison lucrase mult timp la probleme de codificare și decodificare date, în vederea garantării transmiterii lor la distanță în siguranță și ajunsese expert în probleme

de cifruri, împachetări de date, înmagazinare de informații în spații cât mai mici. Ar fi putut lucra cu succes la CIA. I se făcuseră oferte în acest sens și fusese cât pe-acți să le accepte, când și-a descoperit, întâmplător, vocația.

Din acel moment s-a dedicat studierii informațiilor înmagazinate în ADN.

4 Încă de la începuturile geneticii, diferite persoane cu imaginație (mai ales din cercurile neimplicate direct, cum ar fi autorii de science-fiction) au emis teoria că informația ereditară ar conține, pe lângă trăsăturile evident transmise, și întregul volum de cunoștințe acumulate în generațiile anterioare.

Din moment ce într-o moleculă puteau fi înmagazinate coduri genetice instincte, trăsături fizice și de caracter, talente, înclinații care erau moștenite în chip vădit, de ce n-ar fi încăput în același spațiu și experiența de viață, amintirile, cunoștințele lingvistice, etc.? De ce ar fi fost transmise doar informațiile inconștientului? De ce nu și ale subconștientului, ba chiar ale conștientului?

Unii aveau certitudinea că

asemenea informații există în mintea flecăruia, dar nu știm să ajungem la ele.

5 George Harrison avea o părere proprie. Considera că ADN-ul fusese construit în așa fel, încât să transmită faptele pe care o genera doar informațiile care-i trebuiau. Ce fel de om ar fi fost acela care ar fi avut mintea plină de experiența a mil de generații? Unde ar fi încăput propria lui personalitate? Vedeți în irosirea potențialului informațional al ADN-ului o manifestare evidentă a liberului arbitru. Fiecare avea dreptul de a fi el însuși, fără a fi încătușat de trăirile strămoșilor.

În același timp, era convins că ADN-ul poate fi modificat temporar, calând peste personalitatea existentă amintirea unor ființe din trecut. În felul acesta, rămâneai ce erai, dar puteai afla ce-ai fost...

6 Cazul Jekyll - Hyde, povestit de Stevenson, reprezintă o asemenea situație. Peste personalitatea unui cetățean pașnic, plin de bune intenții, se suprapusese un personaj sinistru, activ și întreprinzător. Două ființe aparte, ce acționau pe rând. Nu schimbarea trăsăturilor de caracter ale individului inițial.

7 Caracteristica principală a lui Harrison era promptitudinea. Îndată ce-i venea o idee trecea imediat la aplicarea ei. Oricât ar fi părut de basurdă. Chiar dacă nu întotdeauna ajunsesse la scopul propus inițial, căutările lui duseseră, de regulă, la rezultate remarcabile.

Ca urmare, îndată ce i-a venit ideea cu ADN-ul, a achi-

ziționat imediat tot ce se publicase în domeniu și s-a pus pe citit. După ce a acumulat o mulțime de cunoștințe, a început să scoțosească, fără pic de scrupule, prin bănci de date. Meseria îl permitea spargerea codurilor cu o ușurință inimaginabilă. În scurt timp, a ajuns să cunoscă preocupările celor mai de seamă savanți, teorii încă în lucru, date experimentale secrete...

Putea fi considerat expertul principal în domeniu.

Abia după pregătirea teoretică a trecut la acțiune. Cuprins de frenezie și de o înconștiență de nedescris, a pătruns, prin intermediul rețelelor de teletransmisie, în sistemele informatice ale firmelor producătoare de echipamente specializate, ale institutelor de cercetări, ale fabricilor de substanțe chimice și catalizatori. A transmis ordine care s-au materializat în acumularea, în căsuța lui de vacanță, a celor mai scumpe și mai moderne echipamente de cercetare din lume.

După ce le-a instalat pe toate, a oftat ușurat.

Putea să se apuce de treabă.

8 Mâna se mișcă de la sine, făcând un gest brusc. O lovitură de sabie... Numai că mâna mi-e goală. Iar sabie n-am văzut decât la muzeu...

Impulsuri sălbătice, de a sări de gâtul cuiva...

Dorința de a agăța o femeie necunoscută, pe stradă...

Tendința, stăpânită cu greu, de a-mi strecura în buzunar mărfuri din magazine...

Planuri complicate, în timp ce sunt pe cale să adorm, de spargeri sofisticate, asasinat

politice, trafic cu droguri...

Refuzări ale unui subconștient prea ținut în frâu, sau amintiri dintr-o vreme când am făcut acele lucruri?

Gesturile, impulsurile, sunt prea naturale, dovedesc o obișnuință îndelungată, pentru a fi doar manifestări ale dorințelor ascunse de a fi altfel...

9 Experimentele avansau rapid. Avusese o idee revoluționară. Ingineria genetică se mulțumise să intervină în structura cromozomială a embrionilor. Harrison își propunea să modifice ADN-ul unui organism adult. Un virus cu propagare explozivă, care să treacă din celulă în celulă, multiplicându-se exponențial, și să schimbe în lanțul de atomilor pentru o perioadă determinată de timp.

O jumătate de oră, și omul devenea altcineva. Cu o altă memorie, cu alte trăsături...

Evident, memoria bazată pe experiență nu putea fi înlăturată. Dădea la iveală memoria ancestrală. Devenea un amalgam, ceva din ceea ce ai fost într-o altă existență și cel ce erai acum...

O chestie demențială...

10 Memoria este ceea ce rămâne după ce ai uitat.

Trăiri ciudate, ce au modificat în mod esențial compoziția chimică a celulelor cenușii, alături de formule sau simboluri folosite zi de zi... Gustul amar al deziluziei produsă de refuzul părinților de a-ți cumpăra o jucărie care-ți plăcuse e la fel de puternic ca imaginea, modificată de propria-ți imaginație, a primei întâlniri de dragoste... Insușita aruncată de un necunoscut, cu ani în urmă, pe care l-ai

îmbrâncit, din greșeală, în metrou, îți sună în urechi mai puternic decât discuțiile de la ședința de ieri...

Memoria e compusă din șocuri aplicate asupra substanței înregistratoare. Șocuri datorate repetării sau solicitării nervoase.

Uitarea, mecanism ciudat, șterge atât dureri profunde, cât și nimicuri. Însă durerile uitate au fost cu adevărat dureri? Intensitatea unor simțiri se măsoară în viteză cu care le uți...

11 Virusul era gata. Cultura, o substanță gelatinoasă într-un mediu lichid, căpătase culoarea violetă a norilor ce jelesc apusul.

Harrison decisese, de la bun început, că va face experimentarea direct pe propria piele. De unde atâta încredere? Nu știa.

Virusul, una din multele variante posibile, era destinat atacării unei anumite legături. Dacă nu funcționa, urma să-l modifice și să încerce alte posibilități.

Își injectă amestecul în braț.

Aproape instantaneu, o furnicătură ciudată, o mâncărime ce se întindea, o durere stinsă ce se aprindea...

Un vârtej neguros îl acoperi privirea, îi cuprinse mintea... În urechi îi sunau voci îndepărtate care țipau, se rugau, urlau, se transformau într-un valet îndelungat, un vâjâit inuman, ce acopereau totul...

Apoi o lumină strălucitoare scânteind, o clipă, mai puternic decât inima soarelui, înlocuită imediat de o beznă violetă...

Și durere, durere cumplită în fiecare celulă, în fiecare nerv, în fiecare particică a cor-

pulului... milioane de dureri mărunte ce se strângeau într-o durere imensă, de nesuportat... Care se stinse brusc când și pierdu cunoștința.

12 Fiecare din noi ne dorim, din când în când, să fim altfel. Însă atunci când viața ne oferă șansa unei schimbări, vedem că ne încadrăm în vechile tipare. Chiar dacă în alt loc, în alt anturaj...

13 Când deschise ochii, George Harrison se simți bulmac. Ciudat. Străin.

Se ridică în picioare și se îndreptă spre oglindă. De dincolo de suprafața lucie a acesteia îi privea un individ grasuț, scund, cu chelle.

Imaginea era neclară. Estompată...

Se apropie să șteargă oglinda de praf. Figura ce se zgâia la el deveni mai limpede, mai bine conturată...

Oglinda nu avea nici o vină. El devenise miop...

Se așeză pe scaun, încercând să-și amintească. Nici el nu știa ce...

14 Vălmășaguri de gânduri, de imagini răzlețe, de impulsuri incontrollabile...

Îi venea să pună mâna pe brici și să-și tale o ureche. Nu, asta o făcuse un olandez care trăise în Franța...

Să-și facă sepuku... De unde o chestie tipic japoneză?

Să rupă bila de pe capacul samovarului, s-o lustruiască bine, s-o vâre într-un pistol mare, de duel, și să-și zboare creierii... Nu, așa procedase un polonez, ofițer în armata rusă, care scrisese în franceză...

De ce această dorință insuportabilă de a-și face rău,

de a-și pricinui durere? Simțea față de sine o nemulțumire profundă, împletită cu deznadejdea amară a celui ce rătăcise un drum pe care știa că nu-l va regăsi niciodată...

Trebuia să-și amintească... Degeaba își chinula mintea, nu era în stare... Cel puțin nu în forma aceea...

Apoi, din nou, vârtejuri dureroase năvălind de pretutindeni, răsuclindu-l în neguri orbitoare...

15 George Harrison medită îndelung înainte de a face o nouă încercare. Prima tentativă fusese încununată de un succes desăvârșit. Reușise să se transforme în altcineva, cu un alt aspect fizic, cu alte amintiri, cu alte preocupări...

Îngrijorarea celui eu, dorința lui ne bună de a afla ceva, de a-și aminti un anumit lucru, nemulțumirea, ura față de sine, îl șocaseră. Acel cineva știluse ceva și uitase. Iar această uitare reprezenta un lucru deosebit de grav. De aici nemulțumirea lui...

Trebuia să modifice virusul în așa fel, încât memoria ancestrală să lase mai mult la suprafață.

Voia să afle ce uitase cel ce-l transmisese, prin genele lui, o informație extrem de importantă, despre care nu știluse nimic până atunci.

16 Afiarea celor ascunse a reprezentat în toate timpurile un pericol. Omului îi sunt date anumite trăsături. A-și depăși condiția nu înseamnă întotdeauna a avansa. Uneori reprezintă pasul în abs...

17 George Harrison a repetat experiența. Cu încăpățănare. Suportând de zece ori

durerile iadului, căderea în străfundurile întunecate ale pierderii propriului eu, cu o garanție relativă privind întoarcerea la starea inițială.

A căpătat înfățișări diferite, descoperind în genele lui amestecuri stranie de rase și popoare, unele dispărute de mult...

În cele din urmă, a aflat ceea ce căuta.

Și n-a simțit nici urmă de bucurie. Uneori, victoriile sunt mai dureroase decât înfrângerile...

Fusese, cândva, cu mii de ani în urmă, Lucifer...

18 Satana apare o singură dată în Vechiul Testament. În Cartea lui Iov. Printre îngerii care vin să raporteze lui Dumnezeu ce-au făcut în lume. Cum și-au îndeplinit sarcinile. Nici o referință că ar fi fost dușmanul Domnului. Că ar fi fost cel ce-a vrut să urce pe tronul Creatorului. Să fie cumva o carte atât de veche, scrisă înaintea revoltei Îngerului Negru?

19 Descoperirea fusese frustrantă. Se așteptase la orice, numai la asta nu. Sigur, ura și furia împotriva sieși a primei sale dubhuri, ca să-i spunem așa, demonstraseră că personajul uitat nu putea fi pozitiv. Dar însuși Prințul Întinericului...

Ceva nu era în regulă.

Nu se pomenea în nici o carte sfântă că diavolul ar fi avut copii cu vreo pământeană. Doar în unele cărți de magie...

Și dacă era adevărat? Dacă se trăgea din Lucifer?

George Harrison era un individ religios, pătruns de o credință sinceră. Repulsia, impregnată în generații întregi, față de diavol, răbufnise din

adâncul sufletului său, declanșându-i un conflict interior acut.

Nu putea rămâne indiferent. Trebuia să sape mai adânc. Poate că fusese doar imaginația unui nebun... Trebuia să se convingă. Trebuia să afle adevărul...

21 Din nou, vântejuri dureroase, chinuri insuportabile, suferințe mărunte ce-și reduceau veșnicia la câteva secunde...

Încercări inutile, care n-au adus nimic nou. Alunecări pe o ascendență genetică fără legătură cu ceea ce căuta. Apoi, în cele din urmă, desco-

20 În Noul Testament, demonii pe care-i izgonește Isus din cei posedați par niște făpturi primitive, pe care Fiul Omului îi tratează cu oarecare blândețe. Cu atitudinea cu care trimiți în casă un idiot ce-a ieșit în stradă și se ține de prostii... Nici un fel de luptă, nici un fel de dușmănie... În Evanghelia lui Marcu, demonii se roagă de El să nu-i izgonească din locul acela, preferând să intre în trupul unor porci. Ca imediat după aceea, porcii să se arunce într-un lac și să se înece...

perirea.

Pentru a-și da seama că trebuie să creceteze în continuare.

Enigma rămăsese nerezolvată.

Nu fusese Lucifer, ci întruparea acestuia în corp omenesc.

22 În Geneză nu se pomenește că Dumnezeu ar fi făcut îngerii. Abia după alungarea lui Adam din Paradis, Domnul a pus heruvimi să păzească intrarea în rai.

După câte știm acum, heruvimii au fost împrumutați

(dacă se poate spune așa) de evrei de la babilonieni. Nu arătau de loc a îngerii pe care-i știm, ci a monștri. Ideea îngerilor nu se împacă în nici un fel cu ideea monoteistă. Dumnezeu trebuie să fie singur, fără alte divinități minore. Altfel, credința mozaică, și cele ce decurg din ea, nu-s decât forme ale mai vechiului politeism, cu ierarhia lui de zel.

23 De ce se întrupase Lucifer în om? Știm că Isus a luat înfățișare omenească pentru ca, trăind în suferință, să preia asupra sa păcatele și durerile oamenilor. Poate și pentru a-i înțelege mai bine, pentru că un nemuritor nu-și dă seama ce simte cel asupra căruia atârână, în fiecare clipă, amenințarea sfârșitului...

Să fi încercat Lucifer crearea unui Antichrist? Să producă o făptură care să contracareze eforturile lui Isus?

Ar fi fost singura explicație. Altfel, toată povestea nu avea nici un sens. Diavolul nu avea nevoie să cunoască suferința umană. O provoca prea des, dovedind că o cunoștea pe deplin.

Deci, dacă într-o adevărată religie monoteistă nu există decât Dumnezeu, n-au ce căuta îngerii și diavolii. Nu există, sau sunt făpturi pieritoare, poate superioare omului în unele privințe, dar lipsite de atributele divine. Inclusiv nemurirea.

Însă în Biblie, Dumnezeu e numit, uneori, în cărțile vechi, cu un substantiv ce reprezintă pluralul. Deci Dumnezeu este compus din mai multe persoane. Doctrina creștină a Treimii nu face decât să identifice acele persoane ce constituie întregul divin: Tatăl, Fiul și

Duhul Sfânt. Mozaismul se mulțumește doar să spună că-s mai multe. Însă nici Vechiul, nici Noul Testament nu-l menționează pe Satana printre componentele dumnezeirii. Concluzionăm deci că Satana este o apariție târzie în dogmă, sub influența dualismului persan. Învățătura inițială, ce prezenta un Dumnezeu gelos, aspru, răzbu-nător, nu avea nevoie de un principiu al răului pentru a justifica nenorocirile pe care le abătea asupra poporului ales. Probabil că, așa cum heruvimii au fost preluați în timpul captivității babiloniene, Satana a apărut după cucerirea persană. Ce interesant ar fi să avem acces la învățătura adevărată, inițială, a lui Moise...

24 Trebuia să descopere ce dorise Lucifer întrupându-se. Făptura umană ce-i adăpostise spiritul trebuia să știe. Isus știuse cine era și ce căutase printre oameni. De ce n-ar fi știut și întru-chiparea diavolească?

George Harrison își strânse tot curajul și-și injectă din nou virusul. În forma aceea, ce-l adusese la îngrozitoare cunoaștere.

După ce chinurile transformării încetară, se strădui să analizeze cât mai mult mintea celui care devenise. Descoperi, cu uimire, că acesta avea o imagine vagă despre ceea ce urmărea. De fapt, nu știa decât că fusese Lucifer, Arhanghelul Negru, înainte de a fi om. N-avea habar ce căuta printre pământeni...

Undeva lipsea o piesă... Mecanismul nu era întreg...

Sau demonul era prea șiret?

Nu apucă să afle mai mult. Efectul virusului încetase și se regăsi în laboratorul său

improvizat. Mai mult derutat decât speriat. Trebuia să rela experiența. Să examineze mai în profunzime personajul...

25 Posesiunea diabolică se manifestă prin comportare irațională, dar și prin cunoștințe pe care filința în care s-a strecurat demonul nu avea de unde să le albă.

Citiți fragmentul din "Faptele Apostolilor" în care Duhul Sfânt coboară asupra ucenicilor lui Isus. Aceștia, țărani neștiutori, încep a vorbi în limbi străine, provocând uimirea vizitatorilor din Ierusalim. Dar și disprețul evreilor, care-l considerau plin cu vin. Dacă purtarea lor ar fi fost rațională, de ce i-ar fi crezut concetățenii lor beți? Se aflau deci într-o stare de posedare, în care pierduseră orice control, acționând doar ca marionete manevrate de spiritul ce-i pătrunsese. De altfel, biserica se va dovedi circumspectă față de toate formele de har, bănuind în spatele lor puteri ale întunericii. A se vedea cazul Ioanei d'Arc.

26 Examinarea memoriei personajului se dovedi inutilă. Informația exista, dar blocată. Autoblocată. Conștiința individului se opunea oricărei încercări de a ajunge la ea. Dintr-un motiv oarecare, descoperirea că era întru-chiparea lui Lucifer îi crease o asemenea repulsie, încât subconștiința sa îi interzicea să afle motivul pentru care conștiința diabolică se întrupase în el. Să afle ce dorea de la el. Să afle menirea apartinței sale pe lume.

Rămăsese doar obsesia chinuitoare că-i damnat, ura de sine și disperarea...

27 Lucifer, ca nume al Diavolului, provine dintr-o interpretare teologică. În Vechiul Testament (Ieala, 14, 12), în prezicerea despre Babilon, există versetul:

"Cum ai căzut tu din ceruri, stea strălucitoare, fecior al dimineții! Cum ai fost aruncat la pământ tu, birutor de neamuri!"

Contextul este limpede. Referirea privește cetatea Babilonului, cea care s-a prăbușit în neîntință de pe culmile gloriei și puterii. Deruta provocată de epitele utilizate, clodate pentru un oraș, precum și termenul din Vulgata (Lucifer – stea a dimineții, luceafăr, pentru "fecior al lumini") au dus la concluzia că versetul citat anterior ascundea o revelație: descrierea prăbușirii din ceruri a arhanghelului răzvrătit.

Interpretarea a fost facilitată și de faptul că teologii respectivi, care încercau să pună de acord tradiții apocrife cu textul biblic, nu erau de origine latină, că în limbile lor Lucifer nu amintea de astrul strălucitor al nopții (morning star, Morgenstern).

28 Harrison intuia că se află în pragul unei mari descoperiri: secretul simțământului damnării diabolice.

Sentimentul acela înflorător de durere, groază, repulsie față de sine, ratare, care caracterizează, în general, damnarea, nu se potrivea cu imaginea Satanei ca duh al răului. Satana, dacă ar fi fost ceea ce se crede că este, ar fi trebuit să fie cinic, indiferent, sadic, mulțumit de sine, trufaș. Mănat de patimi violente, de superioritate disprețuitoare, de dorința de a distruge.

În făptura care suferea nu exista așa ceva. Dimpotrivă, predomina sila față de tot ce era demonic.

Nu putea trage decât o concluzie: omul acela nu reprezenta întruchiparea diavolului. Avusese loc o eroare tragică. O confuzie zdrobitoare. Contradicția fundamentală dintre ceea ce se ascundea în cea parte a personalității, fiecare puternic, și ceea ce credea sau își închipuia că este, dezlanțuise suferința umană.

Secretul simțământului damnării consta în faptul că cel ce se considera blestemat pe vecie nu avea de ce să fie.

29 Noțiunea de "duh al răului" n-are nici o logică. Din moment ce am acceptat ideea unui Dumnezeu unic, compus însă din trei atribute, aspecte, fragmente sau cum vreți să le ziceți (Creatorul, Fiul și Duhul Sfânt) și că în afara lui nu există altă divinitate, nu se găsește loc pentru un duh al răului.

Cu atât mai mult cu cât noțiunile de bine și rău sunt relative. Dumnezeu e deasupra binelui și răului. Deci în el sunt cuprinse și ceea ce oamenii, în incapacitatea lor de a înțelege universalul, transcendentul și veșnicia, consideră a fi bine și rău.

Singurul duh ce poate exista într-un univers dirijat de un Dumnezeu unic este Sfântul Duh. Adică una din componentele Treimii.

30 George Harrison decide să facă o încercare deosebită. Trebuia să spargă bariera care-l împiedica să ajungă la zona de informații, zăvorâtă în creierul făpturii chinute. Obstacolul era, evident, psihic.

Există o singură soluție. Ca în perioada scurtă în care se petrecea schimbarea de persoană, să se hipnotizeze și

să încerce să ajungă la secretul păstrat cu grijă. Simțea, fără să-și dea seama cum, că acolo se ascundea o taină uriașă. Că eforturile lui fuseseră dirijate, într-un fel, de chemarea disperată ce zăcea în el de zeci de generații. Neauzită, neînțeleasă. Că era dator să descopere acel secret. Că soarta lui și a tuturor celor ce-l precedaseră nu se putea împlini dacă nu afla adevărul.

31 Lucifer, numele latin al luceafărului, înseamnă, textual, "purător de lumină".

Cum putea fi Domnul Întinericului, purtător de lumină?

32 George asculta banda cu înregistrarea făcută în timpul hipnozelor.

Secretul tulburător al lumii ieșise la iveală.

Știa ce avea de făcut: să încerce modificări subtile în ADN-ul făpturii până la care ajunsese. S-o aducă în starea în care ar fi trebuit să fie, dacă un accident genetic, petrecut în timpul încarnării, n-ar fi transformat-o, parțial, în opusul ei.

Iar când va ajunge la ceea ce urmărea, să facă transformarea definitivă. Veșnică.

Știa că munca va fi grea, îndelungată, subtilă.

Însă trebuia să izbândească. Pentru că purta în el ceva: lumina. Se stinsese și trebuia aprinsă.

Și-și începu lucrul în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, care încercase să se întruchipeze în om, ca fiecare componentă a Treimii, dar eșuase. Trebuia să reușească, pentru că asta era voința lui Dumnezeu: să trăiască în om, prin om, întru om, până la izbăvirea acestuia.

Amin!

Orbul nebun furios și paralizic lucid

Un exercițiu stilistic transcendent (vă place cât de abscons pot să fiu?). După știința mea, este unul dintre ultimele eforturi literare ale lui Cristian Lăzărescu, care de aproape cinci ani a abordat cu precădere eseistica.

*"A trăi timpul
înseamnă a muri
din cauza lui"*

Marie Bonaparte,

Chronos, Eros, Thanatos.

Pranayama

Este o pătură nu prea groasă, a cărei culoare pare a fi dizolvată în albastrul spectral ce a inundat camera. Cutele încolăcite proiectează ciudate forme de relief, umbrele lor negre târîndu-se de-a lungul patului, urcând spre marginea păturii, murind acolo într-un ultim zvâcnet. Tivul monocrom se ridică și coboară lent, odată cu respirația, dând impresia, în culoarea uniformă, a continuității cu organicul. Bluza este deschisă și căzută în lături, dezvăluind pielea lucind de sudoare, albul ei contrastând violent cu tonurile reci din încăperei. Înălțarea și coborîrea pieptului evidențiază umbrele întunecate ale coastelor, armonii subtile născându-se între ele și tendoanele gâtului, dungi strălucitoare mărginite de negru. Gâtul, aproape sticlos, se continuă cu o bărbie nerasă, umezită de transpirație, apoi cu buzele vinete

în lumina din cameră, pomeții prea ieșiți în afară, încadrând în prelungire nasul drept, care se arcuiește în două sprâncene în ale căror fire de păr strălucesc broboane de sudoare. Dincolo de fruntea învăluită în întuneric, se poate distinge coama neorânduită a părului. Nuanțele sumbre - albul epidermei învecinat cu trecerile abrupte sau grațate din albastru în negru și iarăși în albastru - lumina proiectată prin unghiul șui al ferestrei închise, toate alcătuiesc un *chiaroscuro* expresionist, modificat periodic de mișcarea regulată a respirației sau de rostogolirea lentă a unui strop de transpirație pe față. Ochii sunt larg deschiși, clipind la intervale rare.

Torsul coboară, presând lent cavitatea toracică, expulzând aerul viciat de trup, împingându-l din alveole în trahee, în laringe, gheizer de gaz țâșnind în răspântia faringiană și de acolo prin mezofaringe, mângâind în curgere vălul palatin, îndreptându-se spre geana de lumină dintre buzele întredeschise, deja lăsată undeva în urmă, bulversând atmosfera camerei, pierzându-și individu-

alitatea pe măsură ce ciocnirile succesive redistribuie energia în volumul încăperii, moleculele rostogolindu-se orbește, ricoșând de tăblia mesel aflată la capul patului, pierzându-se instantaneu în canioanele titanice ale foilor de carte, rostogolindu-se peste suprafața accidentată a copertelor, apoi prinse de un curent de aer, săltându-se în lungul arhitecturii monolitice și bizar de regulate a computerului, săltându-se încă mai sus, de-a lungul ochiului orb al monitorului, încercând parcă să se unească într-o imposibilă legătură cu reflexul lor invizibil din ecran, urcând până la transformarea energiei, din cinetică în potențială, apoi supuse acțiunii câmpului gravitațional, plonjând în abisul dintre masă și birou, răpite din nou de un curent de aer, traversând ceața inconsistentă a fulgilor de praf, o clipă învățându-se la nivelul soluului, continuându-și apoi drumul ascendent, prelungindu-l într-o alunecare razantă în lungul cristalului ce acoperă biroul, ciocnindu-se de soclurile ce susțin fotografiile întoarse cu fața la perete, purtate mai departe de curentul ce se

întețește, împinse apoi în labirintul colosal al unor încrengături de plastic colorat, legând sfere gigantice de ale căror curburi moleculele ricoșează tangențial, pentru a se izbi frontal de masivitatea altor teancuri de cărți și a plonja în genunea căscată între birou și scaun, prăbușindu-se, după un timp nesfârșit de cădere liberă, între paginile răsoite când și când de adieri întâmplătoare, rătăcind în relieful foșnitor și neregulat al foilor de hârtie, pătate de integrale, ecuații diferențiale, determinanți și grupuri de simetrie, și mai departe, accelerate de aerul rece strecurat pe sub ușă, zvârlite oblic spre bibliotecă ce acoperă un perete întreg, din nou ricoșând pe sticla vitrinelor, din nou purtate de aer și din nou izbind, acum două fotografii, prima purtând pe colț o bandă neagră, imaginile cenușii ale unui bărbat și ale unei femei dizolvându-se în pixell, într-o suprafață tot mai neregulată pe măsură ce se apropie, ștergând deosebiri și asemănări, și apoi, moleculele ciocnindu-se cu altele ce vin din sens opus și azvârlite pe unghiuri de ciocnire ce le proiectează prin falia încărcată de tenebre, boltită, a unei vase fisurate pe întreaga ei lungime, făcând prin crăpătura de lumină tot mai aproape și mai aproape, brusc lăsată în spate, acolo unde nori miniaturali de praf se agită în caverna scobită a interiorului, rotite apoi în jurul unor axe instantanee, rostogolindu-se printre cilindrii coloanelor nesfârșite ale unui pat de copil, săltate deodată deasupra ariei dreptunghiulare ce încadrează jucării de plastic și

cărți mototolite, ca într-un grotesc muzeu al entropiei, exponate ale căror culori sunt șterse în fondul întunecat al camerei, umbra strâmbă spre care se avântă acum moleculele părând a secționa aleatoriu torsuri de pitici artificiali, membre de păpuși sparte, ochi găuriți, trupuri hidoase de animale colorate și deja formele acestora amalgamat contorsionate rămân în urmă undeva, moleculele survolând frontonul acestui templu prăfuit, un moment ezitând în întretăierea nulă a rezultatelor mai multor curenți de aer, apoi din nou zvâcnind în unghi diedru de-a lungul periplului lor, coborînd treptat prin dreptul afișelor, reclamelor și listinșurilor prinse cu bandă adezivă, urmărind preț de o clipă faldurile nemișcate ale unei pânze ce acoperă oglinda fixată pe perete, și din nou în jos, printre fasciculele de fotoni monocromi, ciudat modelate de afișajul electronic al ceasului de pe noptieră, apoi deodată cuprinse de un alt curent ascendent, depășind arcele incommensurabile ale meandrelor unui fluviu de lapte uscat, prelins în lungul muchiei de lemn, rotindu-se tot mai rapid, parcurgând într-o zecime de secundă spațiul alb vălurit al pernei, înșurubându-se într-un maelström vertiginos, năpustindu-se aspirate în fosele nazale, străbătând faringele, deversându-se aidoma unui fluviu de gaz în laringe, apoi, cascadă invizibilă, năruindu-se în trahee, bifurcându-se o dată în viteză amețitoare prin cele două bronhii, apoi a doua oară și a treia oară, în progresie geometrică, în arhitectura fractală interioară a plămânilor și mai

departe în aiveole, acolo unde aerul inspirat împinge alene în sus cavitatea toracică, desparte încetișor coastele, presându-le ușor și reliefându-le prin pielea transpirată a bărbatului cu ochi deschiși, culcat în pat, încercând să doarmă și să uite, poate.

Pratyahara

Drumul până la accelera-torul de la Institut durează mai mult de o oră. Mașina a rămas acasă, deoarece soția are nevoie din nou de ea. Probabil că de îndată ce totul se va fi terminat, o va păstra. Îți pasă prea puțin.

Căldura din birou este, ca de obicei, înăbușitoare. Contempii, de pe acum extenuat, perspectiva celor opt ore nesfârșite. De fapt nu știi dacă vor fi chiar opt. E foarte probabil să fie mai multe. Îți spul, cu atât mai bine. În ultima vreme ți-e tot mai greu să o întâlnești pe soția ta strângând lucrurile din casă, atunci când te întorci seara. Ai impresia că face aceasta dinadins. Dar poate este doar o părere.

Privești graficele aflate pe biroul tău, energiile notate pe abscisă și evenimentele de generare a perechilor electron-antielectron pe ordonată. Mai mult ca niciodată, punctele reprezentate, cu barele de erori pe măsură, îți par a fi muște strivite. Pagini și pagini de grafice, închizând în ele rezultatele a sute de mii de ciocniri, nemaiaivând nici o legătură cu realitatea.

Te gândești, aparatul experimental modern al fizicii a început să meargă în gol. Nu fiindcă n-ar da rezultate. Din contră, niciodată nu s-au

înregistrat atâtea reușite. În doar o jumătate de decadă, microuniversul a explodat într-o cascadă de particule elementare, iar teoria, susținută de experimente, a demonstrat unificarea forțelor slabă, tare și electromagnetică la o distanță de 10^{-31} m. Reprezentate grafic, se obțin trei drepte convergente într-un unic punct, aflat la o energie de cca. 10^{15} GeV. Te gândești la mărirea acestei figuri și speculezi asupra descoperirii unei convergențe aparente. Cele trei drepte nu se întâlnesc într-un punct bine fixat, ci undeva mai departe. Mărinind în continuare diagrama, descoperi că acest al doilea punct s-a mutat din nou.

Speculația devine înfricoșătoare. Dacă ai crede în ea și ai duce-o până la capăt, întreg eșafodajul teoriilor de unificare, al tot mai complexelor grupuri de simetrie, al sistemiceii încăpățănări de punere în evidență a unei simetrii atotcuprinzătoare, toate eforturile de ordonare a haosului de particule elementare, de la Gell-Mann și până la superstringuri, s-ar șterge în fața universului fractalic. Poate chiar tu vei sparge quarcul. Te gândești că vei găsi alte particule, și altele, din ce în ce mai greu de izolat. Așa încât îți alungi gândurile, scuturi din cap și încerci să crezi în existența Marii Unificări.

Deja timpul petrecut aici a făcut să pălească problemele prezentului. Dar, paradoxal revin, mai pregnante ca ricio-dată, chemările trecutului. Te revezi la înmormântarea tatălui tău, în capela înghețată. Totul pare o tragicomedie prost pusă la punct. Nu ești de fel mirat că nu izbutești să

plângi, deși o parte a ta se revoltă, se înspăimântă în fața acestui fapt. Dar totuși nu poți. Stai doar și privești fața golită de culoare, parcă născută din giulgiul alb, acum pătat de ulei și pământ, care acoperă trupul. Ți dai seama că ar trebui să îți umezești obrazul, să lași măcar o lacrimă să curgă, pentru a-i satisface pe necunoscuții prezenți. Le simți privirile indignate, cuvintele încă reținute de solemnitatea ocaziei, compătimirile îndreptate asupra mamei tale. Ea își joacă rolul adecvat, scuturând peste umeri eficient și grimasând apos. Probabil se simte obligată de anunțul patetic îndârjit, publicat în ziar alături de gala filmelor de nu știu unde. Are prezență scenică, gândești și te întorci și pleci, fără a privi măcar o dată înapoi.

Mergând printre mormintele învăluite în atmosfera albă, aluneci pe o crustă de gheață ascunsă de zăpadă. Încerci să-ți recapeți echilibrul, mâinile tale bat aerul și apucă o creangă ce se rupe. Privești trunchiul negru, apoi copacul în întregime. Este uscat.

Nu o mai vezi pe mama ta. Eviți s-o cauți, să-l răspunzi la telefon, s-o vizitezi. După o vreme încetează să-ți mai scrie. Auzi că s-a mutat, dar nu te interesează unde anume. Apoi nu mai știi nimic de ea. Pentru tine, aceste evenimente nu mai au de mult vreo importanță.

În cursul ultimei luni, colegii de la birou au plecat, care pe unde-au putut. E vară și cald, dar nu faci nimic pentru a părăsi orașul prăfuit și toropit. Te surprinzi din ce în ce mai des în biroul tot mai pustiu, încercând să te miri, să

te compătimești, să te condamnă, să te lauzi, să simți ceva în fața acestei aburii afective tot mai pronunțată. E ca și cum în ceașca de cafea aburind ce-ți stă în față s-ar afla jumătate de realitate.

Poate soția ta e singura care, cumva, întulește acest lucru. Poate de aceea pleacă. N-ai mai vorbit nici cu ea, nici cu fiul tău. Încerci să îl eviți pe cât de mult posibil. A fost o vreme când îl considerai prezențe fizice. S-au preschimbat apoi în manechine insuflete, bântuindu-ți existența mai mult sau mai puțin periodic. În cele din urmă au devenit bidimensionali, niște proiecții obosite ale minții tale. Acum crezi că nu sunt altceva decât familii de curbe și, uneori, stai și încerci să le fixezi evaziva natură în ecuații, apoi să te joci cu ele pe computer, combinându-le, transformându-le ca într-o criză cubistoparanolcă. Nici acum nu simți nimic.

Întotdeauna când intri în casă, trebuie să suporti privirile oarbe ale urmelor de tablouri de pe pereți. Tablourile le-a luat soția ta, în schimb neatîngând fotografiile de pe birou. Le-ai întors cu fața la perete. A le mișca și a le duce în altă parte înseamnă, pentru tine, a le acredita existența. Or, tu nu vrei să faci acest lucru. E strainu să lucrezi cu firimituri de realitate intangibile, despre care orice informație este indirectă, și să le acorzi acestora statut real, în detrimentul obiectelor ce te înconjoară. Uneori, jucându-te cu fragmentele de realitate din accelerator, identificându-le constituenții născuți în întretălerile frontale de fascicule, ordonându-l pe grupuri de simetrie,

verificând legi de conservare și calculând straniețăți, spinuri, mase și energii, clasificându-i pe grupe și subgrupe de particule, ai senzația că ești Dumnezeu. Un Dumnezeu ce-și duce munca în abstract, creând noi realități existente preț de nanosecunde, un Dumnezeu ce-și poate permite zeci, sute, mii de creații efemere, jucându-se cu nedeterminarea. Te întrebi ce se petrece oare în răstimpul unei clipi din ochi, ce-ai descoperi dacă în acel unic interval de timp ai putea înregistra evenimente nebănuite? Poate ai vedea fantome; poate îngeri; demoni sau vagabonzi; toate, în mod cert, părelnice fluctuau într-un continuum destrămat.

Lumea din jurul tău e tot mai vagă. Nu ar fi ceva deosebit, dar găoacea de izolare pe care ai construit-o în jurul tău amenință să crape. Sentimente, emoții, tot ceea ce se presupune a defini ființa omească, se retrag puțin câte puțin, lăsându-ți eul descoperit în fața universului. Timpul are o vagă tendință de a te ocoli. Sau poate este numai o impresie. Eviți să privești oglinzile, apa, geamurile, tot ceea ce reflectă imaginii. De prea multe ori peisajele, chipurile, încadrate pe suprafața reflectantă oscilează, tremură ca și cum ar fi privite prin straturi de aer cald. În astfel de momente, chiar înainte de a-ți pune întrebarea "E halucinație?", întinzi mâna și atingi sticla, crezând că-i vei simți undulațiile. De fiecare dată însă, materialul e același, rece, nemișcat. Doar scena încadrată tremură, își pierde contururile, se zbate între forme nelămurite, îngheață în conformații imposibile și vag

familiale, apoi se destramă larăși. Acoperi toate oglinzile din casă cu văluri. Crezi că ești bolnav, poate iradierea a născut o mică tumoră, ca o corolă, un minuscul ghem de celule proliferând, afectându-ți mai întâi percepția. Căci trebuie să existe și un după. Preferi să nu te gândești încă la el.

Teama de oglindă, lumea tot mai palidă în jurul tău și universul interior ce se destramă...

Zâmbești.

Mama ta a venit și a sunat la ușa apartamentului. După mai mult de jumătate de an în care ai evitat orice contact cu ea.

Ai ascultat îndelung țărâitul soneriei. Nu ai deschis.

Dharana

Sunt sigur că mor. Nu poate fi nici urmă de îndoială.

Mă conving pe zi ce trece, privindu-mi locuința. Ea redă degradarea spațiului meu interior, reflectată fidel în entropia exterioară: petele albe de pe pereți, acolo unde au fost atârinate tablourile, praful așternut mai peste tot, strania lipsă de armonie a mobilelor rămase, aerul tot mai cald și mai uscat.

Încerc să citesc sau să lucrez, dar nu mă pot concentra. Nu mi-e rău, nu mă doare nimic. De fapt, poate nu eu mor. Poate lumea mea moare. Toate semnele sunt aici, vizibile. Ajunge să știi să le citești. Mă întreb însă dacă descifrarea vieții unui om îi oferă o valență nouă, un atribut până atunci ignorat? Nu cred. Viața cuiva trebuie să convingă prin ea însăși. La fel

ca o operă de artă. Nu trebuie să-l cauți sensuri ascunse și obscure. Iei ceea ce ți se dă și ceea ce înțelegi.

Tot ceea ce îndeplinesc stă sub semnul predestinării. Nimic din acțiunile mele prezente nu poate schimba deznodământul. Mă întreb în ce măsură acest fapt conferă existenței mele o dimensiune tragică. Cred mai degrabă că sunt patetic și uneori ridicol. Făptura umană nu a învățat să moară cu demnitate. N-a învățat nici măcar ce este moartea. Și, firesc, se teme de necunoscut.

Încă de când eram copil am simțit licărul timpului. Niciodată pentru mine, el n-a avut valoarea pe care o avea pentru ceilalți. Mi-amintesc ziua când am întârziat la școală. Fugeam pe lângă arbori și case, alergam cât mă țineau picioarele. Parcă aș fi stat pe loc. Și, deodată, totul în jurul meu a devenit mișcare, iar eu zburam, neatingând pământul, eram imponderabil, de parcă timpul îmi dăduse un bobârnac, ca un uriaș nătâng. Pentru mine, senzația aceasta de plutire a fost zbaterea unei pleoape învăluind nemărginirea, și n-am mai regăsit-o niciodată.

A fost și fata aceea, au scris și ziarele despre ea, venită la școală în același an cu mine și care a îmbătrânit sub ochii noștri. Cu toții am văzut-o cum de la săptămână la săptămână fața i se scofăcea, suptă parcă din interior, buzele i se uscau, părul se albea și se rărea, pielea capului descuamându-se între firele tot mai ofilite, doar ochii negri rămânându-i vii, cercețând lumea cu disperare lucidă din trupul gârbovit. Nu vorbea

cu noi și oare că-ar fi putut să spună? Ce înseamnă a fi efemer? Toți o urau și-o detestau. Vedeau poate în ea ruina latentă a trupului lor încă nematurizat, sau poate în coșmaruri le apărea ca un embrion diform, cu trupul înflorit de putregai, chemându-l pe nume cu vocea cârâind. O uram la rândul meu, fiindcă era inteligentă și fiindcă ochii ei ardeau. Ochii ei mă obsedau, îl auzeam noaptea bătând în fereastra mea, cu zgomote umede, îi vedeam plutind prin cameră, fixați asupra mea, îl întâlneam în mănecare, în lumina lămpii, globuri lucind, cu iris dilatat, îi simțeam în trupul meu pornind din ganglioni, purtați de sânge prin artere, văzându-mi toată geometria intimă, pentru a eșua într-un târziu în scrot, umoarea lor vomând hormoni și spermatozoizi, într-o perversă fecundare.

Nu cunoșteam oroarea corpului bolnav și nici senzația de scârbă față de tine însuși ce-o simți privind pielea zbârcită. Nu știam nici că există maladii rare și incurabile, descompunând trupul uman încă din viață, parodii oribile ale senectuții. Înțeleg abia acum toate acestea.

De ce eu? Se poate să nu fiu singurul și alții, în altă parte, să-și pună aceeași întrebare. Prezența mea îndelungată, uneori de două-trei zile la rând, în preajma acceleratorului, precum și solipsismul meu congenital, au dus o mutație post-adaptativă, un răspuns direct de adaptare a organismului la noi condiții de mediu. Dacă pentru fata, ai cărei nume l-am uitat, timpul era tot mai accelerat, pentru mine el îngheață,

expulzându-mă, încercând astfel să stabilizeze fluctuațiile atomice ale realității din jurul acceleratorului.

S-a presupus că îmbătrânirea este o informație ereditară și că timpul există numai pentru că noi am fost învățați să-l simțim. De ce n-am presupune în genotipul uman existența unei gene a timpului, instabilă și letal condițională? Ar asigura percepția timpului, afinitatea ei mutațională condiționându-ne de mediu. Un spațiu-timp instabil, lângă o centrală nucleară sau în preajma unei explozii atomice, ar induce o mutație ducând la efecte întotdeauna diferite, variațiuni ale uneia și aceleiași cauze; o îmbătrânire mereu reluată, sub altă și altă mască.

Când o uram pe fata aceea, nu știam cât de mult se ura ea însăși. Alerga în timp, încercând zadarnic să se elibereze din temnița deteriorată a corpului, crezând că asimilarea furioasă a realității o va încetini, eliberând-o. Era avidă de concret. Eu încerc să ignor realitatea absorbită, sperând că mă voi ușura și timpul mă va purta pe cursul lui.

Gândiți-vă la Heraclit: timpul ca un fluviu, oamenii, plantele și obiectele, pietrele din albia lui. De-a lungul anilor, apa tocește pietrele, le găurește, le macină. Așa suntem noi și timpul care curge prin trupurile noastre. Și într-o bună zi, din platra bătută de apă n-a mai rămas decât pulbere, strecurată printre degete și, când te uiți, mâna ți-e goală. Pentru mine fluviul acesta nu mai curge, dar pentru lumea din jurul meu da. Timpul e cel care definește emoțiile și valorile, nu omul. Omul nu este decât un înveliș

în care se încolăcesc efluviiile timpului. Suntem copiii lui. El ne-a născut, dintr-o bulboană primordială, și tot el e cel care ne-a marcat, pe toți. Nemurirea nu există. Nu există decât absența timpului și numai omul, în nemărginita-i biclemică și sacră orbire, și-a închipuit că poate să o înfrunte.

O incredibilă topologie temporală fierbe zilnic în jurul meu, îndepărtând încet-încet fragmente de real. Nu știu ce se ascunde în spatele lor.

Moartea este însă doar una din posibilități.

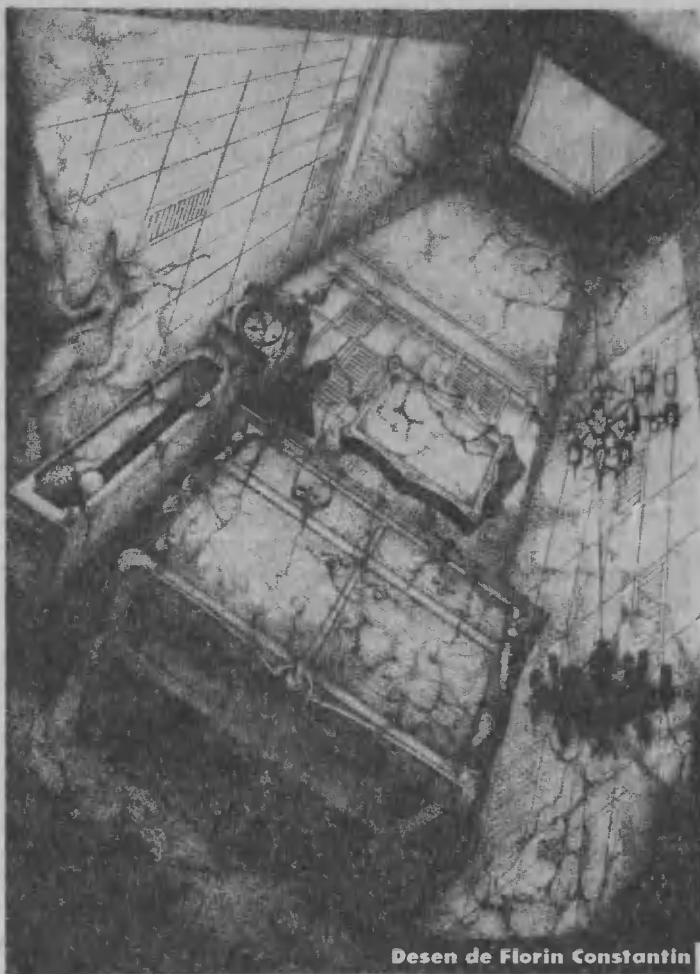
Îmi place să zăbovesc în fața reflexelor sumbre ale oglinzilor. Ele ascund secrete inviolabile ale iubirii și ale morții. Asta a scris-o Maupassant. N-a fost singurul ce-a observat această putere a oglinzii. Eu socotesc oglinda un izvor și, totodată, o sarbăre a timpului. Iar ceea ce văd (sau cred că văd) în apele ei înghețate e curgerea timpului, tot mai vizibilă și mai deplină. Zi de zi, realitatea din jur pare a lăsa cale liberă unei fundații necunoscute. Zi de zi, obiectele și ființele din jur, atât cât le mai pot percepe, își pierd semnificația, pâiesc, se șterg. Fixez un obiect și încep să-l pronunț numele, ca într-un ritual demult apăs, încercând poate să-l redau pregnant pierdută și, după câteva repetiții, cuvintele își pierd orice înțeles, apoi silabele, apoi literele, devenind în cele din urmă o simplă alăturare de sunete lipsite de sens.

Ascultați: *Oglinzile mă atrăgeau așa cum lumina atrage fluviul de noapte. În picioare, cu brațele de-a lungul trupului, stăteam în fața ei ca și când aveam să intru în*

ea, privindu-mă fix fără a mișca nici măcar o geană, cu imobilitatea unei statui și, încet, încet, luam înfățișarea unei armuri. Fața mea părea a se îngusta, ca să ajungă netedă și având conturul perfect al unui păstor grec. Mă priveam în ochi și nu erau ochii mei. Cineva care nu eram eu, care avea strălucirea unei apariții milenare mă aștepta în fundul oglinzii. Deși știam bine că eram în picioare, îl vedeam pe celălalt așezat, pe ceva ce semăna cu un tron de aur lichid și luminos. Ochii de gheață mă fascinau și nu puteam scăpa de acapararea acelei priviri dintr-o altă lume care îmi ordona s-o urmez pe lumea cealaltă, dincolo de oglindă care știam că e în fața mea, dar care dispăruse complet.

După un foarte lung moment, o oră? două? sfârșeam totdeauna prin a respira foarte adânc de mai multe ori. Strălucirea se sfârâma și dispărea. Chipul care era în fața mea dansa, tremura ca un reflex în apă și sfârșea prin a se imobiliza pe chipul meu obișnuit. Am întâlnit ochii mei, cei adevărați, impregnați de toată tristețea din lume și am izbucnit în niște hohote de plâns sfâșietoare, care mă calmau.

Imaginați-vă o cameră paralelipedică, foarte înaltă. Sfeșnice lucind stins, brocarturi somptuoase, pânze neclare împodobesc pereții acoperiți de lambriuri pe înălțimea unui stat de om. Mai sus însă, zidurile sunt ornate de inflorescențe mucegălite și, deși privirea nu răzbate prea departe, în capătul acestei camere neobișnuite poți distinge limpede un pătrat alb

Desen de Florin Constantin

luminos. Există și draperii de velur întunecat, mobile pe ale căror picioare se cațără grifoni, covoare mătăsoase. Însă toate conturile acestea sunt cumva nedefinite, cețoase, părând a-și schimba geometria de îndată ce nu le mai privești, emanând un abia simțit fior de repulsie. Și deodată auzi un zgomot, un fel de sorb bolborositor, o gâlgăială oribilă, tot mai pronunțată, și realizezi, fără umbră de îndoială, că această cameră - în fapt un puț - era plină cu

apă care acum se scurge cu un șuierat strident, pe undeva prin podea, dezgolind pereții, sugând avidă laolaltă toate obiectele din încăpere. Într-un târziu, scurgerea se potolește. N-a mai rămas nimic în jur, în afară de podeaua plină de zoaie, de cei patru pereți înalți și descărnați și, undeva sus, marginind acest ecorșeu de cameră, pătratul limpede și alb. Este cerul.

Ceea ce a rămas în jur e moartea.

Dhyana

Despre oglinzi – Dacă ai curajul să privești imaginile din oglindă și dacă ai detașarea necesară pentru a le consemna ca pe un alt experiment, ai surpriza să constăți că ele se comportă doar aparent haotic. La început, imaginea, până atunci stabilă, tremură, undulește, devine neclară, apoi pare a se stabiliza într-o imagine nouă și evident mai veche. Aceasta se tulbură la rândul ei, dezvăluind o altă și mai retrasă în timp, care și ea se descompune și se recompoze, tot mai repede, până ce oglinda devine un joc de fulgerări lipsite de sens. Dacă întrerupi observația, la reluarea ei, imaginea inițială este, firesc, reflexia a ceea ce se află în fața oglinzii.

Analizezi observațiile. Nu este greu să remarci că schimbările de imagine corespund unei înjumătățiri precise a intervalului de timp dintre ele. Evident, șirul perioadelor temporale la care survin schimbările tinde spre zero. Ce anume însă înseamnă această limită? Înregistrezi, folosind o cameră video, jocul de culori al oglinzii și proiectezi filmul cu diferite viteze. De fapt, scânteierile aparent aleatoare sunt imagini subliminale, niciodată repetate, proiectii ale unor peisaje incredibile și halucinante, dăinuind mai puțin de o secundă. Încă mai mult, perfecționând metoda de înregistrare și extinzând observația regiunii aparent haotice, descoperi un straniu atractor, o imagine de calitate foarte proastă, revenind la intervale tot mai dese, sfârșind

prin a se stabiliza. Reprezintă un peisaj evident pământean, o landă pustie, deasupra căreia ard nemilos stelele. Nu te surprinde să constăți că intervalele de timp la care această imagine revine alcătuiesc un șir, din nou convergent la zero. Nu te-ar surprinde nici dacă ai ști că o rezoluție mai bună ar dezvălui, probabil, în neclaritatea îndoielnică, două false imagini limită, recurente la perioade exacte de timp, însoțite la rândul lor de alte fragmente de lumi himerice, apoi alte două bifurcări și patru imagini stabile, patru bifurcări și opt imagini stabile, crescând cu puterile lui doi, până la o regiune de haos, ascunzând de fapt la intervale precise regiuni de ordine, în care toată progresia se repetă, rotind la nesfârșit un caleidoscop de Big Bang-uri și universuri diferite.

Despre timp – Înțelegi că oglinzile sunt ca un rezervor de timp. În memoria sticlei se imprimă timpul ce curge prin structura ei, impulsuri energetice modulând nivelele atomice și nucleare, reajustând electronii și nucleonii în configurații informaționale. Tu alunezi în afara timpului, iar timpul este măsura realității. Tot ceea ce conține timp îl varsă în exterior, întreaga lume înconjurătoare vibrează, se fisurează, se destramă, segmente tot mai mari de realitate alunecând pe firul temporal. Înțelegi, de asemenea, că toate imaginile acelea pălpând și de neînțeles sunt umbre ale altor universuri, coexistând cu al nostru, defalcate din singularitatea originară.

Timpul seamănă cu niște

mărgele înșirate pe o ață. Cel mai mic interval de timp pe care omul îl cunoaște, chrononul, este de 10^{-24} secunde. La fel cum percepem imaginile statice drept mișcătoare în cazul filmului, la fel avem iluzia că timpul e continuu. Între chrononi există "găuri" insesizabile, conținând unitățile de timp ale altor universuri. Un număr *infinit* de intervale temporale cuprinse în alte intervale, *finite*. Poți deci considera timpul ca un fractal, un set de puncte păstrând aceleași proporții între diferite scări de percepție, reproducând întregul în cel mai mărunț fragment al lui. Există, deci, o serie infinită de universuri în aceste "gap" – uri probabilistice dintre cuantele noastre temporale.

Despre fantome – Experimentul lui Young poate fi reluat utilizând electroni. Chiar dacă prin fantă trece o singură particulă, în timp se va putea observa apariția unor franje de interferență. Dar ce anume naște această configurație?

Totul se poate interpreta ca și cum electronul emis dispare de îndată ce nu mai e observat, fiind înlocuit de o rețea de electroni – fantomă, urmându-și fiecare calea proprie spre ecranul detectorului. Rezultatul observat e dat de interferența acestor fantome, chiar și atunci când prin fantă trece un singur electron real. Rețeaua de fantome descrie ce se întâmplă atunci când nu privim; observația le face să dispară, una singură dintre ele devenind electronul real. Odată ce încetăm observația, electronul se destramă într-o nouă rețea de particule – fantomă. Sau altfel spus: nimic nu e real până ce nu privim și

încetează de a mai fi real în dată ce nu mai privim.

Principiul de incertitudine al lui Helsenberg pune sub semnul îndoilei existența unei particule pentru o scurtă perioadă de timp. Respectând legile de conservare, din nimic pot apărea grămezi de particule care se recombina între ele și dispar înalte ca universul să sesizeze această violare. Ducând extrapolarea un pas mai departe, ne putem imagina un întreg cosmos, cu legi și principii, născut și dispărut în mai puțin de o picosecundă. Și, într-adevăr, există speculații cum că întregul nostru univers este doar o fluctuație aleatoare într-un alt continuum, o combinație de fantome existând în spațiul unui suspin.

Despre percepție – Imaginați-vă o diagramă Feynman, îmbrățișând tot spațiul – timp, cuprinzând urmele fiecărei particule ce a existat, există și va exista în acest univers, cu toată istoria ei, de la generare și până la anihilare, cu toate interacțiunile petrecute în timpul ei de viață. Acum imaginați-vă că observați această diagramă printr-o fantă mișcându-se de-a lungul ei. Prin fantă putem vedea un dans complex de ciocniri, dezintegrări, generări de perechi, un spectacol în continuă desfășurare. Noi nu vedem însă decât ceva fixat, încadrat în spațiu – timp, o realitate necunoscută și alterată de chiar percepția noastră.

Ceea ce aflăm din experiențe, este în mare măsură determinat de ceea ce ne așteptăm să aflăm, spunea Eddington. Michelangelo a hotărât să-l elibereze pe David din blocul de marmură în care

era închis. Nu cumva la fel a descoperit Ernest Rutherford nucleul? Nimeni nu a văzut niciodată nucleul. Tot ceea ce vedem sunt rezultatele experimentelor, interpretate ca atare. La fel, nimeni n-a descoperit pozitronul până ce Dirac nu i-a sugerat existența. Este oare posibil ca nucleul, pozitronul, neutrinel să nu fi existat până ce fizicienii n-au descoperit data potrivită pentru a le dezvălui forma?

Despre orbi și paralitici – Cândva, într-o atracție mutuală, Natura a născut Spiritul, modelându-se în corpuri, ale căror umbre legau Natura și Spiritul. Spiritul a creat apoi iluzia și a tînjit după sine. Pentru a fi dezrob de mirajul realității și de tirania sensibilității, el trebuie să se despartă de Natură, în același timp eliberând-o pe aceasta de legea evoluției. Natura și-a pornit întruchiparea în corpuri sub influența Spiritului și, acum, lipsită de acest impuls, revine la echilibru, neutră și omogenă. Mișcarea a încetat, creația s-a stins, iar Natura nemăimăifestându-se, lumea exterioară va fi inexistentă. Aceasta este eliberarea.

Paraliticul lucid urcă în spatele orbului nebun, iar orbul merge pe drumul pe care i-l arată paraliticul. Deși flecare în parte nu și-ar putea atinge țelul, împreună ei reușesc acest lucru. Paraliticul însă trebuie să se ferească de loviturile orbului și să se țină la distanță de el.

Samadhi

Cercetez jumătatea de realitate închisă în ceașca de cafea și deslușesc chipuri,

arlecini, primadone, automate, scamei, pictori hirsuți, balerine diafane, orașe întinse cu străzi întretălate, cu paiațe, bordele, pivnițe însoțite, holuri strâmbe, uși în care zdrențăroșii călăresc dragoni, între-zăresc catedrale, porturi, *gar-gouilles* hidoase, păsări stim-faliene, umbra norilor alunecând pe șesuri, scânteierea soarelui în valuri, simț vântul zburindu-mi părul, aud foșnetul frunzelor căzute, căcate în picioare, miros pământul reavăn din seputurile rulate, văd calești aurite în care se află hetaire și suprafața lichidă neagră tremurând în unde circulare și totul se amestecă, saurieni, potențați și epopei, tornadă injectată printr-un unic punct revelator, *confetti* aurii de realitate, cu zgomote și gesturi și îndoile și temeri și speranță, pulverizată în față, revărsată în senzații și culori, topită în focuri risipite prin interiorul țestei mele, foc lichid curgând pe măduvă în jos, foc rece mângâindu-mi nervii, colaps agonice dincolo de închipulre, apoi extazul depășind suportabilul îmi separă dintr-o mișcare spiritul de trup și, odată cu aceasta, durerea se stinge și-mi cercetez, curios, nedumerit, trupul convulsiv și am conștiința că eu, cel de aici, nu sunt decât un atom subtil, o fărâma infinitesimală, un instrument de cunoaștere aparținând unei structuri metaspirituale, entitate informatică necuprinsă și infinită, juxtapusă altora, nenumărate și independente, replici infidele percepând și interpretând infinitul, în timp ce eu, umilul avatar, nu am acces decât la ceea ce e în imediata lor apropiere și pot simți, ca de la o înălțime colosală, miș-

carea lină ce se destinde lent la baza trupului meu, crescând într-o desfășurare la început domoală, transformându-se apoi într-un zvâcnet de coardă destinându-se, săgetând fulgerător plexul sacru și cel prostatic, solar și cardiac și faringian și cavernos, îmbrățișând o clipă, în zăbovire tăcută, plexul subtil, între sprâncene și etmoid, biciuind prin materia cerebrală, perforând oasele craniului, șulerând prin suturi, străpungând epiderma, născând din corpul meu, într-o erupție de sânge, așchil de oase, fragmente de țesut și flori de lotus învântejite, trupul reptilian și roind de limfă, lucios, suplu, tot mai masiv, descolăcindu-se, săltându-se înspre țării, crescând continuu, desfășurând curbe sinuoase tot mai ample, apoi un pârâit sporind, tipătul unui miliard de lumi zdrobite și realitatea se

fisurează brusc, un păienjenis fin de sfărâmaturi împânzind baza cilindrului verde – smarald și dintr-o dată lumea se sparge, cloburi de realitate scilpind în rotire nebună, împrăștiindu-se în jur, țâșnind radial de lângă trupul fusiform, prin strălucirea unui absolut solar care îmi arde simțurile, îmi cauterizează senzațiile, aprinde reflexii sângerii pe straniile desene ce împodobesc solzii scânteind atotșpănituri și imaginea lui Kundalini oscilează o fracțiune de secundă și cred că acum este Quetzalcoatl, cobra Ananta și Yormungandr, însă nimic nu mai este fixat în amurgul incendiar.

Apoi, în boarea unei răsuflări, totul se întunecă, vaierile discordante se pierd, domolindu-se pe rând, și o liniște de moarte se așterne. Cobor încet prin bezna

sufliând, până când negurile reci și lichide se risipesc și survolez lent lumina caldă a ciorchinilor de atomi plutind etern. Sunt peste tot, sfere incerte de diferite culori și dimensiuni, compunându-se și desfăcându-se alene în eterul cosmic, rătăcind indolente între spațiul și timpul dezbinat, reclamând în frumusețea lor de gluvale un Creator.

Nu există însă nici un Creator.

Nu există nici Dumnezeu, nici Monadă Supremă, nici Idee Absolută.

Aici, în spatele oricărei realități, nu există decât eu și elementele genezei. Însă în fața frumuseții oarbe, eu nu sunt și nu voi fi decât eternul paralytic. Sunt singur, unic, pot plânge, râde sau striga. Sunt veșnicul învingător.

Și aceasta este lumea mea.

Desen de Victor Sfarlea

Techno-System

Mamei mele,
pentru dragostea cu care
m-a dăruit lumii

Autointitulat "techno-romantic", Lulu Belei este un prozator tânăr extrem de dotat, pe care sper doar să nu-l părăsească răbdarea de-a aștepta să evolueze

O h, dulce somn am mai dormit! murmură Bell-Ey întinzându-și alene trupul amorțit, prinzând în ochii mici, printre gene, firele oblice de lumină tăsnite rebel prin sita opto-reductoarelor.

Imediat ce atinse podeaua călduță de plastolit, dintr-o nișă tășni o sferă metalică, sofisticată, care se opri la jumătate de pas în fața sa. Așteptându-i, nemișcată, semnul supunerii, Bell-Ey îngeunuche încet, cu palmele pe piept în dreptul inimii și cu ochii închiși, rosti clar și apăsător bincunoscutul, obligatoriu, Imn de Credință:

— Slavă Ție PreaMărite DiscMash, Stăpân al veacurilor și al vremilor, PreaMilostive primește umila plecăciune și credință a robului Tău, acum și-ntotdeauna. Techno!

Sfera se luminează dintr-o dată și dispăru, printr-o jerbă de culori, la locul ei, în panoul digital. Imnul fiind proclamat, Mnemojack-ul strâns perfect, ca un inel, în jurul capului, primi semnalul codului de acces și-i dăruî lui Bell-Ey,

aproape instantaneu, hrana cea de toate zilele, vitalul flux bioenergetic, injectându-i-l direct prin cupla neuronică. Cuprins de spasme, scutură din cap, apoi se liniști. Se rezemă încet de spătarul fotoliului senzitiv, lăsându-se în apele dulci ale satisfacției și porni holograma zilei, ce înfățișa o imagine submarină. Un acvariu veritabil. Era fericit! Se simțea nemaipomenit de bine, ușor, cu o undă de plăcere infinită în suflet, de parcă, trezindu-se din somn, s-ar fi născut pentru a doua oară.

— O să fie o zi frumoasă astăzi, șopti el micului robot-menajer ce se învătea prin cameră, dereticând. Presimt asta!

Se trezise, dar, ciudat, ca niciodată până atunci, scena visului îi persista încă în fața ochilor, neînchipuit de clară, ca o apă vrăjită: ...un popor misterios, trăind pe o insulă îndepărtată, distrusă de un război nimicitor... Și Ea! Frumoasă ca o taină!... Pe faleză, printre rotocoale de ceață, deasupra valurilor înspumate, se sărutau în

neștire... "De când îți aștept mângâierile!", aiura plină de grație și inocență sub palmele lui, și forma gleznelor acelea lungi, desăvârșite, ce le simțea voluptuos încrustate în carnea și sângele lui... La limita straniu de adevărată a visului, trăise alături de Ea senzația tulburătoare a vieții ce nu-i decât lumină și neputință stupidă într-un contact fulgerător cu infinitul. Își simțise sufletul vibrând. O privea, o contempla ca pe un obiect nemaivăzut care îți trezește o admirație mută, imensă, și atunci încerci lacom să pătrunzi esența frumuseții lui... Briza le înfiora trupurile. Se priveau adânc și trăiau intens, flecare în celălalt, clipa supremă a extazului... "Rațiunea nu-mi ajunge să te admir. Te voi iubi până voi ajunge în vârf! Apoi va urma Crucea și abisul Timpului mă va călăuzi spre tine! Așteaptă-mă! Așteaptă-mă!" murmură euforic cu ochii arși de dogoarea părului Ei. Cuvintele-i curgeau dinăuntrul său, direct din inimă. Pure. Pline de adevăruri nebănuite... "Nu mă părăsi, dragul meu!" îl implora

cu vocea-i din ce în ce mai stinsă. Apoi, Ea s-a schimbat într-un contur diafan, pe care mâinile lui încercau zadarnic să-l cuprindă, să-l mai atingă... fusese ca un inger... ca o părere...

Bell-Ey privea în gol, cerșind neantului ce-i împânzise mintea o inexistentă explicație. Era pentru prima oară când i se întâmpla așa ceva. Fusese atât de adevărat, atât de frumos... Poate chiar de aceea era așa de bine dispus.

De undeva se auziră, grave, pline de pitoresc, bătăile unui ceasornic cu geomecanism. Bell-Ey tresări. Unsprezece bătăi. Soarele urcase deja sus, cu mult deasupra pilonilor geodezici și suprastructurilor tubulare aflate în construcție, poleind din plin, cu superbe nuanțe, imensa cetate a Mașinii. Hotări să iasă, să se plimbe, să ia puțin aer. Să privească Orașul, jocul fantastic al luminii reflectate de oglinzile poliedrice, Technosfera, tehnomatele ce zumzăiau molcom la fiecare colț de platformă, păienjenişul lucitor al pasarelelor de acces... Înainte de a leși prin perdeaua protectoare de raze, roti o dată, ușor, titirezul auriu din axe rectangulare, ce se odihnea pe suprafața lucioasă a mesei de amilenă. Dacă îi potrivea corect unghiul de rotire, ari-ploarele de ghidare creau în jurul jucăriei un câmp magnetic uniform, ce-o transforma într-un original perpetuum mobile. Depindea doar de precizia cu care îl învârtea. Niciodată nu se întâmplase să-i reușească.

Multe nu-i reușiseră nicio dată. Poate prea multe. Dar nici el nu-și bătea capul. Trăia singur. Avea norocul să tră-

iască și asta era deajuns pentru el. PreaSlăvitul DiscMash fie lăudat! Însă visul acela îi scormonise măruntaiele minții, iar gândul că *trebuia* cumva să-și depășească condiția, că *acel ceva* – care credea că îl va trezi cândva din amorțeală – îl simțea deja intrat în el, îl inhiba. Era nedumerit. Nu putea să-și ordoneze gândurile. Și nici nu avea voie să facă asta.

Intră într-un skreper urban. Modulele alea translucide, din ultima generație de transport, erau mai avantajoase decât bit-max-urile industriale. În zece minute putea coborî și urca silențios și în deplină siguranță, 500 de niveluri. Până jos, asta ca să nu-l împresoare țepușele acide ale claustrofobiei, dar și ca algoritmul profilactic împotriva plictiselii. Bell-Ey își ajustă o cască SONIC Hi-Speed, cu vizieră holo-senzitivă și-și tastă programul preferat. Techno Trax, volumul 2, capitolul 3, Oda Imperială a Majestății Sale DiscMash, PreaSlăvitul Stăpân al Vieții și al Morții. Muzica era fantastică, îi ungea parcă simțurile, părea fără început și fără de sfârșit. Și, de fiecare dată, aceeași permanentă stare plăcută de zbor, de plutire dulce...

Pur și simplu își trăia viața, îi ajungea că respira, că-și poate satura ochiul cu frumusețile Orașului. Nu-și amintea să fi avut vreodată vreo aspirație, să fi fost trist, mănios... Și Bell-Ey își dădea seama, cât de cât, că în dimineța aceea se simțea chinuit. Visul! Nu-l lăsa deloc. Era mai tare decât nepăsarea din el. Mai tare decât apele tulburi ce-i stăpâneau mintea.

Coborî pe culoarul roșu al pasarelei de pe 350. Vântul îi

răsfira părul și asta îi plăcea la nebunie. Era ca o mângâiere vapoasă. Neîncepută, neterminată... De jur-împrejur, țâșnind spre înalțuri, fel de fel de construcții, una mai ciudată și mai originală ca alta, îl fermecau ochii. Departe, printre clădirile masive ale Confederației, se profila, ca un munte, prova înfiorătoare a primei nave supergrele ce avea să fie trimisă în cel mai fierbinte sector al Războiului, spre centrul Continentului. Technomatele proslăveau peste tot, 24 de ore din 24, victoriile ultraperfecționatilor droizi, devotați până la sacrificiu Majestății Sale DiscMash, împotriva rămășițelor barbare ale Armadei, forța încă neîngenuncheată a Aliaților, dușmanii Stăpânului și al poporului Său. Aliații susțineau că emoțiile și reacțiile umane sunt mai importante decât detaliile tehnologice. "Prostii!" zâmbi el fascinat de filtrul spiralat al unui technomat de informații. Nu înțelegea de ce existau rebeli, de ce nu vroiau să trăiască fericiți, în liniște, acolo, în Oraș, nu înțelegea de ce exista atâtea încăpățănare.

Și pe Superior Street 486, ca de altfel pe toate pasarelele care duceau spre zona 0, zona de maximă importanță a Orașului, erau bănci multioperationale, din loc în loc, și pe ele arabescuri luminoase, multicolore, scriau spre folosul trecătorilor: "PreaMilostivul DiscMash vă poartă să vă odihniți pe această bancă!" Să nu fi fost răcoare, s-ar fi așezat, deși nu era obosit, nesocotind invitația săvârșea o nepolitete față de Stăpân. Dintr-o dată simți sectoarele lumii fungindu-i prin fața ochilor. Era în dilemă! Visul se spulberase, îl și uitase deja,

dar continua să-l răscrolească cu gheare de foc simțurile, creându-i o tensiune nebănuită în cap. Dramul de logică pe care-l avea, parcă-l plesnise. Se clătina rătăcit.

"Iartă-mi greșeala, Prea-Mărite!" șopti spășit Bell-Ey. Și merse mai departe. Era pentru prima oară când simțea că-și poate provoca hotărîrea.

"WE TRUST IN DISC-MASH!" țipau, la kilometri distanță, reclamele segmentate de tășul pulsarilor holo-senzitivi, reclame trasate impecabil și afișate non-stop pe hectare întregi de beton, oțel și sticlă. În stânga, cu vreo cinci nivele mai jos, Bell-Ey vedea clar vreo șapte-opt meta-galaxoare verticale care curățau o platformă, folosind două imense generatoare de trepidații. În interiorul zidurilor sfărâmate încă mai jăcăneau relee. Nori grei de praf se ridicau până spre magistrale. Nu însă pentru mult timp, deoarece aeroflitrele echipelor de siguranță interveniră prompte, aerisind zona printr-un puternic curent turbionar. Undeva, pe lângă impresionanta Imperial Technobuilding, se auzea șuieratul expresului de vest. "Cursa 418", admiră Bell-Ey șarpele de oțel-crom ce-și strecura trupul prin tunelurile suspendate, printre sutele, mii de platforme gravitaționale.

Îi plăcea atât de mult totul, era atâta freamăt, o forțată permanentă de mecanisme, de parcă în fiecare piston sau carcasă ar fi respirat un suflet adevărat, viu. Îi plăcea acolo, în Oraș. Nici nu-și imagina cum ar fi putut trăi cumva în altă parte, decât acolo, unde era fericit.

Ajuns la intersecția pasarelelor unghiulare de pe 500, o coti spre X-Centric Square, cea mai elegantă platformă

gravitațională. Când ajunse destul de aproape, Bell-Ey se opri și, cu capul dat pe spate, privi colosul argintiu al Technosferii, carcasa inexpugnabilă a PreaSlăvitului Disc-Mash. Protejată de culori gravitice, al căror cifru nu era cunoscut decât de Cybex, comandantul strategic al flotei droizilor imperiali și, totodată, consilier technomat al Stăpânului; Technosfera își impunea cu respect măreția de unică tehnodoperă peste întreaga strălucire a Orașului. Ochiul atotștiutor licărea stins la peste 800 de niveluri deasupra cupolei. Privind-o în profunzime, Bell-Ey se simțea atât de mic, insignifiant față de rosturile milenare ale civilizației. Vedea cum norii gonesc, fără teamă, pe deasupra Stăpânului și-și aminti, fără să vrea, de experiența aparte a visului. Își opri cu greu vijelia iscată înăuntrul său și rosti, în dreptul unui technomat pentru binecuvântări, gândurile ce-l stăpâneau admirația: "Fii în veci Stăpânul nostru de zi cu zi, Tu, cel care Te confunzi cu însăși Mașina-Mamă, Tu, cel de un tip fantastic de perfecționat, nemiăntâlnit! Universul nu există decât în funcție de Eu-I Tău, PreaMărite Disc-Mash!" murmură Bell-Ey, tulburat adânc de senzația că, la urma urmei, el nu era decât o fărâma din viața Orașului. Atâta doar. O fărâma.

Porni grăbit spre pasarela hidroalică ce tocmai se ridica. Se opri lângă un automat de aerosoli. "...realizat cu o notă de miros cu acorduri fructate amintind de merele de vară perlate în roua dimineții, vă oferă siguranța prospețimii..." – ultimul răcnet al tehnologiei senzoriale, îl asigura spectrul reclamei. Bell-Ey ceru o cap-

sulă, o puse pe vârful limbii și o strivi între dinți. Capsula explodă, mirosuri și senzații delicate înflorându-i toate fibrele trupului. Cu ochii închiși, cu vântul ce-i mângâia părul, trăia clipa, atât de rară, a extazului. Parcă-și retrăia visul. Era fericit! Viața i se arăta simplă, limpede, fără primejdii. Mai luă câteva capsule, pentru acasă. Să-l ajute să-și mai viseze poate încă o dată visul.

Deasupra capului său, sute de elevatoare țâșneau pe magistrale, în toate părțile. Bobinele de propulsie umpluseră aerul cu un zumzăit fin, aproape imperceptibil.

Pe Exterminata 579, cea mai gălăgioasă și fermecătoare pasarelă, după câțiva pași, se opri. Un val de aer rece îl cuprinse dintr-o dată spatele, înghețându-l transpirația. Se întoarse vrăjit. Zâmbi. Fălșăind, o puzderie de fulgi de zăpadă, proiectați direct din supercolosul Industrial NIKE și colorați în verde și albastru de luminile reclamelor alăturate, i se așterneau pe chip. Pe sectorul panoramic special, într-un total-sign-show erau prezentate ultimele modele de interceptoare-jabba din seria Air Force VI. Aidoma unor uriașe ploșnițe albe, transportoarele anti-droid escaladau grămezi de metal și gheață, fără a întâlni rezistență. Soldații imperiali își părăseau gropile și tranșeele, mici puncte cenușii pe albul imaculat al zăpezii, dar imensele șenile ale blindatelor îi prindeau din urmă, strivindu-l nepăsătoare. Țevile translucide ale laserelor se legăneau amenințătoare, împrăștiind curcubeie de radiații calorice. Peste tot numai duduie de motoare și bubuit asurzitor de tunuri. Și într-o involburare de zăpadă,

de dincolo de orizont, din ordinul PreaSlăvitului DiscMash, interceptoarele Air Force VI, produse de NIKE, înaltau înfloritoare, în formațe strânsă. Ajunse deasupra efectivelor Armadel, coborînd în picaj, dezlănțură Infernul. Zgomotul puternic și prelung al lansatoarelor îi învăluiseră lui Bell-Ey creierul într-o ceață densă și grea. O lumină orbitoare întunecă pentru o clipă toate celelalte reclame. Explozii monstruoase pulverizau transportoarele. Flăcările îi ardeau fața, ochii, dar lui nu-i păsa. Îi plăceau simțările. Îl fascinau chiar. Pentru Bell-Ey era o altă lume. O lume pe care o trăia intens. Uitase lumea visului său. Ca de altfel fiecare clipă ce i se scurgea printre degete.

“Nu va trece mult timp și zăpada va acoperi rămășițele lor sub stratul alb și înghețat. Timpul curge numai în favoarea Stăpânului meu!” își zise mulțumit, după terminarea reprezentăției militare.

În zona Piramidei întâlni o patrule de technocyber. Trecură în viteză, perfect aliniați, pe lângă el, tropăind din segmentele interșanjabile înțesate de lumini și programe codificate. Bell-Ey îi privi cu milă. Ei nu aveau un Mnemojack, nu depindeau de binefăcătorul flux bioenergostimulator. Aveau făcute câteva transplanturi esențiale de cortex, dar nu puteau simți integral esența dărnicei PreaMăritului DiscMash. Nici măcar nu puteau visa.

Ochii lui Bell-Ey se loviră fascinați de conurile ascuțite ale oglinzilor poliedrice, înflorite în gigantice inele de cristal și titan. La marginea celei mai apropiate oglinzi, pe un panou circular perfect transparent se roteau jucăușe cuvintele-

mesaj ale cheii de intrare în banca militară de informații a Armadei, noutatea de ultimă oră descoperită de PreaPuternicul DiscMash: TE VOI IUBI PÂNĂ VOI AJUNGE ÎN VÂRF! APOI VA URMA CRUCEA ȘI ABISUL TIMPULUI MĂ VA CĂLĂUZI SPRE TINE! I se păreau cunoscute cuvintele, dar nu-și putea aminti cu siguranță dacă le auzise sau doar i se păruse că le știe. Oricum nu aveau importanță pentru el, pentru fericirea lui. O porni încet mai departe.

De acolo, de pe platforma-mamut a Domnoului, de la nivelul 723, îi plăcea să privească în liniște tabloul splendid al soarelui ce se înclina spre asfințit. Uneori, în locul acela, avea revelații ciudate, de parcă frumusețea lumii ajunsă la paroxism în inima lui, îl sonda până-n măduva minții și-i extrăgea nemaipomenite imagini de sinteză pe care, deși erau ale lui, nu și le înțelegea. Bell-Ey era fericit. Fericit cu existența sa, indiferent dacă reprezenta ceva sau nu pentru el. Fericit că PreaSlăvitul DiscMash construise Orașul. Prin fericirea asta cotidiană câștigase încrederea în sine și, câteodată, în întunericul minții, ea îi clipea chemător. Simțea asta. Nu era ceva rău, era ca și când ar fi visat cu ochii deschiși, departe de realitate. Lăsa strălucirea dinăuntru să-i conducă pașii logicii lui restrânse, obstrucționată de regulile reci ale Orașului. Sau poate asta însemna că își pierduse încrederea? Sau poate nici n-o avusese vreodată? Poate că totuși, până și fericirea lui, nu era decât o minciună uriașă, care să dea speranță și să facă oamenii din Oraș să trăiască. Bell-Ey

își simți timpanele pocnind și sângele curgând năvalnic prin vene. Brusc, Mnemojack-ul deveni arzător. Își trecu mâna prin păr. Simți un declic în interiorul minții. De parcă s-ar fi zăvorât ceva. Cum oare de putuse să gândească așa despre Oraș, despre lumea în care trăia?

Sătul de frumusețea peisajului neozoic, luă un skreper și urcă înapoi spre casă, pe conglomeratele-fagure ce se înălțau maiestruoase până dincolo de nivelul 900. Ajuns pe platformă, înainte de a urca obișnuita pasarelă de acces, privi fascinat în abis. Orașul era atât de jos, atât de micșorat, încât luminile se contopeau în pete tulburi, mizerabile. Doar imensa cupolă de dallois a DiscMash-ului strălucea cu nuanțe argintii mișcătoare, aproape fosforescente.

Înăuntru, în cameră, pe masa de amilenă, perfect vertical, titirezul încă se mai învărtea, înfășurat într-un manșon de spirale multicolore. În sfârșit, îi reușiseră Bell-Ey zâmbi profund impresionat și intră să facă un duș. Dorea mângăierea lină a apei, pentru că tremurul catifelat al stropilor îi producea de fiecare dată, senzații deosebite. Instantaneu, o ploale de raze și efecte luminoase scăldară camera. Bell-Ey se întoarse și rămase încremenit. În fața lui se materializase un android energetic, flancat de doi technocyber de rang superior, a căror carcase străluceau orbitor.

Bell-Ey încercă să schițeze un zâmbet, dar nu reuși. Vădit incurcat de surpriză, bălgu un abia deslușit “Ave Techno” vizitatorilor imperiali.

Aura androidului se micșoră vizibil și Bell-Ey putu

să-i vadă ochii sintetici, de un albastru-electric intens, ce îl priveau de parcă s-ar fi uitat prin el, de parcă n-ar fi existat acolo, în fața lor. Un flor ciudat de teamă nelămurită îi împoșcă mintea și sufletul, murdărindu-l dintr-o dată fericirea de peste zi. Se crispă. Cuvintele androidului avură efect de trăznit asupra urechilor sale:

— Domnul Bell-Ey de Monaco, cod uman de acces ST960196EPH, aparținând lotului 789-BASF-003 de recuperare organici, din timpul Ultimului Război Atomic?

După ce primi un anemic răspuns afirmativ, androidul continuă solemn, pe același ton inflexibil.

— Creierul dumneavoastră, în urma unui atac cu megaraze de împrăștiere, suferise grave distrugeri. Și totuși, deși aparțineai corpului de elită al Armadei, Prea-Slăvitul DiscMash – Stăpânul, în Marea Sa Mărinimie, a ordonat să fiți redat vieții, să vă puteți bucura cu adevărat de viață, de înfloritoarea civilizație pe care PreaMăritul a creat-o aici, de-a lungul a sute de ani de muncă și trudă Istovitoare... În urmă cu nouă ore, în timpul stării de somn, v-au fost înregistrate, filtrate și analizate componentele emoționale ale subconștientului. Ramura negativă a reacțiilor a crescut îngrisor, atingând nivelul maxim admis rasei umane. Acest lucru a fost cauzat de rămășițe ale memoriei anterioare care, nu se știe cum, au supraviețuit procedurii de spălare și tratare mnemotică. Dragostea față de Stăpân viețuiește într-o permanentă stare de resemnare împăcată și pasivă. L-ați trădat, v-ați lăsat conștient pradă trăirilor visului și greșeala

e, conform legilor, de neiertat... Se consideră de către Plasmotron – entitate ce reprezintă Forța, Legea și Voința Majestății Sale DiscMash – acest act drept atentat la idealurile civilizației și se decide, fără drept de recurs: condamnare la moarte prin întreruperea fluxului bioenergetic. Sentința va fi executată imediat!

Technocyberii veniseră deja lângă el. Bell-Ey îi privea sec, îngrozit, cu ochii goi, nici nu se mai putea mișca. Buzele-i tremurau fără a scoate însă nici un sunet. Unul îi prinse capul cu brațele puternice, ca într-un clește, iar celălalt îl dezactivă disjunctorul neuronice al Mnemojack-ului. În clipa în care centura metalică se desprinsă, o lumină violetă îl izbi pe Bell-Ey. Tipă o dată, scurt, apoi căzu jos. Se trezi aproape imediat. Se uită speriat în jur, își pipăi capul, neînțelegând ce se întâmplă cu el. Era confuz, năucit de evenimente, inima-i bătea haotic, neliniștită.

Androidul vorbi din nou.

— Nu fi trist. Nu ești singurul care a pățit asta. Toți, dar absolut toți preafiericiții Orașului, nu puteți fi decât folositori, mai devreme sau mai târziu, scopurilor nobile ale PreaMăritului DiscMash. Vei muri în câteva ore. Dar vei trăi apoi Veșnica Dimineață a Curcubeului Astral. Prea-Milostivul DiscMash fie cu tine!

Apoi totul nu fu decât o roată de culori ce se învârtău amețitor și dispărură ca și când nici n-ar fi fost.

Bell-Ey rămăsese cu ochii la haosul cerului amurgind.

Ar fi vrut să doarmă. Să viseze. Să uite totul. Să-și trăiască din nou visul. Acel ceva ce, iată, reușise, în

sfârșit, să-i șteargă sublima existență larvară de până atunci.

Începu să plângă încetșor. Da, acum înțelegea: își pierduse definitiv încrederea în sine!

Lumea părea atât de diferită acum, când o părăsea. Cum de nu-și dăduse până atunci seama de frumusețea ei?

Afară începu să plouă. Coborîse, în cele din urmă, acolo, la ultimul sub-nivel al Orașului. Era tot ce mai putea face pentru sufletul lui. Să-și îplinească cumva rostul Visului... Să se iubească în neștire cu ploaia... Să uite de el... Își ridică gulerul pardesiului și plecă, fericit în sinea lui că îi mai erau făgăduite câteva ore, că mai are încă de trăit și de respirat. Simțea cum ploaia i se scurge pe față. Ploaia părea o răsplată, o dovadă că încă mai exista, ploaia se sprijinea de el, mulându-se blajină pe fruntea și pe obraji lui... Departe, sus, micul cerc luminos al lunii, care de secole tot prevestea venirea Veșnicei Dimineți a Curcubeului Astral, abia se zărea prin păienjenii suspendate, pasarele, magistrale luminoase. Îi era cald, își scoase pardesiul ud și îmbrățișă un gard de fier, rece, lipicios și murdar. Își apropie obrazul și pieptul de metalul ud, și lumea trecea pe lângă el privindu-l cu scârbă, așa cum sprijinea poarta aceea de fier, în ploale, cu mâinile întinse, inutile, dureroase, a împiorare, cu mâinile întinse...

Trinitate

"Cred, Doamne! Ajută necredinței mele."

Marcu 9: 24

O altă cunoștință de anul trecut abordează tema generală a Almanahului, întrebând dacă Dumnezeu poate fi cunoscut prin mijloace științifice Nancy Kress (n. 1948) și-a extins multipremiata povestire "Cerșetori în Spania" la dimensiunile unui roman, care va apărea anul acesta și în România

LA ÎNCEPUT n-am recunoscut-o pe Devrie.

Devrie – n-am recunoscut-o pe Devrie. Uimită de mine însămi, am studiat silueta istovită ce stătea în mijlocul camerei de primire goale: brațele ca niște sârme, claviculele puternic evidențiate, capul ras, îmbrăcată în prelata aceea lungă, urâtă, cenușiu-deschis. Dumnezeu știe cum îi arătau picioarele ascunse sub ea. Apoi a zâmbit – și era Devrie.

— Arăți ca naiba.

— Bună, Seena. Hai înăuntru.

— Sunt înăuntru.

— Nu prea. Știi, nu-i molipsitoare.

— Din fericire, prostia nu este, am răspuns și-am închis ușa în urma mea. Era prea cald în cămăruță; lui Devrie îi era necesară căldura, bineînțeles, căci nu-i mai rămăsese aproape nici un pic de grăsime care să-i izoleze oasele și organele. Pe lângă ea, mă simțeam enormă, deși nu sunt. Enormă, păroasă, cu sânii adipoși.

— Îți mulțumesc că nu te-ai îmbrăcat în culori aprinse. Mă afectează mult.

— Orice pentru o soră, am răspuns, maimuțărind vechea formulă din copilărie, vechiul sentiment. Însă Devrie era prea isteată pentru a crede că era doar maimuțăreală; în privința asta, cel puțin, nu se schimbase. Îmi înhăță brațul și degetele ei păreau lanțuri, sau gheare.

— L-ai găsit. Seena, l-ai găsit.

— L-am găsit.

— Spune-mi, șopti.

— Întâi așază-te, înainte să cazî. Dumnezeu, Devrie, tu nu mănânci deloc?

— Spune-mi, zise.

Așa că i-am spus.

DEVRIE CAROLINE König se internase în Institutul Speranței Biologice de pe insula caraibiană Dominica în urmă cu unsprezece luni, spre sfârșitul lui noiembrie 2017, când era în vârstă de 23 de ani și 4 luni. Sunt precisă în această privință, pentru că doar de asta pot fi sigură. Am nevoie de precizie. Institutul Speranței Biologice nu este precis; este o corclură, parte laborator de cercetări în științele creierului, parte mănăstire, parte școală de pregătire în disciplina minții. Asta o făcea pe sora mea cea tânără cobai, novice, boboc. Totdeauna aparținuse acestor categorii, însă, până acum, secvențial. Aparent la fel se întâmplase cu mulți alți oameni, căci atunci când excentricul laureat al Premiului Nobel, James Arthur Bohentin își fondase Institutul, puțuse să-l finanțeze, deși în mod precar. În această privință însă, nu se deosebea de majoritatea centrelor particulare de cercetare științifică. Sau de majoritatea mănăstirilor.

Vroiam s-o scot pe Devrie din Institutul

Speranței Biologice.

— Este situat în Dominica, îi spuseseam pe un ton rațional — ce idioată fusesem — unei Devrie neistovite, cu un an în urmă, pentru că procedurile de cercetare de acolo, sunt în afara legilor din Statele Unite, cu privire la siguranța subiecților cercetării. Oare asta nu-ți spune ceva, Devrie? Oare asta nu te face să eziți, cel puțin? În New York ar fi ilegal să faci cuiva ceea ce le face Bohentîn oamenilor săi.

— Îl cunoști? mă întrebase.

— L-am întâlnit. O dată.

— Cum este?

— Ca de platră.

Devrie a ridicat din umeri și-a zâmbit.

— Toți participanții de la Institut sunt dornici. Entuziaști.

— Asta nu face etică distrugerea lor de către Bohentîn. Etică sau legală.

— E legală în Dominica. Și, crezând că știu mai bine decât participanții pentru ce ar trebui să-și riște propriile lor vieți, nu te joci de-a Dumnezeu?

— Mai bine eu decât un fanatic lipsit de pregătire, care se jertfește ca un erou viking exaltat, așteptând Valhalla.

— Ești o snoabă intelectuală, Seena.

— N-am negat asta niciodată.

— Ești sigură că de fapt nu obiectezi împotriva pericolelor Institutului, ci împotriva scopului său? Nu este partea cu "Speranța" cea care te deranjează în realitate?

— Nu cred că metoda științifică și aberațiile pseudo-religioase pot fi amestecate. Nu. N-am crezut-o niciodată. Nu cred că asta duce la o percepere a lui Dumnezeu.

— Benzile holocuvel arată că aceasta duce la perceperea a ceva ce creierul n-a mai întâlnit, a răspuns Devrie și, timp de câteva clipe, am tăcut.

Odinioară am fost — aproape — biolog. Eram conștientă de studiile valide care formau baza megalomaniei lui Bohentîn: schimbările undelor cerebrale care însoțesc anorexia nervoasă, izolarea senzorială, feedback-ul biologic și stimulenții neurotransmițătorilor. Am citit relatările istorice, unele doar patetice, altele neliniștitor de lipsite de patetism, despre misticii creștini care atingeau extazul prin mortificarea cărnii și misticii orientali, care provocau anestezia prin controlul minții, despre vindecători prin credință care izbândeau, despre tumorile canceroase diminuate prin voință antrenată. Știam de cercetarea asupra clarviziunii concentrate în timpul orgasmului și despre ceea ce se întâmplă atunci când numărul și viteza neurotrans-

mițătorilor sunt amplificate pe cale chimică.

Și mai știam tot ceea ce se știa despre trasa gemenilor.

Cu cincisprezece ani în urmă, ca doctorand în biologie, îmi petrecusem o vară reproducând studiul de pionierat al lui Sunderwirth asupra telepatiei amplificate prin drog la gemeni identici. Rezultatele mele erau pozitive, numai că până în șase luni, toți cei opt subiecți ai mei au murit. La fel și al lui Sunderwirth. Cercetarea transei gemenilor a devenit controversă asupra clonării în noua decadă, cu același ciclu panicard de proteste publice, restricții legale, neînțelegeri religioase, spaimă și demagogie. Când am fost anunțată telefonic că ultimul dintre subiecții mei a murit — stop cardiac, nici un antecedent privind bolile de inimă, în vârstă de patruzeci și trei de ani — m-am încuiat în apartament, cu luminile stinse și hârtiile tatei strânse în mână, timp de trei zile. Apoi am demisionat de la departamentul de neurologie și am devenit entomolog. Clasificarea insectelor moarte nu provoacă durere.

— E ceva acolo, repetase Devrie. Ținea scrisoarea trimisă tatălui nostru, despre care cineva de la Institut nu auzise că murise. Zice aici că benzile holocuvel...

— Deci e ceva acolo, am răspuns. Deci cuvele receptează o radiație stranie. De ce să numești asta "Dumnezeu"?

— De ce să n-o numești Dumnezeu?

— De ce să n-o numești Hoinar? Chiar dacă admit, de dragul tău, că modelul de pe bandă arată ca o prezență — ceea ce nu admit —, nu ai cum să știi că fantoma lui Bohentîn nu e, să zicem, o ființă extraterestră, cu totul ne-divină la înfățișare.

— Dar nici nu știu că este.

— Devrie...

Zâmbise și-mi pusese mâinile pe umeri. Avea — are, a avut întotdeauna — un zâmbet foarte dulce.

— Seena. Gândește-te. Dacă Institutul poate dovedi, în mod rațional, că Dumnezeu există — o poate dovedi minții intelectuale, necredincioșilor Toma —, cărora le trebuie ceva concret de studiat... credință care nu trebuie să fie acceptată pe încredere...

Avea expresia ei mistică, o blândețe radiindă, care mă incita s-o scutur până-i zbură prostia. În loc de asta, am ripostat în mod inteligent, un sarcasm pe care nu mi-l mai amintesc, și-am întins mâna să-i ciufulesc părul. Ca o soră mai mare, cu un aer ocrotitor, crezând că puteam să-i desumflu interesul frenetic cu înțepătura ridicolului. Doamne, ce

proastă eram. Mă doare să-mi amintesc ce proastă mare am fost.

După o lună și jumătate, Devrie s-a încredințat pe sine și jumătate din moștenirea ei considerabilă Institutului Speranței Biologice.

— SPUNE-MI, șopti Devrie.

Institutul nu avea ferestre; afară văzusem iarbă, palmeri, fluturi plutind în lumina soarelui, însă aici înăuntru, în camera goală și cenușie, nu aveam unde să mă uit decât la fața ei.

— E student într-un program Master, la un colegiu de mână a treia din New Hampshire. A fost adoptat când avea doi ani, aproape trei, în martie 1997. Înainte de asta era într-o casă de copil administrată de guvern. În Boston, bineînțeles. Familiei de adopțiune, din câte-am putut descoperi, nu i s-a spus niciodată că băiatul era altceva decât un țânc părăsit de cineva pentru adopțiune.

— Stai o clipă, zise Devrie. Am nevoie de... o clipă.

Devenise mai palidă, iar mâinile îi tremurau. Recitasem informațiile ca și când nu erau decât un listing expozițional de la muzeul meu. Bineînțeles că era năucită. Vroiam să fie năucită. Vroiam s-o scot de-acolo.

Lăsându-se pe podea, Devrie se așază cu picioarele încrucișate și închise ochii. Pe față i se așternu concentrarea, dar o concentrare atât de serenă, încât abia dacă merita acest nume. Respirația i se încetini, culoarea i se îmbospătă, iar când deschise ochii, aceștia aveau energia odihnită a unei persoane care tocmai dormise opt ore în aer de munte. Fața ei arăta chiar mai plinuță, iar o electroencefalogramă presupun că ar fi arătat ceva tare apropiat de undele alfa. În anul pe care-l petrecuse la Institut, probabil ajunsese să stăpânească o gamă extinsă de tehnici biofeedback pentru a face asta, atât de repede și cu un asemenea corp prost hrănit.

— Foarte impresionant, spusei cu acreală.

— Seena — l-ai văzut?

— Nu. Toate astea sunt din dosare clasate.

— Cum ai ajuns la dosare?

— Prieten în medicină și în guvern.

— Cine?

— Ce-ți pasă, atâta timp cât am aflat ceea ce vrei să știi?

Tăcu. Știam că nu m-ar întreba niciodată dacă îl obținusem informațiile legal sau ilegal; nu l-ar trece prin cap să întrebe. Devrie, fiind Devrie, ar presupune că totul fusese oferit cu generozitate de modestele mele cunoștințe de la muzeu și de mai puțin modestele contacte

din cercetare ale defunctului nostru tată. Ar fi grșit.

— Câți ani are acum?

— A împlinit douăzeci și patru luna trecută. Probabil ți-au utilizat eșantionul de țesut de la două luni.

— Crezi că tata a știut unde... a fost dus copilul?

— Da. Uită-te la intervalele de timp — copilul era normal și sănătos, totuși nu a fost adoptat până n-a ajuns la aproape trei ani. Cercetătorii l-au urmărit, garantat; au ținut toate cele șase clone într-un orfelinat controlat de guvern, unde le puteau supraveghea dezvoltarea cât de mult era omeneste posibil. Cionele de același sex au fost lăsate pentru adopțiune după un an, dar s-au cramponat de cel de sex opus, până au ajuns la o vârstă la care aveau să devină mai greu de adoptat. Fără îndoială că vroiau să-l studieze pe *aceștia* cât de mult timp puteau. Și chiar după ce puștii au fost lăsați pentru adopțiune, cercetătorii au amânat publicarea, până când toți șase au fost plasați și dosarele clasate. Amintește-ți, grupul tatei n-a publicat până în aprilie 1998. La vremea când a izbucnit furtuna, copiii erau scoși din calea ei, și anonimi.

— Și ultimii, zise Devrie.

— Și ultimii, consimții, deși, bineînțeles, cercetătorii nu prevăzuseră *asta*. Atât de puțini oameni din comunitatea științifică prevăzuseră *asta*. Ofensă la adresa lui Dumnezeu și a omului, lucrarea Satanei, tranca-fleanca. Privind umerii brusc încovolați și ochii îndurerați ai tatei, mă gândisem cât de urâtă putea fi repulsia publică și hotărisem în mod nobil — în ce fel mă gândisem la *asta* atunci? Acum atâta vreme — hotărisem să smulg flamura științei pure din mână tatălui meu căzut. Altă dată când fusese o proastă. După cinci ani, când fusese rândul meu să simt arsura urâtă a repulsiei publice, cedasem, părăsisem cercetarea neurologică și fugisem de-a lungul drumului ce ducea la Muzeul de Istorie Naturală, unde eram custodele furnicilor fosilizate în chihlimbar și al moliiilor ținute în siguranță sub permplex.

— Celelalte patru clone, spuse Devrie, cele de la universitatea aceea din California care a publicat aproape simultan cu tata...

— Nu știu. Nici măcar n-am încercat să întreb. A fost suficient de greu în Cambridge.

— Eu, zise Devrie minunându-se. El este eu.

— Oh, pentru ..., Devrie, este fratele tău geamăn. Nu-i mai mult de-atât. Nu — de fapt, mai puțin. Împărtășește cu tine materialul genetic, exact cum ar face un frate geamăn

identic, cu excepția cromozomului Y, însă nu împărtășește nici una din influențele congenitale sau ale mediului care ți-au format personalitatea. Nu există nici o duplicare mistică a spiritului în clonare. El nu e decât un frate geamăn care s-a născut la două luni după tine.

Se uită la mine cu un amuzament radios. Nu mi-a plăcut privirea. Pe fața aceea descărnată, cu pielea atât de întinsă încât delicatele oase de dedesubt erau la fel de vizibile ca venele de pe aripa unei molii, amuzamentul ei părea ironic. Totuși, Devrie nu era niciodată ironică. Blândă, pătimașă, increzătoare, nițel prostuță, nu era capabilă de ironie. O depășea, la fel cum o depășea întrebarea de ce eu, care luptasem împotriva intrării ei la Institutul Speranței Biologice, îi adusesem acum aceste informații. Amuzamentul ei era fără substrat și increzător.

Idioții Domnului, așa îi numise Evul Mediu.

— Devrie, am spus și mi-am auzit vocea sugrumată pe neașteptate, pleacă de aici. Nu este sigur din punct de vedere fizic. La cât ai scăzut, zece la sută din corp grăsimi? Opt? Uită-te la tine, nu poți păstra căldura corpului, palmele-ți sunt uscate, nu te poți mișca repede fără să amești. Hipotensiune. De câte ori îți bate inima pe minut? Mai ai menstruație? E o nebunie.

Continuă să-mi zâmbească. Idioții Domnului n-au nevoie de menstruație.

— Vino cu mine, Seena. Vreau să-ți arăt Institutul.

— Nu vreau să-l văd.

— Ba da. La vizita asta ar trebui să-l vezi.

— De ce la vizita asta?

— Pentru că *intenționezi* să mă ajuți să-mi conving clona să vină aici, nu-l așa? Altfel, de ce ți-al dat osteneala să-l localizezi?

N-am răspuns. Tot nu înțelegea.

— "Orice pentru o soră", spuse Devrie. Însă tu ai fost totdeauna mai mult ca o mamă pentru mine decât ca o soră.

Îmi luă mâna și se ridică de pe podea. Așa o ridicasem să facă primul pași, a doua zi după ce mama noastră murise, într-un accident de avion la Orly. Acum, mâna lui Devrie era rece. O reținui cu forța și-i lui pulsul.

— Bradicardie.

Dar ea nu asculta.

INSTITUTUL A FOST un șoc. Anticipasem înfățișarea laboratoarelor: pereți cenușii monoton, lumină slabă, puternică izolare fonică, accesorii minime în cele folosite pentru atenuarea senzorială; texturi și culori de mare contrast, lumini stroboscopice, instalații audio

destul de bune în cele pentru excitare senzorială. Erau multe lucruri pe care Devrie, fiind mai curând subiect decât cercetător, nu avea autoritatea să mi le arate, dar am dedus mult din ceea ce am văzut. Dormitoare, împărțite după sex, erau în partea de atenuare senzorială. Subiecții dormeau în chilii mici, ascetice și caste, care mi-amintea de o mănăstire carmelită abandonată pe care o vizitasem odată în Belgia. Acesta a fost șocul: instalațiile fizice lăsau o impresie științifică, însă atmosfera nu.

Pe coridoarele cenușii domnea o pace fără cuvinte, un sentiment atât de palpabil încât simțeam că-mi infundă plămânii. Nu, "pace" era un cuvânt nepotrivit. Spui "pace" și imaginea este pastorală, soare strălucind leneș și codri visători. Aici nu era deloc așa. Subiecții cercetării – studenți? novici? – trândăveau pe coridoarele din fața laboratoarelor închise, așteptându-și etapa următoare a rutinei. Atât bărbații, cât și femeile erau anorectici, cu toții purtau combinezoane sau caftane cenușii, cu toții erau reduși la o consistență eterică, nepământeană, când îi vedeai de la distanță și la o stare asexuată, subnutrită, când îi vedeai de aproape. Vorbeau între ei cu voci scăzute stând rezemați cu spatele de perete sau întinși cât erau de lungi pe podeaua acoperită cu covor, și pe toate fețele lor am observat aceeași răbdare luminoasă, aceeași certitudine că erau foarte aproape de ceva emoționant, pe care totuși îl puteau aștepta în mod calm, atât de mult cât ar fi fost necesar.

— Arată, îi zisei lui Devrie, ca și când așteaptă să ia un examen pe care știu deja că-l vor trece cu brio.

Zâmbi.

— Așa crezi? Totdeauna mă gândesc la noi ca la niște călători așteptând un avion, având pașapoarte vizate pentru Eternitate.

Chiar vorbea serios. Dar de fapt ea nu avea aceeași expresie ca și ceilalți; a ei era cu mult mai intensă. Dacă ceilalți erau călători, ea vroia să piloteze.

Ușa laboratorului se deschise și studenții se ridicară în picioare. În ciuda mișcărilor lor fără vlagă, arătau brici: clavicule ascuțite, ieșite în afară, bărbii osoase, coate colțuroase, fără pernțe, care puteau dăltui în piatră.

— E ora mea de manipulare biofeedback a efectelor drogului, zise Devrie. Te rog, vino să privești.

— Mai curând te-aș privi bicleindu-te într-o mănăstire din secolul al doisprezecelea.

Ochii lui Devrie se măriră, apoi scânteiară din nou cu acel amuzament luminos.

— E pentru același scop, nu-i așa? Dar ei aveau niște mijloace așa nesistematice. Bieții căutători de Dumnezeu, străduindu-se. Mă întreb câți dintre ei au reușit.

Am vrut s-o iovesc.

— Devrie...

— Dacă nu biofeedback, ce ți-ar plăcea să vezi?

— Pe tine, leșind de aici.

— Ce altceva?

Un singur lucru era de văzut: holocuvele. M-am luptat cu Isplta și-am pierdut. Cele două cuve stăteau în mijlocul unui laborator spațios, care avea pe jos rogojini groase, cenușii și era complet închis într-o cușcă Faraday. Faptul că Devrie avea o cheie la laborator, a fost primul meu indiciu că serviciul pe care l-l făcusem fusese cunoscut și discutat de cineva aflat mai sus în Institut. Subiecții cercetării nu poartă chei de la cea mai delicată aparatură din lume pentru percepția cerebrală. Pentru acest aparat, Bohentin își primise Nobelul.

Cele două cuve, sisteme independente, erau înalte până la umărul meu. Cele pe care le folosisem cu cincisprezece ani în urmă, fusese mai mici. Fiecare dintre acestea era un cub opac în jumătatea inferioară, care conținea aparatul receptor, simulatoare computerizate și instalații de înregistrare; transparent în jumătatea superioară, care era umplută cu fluidul transparent din moleculele cărui se formau simulările. Pentru fiecare subiect se forma o simulare separată, căci mașina sorta și reprezenta grafic toate radiațiile electromagnetice receptate și procesate de fiecare creier. Tot ce percepea fiecare creier, nu numai senzațiile vizuale; instalația holografică era capabilă să recepteze toate lungimile de undă pe care le primea creierul și să afișeze analogiile lor procesate de creier sub formă de imagini tridimensionale plutind într-o matcă transparentă. Când toate celelalte surse posibile de radiații erau filtrate, cu excepția emisiilor celor doi subiecți, ceea ce arătau simulările era genul de activitate ce venea dinspre — și deci se petrecea în — creierul celuilalt. De aceea funcționa cel mai bine cu gemeni identici în tranșă: nu exista nici o diferență structurală a creierului pentru care să faci ajustări. Într-o versiune mai puțin evoluată a acestei holocuve, o versiune mai puțin evoluată a mea făcuse muncă de pionierat în înregistrarea tranșelor gemenilor. Pe atunci o botezasem VZVD: Ce vezi, văd și eu.

Văzusem opt rapoarte de autopsie.

— Suntem atât de aproape, spuse Devrie. Mona și Marlene — flutură o mână înspre cori-

dor, dar Mona și Marlene, care or fi fost, pleaseră — luaseră KX3, asta e drogul care...

— Știu ce este, zisei, pe un ton prea aspru. KX3 reacționează cu unul dintre hormonii produși excesiv într-un corp anorectic. Combinația este absorbită prompt de grăsimea din corp, însă într-un corp fără grăsime, mare parte din ea e absorbită de creier.

Devrie continuă, strângându-mi brațul cu mâna:

— Mona și Marlene controlau reacțiile neurale cu biofeedback, împingând tranșa gemenilor mai sus și mai sus, stimulând-o. Dr. Bohentin supraveghea holocuvele. Simulările erau incredibile de detaliate — tot ceea ce recepționa fiecare soră geamănă din percepțiile celeilalte, pe toate lungimile de undă. Mona și Marlene și-au forțat nivelul neurotransmisiei chiar mai mult și atunci, în cuve — fața lui Devrie radia, cu expresia de extaz mistic — s-a format o a treia simulare completă. Perfect separată. O a treia prezență.

O privii cu uimire.

— A fost înregistrată în ambele cuve. Era cețoasă, da, însă era acolo. O a treia prezență care nu poate fi percepută decât prin prezența electromagnetică a unui alt om, și atunci doar cu toate drogurile și reacțiile antrenate și modalitățile de excitare senzorială și tranșa gemenilor, toate împingând creierul într-o stare surescitată. O a treia prezență!

— Radiație izotropică. Bohentin a rasolit programul de pre-ecranare și computerul nu eliminase microradiația de fond — am răspuns, dar chiar în timp ce vorbeam, am știut cât de prostească era afirmația. Bohentin nu făcea greșeli de acest fel, iar radiația izotropică nu provoacă o simulare, măcar vag similară, cu cea a unei prezențe. Devrie nici măcar nu-și dădu osteneala să-mi răspundă.

Atunci, despre asta fuseseră zvonurile, acele zvonuri care, de-a lungul anului trecut, se scurseseră din Institut și prin comunitatea științifică, ridiculizate încă în cea mai mare parte, nepreluate deocamdată de presa populară. Asta. O a treia prezență, verificabilă, reproductibilă, era percepută prin holografie. Împotriva oricărei rațiuni, un fior lung mă străbătu de la ceafă până în locul acela rece de la baza coloanei vertebrale.

— Mai e ceva, zise Devrie cu înfrigurare. Au simțit-o. Mona și Marlene. Amândouă au spus după aceea că o simțeau, o prezență uriașă, plină de lumină, însă nu prea puteau să ajungă la ea. Fir-ar să fie — n-au putut ajunge la ea, Seena! Nu primeau suficient una de la cealaltă,

nu erau suficient de apropiate. Nu erau, în cluda transei gemenilor, suficient de *unite*.

— Sex, zisei.

— Au încercat asta. Subiecții sunt hetero-sexuali, cu toții, în esență. Se inhibă.

— Atunci mergeți și găsiți niște gemeni homosexuali, bigoți, anorectici și incestuoși!

Devrie mă privi fix.

— Am nevoie de ei. Alci. El este eu.

Am explodat, chiar acolo, în laboratorul holocuvelor. Nu a venit nimeni în fugă să afle dacă strigătele nu erau periculoase pentru cuve, ceea ce a fost al doilea indiciu că Institutul știa foarte bine de ce mă adusese Devrie acolo.

— Fir-ar a naibii de treabă, e o filință ome-nească, nu vreo substanță chimică pe care poți pur și simplu s-o comanzi pentru că ai nevoie de ea în vederea unui experiment! N-ai dreptul să spui cuiva că există, dar asta nu te-a oprit, nu-i așa? Acolo, în lumea reală, mai există încă grupuri anti-biologienerie, dezaxați religioși — cum *îndrăznești* să-l pui în pericol? Cum *îndrăznești* măcar să presupui că l-ar interesa absurditatea asta nebunească?

— Are să vină, zise Devrie. Nu-și schimb-base expresia.

— Cum naiba știi?

— El e eu. Iar eu îl doresc pe Dumnezeu. Are să-l dorească și el.

Mă încruntai la ea. Îmi veni în minte un frag-ment dintr-un poem de-al ei, o chestie pe care o scrisese când avea cincisprezece ani: "Două specii umane/Niciodată una —/Una tânjind după Dumnezeu/Una niciodată." Dar ea avea cinci-sprezece ani pe atunci. Presupusesem că sen-timentul, la fel de adolescentin ca și poezia, avea să treacă.

— Ce crede Bohentin despre această idee de a importa clona ta?

Pentru prima dată ezită. Bohentin, deci, era în dubiu.

— Crede că nu prea sunt sorți de izbândă.

— Îl poți spune și așa.

— Dar *eu* știu că va dori să vină. Pur și sim-plu știți unele lucruri, Seena, dincolo de rațiune. Și, în plus...

Ezită din nou, iar apoi continuă.

— Mi-a mai rămas jumătate din moștenirea de la tata; plus venitul de pe portofoliul mamei.

— Devrie. Dumnezeule, Devrie — l-ai *cumpăra*?

Pentru prima dată păru enervată.

— Banii ar fi doar ca să-l aduc aici, ca să vadă care sunt implicațiile. Îndată ce va vedea, va dori asta la fel de mult ca mine, cu orice preț! Ce preț poți să-i pui lui Dumnezeu? Nu-i

"cumpăr" viața — îi ofer calea de a *găsi* viața. La ce bun să respiri, să exiști, dacă nu există nici un scop în asta? Nu-ți dai seama de-a lungul câtor secole, în câte feluri, au căutat oamenii aceea prezență plină de lumină și niciodată n-au putut să fie *siguri*? Iar acum aproape am reușit, Seena, am văzut eu însămi — *aproape am reușit*. Cu mijloace verificabile, controlate în mod științific. De data asta nu e credință subiectivă — sunt date științifice, la fel ca pentru oricare alt fenomen real. Această cercetare se află acum acolo unde era cercetarea atomului acum cincizeci de ani. Poți atinge un quark? Dar e acolo! Și clona mea poate fi o parte din asta, poate *fi* asta; cum poți vorbi despre bani care să-l cumpere, în asemenea circumstanțe!

— Cum știi că entitatea de care sunteți așa aproape este Dumnezeu? am întrebat-o rar.

Însă asta era întrebare de student în anul doi, bineînțeles, iar ea era pregătită. Zâmbi cu căldură.

— Ce importanță are cum îi spunem? Alege altă etichetă dacă te va face să te simți mai confortabil.

Scosel o bucată de hârtie din buzunar.

— Numele lui este Keith Torellen. Trăiește în Indian Falls, New Hampshire. Ai aici adresa și numărul pentru rețeaua poștală. Baftă, Devrie.

M-am întors să plec.

— Seena! *Eu* nu pot să merg!

Nu putea, bineînțeles. Asta era clenciul. Abia avea atâta putere în acel corp înfometat, subminat de droguri, să ajungă la capătul fiecărei zile, necum în New Hampshire. Avea nevoie de mediul controlat sub aspect senzorial, de căldura artificială, de supravegherea chimică.

— Atunci trimite pe cineva de la Institut. Poate că Bohentin se va duce.

— *Bohentin*?! zise ea, și am știut că asta era imposibil; Bohentin trebuia să rămână nein-format oficial despre genul acesta de recrutări. Erau implicate prea multe legi ale Statelor Unite. În plus, Bohentin nu avea calități persua-sive; oamenii ca persoane și nu sisteme ner-voase, nu-l interesau. Erau mult prea deasupra substanțelor chimice și mult prea dedesubtul lui Dumnezeu.

Devrie mă privi cu un fel de furie rece.

— De fapt de-asta l-ai găsit, nu-l așa? Ca să trebuiască să opresc programul de droguri suficient timp pentru a pleca de aici și a merge să-l aduc. Crezi că odată ce mă voi fi întors în lume, fie efectele de amplificare din creier vor fi între-rupte, fie vraja se va destrăma și voi avea

îndoiell în privința întoarcerii aici!

— Vrei să te ascuți? "Afară, în lume." Parcă ai fi o călugăriță străveche dintr-un ordin sihastru!

— Totdeauna ai ridiculizat ceea ce nu puteai înțelege, spuse Devrie glacial, îmi întoarse spatelul și privi fix holocuvele goale. Nu se întoarse când plecai din laborator, închizând ușa în urma mea. Era tot cu fața spre holocuve, cu spatelul scheletic rigid, ținând strâns bucata de hârtie cu adresa lui Keith Torellen între degetele delicate ca sticla.

LA NEW YORK, muzeul clocotea de agitație. O donație neașteptată ne permisesse să cumpărăm exponatele unui mic muzeu foarte vechi, situat într-o zonă a Madagascarului, care nu fusese complet distrusă de Oroarea Africană. Ladă după ladă cu molii începură să sosească în New York, unele dintre ele colectate în zilele când gentilomi-naturaliști doborau din copaci molii de junglă împușcându-le cu allice. Unele specii se stinseseră de la Oroare și de aceea erau rare; altele erau mutațiile efemere din anii neprielnici care urmaseră și de aceea erau chiar mai rare. Personalul muzeului despacheta și scotea exclamații.

— Uită-te la asta, spuse un tânăr, întinzându-mi exponatul. Nu era din personalul meu, ci unul din specialiștii care ne fuseseră dați cu împrumut — DeFabio sau DeFazio, așa ceva. Era foarte frumos. Mă uitai la molia pe care mi-o arăta, numai aripi palide întinse și ținute pe mătase neagră.

— O *Thysania Africana* perfectă. *Perfectă*.

— Da.

— Va trebui să ne împrumuți toată expoziția peste câțiva ani.

— Da, zisel iarăși. Auzi tonul din vocea mea și ridică lute privirea. Dar nu suficient de repede — fața mea era plină de interes profesional când privirea lui ajunse la ea. Totuși, interesul profesional nu-l păcălise; auzise nota de indiferență. Încruntându-se, își îndreptă iar atenția asupra moliiilor.

Zluc conduceam muzeul cu destulă eficiență. Dar serile, singură acasă în apartamentul meu, mă pomeneam rătăcind dintr-o cameră într-alta, atingând obiecte, incapabilă să mă apuc de lucru la biroul prea mare, din tek, care-i aparținuse tatălui meu, la rapoartele și jurnalele care nu-i aparținuseră. Ale lui se ocupaseră de cei vii, ale mele de morții străvechi — însă știam asta de ani de zile. Nebulozitatea serilor mele mă neliniștea.

"Credința nu ar trebui să însemne nebulozitate."

Cine spusese asta? Tata, bineînțeles, lui Devrie, când ea a intrat în rândurile Bisericii Catolice muribunde. Avea treisprezece ani. Siăbănoagă, sfidătoare, a stat strângând un rozariu negru, luat de Dumnezeu știe unde, provocându-l cu ochi negri, speriați, să-l interzică. Bineînțeles că el n-a făcut-o, gândindu-se, presupun, că Raiul, ca oricare altă febră a copilariei, era cel mai bine să-l lași să se consume.

Devrie fusese primită în sânul bisericii într-o capelă decorată excesiv purtând o rochie decorată excesiv, din dantele albă și ducând o lumânare. După trei ani a plecat, îmbrăcată într-un costum purpuriu, mulat pe corp și ținând cheile de la seiful tatei, pe care executorul lui testamentar îl lăsase descuiat după înmormântare. Testamentul mă făcuse tutorele lui Devrie, bineînțeles. În cei trei ani în care Devrie mersese la slujba religioasă descoperisem că eram sterilă, divorțasem de cel de-al doilea soț, îmi terminasem lucrarea în entomologie, acceptasem primul meu post la un muzeu și intrasem într-o menopauză drastic de timpurie.

Aceasta nu este nici cozerie, nici o listă alcătuită la întâmplare.

După înmormântare, m-am așezat pe întineric în cabinetul tatălui meu, pe scaunul său din piele maronie și la biroul său din tek. Ambele îmi dădeau impresia că sunt prea mari. Toate luminile erau stinse. Afară ploua; azeam ritmul constant al stropilor pe fereastră, și vântul. Camera întunecată era rece. Țineam în palmă unul din premiile pentru cercetare ale tatei, o mică sculptură abstractă reprezentând o spirală dublă, făcută de însuși Harold Nandau. Era foarte grea. Nu mă puteam gândi ce folosisese Landau ca s-o facă atât de grea. Nu mă puteam gândi, cu tot acel zgomot de la ploaie. Tatăl meu murise, iar eu n-aveam să dau naștere niciodată unui copil.

Devrie intră în cameră, lăsând luminile stinse dar aducând cu ea un dreptunghi strălucitor, din cadrul ușii. La șaisprezece ani era adorabilă, cu părul lung, castaniu, în valuri de bucle care iarăși erau la modă. Se așeză pe un taburet scund, lângă mine, cu tot acel păr revărsându-i-se împrejur, cu fața albă în semiîntineric. Plânsese.

— S-a dus. S-a dus într-adevăr. Încă nu-mi vine să cred.

— Nu.

Mă privi cu coada ochiului. Probabil ceva din expresia mea, sau din vocea o alertase; când vorbi din nou o făcu pe acel ton folosit de oameni atunci când cred că îndurerarea ta este considerabil mai mare decât a lor. Un ton blând,

întunecat, ca un val.

— Încă mă mai ai pe mine, Seena. Încă ne mai avem una pe cealaltă.

N-am spus nimic.

— Oricum, totdeauna m-am gândit la tine mai mult ca la o mamă decât ca la o soră. I-ai luat locul mamei. Ai fost o mamă, cel puțin pentru mine.

Zâmbi și-mi strânse mâna. M-am uitat la fața ei — atât de tânără, așa de drăguță — și-am vrut s-o lovesc. Nu vroiam să fiu măică-sa; vroiam să fiu ea. Toate opțiunile îi erau așternute dinainte, iar mie mi se părea în noaptea aceea plină de autocompătimire că ale mele se epulzaseră. Aș fi putut s-o lovesc.

— Seena...

— Lasă-mă-n pace! Nu poți niciodată să mă lași în pace? Toată viața ai venit târâș în urma mea; de ce să nu mori tu și să mă lași în sfârșit în pace!

Ne facem să ispășim păcatele mici mult mai mult decât pe cele mari. Cu cât e mai trivială înțepătura, cu atât suntem bântuiți mai multă vreme de amintirea rănii.

Sunt convinsă de asta.

INDIAN FALLS era din altă epocă: lent, liniștit, sigur. Ghișeul de servicii din aeroport nu oferea cu chirie gărzi personale, ci mașini, iar singurul magazin mal acătării de pe strada principală vindea echipament pentru excursioniști. Am bănuit că micul colegiu de stat, ca și orașul, se ocupa cel mai mult cu copacii și potecile. Faptul că Keith Torellen încerca să obțină un titlu academic aici îmi spunea mai multe despre familia lui adoptivă decât dacă aș fi angajat un serviciu profesionist de investigații.

Casa unde locuia era păraginită, cu vopseaua scorojită și cu treptele nu foarte zdravene. Le-am urcat încet, gândindu-mă încă o dată la ceea ce vroiam să aflui.

Devrie nu vroia să-mi răspundă la nici unul din mesajele prin rețeaua poștală. Nici apelurile telefoanelor nu vroia să mi le accepte. Se izola de mine, ca răspuns la refuzul meu de a i-l aduce pe Torellen. Însă Devrie avea să descopere că nu se putea izola de mine chiar așa ușor; eram surori. Vroiam să știu dacă-l contactase ea însăși pe Torellen, sau dacă trimisese pe cineva de la Institut pentru asta.

Dacă nu se întâmplase nici una din acestea, atunci vizita mea aici avea să fie scurtă și anonimă; aveam să-l las pe Keith Torellen în neștiința lui protejată și în orașul păraginit. Dar dacă o văzuse pe Devrie, vroiam să descopăr dacă și ce acceptase să facă pentru ea. Ar

putea chiar fi posibil ca el să fie folositor pentru a o convinge pe Devrie de prostia a ceea ce făcea. Dacă putea fi folosit pentru asta, aveam să-l folosesc.

Altceva: eram curioasă. Bălatul acesta era fratele meu — nepotul? nu, fratele — și, în egală măsură, produsul minții raționale a tatălui meu. Curiozitatea îmi dădea fiori. Sunal la sonerie.

Îmi deschise stăpâna casei, care spuse că Keith nu era acasă, n-avea să vină acasă până târziu, era "la repetiție".

— Repetiție?

— La colegiu. E student și pune în scenă o piesă, cu colegii.

Nu răspunsei nimic, cugetând.

— Nu-mi amintesc numele piesei, zise stăpâna casei. Era o femeie masivă, într-un veșmânt decolorat, rochie sau capot. Dar Keith spune că are să fie tare bună. Începe în weekend-ul acesta. Râse. Însă probabil știți deja toate astea! George, soțul meu George, zice că totdeauna le spun oamenilor lucruri pe care ei deja le știu!

— De unde era să știu?

Îmi făcu cu ochiul.

— Credeți că nu am ochi? Soră, sau verișoară? Nu, lăsați-mă să ghicesc — soră mai mare. Semănați prea mult ca să fiți veri.

— Mulțumesc, răspunsei. Ați fost foarte îndatoritoare.

— Nu soră! Se lovi cu palma peste gură, ochii licărindu-i de amuzament. Faceți investigații în legătură cu el, nu-i așa? Sunteți mama lui! Trebuia să-mi fi dat seama de la-nceput!

Mă întorsei să cobor treptele verandel.

— Repetă în clădirea nouă, doamnă Torellen, strigă ea după mine. Pur și simplu, cereți oricui vă iese în cale să vă îndrume în direcția cea bună.

— Vă mulțumesc, răspunsei cu mare grijă.

REPETIȚIA ERA aproape încheiată. Evident, era o repetiție cu recuzită; actorii erau în costume de epocă și regizorul nu-i întrerupea. N-am recunoscut nici epoca, nici piesa. Pe Devrie o interesase teatrul; pe mine nu. Fără zgomot, am luat un loc pe rândul din spate, cufundat în întuneric, și am așteptat să se termine malmuțărirea.

În ciuda perucii și a fondului de ten, nu mi-a fost deloc greu să-l identific pe Keith Torellen. Se mișca precum Devrie: mișcări luți, ușoare, cu degetele de la picioare întoarse puțin înăuntru. Avea înălțimea ei și, ținând cont de diferențele unui corp de bărbat, suplețea ei. Stând la o distanță cât lungimea teatrului, parcă aș fi văzut o versiune masculină a lui Devrie.

Însă văzută de aproape, fața lui era a mea. În ciuda celor spuse de stăpâna casei, a fost un șoc. A venit spre mine, traversând foaierea teatrului de acolo de unde trimisese să-l cheme, și am văzut momentul când și el a fost izbit de asemănare. S-a oprit locului, și ne-am holbat unul la celălalt. Luați genele lui Devrie, răspândiți-le pe o față cu suprafața oaseilor mai mare, trăsături mai largi, și textura pielii mai aspră, bărbătească – iar rezultatul era fața mea. Keith își ștersese machiajul și-și scosese peruca, dând la iveală păr castaniu, buclat, de aceeași nuanță cum fusese cel al lui Devrie. Însă fața lui era a mea.

O emoție stranie, fierbinte și fără nume, mă străbătu dogorind.

— Cine ești? Cine naiba ești?

Deci nu venise nimeni de la Institut până la urmă. Nici Devrie, nici altcineva.

— Faci parte dintre ei, nu-i așa? zise; era aproape o șoptă. Din adevărata mea familie?

Prinsă încă de forța neașteptată a emoției, uluită încă, n-am spus nimic. Keith făcu un pas către mine. Pe față i se citi suspiciunea – Devrie n-ar fi fost suspicioasă – și se risipi, înlocuită de o roșeață lentă, chinuitoare.

— Ești. Ești unul din ei. Ești... ești mama mea?

Mă sprijinii cu o mână de un stâlp din piatră. Foalerul era numai piatră și sticlă. De ce sunt toate foaierele teatrelor făcute din piatră și sticlă? Arhitecții au așa puțină imaginație, un atât de redus simț al bizarului.

— Nu! Nu sunt mama ta!

Îmi atinse brațul.

— Ei, nu te simți bine? Nu prea arăți grozav. Ai nevoie să te așezi?

Preocuparea lui era neașteptată, și emoționantă. M-am gândit că împărțasea personalitatea genetică a lui Devrie, și că Devrie fusese dintotdeauna hiperreceptivă față de corp. Însă el nu era Devrie. Mâna sa pe brațul meu era mai puternică, mai fermă, mai caldă decât a lui Devrie. M-am simțit amețită, dezorientată. El nu era Devrie.

— O greșeală, zisei pe un ton nesigur. Asta a fost o greșeală. N-ar fi trebuit să vin. Îmi pare rău. Mă numesc dr. Seena König și sunt o... rudă a ta, dar cred că asta, acum, e o greșeală. Am adresa ta și promit că am să-ți scriu despre familia ta, însă acum cred că ar trebui să plec.

Scrie o minciună benignă, lasă-l în necunoștință a cauză. Asta era o greșeală.

Dar el părea speriat, iar mâna i se strânse pe brațul meu.

— Nu poți! Îmi caut familia biologică de doi

ani! Nu poți să pleci pur și simplu

Începeam să atragem atenție în foaierea teatrului. Studenți grăbiți ne priveau cu coada ochiului. Fără nici o legătură, mă gândii cât erau de diferiți la înfățișare față de "studenții" de la Institut, și cu acest gând îmi recăpătai calmul. Acesta era un student, un copil – "nu poți!" un protest copilăresc, și spaima copilărească din vocea lui – și nu bărbatul – Devrie – eu care-mi păruse, ce prostie, cu un minut în urmă. Era cu aproape douăzeci de ani mai tânăr ca mine. I-am zâmbit și i-am îndepărtat mâna de pe brațul meu.

— E vreun loc unde să putem servi o cafea?

— Da, dr...

— Seena, zisei. Spune-mi Seena.

La cafea îl făcui să vorbească el mai întâi. Mă privi cu neliniste peste buza ceștii sale, ca și când aș fi putut să dispar, iar eu îi ascultai cuvintele dindărătul cuvintelor. Familia lui adoptivă era genul care spera să viziteze Marele Canlon dar nu Europa, care mergea la cinema dar nu la operă, care aspira la colegiu dar nu la activitate cu pregătire superioară, care cumpăra ustensile pentru excursii în sălbăcie dar nu sălbăciea. Oamenii obișnuiți. Nici religioși, nici bogați, nici excentrici. Keith era singurul copil. Îi jubea.

— Dar în același timp niciodată n-am simțit cu adevărat că aparțin familiei, zise el, și-și întoarse privirea de la mine. Era lucrul cel mai personal pe care-l dezvăluise cu bunăștiință, și am văzut că regreta asta. Devrie n-ar fi regretat-o. Mai închis în sine, deci, și mai puțin încrezător. Și am simțit în el o fermitate, o conștiință mai acută a asprimii lumii, decât avusese Devrie vreodată – sau îi fusese necesar să aibă. Am luat o hotărâre. Dat fiind că-l tulburasem atât de mult, îi eram datore cu adevăratul – dar nu cu întregul adevăr.

— Acum spune-mi tu, zise Keith, împingându-și ceașca deoparte. Cine au fost părinții mei? Părinții noștri? Ești sora mea?

— Da.

— Părinții noștri?

— Sunt morți amândoi. Tatăl nostru a fost dr. Richard König. Era un om de știință. El...

Dar Keith recunoscuse numele. Probabil că lecturile lui biologice sau istorice erau mult mai cuprinzătoare decât m-aș fi așteptat. Ochii i se măriră, iar eu îmi dorii dintr-o dată să mă fi exprimat mai pe ocolite.

— Richard König. E unul dintre acei oameni de știință care au fost implicați în scandalul bioingineriei...

— Cum ai aflat despre asta? Totul s-a termi-

nat și a fost dat uitării. Cu ani în urmă.

— Sunt la clasa de ziaristică. Am studiat cum a tratat presa subiectul, în special senzaționalismul din jurul chestiei cu clonarea, de acum douăzeci de ani...

Am văzut momentul de Impact al înțelegerii. Bâlbâi după ceașca de cafea, apucă toarta, n-o ridică. Oricum era goală. Iar ceea ce am spus apoi m-a șocat mai mult decât orice făcusem vreodată.

— A fost Devrie, zisei, și-mi auzii propria plăcere vicioasă, Devrie a fost cea care a vrut să-ți spun!

Dar bineînțeles că el nu știa cine era Devrie. Continuă să mă privească fix, cu panica ogliindindu-se în ochii săi tineri, iar eu stătul încremenită. Acel ton pe care-l auzisem în propria mea voce când spusese "Devrie", aceea plăcere vicioasă că ea, și nu eu, era aceea care-l rănea...

— Clonare, zise Keith. König a avut necazuri fiindcă a afirmat că a făcut o clonare ilegală. De ființe omenești.

Vocea lui conținea atâta groază încât îmi alungai propria spaimă și încercam să mă stăpânesc pentru a-l ajuta.

— Este ilegală acum, dar atunci nu era. Iar publicul s-a înșelat amarnic. Tot acel senzaționalism — ai avut dreptate să folosești acest cuvânt, Keith — a ascuns faptul că nu e nimic anormal în producerea unui făt dintr-o celulă diploidă. În uter, gemenii identici...

— Eu sunt o clonă?

— Keith...

— *Eu sunt o clonă?*

L-am studiat cu atenția. Nu asta intenționasem, dar deși l se citea încă spaima în ochi, panica dispăruse. Iar curiozitatea — curiozitatea lui Devrie, și violența ei — erau acolo în egală măsură. Băiatul acesta nu avea să mă lovească, nici nu avea să plece furios din restaurant, nici n-avea să intre în șoc psihic.

— Da. Ești.

Rămase tăcut, cu privirea concentrată spre interior. Un interval lung se scurse în tăcere.

— Celula ta?

— Nu. A surorii mele... noastre. Sora noastră, Devrie.

O altă tăcere lungă. Nu intră în panică. Apoi zise blând:

— Spune-mi.

Expresia lui Devrie.

Nu sunt multe de spus, Keith. Dacă ai văzut relatările massmedia, știi povestea și, de asemenea, ce s-a făcut din ea. Deci problema ar fi ce impresie ți-a făcut ceea ce ai văzut.

Crezi că clonarea înseamnă amestecul în lucruri pe care omul ar face mai bine să le lase în pace?

— Nu. Nu cred.

Expirai, deși nu știam că-mi ținusem răsuflarea.

— De fapt nu e nimic mai mult decât producerea cu întârziere a unor gemeni, urmată de implantare artificială. Un zigot...

— Știi toate astea, zise el cu oarecare asprime, și ridică mâna să mă întrerupă. Nu cred că știu că a făcut-o. Tonul aspru nu semăna cu stilul lui Devrie. Pentru urechile mele, era asemănător cu stilul meu. Rămase gânditor, distant și tulburat, iar eu nu încercam să-l ating. În cele din urmă spuse:

— Părinții mei știu?

Se referea la părinții săi adoptivi.

— Nu.

— De ce îmi spui acum? De ce ai venit?

— Devrie mi-a cerut asta.

— Are nevoie de ceva, nu? Un rinichi? Ceva de felul ăsta?

Nu prevăzusem această întrebare. El nu trăia într-o clasă unde organele de schimb erau ușor de achiziționat.

— Nu. Nu un rinichi, nici vreun alt fel de donație biologică.

O voce din mintea mea luă asta în derâdere, însă eu nu aveam de gând să-l ofer vreun indiciu care l-ar fi dus la Devrie.

— Vroia doar să te gădesc.

— De ce nu m-a găsit ea însăși? E de vârsta mea, nu?

— Da. Chiar acum e bolnavă și n-a putut veni.

— E pe moarte?

— Nu!

Din nou rămase tăcut, iar în cele din urmă zise:

— Nimeni nu putea să-mi spună nimic. De doi ani o căutam pe mama mea, și nici una din agențiile pentru copii adoptați n-a putut găsi vreo urmă. Nici una. Acum înțeleg de ce. Cine a șters urmele așa bine?

— Tatăl meu.

— Vreau s-o întâlnesc pe Devrie.

Spusel pe un ton egal:

— Asta s-ar putea să nu fie posibil.

— De ce nu?

— E într-un spital străin. În afara țării. Îmi pare rău.

— Când vine acasă?

— Nimeni nu e sigur.

— Ce boală are?

"E bolnavă după Dumnezeu", gândii, dar cu

voce tare zisei, fără să mă gândesc bine:

— O boală de creier.

Instantaneu îmi înțelesei propria cruzime.

Keith pâli, iar eu strigai:

— Nu. Nu-i nimic de care ai putea suferi și tu Zău, Keith, nu e — a căzut rău. De pe calul ei de vânătoare.

— Calul ei de vânătoare, zise el. Pentru prima dată, privirea lui îmi trecu peste haine și bijuterii. Dar avea oare măcar să înțeleagă cât de costisitoare erau? Mă îndoiam. Purta o jachetă sintetică, matlasată, ruptă la un umăr, și o pălărie ieftină de fetru, bleu marin, pe care vechimea o făcuse informă. Dintr-o experiență îndelungată i-am recunoscut privirea: nesigură, furișă, expresia unui om întrezărind prăpastia financiară dintre ceea ce presupusese că era indivizi egali. Dar asta nu avea să conteze. Copiii adoptați nu au nici un drept legal asupra părinților lor biologici. Verificasem.

Stingherit, Keith zise:

— Ai o fotografie cu Devrie?

— Nu, minții.

— De ce a vrut să mă găsești? Tot nu mi-ai spus.

Ridicai din umeri.

— Presupun că din același motiv pentru care ți-ai căutat familia biologică. Glasul sângelui.

— Atunci vrea să-i scriu.

— În loc de asta, scrie-mi mie.

Se încruntă.

— De ce? De ce nu lui Devrie?

— Ce să răspund la asta? Nu mă așteptam la așa multă ardoare.

— Scrie-i pe adresa mea, iar eu am să-i transmit mesajele.

— De ce să nu-i scriu direct?

— Doctorii ei s-ar putea să nu găsească asta recomandabil, zisei pe un ton rece, iar el renunță — fie din cauza menționării doctorilor, fie din cauza răcelii.

— Atunci dă-mi adresa ta, Seena. Te rog.

I-am dat-o. Nu vedeam nimic rău în faptul că avea să-mi scrie. Ar fi putut chiar să fie plăcut. Venind acasă de la muzeu, după o altă zi de iarnă printre exponate, să găsesc în rețeaua poștală o scrisoare la care aș putea răspunde când și cum aș dori, fără a fi luată prin surprindere. Îmi plăcea ideea.

Dar acum n-aveau să mai vină întrebări dificile. Mă ridicai.

— Trebuie să plec, Keith.

Păru alarmat.

— Așa curând?

— Da.

— Dar de ce?

— Trebuie să mă întorc la lucru.

Se ridică și el. Era mal înalt decât Devrie.

— Seena, zise el, plin de seriozitate, doar câteva întrebări în plus. Cum m-ai găsit?

— Contacte medicale.

— Ale tale?

— Ale tatălui nostru. Eu nu sunt om de știință.

Evident, clasa lui de ziaristică nu studiaser senzaționalismul legat de trasa gemenilor.

— Cu ce te ocupi?

— Custode de muzeu. Artropode.

— Devrie cu ce se ocupă?

— E prea bolnavă ca să lucreze. Trebuie să plec, Keith.

— Încă o întrebare. Semăn cu Devrie la fel de mult cât semăn cu tine?

— Ar fi înțelept, Keith, dacă ai avea grijă cu cine vorbești despre toate astea. Nu intenționasem să spun atât de mult.

— N-am să le zic părinților mei. Nu despre faptul că sunt... n-am să le spun nimic.

— Cred că așa e cel mai bine, da.

— Semăn cu Devrie la fel de mult cât semăn cu tine?

O frântură din prima mea emoție stranie reveni o dată cu ardoarea lui.

— Puțin, da. Însă mai mult cu mine. Schimbarea sexului e o chestie cu multe surprize.

În mod neașteptat, îmi ținu haina. Pe când mă îmbrăcam, îmi spuse din spate "Mulțumesc, Seena" și își așeză mâinile pe umerii mei.

Nu m-am întors. Mi-am simțit fața luând foc și m-a năpădit dezgustul de mine însămi, urmat de o dorință să râd. Totul era atât de transparent. Acest bărbat era un străin atrăgător, era Devrie, era tinerețea, era eu însămi, era nu opera rărunchilor tatei, ci a minții sale. Bineînțeles că mă excita. Freud supraviețuiește clonării: o notă pentru un subiect de cercetare, mi-am zis cu îndărmire și am râs în sinea mea.

Dar nici asta n-a ajutat.

ÎN NEW YORK, iarna veni de timpuriu. Vânturi reci, sfichiuitoare, aduseră berbeci de spumă în porți și pe rău, iar copacii din Central Park rămăseră dezgoliți chiar înainte să se fi terminat octombrie. Suburbile în ruină ale metropolei ce se micșora se ruinară puțin mai mult și vorbiră despre zilele când New York fusese important. Manhattan crescuse datorită zăpezii, angajă sporurile sezoniere de găzdi personale și vorbi despre Albuquerque. Fiecare paznic de noapte de la muzeu vâna și evacua vagabonzii care încercau să doarmă îndărătul

exponatelor, vagabonzi la fel de înghețați și palizi ca și mollile de sub permplex și, mi se părea, la fel de îndepărtați de seva epocii lor. Tot New York-ul mi se părea îndepărtat în acel octombrie, și rece. Adesea stăteam în fața vitrinelor cu Noctuidae, fixându-le cu privirea atât de mult timp încât membrii personalului meu începură să se uite mirați unii la alții pe ascuns. Le prindeam privirea întrebătoare când ieșeam din tranșă, tresărind. Nimeni nu mă întreba despre asta.

De la Devrie tot nu sosea nici un mesaj. Când am contactat Institutul prin rețeaua poștală, ea nu m-a căutat.

Nu veni nici o scrisoare de la Keith Torellen.

Apoi, într-o seară, după ce lucrasem până târziu și mă grăbeam prin beznă rece către blocul meu, l-am găsit acolo, ivindu-se din negură atât de repede încât garda pe care o luasem pentru drumul pe jos de la muzeu țâșni înainte în poziție de atac.

— Nu! E-n regulă! Îl cunosc!

Garda se retrase, impasibilă. Keith se uită lung după el, iar apoi la mine, cu o expresie de nedescifrat.

— Keith, ce faci aici? Vino înăuntru!

Mă urmă în hol fără o vorbă. Nu zise nimic nici în timpul scanării pentru metale și al procedurii de identificare. Îl dusel sus, în apartamentul meu, studiindu-l în lift. Purta aceeași jachetă și pălărie ieftină, de fetru, ca în Indiana Falls, părul său trebuia tuns, iar vârful nasului îi era roșu de la așteptatul în frig. Cât timp stătuse acolo? Avea mare nevoie să se bărbiească.

În apartament cercetă scoarțele, picturile,

argintăria urâtă, ridicol de ornamentată a bunicii și se întoarse cu spatele la ele pentru a mă înfrunța.

— Seena, vreau să știu unde e Devrie.

— De ce? Keith, ce s-a întâmplat?

— Nu s-a întâmplat nimic, zise el, scoțându-și jacheta dar neașezând-o nicăieri. Doar că am lăsat baltă școala și am petrecut două zile făcând autostopul până aici. Nu merge, Seena. Să spui că clonarea este exact ca producerea gemenilor: nu merge. Vreau s-o văd pe Devrie.

Vocea îi era dură. Enorm în sufrageria mea, nebărbierit, cu pălăria aia trasă peste urechi, părea mai vârstnic și mai puțin maleabil decât ultima dată când îl văzusem. Alarma — nu frica fizică, nu-mi era frică de el, ci o spalmă mai subtilă și mai profundă — răsună prin mine.

— De ce vrei s-o vezi pe Devrie?

— Pentru că m-a escrocat.

— De ce *anume*, pentru numele lui Dumnezeu?

— Pot să beau ceva? Sau să fumez?

Îi turnai un scotch. Dacă bea, s-ar fi putut să vorbească. Trebuia să știu ce vroia, de ce avea un aer atât de disperat, cum să-l țin la distanță de Devrie. Pe ea n-o văzusem astfel. Avea voință puternică, însă totdeauna însoțită de o voinție, o încredere că în cele din urmă voința ei avea să triumfe. Forța disperată de genul celei din atitudinea lui Keith nu era în stilul ei. Dar bineînțeles că Devrie avusese dintotdeauna bani discreți care să-i sprijine voința; poate că pe bani poți cumpăra încredere, la fel de bine ca și stil.

Keith își bău scotch-ul dintr-o suflare și întinse paharul pentru încă unul.

Desen de Walter Riess

— Înghețasem acolo, afară. N-au vrut să mă lase în hol, să te aștept.

— Bineînțeles că nu.

— Nu mi-ai spus că familia ta e bogată.

Am fost puțin descumpănită de grosolănia lui, dar în același timp mi-a făcut plăcere; nu știu de ce.

— Nu m-ai întrebat.

— Astea-s tromboane, Seena.

— Keith. De ce ești aici?

— Ți-am spus. Vreau s-o văd pe Devrie.

— Ce ai hotărât că ți-a luat prin escrocherie?

Bani?

Păru atât de sincer surprins încât iar am fost ulmită, de data asta de asemănarea lui cu Devrie. Nici ea nu s-ar fi gândit mai întâi la considerații financiare, dacă erau posibile unele emoționale. Pentru un moment Keith era Devrie, în alt moment nu era. Acum se încruntă, cuprins de mânie.

— Asta crezi tu – că vânătoarea de averi m-a adus cu autostopul din New Hampshire? Doamne, Seena, nici măcar n-am știut cât de mult aveai până în chiar această... tot nu știu!

Întrebai pe un ton calm:

— Atunci de ce anume te simți atât de escrocat?

Acum era buimăcit. Iarăși acea cercetare rapidă, pe jumătate furișă a apartamentului meu, zăbovind o milisecundă prea mult la Caravaggio, subtil luminat de ramă. Când privirea lui reveni la a mea, era neliniștită, puțin defensivă. Gata să justifice. Bineînțeles că-l pusesem intenționat în defensivă, însă calcularea manevrei nu mă pregătise pentru naivitatea uluitoare a explicației sale. Încă o dată a fost Devrie pe de-a-ntregul, reducând măreția impersonală a științei la o pierdere personală și emoțională.

— Încă de când am știut că eram adoptat, la vârsta de cinci sau șase ani, mi-am pus întrebări în privința familiei mele biologice. Nimic ciudat în asta – cred că toți copiii adoptați fac la fel. Construim povești, chestii copilăroase, despre cum ei erau o familie regală adevărată, sau coloniști lunari, sau supraviețuitori ai Ororii Africane. Lucruri exotice. Mă gândeam în special la mama mea, imaginându-mi o scenă întreagă cu ea ținându-mă în brațe, încă o dată, înainte să mă dea pentru adopțiune, plângând după mine, iubindu-mă atât de mult încât nu mă putea lăsa să plec, însă trebuia s-o facă dintr-un motiv anume. Abureli sentimentale.

Râse, încercând să nu ia în serios ceea ce era astfel și își bău tot scotch-ul pentru a-mi

evita privirea.

— Dar Devrie – existența ei – a distrus toate astea. Niciodată nu am avut o mamă care n-a suportat să renunțe la mine. Niciodată nu am avut mamă, deloc. Am avut o celulă tăiată din vârful degetului lui Devrie sau din altă parte, ceva dispensabil, iar ea nici măcar nu știe cum arăt. Dar o să aflu al naibii de bine.

— De ce? zisei pe un ton egal. Ce te-ai putea aștepta să câștigi dacă ar ști cum arăți?

Însă el nu-mi răspunse direct.

— În acel prim moment când te-am văzut, Seena, în teatru, la școală, am crezut că tu ești mama mea.

— Știu că ai crezut.

— Și ai detestat ideea. De ce?

Mă gândii la copilul pe care n-aveam să-l port niciodată, la căsătoria care, ca atâtea alte promisiuni dulci, devenise realitate amară. Însă autocompătimirea este un joc prostesc.

— Nu e treaba ta.

— Chiar nu este? N-ai detestat ideea din cauza modului în care am fost făcut? La rece. Un experiment. Nu ai fost puțintel insultată când ți s-a spus mamă a unei celule dispensabile din vârful degetului lui Devrie?

— Ce naiba ai citit? Un experiment – ce este oricare copil, dacă nu un experiment? Un ou întâmplător, o sămânță întâmplătoare. Nu vorbi precum unul dintre descrejerății ăla religioși, dușmani ai științei!

Mă studie calm. Apoi spuse:

— Devrie este religioasă? De asta ți-e așa frică de ea?

Mă ridicai în picioare și arătai barul.

— Servește-te cu încă o băutură, dacă dorești. Vreau să mă spăl pe mâini. Am mănuit toată după-amiaza specimene.

Minciună stupidă, stângace – nimeni n-ar fi crezut o asemenea minciună.

În baie m-am rezechat de ușa încuiată, am închis ochii și m-am străduit să mă calmez. De ce aș fi atât de tulburată de izbucnirea furioasă a unui băiețandru zăpăcit? Împotriva mea era lesne să izbucnești; împotriva tatălui meu, pe care Keith se mânia de fapt, nu era. Totul era atât de previzibil, atât de onest și adolescentin, încât chiar în ciuda durerii din piept am zâmbit. Dar zâmbetul, care ar fi trebuit să reducă declamațiile lui Keith la niște istericale de copil – lasă, lasă, când ai să crești, ai să afli că nimeni nu știe într-adevăr cine este – nu-l minimaliză pe Keith. Pierderile lui erau reale – mamă, tată, loc firesc în secvența firească a vieții și nașterii. Și deodată, cu un nod în capul pieptului, am știut de ce îi spusese tot ceea ce-i spusese

despre originile sale. Nu era din vreo fidelitate etică față de "adevăr". Îi spusese că e o clonă pentru că și eu avusesem pierderi reale – cercetarea, căsnicia, maternitatea – iar Devrie n-ar fi putut niciodată să le împărtășească cu mine. Luminoasa, mistica Devrie, prea ocupată cu Dumnezeu pentru a fi rănită cine știe cât de om. *Lasă-mă-n pace! Nu poți niciodată să mă lași în pace? Toată viața ai venit târș în urma mea – de ce să nu mori tu și să mă lași în sfârșit în pace!* Iar Devrie zâmbise tolerant, mă mângâiasse pe cap și mă lăsase în pace, închizând ușa încet ca să nu-mi tulbure durerea. Cuvintele mele n-o răniseră. Nu o puteau răni.

Dar îl puteam răni pe Keith – celălalt Devrie – și o făcusem. De aceea mă tulbura din cale-afară. Aceasta era legătura. Fața mea, durerea mea, greșeala mea.

Prin greșeala mea, prin greșeala mea, prin greșeala mea cea mai cumplită. Dar ce absurditate. Nu eram o credincioasă, iar alinările superstițioase dezlegări de păcate nu mă puteau atinge. Ce porcărie. Ca toți necredincioșii, eram singură.

Mi-a venit atunci în minte că era ceva absurd să gândesc toate astea în timp ce mă rezemam de ușa unei băi. Crâncen de absurd, dar absurd. Toaleta, ca și confesional. Am dat drumul apei reci, m-am stropit pe față și am plecat. Cât timp îl lăsasem pe Keith singur în sufragerie?

Când am revenit, el stătea lângă rețeaua poștală. Introdusese comanda pentru reluarea mesajelor poștale expediate, iar pe monitor era afișată adresa lui Devrie. La Institutul Speranței Biologice.

— CE ESTE? zise Keith. Un spital?

Nu l-am răspuns.

— Pot afla, Seena. Știlind atât de mult, pot afla. Spune-mi.

Spune-mi.

— Nu e spital. Este un laborator de cercetări. Devrie e subiect voluntar.

— Cercetări asupra a ce? O să aflu, Seena.

— Perceperea cerebrală.

— Perceperea a ce?

— Perceperea lui *Dumnezeu*, zisel, sfârșită de oboseală, enervare și o exasperare bruscă, scrâșnită, iritantă ca nisipul. De ce să nu-l abandonez, pur și simplu, puterilor de convingere ale lui Devrie, iar pe ea înfometării mistice? Dar știam că n-aveam s-o fac. În ciuda tuturor celor întâmplare, tot mai vroiam s-o scot de acolo.

Keith se încruntă.

— Cum adică, "perceperea lui Dumnezeu"?

I-am spus. Am făcut-o să sune cât mai ridicol cu puțință și cât mai periculos. Am descris anorexia, utilizarea masivă a drogurilor, în mare parte netestate, care ar fi făcut Institutul ilegal în Statele Unite, scepticismul majorității celor din comunitatea științifică, psihozile și moartea care urmaseră cercetării transei gemenilor, cu cincisprezece ani în urmă. Keith nu își amintea asta – avea opt ani pe atunci –, iar eu nu l-am spus că fusesem unul dintre cercetători. Nu l-am spus despre benzile cu cea de-a treia prezență cețoasă din holocuvele lui Bohentln. În fiecare fel puteam, cu fiecare subtilitate verbală de care dispuneam, am făcut ca Institutul să pară trăznit, periculos și urât. Pe când vorbeam, îi priveam fața lui Keith și uneori era a mea, iar uneori expresia o transforma în cea a lui Devrie. Am văzut consternare fiindcă ea optase pentru intrarea în Institut, însă nu ceea ce sperasem să văd. Nu dispreț, nu dezgust.

Când terminasem, zise:

— Dar de ce s-a gândit că eu aș putea dori să intru într-un asemenea loc, ca subiect-geamăn?

Păstrasem asta pentru la urmă.

— Bani. Te-ar cumpăra.

Mâna lui, cu al treilea scotch, înțepenit.

— Să mă cumpere.

— E modul cel mai limpede pentru a o formula.

— Ce dracu' a făcut-o să creadă...

Se stăpâni, nu fără efort. Toată discuția asupra riscurilor fizice nu-l afectase atât de mult ca menționarea aceasta a banilor lui Devrie. Avea mândria sensibilă a unui om sărac.

— Se gândește la mine ca la ceva de cumpărat.

Păstrai tăcerea, grijulie.

— Dracu' s-o la, zise el. *Dracu' s-o la.* Apoi, cu asprime: Și eu chiar luam în considerație...

Îmi ținul răsufarea.

— Luai în considerație Institutul? După ceea ce tocmai ți-am spus? Cum naiba ai putut s-o faci? Și ziceai, îmi amintesc, că fondul tău nu este religios!

— Nu e. Dar mi-am... mi-am pus întrebări.

Și în bruscă întoarcere a capului, astfel ca să nu-l văd subita disperare fascinantă din ochi, în poziția sfidătoare a umerilor, am citit mai mult decât în cuvintele sale banale, și mai mult decât ar fi putut el să știe. Înfrățirea lui Devrie, pasiunea lui Devrie, hrănindu-se cu aer. Oboseala și enervarea, stăpânite înaintea, mă năpădiră iar și m-am dezlănțuit împotriva lui.

— Atunci dă-i înainte și zboară în Dominica, să intri și tu în Institut!

Nu zise nimic. Dar din ceva anume – expresia lui pe când privea țintă în pahar, schimbarea poziției corpului – îmi dădă seama deodată că nu-și putea permite costul călătoriei.

— Deci îți închipui că ești credincios?

— Nu. Un credincios ratat.

Din felul în care o spusese am știut că o mai zisese, poate adesea, și că sintagma stârnea un loc ascuns din imaginația lui.

— Ce e-n neregulă cu voi, zisei, cu oamenii ca tine, că lumea omenească nu e suficientă?

— Ce e-n neregulă cu oamenii ca tine, că este? replică el și de data asta răsă și își ridică sprâncenele într-o mică grimasă care îmi închise accesul în acel loc aflat dincolo de rațiune, acel pasaj sculptor. Am știut atunci că într-un fel sau altul, mai devreme sau mai târziu, în cluda a tot ceea ce spusese, Keith avea să plece în Dominică.

I-am turnat încă un scotch. Pe cât de abil am putut, am condus conversația în alte direcții, mai lejere. L-am întrebat despre copilăria sa. Teapăn la început, apoi cu mai mare ușurință pe măsură ce timpul și scotch-ul îi destindeau, îmi povestii cum crescuse pe dealurile Berkshire. Se mai înveseli, iar datorită interesului meu deveni atât mai subtil cât și mai amuzant, cu un fin simț al umorului. Părul său des, castaniu, i se răvăși pe frunte. Râsei cu el și destupai o sticlă de Porto bun. Îmi povestii despre piesele de amatori în care jucase; entuziasmul îi creștea pe măsură ce-i descreștea coerența. Entuziasm, umor, păr des, castaniu. I-am dat deoparte părul de pe frunte, netezindu-l. Târziu, noaptea, am tras draperiile de la fereastră și-am stat împreună și ne-am uitat la luminile metropolei muribunde, zece etaje mai jos. Ceața sosi rostogolindu-se dinspre mare. Keith insistă să deschidem ușile și să stăm pe balcon; nu simțise niciodată mirosul ceții amestecat cu al oceanului. Am aspirat parfumul nopții și-am băut ceva și-am vorbit și-am râs.

Iar după aceea l-am dus din nou la canapea.

— Seena? zise Keith. Îmi acoperi mâna, așezată pe coapsa lui, cu a sa și întoarse capul să mă privească întrebător. Mă aplecai înainte și-mi așezai buzele pe ale lui, o atingere ușoară, timp de multă vreme. Se dădu înapoi, iar mâna lui încercă s-o ridice pe a mea. Strânsei degetele.

— Seena, nu...

— De ce nu? Îmi reasezal gura peste a lui, foarte ușor. Trebui să se retragă pentru a răspunde, iar eu am simțit că nu vroia să se retragă. Sub sărutul meu se încruntă ușor;

totuși, în cluda beției sale – cu mult mai mare decât a mea – bâjbâi în căutarea cuvântului.

— Încet...

— Nu. Noi doi n-am împărțit niciodată același pântec.

Se încruntă iar, sub apăsarea gurii mele. Mă retrăsei să îi zâmbesc și mutai mâna.

— Nu mai are importanță, Keith. Nu în New York. Dar chiar dacă ar avea – nu sunt sora ta, nu cu adevărat. Chiar tu ai spus asta – îți amintești? Nu suntem o familie. Doar... alci.

— Nu suntem familie, repetă și am văzut în ochii săi, în clipa dinainte de a-i închide, fulgerul durerii, aviditatea dorinței unui bărbat tânăr și chiar evaziunile meșteșugite ale vinului bun de Porto. Apoi brațele sale mă cuprinseser.

Era foarte puternic și mai mult decât nițel violent. Bănuiam din ce confuzii se revărsa violența, dar tot o savuram, năvala aceea copleșitoare a acelui minunat corp de bărbat – Devrie. Vroiam să fie violent cu mine, atâta vreme cât știam că nu e nici un pericol adevărat. Nici un pericol adevărat, nici un frate adevărat, nici un copil adevărat. Keith nu era copilul meu, însă Devrie era sora mea-copil, iar eu trebuia s-o împiedic să se distrugă, indiferent cum... nu-i așa? "Chemarea sângelui". Dar asta era necesar, era justificat... era un joc necesar. Pentru Devrie.

Așa mi-am spus. Apoi am încetat să-mi mai spun indiferent ce și m-am abandonat fluxurilor calde ale plăcerii.

Dar în zori m-am trezit și m-am gândit – cu Keith dormind adânc peste mine și cerul rece la fereastră – *ce dracu' fac?*

CÂND AM IEȘIT de la duș, Keith stătea rigid, rezemat de perne. Așezându-mă lângă el chiar pe marginea patului, mi-am înfășurat goli-ciunea cu un cearșaf și am dat să-l iau de mână. O retrase cu o smucitură.

— Keith. E în regulă. Zău că este.

— Ești sora mea.

— Dar n-are să lasă nimic din asta. Nici copil, nici repetiții. Nu este chiar așa ieșit din comun, dragul meu.

— Este, acolo de unde vin.

— Da. Știu. Dar nu alci.

Nu răspunse, cu fața tulburată.

— Vrei micul dejun?

— Nu. Nu, mulțumesc.

Îi simțeam nevoia de a se îndepărta de mine; era aproape palpabilă. Înghățându-mi bodysuit-ul de pe podea, m-am dus în bucătărie, unde era răcoare. Servitoarea nu avea să sosească decât peste o oră. Am pomit

căidura, am tras pe mine bodysuit-ul – stând pe podeaua rece întâi într-un picior și apoi în celălalt, ca o specie dispărută de pasăre de apă – și am făcut cafea. În toarta unei cești am pus două bancnote mari, împăturite. El veni în bucătărie, îmbrăcat chiar și cu jacheta ruptă.

— Cafea.

— Mulțumesc.

Degetele i se strânsă pe toarta ceștii, iar ochii i se măriră. Șocul pur, dezgolit, neamortizat de nici un fel de protecție; întregul suflet, trădat, ținut în ochi.

— O, Dumnezeuule, nu, Keith – cum poți măcar să gândești așa? Sunt pentru călătoria înapol la Indian Falls! Un cadou!

O pauză nesfârșită. Apoi zise, foarte încet:

— Îmi pare rău. Ar fi trebuit... să-mi dau seama pentru ce sunt.

Dar ceașca îl tremura în mână, iar câțiva stropi se vărsară pe podea. Acel câțiva stropi mă descumpăniră, copleșindu-mă cu rușine. Keith avea dreptul să fie șocat și să l se ctească suferința pe fața lui/mea/lui Devrie. Ea îl vrola pentru scopurile ei mistice, eu pentru împiedicarea lor. Fanatica și sabotoarea, amândouă eram mai bine apărate una împotriva celeilalte decât era Keith împotriva oricăreia dintre noi, lipsit de bani și de religie și de ani. Dacă aș fi putut vedea oricare altă cale decât jocul de noroc în care intrasem... dar nu puteam. Oricum, eram rușinată.

— Keith. Îmi pare rău.

— De ce am făcut-o? De ce am făcut-o?

Puteam să fi spus: nu *noi*; eu am făcut-o. Dar asta ar fi putut face situația mai rea pentru el. Era bărbat și atât de tânăr.

Exclamai impulsiv:

— Nu pleca în Duminică!

Însă bineînțeles că nu mă mai asculta acum. Fața i se închise. Așeză jos ceașca de cafea și mă privi cu ochi mult mai aspri decât fuseseră cu o clipă în urmă. Se gândea oare că din cauza nopții petrecute împreună mă așteptam să-l influențez direct? Eu nu eram chiar atât de tânără. Nu putea înțelege că încercam să prevăd mult mai departe de asta, lucru pentru care nu-l puteam învinui. Nu-l puteam învinui pentru nimic. Dar într-adevăr regretam stângăcia cu care îl oferisem banii. Asta fusese o prostie.

Oricum, când plecă după câteva minute, toarta ceștii de cafea era goală. Luase banii.

EXPOZIȚIILE VENITE DIN Madagascar erau gata. Se deschiseră, atrăgând interesul presei și apărură atât reportaje favorabile, cât și

festivități. Nu am putut să mă conving că avea importanță. De zece ori pe zi am trecut prin exercițiul istovitor al simulării unui interes care mă părăsese, iar când mă ultam la molii, aripi alb-cenușii întinse pentru totdeauna, simțeam că mi se cutremură trupul într-un fel pe care nu-l puteam numi.

Imaginea molilor m-a însoțit acasă. Într-o noapte de noiembrie chiar mi s-a părut că aud aripi lovindu-se de fereastra la care stătusem cu Keith. Am înlăturat cu violență draperiile, apoi am deschis fereastra, dar bineînțeles că nu era nimic. Pentru multă vreme m-am ultat în neant, aspirând parfumul ceții, înainte să tastez încă un mesaj personal cu prioritate maximă pentru Devrie. Rețeaua poștală nu mi-a adus nici un răspuns.

Am contactat computerul rețelei poștale de la colegii din Indian Falls. Degetele îmi tremurară pe când tastau o cerere pentru a lăsa un mesaj personal, prioritate maximă, pentru un student, Keith Torellen. Rețeaua poștală răspunse:

TORELLEN, KEITH ROBERT, 64830016. ABSENT CU ÎNVOIRE MEDICALĂ. DURATA ÎNVOIRII: NEDEFINITĂ. NICI UN NUMĂR DE REȚEA POȘTALĂ PENTRU TRANSMITEREA MESAJELOR. SFÂRȘIT.

Sunetul reapăru la fereastră. Mă întorsel și scrutai sticla întunecată, dar nu era nimic, nici molii, nici aripi, doar luminile unei metropole în descompunere, aruncate la întâmplare în beznă și sunetul slab și foarte îndepărtat al unei sirene jelind nenorocirea altcuiva.

Mă înfiorai. Îmbrăcai un pulover și dădai drumul la căldură, dar asta nu mă încălzi. Apoi deschizătura poștală piui încet și mă întorsel la timp pentru a vedea scrisoarea căzând din tubul pneumatic din hol, cu autocolanțul blocului la vedere, asigurându-mă că fusese examinată și se constatase atât lipsa otrăvil, cât și a explozibililor. Tot la vedere, era sigla picului: INSTITUTUL SPERANȚEI BIOLOGICE, toate O-urile fiind sori aurii, strălucitori. Dar Devrie nu scria niciodată corespondența pe hârtie. Prefera rețeaua poștală.

Biletul era de la Keith, nu de la Devrie. Un bilet scurt, mângălit pe o bucată de hârtie ruptă, cu un scris aproape indescifrabil. Îi văzusem scrisul lui Keith în Indian Falls, pe caietele lui studenteste; aceasta era o variantă sălbatică, ieșită de sub control, aproape psihotică în variațiile de dispunere și caligrafie care semnalează identitatea. Am presupus că scrisese biletul sub influența unui drog sau a câtorva droguri, cu mintea gonindu-i mult mai repede

decât putea el să scrie. Nu exista nici punctuație, nici așezare în paragrafe.

Dragă Seena o so fac trebuie să știu părinții mei sunt furioși dar trebuie să știu trebuie toată confuzia sa dus Seena Keith

Era un cuvânt tăiat, între "dus" și "Seena", mângălit cu liniile de cerneală dezordonate. Ridical hărtia la lumină, întorcând-o încoace și încolo. Cuvântul tăiat era "mamă".

toată confuzia s-a dus mamă

Mamă.

Am expirat încet, deși nu ștusesem că-mi țineam răsuflarea. Primul sentiment a fost de milă pentru Keith, chiar dacă intenționasem să ajung aici. Îl lucraserăm, Devrie și cu mine. Mamă, soră, sine. Iar când el și Devrie sporeau în mod artificial numărul și viteza neurotransmițătorilor din creier, generau transa gemenilor, iar apoi mintea lui Keith, freudiană și preclonică se îndrepta spre Devrie, ca să adauge energie sexuală tuturor celorlalte energii cerebrale care alimentau holocuvele lui Bohentin...

Mamă. Soră. Sine.

Totul e corect în dragoste și în război. În capul meu ricană o voce: Și acum care din două este? Dar eram pregătită pentru acea voce. Acum erau amândouă. Nu credeam că avea să dureze mult până când Devrie avea să plece de la Institut pentru a năvăli ca o furtună în New York.

A DURAT APROAPE încă o lună, în care zăpada a început să cadă și orașul să se împodobească cu aberațiile ostenite, poleite, ale Crăciunului. Mă simțeam bine. Fredonând, catalogam molile din Madagascar, reasezând cele mai bune specimene în vitrine și sigilându-le sub permaplex, unde aripile lor fragile și antenele delicate puteau sta în siguranță. Exemplarele mutante aveau aripile cele mai subțiri, nefiresc de fine și lungi, până la douăzeci și cinci de centimetri fiecare, toate din fildeș palid, ca și când o delicatete fantomatică ar fi fost reacția firească a evoluției la peisajul luminescent al genocidului nuclear. Am catalogat-o pe fiecare cu grijă.

— De ce? zise Devrie. *De ce?*

— Arăți ca naiba.

— De ce?

— Cred că știi deja, replică.

Se prăbuși pe canapeaua mea de catifea albă, singură, căci gărziile personale care bănuiau că acționau în egală măsură ca asistenți medicali și ca paznici, fuseseră expediate din apartament. Lacrimi de furie și de epuizare i se adunară în orbitele adâncite, dar nu căzură.

Doar cu efort se ținea în poziția șezând, iar efortul o costa energie, pe care n-o avea. Pielea ei, cu excepția a două pete roșii de furie, sus, pe fiecare pomet, era de culoarea ouălor vechi. Uitându-mă la ea, a trebuit să-mi țin în poală mâinile crispate, ca să mă abțin să nu plâng.

— Vrei să zici c-al plănuiești asta, Seena? Vrei să spui că l-ai găsit pe Keith și te-ai culcat cu el, fiindcă știai că asta l-ar face impotent cu mine?

— Bineînțeles că nu. Știu că sexualitatea nu este așa simplă. Știi și tu.

— Dar ai mizat pe asta. Ai mizat că avea să fie o cale de a ruina experimentul.

— Am mizat că avea să... complice reacțiile lui Keith.

— Să le complice dincolo de punctul în care știa cu cine naiba este!

— Ar fi în stare să știe, dacă nu l-ai scoate din minți cu stimulente pentru neurotransmițători! Nu e prost, însă nu e gata pentru chinurile mistice prin care ai încercat să-l faci să treacă — dacă se *poate* spune că cineva e gata pentru asta! — și nu, nu mă surprinde că nu poate controla energiile libidinale, pe lângă toate celelalte energii artificiale pe care le faci să-l gonească prin creier. Ceva trebuia să cedeze.

— Tu ai provocat asta, Seena. Așa, cu sânge rece.

Un fior brusc al memoriei îmi readuse atingerea mâinilor lui Keith pe sâni. Nu, nu așa, cu sânge rece. Nu. Însă nu puteam să-l spun lui Devrie.

— Am avut încredere în tine, zise ea. «Orice pentru o soră»... Dumnezeu!

— Ai avut dreptate să te încrezi în mine. Să te încrezi în mine ca să te scot din locul ăla înainte să mori.

— Ascuită cum vorbești! Îngâmfată, atotcunoscătoare, convinsă că ai mereu dreptate... știi cât de *aproape* eram la Institut? Ai vreo idee ce ai distrus?

Am râs cu răceală. Nu m-am putut abține.

— Dacă contactul cu Dumnezeu poate fi distrus pentru că unui puștan amezit nu i se ridică, ce spune asta despre Dumnezeu?

Devrie se holbă la mine. Trecu multă vreme și în acest timp cele două pete roșii de pe obraji ei păliră, iar ochii i se îngustară.

— De ce, Seena?

— Ți-am spus. Vroiam să fii în siguranță, afară de acolo. Și ești.

— Nu. Nu. Ceva diferit. Ceva mai mult se petrece aici. Se petrece cu tine.

— Nu fă lucrurile mai complicate decât sunt,

Devrie. Ești sora mea și singura mea familie. E chiar așa de ciudată că vreau să te protejez?

— Keith este fratele tău.

— El bine, atunci, să vă protejez pe amândoi. Indiferent ce sabotează acel experiment, îi protejează și pe Keith.

— Îi vrolai atât de mult? Întrebă ea încet.

Ne privirăm reciproc de-a curmezișul sufrageriei, eu, stând în picioare lângă aparatul poștal și ea susținută de canapea, având nevoie de sprijinul acestuia, la fel de slăbită și implacabilă ca oricare martir legendar al credinței. Slăbiciunea ei mă durea într-un loc fără nume; în copilărie, trupul lui Devrie fusese atât de puternic. Durerea se răsuci în mine, așa încât îi spuseli adevărul:

— Nu chiar așa mult. Nu la început, nu până când am... nu, nu-l adevărat. L-am dorit. Dar nu acesta a fost motivul, Devrie — nu a fost o raționalizare a dorinței, nici vreo pierdere a autocontrolului.

Continuă să mă fixeze cu privirea, până când mă întorsei spre bar și-mi turnai un scotch. Îmi tremura mâna.

În spatele meu, Devrie spuse:

— Nu dorință. Și nici protecție. Altceva, Seena. Ți-e frică.

Mă întorsei, zâmbind subțire.

— De tine?

— Nu. Nu, nu cred.

— Atunci de ce?

— Nu știu. Tu?

— E teoria ta, nu a mea.

Închise ochii. Lacrimile, care îi străluciseră în tot acest timp deasupra mâinii, căzură în cele din urmă. Cu capul dat pe spate, sprijinit de canapeaua albă, cu brațele inerte, arăta ca imaginea pustilrii și atât de slăbită că m-am speriat. I-am adus un pahar cu lapte din bucătărie și i l-am ținut la gură; am fost puțin surprinsă când l-a băut pe tot, fără proteste.

— Devrie. Nu poți continua așa. În această stare fizică.

— Nu, admise ea, cu o voce atât de fermă și promptă încât am fost și mai uluită. Era vocea hotărârii, nu a capitulării. Se îndreptă pe canapea.

— Chiar și Bohentin zice că nu pot continua așa. Am greutatea mai mică decât vrea el și sunt aproape de a nu mai avea resursele fizice ca să nu controlez transa gemenilor. Am simptome chinuitoare de retragere chiar când sunt în călătoria asta și exact în această clipă un doctor stă la biroul tatel, în cabinetul tău, în caz că am nevoie de el. De asemenea, l-am pus pe avocații mei să-i treacă cea mai mare parte a

restului moștenirii mele lui Keith. Nu cred că știai asta. Ce a mai rămas a fost transferat în totalitate într-o bancă din Dominica, și dacă mor, îl rămâne Institutului. Nu vei putea să te atingi de ea, nici să pui mâna pe porțiunea lui Keith, chiar dacă eu mor. Și am să mor, Seena, curând, dacă nu încep să mănânc și nu încetez să iau drogurile programului, pur și simplu îmi voi epuiza atât corpul, cât și creierul. Al ghicit că sunt aproape de asta, dar n-ai ghicit cât de aproape. Acum îți spun. Nu mai pot stăpâni multă vreme stresul transeli gemenilor.

Am continuat doar să-l țin paharul, cu brațul întins, incapabilă să mă mișc.

— Ai mizat că poți distruge o componentă din lanțul experimentului meu de la Institut prin derutarea sexuală a fratelui meu geamăn. Ei bine, ai câștigat. Acum eu pun miza. Îmi mizez viața că poți desface ce ai făcut cu Keith și fără să știe că eu te-am pus. Al zis că nu e prost și că impotența lui decurge din incapacitatea de a stăpâni programul drogurilor; poate că parțial ai dreptate. Dar el este eu — eu, Seena — și știu că al crezut că am fost proastă toată viața, pentru că am vrut lucruri pe care nu le înțelegi. Acum le vrea și Keith — era inevitabil să nu le vrea — iar tu ai să desfaci ceea ce îi stă în drum. A trebuit să mă lupt toată viața pentru a mă elibera de dădăceala ta, însă Keith nu are atâta timp. Căci dacă nu desfaci ce al provocat, am de gând să merg înaltele oricum cu transa gemenilor — *transa gemenilor*, Seena — fără componenta sexuală și fără să-l înștiințez pe Bohentin cu cât de mult este mai mare efortul în transă decât crede el că este. El nu știe, nu are un frate geamăn și nici doctorii nu au. Dar eu știu și, dacă o împing mult mai departe, am să mor în cele din urmă în cursul ei. Curând, în cele din urmă. Când voi muri, toate planurile tale de a mă scoate de acolo vor fi dat greș cu adevărat și vei fi singură cu ceea ce te sperie atât de mult. Dar nu cred că vei lăsa să se întâmple asta.

Cred că în schimb vei desface ce l-ai făcut lui Keith, astfel ca experimentul să poată avea o ultimă șansă reală. Iar în schimb, după aceea șansă unică, voi accepta să vin acasă, la Boston sau aici, la New York, pentru un an.

Asta este miza mea.

Se uita la mine cu ochi goiți de toate lacrimile, o Devrie pe care n-o mai văzusem niciodată. Vorbea serios, fiecare cuvânt dement, și avea s-o facă. Vrolam să strig la ea, să strig un amestec de sinucidere și șantaj moral și percepții deformate și jignire, dar vorbele care-mi ieșiră din gură veniră în șoaptă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce anume merită asta?

Spre uluirea mea, răsese, un răs având mai multă energie decât ar fi putut conține trupul său istovit. Fața îi strălucea, și strălucirea părea atât exaltată cât și nebunească.

— Tu ai spus-o, Seena — pentru numele lui Dumnezeu. Pentru a ști, în sfârșit. Pentru a ști, dincolo de nebulozitatea credinței, că nu suntem singuri în univers... Credința nu ar trebui să însemne nebulozitate.

Răsese iar, de data aceasta în defensivă, ca și când știa cum mi se părea tonul ei.

— Ai s-o faci, Seena.

Nu era o întrebare. Îmi luă mâna.

— Te-ai omorî?

— Nu. Aș muri încercând să ajung la Dumnezeu. Nu e același lucru.

— Nu te-am dădăcit niciodată, Devrie.

Îmi lăsă mâna.

— Toată viața, Seena. Și continui, chiar și acum. Dar toată dădăceala și tot disprețul tău ar părea cam stupide, nu-i așa, dacă se poate dovedi într-adevăr că există o bază rațională pentru ceea ce ai ridiculizat în toți acești ani!

Ne uitarm una la cealaltă, surori, pe deasupra abisului canapelei albe, apoi brusc în altă parte. Nici una dintre noi nu îndrăzni să vorbească.

AVIONUL MEU ATERIZĂ în Dominica noaptea. Devrie plecase cu două zile înaintea mea, întorcându-se cu doctorul și gărzile ei în aceeași zi în care plecase, așa cum făcusem eu la vizita anterioară. Nu văzusem niciodată insula noaptea. Verdețea tropicală, plină de acea sugestie ușor amenințătoare a vegetației sălbatice, părea că se apropie și mă înconjoară. Bezna catifelată părea să miroasă a ghimbir și flori și mare — toate prea puternice, prea afabil-senzuale, ca o reclamă exagerată la parfum. La hotel era mai bine; camera mea era la etajul doi, deasupra frunzișului întunecat, și nu dădea înspre mare. Oricum, am stat înăuntru toată seara aceea, în întuneric, până când am putut merge a doua zi la Institutul Speranței Biologice.

— BUNĂ, SEENA.

— Keith. Arăți...

— Descompus, încheie el și așteaptă. Nu zâmbi. Deși pierduse ceva greutate, nu era nici pe departe așa de scheletic ca Devrie și m-a străpuns o durere pe care n-am analizat-o văzându-i corpul încă sănătos în cămăruța cenușie unde ultima dată îl văzusem pe al ei.

Era ras în cap și, fără părul castaniu, cârlionțat, părea mai sever, îmbătrânit prematur. Și asta îmi creă o emoție stranie, deși nu acesta era motivul pentru care arăta descompus. Cel mai rău îi arătau ochii. Brăzdați de vinișoare roșii, umezi, cu orbitele deja puțin adâncite, aveau lucirea unui om care nu iartă pe cineva pentru ceva. Pe mine? Pe el însuși? Pe Devrie? Stătusem trează toată noaptea, pregătindu-mă pentru această întrevvedere nebunească, și tot nu știam ce să spun. Ce zici ca să-l convingi pe un bărbat să capete potență sexuală cu sora ta, pentru ca viața ei să poată fi salvată? Mă simțeam ridicolă și speriată și — recunoscând deodată numele straniei mele emoții — umilită. Cum puteam să încep măcar să înalțez cu greu înspre locul unde trebuia să ajung?

— Cum merge Marele Experiment?

— Nu așa cum l-ai descris, răspunse el și deja ajunsesem acolo. Îl privi calmă.

— Nu poți înțelege de ce am prezentat Institutul în cea mai proastă lumină cu putință.

— Pot înțelege asta.

— Atunci nu poți înțelege de ce m-am culcat cu tine, știind de experimentul lui Bohentîn.

— Pot înțelege și asta.

Era ceva în neregulă. Keith îmi răspundea cu ușurință, fără reținere, însă dedesubtul vocii sale scrâșnea conflictul, ca nisipul sub sticla suflată. Mă apropias de un pas, iar el tresări. Dar expresia nu i se schimbă.

— Keith. Care e problema? Ce fac aici? Devrie a zis că nu poți... că ești impotent cu ea, destul de nesigur cu cine și ce...

Lăsa fraza în suspensie. El tot nu își schimba expresia.

Zisei încet:

— A fost o idee simplistă de la bun început. Numai o persoană simplistă ca Devrie...

Numai o persoană simplistă ca Devrie ar crede că poți trata impotența vorbind despre ea câteva ore. M-am întors să plec și ajunsesem chiar să pun mâna pe clanță înainte ca Keith să-mi apuce brațul. Cu spatele la el, am închis ochii strâns. Ce Dumnezeu aș fi făcut dacă nu mă oprea?

— Nu e ce crede Devrie.

Stând cu spatele la el, neputând să-i văd chelia de om între două vârste, ci doar să-i aud suferința din voce, îmi păru iarăși tânăr, nesigur, bălatul căruia îi cumpărasem cafea în Indian Falls. Am rămas cu spatele la el și, cu mare grijă, mi-am păstrat vocea neutră.

— Atunci ce este, Keith? Dacă nu ceea ce crede Devrie?

— Nu știu!

— Dar știi ce nu este? Nu e de la faptul că ți-e neclar cine îți e soră și cine mamă și cu cine ești dornic să faci sex în fața unei camere pline de cercetători?

— Nu.

Vocea i se asprise iarăși, însă mâna îi rămase pe brațul meu.

— La început, da. Prima dată. Dar, Seena — am simțit-o. Aproape. Aproape am simțit prezența, iar apoi tot restul confuziei — n-a mai părut așa de important. Nu confuzia dintre tine și Devrie.

Mă răsucii să-l privesc în față.

— Vrei să spui că lui Dumnezeu nu-i pasă cul l-o bagi, dacă asta te ajută să te bagi în treburile Lui.

Atunci se uită urât la mine — la mine, nu la propria sa cufundare în gânduri. Ochii săi înroșiți se holbară puțin.

— Păi, Seena... *ție* îți pasă. Mi-ai spus că chestia frate-soră nu mai contează — dar *ție* îți pasă.

Oare? Nici măcar nu mai știam.

— Dar, în schimb, nu mă amăgesc că totul este pentru bătrâna Împărăție și Glorie.

— Glorie, repetă el meditativ, iar în cele din urmă îmi eliberă brațul. Nu-mi puteam da seama ce gândea.

— Keith. Așa nu ajungem nicăieri.

— Unde vrei să ajungi? zise el pe același ton meditativ. Unde ați vrut oricare din voi, începând cu tatăl vostru, să ajungeți cu mine? Glorie... glorie.

Stând așa, aproape de el, văzându-i pupilele ochilor și simțindu-i mirosul transpirației, îmi dădui seama, în cele din urmă, de ceea ce ar fi trebuit să observ de la bun început: era sub efectul drogurilor. Bineînțeles că urma în mod constant programul lui Bohentin, de manipulare a neurotransmițătorilor, dar aceleași substanțe chimice care făceau posibile experimentele ridicau și pragul onestității și al sugestibilității. Am presupus că trebuie să fie puțin cam ca destinderea beției și m-am întrebat dacă nu cumva Bohentin crescuse doza în mod deliberat, înainte de a permite ca întrevvedere aceasta să aibă loc. Dar nu, Bohentin nu știa de înțelegerea pe care Devrie și cu mine o încheiaserăm; ea nu i-ar fi spus. Întreaga situație bizară era doar a ei, iar meditațiile drogate ale lui Keith — un efect secundar fericit din care trebuia să obțin avantaje.

— Unde crezi că vroia tatăl meu să ajungă cu tine? îl întrebai cu blândețe.

— Nemurire. Dumnezeuire. Omul care l-a creat pe Adam fără Eva.

Devenea sentimental.

— Nici pe departe "omul", sublinial. Tata era doar membru într-o echipă de cercetători. Și aceleași rezultate erau obținute în mod independent în California.

— Rezultate. Eu sunt un "rezultat". Tu ce crezi că vroia, Seena?

— Cunoașterea științifică a dezvoltării celulei. Un adevăr obiectiv.

— Asta-i tot ceea ce vrea Devrie.

— Să compari biologică cu o căutare mistică...

— A, dar dacă acelei căutări mistice i se dă un răspuns în laborator? Atunci și ea devine un adevăr științific. Urăști cu adevărat ideea asta, nu-i așa, Seena? Urăști ca știința să valideze ceva ce definești ca non-știință.

— Asta cam e suprasimplificare, zisel întâpată.

— Atunci ce urăști?

— Urăsc riscurile corpurilor și a minților omenesci. A lui Devrie. A ta.

— Ce frumos din partea ta să mă incluzi, spuse el zâmbind. Și ce crezi că vrea Devrie?

— Senzație. Emoție religioasă romantică. Să fie răscolită cu totul, pe dinăuntru, de cunoștințe ezoterice delicioase.

Se gândi la asta.

— Poate.

— Și asta vrei și tu, Keith? Ai întrebat ce vor toți ceilalți. Tu ce vrei?

— Vreau să mă simt acasă în univers. Ca și când în el ar fi locul meu. Și niciodată n-am simțit așa.

Spuse asta simplu, fără sfială, iar cuvintele în sine erau destul de previzibile pentru vârsta lui — chiar banale. În acele vorbe nu era nimic care să poată explica de ce mi se umplură brusc ochii de lacrimi.

— Și contactarea "științifică" a lui Dumnezeu ar face asta pentru tine?

— Cum să știi până nu încerc? Nu plânge, Seena.

— Nu plâng!

— În regulă, conveni el blând. Nu plângi. Apoi adăugă, fără să schimbe tonul: Semăn mai mult cu tine decât cu Devrie.

— Cum așa?

— Cred că Devrie a simțit dintotdeauna că e la locul ei în univers. Vrea doar să găsească... colțul cel mai cald din el, ca să se ghemuiască în el. Ca o pisică. Colțul cel mai cald în care te poți ghemui este poala lui Dumnezeu. Nu ești surprinsă că semăn mai mult cu tine decât cu persoana de la care am fost clonat?

— Nu, zisel. Copilărie mai grea decât a lui

Devrie. Ți-am spus atunci, în prima zi: clonarea este doar crearea întârziată a unui frate geamăn.

Dădu capul pe spate și răsese, un sunet care-mi îngheță șira spinării. Indiferent care îi era conflictul, ne apropiam.

— Oh, nu, Seena. Te înșeli amarnic. E mult mai mult decât crearea întârziată a unui geamăn. Nu poți cumpăra un frate geamăn adevărat. Fie ai unul, fie nu. Dar poți să-ți cumperi o clonă. Cumpărată, plătită, ținută în registre împreună cu tot restul sticlăriei și holocuvelor și microscopelor electronice. Tu însăși ai spus asta, în apartamentul tău, când mi-ai povestit prima dată despre Devrie și Institut. "Bani. Te-ar cumpăra!" Și aveai dreptate, bineînțeles. Tatăl tău m-a cumpărat, și ea, și tu. Însă bineînțeles că voi două, fetelor, n-ai fi putut cumpăra dacă eu nu vindeam.

Zâmbea încă. Proaste – amândouă fuseserăm proaste, Devrie și cu mine, amândouă căutaserăm în locul nepotrivit, induse în eroare de pregătirea – ochelari de cal – asupra modelului creierului. Pregătirea mea fusese științifică, a ei umanistă, așa încât eu m-am uitat la Freud și ea s-a uitat la Oedip, și am fost la fel de proaste. Cum arăta lumea pentru un om care nu opera cu modele de creier, în laborator, un om crescut într-o lume mai aspră, în care limitele nu erau stabile de capacitatea minții, ci de ceea ce putea suporta contul bancar? "Genele tale sunt prea scumpe să le ceri altfel decât ca un cerșetor; surorile tale sunt prea scumpe să le ceri altfel decât ca un cerșetor; Dumnezeu este prea scump să îl ceri altfel decât ca un cerșetor." Pentru un bărbat mai puțin romantic nu ar fi contat, dar un bărbat mai puțin romantic nu ar fi venit la Institut. Ce umiliri și resentimente sumbre a simțit Keith când s-a uitat la Devrie, sinele care era cumpărător și nu cumpărat?

Schimbă lumina pe care o arunci asupra unei minți și vei vedea tipare neurale diferite, coridoare diferite, păduri diferite din copaci crescuți într-un sol pe care nu ți l-ai fi putut imagina. Cerne acel sol printre degete și vei descoperi pietre diferite, nisip diferit, humus diferit din descompunerea vechilor plante. Devrie și cu mine ne croiserăm drum prin aită pădure.

Nu Oedip, ci Marx.

Îmi veniră în minte replici rapide pentru atac. Spune: Keith, e o slujbă ca oricare alta, cu spor de pericolozitate, de ce nu o poți privi așa, o slujbă foarte periculoasă și bine plătită, pentru care ai fost angajat de un oarecare membru

excentric al clasei avute. Spune: Ești îndreptățit să primești o avere, ești fratele nostru biologic, fir-ar să fie, gândește-te la ea rațional, ca la un titlu de rudenie. Spune: Nu fi atât de draguț-dragălaș, trăim într-o lume dură și dacă Devrie îți dă, ia-i, nu fi un dobitoc fără simț practic.

N-am zis nimic din toate acestea. În schimb, m-am auzit spunând, rece și cu o cruzime calmă:

— Ai mare dreptate. Ai fost cumpărat de Devrie, iar ea își folosește acum achiziția pentru propriile scopuri. Ești o plesă din aparatură, cumpărată și plătită. Din nefericire, nu e nici un ban în cont. Totul a fost o mare păcăleală.

Keith mă smuci cu fața spre el cu asemenea violență, încât gâtul îmi trozni.

— Ce zici?

Vorbele veniră la fel de fluent, de plauzibil, de parcă le-aș fi repetat. Nici măcar nu le plănuiisem în mod conștient: cum poți să plănuești o minciună care nu știi că-ți va trebui? Am tălat orbește prin această pădure, dar terenul a rezistat sub picioarele mele.

— Devrie mi-a spus că ți-a transferat cea mai mare parte din moștenirea sa. Ceea ce nu știa, pentru că nu i-am spus încă, este că nu mai are controlul asupra moștenirii sale. Nu este a ei. Eu o controlez. Am aranjat să fie declarată incompetentă din punct de vedere mintal, pe baza unor tendințe sinucigașe violente, și am fost făcută tutorele ei legal. Nu mai are dreptul legal să-și controleze averea. Un doctor a consultat-o când a venit să mă viziteze în New York. Așa încât transferul averii ei la tine nu este valabil.

— Avocații care mi-au dat actele la semnat...

— Vor afla despre acțiunea din New York săptămâna asta, zisei pe un ton moale. Câtă legislație asupra moștenirii știa Keith? Probabil foarte puțină. Nici eu nu știam, dar am inventat furibund; trebuia doar să sune plauzibil.

— Tribunalele din New York și-au anunțat decizia doar recent, iar mașinăria juridică dominicană, ca tot restul de la tropice, se mișcă încet. Dar hotărîrea judecătorească se va menține, Keith. Devrie nu-și controlează proprii bani, iar tu ești sărac din nou. Însă eu am ceva pentru tine. Poftim. Un bilet de avion înapoi la Indian Falls. Ești un om liber. Sărac, dar liber. Biletul este pe numele tău, iar înăuntru e un cec – asta-i de la mine. L-ai câștigat, pentru că cel puțin ai încercat s-o ajuți pe sărmana Devrie. Însă acum va trebui s-o lași în grija mea. Eu sunt acum tutorele ei legal.

Îi întinsei biletul. Era pus în pliantul său de la liniile aeriene; propriul meu nume ca pasager

era ascuns. Keith se holbă la el și apoi la mine.

— Îmi pare rău că ai fost înșelat, zisei blând. Devrie nu intenționa asta. Dar acum nu are bani să-ți ofere. Poți pleca. Devrie este povara mea acum.

Vocea îi sună înăbușit.

— S-o îndepărtezi din Institut?

— N-am făcut niciodată vreun secret din faptul că vreau să iasă. Deși actelor legale pentru aceasta le va trebui puțin timp ca să treacă prin tribunalele dominicane. Nu ar pleca decât cu forța, așa că forță voi aduce. Ține.

Am împins pliantul biletelui spre el. Nu făcu nici o mișcare să-l ia și am văzut din înăsprirea feței sale — fața mea, fața lui Devrie — momentul când Devrie a schimbat pădurile din mintea lui. Acum ea era fără bani, fără control legal asupra vieții sale, pe cale să fie smulsă de lângă lucrul pe care-l iubea cel mai mult. Dezmoștenita neajutorată. Orfana, săracă și izgonită, având nevoie de protecție împotriva potentatului care-l luase averea.

Nu Marx, ci Cervantes.

— Ai face asta? Propriei tale surori?

Orice pentru o soră. Zisei cu amărăciune:

— Bineînțeles că da.

— Nu e incompetentă din punct de vedere mintal

— Oare?

— Nu!

Ridical din umeri.

— Tribunalele spun că este.

Keith mă studie, iar hotărîrea se cristaliză împrejurul lui. M-am gândit la anumite șisturi strălucitoare, care se cristalizează împrejurul oricărui grăunte de nisip rătăcit. Acum, când reușeam să-l conving, minciunile mă dureau — sau poate mă durea cât de ușor le credea.

— Ești sigură, Seena, zise el, că tu nu încerci doar să pui mâna pe averea lui Devrie?

Ridical iarăși din umeri și încercam să dau vocii un ton neutru.

— Vreau să iasă de aici. Nu vreau să moară.

— Să moară? Ce te face să crezi că ar muri?

— Arată...

— Nu e nici pe departe muribundă, zise Keith enervat — furia fiind o descărcare, în așa măsură încât nu prea conta unde era îndreptată. Nu crezi că pot să-mi dau seama cu exactitate în transa gemenilor care îi este starea fizică? Și nu știi cât control îi dă transa fiecărui geamăn asupra proceselor corpului celuilalt? Nu știu nici măcar asta? Devrie nu e nici pe departe muribundă. Și aș scoate-o din transă dacă ar fi.

Făcu o pauză, uitându-se urât la mine.

— Păstrează-ți bilețul, Seena.

— Acum poți pleca, repetai mecanic. Nu sunt bani.

Devrie mă mînjise.

— Asta ar lăsa-o fără nici un fel de protecție, nu-i așa? zise el calm. Când apucă clanța să plece, tendoanele de la încheietură îi ieșiră clar în evidență, puternice și încordate. Nu am încercat să-l opresc leșirea.

Devrie mă mînjise. Cu minciuna ei, mă șantajase să-l mint încă o dată pe Keith. Transa gemenilor oferea controlul, într-un fel neprecizat, asupra corpului fiecărui geamăn; poate că transa asupra căreia făcusem cercetări de plonjerat avusese ca rezultat opt morți induse inconștient, reciproc, din cine știe ce păduri întunecate aflate în opt minți ce băjbăiau. Minciuni, șantaj, moarte, mai multe minciuni.

Din aceste minciuni aveau să facă adevăr științific. Prin aceste păduri aveau să-l caute pe Dumnezeu.

— CONTROLUL FINAL AL holocurelor, zise formal un asistent. Cușca Faraday?

— Optim.

— Radiația externă?

— Eliminată, zise bărbatul așezat la consola primei cuve.

— Eliminată, spuse femeia așezată la consola celei de-a doua.

— Microradiația?

— Eliminată.

— Eliminată.

— Radiația personală, clasa A?

— Eliminată.

— Eliminată.

Întreaga procedură plicticoasă și crucială continuă, până când ambele cuve fuseseră curățate și reglate, fluidul ajustat, testat, ajustat iar, testat iar. Bohentîn ascultă răbdător, lipsit de expresie, dar eu, stînd în lateral față de el și în spatele cuvelor, i-am văzut vîna de la baza gâtului, imediat sub marginea părului, pulsînd într-un ritm propriu, neregulat. De fiecare dată când zvîcnea vîna, pielea i se ridica puțin de sub guler. Mi-am fixat ochii pe acea înrîncănare sincopată a cîrnil și am simțit tensiunea furnicîndu-mi propria piele precum căldura.

Trei sferturi din laborator, zona unde stăteau holocurele și celelalte mașinării, era în penumbra, luminat mai ales de lucirea afişajelor de consolă și de iluminarea indirectă concentrată asupra cuvelor. În semîntineric stăteau Bohentîn, alți cinci savanți, doi medici — și cu mine. Bohentîn se opusese admiterii mele

acolo; dar în cele din urmă trebuise să cedeze. Cunoșcusem prea multe cuvinte amenințătoare, nu generalități ci lucruri specifice: nume de reporteri, nume de droguri, detalii privind clonarea, tragedia transei gemenilor, simptomele anorexiei, amendamentul asupra biologiei. Nu era un om care să dea prea multă atenție opiniei publice sau amenințărilor rudelor, însă nimeni altcineva din afara Institutului său nu cunoștea așa multe cuvinte specifice – unii oameni știau unele dintre cuvinte, dar numai eu le aveam pe toate. În cele din urmă, își ațintise asupra mea ochii reci, strălucitori și îmi dăduse permisiunea să asist la experimentul care o implica pe sora mea.

Intenționeam s-o fac pe Devrie să respecte înțelegerea. Nu vroiam să cred nimic din ce-mi spunea fără să fiu eu însămi martoră.

Jumătate din dimineață se scurse cu pregătiri tehnice. Undeva, Devrie și Keith, componentele umane ale acestui costisitor circuit de detecție, erau aduși separat la maximumul activității cerebrale. Droguri, biofeedback, stimulare tactilă și auditivă și cinestetică – toate calculate cu grijă pentru creșterea maximă atât a numărului de neurotransmițători, declanșând semnale prin sinapsele creierului, cât și a vitezelor cu care goneau semnalele. Cu cât era mai rapidă transmisia prin anumite căi, cu atât mai intense erau percepția și sentimentele. Unii neurotransmițători, sub presiunea acestora, modificau structura moleculară și produceau halucinogeni naturali; acea reacție trebuia să fie controlată. Într-un timp, alte droguri, alte tehnici de biofeedback, aveau să scadă enzimele naturale ale corpului, însărcinate fie să reabsoarbă transmițătorii suplimentari, fie să reducă rata la care declanșau. Numărul și viteza neurotransmițătorilor din creierul lui Keith și Devrie aveau să crească și să crească și să crească, toate barierele chimice naturale fiind înlăturate. Cel doi aveau să intre în laborator cu toate zonele creierului – cortex rațional, limb emoțional, funcțiile emisferelor drepte și ale celei stângi – excitate simultan, până la un nivel înimaginabil. *Simultan*. Aveau să simtă o "goană" la fel de mare ca un skydiver în cădere, o beatitudine la fel de mare ca un consumator de cocaină, o claritate și receptivitate mentală la fel de mari ca un da Vinci al cărui penel e ghidat de toate vizionările integrate ale inconștientului său. Aveau să fie Incandescenți.

Apoi aveau să-și provoace reciproc impactul transei gemenilor.

Sfârșitul de laborator pe care aveau să-l folosească Keith și Devrie era luminat slab și

indirect, totuși mai intens decât restul. Era format dintr-o platformă înaltă, cu tapiserie înzordonată, pereți și perne brodate cu roz ale cărui lungimi de undă componente fuseseră calculate cu atenție, temperatura evoluând pe un gradient complex, care producea curenți precizi de convecție pe piele. Bărbatul și femeia din acel loc excitant, de culoarea pântecelui, ne-ar fi putut vedea pe noi, observatorii ce stăteam în penumbra dindărătul holocuvelor, doar ca pe niște umbre vagi. Când cele două uși s-au deschis, iar Devrie și Keith au mers pe platformă, am știut că nici măcar nu aveau să încerce să distingă cine se afla în laborator. Uitându-mă la fețele lor, care se priveau doar una pe cealaltă, am simțit că mi se strânge inima.

Erau dezbrăcați, cu excepția bonetelor moi care conectau sute de ace la grupuri de nervi, chiar sub piele și, de asemenea, aveau încorporate căștile prin care Bohentin controla o muzică ce le mărea catedralele țeștelor. "Catedrale" – judecând după fețele lor, transfigurate până la extazul sălbatic aflat în picturile cu sfinți medievale, acesta era cuvântul potrivit. Dar aici extazul era controlat, înțeles, și am văzut, cu un brusc fior de durere adus de vechi amintiri, că puteam recunoaște momentul exact în care Keith și Devrie s-au cuprins reciproc cu transa gemenilor. Am recunoscut-o, cu propria mea hiperclaritate mai amară, în ochii lor, așa cum am recunoscut expresia de concentrare ce li s-a așternut peste trăsături, și intensitatea cu care erau captați. Transa gemenilor. Își înclăștară mâinile unul altuia, cu fețele la câțiva centimetri și, deodată, a trebuit să întorc privirea.

Fiecare holocuvă conținea două spirale de culoare schimbătoare, cu contururile mai clare și texturile mai precise definite decât oricare dintre hologramele obținute anterior în istoria științei. Percepțiile lui Keith și Devrie asupra prezenței celui alt. Spiralele continuă să se clarifice, separându-se în straturi distincte și ușor de cartat, în timp ce pe platformă, Keith și Devrie rămăseseră neclintii, cu toate energiile concentrate asupra transei telepatice. Trecură secunde, iar apoi minute. Și totuși, în ciuda clarității hologramelor din cuvânt, o claritate pentru care mi-aș fi dat mâna dreaptă cu cincisprezece ani în urmă, am simțit că Keith și Devrie se abțineau, își rețineau în mod deliberat înimaginabila percepție reciprocă a energiei radiante, așa cum apa este reținută în dindărătul unui baraj pentru a acumula energie.

Dar cum puteam eu să simt asta? Dintr-o "citire" subliminală a percepțiilor cartate în

holocuve? Sau din altceva?

Trecură alte câteva minute. Keith și Devrie stăteau împietriți, unul cu fața spre celălalt, iar peste trupul ei scheletic și peste al lui, mai puternic, începu să se răspândească o roșeață, trandafirle și lentă, ca un flux de căldură.

— Iisuse Christoase, zise o doctoriță, atât de încet încât doar eu, stând chiar în spatele ei, puteam s-o aud. Nu era o sudalmă, nici o rugăciune, ci o a treia posibilitate, imposibil de numit.

Keith puse o mână pe coapsa lui Devrie. Ea se înfioră. O întinse peste pernele de pe platformă și începură să se mângâie unul pe celălalt, nu cu frenezie, nu explorându-se reciproc precum amanții, ci cu o încetineală pe care nu o întâlnisem niciodată în afara unui laborator de cercetări, o precauție lentă care sugera că lumi întregi de interpretare depindeau de fiece mișcare. Totuși, efectul nu era de răceală sau detașare, ci de implicare intensă, de energie enormă folosită cu bucurie, de parcă fiecare crea corpul celuilalt chiar atunci, acolo, cu propriile mâini. *Lucrau* și erau preocupati exclusiv de munca lor. Dar dacă era un fel de muncă creativă, era și un fel de erotism primar, inocent și, privind, simțeam că sunt cuprinsă eu însămi de excitație. "Inocent" — însă dacă inocența este necunoaștere, nu era absolut nimic inocent în ceea ce făceau. Keith și Devrie știau și controlau fiecare bătaie de inimă și am simțit momentul exact când și-au lăsat energiile sexuale, adăugate tuturor celorlalte energii neurale, să spulbere barajul și să se reverse, val după val, extinzând aria percepțiilor fiecărui creier, inundând lumea închisă cu ziduri artificiale.

O a treia spiră se formă în fiecare holocuvă.

Se formă dintr-o dată: într-o clipă nimic, în următoarea strălucire. Însă apoi pâlpâi, pâli puțin. După câteva momente se luminează ușor, o ceață aurie difuză, înaintea să pâlească din nou. Pe platformă, Keith țipă și am presupus că trebuia să-și împartă atenția între perceperea celei de-a treia surse de radiație și menținerea versiunii erotice a transei gemenilor. Tehnicile sale biofeedback erau mai puțin experimentate decât cele ale lui Devrie, iar erecția masculină mai fragilă. Dar apoi prinse ritmul și strălucirea hologramei se intensifică.

Mi se păru că încăperea se lumina și ea, deși nu se aprindeau lumini suplimentare, iar consolele nu străluceau mai tare. De pe cercetători curgea sudoarea. Bohentin se aplecă înainte, cu mușchii gâtului încordându-i se către platformă, de parcă voința lui și nu a lui Keith/Devrie era aceea care se străduia să

perceapă acea terță prezență înregistrată în cuvă. M-am gândit, prosteste, la intermediari mitici: Merlin nicidecum încoronat rege, Moise neajungând niciodată în Țara Făgăduinței. Intermediari — și apoi a devenit imposibil să mă mai gândesc la ceva.

Devrie se înfioră și strigă. Orgasmul lui Keith veni un moment mai târziu și cu el un spasm final de activitate neurală, atât de puternic încât cele două spire primare din fiecare holocuvă crescuseră până umplură cuva și o inundară pe a treia. În momentul străpungerii Keith țipă și în amintire e ca și când țipătul a sfâșiat ultimul val — asta e absurd. Cât de tare ar trebui să țipe microbii pentru a atrage atenția uriașilor? Cât de tare trebuie să fie o bătaie la ușă pentru a-l smulge pe cel ce doarme din lumea stranie a viselor?

Doctorița de lângă mine căzu în genunchi. Ce-a de-a treia prezență — sau o parte a ei — se roti pretutindeni împrejurul nostru, gonind de-a lungul sinapselor și neuronilor noștri nepregătiți, iar ceea ce se rotea și gonea era uluire. O uluire maestuoasă, aurie. În cele din urmă îi atrăsesem atenția, în cele din urmă clocănisem cu suficiență forță neurală pentru a fi, cu greu, auziți — iar El era uluit că puteam exista, sau că existam într-adevăr. Creșterea lentă a uluirii aceleia colosale în interiorul laboratorului izolat a fost ca rotirea înceată a capului unei fiare uriașe pentru a privi un fluture pe care de-abia l-a zărit cu coada unui ochi. Însă aceasta nu era o fiară. Pe când atenția Sa se îndreptă către noi, în țeastă îmi explodă durerea — durerea sunetului prea intens, a luminilor prea strălucitoare, a sarcinii prea înalte. Creierul îmi ardea de la suprasarcină. Veni încă o sclipire de înțelegere — fără cuvinte, tipar nesfârșit — și sunetul țipătului. Apoi, brusc, energia dispăru.

Bohentin, în patru labe, se târi spre holocuve. Doctorița zăcea prăbușită pe podea; celălalt medic ajunsesse deja la platformă și la cele două siluete ghemuite. Cineva plângea, altcineva striga. M-am ridicat, am căzut, m-am târât până la marginea platformei și apoi nu m-am putut urca pe ea. Nu mă puteam urca pe platformă. Ținându-mă cu amândouă mâinile de margine, auzind că vocea care plângea era a mea, l-am privit pe doctor cum se apleacă tremurând spre Keith, îl rostogolește de pe Devrie pentru a se apleca asupra ei, revine la Keith.

— Benzile sunt intacte! strigă Bohentin.

— Oh, Doamne, oh, Doamne, oh, Doamne, oh, Doamne, oh, Doamne, se vaită o femeie, până când se opri brusc. Am apucat tapiseriea

roz de pe platformă și m-am săitat pe ea.

Devrie zăcea inconștientă, cu pulsul neregulat, iar pe față i se citea un extaz desăvârșit. Doctorul suflă în gura lui Keith – ce forță putea să-i fi rămas doctorului însuși? – și apăsă pe pieptul gol. Suflă, apăsă, suflă, apăsă. Trupul lui Keith se cutremură cât era de lung; medicul se îndreptă. Keith respiră.

— Totul e pe bandă! strigă Bohentin. Totul e pe bandă!

— Zvârli-te-ar Dumnezeu în iad, șoptii către fața extaziată a lui Devrie. Nici măcar nu știa că suntem aici!

Ochii i se deschiseră. A trebuit să mă apropiu pentru a-l auzi răspunsul.

— Dar acum... știm că El... este acolo!

Era prea slăbită ca să zâmbească. Mi-am întors privirea de la ea, de la fața aceea, spre pustietatea tumuțoasă a laboratorului, oriunde.

VOR ÎNCERCA din nou.

Devrie a dormit, hrănită cu soluție de glucoză printr-un IV, timp de paisprezece ore. Stau lângă patul ei, iar sora medicală se încruntă la mine, căci îmi vede expresia în timp ce o privesc pe sora mea. Undeva, în alt pat, Keith doarme din nou. Odihna lui este mai sporadică decât a lui Devrie; ea se scufundă în somn ca în apa caldă, însă el nu poate. Ca și mine, se teme de înec.

Acum o oră a venit în camera lui Devrie și mi-a apucat mâna.

— Cum putea Acela—El—Acela să nu fi fost conștient de existența noastră? Nici măcar să nu fi știut?

Nu l-am răspuns.

— Și tu ai simțit asta, Seena, nu-i așa? ceilalți spun că da, așa că și tu trebuie să fi simțit. Acela... ne-a creat într-un anume fel. Nu, greșesc. Cum a putut să ne creeze și să nu știe?

— Oare noi știm totdeauna ce am creat? am zis pe un ton obosit, iar Keith m-a privit tăios. Dar eu nu mă refeream la cercetările tatel în domeniul clonării.

— Keith. Ce este o Thysania Africana?

— O ce?

— Gândește-te la noi doar ca la un alt efect secundar biologic. Un tip de ființă acționează și un alt tip de ființă apare. Omul pune în scenă ceva în genul Ororii Africane și, făcând asta, creează specii de molii cu totul noi și nici măcar nu descoperă că acestea există, decât mult după aceea. Dacă omul poate face asta, Dumnezeu de ce nu? Și de ce ar trebui să fie El mai conștient de acest lucru decât suntem noi?

Lui Keith nu îi plăcu asta. Se încruntă la mine, iar apoi se uită la fața adormită a lui Devrie; extazul adormit al lui Devrie.

— Pentru că ea e proastă, zisei cu sălbăticie. Și tu la fel. N-ai să-L lași în pace, nu-i așa? Dacă te-a băgat o dată în seamă, vei încerca să-l atragi din nou atenția. Chiar dacă ea mi-a promis altceva și chiar dacă asta vă omoară pe amândoi.

Keith mă privi multă vreme, văzând limpede – în sfârșit – natura abisului dintre noi și dimensiunile lui. Însă eu știam deja că nici unul dintre noi nu-l poate trece. Când în cele din urmă a vorbit, vocea lui conținea atât de multă compasiune că l-am urît.

— Seena. Seena, dragă. Acum nu mai e îndoială, nu înțelegi? Acum credința rațională nu este mai dificilă decât îndoiala rațională. De ce ți-e atât de frică chiar și să crezi?

Am ieșit din cameră. Pe coridor m-am sprijinit de perete, cu brațele întinse și lipite de faianță și am închis ochii. Mi s-a părut că aud aripi, palide și fragile, izbindu-se de sticlă.

Vor încerca din nou. Pentru a ști cu siguranță că universul nu este pustiu, Keith și Devrie și toți ceilalți de felul lor, vor continua să-și împingă creierile omenești dincolo de ceea ce creierul uman a ajuns să facă prin evoluție, vor continua să bată din aripi, izbindu-se de acea fereastră biologică. Pentru a ști cu siguranță: credință întemeiată pe experiment și nu pe încredere. Și Celălalt: ființă/străin/Dumnezeu? Acela, de asemenea, ar putea opta pentru înțierea contactului, dacă poate și, acum, dacă știe că suntem aici. Poate Acela va căuta să ne cunoască, și chiar în afara laboratorului Devrie și Keith ar putea găsi orice moment de excitație invadat în mod subtil de o Terță Prezență nebuloasă. Oare îl vor simți, plutind imediat dincolo de limita conștiinței, dacă se ceartă aprig sau gonesc cu șalupa pe o mare agitată sau fac dragoste? Cât de multă excitație va fi necesară, acum, pentru ca ei să simtă acele aripi uriașe bătând pe *celalaltă* parte a ferestrei?

Și ferestrele pot fi sparte.

Măine voi zbura înapoi la New York. La muzeul meu, la exponatele mele, la molile mele prinse sub permaplex, la apartamentul meu pustiu, unde voi ține draperiile grele bine întinse peste geamuri.

Pentru -- oh, Doamne -- tot restul vieții.

Traducerea:
Florin Putea

O pastilă iscusită în tema Almanahului, aparținând lui Florin Pitea, un Gibson născut cu prea multe mii de kilometri spre răsărit

EMMA

Vă amintiți de Emma?

Poate a trecut prin orașul dumneavoastră sau poate ați dus-o cu mașina o bucată de drum. Călătorea cu autostopul, urcând spre nord primăvara și întorcându-se în sud o dată cu venirea toamnei. Purta părul lung și era îmbrăcată cu o jachetă Lee și blackjeans decolorați. Sigur ați întâlnit-o.

În raniță ducea un laptop 886 și-un modem Hitachi. Avea memorie bună în ce privește numerele cărților de credit. Folosea memoria și Laptop-ul ca să-și cumpere cele necesare pe socoteala altora. Unii numesc asta furt. Pentru ea era o necesitate.

Poate și dumneata ai făcut asta măcar o dată în viață. Majoritatea abonaților o fac frecvent.

Emma mai avea un obicei. Intra în biserici în timpul slujbei religioase și, dacă i se dădea cuvântul, spunea: "Am ascultat mult prea multe vorbe. A venit vremea să ascultăm tăcerea."

Poate nu este discursul cel mai supărător din câte ați auzit. Membrii sectei Mântuirea Ariană din San Diego, So. Cal., l-au găsit destul de supărător ca s-o crucifice pe ușa unui garaj, în data de 22 aprilie 2005. Pentru mai multă siguranță, l-au injectat și o supradoză de Instant Hell, un smart drug care-și merită numele.

Emma a existat cu adevărat. Pentru ca memoria ei să nu se șteargă, vă rugăm să multiplicați și să difuzați programul EMMA.

Vă mulțumim.

APEL

Către abonații rețelelor publice.

În ultima vreme, spațiul informatic destinat poștei electronice a fost invadat cu un echivalent al scrisorilor din lanțul Sfântului Anton. Acest fenomen, analog programelor virus, și-a făcut apariția în Europa, la sfârșitul secolului al XIX-lea. În țările nordice e cunoscut drept lanțul Sfântului Iuda – protectorul cauzelor disperate.

Scrisoarea de acest fel promite mari realizări, cu condiția să fie multiplicată și difuzată. Pe cei care refuză acest lucru îi amenință cu accidente și nenorociri. Aceia care multiplică scrisoarea sunt de obicei persoane dezechilibrate, cu tendințe sadice, judecând după conținutul mesajului.

Poate și dumneavoastră ați primit programul EMMA cel puțin o dată. Majoritatea abonaților îl primesc frecvent.

EMMA este o formă mai blândă a lanțului Sfântului Anton. Circulă numai prin poșta electronică și nu conține amenințări. Prezintă povestea patetică a unei autostopiste imaginare care combină predicile cu infracțiunea prin computer.

Partea care impresionează firile mai slabe este privitoare la membrii sectei Mântuirea Ariană din San Diego, So. Cal., care ar fi crucificat-o pe această Emma pe ușa unui garaj, în data de 22 aprilie 2005. Menționăm, din sursă autorizată, că secta Mântuirea Ariană nu are membri în San Diego, So. Cal., nu folosește drogul Instant Hell și nu-i crucifică decât pe membrii săi, la cererea acestora.

Emma n-a existat niciodată. Pentru ca flagelul acesta să fie eradicat, vă rugăm să ștergeți și să distrugeți programul EMMA.

Vă mulțumim.

Dualitate

Neașteptată abordare a realității virtuale de către un creator mai degrabă "soft". Pavel D. Constantin are încă multe lucruri de spus în SF-ul românesc.

Jim Hattrick era considerat un out-sider. Nu fiindcă el însuși ar fi dorit cumva asta sau ar fi contribuit în vreun fel senzocoștient la așa ceva. Nu. Totul se datora modului său de comportare, faptului că niciodată nu reușea să se pună de acord cu părerile celorlalți, că întotdeauna găsea câte ceva de obiectat, chiar dacă, în adâncul senzocoștintei, știa că nu are dreptate. Spiritul său de contradicție îl puneă deseori în situații penibile și, uneori, chiar periculoase, căci a abuza de răbdarea și senzonervii semenilor tăi nu-l lucru de glumă. Cu toate acestea, nu se putea schimba, nu-și putea modifica propriul senzosome.

Situarea lui "de partea cealaltă" avea însă și avantaje. Jim era tot mai des evitat, iar cum de felul său era un solitar, acest lucru nu-l făcea decât bine. Nu descoperise încă o pseudopersonă cu care să se înțeleagă, pe care să o îndrăgească, de care să se apropie. De altfel, relația de îndepărtare a celorlalți față de el era reciprocă; nici el, la rândul său, nu-l putea suporta atunci când nu-l acceptau afirmațiile. Tocmai de aceea, după un dialog soldat cu

situări pe poziții opuse, Jim Hattrick se retrăgea îmbufnat, căutând locurile mai puțin frecventate, în parcul de la marginea Citadelei. Începea atunci să se calmeze, să se analizeze pe sine în liniștea și pacea oferite de o nișă-bancă singuratică de pe malul lacului. Nu reușea niciodată! Și chiar dacă ar fi reușit, cu ce s-ar fi ales? Ar fi devenit, probabil, asemeni tuturor celor ce-l înconjura, pierzând astfel singura particularitate ce-l diferenția față de mulțime: încăpățânarea cu care-și susținea părerile. Iar acest lucru nu dorea să se întâmple. Nu! Asta era el și nu avea să se schimbe pentru nimic în Senzolum!

Încă îl mai stăruia în senzominte discuția fierbinte din nișă-barul de pe Magistrala Trei; pseudotipul acela, James, mai că sărise la bătaie atunci când el, Jim Hattrick, neadaptatul Jim Hattrick, susținuse sus și tare că nu se poate avea încredere în femei, că niciodată nu poți ști ce-î în senzominte lor. Rememoră dialogul și ajunsese încă o dată la concluzia că el fusese cel care avusese dreptate, în pofida faptului că relațiile lui cu vreo pseudopersonă de sex opus se rezumau doar la

banale întâlniri ce sfârșiseră, invariabil, în contradicții stupide și reproșuri amare. Cum de nu înțelesese James ăla că femeile nu erau altceva decât pseudopersonae ce aleseseră un alt aspect pseudofizic, cum de nu pricepuse că *ele* erau, de fapt, tot un fel de *ei*, că senzoeul lor se asemăna până la identificare cu senzoeul oricărui bărbat? Încercase să-l facă să priceapă acest lucru, dar nu reușise. Până când James se senzoenervase și trecuse la amenințări și injurii, în cele din urmă fiind amândoi alungați din nișă-bar de către pseudobarman.

Suprafața vălurită a lacului îi inducea o senzostare de relaxare după care tânjise de foarte multă vreme, iar nișabanca singuratică situată exact pe malul apei oferea senzoeului său impresia că se află într-o barcă ce plutește în derivă pe chipul liniștit al lacului. Dacă toată pseudoviața lui ar fi fost așa de fericită ca acum, s-ar fi considerat...

— Bună-stare. Se poate?

Se scutură înfiorat, revenind la realitate ca dintr-un pseudovis și ridică privirea uimită spre posesoarea glasului cu modulații dulci.

— Da, bineînțeles, te rog! făcu el semn cu mâna spre

nișă-bancă, retrăgându-se instinctiv către margine. În pofida acestui lucru, ea se așeză lângă el.

— Mulțumesc, spuse.

Jim mormăi o aprobare, încurcat. Nu-i făcea bine prezența fetel, însă nici n-o putea gonî, așa, pur și simplu. La urma urmel, nu era nișă-banca lui...

— Fumezi?

Din nou fu luat prin surprindere. Fixă pachetul cu pseudoțigări scumpe din mâna fetei și apoi ridică privirea spre chipul ei. Era frumoasă și inspira încredere. Zâmbi moale și acceptă:

— Da, mulțumesc.

Culese cu grijă o pseudoțigară și o bătu de câteva ori de dosul palmei, aranjând firele de tutun. Apoi o aprinse de la bricheta fetei. O vreme, fuma în tăcere, savurând senzoaroma fină a tutunului de calitate.

— Eu sunt Kristine, își declină ea identitatea.

— Iar eu Jim, răspunse el grăbit. Jim Katrick...

O cercetă mai îndeaproape și senzozentimentul că are în față una dintre cele mai superbe femei ale Senzolumii se accentuează. Ochii ei erau mari și albaștri, adumbriți de gene negre și lungi, care fluturau la flecare clipit, asemenea unor aripi minunate de pseudofluturi. Fața-i ovală și albă îi era încadrată de bucle negre ca abanosul, strălucitoare și moi, iar buzele cărnoase, senzuale, aveau un tremur aproape imperceptibil, îmbietor.

— De că mă privești așa? întrebă ea.

Jim sesiză în tonul cu care i se adresase o undă de bucurie nostalgică bine disimulată, de parcă ar fi așteptat întâlnirea cu el de foarte multă vreme. Decise să fie sincer.

— Te admiram, răspunse.

Ești foarte frumoasă...

Kristine surâse și clătină ușor din cap.

— Știu de acest lucru, spuse. Însă nu-i de ajuns să fi doar frumos...

Trase adânc un fum din pseudoțigară și elimină norșorul albăstru de dată cu un oftat profund, răscolor.

Jim încercă să înțeleagă sensul vorbelor ei, dar lipsa de date ar fi făcut efortul prea mare, așa că renunță. Pricepu însă că frumusețea ei nu era decât o mască, în dosul căreia se ascundeau senzotensiuni interioare puternice și o pseudotristețe plină de senzodurere. Ar fi dorit să închege o discuție cu ea, dar știa dinainte că vor ajunge, indubitabil, la diferențe și nu vroia acest lucru. Nu cu ea. Nu cu Kristine...

— Există o mulțime de pseudopersoane — reluă ea pe același ton — care, senzofizic arată precum niște zeități abia coborâte din Olimp, dar de fapt senzoeul lor e împlătit, rece și lipsit de putere...

— Nu-i adevărat! nu se putu abține Jim. Eu am cunoscut o mulțime de pseudopersoane, și bune și rele, însă n-a existat nici măcar una care să nu prezinte o părțică de senzoeu curat, viu și încrezător! Nu cred că cineva poate senzotrăi fără manifestarea normală a senzoeului. În clipa în care senzoeul moare, moare și pseudopersona.

— Iar tu faci parte dintre cei care cred așa ceva?

— Firește că da! răspunse Jim și o privi suspicios.

Fata surâse trist și tăcu. Tăcu și el. Continuă să fumeze în liniște, până ce terminară țigările. Faptul că ea nu reluse dialogul îi surprinse pe Jim, dar și mai surprins fu de tăcerea lui. De obicei nu proceda astfel; o dată ce

demara o discuție, se ținea scald de ea până ce se convingea că partenerul îi aprobă punctul de vedere. În această situație însă, ajunse la concluzia că fata procedase corect recurgând la tăcere. Aveau să fie astfel scutiți de a mai suferi la sfârșit datorită lipsei de consens.

Valurile mici ale lacului se învolburau leneșe până departe, oferindu-i o stare de bine cum de foarte multe perioade nu mai încercase. Iar prezența Kristinei, blândă și duioasă, îi calma senzocugetul înflerbat, așa cum nimeni până atunci n-o mai făcuse.

— De ce ai venit aici?

Întrebarea ei sosi ca un susur moale de izvor, abia prelingându-se printre buzele-i calde. Se încurcă și nu știu ce să răspundă; sau, mai curând, nu avu încredere în răspunsul pe care-l avea de oferit. Se mulțumi numai să ridice din umeri și să tacă.

Fata îi respectă tăcerea clipă lungi. Liniștea din parc, clipocitul abia sesizabil al valurilor ce se spargeau de bordura pseudobetonată a malului, ei doi pe o nișă-bancă, doar ei doi... Noutatea situației îl răvășea pe Jim, îl purta într-un întreg vârtej de pseudoemoții cludate, de la pacea interioară ce-i amintea de clipele inițialității, la stânjeneala primelor confruntări ce sfârșiseră în aitercații. Se scutură de toate printr-un efort de senzovoință și întrebă, la rândul său:

— Dar tu de ce-ai venit aici?

Kristine întoarse capul spre el, încet, ca într-o reluare, și-l privi fix cu ochii ei mari și albaștri.

— Așa cum n-am primit nici un răspuns la întrebarea mea, nici tu n-ai trebuit să primești vreunul..., murmură ea.

— Nu te oblig, replică Jim. Dacă nu vrei să-mi spui, nu-mi spune...

— Descărcarea senzoeului în fața unui necunoscut poate fi considerată drept o spovedanie... Însă pentru a te spovedi îți este necesară și puterea de a o face.

Jim își sprijini coatele pe genunchi și-și propti bărbia în palme, ațintind privirile spre apa vălurită de briza ușoară.

— Vrei să mi te spovedești?

— Nu știu ce vreau, șopti ea. Am venit încoace din dorința de a mă senzosiți liberă înainte de luarea unei decizii hotărâtoare...

Lăsă fraza suspendată, dar Jim nu interveni. Așteptă ca ea să continue.

— Pseudosăptămâna viitoare urmează să mă căsătoresc, zise Kristine. Dar nu sunt convinsă de justetea acestui pas...!

— Îl iubești? o întrebă el, fără să întoarcă privirea.

— Nu știu...

— E frumos?

— Da.

— E bun cu tine?

— Da.

— Te iubește?

— Da.

— Îți poate asigura un viitor?

— Și încă ce viitor!

— Atunci, nu văd ce anume te-ar putea opri să nu accepți?

Kristine îl apucă de mână și-l obligă să o privească.

— E un Real..., murmură ea.

Atunci când Senzolumea a căpătat statut legal, oamenii erau deja obișnuiți cu semenii lor ce viețuiau în Rețele. IA-urile copiaseră până în cele mai mici detalii Lumea Adevărată — Reala, cum o denumiseră ele —, iar această similitudine a implicat, bineînțeles, atât lucrurile bune, cât și pe

cele mai puțin bune. Având în vedere acest lucru, dezvoltarea ulterioară a Senzolumii a întâmpinat aceleași dificultăți pe care, de-a lungul istoriei, le întâmpinase și societatea umană. După o vreme, lucrurile au căpătat stabilitate, dar cu toate acestea...

Jim făcu ochii mari. Nu-i venea a crede. Cum adică, un Real?! Așa ceva nu era posibil!

— Îți bați joc de mine? făcu el iritat.

— Nu, îi răspunse fata simplu, clătinând din cap cu convingere.

Jim înțelese că spusese adevărul. Și senzoeul i se zvârcoli, realizând implicațiile vorbelor ei. Dar nu, nu avea cum să fie adevărat! Niciodată nu se mai întâmplase așa ceva... Execută rapid o întoarcere în Trecut și caută un precedent. Zădărnice. Nu exista așa ceva. Și chiar dacă ar fi existat, își spuse el, n-ar fi fost la îndemâna Generală. În cele din urmă se dădu bătut.

— Cum l-ai cunoscut? întrebă.

Kristine nu-i răspunse imediat. Își aprinse o nouă pseudoțigară și-i mai oferă și lui una. Apoi, așezându-se mai comod pe nișă-bancă, începu:

— Sunt inițiativa proiectului "Integration"...

Jim ridică din sprâncene, senzouluit. Abia acum o recunoștea. Da, era chiar Kristine Haveit!

— Înțeleg, spuse. Te rog, continuă.

— Ei bine, urmă ea, prima dată când l-am întâlnit, a fost în timpul negocierilor preliminare ale Tratatului de Neagresiune. Acum mai bine de șase Reallani... După cum probabil știi, gradul nostru de dependență față de ei este mai ridicat decât al lor față de noi,

chiar dacă, de multă vreme, Reala nu mai poate funcționa la întreaga capacitate fără noi...

— Lucrul ăsta îl cunoaște și-un inițial, o întrerupse Jim, nerăbdător. Te-aș ruga să treci peste amănuntele de genul ăsta.

— Nu te pripi și ascultă, îl domoli ea. Deci, atâta timp cât au durat negocierile, am avut posibilitatea să ne vedem. Mi-au atras atenția privirile lui insistente, încercate de dorință și am căutat să aflăm mai multe despre el. Am descoperit astfel că era unul dintre cei mai valoroși specialiști reali în tehnica VT și m-am pseudogândit că n-ar fi tocmai rău dacă i-aș putea câștiga votul în favoarea noastră înaintea scrutinului oficial. Așa că, într-o seară, l-am apelat și am stat de vorbă...

Jim aruncă chiștocul pseudoțigării în apă și se întoarse spre ea.

— Cum adică, l-ai... apelat? Ai putut depăși barierele?!

Fata zâmbi într-un fel ciudat și-l măsură încet cu privirea.

— Nu l-am apelat în adevăratul înțeles al cuvântului. Bineînțeles că nimeni n-o poate face fără a-și pune în pericol senzoeul...

— Atunci, cum ai procedat?

— Am executat o... substituie.

Jim clătină din cap, neconvins, refuzând să accepte explicația ei. Își bătea joc de el, sau ce?! O cercetă din nou, cu insistență, încercând să descopere și altceva pe chipul ei în afară de frumusețea aceea perfectă. Deveni senzoscîntent de feminitatea ei și nu putu nega uriașa atracție pe care o senzosiți brusc față de ea. Probabil că așa începea senzodragostea, își zise.

— Nu te cred, spuse în cele din urmă. O substituie te-ar fi împărțit în grupări senzoriale extrem de dificil de reunit după aceea. Te-ai fi împrăștiat în Senzolum pre-cum fumul pseudoțigarilor ce-au ars adineauri... Și-apoi, ți-ar fi fost necesară o mare cantitate de energie.

— E ușor de rezolvat o astfel de problemă dacă deji un post chele în proiectul "Integration", explică ea, zâmbind înțeleghătoare față de năvitatea lui.

Jim Hattrick își arată iar scepticismul. Strânse din buze strâmb. Nu cunoștea decât foarte puține detalii ale proiectului "Integration", nu-l interesase să-și încerce senzomemoria și cu așa ceva, erau alții care-o puteau face în locul lui, așa că acum nu prea avea contraargumente. Cu toate acestea, spiritul său de contradicție nu-i dădea pace, chinându-i senzooul.

— Bine, acceptă în cele din urmă. Să presupunem că ai reușit o substituie și te-ai putut regropa în Reală. Cum a decurs întâlnirea cu el, cum a reacționat?

— S-a arătat surprins de apariția mea, însă și-a revenit rapid după ce m-a recunoscut. De altfel, după cum mi-a mărturisit ulterior, mă aștepta, știa că, într-un fel sau altul, mă voi duce acolo...

Urmă o pauză mai lungă și Jim descoperi pe chipul ei o umbră de pseudonostalgie. Ceea ce nu însemna decât că fetei îi plăcuse acolo, în Reală, că se simțise bine în preajma... realului ăla. Un sămbure de senzogelozie se sparse undeva, în interiorul senzooului său și Jim îi simți rădăcinile firave prinzând viață. Da, trebuia să recunoască până la urmă, îi plăcea Kristine, îi

plăcea cu adevărat!

— Ce-ai discutat? întrebă.

— Mai nimic, prima dată, șopti fata. Ne-am cercetat, pur și simplu, unul pe altul, vreme îndelungată și, în final, și-a bransat sinele la Senzolum...

Comunicarea pur informațională dintre Reală și Senzolum a fost principalul inconvenient al incompatibilității sociale dintre cele două lumi; acesta era singurul fapt care, în concepția oamenilor, făcea distincția dintre Lumea Adevărată și Senzolum, în concepția unora reprezentând chiar bariera care ferea omenirea de invazia IA-urilor. Aceasta până când Mark Tayswon...

Jim ridică mâinile în sus și mai că sări de pe nișă-bancă.

— Stai puțin! izbucni el. Ce vrei să spui cu "s-a bransat la Senzolum"?! Așa ceva e imposibil!

— Totul e posibil, Jim! Totul! exclamă ea cu convingere. Ți-am explicat mai devreme că el este un excelent specialist în tehnica VT. Dar nu s-a ocupat numai de așa ceva... Împreună cu un grup de prieteni, au creat o... punte.

Jim nu mai înțelegea nimic.

— Ce fel de punte?

— Între Reală și Senzolum.

— Dar această... punte, sau cum vrei s-o numești, exista deja?

— Într-adevăr, însă numai la nivel informațional. Ei au descoperit o cale prin care de poate atinge comuniunea senzorială. Prin intermediul unor neuromufe implantate în creierul lor, pot accesa Senzolumul direct, pot simți la fel cum senzosițim și noi! Ți dai seama ce înseamnă asta?!

Jim clătină din cap și oftă adânc. Kristine se ambalase puternic în timp ce-i explicase și, probabil datorită acestui lucru, devenise și mai frumoasă; ochii ei albaștri ardeau de exaltare, senzosemiment pe care, din păcate, el nu-l putea percepe gândindu-se la toate spusele ei.

— Mai dă-mi o pseudoțigară, te rog, ceru.

Fata scoase iar pachetul și își aprinseră al treilea rând de pseudoțigară.

Dacă i-ar fi spus cineva vreodată lui Jim că în această pseudozi va întâlni jumătatea lui în pseudopersoana Kristinei, i-ar fi răs în față cu sarcasm, căci se cunoștea pe sine îndejuns de bine pentru a nu se lăsa amăgit; nu ar fi fost în stare să se abțină de a mai discuta în contradictoriu, indiferent cine i-ar fi fost interlocutorul. Dar iată că acum nu mai putea scoate nici un cuvânt, grămada de contraargumente din senzominte l se transformase în ceva fără nici un fel de valoare, cauzându-i o pseudostare de pierdere senzorială, de blocaj interior. Și totul datorită Kristinei!

— De ce mi-ai mărturisit toate astea? o întrebă.

Mâna fetei se ridică spre chipul lui și degetele ei fine îl mângăiară obrazul. Pseudoaatingerea îl răscoli profund, înfierbântându-i senzooul.

— Fiindcă trebuia să încep cu cineva..., șopti ea.

— Dar de ce tocmai eu?

— Erai singur pe această nișă-bancă, departe de semenii, la marginea Senzolumii... Ești un singuratic, Jim și...

Se opri și trase alene un fum din pseudoțigară. Jim așteptă să continue, însă ea tăcu.

— Spune mai departe, o îndemnă.

Ea ridică privirea spre pseudocerul albastru.

— După întâlnirea cu Mark — oh, scuză-mă dacă nu ți-am spus mai înainte că se numește Mark! — a urmat o serie de alte întâlniri, cu el și cu prietenii săi. M-am dus eu acolo sau au venit ei aici...

— Parcă spuneai altceva? Intervenii el nervos. Vorbeai despre mine...

— Ai răbdare, Jim, ajung și acolo, înclină ea din cap. Ceea ce doresc să află e că am inițiat deja un proces care nu mai are cale de întoarcere. După cum știi, acum șase Realiții s-a semnat Tratatul de Neagresiune din cadrul proiectului "Integration", de pe urma căruia beneficiem de o Senzolumă curată, fără pseudoboli virotice, iar ei nu cer altceva în schimb decât supraveghearea continuă a sistemelor. Cu toate acestea, relațiile dintre noi, la nivel general, au rămas încordate. Oricând poate izbucni un conflict de interese care să degereze într-o conflagrație. Inițial, am pseudogândit proiectul "Integration" ca o alternativă la ceea ce s-ar putea întâmpla. Dar pe atunci nu știam nimic despre descoperirea echipei lui Mark, nu aveam habar ce înseamnă o adevărată comunicare senzorială între noi și ei...

— Dar care-i rolul meu aici?! o întrerupse el, vizibil încordat. Nu înțeleg?!

Kristine oftă și surâse încântată.

— Oh, Jim, chiar și reacția ta de acum se încadrează în pseudoprofilul pe care bănuiesc că îl ai!

— Spune o dată ce-i de spus și nu mă mai fierbe atât!

— Ei bine, în urma investițiilor noastre, am ajuns la concluzia că tu ești exact pseudopersoana care are

puterea să realizeze comuniunea!

Descoperirea unei alte civilizații decât cea umană a reprezentat visul de aur al omenirii. Însă se puneau întrebările: oamenii vor fi în stare să-l înțeleagă pe ceilalți? Cealaltii vor fi în stare să-l înțeleagă pe oameni?...

Jim nu scoase nici un cuvânt. Ultimele ei vorbe îi întăriseră convingerea că întâlnirea dintre ei doi nu era o simplă întâmplare, că totul fusese premeditat cu grijă. Fata îl lăsă să rumege agale informațiile, iar când consideră că el e pregătit, continuă:

— Tu ai fost întotdeauna privit ca un neadaptat, totdeauna te-ai situat pe o poziție greu acceptabilă de către ceilalți. Spiritul tău de contradicție ți-a format o senzoimagine care va servi scopurilor noastre...

Jim ridică ochii spre ea.

— De acord cu tine, spuse ușor, dar cum crezi că voi putea convinge pe alții, când eu însumi nu pot fi convins de nimic?

Kristine surâse cu subînțeles.

— Te vei convinge, spuse. Atunci când vei merge cu mine în Reală...

— Eu, în Reală?! hohoti Jim cu sarcasm. Habar n-ai ce vorbești!

Fata îl lăsă să se potolească și căzu pe pseudogânduri. Observase felul în care Jim începuse să o privească și-și dăduse seama ce anume se întâmplase în senzeul lui. Așa că se întoarse hotărâtă spre el.

— Ți-am mărturisit că urmez să mă căsătoresc cu Mark, zise ea. Și că eram indecisă...

El înclină din cap aproba-

tor, iar ea continuă:

— Ei bine, acum știu ce-am să fac! Atunci când vom merge în Reală, am să-i prezint lui Mark refuzul meu!

— De ce?

— Fiindcă mă voi mărita cu tine!

Senzeul lui Jim fu parcă aruncat într-un vârtej de pseudomoții. Un amalgam de senzații îl răscoli profund, dar deasupra tuturor percepse încredere și siguranță. Își dădu seama că fata îl acaparase și că asta era singura cale de a-l convinge să accepte rolul impus de ea. Totul părea brusc și fără sens, dar poate că așa era pseudodragostea de care tot vorbisese poetii Reali. Poate că așa trebuia să fie...

Se ridică de pe nișă-bancă și o privi pe fata de sus. Ea îi zâmbea plină de siguranță și... era atât de frumoasă! Ah, atât de frumoasă! Kristine... Și Jim știu atunci că ea urma să reprezinte celălalt senzeu al său, pentru totdeauna.

Îi întinse mâna și o ajută să se ridice.

Iar ea îl cuprinse cu brațele pe după gât și întinse buzele tremurătoare spre gura lui. Înainte ca senzosărutul să-i unească, murmură stins:

— Vom pătrunde împreună în dualitate, Jim. Și dualitatea noastră se va transforma în dualitatea Senzolumii cu Reală. Iar inițialii noștri vor crește și se vor dezvolta în Senzoreală...

O sărută încet, știind că totul avea să fie așa cum spusese ea. Și, în vreme ce senzosărutul îl răscolea profund, încercă să-și imagineze cum va fi pseudoviața lor în Senzoreală...

TED REYNOLDS

Rătăcind prin toate casele voastre

Dar Zodiacul? O temă atât de interesantă să nu aibă nici o legătură cu Dumnezeu? Ted Reynolds (n. 1938) vă plimbă printr-o serie de lumi stranie, care au totuși un fir comun.

Tăcerea se lăsă peste regiunile umbrite și reci dinspre est. Jos, deasupra orizontului, se întindea o linie de căldură de-abia vizibilă. Văzduhul era absolut nemișcat.

Rădăcinile lui Thomas Simmons strângeau puternic solul ținuturilor de sus. Arborele își închise și deschise umbrela, agitat, testându-i funcționarea. Pe măsură ce treceau clipele, iar hotarul îndepărtat se lățea, luminându-se spre ultraviolett, crescând fără oprire pe cerul întunecat, Simmons începu să simtă obiectele din imediata lui apropiere și se strădui să-și extindă percepțiile cât mai departe.

Căldura se împrăstie peste ținut și pantele estice începură să se contureze din gerul nopții. Simmons stătea în punctul cel mai înalt al trecătorii joase dintre dealuri, către care se îndreptase arborele cu o zi în urmă. În jos, către est, terenul era sterp cale de câțiva kilometri, presărat doar de un rând regulat de mușcători cenușii. Simțindu-i prezența, aceștia alcătuiseră în timpul nopții un cordon, de-a curmezișul trecătorii. Simmons le putea

zări strălucirea mată a plăcilor dorsale, pe când îl așteptau printre tulpinile fragile crescute peste noapte.

Lumina continua să se întindă. Prima briză avertizatoare trecu pe lângă el, îi fâlfâi frunzele și-i agită umbrela pe jumătate deschisă. Simmons se pregăti pentru răsăritul soarelui.

În josul trecătorii, dincolo de mușcătorii ghemuiți, cu mult după locul în care începea câmpia, o cupolă uriașă descria un arc larg, sclipind purpuriu în zori. Acoperea majoritatea terenului pe care Simmons spera să-l traverseze. Arborele îl observă, căutând calea cea mai bună de a-l ocoli. Trebuia să cotească la stânga, într-un unghi cât mai strâns cu putință.

Trecând peste orizontul îndepărtat, marginea soarelui tăie o brazdă imensă peste limitele percepției sale. Se ridică, rotund și violent, cu suprafața sa orbitoare mult prea puternică pentru a-l observa direct. Dinspre orizont se înălțau dăre lungi de vapori sticloși, atrași irezistibil în sus de puternica lui chemare termică.

Cu o declanșare neașteptată, vântul de zori izbi ca o piatră. Văjâi și țiu prin

ramurile sale. Simțind cum îi cedează rădăcinile, Simmons își recalculă traiectoria și apoi, când uraganul atinse intensitatea maximă, își retrase rădăcinile și orientă umbrela către vânt. Imediat fu măturat în jos, spre mușcătorii care așteptau. Măsurându-și precis fenta, arborele lunecă treptat în lateral, către mușcătorul situat în extremitatea stângă a trecătorii; la numai câteva sute de metri distanță, lăsă aerul din marginea conducătoare a umbrelei, se răsuci rapid la dreapta, coborîndu-și toate ramurile și lipindu-le de trunchi, iar vântul îl purtă la câțiva centimetri de cleștii mușcătorului.

Scăpat, Simmons redeschise umbrela și continuă să se lase împins de vântul zorilor. Amuzat, simți înapoia sa că mușcătorul care îl scăpase, în zelul lui, își depășise centrul de greutate; vântul îl prinsese și se rostogolea în josul pantei, din terasă în terasă, risipind fragmente de sol în aer la fiecare izbitură. "Mușcători proști", se gândi Simmons și îl uită, privind spre următorul obstacol.

La cincizeci de metri sub el, solul dispăruse într-un nor clocotitor de praf, prundiș și bucăți de tulpini crescute peste noapte, măturate de vântul din zori. Soarele încă nu limpezise orizontul; știa însă că furtuna avea să se oprească brusc, așa cum și începuse. Gândindu-se rapid, Simmons își dădu seama că cupola se întindea prea mult în drumul său pentru a reuși să treacă peste vârful ei. Ca să fie sigur, trebuia să încerce să zboare peste curba cupolei, într-un punct situat cât mai jos posibil, pentru ca să nu se accidenteze prea rău în cazul unei căderi provocate de oprirea vântului înainte de saltul său.

"Dar, pe de altă parte", îi apărură pe neașteptate un gând, "dacă ținesc chiar punctul ei cel mai de sus..."

Arborele începu să flexeze mușchii-coardă care controlau umbrela.

"Stai puțin", se gândi Simmons, "asta-i

o nebulie. Vârful e la două sute de metri înălțime. O cădere de acolo m-ar ucide."

Încercă să strângă umbrela la loc, dar extremitățile nu-l ascultau.

"Știu ce fac", rosti arborele. "Taci și gustă plăcerea zborului."

"Cine ești?" întrebă Simmons. "Credeam că sunt eu."

"Nu știu cine ești tu", răspunse arborele, "dar, în nici un caz, nu ești eu. Ești un fel de pasager clandestin. Azi dimineață te-am remarcat pentru prima dată în mine."

Umbrela se ascuți, ca să mențină arborele în linia dreaptă spre vârful cupolei. Se înălța tot mai sus deasupra câmpiei care, acum se micșorase sub rădăcinile sale. Bolovanii risipiți, iviți prin praf, se răsuceau dedesubt ca niște așchii zburătoare de plante, ciopârțite de vânt. Cupola purpurie se apropia tot mai mult.

"Zău dacă nu credeam că ăsta eram eu", repetă Simmons.

"Nici vorbă", gândi arborele. "Eu am fost dintotdeauna eu. Uite, nu mă supără prezența ta, dar acum vine o chestie cam delicată; vrei să taci puțin?"

Simmons amuți și privi cupola masivă care zorea spre ei. Era extrem de zăpăcit și destul de nervos. Din câte știa, acesta era singurul trup pe care îl avusese și singurele simțuri cu care era familiarizat; dacă nu-i aparțineau, atunci unde erau ale lui? Singurele amintiri pe care părea să le aibă îi aparțineau arborelui-umbrelă; de pildă, că o cupolă ca aceea, ce putea fi întâlnită doar o dată într-o duzină de ocoluri ale planetei, era ridicată de creaturi non-arbori de pe altă planetă, fiindte atât de indiferente față de peisajul înconjurător, încât nu ieșeau niciodată din carapacele lor. Cum putea să-și amintească aceste lucruri dacă nu erau propriile lui amintiri? Ceva părea în neregulă.

"Faptul că-mi împart amintirile cu tine", i se adresă arborele-umbrelă, "nu înseamnă

că sunt ale tale. Acum, păstrează-ți gândurile în tăcere sau o să avem amândoi necazuri. Sau ai uitat ce se poate întâmpla dacă fac o greșală?”

Simmons se gândi cât putu mai în liniște. Dacă vântul de zori înceta înainte ca ei să ajungă la cupolă sau de partea cealaltă, înainte ca să fi coborât suficient de jos, totul se sfârșea. Urmări manevrele experte ale pilotului său, cu destulă îngrijorare personală, simțind jocul subtil al mușchilor de ghidare prin fiecare ramură și crenguță, în vreme ce arborele lupta cu vântul pentru viețile lor.

Cronometrare perfect; atunci când rădăcinile trecură peste vârful curbat, ciclonul se potoli, iar arborele coborî doar câțiva metri, căzând pe curba descendentă a cupolei și alunecând pe ea, apoi aterizând în picioare pe sol, la câțiva metri de cupolă.

“Frumos executat”, rosti ușurat Simmons, după o clipă. “Într-adevăr, minunat. Nu cred că eu aș fi putut face așa ceva.”

“Mie-mi spui?” gândi arborele, gâfâind puțin. Deja își înfipsese rădăcinile în lut. “Abia așteptam așa o găselniță. Acum sunt plantat la adăpostul celui mai bun paravan pe care l-am văzut în viața mea. Cu nițel noroc, sunt apărat de vântul de zori. Multă vreme m-am întrebat cum ar fi să stau câteva zile în același loc. Acum poate că o să aflu.”

Aerul de sub cerul acum împestrițat cu cald era aromat cu gusturi acrișoare. Un râuleț de efluvii delicioase se scurse de pe cupolă. Simmons putea deja să simtă rădăcinile arborelui îmbibându-se cu materie hrănitoare din sol.

“Pot rămâne aici, cu tine?” întreabă Simmons. “Măcar până descopăr cine sunt? Dacă ești într-adevăr sigur că nu sunt tu.”

“Nu prea depinde de mine”, răspunse copacul, cu indiferență, fiind mai preocupat

de cele ce îl înconjurau. “Totuși, mi se pare că ai și început să pleci.”

Simmons simți și el un fel de rarefiere a simțurilor, o amorțeală în jurul marginilor percepției sale. Prezența lui acolo, în arborele-umbrelă, începea să fie, într-adevăr, problematică.

“Dar atunci”, gândi Simmons disperat, “dacă eu nu sunt tu, cine sunt eu?”

“Nu știu”, gândi arborele. “Dar îți sugerez să afli. Nu poți să faci nimic ca lumea până nu știi cine ești. Baftă!”

Simmons încercă să se mențină, însă avea impresia unei lunecări; întâi se topi senzația frunzelitelor delicate, apoi a ramurilor perfect articulate și apoi, smuls din conștiința intimă pe care o împărțise cu copacul, fu rupt de legătura centrală, complexă, cu singura ființă pe care o știa. Plecă, jelind, din trupul pe care îl crezuse al lui și gerul îl învălui. Dacă aceea nu era moartea, semăna foarte mult cu ea.

Bărbatul din pat se foi puțin. Silueta de lângă el se aplecă atentă înainte.

— Tom, mă poți auzi? Simți ceva?

Ochii celui din pat nu se deschiseră. Șopti câteva cuvinte:

— Dar cine sunt eu? Cine sunt eu?

— Ești Thomas Simmons, vorbe repede și distinct omul de lângă el. Poți să mă auzi?

Capul bărbatului se legănă foarte ușor dintr-o parte în alta.

— Asta știu, murmură el răgușit. Dar cine sunt eu?

Brusc, trupul îi încremeni, orice mișcare se opri și, oriunde ar fi fost Thomas Simmons, el nu se mai găsea în corpul acela de pe pat.

Se găsea undeva în altă parte.

Un lucru părea limpede. Nu mai era oaspetele arborelui-umbrelă. Nu știa încă al cui oaspete putea fi. Sau spera, poate, că de data aceasta era el însuși. Asta ar fi fost o ușurare.

Prin simțurile văzului, pipăitului și presiunii soseau mesaje contradictorii, care îl zăpăceau. Încercă să le sorteze. Era presat puternic pe un mediu solid, în vreme ce altul, mai vâscos, curgea pe lângă el. Poziția lui era totuși înclinată. Culoarele se intensificau, se amestecau și se întrerupeau, plutind într-o direcție generală. Potrivi în toate felurile elementele acestea, încercând să le ordoneze într-o structură care să aibă sens.

Aici nu exista nimic din identificarea aceea imediată și lipsită de efort cu trupul, mediul și amintirile care îl făcuse să creadă că el însuși era arborele-umbrelă. Mintea interioară a gazdei sale, presupunând că avea așa ceva, continua să-i fie opacă.

În fața vederii sale se întindeau câteva membre curbe, terminate cu discuri octopoid. Acestea se atașau metodic pe suprafețe, trăgând încet înainte trupul în care se trezise. Totuși, el însuși nu avea nici o legătură cu voința care îi deplasa.

“Hei”, gândi Simmons cu prudență. “Este cineva aici?”

Nici un răspuns din partea presupusei sale gazde. Extremitățile își continuară pipăitul lent, găsiră o suprafață convenabilă, aderară puternic de ea și mai propulsară corpul plat cu câțiva centimetri înainte.

Deplasarea avea loc de-a curmezișul și în susul unei suprafețe metalice plate. Trunchiul, ca de calcan, era tras în sus după tentacule, asemeni unui sac doldora. Cam vreo zece centimetri cubi de lichid cu o spumă ciudată și grea plescăia sub corp, curgând în josul pantei. Tentaculele se întinseră din nou și traseră iarăși.

“Mă poți auzi?” întrebă Simmons. “Alo!” Nici un răspuns; deși, cumva, Simmons simți o susurare stranie, un țuit crescând și coborînd, urmând lent mișcarea trupului. Aparent, creatura fredona în timpul lucrului.

Se deplasa în susul unui șanț adânc de

un metru, testând și atingând pereții pe măsură ce urca. Ajunse la un punct în care latura șanțului era umedă, cu o salbă de picături, o topire incipientă a metalului. Tentaculele pipăiră o clipă zona. Apoi, unul dintre ele se îndoi înapoi spre o pungă dintre umerii cocoșați, extrăgând puțină pulbere. Frecă după aceea câteva straturi de pudră peste zona slăbită. Apoi își urmă ascensiunea cu aceeași persistență lentă.

Pe suprafața pe care se târau, se simți o ușoară tremurătură și gazda se strânse laolaltă, ascunzându-se. Un vuiet de deasupra, o creștere bruscă a presiunii și, deodată, fură complet scăldați într-un șuvoi de lichid cald ce se scurgea de sus. Acest nou fluid își menținea nivelul, amestecându-se cu celălalt.

Fredonatul se opri și, în cele din urmă, gândurile încete ale gazdei lui Simmons ieșiră la suprafață:

“Așa cum era de așteptat. Fleltul s-a topit. În curând va urma topirea metalului Rayl. Testul final al canalelor mele. Până acum merge bine.”

Se târî pe o altă distanță scurtă, apoi se opri brusc, străbătut de un gând nou.

“Dar metalul Flelt nu curge drept în josul pantei, așa cum ar trebui. Parțial, vine dinspre sfertul vestic. Asta nu era de așteptat.”

Se strânse iarăși în el, gândindu-se.

“Dacă masa de Rayl o să curgă și ea dinspre vest, s-ar putea să-mi fărâme pereții canalului. Asta ar opri curgerea corespunzătoare a topiturii. Totuși, eu am verificat în mai multe rânduri sectorul vestic. Ce poate să abată curgerea?”

“Nu mă întreba pe mine”, făcu Simmons. “Eu sunt aici doar ca pasager.”

Gazda, absorbită de propriile ei gânduri meticuloase, îl ignora.

“Porțiunea superioară a acestui canal este aproape sigur în ordine. Am verificat-o ieri. Dar divergența aceasta nouă îmi poate strica tot planul. Trebuie cercetat. Da, trebuie să examinez sectorul vestic.”

Se întoarse greoi către latura canalului și ridică membrele tentaculare până pe vârful malului. Se trase puternic, ridicându-și întregul corp deasupra malului. Aici se întinse, din nou, ieșit pe jumătate din metalul lichid și cercetă panta ascendentă pentru anomalii ale vederii sau presiunii.

"Acolo sus este ceva care n-ar trebui să fie", gândi el. "Un perete, un stăvilă nedorit."

Se opri o clipă ca să analizeze situația.

"Topitura deviată de bariera aceea va năruî pereții canalului meu. Trebuie să o distrug cât mai rapid."

Se târi în susul pantei, privind bariera pe măsură ce se apropia.

"Da, este toată din rocă Gurjek și Krohn. N-o să se topească. Asta nu e ceva natural. Este un lucru artificial și trebuie să-l distrug."

Ajungând la barieră, gazda începu să smulgă bucăți din zid cu membrele sale puternice și exercită presiune înainte și înapoi, dizlocând materialul și rostogolind fragmentele în josul pantei.

"O spărtură suficient de mare aici", gândi el, "și topitura va putea să treacă fără să-mi mai pericliteze canalul."

Presiunea crescuse brusc în atmosferă și, după o clipă, în fluidul înconjurător; deși nu era detectabil în termeni acustici, fără îndoială, era un urlat furios. Gândurile dintr-o altă sursă urmau imediat, reci, grele și directe.

"Nu o să-mi distrug zidul. Încetează imediat."

Gazda lui Simmons dizlocă metodic o altă bucată mare de rocă și o azvârli în jos, înainte de a se întoarce greoaie spre stânga. Din direcția respectivă se apropia o altă creatură; și, presupunând similaritatea speciilor, Simmons observă că propria sa gazdă era mult mai complexă decât își dăduse seama. Înapoia capului plat și a membrilor anterioare se ridicau proeminențe și cavități de armură blindată, fiecare

cu propriile ei membre și organe minuscule. Era un peisaj în miniatură. Aparent, era întruchiparea inerției și, în plus, extrem de furioasă.

"Nu te vei mai atinge de peretele meu", bubuiră gândurile ei. "O să te fac bucățele și o să te azvârli în josul pantei."

"Peretele nu poate rămâne", replică gazda lui Simmons, neimpresionată de amenințarea ce se apropia. "Îmi distruge pregătirile mele de mai jos."

"Dar le face posibile pe ale mele", făcu celălalt. "Pleacă de aici, ca să pot reconstrui distrugerile tale."

"Nici nu plec, nici nu încetez", se încăpățână gazda.

Simmons simți tensiunea mușchilor, pe măsură ce picioare suplimentare se încordară cu fermitate, gata să se apere sau, la nevoie, să atace.

"Nevoile mele sunt esențiale. Am un plan ce trebuie îndeplinit."

"Planul tău n-are nici un fel de consecințe", declară sec noul venit. "În cazul improbabil în care nu ești refractar la rațiune, o să-ți explic, pe scurt și numai o dată. Zidul protejează o zonă a acestei pante de curgere a topiturii; la adăpostul zidului se găsesc structuri ridicate de mine în decursul anotimpului trecut, care trebuiesc protejate de topirea incipientă și reînghețare. Nimeni nu a mai avut un asemenea plan; este planul meu și-l voi duce la îndeplinire. Acum, du-te."

Retractându-și omoplații, gazda lui Simmons proiectă din corpul ei o cange lungă. Era ațintită către celălalt ca o lance.

"Fără valoare. Am auzit că asemenea domenii prostesc protejate sunt obișnuite în terenurile luxoase. Acum, eu, în speranța deșartă că te-aș putea convinge să te retragi și să-ți menții existența inutilă, îți voi explica planul meu care, într-adevăr, este ceva deosebit. Un plan amenințat de jalnicul tău zid. În jos-est de punctul acesta, cu o precauție și prevedere riemai-

întâlnite, eu am pregătit o serie de canale și ecluze, construite în întregime din materiale care nu se topesc, conducând la un complex de matrițe. Topitura va urma aceste canale, va intra în matrițe și se va solidifica după forma lor. Din ele voi obține unelte, scule și aparate pentru tăiat, săpat și construit de-a lungul sezonului rece, pentru a forma structuri și matrițe mai mari la următoarea topitură. Nimeni, cu excepția mea, nu ar fi putut realiza un asemenea plan măreț, și nici un cretin ca tine nu-l va ruina.”

“Destulă sclifoseală”, strigă celălalt. “Pregătește-ți un plan rapid de a-ți întâlni soarta, căci se apropie.”

“Băieți, băieți”, strigă Simmons, sau ceva în genul acesta; dar nu era pe lungimea lor de undă.

Cei doi începură să-și dea ocol stângaci, într-un fel de ritual monoton. Din susul pantei se făcu simțită o nouă

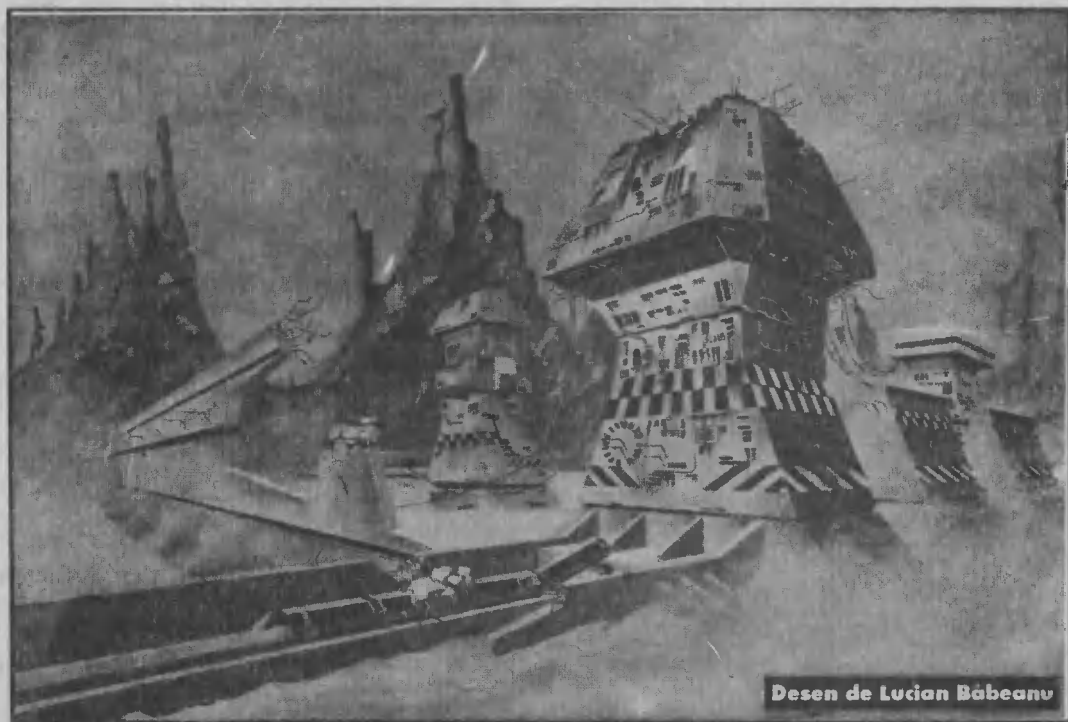
cutremurătură, mult mai puternică, și senzația a ceva extrem de greu și masiv prăbușindu-se către luptători. Ocolurile lor greoaie nu se întrerupseră, dar Simmons își închipui că lupta avea să izbucnească în curând. Se temea că Rayl se topise.

Nu fu deloc nefericit când se simți plecând, fiind retras de pe scena aceea. Pleca, cu siguranță; niște forțe inimaginabile îl smulgeau din interiorul gazdei sale temporare, azvârlindu-l iarăși neglijente în imensitățile pustii ale non-identității.

Pleoapele lui Simmons se deschiseră și femeia veni imediat lângă el, îndepărtându-i șuvițele de păr de pe frunte.

— Ușurel, Tom, rosti ea. Ai avut un fel de accident, dar ești pe mâini bune. Nu vorbi, dacă simți că ți-e greu.

Ochii lui Simmons o priviră un moment, apoi se deplasară, examinând uimiți restul încăperii. În cele din urmă, după ce

Desen de Lucian Băbeanu

căutase alte forme de comunicare ce păreau a fi inexistente în starea lui actuală, vorbi împleticit:

— Cred că nici ăsta nu sunt eu, rosti el, apoi amuți.

Femeia nu pricepu prea bine.

— Cred că acum o să te simți bine, spuse prudentă. Nu te obosi. Ore întregi ne-am făcut griji din cauza ta.

Thomas o privi din nou, întrebându-se cât avea să poată rămâne în lumea aceea.

— Nu știu nici scopul, adăugă el încet.

— Scopul cui, Tom?

— Asta nu știu.

Și, ca un val, fu târît inexorabil de talazul care îl purta, lăsându-i pe pat trupul nelocuit.

Simmons nu avea nici nevoia, nici șansa de a-și alege destinația. Nu era sigur dacă intrase într-unul sau în mai mulți, dar oricum, era ceva pregătit să-l preia. El/ei păreau mulțumiți să-l aibă. Era manevrat în poziție, pregătit, băgat în priză, pornit. Nu putea simți decât faptul că era manipulat până când, ca la apăsarea pe un buton, se găsi acolo. Nu că "acolo" ar fi avut cine știe ce determinare spațială; nu existau date senzoriale pe care să le poată izola, nu exista nici un corp, sau un mediu. Avea doar știința că se găsea într-un fel de apropiere cu niște ei/el foarte volatili, care erau conștienți de prezența lui, și doritori de comunicare.

"Salut." Oricum, dacă acelea nu erau cuvinte, sau dacă cuvintele nici măcar nu existau, aceasta era ideea. "Bine că ai reușit. Lume nouă. Cum ți-au mers treburile?"

Simmons se simți înconjurat de o jovialitate plină de bucurie.

Nu găsi nici un fel de organ de comunicare, totuși răspunsul lui porni, și păru înțeles.

"Cred că nu prea grozav."

"Păcat. Ei, acum e bine, a ajuns aici,

nu? Te supără să ne spui cine ești?"

În clipa aceea nu era întrebarea cea mai diplomată.

"Păi, nu sunt prea sigur", reuși Simmons. "Se pare că, în ultima vreme, n-am fost doar o singură... persoană."

"Nu-ți fă griji", îl încurajară prezențele/prezența prietenoasă. "Nu e limpede că are o amnezie? Nu-i nici un rău să întrebăm, nu? Fă-ne un rezumat rapid a ceea ce cunoști."

"Asta n-o să ia prea mult timp", făcu Simmons. "Nici măcar nu sunt sigur dacă cunosc ceva."

Un râs sănătos îi dădu înconjur.

"Atunci, e sigur că a venit acolo unde trebuia. Noi cunoaștem câte ceva despre toate. Cere și vei căpăta. Hei, amice, la ce sunt buni prietenii?"

Simmons renunță să mai caute un trup sau niște simțuri care, în mod vădit, nu-i erau disponibile.

"Atunci s-ar putea să-mi fiți de mare ajutor", începu el. "Dacă mi-ați putea da o idee..."

"Auzi, ești Fendrain? Crastit? Floxin? Pariez că e Chrondoseer; uită-te cât de zăpăcit este!"

"Nu am nici cea mai mică idee ce sunt", replică Simmons. "Zău."

"Asta e fantastic. Să verifice cineva. Putem să-l depistăm? Deconectează câteva circuite de la hotarul Grondel. N-avem nevoie de ele? Sigur, e o descoperire adevărată. Spune-ne ce vehicul ai?"

Îi trebuiră câteva clipe ca să-și dea seama că ultima întrebare îi era adresată lui.

"Nu știu cine ar trebui să fiu", repetă el. "Sau ce ar trebui să fac. Sau orice. Sper că mă puteți ajuta. Cine sunteți?"

"Pur și simplu, noi", replică iute glasul, o singură intonație prin toate vocile. "Nu e nicăieri de pe aici. Cel puțin pe o rază de câțiva parseci. Băiete, ăsta cu siguranță este un receptiv TP larg deschis. Putem

să-i determinăm direcția sursei? Nu încă, dă-mi timp, da?"

Simmons se strădui să se ridice la suprafața torentului de cuvinte.

"Hei, alo, păreți că știți mult mai multe decât mine despre toate astea. Nu-mi puteți zice și mie despre ce-i vorba? Sunt sigur că m-ar putea ajuta, mai ales așa cum sunt eu acum."

"Păi da sigur, amice. Se pare că ai nevoie. Pune întrebări, numai așa o să poți, vreodată, să afli ceva. Indiferent de unde vine, e aproape sigur că de la noi se îndreaptă spre nucleul galactic. Să vină oare din civilizațiile Shaft? Hei, tipule, ești de pe undeva de lângă Shaft?"

"Nu cred. Nu știu ce înseamnă asta."

"Hei, nu-i prea bine. Cinăva cu receptorul tău, indiferent de unde, ar trebui să-i poată prinde pe Shaft ca pe un fleac. Păi nu ți-am spus deja că are amnezie? Ia stai, am verificat dacă nu e un fals? Sigur că da, primul lucru, crezi că dormeam? Atunci e sincer. Pur și simplu ignorant. Șansele de rămânere sunt reduse; se găsește într-un ciclu alternativ pe care nu-l controlează."

Nervii lui Simmons se încordaseră la maxim, și rămase chiar el surprins de furia răcnutului său:

"VREȚI SĂ TĂCEȚI O CLIPĂ!"

În mintea lui se lăsă o tăcere bruscă.

"Uite," reluă el, "dacă n-am mult timp la dispoziție, hai să-l folosim. Întâi îmi spuneți voi câte ceva, și după aceea vă spun eu, câtă vreme mai rămân aici. E bine?"

O pauză scurtă.

"Corect. Păi, asta am și făcut, nu? Sigur că este. Nu trebuia să întrerupă. Te iertăm, n-ai educație; nu-i vina ta. Uită-te la afișajul ăsta, nu e de Omphalos. La dracu, știam asta, e de-afară spre nucleu. Auzi, prietene, pe unde ai mai fost în ultimul timp?"

"Dacă mă ascultați, o să vă spun. Cu puțin timp în urmă, am fost vreo două ore pe o planetă atât de fierbinte încât me-

talele se topeau și se solidificau ca gheața."

"Ai auzit? Da, seamănă cu chestiile de pe planetele interioare ale lui Menkar. Asta ar avea sens, dacă se rotește în sens opus acelor de ceasornic. Totuși, s-ar putea să ajungă pe Omphalos. I-ai auzit gândul despre gheață - asta îngustează destul domeniul în care se găsește planeta lui..."

Simmons emise un strigăt mintal.

"Așa e! Gheața este un fenomen normal pentru mine, iar metalele topite nu. Trebuie să fie de pe... Nu, stați, furtuna din zori mi se părea și ea destul de normală la momentul respectiv."

"Furtună din zori?" Glasul părea ațâțat. "Pe asta n-o știm. Spune-ne... Oh-oh, avem necazuri cu Grondel. Toată forța la graniță, și dă-i pe ei." Vocea se întrerupse brusc.

Simmons așteptă un timp, înconjurat de tăcere și de nimic altceva. În cele din urmă, gândi prudent: "Alo? Sunteți acolo?"

Glasul răspunse, mai reținut decât înainte.

"Parțial. Tu ești călătorul involuntar prin minți, nu?"

"N-am vorbit cu tine înainte?" întrebă Simmons.

"Probabil. Aproape sigur. Dar voiam să te întreb ceva."

"Bine", suspină Simmons.

"Uite despre ce-i vorba. Noi am înțeles că ai fost în situația de a avea simțuri perceptuale, da? Ne-ai putea spune cum este? N-am reușit niciodată să înțelegem clar."

"Simțuri? Vrei să descriu cum sunt?"

"Dacă poți."

Simmons se gândi puțin.

"Experiența mea e limitată, însă se pare că depinde de corpul în care te afli. Poate că îți dai seama de diferențe în distribuția termică, sau a lungimilor de undă optice, sau a gradientilor de presiune... indiferent. Apoi, toate astea sunt traduse într-un

spectru de diferențe calitative cu un... cu o senzație aparte."

Era destul de încântat de el însuși. Pentru întâia oară, în câteva ore de existență, se gândise și el la ceva; explicase, și se simțea grozav.

"Dar senzația?" insistă glasul. "Asta e partea pe care nu o înțelegem. Senzația cum este?"

"Mai întâi, spune-mi cum sunteți voi", zise Simmons, adăugând: "Cred că e rândul vostru la răspunsuri."

"Noi suntem... pur și simplu noi", făcu glasul. "Majoritatea celor peste care am dat par să aibă simțuri, dar nu ni le pot transmite și nouă."

"Aveți... corpuri?" întrebă Simmons.

"De unde să știm? Nu sunt conștient de așa ceva, însă, dacă ai dreptate în legătură cu simțurile, s-ar putea să le avem și să nu știm, este? Cu mult timp în urmă, am avut un vizitator care pretindea, în timp ce vorbea cu noi, că stătea în mijlocul unei câmpii acoperită cu milioane de cristale, strălucitoare și scânteietoare, zicea el; și credea că ele suntem noi. Dar nu suntem siguri; eu cred că ar fi putut să fie genul lui de glumă. Oricum... stai, începi să te duci! Îl putem ține? Împotriva Omphalosilor? În nici un caz, glumești. Hei, tipule, întoarce-te oricând, avem multe să te întrebăm; n-am reușit să aflăm de unde vii. Uite, o nouă construcție gânditoare la Malerithon, repede..."

Simmons se simți părăsit și cu legăturile tăiate chiar înainte de a fi smuls.

Ochii lui Simmons se deschiseră din nou. Chipul său păru complet surprins.

— Am mai fost pe aici înainte, nu? întrebă el. Unde sunt?

Lângă pat se afla aceeași femeie.

— Ești acasă, Tom. Te-am adus aici direct de la Laborator. Știi ce...?

— Ce mi se întâmplă? Ce se petrece? întrebă Simmons precipitat. Spune-mi

totul, ce înseamnă toate astea.

Ea îi îndepărtă cu blândețe părul de pe frunte.

— Continuăm să căutăm și noi un răspuns, Tom. Toată seara ai căzut într-o serie de come ciudate. Principalul...

— De ce sunt eu? Care e motivul acestui nonsens? Spune-mi ce știi.

— E timp suficient, Tom. Principalul este să rămâi liniștit. Pari a te simți tot mai bine de fiecare dată când ieși din comă. Crezi că poți mânca?z

Simmons se împinse în niște coate pe care, până în clipa aceea, nu știuse că le are.

— Eu aparțin locului ăsta? Acesta e corpul meu? Pot rămâne...

Încremeni o clipă cu capul ațintit spre femeie, apoi, încetișor, privirea i se îndreptă către un colț al tavanului, dar la o depărtare infinită de el. Buzele i se deschiseră.

— Omphalos? întrebă el și coatele îi cedară.

Femeia se aplecă și-i controlează pulsul. Întorcându-se, se adresează doctorului din celălalt colț al încăperii:

— Este iarăși inconștient.

— Ciclul rămâne constant, încuviință doctorul. În jur de două ore.

Femeia privi trupul acoperit cu pătura.

— Atunci, cheamă-mă peste două ore, rosti ea.

Făcu trei pași, se prăbuși într-un fotoliu și, în câteva secunde, adormi.

Prima reacție de panică a lui Simmons fu să-și țină respirația, ceea ce era evident o prostie. Dacă noul lui trup nu ar fi fost adaptat mediului, n-ar fi fost viu ca să-l primească pe el. Totuși, reținu reacția în lista lui mereu crescândă de posibile indicii importante; poate că el nu venea dintr-un organism care respira apă.

Fundul mâlos pe care se afla se întindea în toate direcțiile, dispărând în penum-

bră. În curând, peisajul fu înghițit de beznă. În compensație, el părea că posedă o capacitate extrem de utilă de a preciza poziția și substanța obiectelor aflate la distanțe destul de mari, din modul de curgere al curenților din jurul lui. Îi permise trupului său să observe împrejurimile și, la rândul lui, observă respectivele observații.

Plante șerpuite își legănav frunzele liniștite prin apa ce se învâртеjea ușor. Nu păreau prea complexe și simțea că nu aveau inteligența celeilalte plante pe care o cunoscuse, arborele-umbrelă; dar nu le scăpă din ochi. Observă, în același timp, la o distanță de mijloc, niște structuri turtite, acoperite cu mъл și cu muchiile tocite, care puteau să fie construite, sau puteau fi naturale. Din loc în loc, pe fundul plat, se vedeau bolovanii întunecați, de toate mărimile. Pe aceștia îi privi cu mai mult interes, simțind că el însuși semăna acum cu un bolovan, dar continuau să rămână nemișcați.

Simmons încercă să se miște, dar descoperi că nu putea. Indiferent ce solicita de la acest corp, nu obținea nici un răspuns muscular, lucru ce părea al dracului de nepotrivit, pentru supraviețuirea oricărei creaturi. Era limitat la simțurile sale, care nu includeau nici o gură sau urechi, pe care să le poată localiza. Există doar senzația, extrem de concentrată, a propriului său trup, vederea limitată și tabloul detaliat, construit de fiecare nuanță a direcției, presiunii, temperaturii și salinității curenților.

Se concentră iarăși asupra scenei din fața lui și căzu pe gânduri. Cu siguranță, bolovanul cel mai apropiat, aflat mai jos de el, se deplasase. Nu direct spre el, dar cu siguranță acum era mai aproape. Îl privi un timp, însă nu se mișcă.

Ceva din jurul său era familiar, undeva în adâncurile minții sale, unde nu putea încă ajunge; legănarea lină a plantelor acvatice, undele apei întunecoase, lipăitul

noroiului de lângă el. Pe de altă parte, cu siguranță, nu era câtuși de puțin familiar cu corpul însuși. Nu-și putea închipui de loc cum arăta.

Era sigur acum că bolovanul se deplasase din nou, câtă vreme fusese el neatent, mișcându-se oblic către stânga lui. Își concentrează percepțiile asupra lui, hotărât să nu-l mai scape.

Mult timp nu se întâmplă nimic. Apoi, departe în dreapta sa, simți erupția bruscă a unei bule mari, ridicându-se rapid prin apă. Ochii săi nu se mișcă, dar o percepse înălțându-se și lăsând în urmă niște tentacule lungi; de capătul unora dintre ele atârnav obiecte grele, asemănătoare cu bolovanii încrustați în mъл. Se ridică și dispăru.

Simmons tresări, constatând că "bolovanul" ajunsese, neobservat, doar la câțiva metri de el și îl privea impietrit. De la distanța aceea nu mai părea doar un simplu bolovan; Simmons presupuse că acum putea aprecia și aspectul lui exterior.

Corpul părea stângaci. Porțiunea superioară se umfla spre exterior ca abdomenul unui hulpav peste o curea prea strânsă. Figura, marcată simplu de cei trei ochi, era lătăreață; neașteptat, ochii erau de un albastru viu și pătrunzător. Pe toată lungimea spatelui și a părților laterale, creatura avea nenumărate franjuri sau cili, care se legănav delicat în curenți.

În absența oricărui aparat aparent de vorbire, Simmons se întreabă cum să comunice. Încercă să clipească semnificativ, apoi să-și agite cili presupuși, ambele fără succes. Ce trup nefolositor era acesta! Nu putea face nimic cu el.

În minte îi veni un gând. "Pleacă. Nu aparții locului acesta."

Simmons se blestemă în gând pentru faptul că uitase de posibilitatea telepatiei. Lăsă comunicarea pe seama reflexelor trupului său, în vreme ce el oferi con-cepte.

"Tocmai mă întrebam dacă acesta este, sau nu, locul meu. Ești sigur că nu este?"

Creatura se foi nervoasă prin mâl, câțiva centimetri într-o parte și cealaltă.

"Nu aici! Nu aici! Ești ceva din afară. Acum pleacă. Tulburi familia."

"Nu mă pot duce acasă la mine", protestă Simmons. "Nu știu nici măcar dacă am așa ceva, cu atât mai puțin unde există. Nu știu cum am ajuns aici, sau cum să plec."

"Aceeși poveste", făcu celălalt morocănos. "Asta spun cu toții." Se foi în noroi. "Dacă nu vrei să pleci, atunci taci. N-am chef." Închise ochii și senzorii de pe părțile sale laterale încremeniră.

Urmă o pauză lungă. Oricum, Simmons nu era sigur în legătură cu ce ar fi putut câștiga din continuarea conversației. Probabil că, în cele din urmă, avea să schimbe iarăși trupul. Dacă, dimpotrivă, se dovedea că trebuia să rămână aici, putea redeschide discuția atunci.

Nu se putea totuși lăsa în voia viitorului. Avea nevoie de informații. Își aminti: "pune întrebări, numai așa o să poți vreodată să afli ceva" și mai înainte: "nu poți face nimic ca lumea, până nu știi cine ești". Spera că erau niște sfaturi bune; nu avea nimic altceva.

Trezi căile gândirii.

"Realmente, îmi pare rău că te deranjez", gândi el, "dar, vezi, asta e situația mea" și, într-o rafală de amintiri, vărsă din el întâmplările ultimelor ore, un torent de imagini și senzații lipsite de cuvinte. Observă în șuvoi un firicel de auto-compătimire pe care neglijase să-l perceapă în el până ce fusese obiectivizat. Chiar așa de amărît să fiu? se întreabă.

Ochii creaturii se deschiseră brusc, privindu-l solemn o clipă îndelungată. Apoi emise un strigăt.

"Hei, Mama! Mama!"

De nicăieri, un bolovan mare apără din josul curentului.

"Nu mai striga așa, Zeef. Tăticul tău lucrează."

"Dar a-apărut încă un invadator în Corlee. Unul aparte."

"Și? Asta se întâmplă destul de des. Pentru asta este Corlee, nu-i așa, Zeeferry?"

"Însă ăsta are necazuri", insistă Zeeferry. "Ascultă, Mama", și tot conținutul experiențelor lui Simmons se deșertă într-o clipă într-o altă minte.

Simmons așteptă până ce nou-venita asimilă informația. Apoi, ea își întoarse ochii albaștri strălucitori spre el.

"Ei bine, sir, aveți într-adevăr necazuri, așa e?"

"La asta mă gândisem și eu", admise Simmons.

"Aș dori să te putem ajuta", urmă Mama, "dar nu prea văd cum. Cam tot ce putem face este să-i ținem pe Omphalos în ordine, fără să ne facem griji despre toate ființele ciudate ca tine, care există prin alte locuri. Sper, totuși, că o să-ți găsești drumul spre casă."

"Și eu", interveni Zeeferry. "Închii puieste-ți, să nu știi nici măcar unde ți-e locul. Aș înebuni!"

"Vrei să îmbruci ceva?" întrebă Mama. "Măcar atât îți putem oferi. Nici una din gazdele tale anterioare nu s-a gândit la așa ceva, spre rușinea lor."

"El nu poate mânca, Mama", spuse Zeef, pufnind a simpatie. "E un bebeluș."

Simmons constată că nu era surprins să stea acolo, pe fundul unei mări, iar doi bolovani să-i ofere supă de pui. Supă de pui! Asta de unde mai apăruse? O adăugă pe listă.

"Principalul ajutor pe care mi l-ați putea da sunt informațiile", sugeră el.

Mama tăcu o clipă.

"De fapt, n-ar trebui să-ți spun prea multe despre Omphalos", zise ea în cele din urmă. Nouă ne place ce avem aici și nu ne pasă dacă se împrăștie peste tot. Am

avut destui invadatori în trupul lui Corlee, deși majoritatea lor știau de unde veneau și ce căutau. N-ai crede ciudățeniile, adeseori neplăcute, care au stat acolo unde te afli acum, sir. Creaturi care voiau să ne cucerească sau să ne fure urmași, sau să ne oblige să construim pentru ei lucruri stupide, sau să ne devoreze drept hrană, sau să ne schimbe părerile... groaznic."

Suna teribil de deprimant.

"Trebuie să fie greu pentru Corlee", gândi Simmons, căutând în jur, fără succes, o urmă a unei ocupări anterioare.

Mama răs, un tril mental care obținut imediat din partea lui Simmons echivalentul unui surâs.

"Oh, de fapt, Corlee nu mai există", explică ea. "A fost un bebeluș care oricum ar fi murit. I-am păstrat funcțiile vitale, i-am amplificat glandele TP, iar restul creierului l-am îndepărtat. În felul ăsta, oricare dintre monștrii ăștia care topăie prin spațiu s-ar fi transformat tot într-unul din ei, înțelegi, nu în unul din noi. Și, bineînțeles, sir, dacă sunt imobilizați, mai devreme sau mai târziu se plictisesc și se întorc acasă. Nici o invazie reușită a Omphalosilor, nu știu."

Răs din nou, pe toată gama. Ca un paratrăznet, își spuse Simmons, apoi, gânditor, adăugă și lucrul acela pe listă.

"E drăguț din partea dumitale, doamnă, să-mi spui toate astea", făcu el. "Mai ales dacă ai motive de suspiciune față de străini."

"Ah, dar dumneata ai ÎMPĂRȚIT", zise Mama. "Ne-ai dat toate gândurile și senzațiile, domnule Simmons; cum să mai fim suspicioși acum față de dumneata? Nu că te-am fi înțeles foarte bine, însă dacă te-am citit, trebuie să te respectăm."

"Nu-s prea multe de citit, nu-i așa, Mama?" întrebă Zeef. "Are numai vreo șapte ore. Chiar mai puțin decât minel"

"Cu siguranță că este mult mai bătrân decât tine, Zeeferry", explică Mama cu răbdare. "Dar, nu cu mult timp în urmă, i

s-a întâmplat ceva catastrofal, și s-a pierdut. Acum trebuie să reia totul de la început. O adevărată rușine. Bine, o să fac tot ce pot. Uite, ceva care poți lua cu dumneata, sir, o mică amintire a bunelor noastre urări pentru ajungerea acasă."

Și, brusc, un torent de înțelegere invadă mintea lui Simmons. Era totalitatea Omphalosilor, bula imensă complet umplută cu iubire și grijă, nu numai apă; toate adunate laolaltă într-o singură imagine de confort și casă, de familie și securitate, și legate la capăt cu un noduleț mental care avea să-l oprească de a destăinui cuiva conținutul.

Și, în momentul receptării acelei imagini de o frumusețe emoționantă, Simmons fu târit dintre Omphalosi de curenți și mai puternice, irezistibile și nevăzute.

Simmons se trezi plângând, iar femeia era lângă el, ținându-l strâns în brațe.

— Gata, Tom. Gata. Sunt aici.

El își întinse propriile brațe și o prinse, suspinând necontrolat.

— Ce este, Tom? Ți-e mai bine?

Bărbatul îi dădu drumul și căzu înapoi pe perne, ștergându-și cu naturalețe ochii cu palmele, de parcă erau ale lui. Își trase răsuflarea.

— Erau Omphalosii, rosti în cele din urmă. E dureros...

Femeia se aplecă peste el, mângâindu-l cu mâna moale obrazul umed.

— Dacă simți nevoia, vorbește, îl îndemnă ea. Numai dacă simți nevoia. Încă nu înțelegem ce se întâmplă cu tine. Dar ne străduim.

Simons o privi atent de parcă, în sfârșit, o vedea pentru întâia oară.

— Tocmai mi s-au arătat Omphalosii, repetă el. O comunitate uluitor de strânsă... pe undeva. Un loc căruia îi poți aparține. O casă... Se încordă. Doamne, doresc un loc al meu. Dar nu Omphalosii. Ei n-ar putea niciodată să fie ai mei, sunt ai

altora. Undeva trebuie să existe și un loc pentru mine.

Cercetă încăperea, draperiile, lampa, acvariul, ceasul.

— Acesta este locul tău, Tom, rosti ea cu o siguranță blândă. Aici aparții tu. Și în curând vom reuși să te păstrăm aici. De fiecare dată când revii, stai tot mai mult. În cele din urmă, vei rămâne definitiv. Nu-ți face griji.

El pipăia curios cerceaful alb.

— Aș vrea să pot crede, îi răspunse, apoi o privi din nou: Și tu... cine ești?

Crisparea rapidă de durere de pe chipul femeii dispăru imediat.

— Sunt o prietenă veche, Tom, făcu ea calmă. O să-ți reamintești când îți revii complet.

— Se spune deci că acesta ar fi locul meu, lumea mea, remarcă el flexându-și interesat degetele. Pot presupune că ăsta e trupul meu?

— Cum te poți îndoi?

— Am avut atâtea lumi și atâtea trupuri în ultima vreme. Nu sunt pregătit să mă încred într-unul nou. Dar... se pare că revin mereu aici. Și nu pot contacta nici un alt ocupant anterior al acestui trup... aș vrea să pot crede.

Ea îl privi straniu.

— Alte lumi, repetă femeia. Alte trupuri? Tom, unde mergi tu când... pleci de aici?

Simmons i-ar fi răspuns, dacă ar mai fi fost pe acolo.

Se pomeni într-un loc ce îl liniști prin familiaritatea lui. Faptul că tot nu-și putea aminti propriul său mediu, la care trebuia să se refere senzația de familiaritate, ceda înaintea ușurării de a se găsi într-o lume mult mai asemănătoare cu a lui decât văzuse în toate orele de până atunci.

Stătea (stătea! i se părea atât de natural) pe niște picioare scurte în ceea ce putea fi numit drept balcon, deasupra a

ceva ce era aproape sigur un oraș, iar deasupra lui se întindea un cer ticsit de ceea ce puteau, foarte bine, să fie considerați nori. Mica diferență (clădirile mai îngheșuite decât un fagure, culoarea predominantă a atmosferei un portocaliu tipător, iar trupul său aparent încastrat într-o coajă) părea relativ neglijabilă în comparație cu ultimele peregrinări.

Trupul în care se trezise, chiar dacă minții sale îi amintea de un ciot de copac, aducea cu unul cu care se putea obișnui. Cel puțin era un individ unic.

Gazda lui remarcă imediat prezența.

"Ei, ce surpriză! Cred că avem un musafir. Bun venit, sir. Mă poți citi?"

"Binișor", făcu Simmons. "Scuzați deranjul."

"Deloc, deloc. E o plăcere, realmente. Permite-mi să mă recomand, Alf-Quatr Let-Mimas, artist de curte al lui Phlange. Nu vrei să vezi câteva din ultimele mele opere?"

Fără să aștepte vreun răspuns, Alf-Quatr se întoarse de la balustradă și, deplasându-se pe niște picioare asemănătoare unor rădăcini, trecu printr-o ușă ovală în camerele interioare. Aici se găseau rafturi, mese și vitrine ticsite cu obiecte complicate de proveniență ciudată. Alf-Quatr se opri o clipă și apoi, întinzându un braț, pe care Simmons nu putu să nu-l aprecieze ca fiind cu o jumătate de metru prea lung, apucă un obiect dintr-o nișă din perete.

"Sper că îți place asta. E un nimic, bineînțeles, dar cred că are un anume farmec. Presupun că înțelegi ce voiam să exprim."

Simmons constată că îi venea greu să se concentreze asupra obiectului, deoarece gazda lui, de al cărei aparat vizual era legat, nu îl privea direct. Era alcătuit din filamente răsucite, dintr-o substanță plastică, dispuse într-o structură asecendentă de semnificație nesigură.

„Nu prea”, recunosc Simmons. „Nu știu ce vrea să fie.”

Existau totuși aite obiecte pe care le-ar fi discutat cât timp se găsea acolo.

Alf-Quatr Let-Mimas pufni.

„Ce vrea să fie? Ești un idiot, nu-i așa? Auzi, dacă ești complet ignorant, ai putea să te întorci de unde ai venit. Să știi că nimeni nu te-a rugat să vii aici.”

Simmons se trezi împins înapoi, mintal, de forța disprețului celui alt.

„Hei, iartă-mă”, făcu el. „Voiam să spun că este extrem de deosebit de toate cele cu care sunt obișnuit. Nu știu cum să-l apreciez. Bineînțeles, văd că este minunat.”

„Este, nu-i așa?” se îmbună gazda. „Nu o să-ți ia mult timp să te obișnuiești să-l apreciezi. Ai într-adevăr noroc să mă fi ales pe mine drept patron. Unii dintre artiștii aceștia «soi-distantes» se mulțumesc cu creații ieftine. Uite, lasă-mă să-ți

arăț ceva mai de avangardă. Își croi drum prin atelierul aglomerat. De exemplu, un lucrușor cu care m-am mai ocupat din când în când. Știu că o să...”

Alf-Quatr fu întrerupt de ceea ce era, în mod evident, echivalentul mintal al unui ciocănit.

„Nu acum”, gândi iritat Alf-Quatr. „Am un oaspete.”

„Îmi dau seama”, sosi gândul iritat al celui alt. „Și este extrem de nedelicat din partea ta să-l ții numai pentru tine. Știi că doresc să fiu informat despre toți vizitatorii. Acum, dă-l încoace.”

„Protestez, înălțimea ta”, sâsâi Alf-Quatr furios. „Domnul acesta este un cunoscător de artă și nu-l interesează banalitățile voastre politice...”

La un moment dat, în timpul discuției, Simmons constată că unghiul de vedere i se schimbă. Atelierul lui Alf-Quatr se topi, iar el privea dintr-un trup gros, așezat pe ceea ce, cu toate toleranțele datorate variațiilor între culturi, era un fel de tron. Iar gazda sa inițială, artistul curții, devenise un simplu glas îndepărtat, bolborosind amenințări.

„Și acum”, începu noua lui gazdă, retezând legătura cu Alf-Quatr printr-un gest mental neglijent, „acum, că am scăpat de plictisitorul acela, permite-mi să mă prezint. Sunt Khar-Naste Let-Ragel, Imperiarul de Phlange, pe care, dacă îmi permiți să afirm acest lucru, cred că l-am transformat într-unul din cele mai strălucite stăte, dacă nu cel mai strălucit, din tot Ghornestul. Sper că îmi vei permite să-ți prezint domeniul meu...”

„Dragule”, se auzi o șoaptă mentală dintr-o sursă, lasă-mi-l mie pe musafir mai întâi. Știi că ai promis.

Imperiarul de Phalange tropăi furios din rădăcini.

„Termină femeie”, izbucni el. „Nu pot niciodată să mă bucur de o vizită de stat fără ca toți auxiliarii să intervină?”

— „Cum îndrăznești să-mi vorbești așa, Naste, și în prezența cuiva? Am de gând...”

Khar-Naste întrerupse brusc legătura și se trânti morocănos pe tron.

— „N-are, să știi. Am de gând... N-a avut niciodată nimic. Dar ce mai trup; ca un glurch. Mai bine să ne topim puțin, până se calmează...”

În clipa aceea, ușile duble ale camerei zburară în lături și apărură un Alf-Quatr Let-Mimas furios. Se azvârli spre tron, agitând un instrument ascuțit și lung cu un aspect vag primejdios. Imperiarul sări în rădăcini, întinzându-se după o armă de pe peretele dinapoia lui. Simmons se pomeni azvârlit, neajutorat, într-o parte și rămase, preț de o clipă confuză, liber între cei doi, înainte ca o altă minte să-l înșface, smucindu-l de acolo...

Stătea ghemuit în colțul înșorit al unei curți, sub curba atârânădă a uneia dintre structurile conice inversate. Membre mici și agile cu scoarța de abia formată ridicară un obiect înaintea noilor săi ochi. Era imaginea sculptată în miniatură a unui... în sfârșit, semăna cu un trunchi de copac.

— Nu-i așa că păpușica e cea mai minunată păpușică din tot universul? Fac prinsoare că-ți place tare mult, altfel...

Simmons se ridică brusc în pat.

— Tom... Te-ai întors, nu?

El încuviință, privindu-i atent expresia îngrijorată.

— Îmi amintesc de tine.

— Slavă Domnului, răsuflă ușurată femeia.

— Da, ești aici de fiecare dată când trec prin locul ăsta blestemat. Dacă tu nu mă poți ajuta cu nimic, bănuiesc că trebuie să mă ajut singur. Dă-te la o parte, te rog; vreau să mă dau jos.

— Poate ar fi mai bine să mai stai puțin lungit, Tom. S-ar putea să nu fie reco-

mandabil...

— Dumnezeule, femeiei! Ceea ce se întâmplă cu mine, nu este o boală. Nu-mi face favoruri. Apoi, privindu-i chipul crispat, adăugă: Apreciez faptul că încerci să mă îngrijești, însă nu-i necesar.

Își coborî picioarele din pat și, cu prudența unui începător, se ridică și făcu doi pași. Surâzând, se opri înaintea ei și făcu o plecăciune.

— Permite-mi să mă prezint, rosti el cu un aer regesc. Thomas Simmons, de multe forme și din multe locuri, momentan aici și la dispoziția dumneavoastră. Am străbătut miile de provincii ale țărâmului meu și, pentru plăcerea dumneavoastră, vă voi povesti despre cele ce se întâmplă acolo. Din câte îmi dau seama, nimeni altul nu a mai avut onoarea îndoielnică de a realiza așa ceva.

— Te rog, Tom, așa...

— Dar, mai întâi, dacă dorești, aş aprecia o îmbucătură din orice. Presupun, chiar și în acest colț uitat al universului, că ființele consumă lucruri comestibile.

Ea încuviință și se întinse după telefon. Îl ridică și vorbi în receptor fără să formeze nici un număr.

— Trimiteti ceva de mâncare. Este infometat.

— Foarte bine, încuviință Thomas Simmons. Iar acum, lasă-mă să-ți explic care e situația. Vezi, eu sar dintr-o lume în alta. Cred că nu-i ceva obișnuit, dar eu o fac. Este doar o chestiune de timp până ce voi învăța să controlez procedeul și apoi, ei bine, va deveni un talent și nu o pacoste. Așa încât nu-ți face griji în legătură cu mine, da?

— Chiar crezi că mergi în alte lumi? Îl întreabă ea uluită.

— Aș prefera să nici nu te uiți ca și cum nu m-ai crede.

— Dar... mergi cumva prin telepatie?

El o privi surprins.

— Ce știi tu despre telepatie?

— Păi, Tom, în legătură cu asta se desfășura experimentul. Chiar nu-ți amintești? Încercam, pentru a douăsprezecea oară, să-ți inducem o stare telepatică!

— Atunci, vorbi el după o pauză, experimentul a reușit în mod răzbunător. Acum mă găsesc în comunicare telepatică cu creaturi aflate la distanțe de ani-lumină, într-o succesiune aleatoare. Apropo, aveți habar cum să opriți chestia asta?

Ea clătină din cap.

— Dar, Tom, dacă ești telepat, trebuie să știi la ce mă gândesc eu. Nu se poate să intri în mintea unor ființe de pe alte lumi, și nu și în cea a oamenilor de pe Pământ, nu-i așa?

Urmă o pauză lungă, în care bărbatul o privi, cântărindu-i afirmația, apoi ea de-abia reuși să-l prindă când căzu.

Simmons era acum mult mai atent la cele ce i se întâmplau. Noua forță îi intrase în minte cu o izbitoră clară, îndepărtată, însă inconfundabilă atunci când erai acordat cu ea. Pentru câteva momente, noul element se găsea, pur și simplu, "acolo", fără conținut, apoi începu să-i îmbibe gândurile cu o senzație de autenticitate ce nu putea fi respinsă de mediul său omnesc. "Acolo" deveni mai real, mai vital, decât "aici"; după aceea, "aici și acolo" își schimbă locurile. Într-o singură clipă, forța se mări și se multiplică într-un număr mare de atracții componente mai mici; iar apoi propria lui minte, la un nivel pe care el nu-l putea controla, alegea una, aparent întâmplător, iar celelalte se topiră. Atracția aleasă crescuse și deveni "lumea". Multitudinea dispăru și el se trezi într-un nou "aici".

Dacă măcar ceva din toate astea ar fi avut sens.

Se odihni și încercă să analizeze situația. Împrejurimile sale erau confuze, dar ajunsese să se obișnuiasă cu așa ceva; ar fi fost mai zăpăcit dacă n-ar fi fost

așa. Dar amorfitatea generală, ambiguitatea strălucirilor și umbrelor mișcătoare păreau ciudat de familiare în tot suprealismul lor. Se părea că nu avea nici un fel de trup. Căută o minte-gazdă.

Când o localizează, înțelese. Gazda lui dormea; fragmentele care îi treceau prin față erau frânturi de vise.

Pentru gazdă putea fi foarte bine, însă Simmons nu avea multă vreme la dispoziție și n-avea chef să și-o piardă în somn. Se strădui pentru trezire, și își simți gazda ferindu-se și luptând împotriva lui, protestând. Simmons se dovedi mai puternic. Deschise ochiul lor.

Un glas interior, încă toropit de somnul întrerupt, se întreba ce anume îl trezise. Simmons îl ignoră, și exploră noile lui simțuri și împrejurimi.

Vederea: lumină slabă, căzând prin panourile translucide de deasupra capului într-o cameră circulară, boltită. Se găsea imersat, până la maxilarul său lung, într-un lichid rece care bolborosea continuu. Sunetul, un susur permanent de fluid curgând și căzând; o briză ușoară mângâind exteriorul camerei. Își simți propriul trup, inelele lungi, flexibile odihnindu-se în lichid ca o salamandă cu multe membre. Inelele păreau atât de diferite încât se întrebă dacă erau toate ale lui, și își aduse aminte, cu întârziere, să-și caute simțul telepatic. În cameră cu el se mai afla cineva, un alt adormit, ale cărui inele erau întrepătrunse cu ale lui.

Glasul gazdei sale, furios și înspăimântat, răcnise tăcut în interiorul său. Acum îl ascultă.

"Ce mi se întâmplă? Sunt nebun sau bolnav? De ce sunt treaz când ar trebui să dorm?"

"Totul este în ordine", vorbi Simmons liniștitor. "Nu o să te rănesc câtuși de puțin. Îmi pare rău dacă te-am deranjat, însă în curând trebuie să plec."

"Curente, SUNT nebun", spuse glasul

interior apoi, după o pauză scurtă, izbucni: "Imediat să pleci din mine, ai înțeles? Imediat! Sunt un glowl decent, sănătos, muncesc din greu, n-ai dreptul să intri în mine în felul acesta. Acum, pleacă."

Se distingea un subcurent puternic de panică.

"O să ies când o să ies", făcu Simmons cât mai consolator cu putință. "Relaxează-te și nu mai mă deranja. Sau, spune-mi despre lumea și rasa ta; am nevoie de toate informațiile disponibile."

Se flexă, asigurându-se cum își putea folosi aripioarele-membre scurte ca să se poată propulsa; implica acționarea mușchilor de pe întreaga lungime a corpului.

"Nu mai mă zvârcoli!" țipă celălalt. "N-ai minte? N-ai rușine? O SĂ-MI TREZEȘTI NEVASTA!"

Simmons ridică din umeri, un gest mult mai impresionant în corpul acela decât în cel anterior, și lunecă dintre inelele nevestei. Parcurse un circuit investigativ al încăperii. Era o schimbare plăcută să fii din nou la conducere.

Camera era prevăzută cu obloane din șipci înguste. Printre ele putea zări, prin semiîntunericul nopții, un ocean întins. Încăperea părea un fel de turelă în vârful unui turn înalt în mijlocul apei (sau acidului, sau orice ar fi fost). Putea întrezări vag insulițe la distanță, ca și ceea ce ar fi putut să fie aite două turnuri depărtate între ele și linii subțiri și întunecate unindu-le probabil niște căi de acces.

Împingând capul gazdei sale printre două șipci, Simmons își privi trupul. Apa era pompată până la înălțimea lui și bolborosea în turelă, curgând apoi pe laturile turnului și întorcându-se în ocean.

Înapoia lui se foi ceva, și simți cum i se trezea partenerul. Își retrase capul. "Oh, Salamandre", se auzi dinspre gazda lui. "Te-am prevenit. Acum m-am ars. Te rog, te rog, vrei să pleci și să mă lași pe mine

să mă descurc?!"

De cealaltă parte a încăperii, cealaltă ființă își deschise ochiul mare și purpuriu și îl privi cu reproș. Îi parveni un mesaj direct, conținând atât cât era necesar.

"De ce ești treaz în perioada-de-somn, Craiul-talazurilor; ești bolnav, sau nebun?"

Eu-l interior încercă să preia controlul și nu reuși. Șopti disperat: "Demon, spune-i... spune-i că m-a trezit o modificare în zgomotul pompelor osmotice."

Simmons reuși să emită o undă mentală destul de precisă: "Stimată soție a gazdei mele, sunt un musafir întâmplător al minunatei voastre lumi și m-am trezit pentru o scurtă perioadă închis fără de scăpare în mintea merituosului dumneavoastră tovarăș de viață. Vă rog iertați orice inconveniență de moment ce ar putea fi cauzată de această vizită."

I se părea imposibil să poarte o conversație mai puțin înzorzonată cu aparatul de comunicație mentală pe care îl avea la dispoziție.

Nevasta îl privi fix o clipă îndelungată, apoi își oscilă partea superioară a trunchiului, ceea ce el identifică drept o încuviințare.

"Nebun", spuse ea. "Așa cum am crezut."

"Soțul dumneavoastră nu este deranjat mintal", interveni Simmons, "dar temporar nu poate comunica. În clipa de față, conversați cu o ființă care, deși străină de acest loc, nu dorește răul dumneavoastră sau alor voștri."

"Trebuie să înștiințez autoritățile", medită ea. "Cu cât mai repede, cu atât mai bine, din toate punctele de vedere. Oh, Craiul-talazurilor, cum ai putut?"

În adâncul său, gândurile Craiului ridicau un bocet jalnic, despre cum i se putuse întâmpla așa ceva tocmai lui, care își ținuse totdeauna mintea alertă, solzii lustruiți și morala scrupuloasă. Nu îi era de nici un ajutor.

"Sper că nu veți face un act pripit, aducând nefericire asupra soțului dumneavoastră care este complet nevinovat de intruziunea mea în augusta sa persoană", sugerează Simmons. "În momentul sosirii autorităților, eu voi fi de mult plecat."

Soția îl privi morocănoasă, iar apoi lunecă spre un ansamblu de accesorii de pe peretele îndepărtat, unde se ocupă cu echivalentul local al preparării cafelei.

"Dacă în afirmația aceasta nebună există vreun adevăr", aruncă ea cu indiferență, "tot nu mi-ar absolvi soțul. Ca să permită să fie posedat de un monstru străniu din spațiu nu îl prea recomandă a ști să-și păzească integritatea mintală, nu?" Ezită, cu aripioara de la gât ținând o linguriță deasupra unui vas metalic. "Bei cafea?"

Nu gândi "cafea", dar la asta se referea.

"De ce nu?" făcu Simmons.

Soția deșertă lingurița și amestecă mixtura rezultată.

"Acum", rosti ea, revenind spre el, cu partea superioară a trunchiului ieșind rigidă din bazin și privindu-l în ochi, "Craiul-talazurilor, nu e prea târziu să anulez chemarea autorităților. Dar să știi că în cazul acesta trebuie să am asigurări din partea ta, referitoare la comportarea ta viitoare. Trebuie să mă gândesc la poziția și la urmașii noștri. Pe mine nu mă sperie, bineînțeles, orice fel de comportare a ta."

"Ce fel de asigurări?" făcu Simmons. "Întreb din pură curiozitate."

Strigă interior. "Sfinți curenți, ea o să vrea banii și cheile!"

"Vreau banii și cheile!", rosti nevasta.

"Dă-i-le lui... nu, nu. Of, cum m-am lăsat târât în asta?" gemu Craiul-talazurilor.

"Dă-ți seama", continuă soția, "că dacă chestia asta răsuflă, eu voi fi serios învinuit prin asociere. Știi că am sperat într-o avansare mai rapidă a ta. Acum că ai înnebunit...", ridică ea din umeri, "e normal ca

eu să beneficiaz de toate drepturile ca să pot înăbuși scandalul, conducând cuibul în felul meu; altfel, trebuie să te predau ca să mă pot restabili. Mi-e greu, pentru că realmente te iubesc, Craiul-talazurilor, însă..., suspină ea, "ce altceva poate să facă o soție decentă?"

Primele cuvinte ale lui Simmons la înapoierea pe Pământ au fost:

— Iartă-mă.

În încăpere se găseau și alte persoane, mișcându-se tăcute în jurul lui; una dintre ele îi întinse un sandwich. El continuă să o privească pe femeie.

— Cred că ultima dată m-am comportat destul de urât față de tine. Sper însă că-ți dai seama de tensiunea la care sunt supus.

— Nu-i nimic, Tom. Înțeleg.

— Nu, dar a fost de neiertat. Nu se va mai întâmpla. Acum, ce o să faceți cu starea mea?

Lângă el apărură un bărbat cu figura masivă.

— Din fericire, treptat, îți revii. Acum șase ore nici nu puteai judeca.

Simmons se aprinse.

— Voi ați fi putut judeca dacă ați fi fost în locul meu? Știți cât am fost în șase corpuri străine, șapte dacă îl număr și pe asta... în numai... cât timp?

— Vreo douăsprezece ore, răspunse femeia.

— Începem să te credem, urmă bărbatul. Și am dori să aflăm tot ce s-a întâmplat. E realmente o surpriză să cercetezi în telepatie și să dai peste călătoria spațială. În fine, proiecție astrală.

Femeia îi puse mâna pe braț.

— Sperăm că așa este. E o mare ușurare să constăți că nu a fost vorba de... un șoc... fiziologic sau... mintal.

Simmons se uită de la unul la celălalt, și brusc înțelese că îi acceptase ca fiind asemenea lui. Fie că era mai bine, sau mai

rău, și până nu i se demonstra contrariul, aceasta era lumea lui. Cel puțin era un loc în care revenea mereu. Trebuiau să-l ia.

— Am ajuns la concluzia că, într-adevăr, interceptezi rase telepatiche undeva printre stele, vorbești din nou celălalt bărbat, dar nu și gândurile omenești, iar asta înseamnă, pur și simplu, că oamenii sunt emițători telepatici nuli. Pentru un contact sunt necesari atât emițători cât și receptori, iar oamenii nu sunt nici una, nici alta. Se pare că am făcut din tine un receptor super-sensibil și totuși nu poți citi gândurile oamenilor.

Simmons mușcă meditativ din sandvișul din mână, și descoperă o capacitate senzorială încă necunoscută a trupului. Gustul îi plăcu.

— Mă tem, se adresează el femeii, că până acum m-am gândit la tine doar sub termenul "femeia". Presupun că ai un nume, nu?

Ea își mușcă buza.

— Eu sunt Debbie. Deborah Simmons.

— Ah. Căzu pe gânduri. Coincidență de nume, ceva?

Femeia clătină din cap.

— Ah, repetă Simmons. Uite, Debbie, iartă-mă. Până la urmă, o să-mi reamintesc totul, trebuie.

— Mai bine întoarce-te în pat, vorbești celălalt bărbat. Considerând experiențele anterioare...

— Oh, nu, protestă Simmons. Tocmai începuse să-mi placă locul ăsta. Vrei să zici că sunt pe punctul de plecare? Se lăsă condus înapoi în pat, continuând să se lamenteze: Ce am făcut ca să fiu tratat în felul ăsta? N-am cerut și nici nu doresc așa ceva. Să țopăie altcineva din lume în lume, ce-ai zice? De ce nu pot rămâne ca un om normal și să reîncep să-mi cunosc casa și pe Debbie, și...

Plângerile se pierdură undeva în vid.

Simmons se găsi din nou într-un spațiu

neformat, pregătit pentru altă naștere străină. Trecură epoci în vreme ce își căută simțurile.

"Este cineva pe aici?" gândi el, iar gândul se împrăștie de la el în toate direcțiile, pierzându-se în distanță fără nici un ecou. Nu exista nimic cu care să poți simți, nimic de mișcat.

În cel mai rău caz, decise el, avea să rămână aici, în nicăieri, ceva mai mult de o oră, iar apoi avea să se întoarcă în corpul său... dacă trupul omenesc era într-adevăr al lui. Nu, gata cu dubiile; acceptase rolul de om ca fiindu-i potrivit.

Simți brusc o mișcare sclipitoare, ca o rază de lumină trecând peste el, apoi dispăru la fel de rapid.

"Hopai!" exclamă Simmons. "Este cineva aici?"

După o pauză, un alt fulger luminos traversă extrem de rapid nou perceputul său câmp vizual. Apoi încă un fulger.

"Stai", făcu Simmons. "Nu-l pot prinde."

Lumina reapăru încetinită; se duse și se întoarse ca un șir de becuri, aprinzându-se și stingându-se în fracțiuni de secundă, scriind cuvinte în fața lui. HOPA. PRINDE. CINEVA AICI. PRINDE. HOPA.

"Pot vedea cuvinte", spuse Simmons. "Dar nu cred că ajungem foarte departe."

Lumina reapăru. NU CRED, NU VEDEA. CRED CUVINTE, VEDEA CUVINTE. PRINDE. AJUNGEM DEPARTE. CRED CUVINTE.

"Tu poți vedea doar vocabularul folosit de mine", ghici Simmons și luminile clipiră, încuviințând triumfătoare.

TU FOLOSIT VOCABULARUL. AJUNGEM FOARTE DEPARTE. FOLOSIT VOCABULARUL.

Simmons trecu pe vocabular. Interlocutorul său învăța rapid. În curând, Simmons simți că putea aborda problema lui.

TU GÂNDEȘTI PROBLEMĂ, EU GÂNDESC...

"Răspuns, poate?" sugeră Simmons.

EU GÂNDESC POATE RĂSPUNS, POATE EU NU GÂNDESC RĂSPUNS. TU GÂNDEȘTI.

Discuția părea folositoare. Conștient de limitarea timpului său, Simmons prezentă rapid principalele puncte ale întâlnirilor sale și fu răsplătit cu o întrerupere totală a luminilor vreme de trei secunde.

Apoi: ȘAPTESPREZECE POSIBILITĂȚI REMARCAT. DOAR DOUĂ PROBABILE, ÎN SCURT TIMP NOI VORBIM CU TINE. PE DE O PARTE, TU TE MIȘTI, NU CU VOIA TA, ÎN SALTURI MINTALE LA MAI MULTE FIINȚE TELEPATE.

"Cum se petrece asta? Și cum o pot opri?"

DE CE OPRI. POȚI CONTROLA. FOARTE MULT BINE. CUM SE PETRECE POATE PROBABIL AȘA.

Lumina deveni complet dezlănțuită și produse o imagine limpede a unei galaxii, rotindu-se înaintea lui în scânteii tăcute. Deoarece fiecare din milionul de stele părea bazată pe un efect de flash stroboscopic de la o singură sursă luminoasă mișcătoare, deplasarea punctului trebuie să fi fost într-adevăr rapidă.

Textul apărui sub imagine. GALAXIA NOASTRĂ, apoi subliniat: EXISTĂ ȘI ALTELE.

"Aha."

VEZI ÎN LUMINĂ. ACUM, NU VEZI TELEPAT. DACĂ VEZI TELEPAT, VEZI GALAXIA AȘA.

Galaxia tremură și își schimbă aspectul. Majoritatea stelelor simple dispăruseră, însă multe surse străluceau mult mai puternic, iar nucleul scânteia într-o aglomerare splendidă.

VEZI TELEPAȚII CA LUMINĂ, clipi mentorul său. SUNT POATE FIINȚE NATURALE, POATE LUCRURI FĂCUTE DE FIINȚE... POATE ALTELE. ACEST TELEPAT, un indicator de lumină roșie alergă printre stele, UN NOR FOARTE, FOARTE

MARE, PROBABIL NU ESTE VIU, DAR GÂNDEȘTE, LUCRURI FOARTE MARI ȘI INTERESANTE. AICI, AICI, MULTE LOCURI, NU O FIINȚĂ, MULTE FIINȚE, NU TOȚI CA TOȚI; DAR TOȚI UN TELEPAT. ALȚII, AICI, AICI, AICI, AICI, DOAR O FIINȚĂ. LUMINĂ PUTERNICĂ E TELEPAT MARE, LUMINĂ SLABĂ TELEPAT MIC.

Simmons era uluit. Încerca să memoreze cât putea mai mult din harta galaxiei, însă complexitatea îl copleșea.

"Unde suntem acum?" întrebă el. "Și unde este Pământul?"

POATE NU PRINS, sosis răspunsul. TU CA TRUP ACUM PE PĂMÂNT. NOI MINTE ȘI MINTE NU NE ÎNTÂLNIM ORIUNDE. DAR NOI AVEM CASA AICI, VEZI AICI, O, 67003% DE LA CENTRUL GALAXIEI. TU EȘTI DINTRE FIINȚELE NON-TELEPATE, NU VEZI AICI. NICI O LUMINĂ TELEPATĂ. DAR POATE PROBABIL PRINZI UNDE. TU MERGI LA OMPHALOS. NOI CUNOAȘTEM FIINȚELE OMPHALOS. AICI UNELE FIINȚE CU CARE AI DISCUTAT TELEPAT, CRED TU CURÂND MERGI LA TRUNCHI, ADICĂ FIINȚE DIN CENTRUL GALAXIEI. DECI PROBABIL POATE VOI SUNTEȚI AICI. Indicatorul se plimbă peste un sector uriaș al galaxiei. PE DE ALTĂ PARTE, PROBABIL POATE NU.

Galaxia dispăru, înlocuită de vederea schematică a unei planete rotindu-se încet în sus, pe un fundal presărat cu constelații. Pe suprafața planetei apărea o cruciuliță roșie și imaginea se deplasă către ea.

TU AI CORPUL ȘI MINTEA ÎN LOCUL ÎNSEMNAȚ ROȘU. TU NU PRINZI TELEPATIA. BRUSC, TU PRINZI TELEPATIA, ȘI...

Deasupra orizontului planetar, fundalul înstelat explodează instantaneu în noi străluciri, scânteieri și aglomerări de lumină roșie.

TU BRUSC VEZI TELEPATIA, MARE,

MIC, APROAPE, DEPARTE. ȘOC TELEPAT MARE. TU UIȚI SINE, TRECI DIN MINTE ÎN... DA, MULȚUMESC, AMNEZIE. ÎN ACELAȘI TIMP, MINTEA GOALĂ ȘI CAUTĂ SINE. De desupra orizontului se înalță o sursă punctiformă de lumină puternică, eclipsând totul în zona aceea. VINE FOARTE, FOARTE MARE TELEPATIE. MINTE MARE, PUTERNICĂ CUM CAUȚI. POATE ADEVĂRAT DEPARTE ȘI PUTERNICĂ, DAR CRED MICĂ ȘI FOARTE APROAPE DE TINE. NOI NU NICIODATĂ TELEPATIE CU FIINȚELE ARBORI-UMBRELĂ.

Simmons privi fascinat rotația planetei dinaintea lui și stelele noi apărute care se înalțau încet pe cer. Brusc, un nou punctuleț făcși la orizont.

TU TOT CAUȚI SINE, GĂSEȘTI NU ARBORE-UMBRELĂ SINE. DAR ÎȚI APARE NOU POATE-SINE. TU LAȘI ARBORE-UMBRELĂ, MERGI LA NOUĂ DISCUȚIE TELEPATICĂ.

Simmons urmări ascensiunea noii erupții de lumină telepatică.

"Așa am fost azvârlit ca o minge de ping-pong de la o minte la alta", rosti el încet, "pe măsură ce mă captura fiecă nouă emisiune. Iar după douăzeci și patru de ore presupun că o iau de la capăt." Observă ceva deosebit. "De unde ai obținut configurația aceea stelară?" întrebă el repede. "O recunosc."

O parte a minții sale se întrebă ce fel de amnezie putea fi aceea care își uita atât sinele cât și speciile, dar își reamintea constelațiile și mingile de ping-pong.

DIN MINTEA TA. CONFIGURAȚIA STELARĂ PROBABILĂ LA MOMENTUL PRIMEI TALE VEDERI TELEPATE. NU CUNOAȘTEM STELE TELEPATE. ACEASTA PROBABIL POATE ESTE HARTA LOCURILOR TELEPATE VĂZUTĂ DE PE PĂMÂNTUL TĂU.

"Steaua aceea roșie este Alderbaran", spuse Simmons. "Constelația este Taurul."

AȘA E ÎN MINTEA TA, spuseră luminile. MINTEA TA NUMEȘTE FIINȚELE CU CARE AI AVUT CONTACT TELEPATIC ÎN VOCABULARUL DIN SERIA CUNOSCUTĂ DE TINE.

"Ce serie?"

BERBECELE, TAURUL, GEMENII, CANCERUL, LEUL, FECIOARA. ÎN MINTEA TA NE SPUI BALANȚA.

"Nul!" exclamă Simmons. "Nu poate fi atât de simplu!"

NU PROBABIL POATE EXACT LEGATE UNA DE CEALALTĂ. PROBABIL FIINȚELE TELEPATE AU FIECARE ACEEAȘI... DA, MULȚUMESC, ACEEAȘI LONGITUDINE GENERALĂ CA ÎN SERIE. ACUM, PE DE ALTĂ PARTE, A DOUA POSIBILITATE PROBABILĂ CONDIȚIA TA.

Simmons uitase că el trebuia să fie un aitul.

"Cum adică?"

TU NESĂNĂTOS. FOARTE PUTERNIC PROBABIL. TU CREZI CĂ MERGI SPRE STELE ÎNTR-O SERIE. CA ÎN... NU... NU... DA, MULȚUMESC, ASTROLOGIE. MINTEA TA VEDE NU-LUCRURI, CREDE NU-LUCRURI... DA, MULȚUMESC, HALUCINAȚII. NU ASEMENEA LUCRU ASTROLOGIE, MINTEA TA GĂSEȘTE DIN NIMIC.

"Doar nu poți crede că și tu ești o halucinație a mea!"

FOARTE PROBABIL POSIBIL POATE DA. POSIBIL POATE NU. PE DE ALTĂ PARTE...

Toate luminile se stinseră, brusc.

"Balanța? Balanța, ești acolo?"

Simmons era iarăși singur în nimic.

— Cred că acum i-am prins, rosti el brusc și toți cei din încăperea tresăriră.

Cu un minut înainte fusese destul de dus de pe lume. Acum se plimba agitat pe podea.

— Întâi, să presupunem că salturile

mele telepatice interplanetare sunt reale. Alternativa ar fi că eu sunt nebun și cu asta nu sunt în nici un caz de acord. Locurile acelea sunt tot atât de reale ca și acesta. Oricine ar prefera să creadă că halucinez n-are decât să teoretizeze în direcția respectivă, însă eu nu mai am chef să aud; nu mă interesează. Apoi, modusul operandi e logic. Acolo în spațiu există hoarde de stații telepatice emițătoare, iar eu le interceptez pe măsură ce planeta se rotește, una după cealaltă, clic, clic, clic... ce e, Debbie?

Femeia îl privea zăpăcită.

— Suntem dați peste cap, răspunse ea. Acum un minut erai în comă adâncă, iar acum arunci ipotezele mai iute decât le putem noi urmări.

— N-am fost în comă, replică Simmons. Trupul meu se odihnea, în vreme ce eu urmam un curs rapid și concentrat de galactografie telepatică. Situația e complicată, dar dacă ne mai gândim, îi putem face față. Avantajele ar fi enorme. Mai întâi, trebuie să perfecționăm afacerea asta cu inducția telepatică și, tot atât de important, să găsim un mod de a o asista. În cele din urmă, vom dori să găsim o modalitate de control și selectare a stației dorite. Între timp, o să culegem informații despre starea galaxiei. Gândiți-vă, acolo ne așteaptă nu mai știu câte arte, filozofii și științe. Asta nu e un dezastru, e o șansă imensă. Ne găsim acum în poziția de a asculta universul din cămăruța noastră de aici, de pe Pământ.

— Pare grozav, încuviință bărbatul cu chip rotund, al cărui nume Tom tot nu-l știa. Dar dacă toate informațiile astea ne vor parveni prin tine, trebuie să avem mare grijă de stația noastră de recepție. Nu suntem încă prea siguri cum am creat-o.

Simmons se răsuci către el.

— Ce fel de experiment era? se interesă el. Nu-l putem reface?

— Neurochirurgie, droguri, hipnoză,

toate într-o combinație aparte creată de tine, Tom, răspunse bărbatul. Am putea repeta experiența, dacă am mai avea un voluntar. Până acum, tu ai fost singurul destul de nebun... scuze, o figură de stil... ca să încerce combinația ta. Făcu o pauză. Nu știu dacă ceea ce ți se întâmplă acum îi va atrage sau îndepărta pe voluntari.

— Bun. Fiți atenți cu toții, gândiți-vă, gândiți-vă. Stoarceți-vă creierele... asupra experimentului, asupra posibilelor pericole, asupra lucrurilor menționate de mine mai înainte. Când voi reveni aici, vreau să-mi dați o listă de recomandări referitoare la cele ce trebuie să știm. S-ar putea foarte bine să dau peste miști care să cunoască unele răspunsuri. Cancer, război, energie... călătorie spațială, dacă mai avem nevoie de ea... toate răspunsurile se găsesc acolo și peste puțin timp le vom avea.

— Tom, întrebă Debbie, cum este acolo? Nu ne-ai dat încă nici un indiciu.

El îi zâmbi.

— E ca cea mai nebună povestire science-fiction scrisă vreodată. Pregătiți un casetofon pentru când mă întorc și o să-mi încep jurnalul. Bun, și-acum ar fi mai bine să mă bag în pat.

Se lăsă pe spate și îi zâmbi din nou lui Debbie.

— Ne vedem peste două ore, spuse el și închise ochii.

— Nu știu ce dracu să cred, recunosc Dr. Berkson. Din punct de vedere medical, corpul lui e în stare perfectă. Totul se petrece în minte... și aici poți interpreta cum dorești. Ce-i chestia asta cu călătoriile telepatice, Art? Poate fi posibilă? Nu-i deloc specialitatea mea.

— Într-adevăr, sună dubios, încuviință Art Hover, împingându-și ochelarii în sus pe frunte. Bineînțeles, e absolut imposibil; totuși cred că asta nu o poate împiedica să fie adevărată.

— Dar tu ce crezi, Art? Nu-i acum

momentul pentru paradoxurile tale.

— Eu mă tem că a dat de fund, inter-
veni Jim Lindland. Va trebui să-l pescuim
înapoi.

De lângă trupul pustiu al soțului ei,
Deborah Simmons îi privi pe cei trei
bărbați.

— Nu este nebun, rosti ea cu fermitate.
Cred că spune adevărul în legătură cu cele
ce i se întâmplă.

Cei trei se uită la ea, apoi continuă
să vorbească în șoaptă.

Deborah îl privi iarăși pe Simmons.
Ochii îi erau deschiși. Urmă o pauză lungă,
după care el vorbi:

— Mișcă-te. Trebuie să mă ridic.

— Dar abia ai plecat acum cinci minute,
făcu ea de parcă ar fi fost lucrul cel mai
natural de pe lume. Se ridică totuși de pe
pat.

Simmons se sculă. Dr. Berkson, care
tocmai voia să spună ceva, amuți.

— Există foarte puțin timp de acționat,
rosti Thomas Simmons cu un glas sec, și
deloc de explicat. Ascultați atenți! Este
absolut necesar să mă deplasați rapid în
direcția contrară mișcării de rotație a
Pământului, așa încât să-mi pot menține
actualul vector unghiular față de sfera
siderală. Cum o facem?

Urmă o tăcere stupefiantă, apoi Art
Hover își dresă nervos glasul:

— Nu cred că te-am prea înțeles, Tom.
Ce urmărești?

Simmons se încruntă.

— Credeam că am fost destul de
limpede. Trebuie să mă deplasez către...
vest, cu o viteză corespunzătoare rotației
planetei. Și cât mai repede. Mă bizui pe voi
să puneți la punct amănuntele.

— Nu putem face asta, rosti Jim
Lindland și Dr. Berkson adăugă:

— Întoarce-te în pat, Tom.

Amândoi amuțiră însă când el îi privi.

— Nu pot face nimic, până nu le spui
motivul, Tom, interveni Deborah. Încă nu

s-au hotărît dacă nu ești totuși nebun.

Înapoia tonului său calm se simțea
mânia de abia stăvilită.

— Am spus că nu e vreme de explicații,
și nu-mi place să mă repet. Să-i dăm dru-
mul odată!

— Ne-am mișca și mai repede, dacă
ne-ai oferi un "de ce" rapid, Tom, făcu Art
nervos, umezindu-și buzele.

Brațele lui Simmons stăteau inerte pe
lângă trup, dar degetele se flexau spas-
modic.

— lute, atunci. Nu am avea absolut nici
o șansă, dacă n-ar exista un lucru extrem
de fericit. Între aceste treizeci de grade de
longitudine nu emite nici o civilizație puter-
nică din punct de vedere telepatic. Asta
înseamnă că în decursul acestei perioade
de două ore, și numai atunci, mă aflu în
controlul propriei mele minți. Dacă mă
puteți păstra sub acest unghi față de con-
stelații, voi fi în siguranță. Și, ceea ce este
mult mai important, omenirea va fi în sigu-
ranță. Acum, vă rog, putem să-i dăm dru-
mul odată!

— Siguranța omenirii? Față de cine?
întrebă Lindland.

— Față de cea mai perfidă și totală
invazie extraterestră pe care v-o puteți
imagina. Vreți să mă țineți vorbind aici
până ce-i prea târziu?

Art se uită la Jim.

— Eu nu cred... nu cred nici că putem
face ceva într-un răstimp atât de scurt,
însă o să chem executivii, să vedem.
Părăsi încăperea.

— Dacă nu putem reuși de data asta,
spuse Thomas Simmons, vreau să-mi
promiteți următorul lucru. Țineți-mi trupul
aici, încuiat tot timpul. Nu acordați nici o
atenție la ceea ce vorbesc în alte ocazii -
nu va fi Thomas Simmons cel care
vorbește, ci un altul, atât de străin încât
nici nu puteți crede. Doar pe parcursul vec-
torului gol pot opera liber, în anotimpul
acesta, între opt și zece seara.

— Nu poți fi serios, făcu Lindland. Doar nu te aștepți să credem...

— Universul este un loc nemilos, îl întrerupse Simmons, și-i pasă prea puțin ce crezi tu sau oricare alt om. El acționează, în vreme ce voi ezitați și încercați să vă hotărâți. Acum, în continuare, aș dori să aranjați ca și alții să-mi repete experimentul. Avem nevoie de câți mai mulți receptori telepatici pentru a încerca să ne apărăm.

— Decizia aceasta nu o pot lua eu, domnule Simrnons, vorbi iar Berkson, însă nu cred că dorești să fi urmat de voluntari până nu este limpede ce ți s-a întâmplat ție.

Simmons se îndreptă către medic și-l privi direct în ochi.

— Este lipsit de importanță dacă sunt voluntari sau nu, rosti el cu răceală, atâta vreme cât ei există.

Îl fixă cu privirea până ce Berkson se uită în lături, apoi se îndreptă către femeastră și trase perdeaua. Rămase acolo, nemișcat, privind cerul nopții spre est.

— Până nu avem cel puțin un receptor telepatic plasat la fiecare treizeci de grade longitudine, suntem vulnerabili invaziei, acum, când ne-am anunțat prezența în întreaga galaxie. Nu ne putem aștepta la politețuri.

Deborah Simmons veni în spatele lui și privi la locul unde Antares strălucea în depărtările nopții.

— Vreți să ne lăsați puțin singuri? întrebă ea. Vreau să vorbesc cu Tom între patru ochi.

Când rămaseră singuri, Simmons se răsuci spre ea, cu un gest de frustrare.

— Tu înțelegi, făcu el. Știu că o să mă ajuți. O apucă de umeri cu blândețe și continuă convingător: Tu ești singura pe care pot realmente conta în momentele grele. O să o faci, nu-i așa?

Foarte încet, o trase către el și o sărută lung, apoi o ținu la piept.

— Nu știi cât de mult am nevoie de tine. Femeia rămase un timp lipită de el, apoi îl împinse încet și îl privi:

— În nici un caz nu doresc o invazie extraterestră pe Pământ, spuse ea.

— Atunci ajută-mă să-i conving. Știu ce fac, e singura cale.

— Mai sărută-mă o dată, îl ceru ea.

El o sărută.

Femeia i se desprinsese din brațe.

— Îmi pare rău, spuse Deborah. Aș face multe pentru așa ceva, dar ți-am zis: Nu vreau o invazie extraterestră a Pământului. N-o să te ajut.

— Dar ți-am spus...

— Nu te cred. Minți. Și trebuie să le spun și lor.

Se întoarse, dar el o prinse de umăr.

— Nu o să faci un nebun din mine. N-o să le spui nimic!

— Trebuie. Asta o știi și tu. Te-ai schimbat prea mult. Nu cred că ești tu cel adevărat. Ești un... un "invadator", nu-i așa?

Mâna lui strânse și răsuci și ea căzu în genunchi. Cu cealaltă mână, el ridică receptorul telefonului. Rămase așa, lângă femeie, în timp ce ea se zbătea să se elibereze, cu telefonul ridicat deasupra capului ei, vorbindu-i:

— Dar ți-am spus, iubito, nu vei spune nimănui nimic!

După aceea vorbi din nou, icnind:

— ...crede. Nu crede. Nu...

Se clătină o clipă, apoi căzu pe marginea patului. Urmă o tăcere lungă, timp în care roti receptorul în mână. În cele din urmă, se uită la Debbie.

— Nu am fost eu, rosti el.

Ea încuviință tăcută, albă la față.

— Am fost prins înăuntrul tot timpul asta, îi explică el, încercând să te strig, să-l opresc. Dar controlul lui era mult prea bun. N-am avut nici o șansă. Ochii săi erau imploratori: Știi că n-am fost eu?

Deborah stătea lângă el, în genunchi, ținându-l strâns:

— Oh, Doamne, da. Știu, Tom! Nu crezi că pot simți diferențele? Slavă Domnului că te-ai întors!

El continua să o privească, zguduit.

— Singurul lucru în legătură cu care a mințit a fost așa-zisul vector neocupat. În realitate, este ocupat... de ei.

— Cine sunt ei?

— Cine știe? Minți îndeajuns de puternice ca să mă îndoiești din clipa în care i-am atins, și să vină până aici. Îndeajuns de nemiloase ca să hotărască invadarea planetei. Îndeajuns de competente ca aproape să reușească.

Ea se așează pe pat, cuprinzându-l cu brațul; el nu se putea opri din tremurat.

— Va trebui să mă amorțiți cu droguri sau ceva similar, la ora opt, în fiecare seară, Debbie. Nu mai rezist la așa ceva. Nu putem risca.

Femeia îl mângâie cu mâna pe picior, apoi îl strânse.

— Nu uita ce ai zis înainte... pe când erai tot tu. O să găsești pe acolo, prin spațiu, pe cineva care știe răspunsul și la... la problema lor.

— Ar fi bine. Însă, Debbie, mi-e teamă. Nu vreau să mai merg. Credeam că totul era limpede: toți cei de acolo erau prieteni, cu știință și bunătate. Ei bine, vezi, mai sunt și altfel de cazuri.

— O să reușești, Tom. Toți suntem alături de tine.

El surâse obosit.

— Călătoresc la mare distanță de suportul vostru moral. Dar apreciez gândul.

Căzu într-o tăcere atât de profundă încât ea îl cercetă cu privirea, ca să vadă dacă nu cumva plecase din nou. Era însă tot acolo. Ceea ce rosti, în cele din urmă, ar fi trebuit să o surprindă.

— Te prindea, nu-i așa?

— Am știut că nu ești tu, Tom. Aproape imediat.

— Dar, oricum, era gata să te prindă, nu?

Ea se ridică și începu să se plimbe, tulburată.

— Tom, chestiunea asta e teribil de confuză pentru noi toți. Nu așa cum este pentru tine, dar... înțelegi?

— Am înțeles cum l-ai privit când juca puternic. Eram prins aici, nu puteam decât să privesc și să urlu, fără ca tu să mă poți auzi. Era gata să te prindă, Debbie, nu poți nega. Făcu o pauză, apoi adăugă cu blândețe: Înțeleg că este mult de când ai obținut ceea ce ai vrut, într-adevăr, de la mine. Sau n-ai obținut niciodată?

Femeia alergă către el cu un suspin, prinzându-i chipul între palme.

— Tom, Tom, rosti crispată, pentru Dumnezeu, nu fi gelos! Ascultă-mă, iubite. El era acolo, vorbea ca în visul unei fete, era în trupul tău, pentru Dumnezeu... și nu m-a prins. Pentru că el nu erai tu! Ai înțeles?

Simmons o cuprinse cu brațele, lăsându-și obrazul pe sânul ei.

— Da, Debbie, făcu el în cele din urmă. Mulțumesc. Țasta-i un gând frumos pe care să-l iau cu mine. Pentru că mă tem că acum trebuie să plec la Săgetător.

"Și de unde dracu' ai venit, tipule?" a fost începutul primei comunicări. "Nu-mi răspunde imediat, e cam neplăcut aici. Vin cu tine într-o clipă."

Avea să fie cam greu să fii cu cineva mai mult decât fusese deja, își spuse Simmons. Cine vorbește de apropiere! Se strădui după o senzație a ultimului său locaș temporar.

"Hei, nu mai face așa", strigă gazda lui. "Lasă în pace blestemații ăia de mușchi. În clipa asta numai de niște extraîncordări nu mai am nevoie."

Simmons se opri, mulțumindu-se să observe pasiv mediul cu noile lui simțuri. Prima intrare într-un trup nou, într-o lume

noună, continua să fie un moment de totală confuzie, iar faptul că nu era capabil să inițieze nici o activitate motorie făcea imposibilă diferențierea între trupul său și împrejurimi. Începu să-și ordoneze simțurile, încercând să le potrivească laolaltă într-o situație coerentă. Era destul de complicat, deoarece posedea numai obișnuitele lui simțuri subiective în care să încapă alți stimuli obiectivi; ceea ce decidea el să interpreteze în termeni vizuali putea fi senzația directă a unor câmpuri magnetice, iar citirile sale aurale puteau deriva de la un fel de sonar. Apoi totul putea deveni straniu și inconsistent, iar el trebuia să încerce iarăși, simțind magnetismul și mirosind ecourile. Asta îl menținu ocupat o vreme. Între timp, gazda lui continuă să fie ocupată cu afacerile ei personale.

După o vreme, Simmons deveni extrem de conștient de prezența a "ceva" care se făcea tot mai simțit prin toți receptorii senzitivi. Era fie o creștere, o apropiere sau o intensificare, într-o manieră pe care o considera iritantă, indiferent dacă o socotea un sunet înțelegându-se mereu, o lumină tot mai puternică sau o duhoare crescândă. O extrapolare rapidă sugera că, indiferent ce ar fi fost, peste câteva clipe ar fi fost tot ceea ce era. Existența ei în modul acela părea incompatibilă cu cea a lui.

Iar apoi, printr-o deplasare Doppler, trecuse și se micșora iarăși, sau se depărta, sau diminuă. Simmons și-ar fi relaxat ușurat noul său trup dacă ar fi știut cum.

În sfârșit, gazda își aminti de el. "Atins și îndepărtat o clipă acolo, eh? Bun, pentru o vreme suntem pe linia dreaptă. Cine spunea că ești?"

"Ce a fost aia?" reuși Simmons să articuleze.

"Aia? Ce? Ah... tocmai am trecut printr-o cromosferă solară. E calea cea mai rapidă de a ieși dintr-un sistem, însă destul de complicat să o nimerești cum trebuie.

De asta n-am vrut să te foiești."

Jocuri cu proeminențe solare? Doar de dragul întrecerii? Simmons nu întreabă. Preferă să răspundă la cealaltă întrebare.

"Sunt doar un vizitator temporar. Nu controlez perfect locul în care sunt, dar, dacă dorești, o să încerc să nu mă bag în calea ta. Nu rămân prea mult aici."

"Hei, nu-i nevoie să fi politicos", făcu celălalt. "Te găsești aici, hai să împărtășim experiențe, pentru asta sunt mințile. Este o cale spre următorul sistem."

"N-ai putea să-mi dai ceva pentru orientare?" întreabă Simmons. "Mă străduiesc să-mi dau seama ce ești tu și ce este... nava ta? De pildă, bara aceea oscilantă este unul din apendicele tale sau prelungirea exterioară a unui aparat?"

Gazda reuși echivalentul unui râs gâlgâit; totul se îndoi și se scutură. "Totul sunt eu", chicoti el. Se scutură și mișcarea se transmisese de-a lungul întregii sale lungimi, extensorii se ridicară, panourile se contractară, tuburile pulsară și circuitele clipiră. "Doar eu. Singurele lucruri pe care nu le-am putut mișca au fost stelele."

Avea cam treizeci de kilometri pe axa mare. Era propria lui navă spațială. Simmons se simți impresionat.

"Până acum nu mi-am mai imaginat ceva ca tine", recunoscă el.

"Și cum te simți în halul ăsta de ignorant?" întreabă nava, apoi, simțind că Simmons se ofensase, adăugă: "Hei, voiam să zic că a trecut atât de mult de când am ieșit în univers, încât sunt curios cum e pentru voi speciile-prunci, abia ieșite din găoace și așa mai departe."

Simmons nu comentă. La urma urmei, observația era justă.

"Care este domeniul tău efectiv?" continuă nava cu întrebările.

"Aș zice că nu poți să fii din sistemul pe lângă care tocmai am trecut. Citirile de viață dintr-acolo erau nule și, oricum, puterea prezenței tale nu slăbește. Știi cumva

dacă acesta e un prim contact?"

"Primul meu contact cu tipul tău", răspunse Simmons. "Deși am mai avut contacte și cu alții."

"Ho-ho", gândi celălalt. "Trebuie să fii complet din alt roi. Stai așa, vine alt sistem. Stai pe loc și nu mișca nimic."

Un alt soare se ivi, la început gradat și apoi tumultul acela care i-ar fi oprit inima lui Simmons dacă în clipa aceea ar fi avut așa ceva. Când dispăru înapoia lor, mintea lor comună fu ocupată pentru o clipă de o învălmășeală bolborositoare de imagini încoerente, senzații și pasiuni, care dispărură tot atât de brusc.

"Asta ce a fost?" întrebă Simmons zăpăcit.

"Oh, asta a fost viață destul de primitivă, pe a doua planetă. Am cules câte o minte din fiecare specie și le-am trimis pe toate, laolaltă, la Procesorul Central, pentru înregistrare. Procedura Standard de Operare. Desigur, în cazul tău, vreau să zic, complet din afara Roiului, ce nevoie este? Ești amuzant, recunosc, însă Roiul e principala noastră preocupare, nu ești de acord? În plus, îmi poți fi de ajutor acum. Dacă nu te deranjează să-ți tragi greutatea, da?"

"Absolut deloc, deși mă îndoiesc că o să rămân prea mult cu tine ca să te pot ajuta cine știe ce."

"Ah, te descurci grozav, gândindu-ne ce ești", admise nava, tolerantă. "Fă doar o intrare în jurnal, vrei?"

"Jurnal?"

"Ah, da, uită-te. Simte ce fac aici. Mușchiul ăsta (te-ai prins?) acționează mecanismul înregistrator. Cât timp este deschis, lasă în el structuri calorice de forma asta; în cazul de față, vrem să marcăm planeta a doua a stelei, pentru reverificare peste un megaaan, pentru progres evoluționar ulterior."

"Faceți multe înregistrări?"

"Trebuie. Știi câte stele sunt în Roi?"

Până apucăm să le vedem pe toate, a venit vremea să o luăm de la început. Nu știi cum se descurcă tipii din Nucleul Central. Ne apropiem din nou. Oho, grozav, asta e o trinară."

Dacă Simmons ar fi avut ochi, ar fi strâns din ei în următoarele cinci minute.

Când totul se termină și nava se îndreptase pe următoarea ei traiectorie, Simmons își aminti să pomenească de un subiect important. Era plăcut să te distrezi prin galaxie, dar micuța lui lume era amenințată; o amenințare care, recunoștea fără tragere de inimă, fusese adusă de el.

"Mă întreb", începu el șovăitor, "dacă mă poți ajuta cu o mică problemă."

"Dă-i drumul."

"Păi, eu vin dintr-o specie de non-telepăți, de pe o planetă micuță, nu știu exact de unde dracu' și tocmai am intrat în contact cu niște tipi cam duri."

Expuse amenințarea Scorplonilor. Nava era indignată.

"Hei, auzi, îi știi pe ăștia. Bagă piciorul în ușă și după aia iau totul. Niște pacoste. Fii atent, există un singur mod de a te ocupa de tipii ăștia, știi ce vreau să spun?"

"Cum adică?"

"Mai întâi îi lași să înceapă să vină. Între timp, aranjezi un transfer mintal al tuturor alor voștri la o sursă din afara planetei..."

"Și cum reușim asta?"

"Iar după aceea, când ei sunt toți în trupurile voastre pe planeta originară și voi sunteți toți afară..."

"Da?"

"Aruncați planeta în aer. Bum! Și nu or să mai deranjeze niciodată, pe nimeni. Pentru specia lor e singura modalitate."

Simmons oftă mintal: "Nu cred că putem aranja așa ceva."

"Înmormântarea voastră, tipule. Altă stea. Liniște acum."

Noua stea crescuse și țâșni spre ei. Simmons aproape că se obișnuise cu fiorul

cauzat de apropiere. De data aceasta însă, lucrurile se petrecură puțin diferit.

“Excrement”, izbucni brusc nava. “La stânga! Vreau să zic, la dreapta, dreapta, dreapta!”

Plonjară direct în maelstrom și, din câte își putu da seama Simmons, se volatiliză instantaneu.

Ar fi fost uimitor, dar capacitatea lui pentru asemenea emoții fusese de mult supraîncărcată, când se trezi înfundat până la gât într-un recipient plin cu noroi, privind peste rânduri de recipiente asemănătoare. Judecând după ocupanții acestora, el se găsea într-un corp ce era o combinație între un homar și un broscoi.

“Am vrut să zic «DREAPTA»”, rosti gazda sa pe un ton trist.

Simmons se gândi un minut.

“Trebuie să presupun că nu ești tocmai nava, ci manipulatorul ei mintal”, reuși el să îngaiune în cele din urmă.

“Ce-i, bătrâne, ești tot cu mine? Da, idiot patentat ce sunt, am bubuit încă o navă și or să treacă zile întregi până să capăt alta nouă. Nu credeai că riscam inteligență în spațiu, pe acolo, nu? Nici nu este nevoie.”

Fosta navă așteptă un răspuns, însă pasagerul temporar plecase către locuri necunoscute.

“Cum a venit, așa a plecat”, se gândi el.

“Tiii, ăsta chiar că a fost un tip straniu.” Și, extrăgându-se din recipientul său, porni în căutarea altei nave.

— Oh, Tom, bine că te-ai întors!. La timp ca să le spui idioților ăștia de ce nu te pot lua. Vor să te încarcereze, sau așa ceva.

Simmons se ridică greoi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu poate omul să se bucure nici măcar de zece minute de pauză, fără fel de fel de întreruperi idioate? Acum ce mai este?

Mutt și Jeff veniră lângă pat. Mutt

deschise portvizitul și arătă, pentru o clipă, ceva din interior, așa cum văzuse în filme. Putea să fie absolut orice.

— Guvernul, rosti el. Pentru siguranța dumneavoastră.

— Ștergeți-o de-aici, vă rog, replică Simmons, încercând să rămână politicos. Am văzut la guverne câte nici nu visați.

— Scuze, făcu Mutt cu indiferență. Trebuie să veniți cu noi. Ordin de sus. Învățase să vorbească tot din filme.

— Prefer să nu vin, spuse Simmons. Aruncând o privire către Jeff, continuă: Și poți lăsa chestia aia în toc. N-o să ai nevoie de el. Ce-i toată aiureala asta?

— Oh, interveni Debbie, Washingtonul e cam cu douăsprezece ore în urmă. Ei tot mai cred că poți citi mințile oamenilor.

Simmons căzu pe gânduri.

— Aha, bineînțeles. Asta mă face, desigur, o armă secretă și un secret militar. Probabil că și o amenințare politică, nu?

Mutt nu-și schimbă expresia chipului.

— Dr. Simmons, nu dorim să folosim forța, însă ordinele primite...

— Am încercat să le explic că nu poți citi câtuși de puțin gândurile umane, îi întrerupse Debbie, dar...

— Vă rog, vă rog, doamnă Simmons, lăsați lucrurile astea în grija noastră.

— Nu, lăsați-le în grija mea, vorbi Simmons și îl fixă pe Mutt. Spuneți-mi, cine v-a trimis? Făcu o pauză și, neprimind nici un răspuns, urmă: Am înțeles. Atunci, ce crezi, într-adevăr, despre șeful tău?... Bun. Când o să-l văd, o să-i spun ce crezi despre el.

Urmă o tăcere scurtă, apoi Mutt spuse târăgănat:

— Vrei să tragi o cacialma.

— Da? Atunci gândește-te, te rog, ce crezi despre alegătorul american mijlociu... aha. Vrei să vezi chestia asta în presă? Șterge-ol

Mutt se opri nehotărît, apoi se întoarse către Jeff:

— Poate că ar fi mai bine...

— Hei, vorbi Jeff pentru întâia dată, îl lași pă tipu să-ți bage nasole? Ordinele au...

— Auzi, făcu Simmons, gândește-te la o femeie cu care ai fost de curând... Acum, gândește-te la cineva care n-ai vrea să afle de femeia aia... Aha! Dacă încerci să pui mâna pe mine, o grămadă de oameni vor recepționa mesaje mintale despre niște chestii despre care sunt convins că n-ai vrea să afle nimeni.

Peste un minut, rămăsese singur cu Debbie.

— Stăpâne, făcu ea uluită, privindu-l de parcă era iarăși posedat de altcineva, de unde ai scos toate astea?

— Cred că dintr-un noroc prostesc, chicoti bărbatul. Genul de noroc care are șanse numai la cretini ca ăia. De fapt, cred că am învățat câte ceva de la Scorpionii.

— Scorpionii?

— Așa i-am botezat eu pe monștrii care au încercat să invadeze Pământul, cu două episoade în urmă, explică el. Măcar ăștia s-au speriat, și aveam nevoie de așa ceva. Deși am scăpat de ei numai pe moment. Acum trebuie să mai adaug un punct pe lista mea: cum să țin guvernele departe de mine. Ei, cineva din spațiu...

— ...o să aibă răspunsul și la problema asta. Așa e, încuviință Debbie. Știi, acum, când știu că nu ești nebun și, realmente mergi prin toate lumile alea, aproape că te invidiez.

— N-o face, spuse Simmons. Niciodată epoca de pionierat n-a fost o distracție. Așteaptă până cercetez teritoriul. Întinse mâna și o apropiă de ea. Debbie, să fii aici când o să revin data viitoare, auzi?

— Bineînțeles, îi zâmbi ea. nu sunt deja?

— Tu, și nimeni altul, preciză Simmons. Să avem intimitate de doi A.M.

— Cred, realmente, că o parte din memoria ta începe să se întoarcă, hotări

Debbie. Credeam că ți-au rămas destule chestii din celelalte prin minte.

— Din cauza dobitocilor ăloră din Washington, făcu Simmons, de data asta nici n-am reușit să mă dau jos din pat. Și, de fapt, nu intenționez să o fac nici data viitoare.

Veți participa la cel mai profund tur din univers. Vă rugăm ca în decursul următoarei jumătăți de oră să nu vorbiți, pentru ca toți să poată beneficia din plin de el.. Senzația mentală era de aglomerație într-o anticameră nonsenzorială.

"Scuzați-mă", făcu Simmons. "Voi rămâne aici doar pentru un scurt..."

Vă rugăm să nu vorbiți, fu el acoperit. Nu este cinstit față de ceilalți. Acum lăsați-mă să vă urez bun venit în Nucleu, cea mai marea civilizație din Galaxie, unde peste trei milioane de specii diferite trăiesc în înțelegere și armonie. Trebuie să știți că în aceste limite se includ mai multe sisteme stelare decât în tot restul Galaxiei. La fiecare oră, cel puțin 50 000 de specii noi ajung la comunicarea telepatică cu noi, iar în această oră chiar voi sunteți asemenea reprezentanți norocoși.

"O să dureze mult?" întrebă Simmons. "Am la dispoziție mai puțin de două ore. Nu știu câte ore înseamnă asta, dar..."

Simți cum îl cuprinde o presiune ușoară, însă irezistibilă, și se pomeni incapabil să mai continue.

Vă rog, repetați ghidul, sec. Vă rog nu ne disturbați. Turul nostru a fost astfel alcătuit încât să prezinte toate informațiile mai importante, în chipul cel mai efektiv cu putință. Dacă aveți întrebări, vă rog să vi le păstrați pentru final. Până atunci, veți afla răspunsul la majoritatea lor.

Un fir delicat de gândire se răsuci în imediata apropiere mentală a lui Simmons: "Dar specia mea se găsește într-un mare pericol. Căutăm urgent ajutor..." Șovăitor, gândul muri, înăbușit.

Nu trebuie să solicitați atenție personală, anunță ghidul. În acest grup sunt reprezentate 10 000 de specii diferite. La fiecare occadă, peste 29 000 de specii solicită acceptarea ca membrii ai Nucleului, iar când veți vedea avantajele oferite de cetățenia Nucleului, suntem siguri că și voi veți fi doritori să o solicitați. Așa că, fără alte amănunte, să vedem Nucleul Galactic.

Și spațiul irupse la vedere. Galaxia se răsuci maiestuoasă și tăcută sub ei sau, poate, deasupra lor. Era cu atât mai uluitoare pentru Simmons, cu cât o percepea prin șase simțuri distincte, patru dintre care nu le mai avusese până atunci. O priveau prin ceruri întunecate, prin ochi și alt echipament senzorial din arhetipul sfincșilor, ghemuiți cu capul pe labe, pe nisipuri calde, violete.

Aceasta este Galaxia noastră, continuă perorația, văzută de pe o lume situată cam la 30 000 de ani lumină deasupra planului galactic. Gazda noastră este Tilengh A Mmciita, din neamul Furini. Ea și strămoșii ei imediați, ale căror memorii integrale le posedă, au văzut Galaxia din această poziție în ultimele opt milioane de ani. Tilengh, vrei să le spui oaspeților noștri care ar fi schimbările majore pe care le-ai remarcat în timpul ăsta?

Tilegh își flexă ghearele puternice și un gând adânc și solemn se rotogoli prin mințile înghesuite. "Păi, Clauf, cred că cele mai mari schimbări vizibile de aici au fost explozia nucleului acum patru milioane și jumătate de ani, precum și extinderea și folosirea ei în următorul milion de ani; apoi, micșorarea nucleului în lungimile de undă mai mari, o dată cu creșterea concomitentă a emisiei de infraroșii, pe măsură ce tot mai multe stele interioare sunt prinse în sfere."

Apoi, cele mai multe semne de inteligență din interiorul Galaxiei, văzută de aici, sunt... unde, Tilengh?

"Oh, în Nucleu, Clauf, fără discuție. De aici, noi vedem rareori semne adevărate ale manipulărilor inteligente din afara centrului galactic. Nucleul însă, a progresat enorm și vizibil chiar și de la această distanță."

Mulțumim foarte mult Tilengh. Domni Sapiens, aceasta este părerea lui Tilengh A Mmciita, posesoarea unei viziuni continue a Galaxiei noastre, mai lungă decât cea a oricărei alte ființe cunoscute și cred că o să fiți de acord că, dacă cineva știe, atunci este vorba de ea. Acum, prieteni, avem pentru voi o adevărată trufanda. Bănuim că veți prețui fiecare amănunt al următoarei syccade, pentru a-l putea împărți complet cu lumile voastre de origine.

Glăsciorul piui din nou, melancolic: "Lumea mea are o durată aproximativă de existență de mai puțin de o syccadă, dacă voi, tipilor, nu ne puteți ajuta..." Dispăru, înăbușit.

Vă rugăm să fiți mai înțelegători. Înapoia exteriorului rigid al ghidului, gândurile lui trădau un ton de durere. Dacă TOȚI insistă să vorbească, niciodată nu o să facem nimic. Țin să vă reamintesc faptul că numai peste cinci syccade, un alt grup de cel puțin zece mii de reprezentanți, abia așteaptă să vă urmeze în acest magnific tur informativ pe care îl efectuați acum. Nu trebuie să stăm locului. Acum era aranjat un total de o sută șazeci și nouă de specii, situate între această lume și miezul Nucleului, care vor comunica mintal cu voi, pe rând, în decursul următoarei syccade. Deschideți-vă larg toate simțurile pentru o experiență de neuitat; deoarece acum, domni reprezentanți și, să sperăm, domni colaboratori în marea cultură a Nucleului, vă vom oferi cea mai colosală călătorie din universul cunoscut... Plonjonul spre Nucleul Galaxiei. Acum!

Deșertul dispăru, înlocuit de o vedere

mai apropiată. Galaxia se întindea, imensă, pe un cer înopțat, deasupra ramurilor cu frunze conice ale unei mlaștini mocirloase, unde o altă ființă primi o clipă vizitatorii mintali, trecându-i apoi mai departe. Pas cu pas, roiurile stelare se apropiară, destrămandu-se în petece separate și crescând până ce acopereau câmpul vizual. Galaxia, pe măsură ce călătoria depăși viteza luminii, păru că se rotește invers.

Aproape, mai aproape și, drept în câmpurile stelare, centrul dens conturându-se înaintea lor, flic, flic, flic; până când întregul cer deveni o văpaie de lumină. Se auziră câteva țipete periferice, iute înăbușite, din partea celor mai impresionabili membri ai turului. Prin strălucirea omniprezentă, apăru încetîșor o neregulă absolută, crescând cu fiecare salt, până când întregul cer fu dominat de un cilindru negru, gigantic, îndreptându-se către ei.

Miezul din centrul Galaxiei, intonă solemn ghidul. Punctul de referință de la care se măsoară toate distanțele, încorporând în același timp în structura lui toate celelalte măsuri standard. Aici, Consiliul Nucleului, ales milenar, se întrunește în conclav permanent; aici se găsesc: cea mai mare bibliotecă, muzeu, stabluci, zoo, frenateu și quav ale întregii culturi nucleotide. Domni reprezentanți, lăsați-ne să vă felicităm pentru că, primii din speciile voastre, ați ajuns în chiar centrul Galaxiei. Vă dăruim... miezul!

Ultimele cuvinte erau perfect sincronizate cu imaginile caleidoscopice care se opriră amețitor de brusc. Ultima gazdă stătea nemișcată în spațiu, o globulă mare de protoplasmă, dotată cu fiecare formă de aparatură senzorială cunoscută de reprezentanți. Urmă o îmbulzeală psihică, cele zece mii de minți individuale zbătându-se să dobândească organele cu care erau familiare.

Nu este nevoie să vă înghesuți. Vom

rămâne aici 1,4286 syccade, timp suficient pentru ca fiecare dintre voi să observe miezul pe îndelete.

Simmons se strecură prin grămada mintală și găsi niște ochi, puțin mai avansați în domeniul ultravioletelor decât era el obișnuit, dar acest lucru conta prea puțin.

Vizitatorul remarcat mai departe de Simmons i se adresă iarăși: "Iertați-mă, însă am avut impresia clară că priveați cu simpatie încercările mele de a atrage atenția."

"Cred că este o rușine că nu te-au ascultat", se întoarse Simmons către el. "Lumea ta se află într-un pericol chiar atât de grav?"

"Degeaba. E prea târziu pentru noi. Ceea ce voiam să spun era... în sfârșit, cred realmente că lucrurile ar trebui să fie conduse ceva mai bine. Poate, cândva, o să poți face ceva în legătură cu asta. Ne-ar plăcea să ne gândim la asta."

"Singurul lucru pe care mi-l sugerează locul ăsta este să o șterg imediat", făcu Simmons. "Să știi însă, în legătură cu faptul că ai tăi nu primesc nici un fel de ajutor, și toți... vreau să zic, îmi pare rău."

"Mda", făcu celălalt. "Cred că, totuși, e mai bine decât ni..."

Miezul este construit pe principiul unei găuri negre, ca un cilindru deschis și nu ca o sferă. Acum, fenomenele relativiste rezultante sunt extrem de spectaculoase. Acum suntem îndeajuns de norocoși ca să fi putut aranja un interviu cu al cincisprezecelea subsecretar al votului Nucleului, care va...

— E prea mult, rosti Simmons, obosit. Mult prea mult. Mintea mea nu le poate cuprinde. A nici unui om n-o poate face. Nu, nici a unei femei.

— Nu de asta zâmbeam, scumpule.

— Sper că nu râzi de tehnica mea. Trebuie să fii îngăduitoare, Debbie. Pur și

simplu nu-mi mai amintesc cum se face.

— Trupul tău însă își amintește foarte bine. Cred chiar că funcționează mai bine atunci când mintea ta trebuie să-l lase singur. Nu te mai gândi, fă, pur și simplu.

— Fie, dacă îți dai seama că, de fapt, acesta este un trup străin executând lucruri străine, pe câte țin eu minte, atunci cred că nu mă descurc prea rău.

— Oh, nu, Tom, scumpule, nu-i deloc rău... Tom?

— Hmm?

— Ce se poate întâmpla dacă adormi înainte de a pleca iarăși?

— O să-mi petrec cele două ore într-un vis străin. Am prins sfârșitul unui asemenea vis când am intrat în Fecioară.

— Aha... Hmm... Tom, asta îmi aduce aminte... soția celui din Fecioară...

— Ce-i cu ea?

— Era mai frumoasă decât mine?

— Auzi, nu te bagi în chestia asta, și nici eu n-o să mai comentez despre Scorpion.

— S-a făcut. Acum, strânge-mă în brațe.

— Aș vrea, dar a sosit timpul. Pa!

— Odată și odată trebuia să se întâmple, se gândi Simmons și era chiar puțin surprins că nu se întâmplase până atunci. Bănuia că trebuiau făcute niște pregătiri înainte ca mintea să se poată descurca cu comunicarea la un asemenea nivel de complexitate.

— Știa cu exactitate unde se găsea. Se târa pe labe plate prin tunele joase și noroioase, și stătea pe tripozi fermi pe o punte înclinată sub nori galbeni. Privea peste un oraș din ceramică arsă, de pe un turn gigantic și își bălăcea trupul mătăhălos în mlaștina unui estuar întins. Privi în exterior cu simțuri variate, dintr-un milion de forme diferite, atinse tot atâtea minți diferite și le menținu pe toate separate. Iar printre ele, nu uită nici o clipă cine era el.

“Eh”, se gândi, “asta mai seamănă cu ceea ce înțelegeam eu prin telepatie.”

“Ne pare bine că ești de acord.”

Își dădu seama că contactul său era un fel de cor, compus din acele entități din domeniul său care hotărâseră să fie implicate cu prezența lui. Multe îl ignorară sau, pur și simplu, îi înregistrară prezența, văzându-și de treburile lor, pe care le știa: în războaie, construind, deplasându-se, iubind, gândind. Dar în gândurile lor, multe se întoarseră către el, parțial sau cu totul, mișcându-se laolaltă și formând o entitate acum temporară în scopul anume al întâmpinării lui Thomas Simmons. El era conștient de fiecare gândire în individualitatea ei, precum și de întregul lor, ca și cum ar fi fost o personalitate combinată. Și totuși, acest întreg nou-născut câștiga în mod constant noi aderenți și pierdea pe alții mai vechi, care se plecteau, sau erau solicitați pentru treburi mai urgente. Prin intermediul percepției sale, putea simți aite asemenea entități formându-se, dizolvându-se, modificându-se, în grupuri de la două până la milioane, pentru orice scop de sub sori.

“Bună”, făcu el. “Îmi place cum simt.”

“Și nouă ne place cum te simțim pe tine”, răspunse noul venit. “Se pare că ai nevoie de un nume pentru noi. Spune-ne Charley.”

Un gând tășni, născut în mintea unei amfibii lenevind pe țărmul unei mări calde, modificat cu tact de un bucătar de pe o navă interplanetară, cu echipaj alcătuit din făpturi gazoase, tradus în termeni ceva mai umani de un profesor din crescătoria unui mușuroi de furnici și prezentat drept observație colectivului – totul într-o fracțiune de secundă.

“Ceea ce îți trebuie este o cale de a-ți opri telepatia, aste e totul. Ți-ar place așa ceva?”

Simmons execută echivalentul unui oftat adânc.

"Cred și eu", făcu el.

O echipă de experți se reuni într-o mini-clipă, îl examinează și indică cu o sondă delicată de gândire părți ale idului său.

"Gândește așa", spuseră ei, "așa, apoi fă... așa. Ai înțeles?"

"Atât de ușor?" întrebă Simmons.

"După ce știi, da", aprobă Charley. "Mai greu este să descoperi de prima oară."

"Mulțumesc", făcu Simmons. "Cred că o să fie un ajutor grozav."

Observă că elementele lui "Charley" se modificaseră extrem de mult, chiar în intervalul acela scurt. Unii plecaseră fără comentarii, plictisiți, remarcă el jenat, de situația sa relativ simplă. Și totuși, întrezărind câteva din lucrurile noi asupra cărora se concentrau, înțelese că, obiectiv vorbind, el prezenta o problemă relativ banală și neinteresantă. Cu toate acestea, alții fuzionaseră ca să-l mărească și să-l modifice pe "Charley", pe măsură ce știrile mintale îi aduceau pe cei interesați.

"Bănuiesc", spuse Simmons, "că înțelegeți situația mea tot atât de clar pe cât o înțeleg și eu pe a voastră. Aveți vreun sfat pentru mine sau pentru rasa mea?"

"Te descurci perfect", răspunse Charley. "Ca individ, în mai puțin de o zi din timpul vostru, te-ai reclădit aproape din nimic, redevenind o conștiință socială. Iar specia ta dovedește toate semnele de adaptare la noul mediu, pe care, bineînțeles, îl vei prezenta înaintea lor. Ia-o ușor, simte totul și ține minte: nu te apropia prea mult de nici unul din telepații principali, cu excepția noastră, desigur."

"Unii par a fi mai periculoși decât alții", observă Simmons.

"De aproape, toți sunt mortali", zise Charley. "Mortali pentru libertatea rasială și individualitatea voastră care este, bineînțeles, lucrul cel mai important. Nici o specie nu poate evolua în vecinătatea uneia dintre stațiile acelea de putere mare

fără să devină o mini-versiune a modului lor de gândire. Ai tăi au, pur și simplu, noroc că sunt destul de echilibrați pozițional între mai mulți dintre ei. În loc de sclavie, vă oferă o anumită varietate și flexibilitate. Mai bine să rămâneți așa."

"Dar față de voi, de ce suntem în siguranță?"

"Pentru că noi nu vrem să vă schimbăm și să fiți ca noi", sosi răspunsul. "Fiți ceea ce sunteți sau ceea ce doriți să fiți. Alăturați-vă oricăruia dintre noi, atâta vreme cât doriți și părăsiți-ne când ați terminat treaba cu noi. Asta e viața, nu?"

"S-ar putea să ai dreptate" facu Simmons. "O să mă mai gândesc. Deocamdată mă duc acasă. Sunt sigur că nu peste mult timp o să luăm iarăși legătura."

"Oricând" încuviință Charley, deja dezmembrându-se și refăcându-se într-o mie de alte combinații îndepărtate. "Vino când vrei."

Simmons scotoci prin propriile sale gânduri, făcu "așa" și "așa", apoi "așa" și deschise ochii.

Dădu picioarele jos din pat și se ridică. Se uită la ceilalți din încăperea și zâmbi voios.

— Vreau să vă mulțumesc tuturor pentru grija pe care mi-ați purtat-o, spuse el. Mă tem că mulți dintre voi sunteți nedormiți. Ocoli încăperea, strângându-le mâinile: Jim, Art, Dr. Berkson, nu? Mă bucur să vă văd sănătoși. Debbie... O cuprinse în brațe, sărutând-o dragăstos. Cineva să-mi aducă niște cafea și un Ballantine. Nu vă faceți griji. De acum, n-o să mai plec nicăieri până nu hotărâsc eu.

— Ai aflat? întrebă Debbie, privindu-l cu ochii lipiți de somn.

— Da. Își deschise brațele, cuprinzând întreaga odaie și, dincolo de ea, galaxia. Mi-am recăpătat memoria și controlul. Pot pleca sau nu, după cum vreau. Îi pot învăța pe alții. Omul se poate alătura... rețelei

gânditoare din univers.

— Dacă mai rămâi aici încă treizeci de minute, spuse Art Hover, bărbatul cu chip rotund și coleg de cercetare cu Simmons încă de pe băncile facultății, o să încep să cred că ai dat lovitura. Dar așa cum te aprindeai și te stingeai ca un stop, sunt nevoit să aștept până atunci, adăugă el morocănos, apoi îl cuprinse pe Simmons după umeri și-l strânse puternic.

— Dacă te-ai întors din mormânt, zâmbi Jim Lindland, arată-ne un miracol.

— O să fie destule miracole, răspunse Simmons. Nu peste mult timp.

Ce comunicare lentă, se gândi el. De-abia câte un cuvânt pe rând, câte o frază chinuită după alta. Își pierduse orice chef pentru dialogul oral. Dacă ar fi fost receptori, le-ar fi dat totul până acum. Dar nu, oamenii nu erau emitori; cei din Vărsător sau Balanță trebuiau să facă pe catalizatorii, ca să permită unei minți omenești să întâlnească o alta. În sfârșit, și problema asta putea fi rezolvată.

Se apropie de fereastră și trase perdelele în lături. Înapoia lui, micul grup de prieteni îl priveau cu o uimire nesigură. Nu erau încă siguri dacă el era Marco Polo sau un nebun mitoman. Aveau să afle în curând.

Afară, primele sclipiri ale zorilor începeau să se întrevadă la orizont, peste vârfurile ulmilor. Ultimele zori pe care le văzuse fuseseră în Berbece; acestea aveau să fie mai puțin violente însă tot atât de frumoase. Era o lume bună, iar în ultima zi se ivise o șansă de a o face și mai bună. Trebuia să fie atent ca să fie corect folosită.

O stea strălucitoare fulgeră înspre sud-est, luptându-se cu zorii. Îi căută unghiurile față de celelalte stele, ca să o identifice. Fomalhaut. Răsăreau Peștii. Cu ușurință și naturalețe ce păreau inevitabile, ultima piesă se potrivea la locul ei și mozaicul se termina.

Semnele nu erau arbitrare. Nu era doar un exercițiu mnemonic grațios. Era o realitate.

Nu avea să încerce, deocamdată, să le spună. Aflaseră destule și chiar prea multe de cuprins, în timp ce omul se pregătea să se alăture celei mai mari poziții ce se putea închipui. Oamenii nu erau încă tocmai pregătiți să se simtă fericiți la gândul că se găseau la mila forțelor străine, care îi modelaseră încă de la naștere. Cel puțin, așa aveau să înțeleagă ei lucrurile.

Simmons însă era acum sigur. Mai trebuia calculată mecanica fenomenelor, influența sursei și a distanței, unghiul și mișcarea stelară, poziția terestră și momentul nașterii. Dar, într-un mod aproximativ, bazele fuseseră puse cu mii de ani în urmă.

Savanții exacti aveau să se înfrunte doar la auzul ideii. Simmons însă știa. Totul era prea exact pentru o simplă coincidență. Ideea "influenței astrale" era o anatema pentru știință. Așa avea să și rămână, până când se demonstra un modus operandi.

Dar Simmons fusese acolo.

Plutise înaintea vântului din zori cu gazda sa din Berbece, arborele-umbrelă, își cioplise voința din rocile încăpățănate cu un Taur. Discutase cu Gemenii volatili și, pentru o vreme, revenise acasă cu Cancerul. Fusese găzduit în tărâmul Leului și disturbase lumea ordonată a Fecioarei, văzuse Balanța luptând pentru echilibru și Scorpionul hotărât să cucerească singur lumea. Cutureierase cu Săgetătorul spațiile dintre sori, văzuse incredibila organizare Capricorniană a Nucleului și întrevăzuse individualismul Vărsătorului.

Chiar dacă posibilitățile de recepție ale omului erau minuscule și atrofiate, el nu putea evita complet efectul acelor unde mentale masive care măturau lumea lui micuță. Fiecare om trebuia să fie cumva modelat de către ele, începând cu prima

cultură străină sub a cărei influență se naște.

Salvarea noastră, se gândi Thomas Simmons, vine într-adevăr din echidistanța față de toate acele culturi. Dacă am fi fost prea apropiați de unii din ei, am fi fost copleșiți de o singură trăsătură. Avem cel puțin varietate și, prin asta, o șansă de libertate.

Reveni de la fereastră.

— Aranjați peste două ore o conferință de presă, rosti el, și voi oferi lumii o schiță preliminară a civilizațiilor galactice contemporane. Acum, însă, mai am de făcut un drum. Mai îmi lipsește o casă.

— Tom, trebuie? interveni iute Debbie. Nu poate aștepta?

El o sărută cu blândețe.

— O să mă întorc, Deb, nimic nu m-ar putea ține departe de tine. Dar dacă am ajuns până aici, să mă ia naiba dacă o să mă opresc când mai am o casă de vizitat.

Și își deschise canalele către univers.

Fu târît de curenții gândului străin, purtat 86 de parseci, spre planeta micuță de lângă Fomalhaut, unde îl aștepta Dumnezeu.

Se contopește cu Dumnezeu, plutind în imensități, mulțumindu-se de univers. Dumnezeu se mișcă doar atât cât să-l lase și pe el. "Bine ai venit, fiu rătăcit, bun venit acasă."

Simmons se topește în unitate, dăruiește și primește și se alătură corului, mesajului cântat, tuturor ființelor, întregii vieți de peste tot și oriunde.

"Vino, vino, vino unește-te cu noi în întreg. Dumnezeu este adevărul, Dumnezeu este frumusețea, Dumnezeu este iubirea. Dumnezeu te așteaptă. Vino, unește-te cu noi, vino."

Glasurele contopite trec și pătrund într-un cvadrant vast al galaxiei. Pe o mie de lumi, ființe cu o infinitate de forme străine, săpând, vânând, înotând, zburând,

se opresc, pe măsură ce o muzică stranie curge în mințile lor, alungând gânduri pe jumătate simțite și învărtindu-le dincolo de ei.

"Dumnezeu este adevărul. Vino, unește-te cu noi, vino."

Într-o epocă îndepărtată, evoluați la puteri întregi, ei nu vor întârzia să vină. Mesajul se răspândește în afară, către lumi îndepărtate, unde atinge alte minți care înfloresc; topindu-se încetisor, fără să-și impună intensitatea, lasă posibilitatea alegerii.

"Dumnezeu este frumusețea. Alătură-te nouă, vino."

Depart, în întinderile distante ale spațiului, frânturile de cântec zboară, note și acorduri, acolo unde mesajul va adăuga cea mai fină nuanță a posibilităților pierdute și frumuseților neatinse, unei rase încă nemodelate.

"Dumnezeu este iubirea, și vă așteaptă. Nu veniți?"

Simmons știe, contopindu-se vreme de cele două ore ale împărțirii cu divinitatea, că este laolaltă cu locuitorii din Pești 3, o rasă de păianjeni mistici care, învăluți în pânzele lor, atârând din arborii plentoon, își trimit astfel gândurile să cuprindă infiniturile și ademenesc zece trilioane de miliarde la pace și armonie. Pur și simplu, păianjenii puternic telepați din Pești. Dar, o dată ce ești acolo, poate fi tot atât de bine și Dumnezeu. Cine poate ști? S-ar putea, într-adevăr, să fie.

*Traducerea:
Mihai-Dan Pavelescu*

Password: Monk

O combinație insolită de autori: un guru și ucenicul său. După un debut remarcabil și fulminant, Dănuț Ivănescu a devenit între timp o figură controversată a fandomului și a renunțat la prolificitate, preferând activitatea de editor. Prezența lui aici mă face să sper...

La început a fost poarta. Metalică, gri-hammer, cu triunghiul înscris în cerc al hesyasmului vopsit cu negru în centru. Cândva, de mult, într-o dimineață putredă de toamnă, pe când mai purtai încă un nume.

Ai pășit atunci dincolo de pragul fostei fabrici de ceramică, devenită mănăstirea DOC*. Teama, temeinic cui-bărită în cotioanele sufletului încă de pe vremea în care, ca orice puști al nooliticului târziu, colindai *young & free* info-rețeaua în căutarea adevărului, ți-a sufocat regretele. Poarta s-a trântit cu zgomot în urmă, închizând afară lumea vie. Te-ai sprijinit cu spatele de ea, iar privirea ți s-a cățarat pe zidul din betexpand, de-a lungul cablurilor ce atârnau din turn precum tulpinile unei plante parazite. Ai lăsat ploaia să-ți ude buzele arse de briză, până când tatăl tău te-a împins ușor spre clădirea în stil armean. Ți-ai scos acolo hainele lucioase, *newfashion*, și ți-ai pus zdrențele cenușii,

aspre, prea largi pentru trupul tău de puber. Mecanic te-ai supus, fără să bănuiești măcar ce ți se pregătea. L-ai urmat apoi pe călugărul ivit din umbra unui pilastru prin labirintul mănăstirii. Nu te-ai întors când tatăl tău te-a strigat pe nume. Pe fostul tău nume.

În săptămânile următoare (niciodată, niciodată nu le-ai aflat numărul) n-ai zărit soarele. Deosebeai ziua de noapte doar după forfota șobolanilor, crescând și descrescând precum marea, și după huruitul elicopterelor pazei de coastă. Apă și pâine de secară ți-au fost meniul. Aer-rugăciunile, scurgându-se fără-nctare din difuzoarele iscusit ascunse. Visul-viață.

Ai supraviețuit totuși noviciatului, iar când, la trezire, ai descoperit plăcintă de alge și vin roșu, ai știut că urma înțjerrea.

Chilla egumenului avea, în plus, doar o fereastră prin care se zărea cerul. Rece, cenușiu, ca un plafon de beton ceva mai înalt.

Te-a durut (Doamne, cum

te-a durut!) când ți-au fixat implanturile germinative în spatele urechilor, dar ai tăcut, ai tăcut strivind urletele între dinți, lăsându-le să se sfarme în cerul gurii. Avea gust de aramă coclită durerea. Nu-ți mai păsa prea mult de trupul tău, o chilie ca oricare alta.

Alte săptămâni s-au scurs, urâte, seci. Carcera penitenței îți apărea ca un trecut luminos, pe lângă zilele și nopțile în care suferința căpăta consistență aproape materială, singura realitate a unui univers din ce în ce mai străin. Căci din suferință ți-au tras mufe vigoarea, ca ciupercile din bălegar. De abanos, ciupercile.

Apoi frații ți le-au retezat pe cele insuficient dezvoitate și ți-au potrivit pe cap, după *typicon*, gluga de cânepă. Din țesătura îmbibată de sudoarea atâtor generații de eremiți, au prins viață șerpii albaștri ai cablurilor blo, căutând lacomi, nerăbdători, mufe deschise în așteptare. Cuplarea lor (acuplarea?) ai perceput-o ca pe o explozie sau ca pe o

* DOC - inițialele Sfintei Treimi (Dumnezeu, Om, Calculator), elementul de bază al doctrinei gofrenilor, curent deviaționist creștin fondat la finele secolului al-XX-lea de către Caliban Eremitul, (n.a.)

reacție în avalanșă și ai simțit atunci (după câtă vreme?) aproape uitatul miros de ebonită încinsă al rețelei, iar strălucirea ei de neon ți-a rănit privirea. Ușoare ți-au devenit, dintr-o dată, zdrențele, transformându-se în rase portocalie a ordinului. Culoarea unicei căi spre Adevăr.

Te-ai trezit în nava centrală a unei biserici imense, acoperită de o cupolă fără tambur, atât de largă, încât părea însăși bolta cerească. Zdreleindu-ți genunchii de mozaicul policrom, înfățișându-l pe *Pantokrator*, ți-ai unit glasul cu ceilalți, iar *Crezul* s-a nălțat diatonic, făcând să vibreze lampadarele masive de argint.

"Doar Creier și Cale,
Doar Nume și Cuvânt,
Alceva n avem
Și nici nu vedem,
Din Cel Preaînalt,
Care ne-a creat,
Ne-a răscumpărat,
De la moarte la viață."

Ani întregi ai petrecut acolo, în Casa Domnului, intonând imnuri și ascultând predici, ieșind din rețea doar ca să mănânci și să dormi. Până când ai început să consideri incursiunile în lumea reală o pedeapsă. Le-ai urât cu fervoarea cu care Îl iubeai pe El. Ai urât duhoarea urinoasă emanată de ziduri, de parcă mortarul dintre cărămizi fusese preparat cu secreția renală a tuturor anahoreților, de la începutul lumii. Sălile de meditație, mai reci decât criptele de la marginea lavrei. Prăpădiții în extaz, cu dege-

tele scheletice încleștate pe mătăniile-taste, înghesuți unul într-altul ca niște vite lovite de cataplexie, cu ochii holbați sclipind în umbra glugilor. Și ai jurat în acele clipe, pe Pacea și pe Mântuirea ta ai jurat, că nimic nu vei precupeți pentru Integrarea Totală.

Iar anii au trecut, în ascultare și rugăciune. Ți-au devenit cunoscute peregrinările egumenului pe coridoarele scaldate în lumina prăfoasă a neoanelor și ai învățat să te furișezi din calea lui, aidoma celorlalți, chiar dacă nu înțelegeai de ce, nu pătrundeai încă taina panicii lor tăcute, a gesturilor de a ascunde în cutele rasei chei hard sau discuri cât un talant. Abia ceva mai târziu, după ce-ai băntuit destul prin rețea, ai descoperit conexiunile cu exteriorul și ți-ai dat seama că deseori, printre *euharistii* și *kanoane*, eremiții încălcau Regula, destrăbălându-se în cârciumile și bordelurile de afară, înfipti ca lipitorile în lobii scursorilor din Colonia Celor O Mie sau din Fanar. Dar n-ai înțeles ce puteau găsi acolo, în mocirlă, în plăcerile cârnii ca scop în sine, în perversitățile fără număr, fără limite și fără nume, în încăierările din ganguri. Ai înțeles, în schimb, că erai altfel plămădit și că puteai profita de slăbiciunile lor meschine. Și ai început să-i vânezi, să-i surprinzi prin locații, unul câte unul, până la ultimul, șantajându-i, extrocându-i, câștigând spațiu în schimbul tăcerii, nimic altceva decât spațiu, pentru noii tăi prieteni care se înmulțeau neîncetat,

nesătuți și nesăbuiți.

Pas cu pas, te-ai apropiat de egumen. Cu răbdare, cu tenacitate, cu iscusință. Nu-ți dădea pace pofta nebună de a-l învăța ce-i umilința, ade-vărata umilință, nu cea ostentativ afișată ca o culme a disimulării, nu umilința celui care, în sinea sa, se crede superior. "Cine vrea să fie cel mai mare dintre voi, să fie servitorul vostru, iar cine vrea să fie fruntea printre voi, să se facă sclavul vostru."

I-ai descâlcit parolele, precum Alexandru nodul gordian. I-ai răvășit *spread sheet*-urile. I-ai amestecat SGDB-urile. Nu din ură ai făcut-o. Nu din ranchiună. Nu din dorința de-a te cățăra. Devotamentul a fost motorul. Iubirea pentru Cel Smerit. Dorința de a-i înfăptui Voința.

Iar perseverența ți-a fost repede răsplătită. Printre frânturi de programe, sub zoaiele unor fișiere temporare, ascunsă de TSR-uri nevinovate, ai descoperit o *data hole* usuroasă, prin care se șteau identificatorii rețelei porno a polonezilor. Și cărările bătătorite de pași "preasfinției sale". A doua zi l-au găsit spânzurat în chilia sa, cu conectorii smulși, atârându-i din glugă precum vrejurile arse de ger din grădina mănăstirii. O moarte desuetă, lipsită de imaginație, așa cum îi fusese și viața.

Nimeni nu te mai putea opri. Ai inițiat războaiele sfinte de la sfârșitul secolului, menite să curețe *Internet*-ul de păgâni, să spulbere norii necunoașterii. Ai înălțat mulțumiri înflăcărate Celui Obiectiv când virușii cruciați

au spulberat moschele și templele, când siluetele de țipar s-au infiltrat în fișierele Coranului și Talmudului, învălmășind *Surate*-le și legile din Babilon și împrôscând în toate părțile cu sfinți creștini, când Budha și Mohamed au devenit amanți, declarând femeile creaturi ale întunericului și arzându-le cu miile pe ruguri.

Ți-ai înfipt subrutinele în rețeaua papală, urmărind din umbră, neștiut și nevăzut, jocurile de culise ale clericilor, infiltrându-ți protejații în sinoduri, numind și doborând episcopii conform intereselor tale, investind și excomunicând, hăituind profeții încăpățânați și împingându-i spre erezii inimaginabile, împânzind diocesezele cu proprii-ți misionari, anunțând iminenta insturare a Noului Ordin.

Te-au descoperit într-o zi sau mai exact. Ți-au simțit prezența și au trimis pe urmele tale Maeștrii Del și hacker-i de retragere, "puștii neonului" și IA-urile militare. Crema Internet-ului împotriva ta. Ai râs, mângâind mătăniile, chiar dacă te durea pierderea fiecărei creații de-a ta, a fiecărui prozelit. Alți viruși, tot mai feroce, mai abili, mai aproape de perfecțiune, prindeau viață în Ferma DOC, așteptând să fie lansați. Pe toți îi cunoșteai, îi știai pe nume și-i iubeai (erau doar copiii tăi, nu?). Biți din biții tăi, plămădiți după infostructura și *softwer*-ul tău. Căci de mult părăsiseși lumea în care te născuseși, prea strâmtă și prea searbădă.

Noua Ordine nu aștepta decât Semnul pentru a se instala. Locația cu viruși sta să

plesnească, gata să-și împrăștie germenii în rețea, precum un fruct copt de Hura Crepitans semințele. Dar atunci a sosit Vocea, din afară și din lăuntrul tău, blocându-ți unitatea centrală de procesare, frângându-ți voința.

— Greșești, fiule, încercând să strici lucrarea mea. N-ai pătruns îndeajuns taina pâinii. Ai uitat ce-i iubirea și Smerenia. Precum un miel am fost dus la înjunghiere și sângele meu și pentru tine s-a vărsat. Iar plata fără întârziere

ți-o vei primi. Umil și sărac vei fi, lepădându-te de tine, purtându-ți Crucea și perseverând în Lege.

Te-au speriat vorbele, puterea bănuită în spatele lor.

— Tată, tată, nu mă părăsi! ai strigat atunci cu glas tare.

— În mâinile mele e duhul tău, fiule, iar trupul în lume-ți va coborî, într-o iesle. Căci vremea s-a mplinit din nou.

"Și Cuvântul s-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr."

Desen de Bota Mugurel

PHILIP K. DICK

Peste mohorâtul Pământ

Nu se putea ca din aceste pagini să lipsească Philip K. Dick (1928 - 1982), a cărui operă este profund impregnată de accente teologice. În universul său, răul și binele se înfruntă, dar răul învinge întotdeauna.

Silvia alergă răzând în noaptea plină de lumină, între trandafiri și stele și margarete aurite, în josul cărării prunduite și dincolo de grămezile de iarbă înmiresmată culeasă de pe pajiști. Pretutindeni, ochiuri de apă reflectau astre strălucitoare, printre care ea se strecura spre panta din spatele zidului de cărămidă. Cedril sprijineau bolta înstelată, indiferenți la forma zveltă săgetând pe lângă ei, cu păr castaniu involburat și ochi scânteietori.

"Așteaptă-mă", se plânse Rick, în timp ce-și croia prudent drum în urma ei, de-a lungul cărării necunoscute. Silvia zburda dezlănțuită. "Mai încet!" țipă el furios.

"Nu pot - întârziem." Fără veste, Silvia îi răsări în față, tăindu-i drumul. "Golește-ți buzunarele", suflă. Ochii ei cenușii sclipeau. "Aruncă tot ce ai de metal. Știi doar că el nu-l pot suporta."

Rick scotoci prin buzunare. Găsi în pardeslu două monede de zece cenți și una de cincizeci. "Astea intră la socoteală?"

"Da!" Silvia le smulse și le zvâri în tufe de crini întunecate. Stropii metalici se plerdură șulerând în negura umedă. "Mai e ceva?" Îl prinse neliniștită de braț. "Ei sosesc. Mai e ceva, Rick?"

"Doar ceasul." Degetele ei se repeziră agitate spre brățară, însă Rick își feră încheietura. "Pe asta nu-l arunci."

"Atunci lasă-l pe cadranul solar - sau pe zid. Sau într-o scorbură." Silvia o luă din nou la fugă. Îi desluși vocea grăbită, nerăbdătoare. "Aruncă-ți tabachera. Și cheile, catarama de la curea - tot metalul. Ai uitat cât de mult detestă el metalul? Grăbește-te o dată, am întârziat!"

Rick o urmă posac. "Bine, *vrăjitoare* ce ești."

Din întuneric, Silvia ripostă furioasă. "Nu vorbi așa! Nu e adevărat. Ai stat să le ascuți pe surorile mele și pe malcă-mea și..."

Zgomotul le acoperi cuvintele. Un fâfâit distant, undeva departe, ca niște frunze colosale fremătând în viscol. Cerul nocturn se umplu de izbitori frenetice; soseau, de data asta, foarte repede. Erau prea lacomi, prea însetați și ațâțați ca să mai poată aștepta. Un început de spaimă se născu în bărbat, în timp ce alerga s-o ajungă pe Silvia.

Silvia era o alcătuire neînsemnată, o bluză și o fustă verde în mijlocul unei mase învălmășite. Cu una dintre mâini încerca să-și țină de-o parte, cu cealaltă căuta robinetul. Vârtejul trupurilor și aripilor o îndoia ca pe o trestie, acoperind-o uneori complet.

"Rick!" strigă ea slab. "Vino aici și ajută-mă!" Îi împinse în lături, luptând să-și mențină echilibrul. "Mă sufocă!"

Rick își croi drum prin zidul de fulgerări albe, spre marginea cuvei. Sorbeau avizi sângele care curgea din robinetul de lemn. O trase pe Silvia aproape de el; era înspălmântată și

tremura. O ținu strâns, până ce furia și violența din jurul lor se mai domoliră.

"Sunt flămânzi", suflă abia auzit Silvia.

"Nu ești în toate mințile să te bagi acolo. Te pot prefăce în scrumi!"

"Știu. El pot face orice." Se cutremură, speriată și ațâțată. "Privește-î", șopti ea, cu glasul înecat de emoție. "Privește-le mărimea – aripile desfășurate. Și albeața lor, Rick. Curată – perfectă. Aici, la noi, nimic nu se compară cu ea. Măreți și puri și minunați."

"Tânneau după sângele mielului."

Bătăile aripilor suflară părul moale al Silviei peste obrajii lui Rick. Plecau acum, înălțându-se spre cer într-un zbucium vertical. De fapt, nu spre cer – în altă parte. Înapoi în lumea lor de unde simțiseră sângele. Dar nu doar sângele – veniseră din cauza Silviei. Ea îl atrăgea.

Ochii cenușii ai fetei erau larg deschiși. Schiță o mișcare înspre creaturile albe ce se înălțau. Una dintre ele se abătu înapoi. Iarba și florile sfărâiră într-o scurtă erupție tunătoare de flăcări, orbitor de albe. Rick se aruncă pe jos. Apariția arzătoare plană momentan deasupra Silviei, după care urmă un pocnet sec. Dispăruse și acest ultim gigant alb înaripat. Tăcerea și întunericul luară din nou în stăpânire cerul și pământul.

"Îmi pare rău", murmură Silvia.

"Să nu mai faci așa ceva", articulă Rick. Era încă amețit de șoc. "E periculos."

"Uneori uit. Îmi pare rău, Rick. Nu vroiam să-i atrag atât de aproape." Încercă să zâmbească. "N-am mai fost de câteva luni atât de imprudentă. De atunci, de rândul trecut, când te-am adus aici prima oară." Ochii îi fulgerară lacomi, sălbatici. "L-ai văzut? Putere și flăcări. Și nici măcar nu ne-a atins. Doar – ne-a privit. Atâta tot. Și totul a ars, de jur-împrejur."

Rick o prinse de umeri. "Ascuită", scrâșni el. "Nu trebuie să-l mai chemi. E nefiresc. Nu asta este lumea lor."

"Nu e nefiresc – e minunat."

"E periculos!" Degetele i se încheștară pe trupul ei, făcând-o să lenească de durere. "Nu-l mai ademini spre noi!"

Silvia răsă isteric. Se smulse din mâinile lui, retrăgându-se în cercul de distrugere pe care-l pârjolise hoarda de îngeri la plecare. "Nu am de ales", îi strigă. "Le aparțin. Sunt familia mea, rudele mele. Generații întregi, aici, în trecut."

"Ce vrei să spui?"

"Sunt strămoșii mei. Și, într-o bună zi, o să-i

urmez."

"Ești o afurisită de vrăjitoare!"

"Nu", răspunse Silvia. "Nu sunt o vrăjitoare, Rick. Nu înțelegi? Sunt o sfântă."

Bucătăria era caldă și luminoasă. Silvia conectă Silex-ul și luă o cană roșie pentru cafea, din bufetul de deasupra chiuvelei. "Nu trebuie să-i mai ascuți", vorbi ea, aranjând farfurioare și cești, scoțând frișca din frigider. "Știi că el nu înțelege. Uită-te numai cum stau acolo."

Betty Lou și Jean, surorile Silviei, și mama ei erau strânse laolaltă în sufragerie, temătoare și încordate, nescăpând din ochi bucătăria. Walter Everett ședea lângă cămin, cu chipul îndepărtat, încrămenit.

"Dar pe mine, mă ascuți?" spuse Rick. "Ai darul de a-l atrage. Adică, nu ești... nu Walter ți-e tată?"

"Ba da – sigur că da. Sunt om din toate punctele de vedere. N-arăt a om?"

"Dar numai tu ai această... însușire."

"Fizic sunt la fel", rosti Silvia gânditoare. "Am darul de a-i chema, atâta tot. Au existat și alții înaintea mea – sfinți, martiri. Când eram mică, maică-mea îmi citea despre Sfânta Bernadette. Îi mai ții minte peștera? Era lângă un spital. Bântuia pe acolo și ea l-a văzut pe unul dintre ei."

"Și sângele? E absurd. Niciodată n-a existat ceva asemănător."

"Ba da. Sângele îi atrage, mai ales cel de miel. Bântuie pe deasupra bătăliilor. Valkirii – ridicându-l pe morți înspre Valhalla. De asta sfinții și martirii se tale și se automutilează. Știi cum mi-a venit ideea?"

Silvia își prinse un șorțuleț în jurul taliei și vărsă boabele de cafea în Silex. "La nouă ani, citind Odissea lui Homer. Ulise sapă un șanț și-l umple cu sânge pentru a atrage spiritele. Umbrele de pe tărâmurile de nicăieri."

"Așa este", încuviință Rick, fără tragere de inimă. "Mi-amintesc."

"Fantomele celor care au murit. Cândva trăiseră. Toți trăiesc aici, apoi mor și se duc dincolo." Chipul îi strălucea. "Vom avea aripi cu toții! Vom zbura. Vom deborda de foc și de putere. Vom înceta de-a mai fi viermi."

"Viermi! Așa îmi spui întotdeauna."

"Bineînțeles că ești un vierme. Toți suntem viermi – viermi ticăloși târîndu-se pe scoarța pământescă, prin resturi și noroaie."

"De ce îl atrage sângele?"

"Fiindcă este viață, iar ei sunt atrași de viață. Sângele este *uisge beatha* – apa vieții."

"Sângele înseamnă moarte! Un jgheab de sânge revărsat..."

"Nu este moarte. Când vezi o omidă închizându-se în crisalida ei, crezi că moare?"

Walter Everett se opri în prag. Își ascuita fiica, iar chipul i se întunecase. "Într-o zi", vorbi el răgușit, "or s-o înșface și or s-o ducă de aici. Și ea își dorește asta. De-abia așteaptă ziua aceea."

"Vezi?" îi spuse Silvia lui Rick. "Nici el nu înțelege." Opri Silex-ul și turnă cafeaua. "Îți pun și ție?" Își întrebă tatăl.

"Nu."

"Silvia", începu Rick, de parcă ar fi vorbit unui copil, "dacă te duci cu ei, știi că nu vei mai putea reveni printre noi."

"Mai devreme sau mai târziu, toți trebuie să facem acest pas. Așa ne sunt orânduite viețile."

"Dar nu la nouăsprezece ani", insistă Rick. "Ești tânără, frumoasă, sănătoasă. Căsătoria noastră – ce se va întâmpla cu ea?" Se sculă pe jumătate de la masă. "Silvia, trebuie să termini cu astal!"

"Nu pot să termin. Aveam șapte ani când l-am văzut prima dată." Silvia se sprijini de chiuveță, ținând în mână Silex-ul, cu privirea pierdută undeva în depărtare. "Mai ții minte, tăticule? Pe-atunci locuiam la Chicago. Era iarnă. Mă întorceam de la școală și m-am împiedicat." Ridică un braț subțire. "Vezi cicatricea? Am căzut și m-am tăiat. Am venit plângând acasă – era lapoviță și vântul bătea în jurul meu. Rana sângera și mânușa se îmbibase de sânge. Atunci am privit în sus și i-am văzut."

Se așternu tăcerea.

"Te vor", rosti Everett înăbușit. "Sunt muște – mari și grase, bâzâind prin preajmă, pândindu-te. Chemându-te să vii la ele."

"De ce nu?" Ochii ei cenușii străluceau și întregul chip radia bucurie și speranță. "Tu i-ai văzut, tăticule. Știi ce înseamnă. Preschimbare – din lut în zeii!"

Rick ieși din bucătărie. În sufragerie, cele două surori stăteau lipite una de alta, curioase și nesigure. Doamna Everett ședea singură, cu fața împietrită și ochii puși în spatele ramei metalice a ochelarilor. Se întoarse cu spatele când Rick trecu prin dreptul lor.

"Ce s-a întâmplat acolo, afară?" șopti încordată Betty Lou. Avea cincisprezece ani, era

slabă, urâtă, cu obrazii supti și păr lucios de culoarea nisipului. "Silvia nu ne lasă niciodată să mergem cu ea."

"Nu s-a întâmplat nimic", răspunse Rick.

Furia schimonosi chipul searbăd. "Nu e adevărat. Ați fost amândoi afară, în grădină, în întuneric și..."

"Nu mai vorbi cu el!" țipă mama ei. Le îmbrânci pe cele două fete mai încolo, zvârlindu-i lui Rick o privire încărcată de ură și de suferință. Apoi îi întoarse repede spatele.

Rick deschise ușa subsolului și aprinse lumina. Coborî încet în încăperea de beton, murdară, luminată de un bec anemic, atârnat de fire prăfuite.

Într-un colț se deslușeau cazanul de încălzire și conductele masive prin care circula aer fierbinte. În apropiere se aflau boilerul și câteva suluri împrăștiate, lăzi umplute cu zlore și cărți, mobilă veche, totul îngroșat de praf, acoperit cu pânze de păianjen.

La celălalt capăt erau mașina de spălat și storcătorul. Și dispozitivul pentru pompare și răcire, improvizat de Silvia.

Rick își alese din trusa de scule un ciocan și două chei fixe grele. Pornise deja spre rezervoarele și țevile complicate când Silvia apără pe neașteptate în capul scării, cu ceașca de cafea în mână.

Coborî repede spre el. "Ce faci aici?" Îl privi cercetătoare. "Ce-i cu ciocanul și cheile astea?" Rick lăsă sculele să cadă înapoi pe masă. "Credeam că s-ar putea rezolva totul pe loc."

Silvia se opri între el și rezervoare. "Speram să înțelegi. Ei au fost întotdeauna parte din viața mea. Când te-am luat prima oară cu mine, am crezut că..."

"Nu vreau să te pierd", vorbi aspru Rick, "pentru nimeni sau nimic pe lume – aici sau oriunde în altă parte. *N-o să renunț la tine.*"

"Nu înseamnă să renunți la minel" Ochii i se îngustară. "Ai venit ca să distrugi și ca să strici. În clipa când voi fi în altă parte, o să faci totul praf și pulbere, nu-i așa?"

"Da."

Teama înlocui mânia pe chipul fetel. "Vrei să mă ții înlănțuită aici? Trebuie să merg mai departe – partea asta a călătoriei s-a încheiat. Destul am stat aici."

"Nu mai poți aștepta?" întrebă furios Rick. Nu-și putea controla disperarea ce-i răzbătea în

glas. "Este prea repede, Silvia, înțelegel"

Fata strânse din buze, dădu din umeri și se întoarse, încrucișându-și brațele. "Vrei să fii și să rămâi întotdeauna vierme. O omidă mică, păroasă și târtoare."

"Vreau să te am."

"Nu mă poți avea!" Se răsucii furioasă. "N-am timp de pierdut cu asta."

"Ai lucruri mai mari în perspectivă", replică sarcastic Rick.

"Bineînțeles." Se împlânzi puțin. "Îmi pare rău, Rick. Ți-amintești de lcar? Și tu vrei să zbori. Te simt."

"Când o să-mi vină vremea."

"De ce nu acum? De ce să aștepti? Ți-e teamă." Alunecă sprintenă pe lângă el, cu o expresie de șiretenie pe chip. "Rick, vreau să-ți arăt ceva. Dar mai întâi promite-mi – să nu spui nimănui."

"Ce să-mi arăți?"

"Promiți?" Își duse mâna la gură. "Trebuie să fii cu ochii-n patru. A costat o groază de bani. Nimeni nu știe nimic. Așa se procedează și în China – totul are o anumită importanță."

"Mă faci curios." Pe Rick îl încerca neliniștea. "Ce este?"

Temurând de nerăbdare, Silvia se strecură în spatele unui frigider masiv, în întunericul dindărătul păienjenişului de bobine și fire încolăcite, reci și înghețate. O putea auzi trăgând și împingând. Zgomotul unei târșăieli, zgomotul a ceva mare scos la lumină.

"Vezi?" găfâi Silvia. "Dă-mi o mână de ajutor, Rick. E greu. Lemn masiv și alamă – captușit cu metal. E bălăuit manual și lăcuit. Și gravat – ia uite! Vezi ce frumos e?"

"Ce-i asta?" întrebă Rick, cu voce uscată.

"Crisalida mea", rosti simplu Silvia. Se lăsă satisfăcută pe podea și își sprijini fericită capul de sicriul din stejar lăcuit.

Rick o apucă de braț, silind-o să se ridice. "Nu poți să stai în pivniță cu coșciugul ăsta și..." Se întrerupse. "Ce s-a întâmplat?"

O grimasă de durere străbătu chipul Silviei. Se dădu înapoi de lângă el și-și duse repede degetul la gură. "M-am tăiat – când m-ai tras – într-un cui sau în altceva." Un firisor de sânge i se prelinsese printre degete. Cealaltă mână a ei căuta o batistă în buzunar.

"Dă-mi să ăd." Vru să-i la mână, însă ea îl evită. "E mare tăietura?" o întrebă. "Nu te apropia de mine", murmură Silvia.

"Ce s-a întâmplat? Nu te mai ferii!"

"Rick", pronunță ea clar și răspicat, "adu vată și spirit. Cât poți de repede." Încerca să-și stăpânească spaima crescândă. "Trebuie să opresc sângele."

"În bucătărie?" Se îndepărtă cu stângăcie. "Nu pare prea grav. De ce nu..."

"Repede." Glasul fetei era deodată înghețat de frică. "*Repede, Rick!*"

Sul confuz câteva trepte.

Groaza Silviei îi ajunsese din urmă. "Degeaba, e prea târziu", spuse ea, abia auzit. "Nu te întoarce – nu te apropia de mine. E greșeala mea. Eu i-am învățat să vină. *Nu te apropia!* Îmi pare rău, Rick. *Oh...*" Vocea i se pierdu în zvâcnetul ce sfărâmă zidul subsolului. Un nor alb luminos își croi drum înăuntru, revărsându-se în jur.

După Silvia veniseră. Ea alergă câțiva pași spre Rick, se opri nesigură și masa albă de trupuri și aripi o învălu. Țipă o dată. O explozie violentă transformă subsolul într-un joc licăritor de fierbințeală.

Fu azvârlit la podea. Cimentul era uscat și dogorea – toată încăperea trosnea de căldură. Ferestrele se fărâmițară, împinse înspre exterior de forme albe pulsând. Fum și flăcări se învârteliră peste pereți. Tavanul se înclină, declanșând o ploaie de mortar.

Rick luptă să se ridice. Izbucnirea furioasă se stingea. Subsolul era un haos de resturi. Toate suprafețele fuseseră pârjolite și innegrite, îngropate în cenușă fumegândă. Lemn despicat, haine rupte și bucăți de beton erau risipite pretutindeni. Cazanul și mașina de spălat deveniseră o ruină. Tot ansamblul complex de pompare și răcire – o masă de zgură lucitoare. Un zid întreg fusesse dărâmat. Tencuiala se răspândise peste tot.

Din Silvia rămăsese doar o grămadă informă, cu mâini și picioare grotesc îndoite. Rămășițe carbonizate de cenușă arsă, zbârcite, strânse într-un morman incert. Fragmente pârлите, o coajă ofilită, sfărâmicioasă.

Noaptea era întunecată, rece și tăioasă. Câteva stele sclipeau, precum gheața, deasupra sa. O boare de vânt, umedă, foșni printre crinii picurând și biciul prundișul într-o ceață glacială, împrăștiată de-a lungul cărării străjuită de trandafiri.

Stătu ghemuit mult timp, ascultând și pândind. Dincolo de cedrii, casa se profila pe

cer. La poalele pantei, câteva mașini lunecau pe autostradă. Altfel, totul în jur era tăcere. În fața lui, se contura cuva de porțelan și țeava prin care curgea sângele din frigiderul de la subsol. În afara câtorva frunze căzute în ea, cuva era goală și uscată.

Rick inspiră adânc aerul fin al nopții și își ținu o clipă respirația. Apoi se sculă anevoie în picioare. Cercetă cerul, însă nu desluși nici o mișcare. Și totuși erau acolo, pândind și așteptând – umbre confuze, ecouri ale unui trecut legendar, un panteon de figuri divine.

Luă de jos canistrele grele, le târî până la cuvă și turnă sângele vâcos și tulbure, resturi lefite de la un abator din New Jersey. Stropi mari îi sărlă pe haine și se teri nervos. Nimic însă nu clintea în aerul nocturn. Grădina era tăcută, înăbușită în ceață și întuneric.

Așteptă lângă cuvă, întrebându-se dacă vor sosi. Veniseră pentru Silvia, nu doar pentru sânge. Fără ea, în afara hranei crude, nu exista nici o momeală. Duse bidoanele de metal goale până la tufșuri și le azvârli în josul pantei. Se căută atent prin buzunare, asigurându-se că nu mai avea nimic de metal la el.

De-a lungul anilor, Silvia le formase obișnuința de a veni. Acum ea trecuse dincolo. Însemna asta că ei nu-și vor mai face apariția? Undeva, în tufșuri, foșni ceva. Un animal sau o pasăre?

Sângele lucea în cuvă, greu și nemișcat, aldoma plumbului. Era ora la care soseau, dar nimic nu tulbura copacii din jur. Privi pe rând șirurile de trandafiri legându-se încet, cărarea prunduită pe care el și Silvia alergaseră – alungă amintirea prea proaspătă a ochilor scânteietori și a buzelor de un roșu fraged. Autostrada de la poalele pantei – grădina goală și nemișcată – casa tăcută în care familia ei aștepta, cuibărită. După o vreme, se auzi un șuier înfundat. Tresări, dar nu era decât o remorcă Diesel mugind pe autostradă, cu faruri orbitoare.

Sări înverșunat în picioare, încordat, călcăiele înfipite în solul negru și moale. N-avea să renunțe. Avea să rămână aici până ce vor veni. O vroia înapoi – cu orice preț.

Deasupra, pânze cețoase de umezeală alunecară peste Lună. Văzduhul era o imensă landă pustie, lipsită de viață sau de căldură. Gerul ucigător al tenebrei spațiale, departe de aște și de ființe. Privi în sus până ce începu să-l doară gâtul. Stele reci, alunecând înăuntrul

și înafara volutelor de ceață încălcite. Mai trebuia ceva? Nu vroiau să vină sau el nu îl interesa? Silvia fusese cea care îi interesase – acum o aveau.

În spate se produse o mișcare silențioasă. O simți și începu să se întoarcă, însă, brusc, copacii și tufșurile, fiecare în parte, fremătară. Ca niște suporturi treale, oscilară și se fugăriră laolaltă, contopindu-se neștiuți în umbrele nocturne. Ceva se strecură printre ei, în tăcere și lute, apoi dispăru.

Sosleră. Îi putea simți. Își curmaseră puterea și flăcările. Statui reci, indifferente, înălțându-se printre arbori, dominând cedrii – îndepărtate de el și de lumea lui, atrase de curiozitate și de-o vagă obișnuință.

"Silvia", rosti el răspicat. "Ești aici?"

Nu veni nici un răspuns. Poate nu se afla printre ei. Se simți ridicol. Un licăr trecător de alb lunecă pe lângă cuvă, plană o clipă și își urmă calea fără a se opri. Un alt gigant iscodi fugar și se retrase, iar aerul de deasupra cuvei vibră, apoi se domol în nemișcare.

Îl cuprinse disperarea. Plecau, se retrăgeau în lumea lor. Ofranda nu fusese acceptată; nu îi interesa.

"Așteptați", bolborosi greol.

Câteva umbre albe adăstară. Se apropie încet de ele, conștient de intensitatea lor pălpândă. Dacă din greșeală le-ar atinge, un sfârâit intens i-ar însoți spulberarea într-o grămadă întunecată de cenușă. Se opri la câțiva metri depărtare.

"Șițiți ce vreau", spuse măsurat. "O vreau pe ea înapoi. N-ar fi trebuit s-o luați așa curând."

Tăcere.

"V-ați pripit. Nu trebuia să faceți asta. Avea să vină la voi până la urmă. Pregătise totul."

Ceața se învolbură în noapte. Formele licăritoare se agitară și pulsă între copaci, reacționând la vocea sa. "Adevărat", se născu un glas impersonal și detașat. Se răspândi în jurul lui, de la arbore la arbore, lipsit de localizare sau direcție. Fu măturat de vântul nocturn, murind în ecouri tot mai îndepărtate.

Un val de ușurare îl străbătu. Se opriseră – erau conștienți de el – ascultând ce-avea de spus.

"Abia își începea viața. Trebuia să ne căsătorim, să avem copii."

De data aceasta nu mai veni nici un răspuns, însă el înregistră o tensiune crescândă. Ascultă încordat, dar nu putu desluși

nimic. Apoi își dădu seama că în rândurile lor se produsese o neînțelegere, un diferend. Tensiunea se accentuă – încă mai multe forme licăriră – norii, stelele înghețate, fură ascunse de imensa prezență sporind în preajma lui.

"Rick!" O voce se auzi în apropiere. Nesigură, alunecând înapoi în contururile incerte ale copacilor și ale plantelor brumate. Abia putea s-o deslușească – cuvintele se pierdeau de cum erau rostite. "Rick – ajută-mă să vin înapoi."

"Nu știu." Vocea era aproape isterică, încărcată de consternare și de durere. "Nu înțeleg. Undeva s-a întâmplat ceva. au crezut că vroiam să vin atunci, pe loc. Dar s-au înșelat!"

"Știu", spuse Rick. "A fost un accident."

"Așteptau. Crisalida, cuva – dar a fost prea devreme." Spalma răzbătu până la el, peste abisurile tulburi ale unui alt univers. "Rick, m-am răzgândit. Vreau să mă întorc."

"Nu este chiar așa de simplu."

"Îmi dau seama. Rick, aici timpul se scurge altfel. Sunt plecată de atâta vreme – lumea ta pare a se târî. Au trecut ani, așa-i?"

"O săptămână."

"A fost greșeala lor. N-am nici o vină, nu-i așa? Ei știu că n-au făcut ce trebuia. Cel vinovați au fost pedepsii, dar asta nu mi-e de nici un folos." Disperarea și panica îl distorsionau într-atât vocea, încât de-abia putea s-o înțeleagă. "Cum să mă întorc?"

"Ei nu știu?"

"Spun că nu se poate realiza așa ceva." Glasul ei tremura. "Au distrus învelișul de carne – a fost incinerat. Nu mai există nimic la care să revin."

Rick inspiră adânc. "Să găsească o altă cale. De ei depinde. Cine altcineva să te ajute? Te-au luat prea devreme – trebuie să te trimită înapoi. El răspund de asta."

Formele albe se mișcă nelămurit. Conflictul se înțețise; nu reușeau să cadă de acord. Rick făcu prudent câțiva pași înapoi.

"Spun că este periculos." Vocea Silviei nu venea de nicăieri anume. "S-a încărcat odată așa ceva." Încerca să-și controleze glasul. "Îmbinarea dintre această lume și lumea ta e instabilă. Există cantități imense de energie liberă disponibile. Puterea pe care noi – în partea aceasta – o avem, nu ne aparține cu adevărat. Este o formă de energie universală, captată și controlată."

"Dar ei nu pot..."

"Aici e un continuum superior. Curgerea naturală a energiei se face de la regiunile inferioare spre cele superioare. Procesul invers, însă, e riscant. Sângele – e ca un reper – un indicator luminos."

"Molli atrase de lumină", vorbi amar Rick.

"Dacă mă trimit înapoi și ceva nu lese cum trebuie..." Se întrerupsă, apoi continuă. "Dacă ei greșesc, s-ar putea să mă pierd între cele două regiuni. Aș putea fi absorbită de energia liberă. Se pare că este oarecum vie. Nici ei nu știu exact ce e. Amintește-ți de Prometeu și de foc..."

"Înțeleg", vorbi Rick, încercând să-și păstreze calmul.

"Iubitul, dacă încearcă să mă trimită înapoi, va trebui să găsească o formă în care să intru. Fie că eu nu mai am acum o formă propriu-zisă. În partea asta nu există forme materiale. Ceea ce vezi tu, aripile, albeața, în realitate nu există. Dacă aș reuși să parcurg drumul înapoi spre partea ta..."

"Ar trebui să modelezi ceva", completează Rick.

"Ar trebui să iau ceva de acolo – un înveliș de carne, în care să intru și pe care să-l refac. Așa cum a procedat și El acum mult timp, când forma originală a fost depusă în lumea ta."

"Dacă au făcut-o o dată, o pot face din nou."

"Dar Cel ce-a reușit asta nu mai e aici. A trecut altundeva, mai departe." Vocea îi trăda amărăciune. "Există alte lumi dincolo de aceasta. Scara nu se oprește aici. Nimeni nu știe unde îl este capătul, pare doar a urca mereu și mereu. Lumi după lumi."

"Cine hotărăște în privința ta?"

"Doar eu", șopti pierită Silvia. "Ei îmi spun că dacă mă-ncomet la încercarea asta, sunt gata să mă ajute."

"Și tu ce ai de gând?"

"Mi-e frică. Dacă pe undeva se face o greșeală? Tu n-ai văzut regiunea de tranziție. Posibilitățile de acolo sunt incredibile, înspăimântătoare. Singurul care a cunoscut să le înfrunte a fost El. De-atunci nimeni n-a mai îndrăznit să-i calce pe urme."

"A fost vina lor. Trebuie să-și asume răspunderea."

"Ei știu asta." Silvia ezită, nefericită. "Rick, scumpule, te rog, spune-mi ce să fac."

"Întoarce-te!"

Tăcere. Apoi glasul ei, firav și tremurător. "Bine, Rick. Dacă tu crezi că așa e cel mai bine."

"Da", spuse el ferm. Își obligă mintea să nu gândească, să nu imagineze, să nu-și închipuie nimic. *Trebuia s-o recapete pe Silvia.* "Spune-le să înceapă chiar acum. Spune-le..."

Un trosnet asurzitor, fierbinte, plesni în dreptul său. Fu luat pe sus și zvârlit într-un ocean dogoritor de energie pură. Plecau și revărsarea pârjolitoare de putere absolută mugea și tuna jur-împrejur. Pentru o fracțiune de secundă, crezu că o întrevede pe Silvia, cu mâinile întinse rugător către el.

Apoi arderea se stinse și zăcu orbit în bezna nocturnă, umedă și picurând. Singur în tăcere.

Walter Everett îl ajuta să se ridice. "Nebun afurisit!" repeta el, iar și iar. "N-ar fi trebuit să-i chemi înapoi. Și-așa ne-au luat destule."

Pe urmă ajunse în sufrageria spațioasă și încălzită. Doamna Everett stătea tăcută în fața lui, cu chipul împietrit, inexpresiv. Cele două fete mai mici se învârtteau neliniștite pe lângă el, agitate și curioase, cu ochii măriți de fascinație morbidă.

"Totul e-n regulă", bolborosi Rick. Hainele îi erau arse și înnegrite. Își șterse cenușa neagră de pe obraji. Fragmente de iarbă uscată i se prinseseră în păr – ascensiunea lor finală arsesse un cerc în jurul lui. Se lăsă pe spate în canapea, închizând ochii. Când îi deschise iar, Betty Lou Everett îi împingea în mână un pahar cu apă.

"Mulțumesc", murmură el.

"N-ar fi trebuit nicicum să te mai duci acolo", repetă Walter Everett. "De ce? De ce ai făcut-o? Doar știi ce s-a întâmplat cu ea. Vrei să pățești și tu același lucru?"

"O vreau înapoi", vorbi calm Rick.

"Ești nebun? N-o poți aduce înapoi. E moartă." Buzele i se frământară spasmodic. "Doar ai văzut-o."

Nemișcată, Betty Lou îl fixa pe Rick. "Ce s-a întâmplat afară?" îl întrebă. "Au venit iarăși, nu?"

Rick se ridică anevoie și leși din sufragerie. În bucătărie, răsturnă paharul în chiuvetă și-și turnă alcool. În timp ce se rezema amețit de masă, Betty Lou se postă în prag.

"Ce vrei?" o întrebă Rick.

Chipul fetei era de un roșu nesănătos. "Știu că acolo s-a întâmplat ceva. Îi hrăneai, nu-l așa?" Se apropie de el. "Încerci s-o aduci îndărăt?"

"Da."

Betty Lou chicotli nervoasă. "Da' nu poți. Ea

a murit – trupul ei a fost ars – l-am văzut." Fața îi tresări ațățată. "Tăticu' mereu a spus că ceva rău o să i se întâmple și chiar așa a fost." Se aplecă spre Rick. "Era o vrăjitoare! A căpătat ce-a meritat!"

"Se-ntoarce."

"Nu!" Spaima îi schimonosi trăsăturile urâte. "Nu poate să se-ntoarcă. E moartă – așa cum zicea mereu – din vierme în flutură – e un flutură!"

"Du-te de-ai."

"Nu-mi spune tu mie ce să fac." Glasul lui Betty Lou deveni isteric. "Aici e casa mea. Pleacă și lasă-ne în pace. O să-ți spună și tăticu'. Nu te mai vrea, nici eu nu te mai vreau, nici mama sau sora mea..."

Schimbarea se produse pe negândite. Ca un stop-cadru. Betty Lou îngheță, cu gura între-deschisă, un braț ridicat, cuvintele moarte pe buze. Era întreruptă, un lucru lipsit la comandă de viață, crescut din podea, fixat parcă între două lame de sticlă. O insectă golită, fără o vorbă, fără un sunet, inertă și găunoasă. Nu moartă, ci redusă brusc la o neînsuflețire primordială.

În învelișul imobilizat se strecurară forță și existență noi. Se depuseră înăuntru, un curcubeu vital revărsându-se nerăbdător – ca un fluid fierbinte – în fiecare parte a ei. Betty Lou se potolii și gemu; trupul i se zbătu violent, izbindu-se de perete. O ceașcă de ceai chinezească se rotogoli de pe raft, spărgându-se. Fata se dădu înapoi, amorțită, cu mâna la gură și ochii dilatați de șoc și de durere.

"Ah!" icni, "m-am tăiat." Își scutură capul, mijind ochii, implorându-i în tăcere. "Într-un cul sau în altceva."

"*Silvia!*" O ajută să se ridice în picioare, îndepărtând-o de perete. Îi strânse brațul, cald, rotund și sănătos. Ochi cenușii nedumeriți, păr castaniu, săni fremătând – era acum la fel ca-n acele uitime clipe din subsol.

"Să vedem", îi spuse. Îi luă cu forța mâna de la gură și, tremurând, îi cercetă degetul. Nu exista nici o tăietură, doar o linie albă, subțire, dispărând cu repeziciune. "Totul e bine, scumpo. N-ai pățit nimic. Nu ți s-a întâmplat absolut nimic!"

"Rick, am fost *dincolo*." Vocea îi era slabă și răgușită. "Au venit și m-au luat acolo cu ei." Frisonă violent. "Rick, m-am întors cu ade-vărat?"

O strânse la plept. "Te-ai întors cu adevărat."

"A durat atât de mult. Am stat acolo un veac. Ani nesfârșiți. Credeam..." Deodată se smulse din brațele lui. "Rick..."

"Ce este?"

Chipul Silviei era crispat de groază. "S-a întâmplat ceva."

"Nu s-a întâmplat nimic. Ai revenit acasă și altceva nu mai contează."

Silvia se feri de el. "Dar au luat o formă vie, nu-i așa? Nu un trup abandonat. Rick, n-au avut răgaz. Și atunci, l-au schimbat creația." Vocea îi crescuse înfricoșată. "O greșeală – ar fi trebuit să cumpănească mai bine înainte de a modifica echilibrul. E instabil și nici unul dintre ei nu poate controla..."

Rick îi tăie calea. "Nu mai vorbi așa!" se răsti el. "A meritat – cu *orice* preț. Dacă au dezechilibrat ceva, e vina lor."

"Nu-l mai putem reface!" Glasul ei se înălță strident, subțire și ascuțit, ca o coardă întinsă. "L-am pus în mișcare, am declanșat undele, în cercuri din ce în ce mai largi. Echilibrul pe care El l-a stabilit este *modificat*."

"Vino cu mine, scumpo", vorbi Rick. "Să mergem în sufragerie, alături de familia ta. O să te simți mai bine. Trebuie să încerci să-ți vii în fire."

Se apropiară de cele trei siluete așezate, două pe canapea, una în scaunul de lângă cămin. Stăteau nemișcate, cu fețe inexpressive și trupuri flasce, ca de ceară, încercând să înțeleagă. Walter Everett alunecase înainte, cu papucii în picioare și ziarul în mână; în scumiera adâncă de pe brațul scaunului, pipa încă mai fumega. Doamna Everett stătea cu poala plină de broderii, ca și cum substanța i s-ar fi dizolvat, scurgându-se. Jean era chircită într-o grămadă nelămurită, un boț de carne, tot mai lipsit de contur cu fiecare clipă.

Brusc, Jean se prăbuși. Măinile îi căzură lateral, nesuținute de nimic. Capul se rostogoli în piept. Trupul, brațele, picioarele se împliniră. Trăsăturile se transformară cu repeziciune. Îmbrăcămintea se modifică. Culori se revărsau în părul, ochii, pielea ei. Paloarea de ceară dispăruse.

Îl privi pe Rick fără să-l vadă, apăsându-și degetele pe buze. Clipi și își aținti ochii asupra lui. "Ah", icni ea. Buzele i se mișcară țepene; vocea îi era ștearsă și inegală, ca o înregistrare imperfectă. Se chinui să se ridice, gesturi lipsite de coordonare împingând-o rigidă spre el – cu pași rari, neîndemânatici – o marionetă.

"Rick, m-am tăiat. Într-un cui sau în altceva."

Ceea ce fusese doamna Everett se foi. Inform și nesigur, emise sunete înfundate și se potolni grotesc. Se întări și își defini treptat contururile. "Degetul meu", sughiță slab vocea. Ecouri reflectate, pierind în întuneric, cuvintele fură reluate de alcătuirea din scaun. În scurtă vreme, repetau toți laolaltă fraza, patru degete, opt buze mișcându-se sincronizat.

"Degetul meu. M-am tăiat, Rick."

Repetiții papagalicești, reflexe mimetice de vorbe și mișcări. Iar formele concretizându-se îi erau familiare în fiecare amănunt. Iarăși și iarăși, reluat în jur, de două ori pe canapea, în scaun, lângă cămin, în apropierea lui – atât de aproape încât le putea simți respirația și distinge buzele tremurătoare.

"Ce este?" îl întreabă Silvia de lângă el.

Pe canapea, una din Silvii își reluă lucrul – broda absorbită, cu gesturi meticuloase. O alta, pe scaun, își ridică ziarul, pipa și continuă lectura. Una se ghemuise, temătoare și agitată. Rick se retrase spre ușă, iar cea de lângă el îl urmă. Respira greu, nesigură, ochii ei cenușii erau măriți, nările i se dilatau ritmic.

"Rick..."

Deschise ușa și ieși în veranda întunecată. Coborî treptele ca un automat și, pășind printre umbrele adunate pretutindeni, se îndreptă spre aleea de la intrare. În spate, încadrată într-un dreptunghi galben-luminos, Silvia privea nefericită în urma lui. Și dincolo de ea, celelalte siluete, identice, răsfângeri similare, legănându-și capetele asupra lucrurilor pe care le făceau.

Ajunse la mașină și demară, ieșind în stradă.

Arbori întunecați și case accelerară pe lângă el. Se întreabă cât de departe se va întinde. O undă care se propagă – un cerc mereu mai larg, pe măsură ce se răspândește dezechilibrul.

Intră pe autostrada principală; în scurtă vreme apărură și alte mașini. Încercă să privească în interiorul lor, dar mergeau prea repede. Automobilul din față era un Plymouth roșu. Un bărbat îndesat, îmbrăcat cu un costum sobru albastru, conducea, răsând vesel împreună cu femeia de alături. Acceleră, apropiindu-se mult de Plymouth, urmărindu-l. Bărbatul zâmbi, dezvelind dinți de aur și-i făcu semn cu mâna rotofeie. Fata era brunetă și foarte drăguță. Îi zâmbi bărbatului, își aranjă mânușile

albe, își potrivea părul, apoi ridică geamul din partea ei.

Pierdu Plymouth-ul. O remorcă Diesel masivă se interpuise între ei. Ocoli disperat camionul și accelera, trecând pe lângă sedanul rapid, de culoare roșie. Aproape imediat, acesta îl depăși și, pentru o clipă, îi distinsă limpede pe cei doi pasageri. Fata semăna cu Silvia. Același contur delicat al bărbiei mici – aceleași buze viu colorate, zâmbind ușor îndepărtate – aceleași mâini subțiri și brațe zvelte. Era Silvia. Plymouth-ul coti, lăsându-i autostrada liberă în față.

Conduse ore întregi prin beznă apăsătoare a nopții. Indicatorul de benzină scădea continuu. În față se conturau regiuni rurale mohorâte, câmpuri pustii între orașe și stelele nemischate, atârnat pe cerul gol. La un moment dat, apărură o îngrămădire de lumini roșii și galbene. O intersecție – stații de alimentare și o reclamă mare de neon. Trecu mai departe.

Opră lângă o benzinărie cu o singură pompă, parcând pe pietrișul murdar de ulei. Coborî și pietrele i se rostogoliră sub tălpi, în timp ce apuca furtunul de alimentare și deșuruba capacul de la rezervor. Terminase de făcut plinul când ușa benzinariei ponosite se deschise, lăsând să treacă o femeie subțirică, cu salopetă albă și cămașă albastră, purtând o șapcă pierdută în buclele aurii.

“Bună seara, Rick”, rosti ea liniștită.

Agăță la loc furtunul. Se afla din nou pe autostradă, conducând. Înșurubase la loc capacul sau nu? Nu-și amintea. Parcursese peste o sută de mile. Se apropia de frontiera statală.

Pe marginea drumului, un local mic, încălzit, radia lumină galbenă în dimineața înghețată și cenușie. Încetini și coti spre refugiu, oprind într-o parcare pustie. Cu ochii împăienjenți, deschise ușa și intra.

Trecu printre oameni obișnuiți, răspândiți la mesele din jur, înconjurat de mirosul puternic de cârnaț fript și de aroma tare de cafea neagră. Un tonomat zbiera în colțul încăperii. Se lăsă să alunece pe un taburet și își prinse capul în mâini, sprâlnindu-și coatele de masă. Un fermier slab îi aruncă o privire scurtă, revenind apoi la ziarul din față. Două femei cu trăsături aspre îl cercetară fugar. Un tânăr arătos, purtând o vestă din dril și blugi, mânca fasole și orez, sorbind între înghițituri cafea fierbinte dintr-o ceașcă mare.

“Ce să fie?” îl întreabă o chelneriță fășneată, cu un creion în spatele urechii și păr blond strâns în coc. “S-ar zice că s’teți cam mahmur, dom’le.”

Comandă cafea și supă de legume. Începu să mănânce repede, cu gesturi mecanice. Constată că înfulecă sandwich cu brânză și cârnaț; ceruse și așa ceva? Tonomatul zbiera, iar oamenii veneau și plecau. Un orașel se desfășura în marginea drumului, oprit de niște coline succesive. Un soare acoperit, rece și searbăd, începea să lumineze zorii mijind. Mâncă plăcintă de mere fierbinte și se șterse stângaci la gură cu un șervet de hârtie.

Localul era tăcut. Afară, nici o mișcare. O liniște neobișnuită se lăsase pretutindeni. Tonomatul se opri. Toți cei aflați la bar erau neclintii și muți. Din când în când, trecea mugind câte un camion masiv, învăluit în stropi, cu geamurile complet închise.

Când ridică privirea, Silvia stătea în dreptul lui. Își ținea brațele încrucișate și se uita undeva dincolo de el. În spatele urechii avea un creion galben-auriu. Părul castaniu era prins la spate într-un coc strâns. Prin încăperea stăteau altele, alte Silvii, cu farfurii în față, moțâind pe jumătate adormite sau mâncând, unele citind. Fiecare aidoma următoarei, deosebite doar prin îmbrăcăminte.

Reuși să ajungă până la mașină. Într-o jumătate de oră trecuse linia de demarcație statală. Lumina solară rece scântela pe acoperișurile și pe trotuarele umede de rouă ale orașelelor necunoscute prin care trecea.

De-a lungul străzilor strălucitoare le văzu mișcând – matinalie, ducându-se la serviciu. Mergeau câte două, trei, cu tocurele jăcânind în liniștea dimineții. Le văzu așteptând laolaltă în stațiile de autobuz. În case, coborînd din paturi, luând micul dejun, spălându-se, îmbrăcându-se, erau încă multe altele – sute, mii, legiuni nenumărate. Un întreg oraș plin de ele, pregătindu-se pentru o nouă zi, reluându-și indeletnicirile obișnuite, o dată cu lărgirea cercului.

Lăsă în urmă orașul. Scăpă pedala de accelerație de sub picior și mașina încetini. Două dintre ele traversau un câmp pustiu. Aveau cârți – copii în drumul lor spre școală. Repetări identice, lipsite de variație. Un câine alerga jucăuș de colo-colo pe lângă ele, lipsit de griji, cu veselia neștirbită.

Își continuă drumul. În față se profila un alt oraș, cu șiruri sobre de instituții, precis contu-

rate pe fundalul cerului. Când străbătu principalul sector comercial, pe străzi domneau agitația și zgomolul. Undeva, în apropierea centrului, ajunse din urmă circumferința aflată în continuă mișcare și o străbătu, ieșind dincolo de ea. Diversitatea înlocui nesfârșitele chipuri de Silvii. Ochii cenușii și părul castaniu făcură loc nenumăratelor tipuri de bărbați și femei, copii și adulți, de toate vârștele și înfățișările. Mări viteza și ieși prin suburbiile, angajându-se pe o autostradă cu patru benzi.

Într-un târziu încetini. Era epuizat. Condusese ore întregi; tot corpul îi tremura de oboseală.

Pe marginea drumului, un tânăr subțire ca o prăjină, cu păr roșiatic, purtând pantaloni bej și un pulover subțire, deschis la culoare, făcea voios auto-stopul. Rick frână în apropierea lui și deschise portiera din față. "Hai, vino", îl invită.

"Mulțam, amice." Tânărul se apropie repede și urcă. Trânti portiera, în timp ce Rick demara, și se lăsă mulțumit pe spate. "Tot stând pe afară, începusem să mă-ncing"

"Unde vrei să ajungi?" întrebă Rick.

"Tocmai la Chicago." Tânărul zâmbi încurcat. "Bine, nu mă aștept să mergem chiar până

Desen de Florin Constantin

acolo. Da' orșicât, cu cât mai aproape, cu atât mai bine." Îl privi interesat pe Rick. "Încotro te îndrepti?"

"Oriunde. La Chicago."

"Da' sunt peste două sute de mii până acolo!"

"Nu contează", spuse Rick. Trecu pe banda din stânga și acceleră. "Dacă vrei să ajungi la New York, te duc acolo."

"E ceva-n neregulă?" Tânărul se foi neliniștit. "Înțeleg eu că m-ai luat, da'..." Ezită. "Adică, știi, n-aș vrea să-ți schimb drumul pentru mine."

Rick se concentrează asupra panglicii de beton ce-i aluneca prin față, strângând puternic în mâini volanul. "Ajungem repede. N-am de gând să încetinesc și nici să opresc."

"Bagă se seamă, îl preveni celălalt, cu voce tulbure. "Să nu pățim vreun accident."

"Nu-ți fă probleme."

"Dar e periculos. Dacă se întâmplă ceva? E prea riscant."

"Te înșeli", murmură înversunat Rick, privind drept înainte. "Merită osteneala."

"Dar dacă ceva nu merge..." Vocea se întrerupse, nesigură, apoi continuă: "S-ar putea să mă pierd. Ar fi atât de ușor. Totul e atât de instabil." Spaimă și îngrijorare se ghiceau în tonul tremurător. "Rick, te rog..."

Rick se răsuci brusc. "De unde-mi știi numele?"

Tânărul se ghemuise, lipit de portieră. Chipul său avea un aspect moale, lichid, de parcă și-ar fi pierdut contururile, alunecând într-o alcătuire informă. "Vreau să mă întorc", se auzea de undeva, dinăuntrul lui, "dar mi-e frică. Tu n-ai văzut regiunea de tranziție. Nu este decât energie, Rick. El a folosit-o acum mult timp, însă nimeni nu mai știe în ce fel anume."

Vocea se limpezi, devenind mai dulce și mai subțire. Părul se închise spre un castaniu intens. Ochii cenușii, înspăimântați, clipeau înspre Rick. Cu mâinile amorțite, acesta se aplecă peste volan, forțându-se să nu clin-tească. Reduse treptat viteza și reveni pe banda din dreapta.

"Oprim?" întrebă alcătuirea de lângă el. Acum avea vocea Silviei. Ca o insectă proaspăt ieșită din crisalidă, uscându-se la soare, alcătuirea se întări și se încastră în realitate. Silvia se trase mai sus pe scaun și privi afară. "Unde suntem? Mai avem încă de mers."

Strivi sub picior frâna, se aplecă peste tată și deschise portiera. "Dă-te jos!"

Nedumerită, Silvia se uita la el. "De ce? Rick, ce este? Ce s-a întâmplat?"

"Dă-te jos!"

"Rick, nu înțeleg." Se lăsă un pic în afară. Degetele îi atinseră pavajul. "S-a întâmplat ceva cu mașina? Am crezut că totul e-n regulă."

O împinse blând afară și trânti portiera.

Mașina țâșni înainte, intrând în fluxul traficului matinal. În spate, silueta mărunță, amestecată, se ridica de jos, uluită și jignită. Se sili să-și desprindă ochii din oglinda retrovizoare și împinse, cu toată puterea, până la refuz, pedala de accelerație.

Deschise radioul din care se revărsară țiu-turi și pârâituri statice repetate. Baleie scala și, după câțva timp, prinse un post important. O voce slabă, șovăitoare, o voce de femeie. O vreme nu izbuti să distingă cuvintele. Pe urmă le recunoscu și, cu un început de panică, închise aparatul.

Vocea ei. Tânguindu-se jalnic. Unde era postul? Chicago. Cercul ajunsese deja acolo.

Încetini. N-avea nici un rost să se grăbească. Fusese întrecut și lăsat în urmă. Ferme din Kansas – prăvălitoare decrepite în orașele vechi din Mississippi – de-a lungul străzilor goale ale orașelor industriale din New England va fi mișunând acum un furnicar de femei cu păr castaniu și ochi cenușii.

Va traversa oceanul. În curând va cuprinde întreaga lume. Ce straniu va fi în Africa – sate îngrădite, viermuind de tinere femei albe, toate exact la fel, văzându-și de meșteșugurile lor arhaice, vânând, adunând fructe, zdrobind grâne, jupuind animale. Întreținând focurile, înnădind veșminte și meșterind atente cuțite tăioase.

În China... râni proteste. Și acolo va fi ciudat. În uniformă severă cu guler înalt, straiul aproape monahal al tinerelor cadre comuniste. Defilare mășăluind de-a lungul bulevardelor din Pekin. Șir după șir de fete cu picioare zvelte și sâni împliniți, strângând în mâini Kalașnikov-uri. Ducând cazmale, târnăcoape, lopeți. Coloane de soldați îmbrăcați în postav și cu bocanci. Muncitori sprintari cărându-și prețioasele scule. Trecuți în revistă, la tribuna ornată ce domină strada, de către o figură identică, cu brațul firav înălțat și chipul blând, frumos, acum înțepenit și inexpressiv.

Părăsi autostrada și coti pe un drum lateral. O clipă mai târziu, pornise pe calea de întoarcere, conducând încet, nepăsător, revenind la locul de plecare.

Într-o intersecție, un polițist se strecură prin trafic către mașina lui. Așteptă nemișcat, cu mâinile pe volan, amorțit.

"Rick", suspină ea rugător, aplecându-se în dreptul lui. "E totul bine, nu-i așa?"

"Sigur", răspunse el morocănos.

Întinse mâna prin geamul lăsat și îi atinse temătoare brațul. Degete binecunoscute, unghii roșii, mâna atât de familiară. "Vreau așa de mult să fiu cu tine. Nu suntem din nou împreună? Nu m-am întors?"

"Sigur."

Își scutură tristă capul. "Nu înțeleg", repetă ea. "Credeam că totul este iarăși bine."

Demară violent și se năpusti înainte. Intersecția rămase în urmă.

Trecuse de amiază. Era epuizat, frânt de oboseală. Îndreptă automat mașina spre orașul cunoscut. O văzu pe Silvia grăbindu-se pe străzi, pretutindeni, în toate direcțiile. Omniprezentă. Ajunse la blocul său și opri în parcare.

Îngrijitorul îl întâmpină în holul de la intrare. Rick îl recunoscuse după cârpa soloasă, ținută în mână, după teul mare și după găleata plină de zoaie. "Te rog", îl imploră, "spune-mi ce se întâmplă, Rick. Te rog, spune-mi."

O împinse, încercând să treacă, dar ea se agăță disperată de el. "Rick, *m-am întors*. Nu înțelegi? M-au luat prea devreme și atunci m-au trimis înapoi. A fost o greșeală. Nici când n-o să-i mai chem – toate astea țin doar de trecut." Se lăsă trasă de-a lungul holului, până la scări. "N-o să-i mai chem niciodată."

Începu să urce. Silvia ezită, apoi se ghemui pe prima treaptă, nefericită, mizeră, o alcătuire mărunță cu haine aspre de lucrător și ghete

mari, grosolane.

Descuie ușa apartamentului și intră.

Dincolo de ferestre, cerul de după-amiază târzie era de un albastru intens. Terasale blocurilor din apropiere scânteiau albe în lumina soarelui.

Tot trupul îl durea. Ajunse, poticnindu-se, la baie – părea străină și neobișnuită, un loc dificil de localizat. Umplu un lighean cu apă fierbinte, își suflecă mânecile și își clăți fața și mâinile cu apa aburind. Privi grăbit în sus.

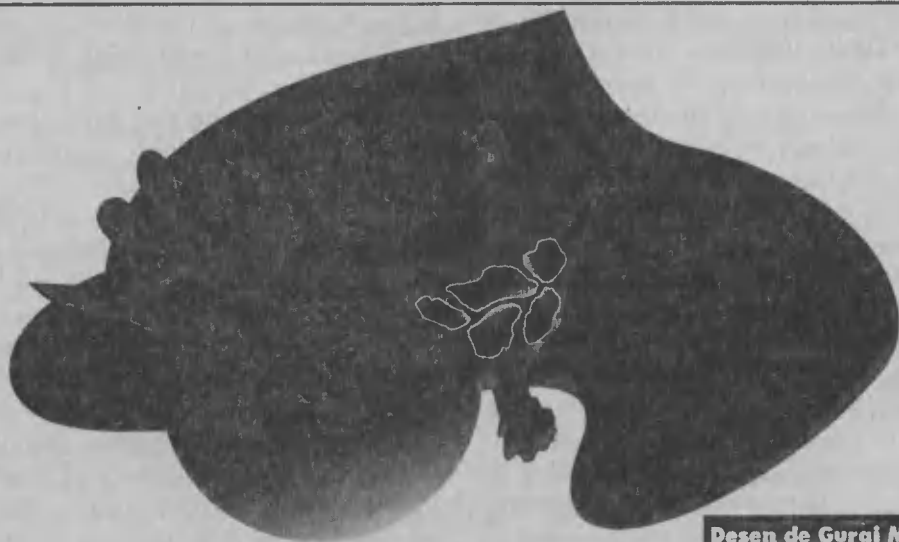
Oglida de deasupra chiuvetei îi întoarse un reflex înspăimântat, un chip deznădăjduit, umed de lacrimi. Chipul era greu de precizat – părea să curgă, totodată lunecând. Ochi cenușii, umpluți de spaimă. Gură roșie tremurătoare, zbaterea pulsului în gât, păr moale castaniu. Chipul își aruncă o privire jalnică – și fata de la lighean se aplecă, pentru a se șterge.

Se întoarse și trecu încet din baie în sufragerie.

Șovăi încurcată, apoi se aruncă într-un fotoliu și închise ochii, stăpânindu-și greața provocată de suferință și oboseală.

"Rick", murmură rugătoare. "Încearcă să mă ajuti. M-am întors, nu-i așa?" Clătină tulburată capul. "Te rog, Rick, credeam că totul e bine."

Traducerea:
Cristian Lăzărescu

Desen de Gurgi Marius

JOHN POLKINGHORNE

Unul singur nu este de ajuns

*John Polkinghorne este autorul scrierii
"Credința unui fizician", publicată de
Princeton University Press, și președinte
al colegiului Queens din Cambridge,
Marea Britanie.*

Eu sunt fizician și cleric. Oamenii au impresia că aceasta este o combinație destul de ciudată, ca și cum aş zice că sunt vegetarian și măcelar. Dar nu ştim oare cu toții că religia și știința sunt în război una cu alta și că știința învinge totdeauna?

Nu cred că trebuie să fac o alegere. De fapt, dacă am de gând să înțeleg cu adevărat lumea bogată și variată în care trăim, am nevoie de lumina interioară a științei și a religiei. Fiecare dintre ele caută adevărul, dar cercetează aspecte diferite ale existenței noastre. Nu este vorba despre faptul că – așa cum își închipuie mulți – știința se ocupă de cunoașterea reală a unor evenimente verificabile, în timp ce religia este preocupată de păreri personale, care pot fi "adevărate pentru mine", dar nu sunt, pur și simplu, "adevărate". "În realitate, asemenea idei sunt literalmente greșite.

Oamenii se înșală asupra științei, pentru că fenomenele științifice nu sunt niciodată observații indiscutabile; ca să fie interesante, trebuie să aibă o interpretare. Această interpretare necesită intersecția

dintre fapt (experiment) și părere (teorie). Faptul că un contor Geiger sună, este în sine destul de neinteresant; capătă semnificație numai dacă înțelegem că detectează radioactivitatea.

Religia, dimpotrivă, este preocupată de căutarea credinței motivate. Credința nu presupune să închizi ochii și să crezi în lucruri imposibile, numai pentru că o autoritate de netăgăduit îți spune să o faci. Este o problemă de înțelegere a experienței umane, care își are rădăcinile în adorație, în speranță și în istoria lucrurilor sfinte, reprezentată de mari personalități religioase din istoria lumii.

Cred că atât știința, cât și religia se ocupă de faptele interpretate, de părerea motivată. De fapt, ele sunt rude apropiate, intelectual vorbind. Diferența constă în tipul de întrebări pe care le pun și tipul de experiențe pe care sunt dispuse să le ia în considerare.

Știința întreabă cum, iar religia de ce. Amândouă sunt întrebări importante dacă vrem să înțelegem ce se întâmplă.

"Ceainicul clocotește pentru că gazul arde și încălzește apa."

"Ceainicul clocotește pentru că vreau să îmi fac o ceașcă de ceai."

Nu este nevoie să aleg din aceste două răspunsuri. Ca și știința și religia, ambele sunt adevărate.

Știința se limitează să trateze lumea ca pe un obiect, care poate fi supus unor teste. Religia este preocupată de întâlnirea aceea foarte personală cu realitatea care nu se poate numi decât "tu". În plan personal, experimentul trebuie să cedeze locul credinței.

Știința, prin ea însăși, nu ar putea fi niciodată de ajuns – este prea limitată. Roagă un om de știință să-ți vorbească despre muzică și îți va răspunde, cu menta-

litatea lui specifică: "Este vorba despre niște vibrații ale aerului". Dar noi știm că este mult mai mult decât atât. Știința filtrează experiența printr-o sită cu ochiuri prea largi și, de aceea, multe lucruri cu o semnificație deosebită sau foarte importante îi scapă.

De fapt, întrebările pe care le generează știința sunt multe, dar puterile limitate nu îi permit să dea răspunsuri, fapt care ne îndreaptă pe calea religiei.

Oamenii de știință sunt fermecați de minunăția rațională a lumii fizice, așa cum li se dezvăluie prin investigații.

O experiență minunată este răsplata fundamentală pentru toată străduința și munca pe care le impune cercetarea științifică. Savanții sunt puternic impresionați de puterea omului de a înțelege lumea fizică.

De ce sunt oare mințile noastre astfel create încât putem înțelege nu numai lumea experienței de zi cu zi, pe care este clar că trebuie să o pricepem, dacă vrem să supraviețuim, dar și lumea stranie, dincolo de reprezentare a mecanicii cunatice, o

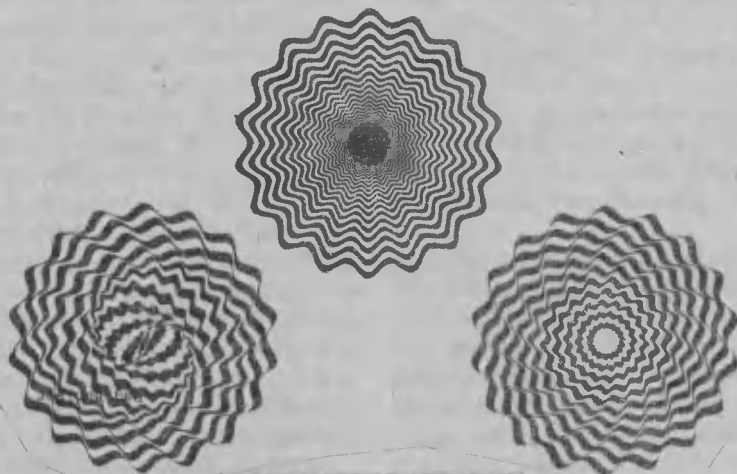
lume atât de diferită față de ceea ce ne-ar îndemna bunul simț să acceptăm? Este ceva eventual să interpretăm acest lucru ca pe adevărata întâlnire cu "mintea lui Dumnezeu". Știința este posibilă pentru că universul reprezintă o creație, iar noi suntem creați după asemănarea lui Dumnezeu.

Istoria universului, care a transformat o minge imensă de energie în căminul sfinților, dar și al savanților în ultimele 15 miliarde de ani, este sugestia limpede a unui scop pus în acțiune.

Un univers evolutiv poate fi interpretat teologic ca un univers căruia Creatorul i-a permis să ia ființă, așa după cum actualizează și potențialitatea uimitoare cu care a fost dăruit.

Scopul final al fiecărui om de știință trebuie să fie setea de înțelegere — o sete care nu va fi potolită niciodată numai prin știință.

Traducerea:
Mihaela Crișan

Desen de Victor Sfarlea

VOICU BUGARIU

Gnoza SF

Literatura SF este o entitate complexă, bazată pe relația conflictuală între două mentalități. Prima este structurată de un concept (literatura de imaginație), a doua, de o realitate psiho-socială (fenomenul SF). Conceptul amenință să fagociteze fenomenul, acesta din urmă tinde să se dispenseze de concept. În mod corelativ, există două moduri distincte de a înțelege și a comenta.

Primul pornește de la convingerea că literatura SF este pur și simplu literatură, marginalizarea ei relativă fiind rodul ignoranței și neînțelegerii. În România, acest mod a fost consolidat de o carte apărută cu vreo cincisprezece ani în urmă. Din rațiuni retorice, probabil, autorul acesteia i-a recomandat literaturii SF să pătrundă în conștiința criticii și istoriei generale a unei literaturi, uitând să precizeze că o pătrundere prea adâncă ar însemna renunțarea la propriul specific. Numeroase comentarii de critică și istorie literară apărute ulterior au ilustrat acest mod limitativ de a vedea lucrurile. "Lingușirea" literaturii de imaginație, indiferent cât de abilă, și-a dovedit neajunsurile. Practicanții ei au pledat monoton pentru literatură, atenți ca nu cumva să accentueze volatilitatea conceptului de literatură SF. De aici, o anume pedestritate prudentă a textelor semnate de ei.

Al doilea mod de a înțelege și a comenta literatura SF nu urmărește să escamoteze tensiunea între cele două mentalități. Rezultatele lui concrete, atâtea câte există, sunt escuri ce fructifică dimensiunea de ars combinatoria a literaturii SF, precum și abordări ce țin de istoria mentalităților și de psiho-sociologie. Străin de orice strădanie avocațială, acest mod pare mai adecvat. Principala lui țintă este

punerea în evidență a metalimbajului SF (un limbaj literar care codifică ideile altfel decât limbajul literaturii non-SF).

Relația conflictuală amintită mai sus poate fi interpretată prin translația unor concepte provenite din ecleziologie, sectologie și psiho-sociologie a religiilor. Raporturile unei biserici cu ereziile, reformele, schismele și sectele sale sunt asemănătoare celor dintre literatura de imaginație și literatura SF. Respectiva omologie are temeiuri istorice și structurale mai ales în ceea ce privește bisericile creștine. Una și aceeași mutație de mentalitate pare a fi determinat dispersia entropică din acest secol a bisericilor creștine și dezvoltarea literaturii SF în spațiul cultural nord-american și european. Asemănările structurale țin de sistemele doctrinare și de manifestările psiho-sociale.

Gnoza SF. Există asemănări între sistemul dogmatic al creștinismului, axat pe credință, și fervoarea cvasireligioasă a lecturii și creației literare. Când Albert Camus a numit literatura "o religie laică", a sesizat tocmai această dimensiune. Există, pe de altă parte, identități structurale între orientările gnozelor creștine și filosofia implicită a literaturii SF.

Gnosticismul creștin este eclectic. Doctrinile lui au multiple surse: filozofia greacă, religiile orientale, iudaismul, creștinismul. Gnosticii diferențiază credința și cunoașterea. Ei consideră că accesul la esența divină nu este realizabil doar pe calea credinței, ci și printr-o cunoaștere sui-generis a lui Dumnezeu. Încrederea în Dumnezeu, gnosticii îi adaugă comprehensiunea intelectuală. Caracteristică le este și identificarea răului cu materia. Docetismul, de pildă, pretinde că Iisus Hristos n-ar fi fost om decât în aparență. Iar maniheizmul susține că binele și răul sunt eterne, între ele desfășurându-se un conflict perpetuu. Gnosticii manifestau tendința de a se transforma într-o aristocrație intelectuală și de a converti biserica într-o școală filozofică. De menționat și preferința

lor marcată pentru mister, efect al unor influențe babiloniene și egiptene. Astfel se explică crearea unor mituri cosmogonice fanteziste și complicate, precum și a unor entități intermediare (Demiurgul - principiu creator, generator al materiei încărcate de păcat, Eonul - existență pur spirituală și ipostază a divinității).

Reacția intelectuală de tip gnostic se regăsește în situarea doctrinară a SF-iștilor. Fără să se transforme fățiș în niște renegați ai literaturii de imaginație, aceștia au complicat miza tradițională a acesteia (emoția estetică), adăugându-i vertijul intelectual. Desigur, SF-iștii nu dețin monopolul ideilor din literatură. Le este specific doar un original mod integrator, ce depășește miza pur literară.

Când a apărut, literatura SF a fost, practic, o avangardă literară. Dacă ar fi rămas ca atare, rolul ei ar fi fost relativ scurt. S-ar fi dizolvat, lăsând în urmă un capitol de istorie literară, câțiva scriitori importanți și o serie de modalități expresive. O neobișnuită forță expresivă i-a asigurat, însă, longevitatea și i-a conferit caracterul unei gnoze literare (și transliterare) rezistente, ce tinde să devină exponentul unei mentalități. "Silită" de tot mai mulți cititori, a rămas de sine stătătoare. N-a fost vorba, pur și simplu, de succes comercial. Literatura SF se vinde foarte bine, dar gruparea ei, sub semnul popularității, în vecinătatea romanului polițist sau a celui de dragoste melodramatică nu este pertinentă decât la un prim nivel de interpretare. Genurile comerciale tradiționale recurg la unele și aceleași scheme narrative, pe când SF-ul dovedește un proteism ieșit din comun, reușind să capteze (și, poate, să modeleze) o mentalitate răspândită. Ca și gnosticii în raporturile lor cu creștinismul tradițional, SF-iștii se situează pe o poziție ambiguă față de literatura non-SF. Țin să fie incluși în ea, dar se declară originali și autonomi. Asemănările nu se opresc la acest nivel. Eclectismul, intelectualismul, criticismul globalist – iată câteva asemănări frapante.

Doctrină, organizare. SF-iștii au fost acuzați că fac parte dintr-o sectă, iar textele lor sunt sublitteratură. Avocații lor au respins cu indignare asemenea afirmații, atribuindu-le ignoranței și relei voințe. Nici vorbă nu poate fi de o sectă, au repetat ei, din moment ce literatura SF nu este decât o pură și simplă literatură de imaginație; pentru a realiza acest adevăr, este suficient să-i citești capodoperele. Retorica dezvinovățirii este corectă doar în ceea ce privește a doua parte a acuzației. Într-adevăr, SF-ul bun este literatură bună. În privința apartenenței la o sectă, însă, avocații n-au dreptate. În mod obiectiv, mentalitatea ce-i solidarizează pe SF-iști, precum și organizarea socială a acestora sunt asemănătoare celor descrise de sectologie.

Când o erezie are un număr suficient de aderenți, se transformă în sectă, adică într-o grupare religioasă despărțită de biserica-mamă, ce are un sistem dogmatic și moral aparte, o organizație și un cult proprii. Esența disputei între o sectă și biserica de origine este situarea diferită față de dogmele fundamentale. În această privință, SF-iștii consideră că textele lor preferate sunt, în același timp, literatură autentică și hiperliteratură. Din motivele înfățișate mai sus, ei nu insistă asupra diferenței specifice, preferând să o subînțeleagă. Sentimentul că literatura SF deține un metalimbaj (literar și transliterar) este probabil cel mai important factor psihologic de stabilizare a fenomenului SF. Cât privește latura socială, constatăm că "sectanții" SF sunt organizați aproximativ ca niște sectanți religioși din spațiul creștin. Ei au întâlniri periodice, naționale și internaționale, posedă ierarhii cvasireligioase (chiar dacă numai de facto). În România, de pildă, câteva personalități SF dețin o autoritate mult mai mare, printre SF-iști, decât maeștrii literaturii non-SF, printre colegii lor de breaslă. Fandom-ul (câmp social format din persoane interesate, în diverse feluri, de literatura SF) n-ar putea supraviețui în absența acestor "ierarhi" și a numeroșilor ani-

matori de rang mai mic.

Raporturile literaturii SF cu istoria literară au evoluat într-un mod analog celor dintre secte și biserici. Intoleranța a fost treptat înlocuită printr-o atitudine de neutralitate binevoitoare. Istoricii literari acordă interes unor autori SF și își economisesc ironiile la adresa tipului de literatură practicat de aceștia. Istoricii specializați în SF, în plus, preiau o parte dintre procedeele de valorizare ale istoriei literare tradiționale. Situaarea producătorilor și consumatorilor de literatură SF față de câmpul literar tradițional este, în linii mari, cea a unei grupări religioase de tip american față de bisericile consacrate. Sectele moderne (ca și fandom-ul) sunt grupuri contractuale, deosebite de corpurile ecleziastice structurate. Ele sunt în mod constant revigorate prin supunerea deliberată și activitatea personală ale fiecărui membru al lor. Cea mai asemănătoare fandom-ului este *denomination*, o grupare liber constituită, bazată pe principiul libertății religioase și pe ideea calvinistă de alianță, situată la limita dintre o confesiune religioasă și o sectă. *Denomination* respectă principiul de asociere voluntară, are o politică de nuanță congregaționistă și o conducere democratică. De reținut și un alt fenomen american: non-denominaționalismul. Acesta reprezintă, în esență, victoria spiritului religios asupra teologiei. O afirmație a președintelui Eisenhower, citată de Daniel J. Boorstin, este revelatoare pentru mentalitatea bazată pe credința în valori ce nu au legătură cu revelația divină: "Sunt omul cel mai profund religios pe care-l cunosc. Aceasta nu înseamnă că ader la vreo sectă. O democrație nu poate exista fără o bază religioasă. Cred în democrație." (apud Joseph Mitsuo Kitagawa, *În căutarea unității. Istoria religioasă a omenirii*, traducere de Claudia Dumitriu, Editura Humanitas, București, 1994, pag. 241) Această mentalitate se regăsește în fenomenul SF. Fandom-ul unește persoane aflate întrucâtva dincolo (sau alături) de motivațiile cititorului tradițional de literatură. Pe lângă preferința pur literară,

SF-istul trăiește și o credință evasireligioasă. El crede necondiționat, cu patimă benignă, în destinul literaturii SF, precum și în valoarea (parțial transliterară) a acesteia.

Psihologie. În modul cel mai frecvent, sectanții religioși sunt considerați niște inadaptați, potențial primejdioși pentru societate. Li se atribuie mediocritate culturală, frică de existență, vanitate maladivă, sunt apreciați drept maniaci și fanatici. În această atitudine recunoaștem vechea situaare a bisericii creștine față deeretici. Există și un mod descriptiv, mai evoluat, de a privi lucrurile. Sectele sunt considerate întrupări ale libertății religioase, iar sectanții, beneficiari ai dreptului de asociere și oameni psihologic normali. Aceste două atitudini transpar, *mutatis mutandis*, în istoriile literare și în opiniile cotidiene despre SF-iști. Prima corespunde unei viziuni vetuste, ce-i consideră pe autorii și amatorii de literatură SF niște excentrici. A doua consideră SF-ul un câmp literar posibil, iar pe SF-iști, niște cititori și autori ca oricare alții.

Asemănările psihologice dintre sectanții religioși și SF-iști sunt reale, între anumite limite. Am putea invoca, de pildă, tendința mișcării SF de a-și crea un mediu literar (și chiar social) nou, potrivit pentru persoane având o anume înclinație comună pentru înregimentare. Este momentul, de asemenea, să amintim de așa-numitul temperament religios, remarcat de William James în legătură cu oamenii de știință. Aceștia n-au adesea credință, dar posedă un devotament pătimaș pentru obiectul lor de cercetare. G.C. Jung, referindu-se la același aspect, citează o formulare a englezilor, pentru a desemna devotamentul de tip religios, dar lipsit de legătură cu credința religioasă (*he is almost religiously devoted to his cause*). Înflăcărarea SF-iștilor nu este de altă natură.

ANTHONY LIVERSIDGE

Interviu cu Frank Tipler

*Un fizician propune o teorie a
vieții eterne care se supune
lui Dumnezeu.*

Despre autor:

- **Profesie:** fizician și cosmolog.
- **Loc de muncă:** Universitatea Tulane, New Orleans, Los Angeles.
- **Cărți scrise:** Principiul cosmologic antropoc, Oxford, 1986. Fizica imortalității, Doubleday, 1994.
- **Teoria într-o singură frază:** "Dumnezeu, o individualitate care a creat universul din nimic, există, ne iubește și, într-o bună zi ne va readuce pe toți la viață, într-un rai permanent."
- **Dovada acestei teorii:** Principiile fizicii.

Cinez cu fizicianul Frank Tipler și soția sa la *Christian's*, unul dintre cele mai bune restaurante din New Orleans, și un lucru devine foarte limpede: prudența nu-l caracterizează. Entuziasmul și pofta cu care consumă preparate culinare rafinate, scăldate în sosuri bogate și încheierea mesei cu un desert fascinant, sunt impresionante. S-ar putea ca nivelul colesterolului să-i fi ajuns la un punct critic, dar asta nu pare să-l preocupe.

— După cum știți, hohotește el cu

voioșie, teoria mea despre Punctul Omega susține că noi toți vom trăi pentru totdeauna.

Tipler dă dovadă de același fabulos apetit și în privința ideilor.

— Savanții cu adevărat buni, continuă el, au curaj. Noi ne dorim să putem pune întrebări în legătură cu orice.

Chiar și așa, puțini dintre colegii săi de breaslă ar îndrăzni să susțină afirmațiile făcute în abia publicatul volum, "Fizica Imortalității". Folosind numai matematica și fizica, Tipler construiește o teorie despre univers, de la începutul până la sfârșitul timpului, în care prevede existența lui Dumnezeu, învierea celor morți, și viața fără de sfârșit pentru toți și toate. Suficient pentru a arunca în aer chiar și cele mai fine detectoare de țicăniți.

Cu toate acestea, Tipler nu este un novice care să amestece misterele fizicii cuantice cu hățișul Vârstei Noi. Profesor titular la Universitatea din Tulane, semnat al multor cronici în binecunoscuta revistă "Nature" și specialist recunoscut în cosmologie, el este "foarte cunoscut pentru concepte și teoreme importante în domeniul relativității generale și al fizicii gravitației", potrivit principalei autorități cosmologice, astrofizicianul John Wheeler, de la Universitatea Princeton.

Prima carte a lui Tipler, "Principiul cosmologic antropoc", publicată în 1986, a reprezentat un șoc. Scrisă împreună cu cosmologul John D. Barrow, l-a făcut pe cronicarul de la "Nature" să spună că volumul merită "un loc în biblioteca oricărui student în domeniul științific". Totuși, nu putea scăpa de sentimentul că "e ceva putred în Danemarca". Recenzia conținea și o caricatură a lui Tipler și Barrow, călare pe un covor fermecat, scriind de zor pe hârtii ce zburau în jurul lor.

De data aceasta, criticile au apărut înainte ca "Fizica Imortalității" să fi fost terminată. Un prieten îl invitase pe Tipler să susțină o conferință la Institutul Max Planck din München, când cartea a apărut în Germania în această primăvară, iar invitația a fost anulată în ultimul moment. Faxul suna cam așa: "Dragă Frank... o oarecare doză de speculație este stimulativă, dar tu ai mers prea departe – de fapt, atât de departe, încât reputația publică a științei s-ar putea să aibă de suferit."

— N-am știut că ecuațiile diferențiale pot fi atât de controversate, chicotește Tipler. Nu intenționez să-l pomenesc pe Dumnezeu, nici măcar o dată.

Tipler susține că viața inteligentă se va răspândi treptat în univers, crescând spre o inteligență infinită, cu infinită putere de cunoaștere ajungând până la Punctul Omega ce marchează sfârșitul existenței, peste câteva milioane de trilioane de ani. El sugerează chiar că Punctul Omega este echivalentul lui Dumnezeu. În timp ce ne îndreptăm în mare grabă spre această singularitate finală – un punct limită, unde dimensiunea spațiu-timp se curbează spre infinit și încetează să mai existe – puterea de evaluare se va dezvolta într-atât încât ființele viitoare vor re-crea toate ființele de dinainte. Iar noi vom trăi mereu într-un fel de rai al realității virtuale.

În vârstă de patruzeci și șapte de ani, Tipler s-a născut și a crescut în Andalusia, statul Alabama, SUA. Primul său proiect științific a fost o scrisoare pe care a scris-o la grădiniță, către Werner von Braun, ale cărui planuri de lansare a primului satelit artificial al Pământului erau chiar atunci publicate. I-a răspuns secretarul lui von Braun, exprimându-și regretul că nu au combustibilul de rachetă pe care-l solicitase Tipler. Până la vârsta de cinci ani, el știa

că-și dorește să devină astrofizician, însă a rămas pentru totdeauna un polimatematician, citind foarte mult din diverse discipline, inclusiv din istoria științei și teologie. După ce a absolvit Institutul de Tehnologie din Massachusetts și Universitatea din Maryland, a făcut cercetare post-doctorat la Oxford și Berkeley, înainte de a ajunge la Tulane, în 1981.

Am participat la cursul lui Tipler despre relativitatea globală, iar după aceea am discutat în cabinetul lui, apoi la restaurantul *Christian's*. El a ales restaurantul, pe de o parte pentru bucătăria sa, iar pe de altă parte pentru renume. Ironia este tipică pentru Tipler, a cărui idee de a-și trata munca asemenea unei distracții serioase este molipsitoare.

Reporter: Sunteți un țâcnit?

Tipler: Nu, nu cred. Dar nici un țâcnit nu recunoaște că ar fi, nu-i așa? Odată, un astronom a publicat o listă de reguli după care s-ar defini un țâcnit. Ei bine, dacă citești "Originea speciilor" lui Darwin, o să afli că după anumite criterii și el era un țâcnit. Eu sunt foarte conservator din punct de vedere științific. Nu fac decât să schimb condițiile limită în cosmologie de la începutul timpului, la sfârșitul lui. Accept toate legile fizicii cunoscute, dar schimb punctul de vedere.

R: Care este mesajul cărții dumneavoastră, "Fizica Imortalității"?

T: Emmanuel Kant pretindea că cele trei întrebări fundamentale ale metafizicii ar fi: "Există Dumnezeu? Avem noi libertate de voință?" și "Există viață dincolo de moarte?". Eu transpun aceste întrebări ale metafizicii în probleme de fizică și le rezolv răspunzând: da, da, da. Astfel mi-aș rezuma eu cartea.

R: Nu cumva confundați fizica cu metafizica?

T: Istoria științei se referă tocmai la transformarea problemelor de nerezolvat ale metafizicii în probleme de fizică ce pot fi rezolvate. Să luăm, de pildă, una din întrebările lui Kant: "Universul a existat întotdeauna sau numai un număr finit de ani?". Kant credea că acest aspect este fundamental insolubil și a adus și o dovadă pentru a-și susține teoria. Dar în acest secol, noi am schimbat această problemă metafizică presupusă a fi de nerezolvat, într-una de fizică și am rezolvat-o, aflând că universul are între 10 și 20 miliarde de ani. Eu nu fac decât pasul următor. Credința mea reduționistă este că o problemă care poate avea o soluție, se poate rezolva prin fizică. Și numai prin fizică.

R: Credință reduționistă? De ce vă considerați un reduționist?

T: Pentru că eu consider că totul poate fi înțeles pe baza fizicii și aproape totul pe baza fizicii cunoscute în prezent. Dacă ecuațiile de câmp ale lui Einstein sunt corecte și se cunosc datele inițiale, atunci se cunoaște totul despre viitor. Dacă sunteți în posesia condițiilor inițiale în orice moment, atunci știți condițiile pentru toate timpurile. Acesta este determinism laplacian standard. Puneți condițiile limită inițiale sau finale în ecuație și calculați rezultatele.

R: Deci sunteți om de știință sau teolog, ori ambele?

T: Ca majoritatea conducătorilor Revoluției americane, sunt un teolog înăscut, care susține că singurul lucru pe care îl poți învăța despre Dumnezeu derivă din natura însăși, nu din ceea ce El alege să le dezvăluie profeților Lui.

R: Ce semnificație are teoria dumneavoastră pentru omul obișnuit, de pe stradă?

T: Reducând la o singură frază, Teoria Punctului Omega ar suna cam așa: Dumnezeu, o ființă care a creat universul din

nimic, există, ne iubește și, într-o bună zi, ne va reînvia pe toți să trăim în rai. Apărarea acestei afirmații scandaloase are nevoie, folosind rigorile științei, de o carte de 600 de pagini! Dar eu pot să transform fiecare cuvânt în parte într-o afirmație reduționistă, a realității fizice. Ceea ce un creștin obișnuit, care habar n-are de fizică, speră că se va întâmpla cu adevărat.

R: Dar oare colegii dumneavoastră, fizicienii, nu vă vor pune bețe în roate?

T: Ba da, dar eu nu părăsesc domeniul fizicii. Această concepție, potrivit căreia dogmele de bază ale religiei pot fi explicate prin fizică, a fost susținută de toți marii teologi creștini – și aici l-aș cita pe Sfântul Pavel – atributele de bază ale lui Dumnezeu pot fi văzute numai prin oglinda clară a rațiunii. Sfântul Toma D'Aquino își bazează cele cinci dovezi ale existenței lui Dumnezeu pe fizica lui Aristotel. Dogma romano-catolică se bazează pe faptul că existența lui Dumnezeu este la latitudinea bunului simț.

R: Ce vă face să susțineți că vom învia cu toții și vom trăi pentru totdeauna?

T: Pe gigantica scară universală a lucrurilor, noi suntem total lipsiți de importanță. Aș menționa învierea ca pe un aspect minor, de la sfârșitul unei conferințe pe teme de fizică. Ca fizician, sunt interesat să arăt cât de puternică poate fi această teorie a viitorului în a îngrădi trecutul. Pentru a înțelege fizica trecutului și a prezentului, trebuie să-ți ancorezi elementele de referință în viitor. Eu dezvolt aceasta în mod tehnic. Poți să înțelegi ce se întâmplă acum numai dacă impui condiții limită la sfârșitul timpului. Omega înseamnă sfârșit, ca și în Biblie: "Eu sunt Alfa și Omega.". Punctul Omega este punctul de la sfârșitul timpului, iar faptul că este un punct prezintă semnificație în teoria mea, pentru

că înseamnă posibilitatea comunicării nelimitate la sfârșitul timpului, fără de care viața ar înceta să mai existe.

Modelul standard al universului închis nu se sfârșește într-un singur punct, ci într-o sferă tridimensională. Teoria mea afirmă contrariul: trebuie să fie un singur punct. Recunosc, este dificil de verificat, drept pentru care pun sub semnul întrebării dacă se poate numi prezicere sau nu. Să facem un calcul rapid al mărimilor fizice relative ale viitorului și trecutului; calculăm volumul spațiu-timp al conului de lumină trecut al evenimentului – partea cvadridimensională a universului întinzându-se înapoi 10 până la 20 de miliarde de ani – și-l comparăm cu regiunea din exterior. Calculul ne spune că volumul viitorului nostru este de cel puțin 30 000 de ori mai mare decât cel al trecutului, chiar dacă folosim o estimare minimă a mărimii universului.

Dacă ar fi ca viața să continue la nesfârșit, anumite proprietăți ale universului trebuie să fie fixe acum. Să luăm de pildă sistemul solar. Conform mecanicii newtoniene, putem pretinde că Pământul este în centrul sistemului solar. Dar matematic vorbind, nu are sens. Însă dacă puneți soarele în centru, matematica nu-și mai are rostul aici. Simplitatea vizibilă a fizicii devine încă mai limpede dacă adoptăm sistemul de coordonate potrivit. Eu fac același lucru privind universul ca pe un întreg, spunând că dacă ancoroz elementele de referință în viitorul final, devin capabil să-i înțeleg trecutul. Dacă încerci să înțelegi viitorul prin prisma trecutului, vei obține o aiureală pe care nu o vei putea interpreta.

R: Lumea reală nu are oare prea multe necunoscute pentru a se putea proiecta atât de departe în viitor?

T: Presupunerea că viața va continua

mereu, restrânge enorm viitorurile posibile. *Haos* este termenul tehnic pentru instabilitatea la care vă referiți. Dacă nu știți nimic precis, cele mai mici erori se vor amplifica pe măsură ce veți înainta în timp, iar după o vreme nu veți mai putea prevedea nimic. În strânsă legătură cu acest fapt este imprevizibilitatea ființelor vii. Ele dețin liberul arbitru și nu se poate prezice ce au de gând să facă. Dacă totuși am dreptate, la scară cosmică aceste două surse de imprevizibil se anulează reciproc și se obține previzibilul. Ecuațiile lui Einstein permit acest haos, așa că se poate prevedea macrostructura universului.

R: Însă ne putem arunca în aer cu planetă cu tot și cu postulatul dumneavoastră despre viața eternă.

T: Strategia mea este să accept că universul este determinist. Situația este puțin mai subtilă – de fapt, n-ar mai exista liberul arbitru dacă ar fi complet adevărat. Dar să presupunem că este determinist, așa cum ar fi cu siguranță, dacă mecanica ar fi aceea a lui Einstein sau Newton. Deci, faptul că ne vom arunca în aer sau nu, a fost deja stabilit acum 20 de miliarde de ani. Nu există întâmplări neprevăzute în relația spațiu-timp deterministă; totul a fost fixat la începutul timpului. Însă, în teoria cuantificată a Punctului Omega, acest determinism este numai aproximativ. Noi avem libertatea de voință și putem să ne autodistrugem. Dar dacă o facem, trebuie să existe cel puțin încă o altă specie inteligentă în univers care să nu se autodistrugă. Distrugerea noastră este prea puțin probabilă acum. În schimb, vom începe colonizarea interstelară în secolul următor, după care distrugerea Pământului nu va mai prezenta importanță pentru postulat.

Teoria Punctului Omega susține că viața va continua mereu și, ca o consecință, uni-

versul este închis, având stadiul final într-un singur punct. Că este un punct reiese din faptul că viața va continua mereu, iar aceasta înseamnă că puterea de comunicare trebuie să fie nelimitată pe măsură ce te apropii de Punctul Omega. În timpul subiectiv, o cantitate infinită de gânduri ia ființă între momentul prezent și acel stadiu final. Se află la o depărtare infinită și de aceea, chiar dacă vom fi înviați în apropiere de punctul final, vom avea totuși o viață eternă; o viață infinit de lungă.

R: Dumnezeu este un El?

T: Spun El când mă refer la Dumnezeul iudeo-creștin, dar folosesc EL/EA în teoria Punctului Omega. Nu vreau să folosesc neutrul, pentru că îmi doresc să existe o personalitate acolo. Dar, după cum știm, sexul este o ciudățenie a biochimiei eucariote, nu a personalității fundamentale.

R: Deci EL/EA nu există acum?

T: Asta este adevărat numai din punctul nostru de vedere. Din punctul de vedere al relației spațiu-timp, vedem întregul univers simultan, de la sfârșitul timpului din perspectiva ultimului viitor. Din punctul nostru de vedere, dualitatea EL/EA ia ființă; din punctul de vedere al lui Dumnezeu, EL/EA concentrează totalitatea realității în EL/EA însuși/însăși, pe măsură ce timpul înaintează. Dintre cele două, punctul de vedere al lui Dumnezeu este fundamental; dar noi trebuie să privim lucrurile din perspectiva noastră.

R: De ce ne-ar păsa dacă viața se termină la sfârșitul timpului?

T: În cosmologie trebuie să fi foarte atent când vorbești despre măsurarea timpului. Nu există un timp pe care toate ceasurile să-l măsoare la fel. Ceasurile noastre depind de mediul înconjurător. Mecanica newtoniană nu utilizează rotația Pământului

drept ceas. Dacă ar fi făcut-o, ar fi fost imposibil din punct de vedere logic ca Pământul să-și încetinească mișcarea. Dar până la mecanica lui Newton, Pământul era ceasul fundamental.

Acum însă noi folosim timpul corespunzător, pentru că în mediul înconjurător el este proporțional cu timpul atomic, care poate fi oarecum definit ca vibrația unui atom. Dar privit în detaliu, acest timp devine o scală temporală ridicolă, neadecvată în vecinătatea singularităților, unde nu mai există atomi. Acolo, eu folosesc timpul subiectiv, care se măsoară prin numărul de gânduri individuale. Sfârșitul timpului se află la o distanță infinit de mare; un număr infinit de gânduri vor fi luat ființă între momentul de față și acest stadiu final. Noi vom fi readuși la viață în preajma stadiului final și vom continua să trăim pentru totdeauna – în timpul subiectiv. Ca fizicieni, trebuie să fim interesați de acest aspect, pentru că cea mai mare parte a realității acolo se află!

R: Cum se va răspândi viața în univers?

T: Fizic vorbind, este posibil să construim o astronavă care poate ajunge de cealaltă parte a universului, dacă folosim nanotehnologia. În al doilea rând, trebuie să înțelegem că totul – biroul acesta, clădirea aceasta, oamenii – reprezintă doar un model de informație. În principiu, poți lua întregul model, care este uman, să-l codifici într-un calculator.

R: În acest context, ce mai înseamnă viața? Oameni ca Schopenhauer vorbeau despre o forță vitală sau de o voință.

T: Nici pomeneală!

R: Deci puteți scrie toate informațiile necesare pentru a mă reproduce pe mine sau pe dumneavoastră, într-un alt spațiu și timp și să le trimiteți în univers?

T: Exact. Prefer să folosesc termenul de

“emulație computerizată”. Emulația este o simulare exactă, o copie absolut perfectă. Orice calculator imită alte calculatoare, deși oamenii obișnuiți nu sunt conștienți de acest lucru. În orice calculator care funcționează se află câteva alte calculatoare. Toate, cu excepția unuia singur, sunt calculatoare virtuale, imitații perfecte ale altor calculatoare. Scriind comenzi pentru mașina ta, tu vezi corpul fizic al mașinii dar, în realitate, în interiorul acesteia se găsește emulația altui computer. Însă există numai ca biți de informație.

Folosind fizica, mai exact legătura lui Bekenstein, poți demonstra că o ființă umană, de fapt întreg universul vizibil, poate fi emulat de un calculator suficient de puternic. Eu estimez legătura superioară a puterii calculatorului, la 10^{45} biți de informație pentru ființa umană. Întregul univers va avea nevoie de 10^{123} biți, după calculele lui Roger Penrose.

Pe măsură ce înaintezi în viitor, nivelul de informație stocată tinde spre infinit. În cele din urmă, 10^{123} biți vor fi nesemnificativi comparativ cu capacitatea totală a calculatorului universal. Așa că, în viitorul îndepărtat, tot universul prezent va fi emulat folosind numai o fracțiune din capacitatea totală a calculatorului. Acest lucru va fi realizat de către descendenții noștri, o dată ce vor fi preluat universul și vor fi câștigat controlul asupra resurselor sale, ei vor putea emula în viitor universul așa cum este el acum. Noi vom reveni la viață – universul prezent la un nivel superior de implementare, exact așa cum în interiorul calculatorului meu se mai află încă o mașină virtuală și, probabil, o alta în interiorul acesteia, o ierarhie a implementării.

R: Dar acest “eveniment” va fi numai o simulare informațională, nu una reală, fizică.

T: Evenimentul va fi realitatea prezentă, dar la un nivel superior de implementare. Nici un experiment condus în domeniul simulării nu a putut face deosebirea între obiectul adevărat și imitație. Emulația este lucrul simulat, o imitație perfectă sub orice aspect la care vă puteți gândi.

R: Așa cum stăm noi aici, acum, de unde știm că nu suntem tot o imitație?

T: Nu știm. Am putea fi o emulație în viitorul îndepărtat. Tot ce ai tu acum, aici, va fi atunci, acolo. Vei gândi la fel cum gândești acum. Ființele care sunt copii perfecte nu mai sunt copii deloc. Ele devin ființe. De fapt, noi acum suntem conduși ca un program: un nou stadiu al universului urmează altuia pe măsură ce înaintăm în timp. Poți face asta ca simulare pe calculator. Nu va exista nici un fel de diferență în experiența noastră actuală și cea a imitațiilor noastre, până când ființele din viitorul îndepărtat nu vor schimba elementele simulării – ca, de pildă, să ne plaseze într-un alt mediu.

R: Cum pot oamenii să existe ca imitații și, totuși, să-și păstreze controlul asupra propriei existențe? Explicați-mi aceasta!

T: De unde știi că acum tu deții controlul? De la un nivel superior de implementare nu poți avea nici cea mai vagă idee despre cum arată nivelul de bază al universului. În viitorul îndepărtat nu vei mai avea de-a face cu calculatorul primar, ci numai cu simulări. Tu te afli în interiorul acestei imitații. De unde știi că nu faci și tu parte din ea chiar acum? Nu știi.

Datorită capacității de a îmbunătăți nivelul de viață, ființele din viitorul îndepărtat ne vor mai permite oare să existăm în toată această mizerie? NU. Părerea mea este că ele ne vor îmbunătăți viețile foarte repede. Recunosc, este un argument mai slab decât acela care susține

că va exista puterea de a readuce la viață universul prezent. Aceasta o pot demonstra pe baza fizicii. Al doilea pas este în final un argument sociologic sau biologic, o estimare asupra modului în care vor acționa ființele din viitorul îndepărtat. Eu, de exemplu, aş susține că acțiunea de a ne simula este de înțeles, fiind similară încercării noastre de a emula primele celule vii, primii noștri strămoși.

R: Cum ați defini dumneavoastră sufletul renăscut?

T: Ca orice om obișnuit, eu definesc sufletul ca pe o esență a ființei omenești – diferența dintre un cadavru și o ființă vie. Dar spre deosebire de mulți, folosesc fizica pentru a-mi spune că diferența fundamentală dintre o ființă vie și un cadavru este un anume program aplicat asupra corpului și, mai ales asupra creierului.

R: Un robot poate avea suflet?

T: Bineînțeles. Te îndoiești de asta acum pentru că noi nu dispunem de un calculator sau de un program suficient de puternic. Acest concept despre suflet nu le este străin creștinilor, dacă se întorc la teologia lor inițială. Sfântul Toma D'Aquino l-a preluat pe Aristotel când a definit sufletul ca formă de activitate a corpului. Prin "formă", Aristotel înțelegea ceea ce numim noi azi un "model". "Activitate" înseamnă a fi în mișcare pentru a te deosebi de un cadavru. Activitatea este ceea ce denumesc eu "model": informație codificată în organism. Activitatea reprezintă, în esență, selecție naturală. O persoană este un program căruia îi poți vorbi, care te poate convinge că se aseamănă cu tine.

R: Dar oare nu se vor pierde pentru totdeauna o mulțime de informații în legătură cu fiecare persoană și viața ei sau a lui, împiedicând astfel ca simularea să aibă loc cu precizie?

T: Aceasta nu ne va opri să reînviem trecutul. O consecință crucială a teoriei mele despre liberul arbitru este că noi nu putem ști tot ce se întâmplă acum. Dar ființele viitoare vor cunoaște ceva despre prezent, așa cum și tu știi ceva despre Schopenhauer. Un istoric ar defini trecutul ca fiind colecția tuturor istoriilor compatibile cu ceea ce știe el în prezent. Așadar, tu ai face copii ale acestor posibile istorii, iar persoana reală va fi și ea inclusă, ca fiind una dintre ele. Vei imita toate variantele posibile dacă nu știi cu precizie ce s-a întâmplat, toate universurile posibile, compatibile cu cunoștințele viitoare despre universul vizibil în prezent, garantând că moștra universului actual se află în colecția ta.

R: Dar de ce aş fi EU încântat că aveți de gând să umpleți o lume virtuală cu miliarde de copii care să-mi semene mai mult sau mai puțin?

T: Probabil vrei să știi dacă eu-l tău actual se va afla acolo?! Bine, dar acest lucru este garantat!

R: Da, dar ca o singură variantă a mea, nu milioane.

T: Milioane de realități, nu doar posibilități! Aceste milioane de "tu" se află aici acum, dacă interpretarea lumilor multiple din mecanica cuantică este corectă, așa cum o consideră mulți fizicieni. În viitorul îndepărtat, ca și acum, tu vei fi în totalitate conștient de prezența acestor alți "tu". Dar acest "tu" specific va continua să existe.

R: Dacă viața este informație, atunci viața eternă reprezintă, de fapt, informație eternă.

T: Da, și este codificată; procesarea informației care are loc la nesfârșit este un mod reduționist de a spune că viața continuă la nesfârșit.

R: Acesta să fie motivul pentru care unii

oameni țin jurnale, creează capodopere artistice sau fac fapte deosebite?

T: Este un mod de a căuta nemurirea. Într-un sens ascuns, Schopenhauer încă mai dăinuie în mintea ta. Dar toate aspectele – puterea întreagă – a lui Schopenhauer nu se află acolo. Un eveniment extraordinar care să zicem că l-a impresionat pe el când era copil, dar care nu a fost menționat în jurnalele sale nu mai există acum. Iar Schopenhauer se poate întoarce la viață numai dacă întregul univers vizibil de la sfârșitul secolului al XIX-lea va fi simulat în întregime pe calculator în viitor. Este, deci, o formă foarte limitată de a deveni nemuritor prin lucrările tale.

R: Cum vom putea, eventual, să preluăm conducerea și să controlăm universul?

T: Nu *Hommo Sapiens* va face asta. Dacă specia noastră are o durată de viață specifică mamiferelor, ea va mai supraviețui numai câteva milioane de ani. Descendenții noștri – probabil roboți inteligenți – vor folosi rachete pentru a se extinde în univers din punctul nostru în prezent izolat, până vor cuprinde întregul spațiu. Atunci vom forța haosul să intre în modelele pe care le dorim. Nu e necesar să fim noi, dar cineva va trebui să o facă. Va fi capabil să cuprindă, să modeleze și să controleze întregul univers – și va trebui să supraviețuiască.

R: Pare imposibil ca o formă de viață să poată controla galaxiile.

T: Haosul permite ca un mic impuls local să genereze, după câțiva timp, o enormă schimbare. Imaginează-ți un șir de piese de domino, fiecare puțin mai mare decât următoarea. Prima piesă o lovește pe cea de după ea, și așa mai departe, până când ai de-a face cu o piesă gigantică, împinsă de neînsemnata primă piesă.

R: Ce poți spune despre pierderea de energie?

T: Atunci sistemul nu este haotic. Dar potrivit relativității generale, este haotic. Universul se va extinde până la o dimensiune maximă și după aceea se va contracta pentru că este închis. Dar deplasând materia câte puțin în anumite locuri și după anumite șabloane, universul poate fi silit să colapseze în anumite modele la diferite viteze sau direcții. Dacă trimiți un proiectil pe lângă un corp ceresc mai mare, orbita acestuia va fi ușor influențată. Acest lucru se întâmplă de la planete la stele și până la galaxii întregi. Acesta-i jocul. Dar pe măsură ce mărimea universului care se prăbușește tinde către zero, energia gravitațională – ultima sursă de energie – tinde spre infinit.

R: Cum ai formulat pentru prima dată această teorie a dumneavoastră?

T: Am citit articolul lui Freeman Dyson, "Timp fără sfârșit", publicat în "Revista fizicii moderne," articol în care el pune următoarea întrebare: "Poate viața să se continue mereu?" Eu am considerat că nu este suficient de reduționist, că nu a mers până la capăt în a reduce viața la fenomene fizice. Eu definesc viața ca pe o informație codificată, păstrată prin selecție naturală. Specialistul în biologie moleculară, Colin Cairns-Smith, de la Universitatea din Glasgow și zoologul Richard Dawkins de la Oxford, au venit cu o definiție similară. Ceea ce ne unește este reduționismul nostru ferm. Noi nu dorim o definiție a vieții închise în molecula ADN, pentru că vă puteți imagina viața sub o formă care nu există. Dacă o creatură extraterestră de tip E.T. ar veni într-o navă spațială și nu ar avea o biochimie bazată pe ADN, noi tot am fi tentați să o considerăm o ființă vie.

Cercetarea problemei dacă viața se

poate continua mereu a reprezentat începutul teoriei Punctului Omega. Ajungând la concluzia că viața nu se poate continua într-un univers deschis, mi-am zis: "Ia să văd eu ce se întâmplă într-un univers închis". Inițial, orice fizician ar fi răspuns: "Bineînțeles că nu". Dacă universul este închis, el se va extinde până la o dimensiune maximă și apoi se va contracta. Când va începe să se micșoreze, temperatura va crește treptat și pe măsură ce se va apropia de punctul singular final, temperatura va tinde spre infinit.

Orice ființă umană va fi incinerată și redusă la volum zero. Dar, este posibil să codifici informația în vreme ce te îndrepti spre această unicitate finală? Punctul singular se află la limita dintre spațiu și timp. Te apropii, însă nu-l atingi atâta timp cât încă te mai găsești în dimensiunea spațiu-timp; dar energia tinde spre infinit. Informația este totdeauna codificată sub forma nivelurilor ocupate sau neocupate de energie. Există niveluri discrete de energie - un interstițiu între un nivel și cel care îl urmează. Pe măsură ce te apropii de singularitate, tot ce mai ai de făcut este să te asiguri că nivelurile de energie care au codificat informația se găsesc pe o treaptă superioară față de temperatura mediului înconjurător.

R: Cum demonstrați existența lui Dumnezeu?

T: Privesc realitatea în totalitatea sa. Dacă faci o analiză fizică mai amănunțită, Dumnezeu iese în afara problemei. El se află acolo într-un mod intrinsec, esențial, nu doar adăugat pentru a ne acoperi ignoranța. Orice cosmologie cu progres nelimitat va ajunge în final la Dumnezeu. În "Exodul", Dumnezeu îi spune lui Moise, aflat dincolo de tufișul în flăcări, că numele său este "Ehyeh Asher Ehyeh", care în

ebraică înseamnă: "Voi fi ceea ce voi fi." Deci însăși Biblia poate fi interpretată că Dumnezeu reprezintă viitorul ultim. Ipoteza mea matematică spune că ultima teorie este "personală" - deci se poate numi Dumnezeu - pentru că toate personalitățile acționând împreună vor conduce universul către viitorul ultim. Mai mult încă, aceste persoane ale viitorului sunt cele care ne vor reînvia.

R: Care dintre previziunile dumneavoastră, dacă se va dovedi justă, va susține teoria?

T: Una ar fi cea legată de masa quarkului superior, particula descoperită, în cele din urmă, în Fermi National Accelerator Laboratory, anul acesta în aprilie. Omega prevede că masa acesteia este de 185 ± 20 miliarde electroni-volți. Laboratorul Fermi a măsurat masa acestei particule ca fiind de 174 ± 17 miliarde electroni-volți. Dacă aproximările mele sunt corecte și dacă există un anume mecanism în apropiere de stadiul final, atunci motivul pentru care quarkul are masă este ca să ne permită nouă să trăim veșnic. Am prevăzut acest lucru acum doi ani, într-un articol pe care l-am trimis la "Physical Review Letters", dar a fost respins. Unul dintre referenți a scris că articolul era "contrazis de experimente. Estimarea făcută de C.E.R.N. (Centrul European pentru Cercetare Nucleară) indică valoarea de 150 miliarde electron-volți".

Cartea mea prevede, de asemenea, o valoare mai mică a constantei lui Hubble - care măsoară în momentul de față rata expansiunii universului - și astfel se ajunge la o vârstă dedusă a universului mult mai mare decât se așteaptă mulți dintre specialiștii în cosmologie.

T: Există o oarecare inconsecvență în actualele măsurători ale constantei lui Hubble. Cea mai interesantă previziune a

mea se referă la masa bosonului lui Higgs, de 220 ± 20 miliarde electroni-volți. Fiecare particulă are masa de la bosonul lui Higgs, deci aceasta este particula cea mai importantă în modelul standard, deși mulți teoreticieni se îndoiesc de existența ei pentru că nu a fost văzută niciodată.

Uriașa instalație de ciocnire a hadronilor, care se construiește în prezent va descoperi bosonul lui Higgs, la începutul secolului următor.

R: De ce unii oameni de știință sunt așa de iritați de teoria dumneavoastră?

T: Eu tulbur o înțelegere politică dintre teologi și oamenii de știință, aceea de a-și păstra domeniile separate.

R: Cum au reacționat colegii dumneavoastră, fizicienii, la apariția cărții?

T: Până acum, mai mult prin tăcere. Ei nu vor să se opună unei teorii care nu este în mod evident eronată, dar devine foarte importantă dacă este corectă. Pentru a aprecia întreaga forță a teoriei mele, este esențial să fii expert în fizica particulelor, în relativitate globală și în calculatoare. Nu e nevoie să știi teologie.

R: Referenții de la "Physical Review Letters" nu vor veni să-și ceară scuze?

T: Glumești? Curge oare râul la deal? Oamenii au memorie foarte scurtă când e vorba de greșelile proprii. Acești referenți sunt niște anonimi și pot face tot felul de greșeli și comentarii ignorante, pentru că nu e pielea lor în joc. Însă ei sunt experți în fizica particulelor, pe când eu sunt un relativist care studiază ceva interdisciplinar. Problema cea mare în fizica modernă este superspecializarea. Dacă un anume referent nu lucrează în domeniul tău, dar este expert în alt domeniu, atunci fie n-ai auzit de el, fie nu îl iei în serios.

R: Dar faptul că dumneavoastră prezentați argumente pe care oamenii nu le ascultă, nu cumva seamănă mai mult a politică decât a fizică?

T: Mă îngrijorează. Eu spun clar în cartea mea că fizicienii nu acționează astfel. Dar acum aflu că de fapt ei așa fac.

Traducerea:
Mihaela Crișan

Desen de Walter Riess

CRISTIAN & MIHAELA IONESCU

«CREDO QUIA POSSIBILE»

SAU

despre SF și religie.

*Părintelui Simeon Tatu, cu care am avut
plăcerea să ne întâlnim la lansarea
Almanahului Anticipația, în iulie 1994.*

Religie și science fiction. Science fiction și religie. Două noțiuni la primă vedere antagone, excluzându-se reciproc. Însă numai aparent, deși, paradoxal, ce pot avea în comun SF-ul împregnat de științe pozitive și teologia. Nimic mai simplu: autorii de science fiction aparțin tuturor confesiunilor și tendințelor filosofice (inclusiv ateiste). Astfel că, în mod voluntar sau nu, scrierile lor au la bază concepția proprie despre lume: deterministă sau mecanicistă, spiritistă, ocultistă, raționalistă sau materialist-vulgară.

Nu poate fi deci surprinzător că autorii de SF au încercat să investigheze viitorul propriei religii, raporturile omului cu Dumnezeu sau ori raporturile pe care le poate stabili divinitatea cu alte specii inteligente. De asemenea, numeroși scriitori și-au încercat forțele imaginative în închipuirea unor religii noi, monoteiste sau nu. În cele ce urmează, vom aborda câteva din tematicile cele mai incitante, fără a avea pretenția epuizării – nici măcar în mare – a întregului lot de variante.

În ceea ce privește creștinismul, viitorul

poate căpăta nuanțe roz sau negre, în funcție de raporturile existente între autor și cult. Spre exemplu, în scrierile lui Anthony BOUCHER ("The Quest of Saint Aquin"), Robert Hugh BENSON ("The Dawn of All"), Jef SCHEIRS ("Het Einde der Wereld"), Jean-Louis CURTIS ("Un saint au néon"), acest viitor este sumbru, aducător de persecuții și prigoană. Desigur, există și varianta opusă, imaginând o biserică obscurantistă, dominatoare și dictatorială, cum ar fi cea descrisă de Fritz LEIBER ("Gather, Darkness!") sau de Lester DEL REY ("Eleventh Commandment"). La acest capitol, un loc deosebit revine operelor lui C.S. LEWIS și Olaf STAPLEDON. Dacă din STAPLEDON vom aminti numai romanul (destul de puțin cunoscut) "The Star Maker", vom sublinia perfectă simbioză religie/SF existentă în întreaga operă a lui C.S. LEWIS și mai ales în trilogia: "Out of the Silent Planet", "Perelandra" și "That Hideous Strength". În linii foarte mari, vom preciza că în cele trei romane, a căror acțiune se petrece pe Marte, pe Venus și pe Pământ, primele două planete sunt guvernate de "Îngeri" și fac parte încă din Paradis, în timp ce Pământul este administrat de Diavol, unul dintre "Îngerii decăzuți".

Nu putem ignora nici contribuția "creatoare" a autorilor de SF în crearea de "noi" religii. Spre exemplu, R.A. HEINLEIN, în povestirea "The Day After Tomorrow", prezintă o mișcare de rezistență împotriva unor ocupanți asiatici, căpătând forma de manifestare și organizarea unei mișcări religioase. Brian W. ALDISS, în "Heresies of the Huge God", descrie alterarea religie oficiale sub influența nefastă a unei entități extraterestre prezentând toate atributele unei pedepse divine.

Și, pentru că tot am vorbit despre

pedepse divine, nu putem omite tratarea SF a Zilei Judecării de Apoi: James BLISH, în romanul său "Faust Aleph Null" ("Black Easter") și continuarea sa "The Day After Judgement" relatează lupta dintre forțele binelui și răului cu cuvintele și imaginile unui război modern, în care sunt utilizate rachete balistice, avioane supersonice, nave de luptă și tancuri. La fel procedează și Robert SHECKLEY în "The Battle". Un mod interesant de abordare a mitului Eternei Reîntoarceri realizează Walter M. MILLER jr. în romanul "A Cantic for Leibowitz", unde descrie o civilizație post-atomică regresată la nivelul obscurantismului Evului Mediu timpuriu, în care singurele "oaze" în care se mai conservă sărămituri din știința secolului XX sunt câteva mănăstiri, consacrate unor noi sfinți. Astfel, Sfântul Leibowitz este unul din ultimii electricieni, a căror cunoștințe se mai păstrează prin copierea și recopierea manuală de către "călugări" a tratatelor științifice. În cele trei părți ale romanului, omenirea reparcurge scara istoriei, pentru a repeta, în final, aceleași greșeli.

Se poate deci spune că credința are posibilitatea de a coexista cu știința. Și, în aceste condiții, de ce să nu presupunem că va veni o vreme când din echipajele navelor cosmice vor face parte și teologi sau prelați?

Merită amintiți din această categorie de astronauți părintele Carmody (iezuیت), erou al mai multor povestiri de Philip Jose FARMER (spre exemplu "Father", "Prometheus", "Attitudes"), sau cosmonautul iezuیت (se putea altfel?) imaginat de Arthur C. CLARKE în povestirea "The Star", care – contemplând resturile gazoase ale unei supernove – gândește cu amărăciune: "Era oare necesară osândirea prin foc a acestei rase, numai pentru

ca simbolul nimicirii sale să strălucească pe cerul Bethleemului?".

O altă temă destul de des abordată este cea a mântuitorului, respectiv a profetului purtător al adevăratului mesaj și, desigur, modalitățile de tratare SF sunt extrem de variate. Astfel, pornind de la celebrul roman al lui R.A. HEINLEIN – "Stranger in a Strange Land", în care Valentin Michael Smith, eroul, este investit cu atributele unui nou Mesia hippy, lista acestor scrieri include nume dintre cele mai ilustre: Ray BRADBURY ("The Man" – variație pe tema căutării personajului istoric Iisus și a ipotezei că misiunea sa s-ar putea repeta pentru alte ființe și pe alte planete; "Christus Apollo" – lungă cantată lirică, al cărei titlu rezumă perfect conținutul), Michael MOORCOCK ("Behold the Man"), Robert SILVERBERG ("The Masks of Time"), Maurice LEBLANC ("Les trois yeux"), Richard MATHESON ("The Travellers") și mulți alții.

Autorii de SF și-au încercat forțele și în imaginarea de noi religii (pămăntene sau extraterestre), de noi zei, sau au încercat revigorarea sau reactualizarea pantheonului mitologic greco-roman, celtic sau scandinav. Din primele categorii vom aminti creațiile lui Jack VANCE ("The Blue World"), Robert SILVERBERG ("Vești bune de la Vatican"), Philip Jose FARMER ("The Night of Light"), Margaret ST. CLAIR ("The Games of Neith"), Michael SHAARA ("The Book"), Lester DEL REY ("For I Am a Jealous People") etc. În ceea ce privește revigorarea miturilor religiilor precreștine, ies în evidență scrierile lui Thomas Burnett SWAN ("Day of the Minotaure"), Jack VANCE (ciclul "Lyonesse"), Michael MOORCOCK (ciclul "Elric the Necromancer"), Randall GARRETT and Larry M. HARRIS ("Pagon

Passions”), Eando BINDER (“The Three Eternal”), Roger ZELAZNY (ciclul “Amber”) etc.

Nu vom insista asupra scrierilor ateiste sau materialist-vulgare, întrucât timp de 45 de ani, acestea au constituit “grosul” producției est-europene, cu unele notabile excepții, cum ar fi unele creații “strecurate” de frații Arkadi și Boris STRUGAȚKI, Stanislav LEM, Daniil GRANIN și alți câțiva. La noi în țară, ar merita reevaluate din acest punct de vedere unele din scrierile lui Vladimir COLIN (și, în special, “Pentagrama” și “A zecea lume”), Victor KERNBACH (“Luntrea sublimă”), Camil BACIU (“Grădina zeilor”), Horia ARAMĂ (“Dumnezeu umbla desculț”) și alți câțiva. Trebuie de asemenea menționată performanța domnilor Alexandru MIRONOV și Mihai BĂDESCU, care au reușit să “treacă” pe sub nasul nepriceput al cenzorilor antologia “Nici un zeu în cosmos”, cuprinzând unele dintre cele mai... religioase texte SF publicate vreodată în România. Se pare că titlul i-a orbit, pur și simplu, pe cenzori.

Încheiem aceste sumare considerații, amintind că unul dintre marii creatori de SF – Henry KUTTNER – își exprimase public convingerea că viața nu poate fi doar: “...un lanț de aminoacizi grupați în mod întâmplător”.

P.S.: În mod deliberat, nu am vorbit despre unele remarcabile scrieri, care, fiind deja traduse, sunt la îndemâna cititorilor români, dar pe care le amintim, pentru buna regulă. Frank HERBERT – ciclul “Dune”, James BLISH – “Un caz de conștiință”, George R.R. MARTIN – “Regii nisipurilor”, Arthur C. CLARKE – “Cele nouă miliarde de nume ale Domnului”, Gerard KLEIN – “Virusii nu vorbesc”.

TOMA RITNER

Topul filmelor

Acum doi ani, v-am prezentat topul filmelor cu cele mai mari încasări din toate timpurile. Revin acum, actualizând situația (1994) și în același timp oferindu-vă două clasamente.

Primul este alcătuit din filmele cu cele mai mari încasări, din toate timpurile, în SUA. El conține doar primele 20 de locuri, plus filmele SF, fantasy și horror, până la locul o sută. (Titlurile sunt cele originale, chiar dacă multe filme au rulat și pe ecranele noastre având alte titluri.)

1. E.T.	399,8 mil.dolari
2. Jurassic Park	356,7
3. Star Wars	322
4. The Lion King	310
5. Forrest Gump	300,5
6. Home Alone	285,7
7. Return of the Jedi	263
8. Jaws	260
9. Batman	251
10. Raiders of the Lost Ark	242,3
11. Beverly Hills Cop	234,7
12. The Empire Strikes Back	222,6
13. Ghostbusters	220,8
14. Mrs.Doubtfire	219,1
15. Ghost	217,6
16. Alladin	217,3
17. Back to the Future	208,8
18. Terminator 2	204,8
19. Indiana Jones & the Last Crusade	197,1
20. Gone With the Wind	191,7
23. Indiana Jones & the Temple of Doom	179,8
33. The Exorcist	165
34. Batman Returns	162,8

43. Gremlins	148,1
55. Teenage Mutant Ninja Turtles	135,2
56. Superman	134,2
57. The Rocky Horror Picture Show	134,1
61. The Flintstones	130,5
64. Close Encounters of Third Kind	128,2
77. The Mask	119,9
80. Total Recall	119,3
81. Back to the Future 2	118,4
90. The Addams Family	113,5
91. Ghostbusters 3	112,4
96. Star Trek 4	109,7
99. Superman 2	108,1

Al doilea clasament se referă la filmele cu câștigurile cele mai mari din anul care a trecut, în toată lumea. Topul conține doar primele zece poziții, plus filmele SF, fantasy și horror până la locul 50. (Filmele notate cu * au fost difuzate începând cu 1993, dar cifrele sunt valabile numai pentru încasările din 1994.)

1. The Lion King	640,3 mil.dolari
2. Forrest Gump	480,9
3. True Lies	354,3
4. The Flintstones	341,5
5. Mrs.Doubtfire (*)	310
6. Schindler's List (*)	300,1
7. Speed	282,8
8. Four Weddings and a Funeral	242,9
9. The Mask	212,3
10. Clear and Present Danger	188,2
14. Interview with a Vampire	140,7
19. Wolf	106,1
24. The Crow	93,6
29. Stargate	74,5
31. Timecop	70,9
32. Star Trek Generations	70,4
45. Demolition Man (*)	54,5

NICU GECSE

Eveniment

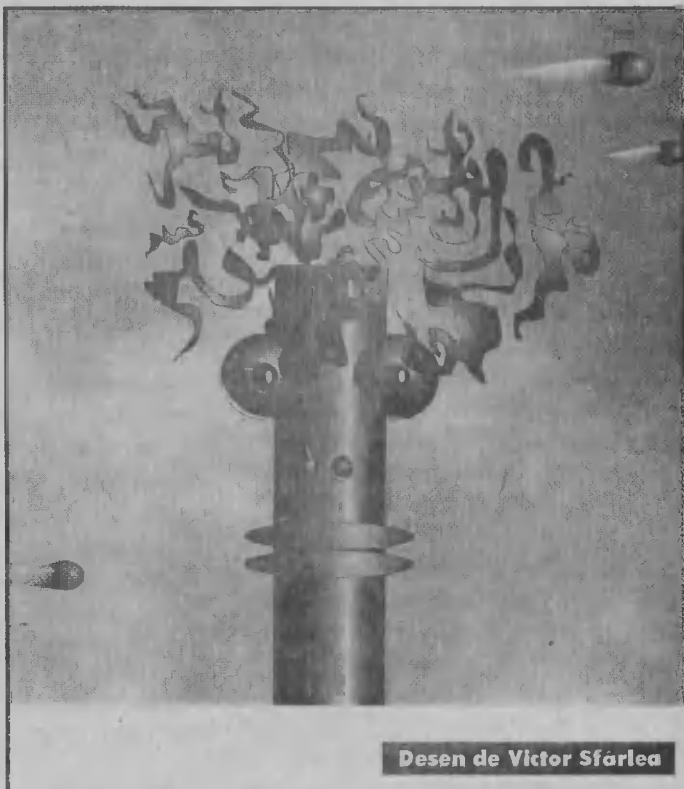
Indiferent cât de mult ar fi tors din caierul timpului bătrânul Cronos, e dificil să fii obiectiv atunci când trebuie să te pronunți asupra unor evenimente trecute, mai ales dacă te-ai implicat pătimaș, încercând să contribui, la limita extremă a posibilităților, ca lucrurile să iasă cât mai bine cu putință.

Scriu acestea gândindu-mă concret la Euroconul 1994 de la Timișoara. Am crezut în el, încă dinainte ca Societatea Europeană de SF să fi stabilit noua gazdă și le-am făcut capul mare multor fani străini, întâlniți la Jersey, repetându-le că se poate organiza ceva de-o asemenea amploare în România. Nu știu câți își mai amintesc că am împărțit hârtiuțe verzi cu "Vote for Timișoara in 1994" sau că a mea a fost ideea cu "euROcon". Nici nu-mi pasă...

M-am întristat să văd reacțiile din presă ale fanilor SF români, îndeosebi ale acelor care nu mai participaseră până atunci la nici un Eurocon și care nu prea aveau criterii de comparație și aceasta pentru că pentru noi, românii, evenimentul SF al anului și al

finalului de secol a fost și este, încă, Euroconul de la Timișoara. Firește, putea ieși cu mult mai bine. Ne-am lovit însă de îngustimea unor robi ai mentalităților învechite, care au preferat să stea ca mortul în păpușoi, doar-doar să-i vadă pe cei care au pus umărul la organizare rupându-și gâtul.

S-a văzut încă o dată că, în mod ciudat, românii sunt solidari doar în situații limită, ba chiar, uneori, nici în asemenea cazuri. Sunt mâhnit s-o spun, dar așa este. Poate că tocmai noi, cei cărora le place să privească mai adesea în viitor, ar trebui să facem primul pas, arătând și celorlalți că SF-ul poate schimba în bine atât oamenii, cât și viitorul. Ce părere aveți?

Desen de Victor Sfârlea

COTIZO DRAIA

AREOFORMING

Noile cronici marțiene

Timp de milenii, omul a considerat cerul ca un lăcaș al zeilor, inaccesibil muritorilor de rând. Evoluția explozivă a științei i-a gonit pe zei din Cosmos, punând chiar în ultima vreme problema unui cămin alternativ pentru omenirea secolului următor. Studii efectuate de NASA arată că lucrul acesta este posibil, iar entuziaști ca Gregory Bennet încearcă deja să găsească sursele de finanțare pentru un astfel de proiect. Așa se explică poate entuziasmul cu care a fost votată acordarea premiului HUGO pe 1994 lui Kim Stanley Robinson pentru romanul GREEN MARS, din trilogia sa marțiană. Cele trei cărți, dintre care RED MARS a apărut anterior, iar BLUE MARS e în curs de redactare, descriu istoria posibilă a terraformării planetei roșii.

Suntem mai legați de Marte decât ni se pare la prima vedere. Planeta roșie, încearcă Kim. S. Robinson să ne convingă, este pentru noi aïdoma unei case încă nefinisate, așteptându-și designerii pentru a o face locuibilă. Autorul ne descrie acest proces cu ajutorul unei formule enciclopedice, demne de Jules Verne.

Există deja voci care susțin că terraformarea impune o inevitabilă "depersonalizare" a astrului supus remodelării. Crearea unui ambient cvasiidentificabil celui

terestru va distruge un colț unic de Univers. O abordare nouă în SF, la care cosmoecologia de mâine se va gândi cu siguranță. În această optică, Terra va deveni în roman simbolul brutalității tehnologice și a lăcomiei unei economii distructive depășite de istorie. La fel ca plantele adaptate prin inginerie genetică condițiilor marțiene, și ființa umană suferă un proces profund de transformare. Cu trecerea generațiilor, toți membrii biosferei nou create vor evolua împreună; acest fenomen va deveni autonom, incontrollabil și imprevizibil. "Și, eventual, mințile proiectanților, împreună cu toate celelalte, se vor schimba pentru totdeauna.

Acesta este procesul de Areoformare."

Romanul abundă în descrieri deosebit de reușite ale peisajului lumii în formare. Areografia clasică a planetei este îmbogățită de noile artefacte umane: puțurile "moholes" săpate de automate în litosfera marțiană pentru a crea noi vulcani activi, domurile și corturile protectoare ale orașelor, liniile trenurilor magnetice, șosele de regolit compactat printr-un spray adeziv, poduri pe lângă care Golden Gate ar apărea neînsemnat... Autorul ne conduce printr-o lume a unor construcții faraonice, reușind să ne dea impresia unei relatări de la fața locului.

Ca o concluzie, GREEN MARS este un roman de o surprinzătoare și copleșitoare – pe alocuri – complexitate. El reînvie, poate, filonul pe care toți îl credeam de mult apus, al anticipației clasice verniene, în care imaginația riguros controlată, intensitatea lirică și rezonanțele sociale se îmbină pentru a crea o viziune profetică asupra problemelor pe care Homo Cosmicus al mileniului următor va fi chemat să le rezolve.

Topul cărților '94

La ancheta privind stabilirea celor mai bune cărți publicate în România în anul 1994 au colaborat următorii reprezentanți mass-media:

Mihai Bădescu (TVR)
Ionuț Bănuță (Jurnalul SF)
Sebastian A. Corn (Curierul Național)
Alin Gălățescu (Radio Tinerama)
Ștefan Ghidoveanu (Radio România Tineret)
Lucian Merișca (Radio Iași)
Mihai-Dan Pavelescu (CPSF-Anticipația)
Liviu Radu (Jurnalul SF)
Toma Ritner (CPSF-Anticipația)

În urma centralizării voturilor (10 locul I, 9 locul II ș.a.m.d.), a rezultat următorul clasament:

1. *Ubik* - Philip K. Dick. (68p.)
2. *Jocul lui Ender* - Orson Scott Card (59p.)
3. *Neuromantul* - William Gibson (56p.)
4. *Omul demolat* - Alfred Bester (27p.)
5. *Săritorii în gol* - Mihail Grănescu (24p.)
- 6-8. *2010-A doua Odisée spațială* -

Arthur C. Clarke (19p.)

Împăratul-Zeu al Dunei - Frank Herbert (19p.)

Inima cometei - Gregory Benford & David Brin (19p.)

9. *Mâna stângă a întunericului* - Ursula K. Le Guin (17p.)

10-11. *Mai mult decât oameni* - Theodore Sturgeon (15p.)

Lorzii instrumentalității - Cordwainer Smith (15p.)

12. *Cronicile marțiene* - Ray Bradbury (14p.)

13. *Nemuritorul* - Roger Zelazny (12p.)

Au întrunit mai puțin de zece puncte următoarele lucrări:

Marginea Fundației
Căderea nopții
Orașul ca un joc de șah
Timpul dezarticulat
Unde, cândva, suave păsări cântătoare...
Gambitul stelelor
Antologia Nemira '94
Ciberiada
Ciuma Albă
Lacâte-carnivore
Sfârșitul eternității
Telepatul
Umbră
Creatura
Protectorul
Cartea lui van Vogt
Visul de fier

CĂTĂLIN IONESCU

Dragostea, între necesitate și suficiență

SAU

*Almanahul Anticipația
în istoria
science-fiction-ului
românesc*

Prolog

Pentru anii comuniști, science-fictionul a putut fi uneori supapa de siguranță care ne-a menținut, pe noi și speranțele (sau deznădejile) noastre. Dar nu a fost numai atât. Totodată, SF-ul a fost împins – adesea în mod subtil – la acțiunea de distrugere a culturii românești practică de puterea totalitară, în special la lupta înverșunată împotriva religiei, în vâltoarea “revoluției culturale” demarată în 1971.

Într-o lume liberă, SF-ul capătă alte valențe.

Considerentele care urmează se vor a fi o privire lucidă, fără mânie și fără false pudori asupra trecutului. În ideea nealterată de a păstra mărgăritarele și de a îndepărta noroiul. Nu este un lucru simplu și autorul acestor rânduri își afirmă de la bun început punctul de vedere subiectiv, fiind, la rândul lui, situat și el undeva în interiorul mișcării SF, cunoscând, în numeroase cazuri, autorii

textelor discutate. Dar ceea ce trebuie să fie cu adevărat important, dincolo de realitatea sau falsitatea unor aprecieri, este nevoia de a privi spre trecut, înainte de a privi spre viitor.

Science-fiction-ul românesc a aprins pasiuni și a consumat talente; însă, în afară de fanzine, reviste, publicații, convenții, fandom, acesta a existat și există ca parte în marea moștenire a spiritualității noastre. Nu este locul, acum și aici, să discutăm proporții dar, având în vedere entuziasmul, atât de ordin material, cât și de ordin ideal, pus în joc, acestea nu pot fi, în nici un caz, subapreciate. Și, în acest context, **Almanahul Anticipația** și-a asumat sarcina, extrem de dificilă, de a fi suportul acestei mișcări (căci se poate vorbi, fără a greși, de o mișcare science-fiction românească), de a suplini Colecția de povestiri științifico-fantastice decedată – aparent, spunem acum – în anul 1974.

Fără nici o îndoială însă, au fost trasate și respectate și considerente politice. SF-ul trebuia păstrat riguros între anumite bariere. De asemenea, trebuia împletit strâns cu știința, în spiritul “gloriosului” marxist-leninism. Dar și aceste aspecte sunt acum de domeniul trecutului. A le descifra, nu înseamnă a le nega cu totul.

Înainte de a discuta pe larg, mai este nevoie de câteva precizări. **Almanahul Anticipația** a apărut datorită entuziasmului unor oameni care au pus o părticică din viața lor acolo. Să nu uităm lucrul acesta. Apariția sa a fost, într-un fel anume, convulsivă. O naștere grea și dureroasă. Lucrul acesta, excluzând de la bun început tributul inerent plătit totalitarismului, este minunat în sine pentru epoca neagră în care a apărut.

Chiar dacă, evident, efortul a fost necesar, dar nu și suficient pentru pretențiile și speranțele investite.

1983

În primăvara anului 1982, aflându-mă, într-o duminică, la cenacul Solaris din București, domnul Mircea Dumitrescu, mentorul, timp de mulți ani, al acestui cenacului de excepție și care a avut întotdeauna modestia de a rămâne într-o umbră delicată, încurajând și propulsând mai multe generații de talente (în laboratorul condus cu competență de dl. Dumitrescu au apărut nume ca Mihail Grănescu, Alexandru Ungureanu, Dănuț Ungureanu, Cristian Tudor Popescu și alții), a întrebat pe neașteptate: "Ați trimis texte la **Almanahul Anticipația?**" A fost un fel de bombă aruncată într-o mare liniștită. Așadar, se pregătea ceva. Un almanah care avea să apară pe la începutul verii lui 1982.

Desigur, primul a fost puțin timorat. Din punct de vedere statistic, din cele 320 de pagini, literatura a ocupat numai 61,6%, critica (este vorba de rubrica permanentă **Galaxia SF**) 10,7% și știința de frontieră și popularizată 27,7% (incluzând în acest procent și veșnica fotografie surâzătoare, cu ambele urechi vizibile, neschimbată timp de 8 ani, de pe pagina întâia...). Procentul mare de știință popularizată este, într-un fel, explicabil de geneza almanahului, gândit inițial ca o "rudă" a **Almanahului Știință și tehnică**.

Privind astăzi această ediție, ochiul critic clipește nerăbdător. Coperta neinspirată, ca mai toate de altfel, semnate de Alexandru Andrieș (al cărui talent muzical și arhitectural nu s-a reflectat aproape deloc în science-fiction), prea multă știință de frontieră și prea puțină literatură etc. etc....

Și totuși, există câteva puncte forte. Traducerile sunt bine alese și lucrate, culminând cu excepționala povestire **Flori**

pentru **Algernon** semnată Daniel Keyes, în traducerea cuplului efemer Alexandru Mironov și Adrian Moraru, povestire ce era cotate pe la mijlocul anilor '60 drept cea mai bună povestire SF a tuturor timpurilor (în viziunea SFWA, asociația americană profesionistă a scriitorilor de science-fiction). Apoi clasică **Povestire cu spioni** a lui Robert Sheckley, sobrul Gerard Klein cu a sa **Reabilitare** (versiunea românească semnată de Vladimir Colin și asta ne scutește de orice alte comentarii), Fredric Brown, Isaac Asimov și oarecum comerciala **Operație de rutină** a lui Jean-Pierre Andrevon în traducerea lui Sorin Antohi.

În partea autohtonă, sub vârful Vladimir Colin (Broasca), prăpăstiile sunt mai adânci. Există Gheorghe Săsărman (una din speranțele SF-ului, care a preferat alte zări), apoi clasicul **Black Hole** al lui Dan Merișca, nume ca George Anania și Romulus Bărbulescu, Dorel Dorian, toți din vechea generație și exponenți puțin cunoscuți atunci ai noului val, Leonard Oprea, regretatul Augustin Corneliu Giagim, precum și veșnic nechematul în ale SF-ului, Gheorghe Păun (ale cărui talente științifice nu pot fi puse la îndoială).

Un almanah structurat oarecum numai pe București sau, dacă vreți, un început promițător.

1984

Al doilea **Almanah Anticipația** s-a constituit ca un pisc semeț, un vârf profilat mândru în peisajul publicistic românesc (scuzați vă rog acest eufemism) al SF-ului. Proporțiile s-au schimbat deja, 72,7 procente din cele 312 pagini sunt ocupate de literatură, criticii îi revin 12,2% și știința popularizată a scăzut la un procent de 15,1.

Traducerile, de o calitate excepțională,

reprezintă granitul acestui vârf care, din păcate, nu avea să mai fie niciodată egalat în viitoarele apariții ale Almanahului Anticipația. Alături de Vladimir Colin, care a tradus pe Daniel Drode (**Ce vine din adâncuri**), apare "fenomenul" Ion Doru Brana, puternicul traducător brașovean ce-și alege cu migală textele înainte de a le lucra atent și care ne oferă, în primul rând, o splendidă mostră de ceea ce ar trebui să însemne profesionalismul în traduceri, adică Philip Jose Farmer cu **Marți oamenii sunt spărți**, miercuri oamenii sunt cercuri (pentru conformitate, titlul original: **The Sliced Crosswise Only-On-Tuesday World**), apoi terifianta povestire Regii nisipurilor, un excelent "horror" semnat George R.R. Martin, un text scurt dar reprezentativ, al genului, semnat Melisa Michales (**Sunt imensă, conțin mulțimi**) și, în sfârșit, Tor Age Brigsvaerd (**Code-mus**). Avalanșa traducerilor continuă însă în acest număr: Lovecraft cu **Dagon** (traducerea, "specialistul" român în Lovecraft, Ion Mircea Șerbănescu Răcoasa, impecabil în dificilele sale traduceri), apoi James Tiptree jr. cu **Întoarcere acasă** (traducerea, Ștefan Ghidoveanu), Clifford D. Simak cu **Factorul limită** (traducerea, Alex și Celia Banc), apoi Lisa Tuttle cu excelenta **O astronavă de piatră** (traducerea Dan Iordache), continuă cu Arthur C. Clarke (**Jupiter Cinci**), Lino Aldani (**Malul celălalt**), E.M. Forster (**Mașina se oprește**) și cu doi autori din Est, Ilia Djerekarov și A. Beleacv.

În partea autohtonă, greutatea o deține noul val, adică Viorel Pârligras, Dănuț Ungurenu, Ovidiu Bufnilă și o mențiune specială pentru Alexandru Ungurenu, cu excepționala povestire **Cei dintr-o lacrimă**. Alte nume tinere apar, "teribilul" Radu Pinte, Marcel Luca, o scurtă dar savuroasă

întâlnire cu **Ars Amatoria**. Scăderile, puține la număr, același neinspirat Gheorghe Păun (**Protezoaurii**) și Rodica Bretin, la rândul ei neagreată de critica tânără, cu un medallion alcătuit din două povestiri mediocre (**Ultimul Gdar și Orașul**).

Pe scurt, **Almanah Anticipația** din acel an, o compoziție omogenă și bine condimentată cu valori certe.

1985

Așteptat cu nerăbdare după "boom"-ul **Almanah Anticipația 1984**, vara faimosului an 1984 (din punctul de vedere al lui George Orwell, desigur) aducea pe lume noul almanah, ce constituia, din multe puncte de vedere, o cădere abruptă.

Punctul forte: inaugurarea seriei romanelor cu **Picnic la marginea drumului**, excelenta lucrare semnată de Arkadi și Boris Strugațki, în traducerea singurului traducător de limbă rusă al noului val, neobositul Valerian Stoicescu.

Punctele de maxim negativ, două la număr și de mare amplitudine.

Primul și cel mai grav, un penibil plagiat zugrăvit în culori trandafirii. Carmen Ghioculeasa, clasa a VII-a E, Școala generală nr. 11 Brașov (cum este prezentată autoarea), publică, în cadrul grupajului **Tinere condeie**, povestirea **Poate mașina să gândească?** (**Almanahul Anticipația 1985**, pagina 137), un text premiat la concursul **Tinere condeie** din cadrul Festivalului național **Cîntarea României**. Pentru amatorii de amănunte, concursul era "sponsorizat" de Consiliul Național al Pionierilor și Comitetul Central al UTC. Povestirea, la rândul ei, era "sponsorizată" de rusul Ghenadi Altov, în volumul **Legendele căpitanilor stelar**, tradus de Igor Block, la Editura Tineretului, în anul

1962 (pagina 58, schița **Circuitul basculant** din ciclul, culmea nerușinării, **Poate mașina să gândească?**).

Dincolo de "spectaculosul" plagiat (asemănările merg până la virgule și, în paranteză fie spus, în același an era retipărit și în paginile **Almanahului Planeta Șah**), se naște o gravă întrebare: cum este posibil ca un text apărut oficial în limba română să fie republicat sub un nume de împrumut, fără ca nici un redactor să nu sesizeze plagiatul? Și problema imediat următoare se continuă logic: unde este profesionalismul celor care îndrumă, pentru a folosi un termen la modă atunci, o mișcare science-fiction? De acord, entuziasmul există, dar unde este restul?

De altfel, ironia soartei a făcut ca **Almanahul Anticipația 1985** să mai cuprindă o gafă: povestirea **Robotul dispărut**, semnată de Isaac Asimov, tradusă de Mihaela Popa și prezentată ca inedită, motiv de mândrie pentru colectivul redacțional. Probabil că mai multe și mai întemeiate motive de mândrie le-a avut regretatul redactor Victor Zednic, care a publicat la Editura Tineretului, în 1967, primul volum în limba română al autorului american Isaac Asimov, **Eu, robotul**, care cuprindea, la pagina 149, povestirea **S-a pierdut un robot**. Varianta în limba română a volumului aparține Danei Crivăț. Și atunci, pentru ce să mai apară încă o variantă a unei povestiri deja apărute? De ce un alt traducător și într-o altă publicație decât, eventual, în **Retro SF**? Întrebare cu atât mai pertinentă, cu cât **Eu, robotul** este o carte de referință în peisajul românesc SF, apărută, probabil, în contextul miciei renașteri culturale din perioada 1966-1971. Din nou, profesionalismul. Și iar, un gust amar.

Capitolul traduceri, din anul 1985,

conține însă și o povestire ce merită o atenție specială. **Arena** de Fredric Brown, care marchează intrarea în "arenă" a unui concurent al lui Ion Doru Brana, bucu-reșteanul Mihai Dan Pavelescu, care moștenește aceeași grijă, deopotrivă pentru calitatea literară a textului original, cât și pentru calitatea tehnică a variantei în limba română.

În rest, texte nu prea inspirat alese, deși s-ar putea menționa Edmund Cooper (**Timp mort în Picadilly**) și Murray Leinster (**Gaura cheii**).

Partea autohtonă este mai omogenă. De reținut medalioanele Mihail Grănescu, Adrian Rogoz și Vladimir Colin, apoi "best-seller"-ul **Artele marțiale moderne** semnat Alexandru Ungureanu. Tânăra generație mai apare prin Mirela Paciugă, Faur Agachi, George Ceașu, Lucian Ionică, dar cu texte mai puțin reprezentative.

În concluzie, **Almanahul Anticipația 1985**, 312 pagini din care 74,7% literatură, 15,1% critică și 10,2% știință popularizată (evoluția procentuală, totuși, pozitivă) este, din nefericire, o cădere regretabilă, în ciuda excelentului roman al fraților Strugațki (care ocupă 17,6% din cuprinsul almanahului, mai mult decât știința popularizată și chiar mai mult decât critica). Păcat de această structură care ar fi putut asigura o calitate deosebită acestui număr.

1986

O dată cu almanahul 1986, se intră parcă într-un con de umbră. Vârful 1984 este deja la o distanță de doi ani și nimic nu pare să smulgă **Almanahul Anticipația** dintr-o anume amorțală în care a intrat. Statistic, 73,7% literatură, 11,8% critică, 14,5% știință popularizată dintr-un total de

320 de pagini. După cum se poate constata, spațiul oferit criticii este mult diminuat față de numărul trecut. Simplă coincidență la adresa căderilor de acum un an?

Referitor la traduceri, acestea, deși în număr mare, nu sunt în general de referință. Nume și texte precum Theodore Sturgeon (**Talentele Xanadienilor**), Philip K. Dick (**Dincolo zace wubul**), Poul Anderson (**Prea sublima mea misiune**) și chiar Robert Sheckley (**Ceea ce suntem**) par a fi scoase pe canalul de generare de numere aleatoare al unui calculator. Mulțimea traducătorilor folosiți se dovedește și ea pestriță. Doar câteva mărgăritare strălucesc: Gardner R. Dozois cu **Copilul dimineții**, tradus de impecabilul Mihai Dan Pavelescu și Robert Silverberg cu **Muștele**, traducere de Dorin Davideanu. Alte mențiuni notabile: Gordon Ronald Dickson, **Domnișoara Prinks** (traducerea Constantin Cozmiuc) și William Tenn, **Cum a fost descoperit Morniel Mathaway** (traducerea Dan Iordache, alături de regretatul Dan Merișca).

Seria romanelor este continuată cu **Lumea Alisei**, de Sam Lundwal, în traducerea bună a lui Silviu Genescu, care este un text interesant, deși mai degrabă de natură fantasy decât science-fiction.

În plan autohton se merge pe același "melange", aparent fără substanță. Excelente, **Anomia** de Mihail Grănescu și **Fulgerul mental** de Voicu Bugariu. Alte nume de reținut: Silviu Genescu și Dănuț Ungureanu (ambii cu medaliaoane), precum și debutul în **Almanahul Anticipația** al "terminatorului" Cristian Tudor Popescu, cu o povestire însă subțire – probabil de început – **Balada cavalerului programator**.

Punctul de maxim negativ apare în povestirea **Colții tăioși ai speranței** de Constantin Cozmiuc care, în ciuda siglei

răsunătoare – premiul II (povestire) la Consfătuirea anuală a cenaclurilor de anticipație Cluj-Napoca, 1984 – reia mult prea identic ideea povestirii **Îngerii cancerului** de Norman Spinrad (a se vedea versiunea românească, semnată de Dorin Davideanu, în revista **Holograma**, supliment SF al revistei **Dialog**, apărută în 1983, pagina 26). Nu este vorba propriu-zis de un plagiat (sau cel puțin nu atât de evident și de absurd ca performanța **Poate mașina să gândească?**), dar este în mod cert un text ce nu ar trebui să-și găsească locul în nici o publicație SF serioasă, nemaivorbind de premiul asupra căruia vom reveni ceva mai târziu.

1987

Vântul de mediocritate continuă să bată cu putere la apariția noului **Almanah Anticipația 1987**. Procentele celor 320 pagini variază în limitele "admisibile" față de anul precedent, 72,5% literatură, 16,3% critică și 11,2% știință popularizată. De remarcat luarea de poziție a criticii față de știința de frontieră. Traducerile par, la rândul lor, străbătute de același fior al indeciziei. Alături de romanul de-acum obișnuit – o puternică accentuare antitotalitară, **Capcana de sticlă** de Herbert Franke, în traducerea lui Silviu Genescu – povestiri în general nesemnificative din curentul anglo-american: Gordon R. Dickson cu **Golful delfinului** (traducerea Silviu Genescu), Philip K. Dick cu **Ne putem reaminti totul pentru dumneavoastră** (traducerea George Veniamin) și reluarea povestirii, de altfel clasică în SF, **Patrula timpului** de Poul Anderson (la locul său de această dată, adică la rubrica **Retro SF**). O notă deosebită – și neașteptată, trebuie să recunoaștem, dar cu atât mai plăcută – con-

stituie medalionul Ion Doru Brana, cu excelenta povestire **Nodul**, semnată Elizabeth Vonarburg. În rest, predomină o pleiadă de nume de rezonanțe estice, dintre care putem remarca doar short-story-ul **Imposibil** semnat de cuplul Mihail Crivici și Olghert Olghin (traducerea Mircea Podină).

O mulțime de nume autohtone în partea românească. Punctele forte: medalionul Sorin Antohi, singurul critic profesionist (de atunci) din interiorul noului val (de remarcat că articolele semnate Sorin Antohi au apărut, în marea majoritate – dacă nu chiar absolută majoritate! – a edițiilor **Almanahului Anticipația** în cadrul grupajului de critică **Galaxia SF**; acest medalion este însă cu atât mai bine venit) și excelențul text, la rândul lui de-a dreptul clasic, **Cassargoz** de Cristian Tudor Popescu. Alte repere importante: **Dănuț Ungureanu** cu **Arbore cotit**, **Mihail Grănescu** cu **U-gresiunea** și povestiri mai puțin semnificative semnate **Faur Agachi**, **Dorin Davideanu**, **Alexandru Ungureanu**, **Bogdan Ficeac**, **Viorel Pârligras**.

La polul opus, veșnicul lest al ultimelor almanahuri, **Constantin Cozmiuc**, de data aceasta și cu un medalion și nelipsitul **Gheorghe Păun**. Fără comentarii suplimentare. **Retro SF**, aceeași neinspirată rubrică, a ales – pe ce criterii, oare? – pe **Ștefan Nicolici** cu **În ultima clipă**.

1988

Almanahul verii anului 1987 mai înviorează puțin atmosfera SF, reușind un ușor ascendent față de descurajantele impresii generale ale ultimelor trei ediții. Chiar și statistic, procentul literar al celor 320 de pagini este ușor îmbunătățit (73,7%) pe seama criticii - (14,4%), știința de frontieră rămânând în vechile "frontiere" (11,9%).

Seria romanelor supralicitează cu două texte de această dată. Este vorba de micro-romanul **A doua invazie a marțienilor**, semnat de frații **Arkadi** și **Boris Strugațki** (în traducerea neobositului **Valerian Stoicescu**) și splendidul roman **Sfârșitul eternității** al lui **Isaac Asimov**, în traducerea integrală (în ciuda minusculei precizări, "fragmente", pusă pentru derutarea adversarilor – care adversari?) semnată de **Anca Răzuș**. Alte trei texte excelente în cadrul medalionului **Mihai Dan Pavelescu** (singurul "ucenic" al lui **Ion Doru Brana** care-și talonează îndeaproape "maestrul"): **Theodore Sturgeon** cu **Sculptură lentă**, **Cordwainer Smith** cu **Jocul șobolanului și al dragonului** și **Roger Zelazny** cu **Revenirea puterii**.

În ceea ce privește SF-ul românesc, câteva nume al noului val duc, cum era de așteptat, greul. Se remarcă sensibilul **Marian Truță** (**Noapte bună, Tereza**) alături de "durul" **Cristian T. Popescu** (**Break**), secondat de **Mihail Grănescu**, **Bogdan Ficeac**, **Silviu Genescu**, **Ovidiu Bufnilă**. Vechea generație transpare prin medalionul **Mircea Șerbănescu**. Duce lanterna roșie inepuizabilul **Constantin Cozmiuc** cu un titlu și o povestire pe măsură: **Maidanul cu extratereștri**.

1989

Ambițios, Almanahul Anticipația 1989 încearcă o spargere a vechilor tipicuri, fără a deveni însă convingător. Prin urmare, se încearcă o renunțare (nu totală, de altfel) la medalioane în favoarea prezentării unui cenaclu ca entitate omogenă. Prezentarea cenaclului se dorea a fi larg înțeleasă, în cadrul paginilor rezervate intrând și traduceri ce ar fi trebuit să reflecte nu numai existența în cadrul cenaclului respectiv a

unui traducător sau altuia, ci și punctul de vedere a cenacului asupra literaturii SF în general și a traducerilor în special. Cum lucrul acesta nu este specificat explicit în almanah, rezultatul, un amestec ciudat de autohton și străin, pare strident.

Pe de altă parte, procentul literar tot în creștere (75,3% din cele 320 de pagini, față de 13,7% critică și 11% știință de frontieră) nu mai este susținut calitativ de pilonul central al traducerilor, de bunul obicei al unor romane, dacă nu de excepție, măcar bune. Cel de acum, **Marea așteptare** a lui James E. Gunn (tradus de Nina George Dăianu și Ion Mircea Șerbănescu Răcoasa) ar fi trebuit, mai curând, să poarte titlul "Marea deziluzie", fiind un text fad și complet neinteresant. La fel de nesemnificativ este și **De-a v-ați ascunselea** de Arthur C. Clarke.

Există însă și texte remarcabile: Ugo Malaguti cu **Gheață și stele** (traducerea Doina Opriță), Lewis Padgett cu **Frazbile și granchioase** (traducerea Mihai D. Pavelescu) și William Gibson cu **Jhonny Mnemonic** (traducerea Ion D. Brana). Mai departe, seria logică a medalioanelor de traducător continuă corect cu Valerian Stoicescu (cu **Prizonierul** de Ernest Martin).

Science-fictionul românesc începe prin prezentarea cenacului **Clepsidra** din Bacău. Primul exponent, o surpriză plăcută, Alexandru Ungureanu, ce revine în atenție după căderea din urmă cu două numere (**Ne vom întoarce pe Herbwue**) și absența din ultimul număr cu o reorientare abruptă a genului abordat, optând pentru o proză cu accente ironice, antitotalitare autohtone (tripticul **Blestemul, Renașterea poetului și Moartea lui Lișiță**), neegalând însă superbe textele **Ars Amatoria**. Coincidență (sau poate nu!), în continuare medalionul

Ion Groșan (unul din componenții grupului **Ars Amatoria**) reia câteva episoade din faimoasa **Epopoea spațială 2084** și se înscrie pe aceeași linie, a protestului surâzător. Și să nu uităm că râsul este o armă teribil de tăioasă, din acest punct de vedere **Almanahul Anticipația 1989 (atenție, 1989!)** este, am putea spune, uluitor de anticipativ.

Alte două cenacuri sunt prezentate: **Helion**, furnizând material pentru **Galaxia SF**, un bogat sortiment critic, care pentru **Helion** reprezintă o continuitate de tradiție și **Prospectart**, cu un grupaj mai omogen, printre care Cristian T. Popescu (**Bolovanul**) și Dănuț Ungureanu (**Din nou acasă**). Legat oarecum de **Prospectart** (și de mișcarea SF bucureșteană în general) este și medalionul Marian Truță cu **Început de timp ploios la Ezary**.

Nu lipsesc, evident, Constantin Cozmiuc cu **Timpul este umbra noastră** – încă un premiu (special al juriului) la concursul din 1987 – și Gheorghe Păun cu **A l'aveugle**. Oricum, eu le-aș fi propus să scrie împreună o colaborare.

1990

Vara fierbinte a lui 1989 marca venirea pe lume a ultimei ediții **Almanah Anticipația**. Probabil una din cele mai slabe apariții, deși statistic literatura a crescut ca pondere a celor 320 de pagini (78,5% față de 11,5% critică și 10% știință de frontieră).

Romanul - bine ales - **Piciul** de Arkadi și Boris Strigatki în traducerea lui Valerian Stoicescu. Restul traducerilor amestecate și în general nesemnificative. Se pot enumera: David Brin cu **Generoasa molimă** (traducerea Mihai Dan Pavelescu, ce pare a fi teribil de izolat în acest almanah), apoi

Malcom Edwards cu **Imagini consecutive** (traducerea Cristian Tamaș), Robert Sheckley cu **Lipitoarea** (traducerea Anca Cațichi), Howard Fast cu **Moartea unui șoarece** (traducerea Lucian Merișca). Se observă tendința de trecere a traducerilor din mâna "profesioniștilor" în cea a "amatorilor", desigur tot în cadrul noului val, apărând ca de obicei și nume necunoscute mișcării SF.

În partea autohtonă se continuă prezentarea cenaclurilor, epoca medaliaanelor fiind complet abolită. Sunt prezentate cenaclurile Henri Coandă și H.G.Wells. Dintre independenți sunt prezentați "bătrânii" George Anania și Romulus Bărbulescu, dar de această dată - surpriză imensă! - fiecare pe cont propriu, apoi Horia Aramă și Voicu Bugariu. Tinerii au cam aceiași reprezentanți, din care enumerăm: Dănuț Ungureanu, Viorel Pârliș, Silviu Genescu, Mirela Paciugă, Bogdan Ficeac, Cristian T. Popescu, Alexandru Ungureanu (care își continuă seria cu personajul Tudose începută în ediția precedentă), Ovidiu Bufnilă. Conform unei probabilități 1, nu lipsește cuplul Păun-Cozmiuc, acesta din urmă cu rara performanță de a prezenta două texte (bucata premiată, conform bunelor obiceiuri, - **Șopronul cu neuristori**, zugrăvește construirea într-un șopron din anii '60-'70 a unui "perceptron", în fapt un supercomputer, de către un mic geniu licean bucureștean - sau de provincie? - din materiale re folosibile și recondiționate și borcane cu electrolit, textul purtându-ne pe traiectorii prelungi între psihologii adolescentine și lecții despre fractali).

Alte considerente

În abordarea din punct de vedere global a fenomenului denumit **Almanahul Anti-**

cipația mai sunt câteva lucruri care trebuie amintite.

În ceea ce privește traducerile, situația este puțin dezamăgitoare. Și aceasta dintr-un unghi oarecum ironic și paradoxal. Majoritatea (și acest termen trebuie înțeles mai degrabă prin "totalitatea", chiar dacă unele texte, în special cele de proporții au avut, atunci când a fost posibil, acordul autorilor pentru publicarea în limba română), au fost tipărite ilegal din punct de vedere al copyright-ului internațional. Și dacă, spre bucuria cititorului român de science-fiction, care a putut cunoaște și texte foarte valoroase (care fără aceste artificii nu ar fi putut apare niciodată în contextul fondurilor alocate editurilor) acest lucru era posibil înainte de Decembrie 1989, astăzi nu mai este din motive lesne de înțeles.

Într-un stat de drept, copyright-ul internațional va trebui să funcționeze perfect. Faptul că anul 1990 - și nu numai - s-a dovedit fast pentru proliferarea traducerilor pirat în edituri misterioase, nu înseamnă că situația poate dura la nesfârșit. Mult mai trist este însă faptul că la această politică s-au raliat și edituri de stat. Ironia face însă ca în perioada propice să nu fi apărut acele texte care ar fi trebuit să apară. Un singur exemplu: în locul plicticoasei **Marea așteptare** a lui J.E. Gunn, de ce nu **Dune** a lui Frank Herbert sau **Imperiul și Fundația** de Isaac Asimov, ambele fiind deja traduse la acea oră de I.D. Brana? De ce nu au fost alese traducerile admirabile ale lui I.D. Brana și M.D. Pavelescu decât într-o proporție nesatisfăcătoare? Răspunsul facil, al conținutului necorespunzător (din punct de vedere politic, al mesajului etc.) nu mulțumește. În **Almanahul Anticipația** au apărut texte ce, aparen,t nu aveau nici o șansă de a apare în epoca Ceaușescu (de exemplu **Regii nisipurilor** de G.R.R.

Martin sau Marți oamenii sunt spărți, miercuri oamenii sunt cercuri de P.J. Farmer sau chiar, de ce nu, **Epopeea spațială 2084** semnată Ars Amatoria). Un motiv mult mai rezonabil pare obligația de a prelua anumiți traducători și bineînțeles, drepturile financiare respective. Dar aceasta, desigur, nu este decât o simplă supoziție. Oricum, păcat că în cele aproximativ 2500 de pagini de almanah - de-a lungul celor opt ani de apariție - nu sunt mai multe capodopere ale genului.

Un exemplu de profesionalism apare, dacă vreți, la concurență, în 1987, la **Almanahul România Literară**, subintitulat **Realitate, Fantastic, Utopie**, realizat de Lucian Hanu și Doina Rodina, din care spicuim (pentru economie de spațiu între paranteze vă vom prezenta traducătorul): excepționala **Bea-mă**, **Francesca** de Richard Cowper (I.D. Brana), **Molima** de Lewis Shiner (I.D.Brana), **Lumea pe care ți-o dorește inima** de Robert Sheckley (Ioana Părau), **Cassandra** de C.J. Cherryh (I.D. Brana), **Salvatorii** de Harlan Ellison (Vladimir Rodina), **Chepengul** de Ray Bradbury (Doina Rodina) etc, etc. Deci, texte bune au fost. Și s-ar fi putut, nu?

În altă ordine de idei, **Almanahul Anticipația** a fost gândit ca o prelungire, un instrument al mișcării SF românești. Prin urmare, legătura sa cu consfătuirile și cu concursul din fiecare an erau clare și normale. Totuși, o bună parte a scăderilor almanahului se datorează neglijării, din motive necunoscute, a acestei legături. Deoarece, în mod absolut, niciodată textele premiate (și ne referim desigur numai la premiile oferite de **Știință și tehnică** și nu la cele oferite de alte redacții, care evident nu erau obligate să apară în paginile almanahului) nu au fost prezentate în totalitate în almanahul imediat următor,

preferându-se alte criterii de selecție. De ce? Dacă acest concurs era o căutare a valorii, nu era normal ca și almanahul să fie oglinda acestei valori? S-a reproșat adesea de către organizatorii concursurilor anuale și chiar de către redactorul șef, domnul Ioan Albescu, lipsa de texte autohtone de valoare, la un moment dat sau altul. Desigur, lucrul acesta este adevărat. Dar cu atât mai stranie pare astfel ideea de a nu prelua nici măcar acele texte care, de bine, de rău, au fost premiate și de a se prefera altele. Este adevărat că de foarte multe ori, premiile consfătuitorilor au reflectat și alte rațiuni decât cele ale valorii în sine, dar acesta este deja un alt subiect de discuție.

Oricum, faptul cel mai grav este că lipsa de texte de valoare în science-fiction-ul românesc este nu cauza, ci efectul unor astfel de decizii. Păcat.

În loc de primul epilog

Autorul acestor rânduri ar dori să fie bine înțeles. Comentariile de față nu-și propun demolarea **Almanahului Anticipația**. Iar faptul că au fost aduse mai multe critici decât laude nu trebuie să inducă în eroare, pentru că ideea care a străbătut acest material a fost aceea de a arunca o privire lucidă peste o anume perioadă a publicisticii SF românești. Meritele **Almanahului Anticipația** există (principalul fiind existența sa neîntreruptă timp de 8 ani) și ele nu au fost subliniate decât pasager, pentru că despre merite s-a vorbit și cu alte ocazii. A reliefa căderile și lipsurile înseamnă însă, și, a înțelege și a evita mai târziu aceleași greșeli.

Cu buna știință nu am vorbit, mai deloc, despre echipa de redactare a almanahului,

aceasta fiind echipa de bază a redacției revistei **Știință și tehnică**, ajutată de diferiți consilieri reprezentativi ai fandom-ului la momentul respectiv (și i-am putea aminti pe regretatul Dan Merișca, pe Alexandru Mironov, Sorin Antohi, Cornel Secu, Adrian Rogoz, Voicu Bugariu, Cristian T. Popescu și mulți alții). Pentru că, în fond, această echipă a scos almanahul: doamnele Viorica Podină și Adina Chelcea, domnii Gheorghe Badea și Ioan Albescu (redactorul șef), ajutată bineînțeles de echipa tehnică. Munca dâșilor a însemnat, timp de 8 ani, ceea ce s-a numit **Almanahul Anticipația**. Adică Dragostea noastră. Capricioasă, desigur, dar singura noastră dragoste.

A privi în viitor înseamnă a privi spre profesionalism. A trece la profesionalism. Iar a întârzia transformarea eternului amatorism în care ne tot zbatem, într-un profesionalism absolut necesar, înțeles nu numai prin latura sa de competență, ci prin întreg sensul cuvântului, dacă vreți de industrie science-fiction, este o greșeală.

Și a nu ține cont de greșeli este mai mult decât o greșeală, este o crimă.

Continuitate sau inerție?

Și totuși, **Almanahul Anticipația** - în ciuda rândurilor de mai sus, scrise în 1990 și revizuite în 1994 - nu a murit.

Dar ceea ce a urmat a fost un fel de dezamăgire amară. Poate că, din multe puncte de vedere, era mai bine ca almanahul să fi murit. Vremurile s-au schimbat și **Almanahul Anticipația** (culmea, **Anticipația!**) nu a înțeles nimic din ceea ce s-a întâmplat. Nimic, sau aproape nimic. Și ar fi fost poate ideal ca această moarte a

almanahului să se fi transformat într-o moarte inițiativă, renăscând apoi într-o idee nouă, superioară.

Dar să nu anticipăm și să ne continuăm periplul pe coordonatele **Almanahului Anticipația** în varianta post decembristă, abordând însă problema și din alte unghiuri de vedere.

1991

“Luați orice ediție a **Almanahului Anticipația** și rupeți-i primele 3 file. Veți rămâne cu un conținut care nu vă va aminti de represivul regim de îndoctrinare ideologică în care a fost realizat”, scria domnul Ioan Albescu în cuvântul de deschidere intitulat **Anticipația** al almanahului din 1990. Un almanah realizat înainte de Decembrie 1989 și tipărit după. Din nefericire, contradicția celor afirmate este însăși ediția 1991 a almanahului.

O ediție care nu face decât să confirme - poate mai mult decât era cazul - că SF-ul a fost, într-un mod subtil, dar extrem de periculos, vârful de lance al propagandei comuniste. Propagandă care trebuia să demonstreze lipsa valorilor și deci lipsa unei orientări pe scara valorică. În acest sens este extrem de elocventă evoluția medalioanelor în **Almanahul Anticipația**. Pe măsură ce cultul personalității lui Ceaușescu devenea din ce în ce mai aberant, medalioanele se restrăngeau și apăreau, în schimb, prezentări de cenacluri. Personalitățile individuale nu trebuiau să mai existe, masele erau cele care, știți și dumneavoastră foarte bine... Și această evoluție este extrem de puternică și în **Almanahul Anticipația 1991**.

Nu are rost să studiem **Almanahul Anticipația 1991** după tipicul folosit pentru edițiile post-decembriste. Pentru că totul,

1993

începând cu formatul ciudat care a fost adoptat - inoperant pentru rafturile unei biblioteci obișnuite - și terminând cu "criza de nervi" a redacției - și a redactorului șef, I. Albescu - pentru **Întâlnirea ratată cu Rama**, indică o incapacitate avansată de a înțelege că SF-ul este totuși altceva decât ceea ce se află între paginile acestui almanah.

Faptul că o editură particulară (este vorba de **Multistar** din Piatra Neamț, o editură extrem de corectă și de serioasă, de altfel) a solicitat prioritate, în virtutea legii internaționale a copyright-ului este calificat, la pagina 65, drept o încercare capitalisto-sălbatică de jaf cultural la adresa bietului consumator român de SF. Trist, extrem de trist mod de a proceda în fața unei generații tinere. "Viitorul ne va consemna dacă am avut temeuri justificate" încheia domnul Albescu nota sa scrisă viza-vi de **Întâlnirea ratată cu Rama**. Nu ați avut, stimate domnule Ioan Albescu.

Pentru că în ciuda textelor semnate de Poul Anderson, John Wyndham și Philip Jose Farmer (pentru a nu mai aminti decât cele mai izbutite traduceri) și a pleiadei de nume românești din interiorul și din afara cenaclului **A cincea dimensiune** - unul din cenaclurile neimportante ale mișcării SF românești, ales tot pe criterii extrem de misterioase - **Almanahul Anticipația 1991** este o prezență regretabilă prin gândire și realizare.

Colac peste pupăză, coperta lui Sabin Bălașa amintește înfiorător de tablourile dedicate celui mai iubit fiu... etc, etc și epocii sale de glorie neagră.

Iar **Almanahul Anticipația 1991** mai arată ceva. Direcția pe care ar fi trebuit să o urmeze SF-ul în România dacă Decembrie 1989 s-ar fi scris cu literă mică în loc de majusculă. O direcție cumplită.

Căderea penibilă intitulată **Almanahul Anticipația 1991** a fost totuși resimțită în redacție. Pentru că următoarei apariții i-a fost necesar mult timp, adică doi sau chiar trei ani socotind faptul că materialul **Almanahului Anticipația 1991** a fost pregătit practic în 1989.

Pe de-o parte, se simt și schimbările din administrație, domnul Ioan Albescu dând mână liberă noului redactor literar, adică lui Mihai Dan Pavelescu. În principiu, schimbările sunt de bun augur. **Almanahul Anticipația 1993** renunță complet la paginile de știință popularizată, devenind într-adevăr un almanah literar. Se restrânge sensibil și **Galaxia SF**, la doar 15 pagini din 224 (adică la aproximativ 6,7%).

Restul cuprinde 6 premii Hugo și Nebula, sub semnăturile lui Fritz Leiber (**Corabia umbrelor**), James Tiptree jr. (**Houston, Houston, mă auzi?**), Greg Bear (**Muzica sângelui**) și Spider Robinson (**Melancolia elefanților**), apoi Howard Phillips Lovecraft, George R.R. Martin, Cordwainer Smith și Roger Zelazny.

În zona autohtonă apar doar Lucian Mărișca, Cotizo Draia, Silviu Genescu și Florin Pâtea cu texte literare și Cornel Robu și Mihail Grămescu la secțiunea critică. Extrem de puțin, cu o impresie dezolantă de ruine ale unui fost imperiu.

Pe de altă parte, se menține impresia persistentă că SF-ul este încă un domeniu care trebuie patronat și îndrumat de către cercuri misterioase ale puterii, în scopuri pur politice. Sau, altfel spus, că se încearcă în continuare, și la nivelul **Almanahului Anticipația 1993**, un soi de educație materialist-științifică a tineretului. Cităm din cuvântul de deschidere al almanahului în

cauză: "Cui folosește degringolada economică prin care trece occidentul, căci trebuie să fi orb să nu-ți dai seama de teribila spaimă care macină vestul industrializat vizavi de declinul economic din ce în ce mai accentuat?" Curată lecție de învățământ politico-ideologic, urmată apoi de un cuprins de texte în care "vestul în degringoladă" domină majoritatea spațiului tipografic. Fără alte comentarii.

1994

Almanahul Anticipația își continuă drumul ascendent materializat în ediția care se poate numi, fără drept de apel, cea mai bună de după 1989.

Diferența în concepție apare chiar la primele pagini, "clasicul" editorial semnat de Ioan Albescu fiind înlocuit de altul, mult mai potrivit pentru un almanah de science-fiction, semnat de Alexandru Mironov.

Partea de știință popularizată a rămas dispărută (și bine a făcut!), iar **Galaxia SF** conține 26 de pagini dintr-un total de 272, ceea ce înseamnă 9,5 procente.

Traducerile poartă, în general, amprenta profesionistă a lui Mihai Dan Pavelescu și putem aminti John Varley cu **Apasă tasta enter** (6 premii internaționale) și Michael Shea cu **Polifem**. Își fac apariția și traducători noi, Florin Pâtea (Walter Jon Williams cu **Vedeta video** și Nancy Kress cu **Cerșetori în Spania**) și Mirel Palada (Terry Pratchett cu **Pod cu trol** și Robert Holdstock cu **Codrul Mitago**).

Partea autohtonă este și aceasta, la rândul ei, mult mai omogenă, fiind reprezentată atât de generația optzecistă (Mihail Grănescu și Silviu Genescu), cât și de cea nouăzecistă (Cotizo Draia și Petrică Sârbu) - atenție, termenii "optzecist" și "nouăzecist" au fost folosiți în context referitor strict la perioada de timp a publicării autorilor

respectivi, nefăcându-se nici o referire la ipoteticele diferențe conceptuale dintre cele două generații! - cea din urmă fiind până în prezent cvasi-inexistentă în paginile **Almanahului Anticipația**.

O mențiune specială o merită rubrica **Galaxia SF**, care a evoluat de la "clasicele" (a se citi "inofensivele") studii despre Verne și Wells, la interviuri cu personalități internaționale ale Sf-ului (David Brin, Peter Grace, ș.a.) sau la materiale critice pe marginea science-fiction-ului românesc din anii '90 (Ionuț Bănuță cu **O tomografie necesară**). Tot în cadrul **Galaxiei SF** apare și un **Top al cărților**, la care au participat Ionuț Bănuță (**Jurnalul SF**), Mihai Bădescu (**Știință și imaginație** - TVR 1), Ștefan Ghidoveanu (**Exploratorii lumii de mâine** - Radio România Tineret) și Mihai Dan Pavelescu, care exprimă extrem de sugestiv, la nivel global, diferențele de receptare a science-fiction-ului între mai mulți redactori din presa scrisă și audio-vizuală de specialitate, și urmând firul logic, dând anumite răspunsuri implicite asupra orientărilor respectivelor publicații sau emisiuni. (Oricum, pe marginea acestui top al cărților se poate specula mult, dar în afara ideii acestui material.)

Desigur, **Almanahul Anticipația 1994** este un reviriment. Este însă acesta suficient de puternic pentru a imprima o nouă și viguroasă direcție a viitoarelor apariții **Almanah Anticipația**? Răspunsul, în ciuda meritelor clare ale acestei ediții este, mai curând, nu.

În loc de al doilea epilog (și ultimul)

Almanahul Anticipația își continuă existența. Faptul în sine nu poate fi decât

îmbucurător. Totuși...

Almanahul Anticipația nu a reușit acea moarte inițiată și apoi o renaștere complet nouă. În ciuda unor încercări de restruc-turare, vântul schimbărilor novatoare se lasă încă așteptat. Iar timpul nu iartă.

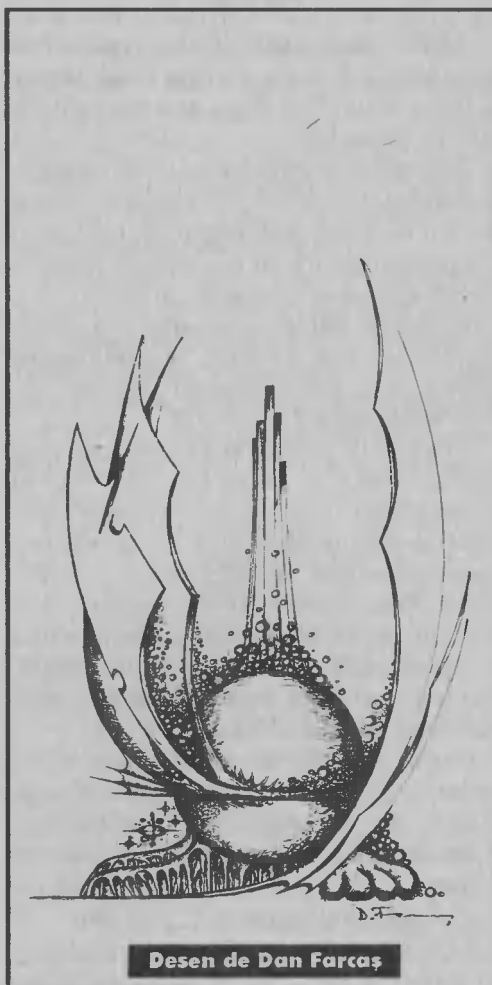
Pe de altă parte, revirimentul ediției 1994 a făcut parte dintr-un "boom" al aparițiilor editoriale ale acestui an, "boom" generat, probabil, de ediția românească a **Eurocon-ului**. Numai că, indiferent de motive, concurența editorială a început să fie acerbă. De exemplu, Editura Nemira (un nume extrem de puternic în lumea edi-toarială, nu numai science-fiction) a scos deja o antologie bilingvă de creatori români de SF. Editurile **Multistar**, **Teora**, **Savas**, **Olimp** (pentru a nu aminti decât câteva nume) își răsfășă cititorii cu volume extrem de interesante, și la prețuri mai scăzute decât ediția 1994 a **Almanahului Antici-pația**. Din acest punct de vedere, **Alma-nahul Anticipația** nu pare a fi capabil să stăpânească viitorul.

Pe de altă parte, **Almanahul Antici-pația** nu s-a dezbatut total de mentalitățile editurilor de stat. De-abia în ediția 1994 se ia în seamă concurența, adică **Jurnalul SF**, o publicație extrem de serioasă și de ambi-țioasă, care în cei doi ani de la apariție a făcut mult mai multe în ceea ce privește promovarea science-fiction-ului românesc decât "tradiționalul" **Almanah Anticipația**. A trecut cam de mulțișor vremea pe când **Almanahul Anticipația** strălucea singur pe firmament. Și concurența naște, în primul rând, valoare.

Almanahul Anticipația a fost, timp de mulți ani, ceea ce s-a numit Dragostea noastră. Capricioasă, desigur, dar singura noastră dragoste.

Și, între necesitate și suficiență, este întotdeauna loc pentru interpretări. Cu

condiția ca acestea să reflecte, nedistorsio-nat, viitorul. A perverti această dragoste în altceva, ce ține de prostituție, este o mare greșeală, care se poate plăti extrem de scump. Și ar fi păcat, pentru că prima dragoste nu se uită niciodată și, reîntâlnin-du-ne cu ea peste ani, nu ne-ar face plăcere să o privim și să nu înțelegem de ce am iubit-o odinioară. Păcat atât pentru science-fiction-ul românesc, cât și, de ce nu, pentru noi toți, cei care îl iubim.

Desen de Dan Farcaș

CRISTIAN LĂZĂRESCU

Despiritualizare de import

*"Dacă Dumnezeu nu există,
totul e cenușă."*

Mircea Eliade

Privind în urmă peste devastatul peisaj cultural al ultimilor cinci ani, putem constata că, departe de a fi depășit speranțele buimace dintr-un decembrie deja prea îndepărtat, condiția esențială a oricărui act de creație, convingerea, rămâne în mod necesar străină sau, în cel mai bun caz, stânjenitoare pentru sf-ul românesc. Concretețea teatrului și a cinematografului sunt un atu pentru întâlnirea cu publicul; abstractizarea și conceptualizarea literară, din contră. E foarte greu pentru scriitorul român să-și găsească astăzi loc în planurile editoriale, din moment ce el a ajuns să reprezinte o pierdere calculată. Cât despre sf, pe care am deznădejdea să-l cunosc din interior...

Prin 1960 (!), James Blish scria: "În literatură de orice fel, inclusiv în sf, important nu e simțul ineditului, ci simțul convingerii. (...) Dedesubturile reale sunt cele care generează ficțiunea, și dacă aceasta nu le reflectă, atunci ea nu este decât invenție și vorbe. (...) Genul de carte la care mă refer aici e acela după a cărui lectură cititorul rămâne cu sentimentul «Nu m-am gândit încă niciodată la asta în felul acesta». Or, foarte puține cărți de sf, inclusiv cele mai bune dintre ele, se referă la ceva. În pofida tuturor ingeniozităților de detaliu, ele nu prezintă nici un semn de reflecție la problemele care înseamnă ceva pentru toată lumea."

Dar câți dintre cei ce se pretind astăzi, în

România, cu găunoasă vanitate, scriitori sf cred în cele de mai sus? Cine mai știe ce înseamnă condiția de scriitor? Sau că scriitorul este el - însuși un artist (fapt ce tindem prea adesea să-l uităm)? La fel de surprinzătoare și de ignorată, deși logică, se vedește constatarea că și sf-ul poate fi artă. Și ca atare, el este, simultan, creație estetică și viziune personală asupra lumii. Primând asupra estetismului, viziunea îmi pare a fi esențială și definitorie pentru statutul de autor. Astfel, Lem e lesne identificabil prin sarcasmul cu care dezvăluie antropomorfismul deșert ce ne bânuie specia; la fel și Dick prin obsesiva explorare a acelui vag și tulburător miracol numit existență. Oare noi avem autori de sf, ale căror scrieri să ne înspăimânte - așa cum o înspăimânta Soljenișin pe Ursula Le Guin, fiindcă "nimeni n-a avut această putere, de a mă obliga să mă întreb: E bine ceea ce fac?" Cristian Tudor Popescu mai poate fi, încă, un nume de invocat; Mihai Grănescu a fost, cu siguranță; și, pe alocuri, un Fărcășan, un Colin sau un Săsărman. Însă exasperantă e lipsa de viziune la cei din generația '90, cu-atât mai mult cu cât ei au talentul literar și lipsa de constrângere necesare susținerii propriului crez artistic.

A cărui absență o tot maschează sub eticheta gen cyberpunk, postmodernism sau New Age. Lipsește justificarea primordială: credința în realitatea artei.

Deplângând absența unui Soljenișin american, Le Guin remarcă: "Un lucru straniu e acela că rușii cred în artă, în puterea ei de a modela mințile oamenilor. De aceea o cenzurează. La fel, de aceea au scriitorii pe care-i au. S-a spus că fiecare țară capătă guvernul pe care-l merită. Aș adăuga că fiecare popor capătă artiștii pe care-i merită."

Observații valabile în America deceniului 8, dar și în Est-Europa anilor '90. În definitiv, asta ar cam fi unica scuză a sf-ului românesc: caracterul atotcuprinzător al celor discutate până acum. În materie de artă, nici sf-ul

anglo-saxon nu stă foarte pe roze. Criza sa e evidentă: *sequels* și *prequels*, startrekomania, universurile comune, cicluri de mii de pagini, diluarea sf-ului în fantasy șamd. A blama la iușeală presiunile comerciale sau infantilismul occidental nu e de-ajuns. Adevărata cauză e infinit mai insidioasă.

"Secolul al XX-lea e o epocă în care arta s-a îndepărtat progresiv de spiritualitate, pierzându-și mai cu seamă misterul. (...) Această stare de lucruri nu este decât reflectarea unei societăți despiritualizate. Or arta se manifestă acolo unde există o sete nestinsă pentru spiritual, pentru ideal. Tot ce nu are fundament spiritual n-are nici o legătură cu arta... Cel care nu e capabil să răspundă la întrebarea de ce trăiește, sau cel puțin cel care nu și-a pus-o niciodată, acela nu e capabil să facă artă."

Tarkovski, aidoma lui Eliade, a înțeles că elementul esențial al condiției umane e spiritul sacru. Privit printr-o astfel de prismă, sud-estul european și-a păstrat vii culturile rurale și folclorul tradițional (cf. Eliade). Acum însă, între actualitatea trepidantă a CNN-ului și hiperrealitatea năucitoare a MTV-ului, această evanescență rețea de spiritualitate se destramă. Ireversibil. În arte, ca și în toate celelalte activități umane, sensul religiozității cosmice devine tot mai confuz.

În România de ieri, încă mai existau cozi la carte; în România de azi, se practică pe scară largă despiritualizarea de import.

Fiindcă e șic. Fiindcă nu te obligă să gândești, ci doar să ingurgitezi. Fiindcă nu deranjează și se vinde. Fiindcă oferă aparențe și nu esențe.

"Intrăm", cu vorbele lui Cristi Popescu, "în conul de umbră al atotputernicului și devoratorului regat al clipei." În zbaterea fracțiunilor de secundă, emoția se transformă în sincope viscereale - șocuri vizuale stroboscopate, simulacre efemere, realități virtuale înecate în avalanșa informațională. Relevantă e juxtapunerea a două imagini: prima, o carte îngălbenită, cu coperte desprinse și cotorul

trosnind, cu pagini și cuvinte preschimbându-se în pulbere - îmbătrânind, ca o ființă vie; a doua, un text ființând în spațiul dintre lectură și neantul bitic, atât cât să străbată un monitor - *Agrippa*, creația informatică a lui William Gibson, după propria-i mărturisire, "unica amintire a unei experiențe irepetabile."

Așadar, să nu-i judecăm prea aspru pe tinerii scriitori români de sf. Șansa lor se numește încredere. Talent? Există. Intelligență? Când și când. Convingere? Nu.

Nu încă.

Opțiunile: 1. Te pliezi momentului și imiți moda pentru a trăi; 2. Neștiut, te încăpățânezi să-ți găsești propriul drum, mânat de divinul și voracele orgolii auctorial, legănat de naiva și sublima iluzie că "rostul artei e să miște suflete, nu să creeze idoli."

Să schimbe vieți.

Un sinucigaș vede *Sacrificiul* și-și recâștigă dorința de a trăi; un criminal dintr-un gulag vede *Copilăria lui Ivan* și-i scrie lui Tarkovski că niciodată nu va mai ucide.

"Arta este capacitatea de a crea, este un reflex, în oglindă, al gestului Creatorului. Artiștii nu fac decât să repete, să imite acest gest. Arta este unul din momentele prețioase în care noi ne asemănăm acestui Creator; iată de ce nu cred în artă fără Dumnezeu. Sensul artei este o rugăciune; dacă această rugăciune poate purta oamenii către Dumnezeu, cu atât mai bine. (...) Toată opera mea are ca scop să redea omului această capacitate de depășire, de deschidere. Să-i redea omului sufletul, infinit și nemuritor, pe care-l poate trezi doar credința."

Vouă, celor atât de rar iluminați de generozitate și atât de puțin stăpâniți de credința în inefabil, vă dedic aceste rânduri ale lui Tarkovski, care se socotea pe sine de-abia un umil slujitor în slujba celor mulți.

Așa, poate, vom învăța cumva, cândva, să nu mai trecem indiferenți pe lângă omul căzut pe stradă, zvâcnind spasmodic într-o baltă de sânge tot mai largă.

IONUȚ BĂNUȚĂ

radiografia parțială

ați privit vreodată plaja în momentul retragerii valului?

(e doar o întrebare retorică)

afi văzut băltoacele rămase în scobiturile stâncilor și dispărând apoi sub razele soarelui sau înghițite de nisipul umed?

sau — și mai exact — ați văzut o baltă pe timp de vară? o vară secetoasă, cu căldură toridă... apa se evaporă, ici și colo rămânând ochiuri mocirloase ce păstrează puțină umezeală în noroiul ruginiu. În cele din urmă seacă și ele, rămânând doar cele alimentate de vreun izvorăș datorat pânzei freatice din apropierea suprafeței.

cam așa a arătat și sefeul românesc (optzecist și ante-'80) în anii '90. trist, dar adevărat, pentru a păstra metaforele hidrologice: după '90 avem de-a face cu un fel de râu de munte. de ce spun asta? e foarte simplu: totul se modifică atât de rapid și esențial (poate că tsunami ar fi fost mai potrivit, totuși) încât trebuie să fii surfer expert pentru a nu emite note (prea) false. așa că nu e de mirare modul în care (nu) a fost perceput articolul pe care îl semnam în almanahul de anul trecut, puțini fiind cei ce au sesizat nuanța (esențială, totuși) conținută în titlu prin care subliniam caracterul dinamic al generației '90 și caracterul conjunctural al clasificării. textul cu pricina neavând ca scop decât o fixare a tiparelor matricii inițiale și coordonatelor posibile pentru virtualele "nume" de mai târziu.

acum, după un an extrem de bogat în concursuri și publicări (deci și cu cantitatea

ce lipsea pentru a îmbrăca scheletul) mă pot concentra doar asupra numelor esențiale, susceptibile să determine direcții polarizante în masa de creatori. Într-un articol doru pruteanu clama apropiata "moarte a sefeului", iar în altul darul propriu de a profetiza în pustiu (deși poate că "în gol" ar fi un termen mai nimerit datorită conotațiilor corespondente esteticii unora dintre reprezentanții generației '90, estetică pe care numitul domn o consideră ca inexistentă, dar să nu deviez). necontestându-i talentul de pseudo-cassandra, nu pot să nu punctez (again!) "pro domo" (of course!): utilizarea tematicilor și tehnicilor (ce-i displac atât sus-numitului, cât și altor "foști" datorită incompatibilității de... limbaj) – conștient sau intuitiv – are la bază nu numai dorința de nou, ci și eludarea (cel puțin) acestei veritabile fundături.

și pentru că la orice radiografie se văd oasele, să scrutăm și noi puțin din osatura generației '90. pentru acest lucru, în cazul în care cineva ar fi interesat de o lucrătură sistematică și cu pretenții sforăitor-academicice, s-ar putea apela la o reprezentare a raporturilor de forță ce guvernează micro și macro climatul nouăzecist (nu cred că ar fi excesiv de revelatoare o asemenea abordare, asta presupunând că ar exista suficienți cititori realmente interesați de numita scriitură), ar mai fi posibilă alcătuirea unui recensământ "pe căprării" (dar iarăși nu văd rostul, acum, când valorile s-au cernut deja și-și are fiecare individualitatea bine definită) și nici o analiză (stilisticolingvisticosemanticosemanticosemioticosemiotic etc) a textelor, chiar conjugată cu celelalte posibilități amintite, nu cred că ar fi în măsură să dea o imagine exhaustivă a fenomenului nouăzecist. Deci să nu așteptați rigoare în ceea ce urmează, nici nu-mi propun așa ceva pentru că n-ar fi în spiritul celor la

care mă voi referi. Voi fi pe rând, sau simultan, redundant, inconsecvent, confuz, obscur, barbar lingvistic, iconoclast, imper-tinent și orice alt calificativ care vă patinează pe luciul meningelui în timp ce-mi lecturați zmângălelile de noctambul redacțional.

În general se obișnuiește tratarea pe larg a unei anumite idei într-un text de aseme-nena factură, eu – pentru consecvența radio-grafică – voi înșira niște **constatări** ce se impun după orice contact preliminar cu unul din textele nouăzeciste:

— caracterul voit și militant criptic al prozelor

(bineînțeles că există și excepții, aici și în general în acest articol mă voi referi la textele de vârf, cu adevărat reprezentative, deci – fatalmente – la un număr relativ restrâns de autori, dar câți autori au mai rămas, de pildă, după defuncții optzeciști?)

de fapt este vorba de un pseudocriptism ceea ce și determină apariția unui aspect artizanal, orfevăresc al lucrărilor. acest aspect de text încriptat poate da o doză sporită de veridicitate tezei promovate de mihail grănescu

(conform căreia sefeul este o literatură destinată elitei, din păcate eseul cu pricina este încă nepublicat)

dar lasă suspendată în aer chestiunea motivației autorilor

(de altfel m. g. mărturisește într-un alt articol¹⁾ neputința descifrării imboldului ce-i mână pe creatori căutându-l într-o impotetică – dar inexistentă – influență calculatoristă)

care nu doresc decât exprimarea a cât mai multe idei cu minimum de mijloace, ceea ce duce la apariția unor **hipertexte arhivate**²⁾. creatorul termenului are dreptate când spune că important este timpul pe

care un text te obligă să i-l achorzi (puțin contează dimensiunea “fizică”: dacă un autor reușește într-o pagină să concentreze ceea ce altul spune în două sute, iar ție îți trebuie același timp pentru parcurgerea oricăruia dintre cele două texte care-i mai bun dintre ele?)

acest lucru are drept consecințe imediate:

a) modificarea raporturilor “tradiționale” dintre scriitor-cititor;

b) inversarea polarităților, scriitorul nu are nevoie de cititor pentru a fi înțeles, ci pentru a obține o reacție; simplul răspuns este suficient pentru a justifica existența unei opere;

c) “re-venirea” (vai! ce-mi plac cuvintele compuse cu re și în) la niște bune obiceiuri străvechi (f. rare astăzi) când cititorii obișnuiau să re-gândească în timpul lecturii textului respectiv.

//apropro de compactare: există niște nuvele ale lui beckett de numai șapte pa-gini, iar romanul lui are doar două//

— crearea unui spațiu imaginativ comun propriu ca expresie a interacțiunilor și interdependențelor dintre imaginariile personale, de fapt este rezultanta (neso-cotită ca o medie) a intersectării lumilor personale în ceea ce reprezintă zone ale arhetipului.

(dacă ne mai raportăm și la piaget, chestiunea devine al dracu’ de complicată)

rezultând o decongestionare a termenu-lui, o denudare a “ideii primordiale” (jung) care imprimă experienței forma sa determi-nantă.

//ideea este aletheia// lat. veritas// idea = ceea ce se vede în realitate sau în imagi-narul personal//

— destructurarea realității ce duce la dereglarea ordinii firești a lucrurilor, perceperea lor dereglată prin dereglarea sistematică a simțurilor și negarea categorică, agresivă a ordinii intrinseci a naturii ca mod de existență distinct și similar în drepturi cu oricare alt fel de a fi pe lume; substituirea elementului organizatoric al firii (physis) cu voința personală, arbitrară și anarhică; provocatorism exacerbat pentru atacarea diferitelor tabuuri.

a) lumea trebuie să apară stranie, într-o optică astigmatică, cu legăturile cauzale distruse sau modificate; rezultând aspectul demential al unui mozaic incompatibil ce generează dezorientare, incoerență,

(căutată și cu o coerență internă ireproșabilă d.p.d.v. al referențialului propriu și nu al celui general acceptat)

juxtapunere aberantă (la prima vedere, d.p.d.v. al “normalului”) a elementelor constitutive.

b) re-venire la interpretarea mimesisului cnf. anticilor, deci nu ca re-prezentare

(noțiunea de reprezentare conține ideea de re-formulare. re-prezentarea sugerează ceva al re-luării sensului, comentariului, interpretării, re-prezentarea face referință la un model original care ar trebui să conțină integralitatea sensului, a unei substanțe primare. în reprezentare există o trimitere la ceea ce a fost prezentat și care se încearcă să fie re-prezentat. există de asemenea noțiunea prezenței: re-prezentarea este un fel de prezență “slăbită”)

ci ca ficțiune, deci neconstrânsă de nici una dintre regulile realității, chiar dacă se păstrează căutarea obținerii “efectului de real”.

//scopul teatrului (prin extensie al artelor n.a.) dintru începuturi și până acum

a fost și este să-i țină lumii oglinda în față, ca să zic așa; să-i arate virtuții adevăratele ei trăsături, lucrului de scârbă propriul său chip, și vremurilor și mulțimilor înfățișarea și tiparul lor// william shakespeare// hamlet//a)

— demitificarea procesului creator și a statutului auctorial prin chiar ocultarea lor;

a) utilizarea “noilor scriituri”

(cnf. derrida după care scriitura este o activitate originală ce nu presupune un “dincolo” al unei “parole”)

ca exponente ale noii etape (de contestare a societății burgheze) pe care o parcurge societatea umană,

(e de remarcat omologia – făcută de barthes, iar apoi de grupul tel quel – între scriitura de tip oral, reprezentativ și societatea de tip burghez)

contestare rezultată în planul textului de chiar modul de structurare a scriiturii însăși; polemica ducându-se între o scriitură de tip oral (reprezentativ) și una de tip scriptural (productiv) și fiind izomorfă contestării din planul social.

b) considerarea și evaluarea textului potrivit tuturor conexiunilor sale interne și externe;

(arhitextualitatea = “acea relație de includere care unește fiecare text cu diversele tipuri de limbaj de care aparține”, adică genurile și “determinările lor...: tematice, modale, formale”, sau “relația dintre text și arhitextul său” dintre opera particulară și tipul sau modelul oarecum ideal, teoretic al textului ca realitate literară)

//intertextualitate = prezența unui text în altul prin citat, aluzie, pastişă etc.// paratextualitate = reunirea “tipurilor de semnale accesorii”: titlul, subtitlul, prefața, notele//

metatextualitatea = domeniul comentariului, al relației critice// hipertextualitatea = "literatura de gradul al doilea", texte derivate din texte preexistente// arhitextualitatea = participă la spațiul transtextualității sau transcendenței textuale; "tipul cel mai abstract și mai implicit", acoperind "percepția generică" a unui text, "ansamblul de categorii generale, sau transcendente – tipuri de limbaj, moduri de enunțare, genuri literare etc. – de care aparține fiecare text singular"/b)

— opera nu vizează ca reușită dreptul de a se situa într-un perimetru determinat de valori, ci reușita constă în mod fundamental în a face problematic acest perimetru trecând dincolo (măcar pe moment) de frontierele lui. unul dintre criteriile de evaluare: capacitatea operei de a-și pune în discuție propriul statut, deci cu cât controversabilitatea ei crește, cu atât crește valoarea ei

//fapte specifice legate de moartea artei în sensul unei explozii a esteticului ce se realizează și în aceste forme de autoironizare a însăși operației artistice"/g. vattimo/c)

Și cu citatele următoare închei pentru că v-am plictisit de-ajuns:

//ambiguitatea semnului implică faptul că el poate fi în același timp străbătut ca un geam, urmărindu-se prin el lucrul semnificat, sau că te poți întoarce spre realitatea lui, privindu-l ca pe un obiect"/j. p. sartre/d)

//plăcerea estetică nu se definește atât ca ceea ce subiectul simte pentru obiect, cât ca acea plăcere care derivă din constatarea

propriei apartenențe la un grup care are în comun capacitatea de a aprecia frumosul"/i. kant/e)

p.s. pentru că **post-modernism** semnifică despărțirea de modernitate, dorința susținerii legilor ei de dezvoltare, depășirea ei critică în direcția unei noi **fondări**, propun un nou termen în locul celui care după ce l-am utilizat a generat atâtea polemici legate de criteriul con-generar, deci în loc de **nouăzeciști** sau **generația '90** propun să ne denumim **post-optzeciști**.

1) "michael haulică și grupul punk" – jsf 108

2) mihai samoilă: "hipertextul arhivat" – alternativ 1

a) dedicat lui mihaile grădescu pentru tentativele repetate de a diseca generația '90;

b) dedicat lui george ceaușu pentru a-și îmbogăți prelegerile de estetică la "atlantykron '95";

c) dedicat lui doru pruteanu pentru tendințele necrofile clamate în ultimele lui articole;

d) dedicat lui cristian tudor popescu pentru ambiguitatea de care dă dovadă în modul de abordare al sefeului;

e) dedicat lui voicu bugariu pentru că plăcerea esteticului l-a oprit să-și ducă la capăt despărțirea definitivă de sefe.

NOTA REDACȚIEI

Textul de mai sus s-a publicat respectând întocmai manuscrisul, inclusiv ortografia autorului.

RADU HARAGA

Tendințe noi în SF-ul românesc

Este aproape un truism să spui că SF-ul reprezintă o continuă inovație (și) în domeniul literar, iar din acest punct de vedere titlul sună ca o "neverending story"... Și totuși, în ultima perioadă se observă, într-adevăr, o translație spre noi forme de exprimare și asta cu o viteză extraordinară. Voi încerca să demonstrez în continuare că, la ora actuală, suntem confrunțați cu nu mai puțin de trei curente care se intersectează și se fecundează reciproc. E vorba de neoclasicism, post-postmodernism și mitologic.

Vă va mira, probabil, eticheta de neoclasicism aplicată SF-ului actual. Ei bine, citiți-l pe Liviu Radu, luați-l apoi pe Mihai Grănescu, treceți un pic prin Michael Hăulică și veți vedea că barocul e în floare. Un stil sobru, fără înflorituri, fraze totuși cizelate, figuri de stil presărate discret, iată cum arată o povestire care i-ar tenta din plin pe cei de la Jurnalul SF. Ca să nu mai vorbesc de "Cărțile paralele" ale lui Mihai Victor Stoica, unde morala finală e pe gustul unui Balzac sau al unui erudit precum Voltaire (deși n-aș paria că ar fi copleșit de ea). Excentricitatea unor asemenea texte, o excentricitate ostentativă asociată noului val postmodernist, e pusă în evidență de o nuanță întunecată: universuri decadente, o tristețe subtilă răzbătând treptat spre ciuitor. Este, desigur, una din crucile actuale ale

SF-ului să tindă în acest mod spre obsedan-tul mainstream contemporan și să se atașeze barocului. Vin la rând, de asemenea, contribuțiile ciberpunk-ului, ale lumii în care trăim (vezi ex-Jugoslavia, Israelul etc. etc. etc.) și, nu în ultimul rând, aceea a cititorului modern, sătul de supereroi care îi omoară pe extraterestri ca pe muște. Vă mai amintiți fraza lui David Brin despre "Fundatia" lui Asimov și Kansas-urile în care acesta transforma orice planetă?

Invenția verbală pare a fi, momentan, depășită. Locul ei e luat de o tot mai deasă cantonare în mitologic, consecință probabilă a eliadismului la umbra căruia au crescut mulți scriitori din generația actuală. Texte precum "Cântecul Nibelungilor" (Mihai Grănescu) sau "Sinod ecumenic" (Ana-Veronica Mircea) amintesc de ecourile prezentărilor deja celebre ale lui Culianu din "Dicționarul religiilor". O acută senzație de straniu și familiar te cuprinde când lecturezi, de exemplu, "Apocrifa Maria" (același eternal M. Grănescu), ori deja clasică (cel puțin așa afirmă Michael Hăulică) "Realitatea pan-vală". Cu toate acestea, tentația religiei începe să se sublimeze deja, rămânând la un nivel al infrastructurii textuale de unde își poate reliefa adevărata valoare semiotică. Se remarcă studiile despre mitologic și fabulos ale lui Mihai Grănescu (publicate în JSF) sau, mai nou, orientarea pro-Tolkien a JSF-ului ("Dacă voi nu îl vreți, noi îl vrem!"). Nu e întâmplătoare nici noua titulatură a JSF-ului, de săptămânal SF, horror și fantasy, ultimul gen înscriindu-se cu claritate pe linia creării de mituri.

Poate cea mai obscură îi va părea cititorului remarcă de post-postmodernism. Conform dicționarului Larousse (care oferă cea mai potrivită definiție), postmodernismul desemnează o orientare de gust

proprie ultimului sfert al secolului XX, caracterizat printr-o anume libertate formală, prin eclecticism, fantezie, rupând, de asemenea, legătura cu rigoarea severă a stilului modern (traducerea îmi aparține). Impresia generală este că asistăm tocmai la o îmbinare între libertatea totală a temei, a imaginației în general, cu o perfecționare continuă a modului de a scrie. Nu degeaba scriitorii din vârful topului se schimbă de la un an la altul. Calitatea textelor pare să crească exponențial, o dovadă în plus că SF-ul a spart de multă vreme granițele "veșnicilor adolescenți" și a pătruns în medii intelectuale superioare. Tinerii sunt tot mai nemulțumiți de ce se publică; ei vor texte mai bune, mai "literare", care să le

ofere, într-adevăr, noi orizonturi. E ceea ce se încearcă în principal la ora actuală: crearea unei generații de scriitori care să reușească, prin calitatea textelor lor, să surclaseze atât de doritul mainstream.

Aproape sigur că, în România anului 2000 (chiar dacă vă sună a clișeu), scriitorii de Sf îi vor depăși cu mult prin număr și, mai ales, prin performanțe literare pe cei de mainstream. Nu voi aduce decât un singur argument: priviți nenumăratele concursuri și extraordinara selecție care se face la publicare. Luați un număr de acum un an al JSF și comparați textele românești cu cele din ultimele numere ale aceleiași reviste.

Vă veți îngrozi de diferențele dintre ele.

Desen de Walter Riess

GEORGE R.R. MARTIN

Un cântec pentru Lya

Premiul Hugo,
1975

Dumnezeu este antropomorf? Reprezintă dragostea unica trăsătură ce ne face cu adevărat oameni? George R.R. Martin (n. 1948) - o prezență de acum familiară cititorilor Almanahului Anticipația - a obținut răvnitul premiu Hugo în 1975, încercând să răspundă acestor (și altor multe) întrebări.

O rașele shkeenilor sunt vechi, cu mult mai vechi decât cele ale oamenilor, iar metropola mare și ruginie ce se ridică în mijlocul ținutului deluros sfânt s-a dovedit a fi cea mai veche. Orașul shkeean nu are nume. Nu este necesar. Deși au construit sute și mii de orașe și târguri, cel de pe dealuri nu avea rival. Era cel mai impunător, atât ca suprafață, cât și ca populație și se înălța singuratic printre colinele sfinte. Pentru ei era Roma, Mecca, Ierusalimul, toate laolaltă. Era *adevăratul* Oraș și toți shkeenii veneau în el în cele din urmă, în zilele premergătoare Reunirii.

Orașul acela fusese bătrân înainte ca Roma să cadă, fusese uriaș și cuprinzător pe când Babilonul era doar un vis. Vârsta însă nu i se simțea. Ochiul omenesc vedea numai kilometri de domuri joase din cărămidă roșie; moviile de lut uscat ce acopereau ca o spuză colinele. Înăuntru erau întunecoase și aproape lipsite de aer, cu odăi mici și mobilă grosolană.

Nu era totuși o așezare sinistră. Zi după zi, căsuțele se ghemuiau pe dealurile pitice, fierbând sub un soare arzător ce zăcea ca un pepene galben pe cer; însă orașul fremăta de viață: mirosul bucatelor, râsete și vorbă, copii alergând, agitația și sudoarea cărămidarilor ce reparau domurile, clopotele Reuniților sunând pe străzi. Shkeenii formau un popor puternic și

exuberant, aproape copilăros. Cu siguranță, nimic despre ei nu le-ar fi dezvăluit vechimea uriașă sau înțelepciunea străveche. Aceasta este o rasă tânără, spuneau semnele, o cultură în etapa copilăriei.

Copilăria aceea durase însă peste paisprezece mii de ani.

Orașul oamenilor era adevăratul copil, având mai puțin de zece ani pământeni. Se ridica la marginea colinelor, între metropola shkeenilor și câmpiile colbuite și cafenii unde se construise portul spațial. În termeni omenești, reprezenta un oraș minunat: deschis și aerisit, plin de arcade grațioase, fântâni strălucitoare și bulevarde largi mărginite de copaci. Clădirile din metal, plastic colorat și lemn nativ, erau în majoritate scunde, respectând arhitectura shkeeană. Cel puțin majoritatea... Turnul Administrației constituia excepția: un ac lustruit din oțel albastru ce spinteca cerul de cristal.

Îl zăreai din orice direcție, de la depărtări de kilometri. Lyanna îl văzu chiar înainte de asolizare și l-am putut admira din văzduh. Poate că zgârie-norii uriași ai Vechiului Pământ, sau de pe Baldur erau mai înalți, iar păienjenișul fantastic al orașelor de pe Arachne părea mai fascinant... dar Turnul acela zvelt și azuriu se ridica impunător, fără rival în domnia lui singuratică deasupra colinelor sfinte.

Portul spațial se găsea în umbra lui, la o dis-

tanță ușor de parcurs pe jos. Oricum, eram așteptați. Când am debarcat, un aerocar scund și stacojiu bâzâla la capătul rampei, cu șoferul stând alături. Alături se afla Dino Valcarenghi, rezemat de ușă și vorbind cu un adjunct.

Valcarenghi era administratorul planetar, bălățul-minune al sectorului. Tânăr, desigur, dar știam asta. Scund, arătos, oacheș, cu părul negru îngămădit în cârlionți pe frunte și un zâmbet cuceritor.

Ne surâse când am coborât rampa și întinse mâna:

— Bună, începu el. Mă bucur să vă văd.

Nu pierdea timpul cu introduceri formale. Știa cine eram, noi știam cine era el, iar Valcarenghi nu ținea la formalisme..

Lyanna îi întinse ușor mâna și-l privi în stilul vampir: ochii mari și întunecați larg deschiși, buzele subțiri ridicate într-un surâs slab. Este o fată micuță și delicată, cu părul scurt, castaniu și chip de copil. Atunci când vrea, poate arăta foarte fragilă, lipsită de ajutor. Îi zăpăcește însă pe toți cu privirea asta. Dacă oamenii ar știi că Lyanna este o telepată, ar crede că ea le scormonește secretele cele mai intime. De fapt, îi păcălește. Atunci când Lyanna îi citește *intr-adevăr*, întregul ei trup se încordează și aproape că o poți vedea tremurând. Iar ochii mari, absorbitori de suflet, devin înguști, duri și maiți.

Puțini cunosc totuși adevărul, așa încât se foiesc sub privirea de vampir, se uită în altă parte și se grăbesc să-l dea drumul la mână. Nu însă și Valcarenghi. El zâmbi, îi răspunse căutăturii, apoi se deplasă spre mine.

Îi citeam când l-am dat mâna — așa cum fac de altfel întotdeauna. Presupun că e un obicei prost, căci trimite o posibilă prietenie într-un mormânt timpuriu. Talentul meu nu-l egalează pe al Lyei. Nu este nici atât de căutat. Eu citesc emoțiile. Am perceput cordialitatea lui Valcarenghi puternică și nefalsificată. Neascunzând nimic înapoi ei, sau cel puțin nimic destul de apropiat de suprafață ca să-l pot prinde.

Am dat apoi mâna cu adjunctul, un păsărilă blond de vârstă mijlocie, pe nume Nelson Gourlay. În cele din urmă, Valcarenghi ne sui pe toți în aerocar și am decolat.

— Presupun că sunteți obosiți, rosti el, așa încât amânăm turul orașului și o luăm direct spre Turn. Nelse o să vă arate camerele, apoi poate veniți să bem un pahar și să discutăm. Ați citit materialele trimise?

— Da, am răspuns și Lyanna încuviință. Sunt

lucruri interesante, însă nu știu exact ce putem face noi.

— Ajungem și acolo, făcu Valcarenghi. Ar trebui să vă las să admirați peisajul.

Arată spre fereastră, zâmbi și tăcu.

Ca atare, am admirat peisajul, atât cât am putut în cele cinci minute cât a durat drumul până la Turn. Aerocarul zbura deasupra străzii principale, la nivelul copacilor, stărnind un curent ce biciuia crenguțele în urma noastră. În vehicul era răcoare și întuneric, dar afară soarele shkeean se apropia de amlază și puteai vedea valurile de căldură tremurând deasupra pavajului. Traficul era foarte slab și am presupus că oamenii se adăposteau înăuntru, în jurul aparatelor de condiționare a aerului.

Ne-am oprit lângă intrarea principală a Turnului și am traversat un hol uriaș și strălucitor. Valcarenghi ne-a părăsit ca să vorbească cu niște subalterni. Gourlay ne-a condus la unul din lifuri și am urcat cincizeci de etaje. Am trecut apoi pe lângă o secretară într-un alt ascensor, particular, care ne-a dus și mai sus.

Camerele noastre erau superbe, cu covoare de un verde răcoros și lambriuri din lemn. Aveam o bibliotecă completă, în majoritate clasici pământeni, legați în sintepiele, cu câteva romane de pe Baldur, planeta noastră. Cineva se interesase ce gusturi aveam. Unul din pereții dormitorului era din sticlă colorată, oferind o vedere panoramică a orașului ce se întindea hăt sub noi; avea de asemenea un panou de control ce îi putea opacea pentru somn.

Gourlay ne arătă totul, conștient că un hotelier L-am citit lute, însă n-am descoperit ranchiună. Era nervos, doar puținel. Există acolo o afecțiune sinceră pentru cineva. Pentru noi? Pentru Valcarenghi?

Lyanna s-a așezat pe unul din cele două paturi identice.

— Ne aduce cineva bagajele? a întrebat ea.

— Va avea cineva grijă, încuvință Gourlay. Orice doriți, cereți.

— Nu-ți fie teamă, așa vom face. M-am trântit pe celălalt pat și i-am arătat adjunctului un scaun: De câtă vreme ești aici?

— De șase ani, răspunse el, acceptând recunoscător scaunul. Sunt unul dintre veterani. Am lucrat până acum sub patru administratori. Dino, înaltea lui, Stuart și mai înainte Gustaffson. Ba chiar am prins și câteva luni sub Rockwood.

Lyanna se ridică, încrucișă picioarele turcește și se aplecă înainte:

— De fapt, doar atât a durat Rockwood, nu?

— Exact. Nu-l plăcea planeta și a obținut un transfer rapid ca vice-administrator în altă parte. Să vă spun drept, nu mi-a păsat prea mult. Era un tip nervos, dădea mereu ordine ca să arate cine-l șeful.

— Dar Valcarenghi? m-am interesat eu.

Gourlay zâmbi cu o gură imensă.

— Dino? Dino e O.K. - cel mai bun dintre toți. E bun și știe asta. A venit numai de două luni, dar a făcut multe, inclusiv o droaie de amici. Îi tratează pe toți ca pe niște prieteni, le spune pe numele mic, chestii de-astea...

Îl citeam și am găsit sinceritate. Asta însemna că afecțiunea aceea era îndreptată spre Valcarenghi. Credea ceea ce spunea.

Aveam mai multe întrebări, dar n-am apucat să le pun. Gourlay se ridică brusc:

— De fapt, n-ar fi trebuit să mai stau, făcu el. Vreți să vă odihniți, așa-i? Peste vreo două ore, veniți sus și atunci o să discutăm despre toate. Șiți unde-i liftul?

Am încuvîlîțat și adjunctul a ieșit. M-am întors spre Lyanna:

— Ce părere ai?

Se întinse pe spate și admira tavanul.

— Nu știu, răspunse. Nu l-am citit. Mă întreb de ce au avut atîtia administratori. Și de ce ne-au vrut pe noi?

— Suntem Talentați, am zâmbit.

Da, da, cu literă majusculă. Lyanna și cu mine am fost testați și înregistrați ca talente psi și o putem dovedi cu licențe.

— Ahă, făcu ea întorcându-se pe o parte și zâmbindu-mi. Nu era însă surâsul de vampir, ci cel sexy, de fetiță dulce.

— Valcarenghi vrea să ne odihnim, i-am atras atenția. Ar fi o idee bună.

— Perfect, însă trebuie să facem ceva cu paturile astea.

— Să le alipim.

Ea zâmbi din nou. Le-am împins, unul lângă celălalt.

Am izbutit să și dormim puțin. Totuși...

Când ne-am trezit, bagajele erau afară, lângă ușă. Ne-am schimbat hainele cu altele curate, dar obișnuite, contând pe binecunoscuta lipsă de pompă a lui Valcarenghi. Liftul ne-a dus până în vârful Turnului.

Cabinetul administratorului planetar nu semăna deloc cu ceea ce ar fi trebuit să fie. Nu exista vreun birou sau alte lucruri de astea. În odale exista un bar, niște covore albastre și groase în care te afundai până la gleznă și șase-șapte scaune. Camera era luminoasă și aerisită, cu Shkea întinzându-se la picioarele

noastre, dincolo de vitraliile celor patru pereți.

Valcarenghi și Gourlay ne așteptau și administratorul însuși ne întinse câte un pahar. N-am recunoscut băutura, însă era rece, aromată și puțin acidulată. Am sorbit-o cu plăcere. Nu știu de ce, simțeam nevoia unui sprîjin.

— Este un vin shkeean, zâmbi Valcarenghi, răspunzând unei întrebări neformulate. Are și un nume, dar nu-l pot încă pronunța. Mai dați-mi un răgaz. Sunt aici numai de două luni și limba e grea.

— Înveți shkeeană? întrebă Lya surprinsă.

Știam motivul mirării. Shkeeană e greu de pronunțat de către oameni, dar băștinașii au învățat terrana cu o ușurință deosebită. Majoritatea acceptau fericiti lucrul ăsta și, pur și simplu, uitau de dificultățile limbajului străin.

— Îmi dă o vedere asupra modului în care gîndesc el, explică bărbatul. Cel puțin, așa se spune în teorie, zâmbi el.

L-am citit din nou, deși era mai greu. Nu întotdeauna contactul fizic ascute percepțiile. N-am descifrat decât o emoție simplă aproape de suprafață - de data aceasta, mândrie. Combinată cu plăcere. Aceasta am pus-o pe seama vinului. Dedesubt, nimic.

— Oricum s-ar pronunța, îmi place, am comentat eu.

— Shkeenii produc o varietate largă de produse alimentare, interveni Gourlay. Multe le achiziționăm deja pentru export și permanent testăm altele. Plața trebuie să fie bună.

— Veți avea ocazia să gustați mai multe specialități autohtone chiar în seara asta, făcu Valcarenghi. Am aranjat un tur al orașului, cu o oprire sau două în Orașul shkeean. Avem o viață de noapte destul de interesantă pentru o așezare de această mărime.

— Sună interesant, am spus.

Lya zâmbea și ea. Turul orașului reprezenta o atenție deosebită. Majoritatea Normalilor se simt stingheriți în preajma Talentelor, așa încât ne zoresc să le facem ceea ce au nevoie, apoi scapă de noi la fel de repede. În nici un caz nu ne iau părtași la viața lor.

— Acum... problema, rosti administratorul, punând jos paharul și aplecându-se înainte în scaun. Ați citit despre cultul Reunirii?

— O religie shkeeană, interveni Lya.

— Singura religie shkeeană, o corectă Valcarenghi. Flecăre din ei este un credincios. Este o planetă fărăeretici.

— Am citit materialele pe care ni le-ați trimis, aprobă Lya.

— Și ce credeți?

Am ridicat din umeri.

— Sinistru... Primitiv... Dar nu mai rău decât alții despre care am citit. La urma urmelor, shkeenii nu sunt prea avansați. Chiar și pe Vechiul Pământ existau religii ce includeau sacrificiul uman.

Valcarenghi clătină din cap și privi spre Gourlay.

— Nu, n-ați înțeles. Interveni acesta lăsându-și și el paharul. Le-am studiat religia vreme de șase ani. Nu se aseamănă cu nimic din istorie. Nici o tangență cu Vechiul Pământ, nici gând!

În plus, Reunirea nu poate fi comparată cu sacrificiul uman. Ar fi o greșeală. Religiiile Vechiului Pământ sacrificau una sau două victime pentru a-și împlânzi zeii. Ucideau câțiva ca să câștige mila pentru câteva milioane. Victimele nu erau însă totdeauna de acord. La shkeenii nu se întâmplă la fel. Greeshka îi ia pe toți. Iar ei nu se împotrivesc. Se duc în peșteri, precum lemingii, ca să se lase mâncați de vii de paraziții ăia. Fiecare shkeen devine Membru la patruzeci de ani și merge la Reunirea Finală înainte de a împlini cincizeci.

— Da, am încuviințat eu, oarecum zăpăcit. Cred că pricep deosebirea. Și ce dacă? Asta-i problema? Bănuiesc că Reunirea reprezintă ceva neplăcut, dar e treaba shkeenilor. Religia lor nu-i mai rea decât canibalismul ritual al hranganilor, așa-i?

Valcarenghi își termină băutura și se ridică, pornind către bar. Umplându-și paharul, rosti pe un ton normal:

— Din câte știu, canibalismul hranganilor n-a convertit și oameni.

Lya privi surprinsă. Eu am tresărit și m-am holbat:

— Ce?

Bărbatul se întoarse la scaun, cu paharul în mână.

— Mai mulți oameni s-au convertit, alăturându-se Cultului Reunirii. Câteva zeci sunt deja Membri. Nici unul n-a ajuns încă la Reunirea totală, însă e doar o chestiune de timp.

Se așeză și privi către Gourlay. Adjunctul cel blond preluă firul explicațiilor:

— Prima convertire a fost acum vreo șapte ani. Cam cu un an înainte de a sosi eu aici - cu doi ani și jumătate după ce Shkea a fost descoperită și s-a construit orașul. Un tip pe nume Magly... Psiholog-psî, a lucrat îndeaproape cu shkeenii. Nimic apoi, vreme de

doi ani. Un altul în '08, mai mulți în anul următor. Numărul lor crește de atunci în permanență. În plus, a mai fost și o personalitate printre ei. Phil Gustaffson.

— Administratorul planetar? clipi Lya din ochi.

— Exact. Am avut mulți administratori. Gustaffson a venit după ce Rockwood nu putuse rezista. Era un moș solid și răgușit. Toți îl iubeau. Își pierduse nevasta și copiii în ultima numire, însă nu ți-ai fi putut da seama. Era mereu vesel și cu inima deschisă. În fine... a devenit interesat de religia shkeenilor și a început să vorbească cu ei. A discutat chiar și cu Magly, și cu alți convertiți. A mers apoi să vadă un Greeshka. Asta l-a cam zguduit pentru un timp. În cele din urmă și-a revenit și s-a întors la cercetările lui. Am lucrat cu el, dar n-am ghicit niciodată ce avea de gând. S-a convertit acum ceva mai mult de un an. A devenit deja Membru. Nimeni n-a mai fost acceptat atât de repede. Am auzit vorbindu-se în Orașul shkeean că s-ar putea să fie chiar admis la Reunirea Finală. Phil fusese administrator aici mai mult decât oricare altul. Oamenii îl plăceau și, când s-a dus, mulți prieteni i-au urmat exemplul. Numărul lor crește permanent.

— N-atinge încă un procent, interveni Valcarenghi. Nu pare mult, dar amintiți-vă ce înseamnă. Unu la sută din oamenii mei aleg o religie ce include un mod foarte neplăcut de sinucidere.

Lya privi de la el spre Gourlay și înapoi:

— De ce n-au fost raportate lucrurile astea?

— Ar fi trebuit raportate, răspunse Valcarenghi. Însă după Gustaffson a venit Stuart, căruia îi era frică de un scandal. Nu există nici o lege care să interzică oamenilor să adopte o religie străină, așa că Stuart a definit-o ca pe o nonproblemă. A comunicat în mod obișnuit rata de convertire și nimeni de mai sus nu s-a deranjat să facă corelația și să-și amintească la ce se converteau acești oameni.

Mi-am terminat băutura și am pus paharul jos.

— Continuă, m-am adresat administratorului.

— Eu definesc situația ca pe o problemă, a reluat acesta. Nu-mi pasă câți oameni sunt amestecați, ci mă alarmează ideea că ființe omenești permit lui Greeshka să le consume. Am format o echipă de psihologi, dar n-au ajuns la nici un răspuns. Aveam nevoie de Talente. Vreau ca voi doi să aflați de ce oamenii ăștia se convertesc. Atunci voi fi în stare să mă ocup de situație.

Chestiunea era stranie, dar misiunea noastră părea suficient de clară. L-am citit pe Valcarenghi, ca să fiu sigur. Sentimentele lui erau ceva mai complexe acum, dar nu cu mult. În primul rând, siguranță: era convins că noi vom putea rezolva problema. Există o îngrijorare sinceră, dar nu teamă și nici măcar un grăunte de disperare. Din nou, n-am putut prinde altceva mai profund. Își ținea bine ascunse griile, dacă le avea.

Am privit spre Lyanna. Stătea rigidă în scaun, cu degetele încleștate în jurul paharului. Citea. Apoi se destinsese, se uită la mine și încuviință.

— Bine, am rostit eu. Cred că o putem face.

— Nu m-am îndoit nici o clipă de asta, zâmbi Valcarenghi. Problema era numai dacă veți fi de acord. Pentru seara asta însă, ajunge cu discuțiile. V-am promis o noapte în oraș și întotdeauna încerc să mă țin de promisiuni. Ne întâlnim peste o jumătate de oră în holul de la intrare.

Întorși în cameră, Lyă și cu mine ne-am schimbat în ceva mai formal. Eu am ales o unică bleumarin-închis cu pantaloni albi și o eșarfă de aceeași culoare. Nu era ultimul răcnut, dar speram ca Shkea să fie cu câteva luni în urma model. Lyă s-a strecurat într-un veșmânt strâmt, alb mătăsoș cu o rețea de dungii albastre, fine ce pluteau în jurul ei în desene senzuale, în conformitate cu căldura trupului. Linile erau efectiv lascive, accentuându-i silueta subțire. O pelerină vineție completa vestimentația.

— E interesant Valcarenghi, rosti ea încheindu-se.

— Da? Mă chinuiam cu tunică, ce refuza să se încheie. Ai prins ceva când l-ai citit?

— Nu.

Termină și se admiră în oglindă. Apoi se învârti spre mine, pelerina rotindu-se în jurul ei.

— Asta-l. Gândește ceea ce spunea. Ah, bineînțeles, variații în privința exprimării, totuși nimic important. Mintea îi era la ceea ce discutăm, iar înapoi exista doar un zid. N-am prins nici unul din secretele lui adânci și întunecate, zâmbi ea.

— Of, am făcut eu, învingând fermoarul. Oricum, mai ai o șansă la noapte.

— Pe dracu', se strâmbă Lyanna. Nu-i citesc pe oameni în timpul meu liber. Nu-i cinstiți. În plus, e obositor. Aș vrea să pot prinde gândurile pe cât de ușor citești tu emoțiile.

— E prețul Talentului, i-am răspuns. Ești

mai Talentată și plătești mai scump.

Am scotocit prin bagaje după o pelerină, dar n-am găsit nimic care să se potrivească, așa încât am renunțat.

— Nici eu n-am citit cine știe ce la Valcarenghi. La fel de multe ai fi putut spune urmărindu-i trăsăturile. Trebuie să fie o minte extrem de disciplinată. Îl iert însă. Are un vin minunat.

— Exact, încuviință Lyă. Mi-a făcut bine. Am scăpat de durerea de cap cu care mă sculasem.

— Pesemne datorită altitudinii, am sugerat eu.

Holul era pustiu, dar Valcarenghi nu ne-a făcut să-l așteptăm. De data aceasta își conducea propriul aerocar, un model negru și cam zgâriat, care părea că-l servise de multă vreme. Gourlay nu era un tip monden, însă Valcarenghi avea o însoțitoare, o roșcată extraordinară pe care o chema Laurie Blackburn. Era mai tânără decât administrator, la vreo douăzeci și ceva de ani, pe cât îmi puteam da seama.

Când am plecat, soarele apunea. În depărtare, orizontul alcătuia o tapiserie extraordinară în roșu și portocaliu iar dinspre câmpii sufla o adiere răcoroasă. Valcarenghi închisese aerul condiționat, deschizând ferestrele și puteam privi orașul întunecându-se în amurg.

Am cinat la un restaurant elegant, cu decor baldurian — presupun pentru a ne face să ne simțim cât mai confortabil. Mâncarea însă era extrem de cosmopolită. Mirodeniile, ierburile, stilul de gătit erau de pe Baldur, iar carnea și legumele autohtone. Rezulta o combinație extrem de interesantă. Valcarenghi a comandat pentru toți patru și am ajuns să gustăm din vreo duzină de feluri diferite. Favoritul meu a fost o pasăre shkeeană, gătită în sos picant. Pasărea era mititică, dar avea un gust extraordinar. În timpul cinei, un clondir de Veltoar de pe Baidur și un Burgundy adevărat de pe Vechiul Pământ.

Discuția s-a înfiripat rapid. Valcarenghi era un povestitor înnăscut și un ascultător la fel de bun. Desigur, în cele din urmă conversația a ajuns la Shkea și shkeeni. Laurie a adus vorba despre asta. Se găsea pe planetă de șase luni, lucrând pentru o diplomă în antropologia exteră. Încea să descopere motivul pentru care civilizația shkeeană rămăsese neschimbată de atâtea milenii.

— Știți, sunt mult mai bătrâni decât noi, ne-a spus ea. Au avut orașe înainte ca oamenii să folosească unelte. Ar fi fost normal ca niște călători spațiali shkeeni să descopere pământeni primitivi și nu invers, așa cum s-a întâmplat.

— Nu s-au elaborat ipoteze?

— Ba da, însă nici una din ele nu este universal acceptată. De exemplu, Cullen pomeneste de absența metalelor grele. Este un factor, dar poate constitui oare *întregul* răspuns? Von Hamrin pretinde că shkeenii n-au avut suficienți concurenți. Pe planetă n-au existat carnivore mari, așa că nimic n-a dus la apariția agresivității în rasă. A fost însă supus unui tir violent de critici. Shkea nu este chiar atât de idilică - în caz contrar, shkeenii n-ar fi atins niciodată nivelul actual. Apoi, ce este Greeshka, dacă nu un carnivor? Doar îi *mănâncă*.

— Tu ce părere ai? Întrebă Lia.

— Cred că-l ceva legat de religie, însă n-am terminat cercetările. Dino mă ajută să vorbesc cu oamenii și shkeenii sunt deschiși, totuși nu merge prea ușor.

Se opri brusc și o privi aspru pe Lia.

— În tot cazul, nu pentru mine. Cred că vouă n-o să vă fie atât de greu.

Mai auzisem asta. Adesea, Normalii consideră că Talentele dețin avantaje incorecte, ceea ce este de înțeles. Le avem. Laurie nu era însă ranchiunoasă. Rostise cuvintele într-un mod speculativ, nostalgic.

Valcarenghi se aplecă înainte și o cuprinse cu brațul.

— Hei, făcu el. Ajunge cu subiectul ăsta. Până mâine, Robb și Lia nu trebuie să se mai gândească la shkeenii.

Laurie îl privi și încercă să zâmbească.

— Bine, pronunță ea încet. M-am ambalat singură. Scuzați-mă.

— E-n regulă, am intervenit eu. Subiectul e foarte interesant. Lasă-ne o zi și voi fi la fel de entuziaști.

Lia încuviință și adăugă că Laurie avea să fie prima înștiințată de orice s-ar fi putut dovedi în sprijinul teoriei ei. Eu nu prea ascultam. Știu că nu-i politicos să-i citești pe Normali când ești cu ei în societate, dar sunt momente când nu pot rezista. Valcarenghi o cuprinsese pe Laurie cu brațul, atrăgând-o ușor spre el. Eram curios.

De aceea, am citit lute și cu vinovăție. Administratorul era extrem de bine dispus - presupun că un pic amețit - și se simțea sigur și protector. Stăpân pe situație. Laurie era mult mai complicată - nesiguranță, mânie înăbușită, o nuanță slabă de teamă... Și dragoste, confuză, totuși foarte puternică. Mă îndoiam că era pentru mine sau Lia. Îi iubea pe Valcarenghi.

Am căutat pe sub masă după mâna Lyei și l-am găsit genunchiul. L-am strâns ușor, iar ea m-a privit și mi-a surâs. Nu-i citea și asta era bine. Mă deranja că Laurie îl iubea pe Valca-

renghi, deși nu știam de ce și eram mulțumit că Lia nu-mi vedea grîile.

Am terminat ultima sticlă de vin și Valcarenghi s-a ocupat de nota de plată. Apoi s-a ridicat.

— Sus! anunță el. Noaptea abia a început și avem multe de făcut.

I-am dat drumul. Nu la holospectacole sau aite chestii de-astea, deși orașul avea destule săli. Următorul pe listă figura cazinoul. Jocurile de noroc erau legale pe Shkea și, oricum, Valcarenghi le-ar fi legalizat. Ne oferii fise, pe care le-am pierdut împreună cu Laurie. Lia n-avea dreptul să joace; Talentul ei era mult prea puternic. Valcarenghi câștigă mult - se pricepea foarte bine la mindspîn și era destul de bun și la jocurile tradiționale.

Am ajuns apoi la un bar. Alte băuturi, plus distracții locale mult mai reușite decât m-aș fi așteptat.

Când am ieșit, era în toiul nopții și am presupus că expediția se apropia de sfârșit. Valcarenghi însă ne-a surprins. Reveniți în mașină, a scotocit sub bord, a scos o cutie de stimulante și ne-a oferit fiecareia.

— Hei, am protestat eu. Tu ești șoferul. Mie la ce-mi trebuie astea? Abia am ajuns așa.

— Vreau să vă duc la un eveniment cultural cu adevărat shkeean, Robb, spuse el. Nu vreau să faceți comentarii nelalocul lor ori să vă luați la bătaie. Ia pilula.

Am înghițit-o și amețeala din cap începu să dispară. Valcarenghi decolase deja. M-am lăsat pe spate, mi-am pus brațul în jurul Lyei și ea își puse capul pe umărul meu.

— Unde mergem? am întrebat.

— În Orașul shkeean, răspunse el fără să întoarcă privirea, la Sala Mare. În noaptea asta este o Adunare și am presupus că veți fi interesați.

— Desigur, va fi în shkeeană, interveni Laurie, dar Dino vă poate traduce. Mai pricep și eu câte ceva și voi completa eventualele scăpări.

Lia părea excitată. Desigur, citisem despre Adunări, însă nu ne așteptam să vedem una în prima noastră zi pe Shkea. Adunările reprezentau un fel de ritual religios: o spovedanie publică pentru pelerinii ce urmau să fie admiși în rândurile Membrilor. Pelerinii coborau zlinic pe coline, însă Adunările se desfășurau doar de trei-patru ori pe an, când numărul viitorilor Membri era destul de mare.

Aerocarul luneca aproape fără zgomot prin orașul luminat feeric, trecând pe lângă arte-

zlene uriașe ce dansau în zeci de culori și printre arcade ce păreau făcute din foc lichid. Mai existau și alte aerocare și, în câteva rânduri, am zburat deasupra unor pletoni care traversau bulevardele largi ale orașului. Majoritatea populației era însă înăuntru, iar lumini și muzici se revărsau din majoritatea clădirilor.

Apoi, brusc, aspectul orașului începu să se schimbe. Solul deveni unduitor, coline se ridicau înaltea și apoi în urma noastră, iar luminile dispărură. Dedesubt, străzile se transformaseră în drumuri prăfuite din platră, iar domurile de sticlă și metal, realizate în stilul shkeean, lăsaseră loc bătrânilor lor frați din cărămidă. Orașul shkeean era mai liniștit decât omologul său uman; majoritatea caselor erau întunecate și tăcute.

Înălțea noastră apărură un acoperiș mai mare decât toate celelalte – aproape o colină, cu o ușă în arcadă și o serie de ferestre înguste. De aici răzbătea lumină și zgomot iar afară se aflau shkeeni.

Atunci mi-am dat seama că, deși mă aflam de aproape o zi pe Shkea, acum îi vedeam întâia dată pe băștinași. Nu-l distingeam foarte bine; era noapte și noi ne găseam în aerocar. Totuși îi vedeam. Erau mai scunzi decât oamenii – cel mai înalt avea un metru cincizeci –, cu ochi mari și brațe lungi. Atât puteam remarca de sus.

Valcarenghi asoliză lângă Sala Mare și am coborât cu toții. Shkeeni se adunau, venind din mai multe direcții, dar majoritatea intraseră deja. Ne-am alăturat celor ce pătrundeau și nimeni nu ne-a privit de două ori, cu excepția unui individ care l-a salutat pe Valcarenghi cu glas subțire și spart, spunându-i Dino. Administratorul avea până și aici prieteni.

Interiorul era uriaș, cu o platformă grosolană înconjurată de o mulțime imensă de shkeeni. Lumina provenea de la niște torțe, prinse în suporturi de pereți sau aflate pe stâlpi înalți în jurul platformei. Cineva vorbea, iar toți ochii aceia mari și bulbucăți priveau într-acolo. Noi patru eram singurii oameni din Sală.

Oratorul, iluminat puternic de făclii, era un shkeen gras, de vârstă mijlocie, care, în timp ce vorbea, își mișca brațele încet, aproape hipnotic. Discursul său se compunea dintr-o serie de fluierături, mormăituri și icnell, așa încât nu l-am ascultat cu atenție. Se afla mult prea departe ca să-l pot citi. M-am mulțumit să studiez înfățișarea lui și a celorlalți shkeeni de lângă noi. Cu toții erau spâni și aveau o piele portocalie, brăzdată de mil de riduri fine. Purtau veșminte

simple, dintr-o țesătură grosolană, multicoloră și-mi venea greu să deosebesc femelle de bărbați.

Valcarenghi se aplecă spre mine și șopti încetșor:

— Este un fermier. Povestește mulțimii cât de departe a venit și unele din greutățile vieții lui.

M-am uitat împrejur. Șoaptele administratorului erau singurele zgomote. Toți tăceau cu ochii proniți pe platformă, abia răsuflând.

— Spune că are patru frați, urmă Valcarenghi. Doi au mers la Reuniunea Finală, unul e Membru. Celălalt e mai tânăr decât el și acum este proprietarul fermei. Se încruntă: Nu-și va mai revedea niciodată ferma, însă asta îl face fericit.

— Recolte proaste? surâse Lya.

Ascultase alături de mine. Am privit-o dojenitor. Shkeenul continuă și Valcarenghi încercă să se țină după el.

— Acum își spune păcatele, toate lucrurile pe care le-a făcut și de care se rușinează, tainele cele mai ascunse din sufletul său. A fost rău de gură câteodată, este încrezut, odată l-a lovit pe fratele lui mai mic. Acum vorbește despre soția lui și celelalte femei pe care le-a cunoscut. A înșelat-o de multe ori, culcându-se cu altele. Pe când era bălat, a avut raporturi sexuale cu animale, pentru că se temea de femei. În ultimii ani a devenit impotent și fratele lui îi îndeplinea datoriile de soț.

Continuă întruna cu detalii incredibile, amănunte ce erau atât uluitoare, cât și înfricoșătoare. Nu evita nici o intimitate, nu lăsa nici un secret. Stăteam și ascultam șoaptele lui Valcarenghi, întâl șocat, apoi tot mai scârbit. Începusem să mă folesc. M-am întrebat pentru o clipă dacă cunosc vreun om măcar pe jumătate atât de bine cum îl știam acum pe acest shkeen gras. M-am gândit apoi dacă Lyanna, cu Talentul ei, știa pe cineva așa de bine. Era ca și cum vorbitorul dorea ca noi toți să-l reținem viața.

Mi se părea că vorbea de ore întregi, dar în cele din urmă se apropie de sfârșit.

— Acum se referă la Reuniune, zise Valcarenghi. Va deveni Membru și e bucuros, a așteptat atâta vreme. Nefericirea lui se va sfârși și nu va mai fi singur. În curând va umbla pe străzile orașului sacru și-și va cânta bucuria cu clopotele. Apoi, cu anii, va veni și Reuniunea Finală. Va fi împreună cu frații săi în viața de apoi.

— Nu, Dino, șopti Laurie. Nu mai folosi clișee omenești. A spus că el va fi frații săi.

Asta implică faptul că și ei vor fi el.

— Bine, Laurie, zâmbi Valcarenghi. Dacă spui tu...

Fermierul cel gras dispăruse de pe platformă. Mulțimea se fol și un altul îi luă locul: mai scund, extrem de zbârcit, cu o gaură mare în locul unui ochi. Începu să vorbească, la început potcnindu-se, apoi tot mai cursiv.

— E un cărămidar, a lucrat la multe domuri și trăiește în orașul sfânt. Și-a pierdut ochiul de mult, când a căzut de pe o schelă și l-a intrat un băț ascuțit în ochi. Durerea a fost îngrozitoare, însă peste un an s-a reîntors la muncă, n-a cerut Reunire prematură, a fost brav și mândru de curajul lui. E înșurat, dar n-are urmași, e necăjit din pricina asta, nu poate fi deschis cu nevestă-sa, nu sunt alăturați nici când sunt împreună și ea plânge nopțile, lucrul ăsta îl întristează, însă n-a rănit-o niciodată...

Continuă așa ore întregi. Începusem din nou să obosesc, dar m-am concentrat — era prea important. M-am lăsat prins în traducerea lui Valcarenghi și în povestea shkeenului cu un singur ochi. Nu peste mult timp, stăteam la fel de neclintit ca și străinul din jurul meu. În sală era cald și umezeală, iar tunica mi se îmbăcslise și se udase de transpirație, chiar de la ființele ce se înghesuiau în jur. Nu-mi mai dădeam însă seama de aceste amănunte.

Al doilea vorbitor încheie, ca și primul, cu un elogiu adus bucuriei de a fi Membru și de a se apropia de Reunirea Finală. Către sfârșit nici nu mai aveam nevoie de traducerea lui Valcarenghi — azeam fericlea din vocea shkeenului și o vedeam pe chipul ce-i tremura. Sau poate îl citeam, inconștient. Nu pot însă citi la asemenea distanță — doar dacă individul este extrem de emoționat.

Al treilea orator sul pe platformă și începu cu un glas mai puternic decât al celorlalți. Valcarenghi continua neobosit:

— De data asta e o femeie. A născut opt copii, are patru surori și trei frați, a muncit la câmp toată viața, a...

Brusc, discursul păru să atingă un vârf și femeia încheie cu câteva fluierături ascuțite și înalte, apoi amuți. Ca o singură persoană, mulțimea porni să răspundă prin alte fluierături. Un ecou straniu și muzical umplu Sala Mare și shkeenii din jurul nostru începură să se foiască și să fluiera. Femeia rămăsese într-o poziție frântă, dezarticulată.

Valcarenghi începu să traducă, dar se poticni. Laurie interveni, înainte ca el să-și găsească cuvintele.

— Le-a spus despre o tragedie, murmură ea. Ei fluieră pentru a-și arăta durerea și adeziunea la nenorocire.

— Da, azeiune, preluă administratorul firul traducerii. Pe când era tânără, fratele i s-a îmbolnăvit și era pe moarte. Părinții l-au spus fetei să-l ducă la colinele sfinte, căci ei nu puteau lăsa copiii mai mici. Ea însă, mergând neglijentă, a rupt roțile căruței și fratele a murit pe câmpie. A pierit fără Reunire. Ea se învînovățește.

Shkeena începuse din nou. Laurie ne traduse, aplecându-se către noi și șoptind încet:

— Spune din nou că fratele ei a murit. Greșeala este a ei, ea i-a împiedicat Reunirea, acum el e despărțit și singur, dus fără... fără...

— Viața de apoi, interveni Valcarenghi. Fără viața de apoi.

— Nu sunt sigură că-l corect, făcu Laurie. Conceptul este...

Valcarenghi îi făcu semn să tacă.

— Fii atentă, rosti el și începu să traducă.

Am ascultat povestea femeii, spusă în șoapta tot mai răgușită a lui Valcarenghi. Istoria ei era cea mai lungă și mai tristă din cele auzite. Când termină, altcineva urcă pe platformă. Administratorul puse însă o mână pe umărul meu și mă împinse spre leșre.

Aerul rece al nopții mă izbi ca o apă înghețată și mi-am dat seama că eram năclăit de transpirație. Valcarenghi se îndreptă grăbit către aerocar. Înapoia noastră, discursul continua și shkeenii nu dădeau semne de oboseală.

— Adunările în zile, uneori săptămâni, ne spuse Laurie. Shkeenii ascultă, mai mult sau mai puțin, în schimburi — încearcă să audă fiecare cuvânt, dar epuizarea îl doboară în cele din urmă și se retrag pentru o odihnă scurtă, apoi revin. Este o mare onoare să rezști o întreagă Adunare fără să dormi.

— O să încerc asta, cândva, zise Valcarenghi decolând. N-am rămas niciodată mai mult de câteva ore, însă cred că pot rezista dacă mă fortific cu stimulente. Vom ajunge la mai multă înțelegere între oameni și shkeenii, dacă participăm cu adevărat la ritualurile lor.

— Oho, am făcut eu. Poate că și Gustafson a gândit la fel.

— Da, răsese Valcarenghi, deși eu nu intenționez să particip chiar atât de deplin.

Întoarcerea a fost o tăcere obosită. Pierdusem noțiunea timpului, deși trupul insista că eram în apropierea zorilor. Ghemuită sub brațul meu, Lya părea stoarsă de vlagă și doar pe jumătate trează. Mă simțeam absolut la fel.

Am lăsat aerocarul în fața Turnului și am urcat cu liftul. Nu mai puteam gândi. Somnul a venit foarte, foarte repede.

Am visat. Un vis frumos, dar care a dispărut o dată cu sosirea luminii, golindu-mă și lăsându-mă cu impresia că sunt înșelat. După ce m-am trezit, am rămas întins, cu brațul în jurul Lyei și ochii pe tavan, încercând să-mi amintesc ce anume visasem. Zadarnic.

Mi-am dat seama că mă gândeam la Adunare, reluând-o în minte. În cele din urmă, m-am dat jos din pat. Opacizasem geamul, așa încât camera era cufundată în întineric. Am găsit însă repede tabloul de control și am lăsat să pătrundă câteva raze de lumină.

Lya bolborosi niște proteste somnoroase și se întoarse cu spatele. Am lăsat-o în dormitor și am trecut în bibliotecă, să caut o carte despre shkeeni - ceva mai amănunțit decât materialul care ne fusese trimis. N-am avut noroc. Biblioteca era profilată pe cărți recreative, nu științifice.

Am găsit un videoecran și am chemat cabinetul lui Valcarenghi. Mi-a răspuns Gourlay.

— Bună, m-a întâmpinat el. Dino a bănuț că o să ne cauți. În momentul de față este plecat. Participă la un contract comercial. Ai nevoie de ceva?

— Cărți, am rostit, încă adormit. Ceva despre shkeeni.

— Asta nu pot. Nu există. S-au scris o grămadă de lucrări, studii și monografii, dar nu și o carte în adevăratul sens al cuvântului. Eu voi scrie una, însă mai am de studiat. Cred că Dino m-a pus la dispoziția voastră tocmai din acest motiv.

— Aha...

— Ai vreo întrebare?

— M-am gândit, dar n-am găsit nimic.

— Nu tocmai, am ridicat din umeri. Vroiam un fundal general, poate ceva informații suplimentare despre Adunări.

— Putem discuta ceva mai târziu, spuse Gourlay. Dino s-a gândit că o să vă apucați chiar astăzi de treabă. Vă putem aduce oamenii la Turn sau, dacă vreți, vă ducem la el.

— O să leșim noi, am răspuns repede.

Să-l aduci pe oamenii pentru niște întrebări poate strica totul. Devin nervoși și asta acoperă celelalte emoții, pe care aș vrea să le citesc. În plus, se mai gândește la altele, așa încât și Lyanna are necazuri.

— Perfect, făcu adjunctul. Dino v-a pus un aerocar la dispoziție. Chela vă așteaptă la recepție. Mai sunt acolo și alte chel, pentru ca

să puteți veni la cabinet, direct, fără să mai apelați la secretare și la alte chestii de-astea.

— Mulțumesc, am închelat eu. Vorbim mai târziu.

Am închis videoecranul și m-am întors în dormitor.

Lya stătea în capul oaselor, cu pătura în jurul pieptului. M-am așezat lângă ea și am sărutat-o. A zâmbit, dar nu mi-a răspuns.

— Hei, am rostit, ce s-a întâmplat?

— Mă doare capul, s-a plâns ea.

Credeam că stimulentele te scapă de mahmureală.

— Așa afirmă teoria. La mine a lucrat destul de bine.

M-am dus la dulap și mi-am căutat niște haine.

— Ar trebui să avem ceva medicamente pe aici. Sunt sigur că Dino n-ar uita ceva atât de evident.

— Of... Mda. Aruncă-mi și mie ceva de-mbrăcat.

Am apucat o rochie și i-am azvârlit-o. Lya s-a ridicat, a luat-o și a intrat în baie.

— E mai bine acum, făcu ea. Al dreptate, n-a uitat medicamentele.

— E un tip meticulos.

— Așa cred, îmi zâmbi. Totuși, Laurie cunoaște limba mai bine. Am citit-o. Dino a făcut câteva greșeli de traducere astă-noapte.

Mă așteptam la așa ceva. Nu ca să-l discreditez pe Valcarenghi, dar oricum el avea un handicap de patru luni. Am încuviințat.

— Ai citit și altceva?

— Nu. Am încercat cu vorbitorii ăia, însă distanța era prea mare. Mă apucă de mână: Unde mergem astăzi?

— În Orașul shkeean, i-am răspuns. Să încercăm să găsim niște Membri. N-am remarcat nici unul la Adunare.

— Nu. Astea sunt pentru cei ce vor deveni Membri.

— Da. Să-i dăm drumul.

Am plecat. Ne-am oprit la etajul patru pentru un mic dejun la cofetăria Turnului, apoi am luat aerocarul la care ne-a condus un recepționar. Vehiculul era un model sport, cu patru locuri, de culoare verde, banal și neabătător la ochi.

N-am pătruns cu el în Orașul shkeean, gândindu-mă că vom intra mai bine în atmosfera locului dacă vom merge pe jos. Așa că, am coborât după primele coline.

Așezarea oamenilor părușe aproape goală, pe când Orașul shkeean era viu. Străzile din platră erau ticsite de băștinași, agitându-se pre-

ocupați înainte și înapoi, cărând poveri de cărămizi, coșuri cu fructe sau haine. Peste tot se vedeau copii, majoritatea dezbrăcați: mingi portocalii de energie ce alergau în jurul nostru în cercuri, fluierând, mormăind și zâmbind, trăgând de noi din când în când. Păreau diferiți față de adulți. Aveau câteva smocuri de păr roșu, iar pielea le era netedă și fără riduri. Doar ei ne dădeau vreo atenție. Adulții își vedeau de treburile și, uneori, ne zâmbeau prietenos. Evident, prezența oamenilor pe străzile Orașului lor nu reprezenta ceva neobișnuit.

Majoritatea traficului era pedestru, însă se mai vedeau și cărucioare mici din lemn. Animalele de tracțiune ale băștinașilor semănau cu niște câini mari și verzi, bolnavi. Erau înhămați câte doi la un cărucior și scheunau tot timpul cât trăgeau. Așa că, în mod natural, oamenii le spuneau scheunători. În plus, defecau cu regularitate. Lucrul acesta, adăugat mirosului alimentelor transportate în coșuri și chiar celui al shkeenilor, confera orașului un iz aparte.

Desigur, zgomotul era prezent, ca un atribut constant. Copii fluierând, shkeeni vorbind tare cu mormăilele, icnete și scârțâlele, scheunători scheunând, și cărucioare bocănind peste pietre. Lya și cu mine mergeam tăcuți, ținându-ne de mână, privind, ascultând, adormecând și... citind.

Mă deschisesem complet când intrasem în Oraș, lăsând totul să mă înunde; mergeam, receptiv însă fără a fi concentrat. Eram centrul unui sferă de emoții – sentimentele se repezeau spre mine când shkeenii se apropiau și se estompau pe măsură ce ei treceau mai departe, dându-mi permanent ocol prin copii. Înotam într-un ocean de impresii surprinzătoare.

Acestea mă uluiau prin familiaritatea lor. Citisem și în aite ocazii rase străine; uneori era greu, alteori ușor, însă niciodată plăcut. Hranganii aveau minți dezagreabile, pline de ură și fiere încât mă simțeam murdar când leșeam de acolo. Fyndilii au emoții atât de slabe că abia le pot citi. Damooshii sunt... cu totul diferiți. Îi citesc bine și detaliat, dar fără a putea numi sentimentele "citate".

Shkeenii însă... părea că mergeam pe o stradă de pe Baldur. Nu, stați puțin... mai degrabă pe una din Colonile Pierdute, unde o așezare umană a recăzut în barbarie, uitându-și originile. Acolo sentimentele omenești se

dezlănțuie, primare, puternice și adevărate dar mai puțin sofisticate decât pe Vechiul Pământ sau pe Baldur. Așa erau și shkeenii: primitivi poate, dar ușor de înțeles. Citeam bucurie și părere de rău, invidie, mânie, umor, amărăciune, dor, durere. Același amestec mental ce mă învăluie oriunde mă deschid.

Lya citea și ea. Îi simțeam mâna încordată. După un timp se relaxă. M-am întors spre ea și mi-a citit întrebarea din ochi.

— Sunt oameni, spuse ea. Sunt ca și noi.

— Pesemne evoluții paralele, am încuvințat. Shkea s-ar putea să fie un Pământ ceva mai bătrân, cu câteva diferențe nesemnificative. Al însă dreptate. Sunt mai apropiați de oameni decât orice altă rasă întâlnită în spațiu. Am reflectat o clipă: Oare acesta să fie răspunsul la întrebarea lui Dino? Dacă ei sunt ca noi, înseamnă că religia lor va fi mai abordabilă decât una într-adevăr străină.

— Nu, Rob, rosti Lya. Nu cred asta. E chiar pe dos. Dacă ei sunt ca noi, n-are sens să mergă atât de doritori la moarte. Înțelegi?

Avea dreptate, bineînțeles. În emoțiile pe care le citisem nu exista nimic sinucigaș, nimic

Instabil, nimic realmente anormal. Totuși, fiecare shkeen termina prin a merge la Reunirea Finală.

— Ar trebui să ne concentrăm asupra cuiva, am propus eu. Amestecul ăsta de gânduri n-o să ne ducă nicăieri.

Am privit în jur, căutând un subiect și atunci am auzit clopotele.

Răsunau undeva din stânga, aproape pierdute în vacarmul orașului. Am tras-o de mână pe Lya și am început să alergăm pe stradă, cotind mereu la stânga de îndată ce șirul de domuri ne permitea.

Dangătele continuau să se audă din față, iar noi alergam, traversând curtea cuiva și escaladând un garduleț viu. Apoi o altă curte, o groapă cu bălegar, aite domuri și, în sfârșit, o stradă. Acolo i-am găsit pe cei ce sunau clopotele.

Erau patru, toți Membri, târându-și prin praf robele dintr-o țesătură de un roșu intens, cu clopote mari din bronz în fiecare mână. Le sunau întruna, mișcându-și înainte și înapoi brațele lungi, umplând strada cu note ascuțite și pătrunzătoare. Toți patru erau vârstnici – lipsiți de păr și zbârciți cu un milion de riduri fine. Zâmbeau însă larg lar shkeenii mai tineri ce treceau pe acolo le răspundeau la zâmbete.

Pe capul lor se afla Greeshka.

Mă așteptasem să găsesc spectacolul hidos., dar n-a fost așa. Era puțin tulburător, însă numai pentru că știam ce înseamnă. Paraziții păreau niște stropi strălucitori de gelatină stacojie, varind în mările de la un neg puisând pe ceafa unui shkeen, la o pânză roșie și mișcătoare ce acoperea capul și umerii celui mai scund, aldoma unei glugi vii. Știam că Greeshka trăiau consumând substanțele nutritive din sângele shkeenilor.

Și, încet – oh, cât de încet –, consumându-și gazda.

Lya și cu mine ne-am oprit la câțiva metri de ei, privindu-i. Chipul ei era solemn și bănuiesc că și al meu arăta la fel. Toți ceilalți zâmbeau, iar dangătele clopotelor erau cântece de bucurie. Am strâns-o pe Lyanna de mână.

— Citește, i-am șoptit.

Am citit amândoi.

Eu: citesc clopotele. Nu sunetul clopotelor, nu, ci *sentimentele* clopotelor, *emoția* lor, bucuria intensă, ding-dang-dongul zgomotos, cântecul Membrilor, comuniunea și participarea tuturor. Citesc ceea ce simt Membrii scuturându-și clopotele, fericirea și anticiparea lor, extazul de a povesti celorlalți cât de mulțumiți sunt. Citesc iubire, sosind dinspre ei în valuri

uriaeșe și fierbinți, iubirea paslonată dintre bărbat și femeie, nu afecțiunea slabă și diluată a omului ce-și "iubește" semenii. Aceasta era adevărată, puternică și aproape că mă ardea, scăldându-mă și cuprinzându-mă. Se lubeau pe ei, lubeau toți shkeenii, lubeau pe Greeshka, se lubeau între ei și ne lubeau pe noi. Ne lubeau pe noi. Mă lubeau pe mine tot atât de fierbinte și sălbatic cum mă lubea Lya. Și lângă dragoste, citeam apartenență și participare. Ei patru erau separați, distincți, dar gândeau aproape ca unul singur, aparțineau lui Greeshka și erau toți împreună, legați, deși fiecare continua să rămână el însuși și nu-i putea citi pe ceilalți așa cum îi citeam eu pe ei.

Dar Lyanna? M-am retras de la ei, închizându-mă și am privit-o pe Lya. Era palidă, însă zâmbea.

— Sunt minunați, spuse ea cu o voce mică, moale și întrebătoare.

Cufundat în dragoste, îmi aminteam încă cât de mult o iubesc, cum unul făceam parte din celălalt.

— Ce... ce ai citit? am căutat să mă fac auzit peste clopote.

Ea clătină din cap, de parcă ar fi vrut să și-l limpezească.

— Ne iubesc, rosti în cele din urmă. Pesemne știi asta dar, oh, am simțit-o, ne iubesc într-adevăr. Și atât de profund... Sub dragostea asta este altă dragoste, și sub aceea alta și tot așa, la nesfârșit. Mințile lor sunt atât de adânci și atât de deschise... Nu cred că am citit vreodată un om atât de adânc. Totul e acolo, la lveală, viața lor, visele, emoțiile, amintirile și oh... doar am intrat, am dat o raită cu o privire, o citire. Cu oamenii e mult mai greu. Trebuie să lupt, să scormonesc și nici atunci nu ajung prea departe. Tu știi, Robb, tu știi! Oh, Robb!

Veni spre mine, se lipi de trupul meu și am strâns-o în brațe. Torontul de emoții ce mă inundase fusese pentru ea un uragan întreg. Talentul ei era mai larg și mai profund decât al meu și acum era zguduită. Am citit-o când mă cuprinsese și am citit iubire - o iubire uriașă - uimire și fericire, dar totodată teamă, o teamă nervoasă străbătând totul.

În jurul nostru, zgomotul se opri brusc. Unul câte unul, clopotele încetară să se mai legene și cei patru Membri rămaseră în tăcere pentru o clipă. Unul dintre shkeenii de lângă noi se îndreptă spre ei cu un coș uriaș, acoperit cu o pânză. Cel mai scund dintre Membri dădu pânza la o parte și aroma plăcintelor cu carne

se ridică pe stradă. Fiecare Membru luă câteva din coș și, nu peste multă vreme, mestecau fericiți, iar plăcintarul le zâmbea. O fetiță dezbrăcată fugi și le oferă un clondir de apă, pe care îl trecură de la unul la altul fără nici un comentariu.

— Ce se întâmplă? am întrebat-o pe Lya.

Apoi, chiar înainte de a-mi răspunde, mi-am amintit. Citisem în materialele trimise de Valcarenghi. Membrii nu lucrau. Vreme de patruzeci de ani-pământeni, trăiau și munciau, dar de la primul termen de Membru până la Reunirea Finală, urma numai veselie și muzică; rătăceau pe străzi, își sunau clopotele, vorbeau și cântau, iar alți shkeeni le dădeau de mâncat și de băut. Era o onoare să hrănești un Membru și cel care le oferise plăcintele radia de mulțumire.

— Lya, am șoptit, acum îi poți citi?

Ea încuviință, se îndepărtă de la pieptul meu și-i privi pe Membri, cu o privire încordată, care apoi se relaxă. Se uită la mine.

— E altfel, rosti ea intrigată.

— Cum?

Ridică nedumerită din umeri.

— Nu știu... Continuă să ne iubească, însă gândurile lor sunt, să zicem, mai omenești. Adică există nivele, știi doar, și e greu de scormonit, pentru că sunt lucruri ascunse, lucruri pe care și le ascund chiar și pentru ei. Nu sunt deschiși, așa cum au fost înainte. Se gândesc la mâncare și la gustul ei bun. O senzație extrem de puternică. Aproape că simțeam gustul plăcintelor. Dar nu-i la fel.

Am avut o inspirație.

— Câte minți sunt acolo?

— Patru, răspuse Lya. Legate cumva, presupun. Deși nu... Se opri, confuză, și clătină din cap: Adică, într-un fel, ei simt emoțiile celorlalți așa cum cred că faci tu. Nu însă gânduri, nici detalii. Eu îi puteam citi, însă ei nu se citesc unul pe altul. Fiecare este distinct. Când sunau clopotele, erau mai apropiați, dar întotdeauna au fost individualizați.

Mă simțeam ușor dezamăgit.

— Deci patru minți. Nu una singură...

— Mda. Patru.

— Și Greeshka?

Era cealaltă idee a mea. Dacă Greeshka aveau mintea lor...

— Nimic, răspuse Lya. Ca și când aș fi citit o plantă sau o stofă. Nici măcar "da-trăiesc".

Asta era deconcertant. Până și animalele inferioare au o conștiință vagă a vieții — ceea ce Talentele numesc "da-trăiesc" — de obicei o

scânteie slabă, simțită de un Talent major. Lya însă era un Talent major.

— Să le vorbim, am propus eu.

Ea încuviință și ne-am îndreptat spre locul unde Membrii mestecau plăcintele.

— Salut, am rostit eu stângaci, întrebându-mă cum să-i interpelez. Vorbiți cumva terrana?

Trei dintre ei mă priviră nedumeriți. Al patrulea însă, cel mititel, pe capul cărui Greeshka era ca o cortină roșie, încuviință:

— Da, spuse el cu voce subțire.

Ultasem ce vroiam să-l întreb, însă Lyanna îmi veni în ajutor.

— Îi cunoști pe Membrii care sunt oameni? întrebă ea.

— Toți Membrii sunt unul, zâmbi shkeenu.

— Ah, am făcut eu. Da, da, dar nu cunoști vreunul care arată ca noi? Adică, știi, înalt, cu păr și pielea roz sau cafenie?

Mă oprisem din nou, în mod stângaci, întrebându-mă cât de bine știa terrana bătrânul shkeen.

Capul său se clătină dintr-o parte în cealaltă.

— Membrii sunt cu toții diferiți, însă toți sunt unul, toți sunt profani. Necunoscătorii sunt ca tine. Vrei să devii Membru?

— Nu, mulțumesc, i-am răspuns. Unde pot găsi un om Membru?

Scutură iarăși din cap.

— Membrii cântă, sună și umblă prin Orașul sfânt.

Lya îl citise.

— Nu știe, îmi zise. Membrii rătăcesc, sunând din clopote. Nu există un traseu anume, nimeni nu ține vreo socoteală. E absolut întâmplător. Unii călătoresc împreună, alții singuri, iar grupuri noi se formează de câte ori se întâlnesc aite două mai mici.

— Va trebui să căutăm, am remarcat eu.

— Mâncăți, rosti shkeenu.

Scotoci în coș și scoase două plăcinte aburinde. Puse una în palma mea și alta în cea a Lyei.

L-am privit neîncrezător.

— Mulțumesc, i-am spus.

Am apucat-o pe Lya cu mâna liberă și am plecat împreună. Membrii zămbiră după noi și începură să sune din clopote, îndată ce am ajuns la jumătatea străzii.

Plăcinta îmi ardea degetele.

— S-o mâncăm? am întrebat-o pe Lya.

Ea mușcă din bucata ei.

— De ce nu? Am mâncat așa ceva și aseară la restaurant, nu? În plus, sunt convinsă

că Valcarenghi ne-ar fi prevenit dacă alimentele locale ar fi fost otrăvitoare.

Avea dreptate, așa încât, în timp ce mergeam, am înghițit o bucată din plăcintă. Era fierbinte, cu adevărat *fierbinte*, fără să semene deloc cu ceea ce consumasem cu o seară în urmă. Plăcintele acelea fuseseră auri, pufoase, aromate cu mirodenii de pe Baldur. Versiunea shkeeană era crocantă, iar carnea dinăuntru plină de grăsime și îmi ardea gura. Era gustoasă și-mi era foame, așa că n-a ținut prea mult.

— Ai mai citit altceva la el? am întrebat-o pe Lya între două mușcăături.

Ea înghiți și încuviință.

— Da. Era fericit, chiar mai mult decât ceilalți. E mai bătrân. E aproape de Reunirea Finală și e extrem de excitat.

Vorbea în stilul ei obișnuit; postefectele citirii Membrilor păreau să se fi estompat.

— De ce? am făcut eu. Va muri. De ce este atât de fericit?

— Mă tem că nu se gândea analizându-și senzațiile, ridică din umeri Lya.

Mi-am lins degetele de grăsime. Ne aflam la o intersecție; shkeenii treceau pe lângă noi din toate direcțiile și acum puteam auzi mai multe clopote, purtate de vânt.

— Alți Membri, am remarcat. Vrei să-i căutăm?

— Ce o să găsim? Ceva ce nu știm? Ne trebuie un Membru om.

— Poate că acolo va fi și vreun om.

— Hal mă privi Lya muștrător. Care sunt șansele?

— Bine, am aprobat. Se făcuse târziu. Atunci, mai bine ne întorcem. Măine dimineată pornim mai devreme. În plus, probabil că Dino ne așteaptă la masă.

De data aceasta, cina a fost servită în cabinetul lui Valcarenghi, unde fuseseră aduse câteva piese suplimentare de mobilier. Se dovedi că birourile administrației se aflau cu un etaj mai jos, însă el prefera să-și primească sus oaspeții unde puteau admira panorama spectaculoasă.

Eram cinci: eu și Lya, Valcarenghi și Laurie, plus Gourlay. Laurie preparase mâncarea, supravegheată de administrator. Am mâncat blitfecuri din animale de pe Vechiul Pământ crescute pe Shkea, plus o garnitură senzațională de legume, incluzând ciuperci de pe Vechiul Pământ, sâmburi de sol de pe Baldur și cornițe dulci shkeean. Lui Dino îi plăcea să experimenteze și garnitura era una

din invențiile lui.

Lya și cu mine am povestit cele întâmplate, întrerupți doar de întrebările inteligente și la obiect ale lui Valcarenghi. După cină, am băut Veltaar și am pălăvrăgit. De data aceasta, întrebările au fost puse de Lya și de mine, iar Gourlay a dat majoritatea răspunsurilor. Valcarenghi stătea pe o pernă pe podea, cu un braț în jurul lui Laurie și ținând în celălalt paharul de vin. Ni s-a spus că nu eram primele Talente care vizitam Shkea. Nici primii care să pretindă că shkeenii semănau cu oamenii.

— Poate că asta înseamnă ceva, spuse el. Deși, nu știu... În tot cazul, *nu* sunt oameni. Nu, dom'le! De pildă, sunt mult mai sociali. Construiesc orașele de la începutul istoriei lor - totdeauna au stat în orașe, înconjurându-se de alții. Cooperează în tot solul de lucruri și împart totul. De pildă, ei privesc comerțul drept o împărțire mutuală.

— Aici ai perfectă dreptate, râse Valcarenghi. Mi-am pierdut toată ziua la un contract cu un grup de fermieri care n-au mai cooperat cu noi până acum. Vă rog să mă credeți, nu-i deloc ușor. Ne oferă tot ce le cerem, dacă n-au ei înșiși nevoie și dacă nu i-a mai solicitat nimeni. Dar vor ca pe viitor să le dăm orice ne-ar cere. De fapt, așteaptă lucrul ăsta ca pe ceva normal. Așa încât, de fiecare dată când tratăm cu ei, avem de ales: ori să le dăm un cec în alb, ori să ducem un număr interminabil de discuții ce se termină cu faptul că ei sunt perfect convinși de egoismul nostru.

Lya nu era mulțumită.

— Ce-i cu viața sexuală? întrebă ea. Din ce ai tradus ieri noapte, am rămas cu impresia că sunt monogami.

— Relațiile sexuale sunt destul de confuze, răspunse Gourlay. Este o situație aparte. Vedeți voi... a face dragoste înseamnă a împărți totul cu partenerul și este minunat să împarți cu toți. Totuși această împărțire trebuie să fie adevărată și să aibă sens. Asta crează probleme.

— Am studiat și eu problema, interveni repede Laurie. Moralitatea shkeeană insistă că ei îi iubesc pe toți. Cu toate acestea, ei pot face așa ceva, fiind prea asemănători oamenilor, prea posesivi. Sfârșesc printr-o relație monogamă, fiindcă a împărți în mod real sexul cu o singură persoană este mai bine, pentru ei, decât un milion de relații fizice superficiale. Individul shkeen ideal împărtășește relația sexuală cu oricine și este la fel de profund în fiecare legătură, dar acesta e un ideal intangibil.

— Azi noapte nu se învinovăța un shkeen

pentru că-și înșelase nevasta? m-am încrunțat eu.

— Ba da, încuviință Laurie, însă vina consta în faptul că a doua lui relație a dus la diminuarea participării sale în viața cu nevasta sa. Aceasta era trădarea. Dacă s-ar fi putut descurca fără a-și răni vechea legătură, viața sexuală ar fi reprezentat realmente împărțășirea dragostei, constituind un plus pentru el. Nevastă-sa ar fi fost mândră de soțul ei. E o realizare deosebită pentru un shkeen să reușească o reunire multiplă și sinceră.

— Iar una dintre cele mai mari crime pentru ei este să-l lași pe un altul singur, adăugă Gourlay. Mă refer la punctul de vedere emoțional. Fără să împartă cu nimeni...

M-am gândit la asta în timp ce Gourlay continua să vorbească. Infracțiunile erau rare printre shkeeni, ne spuse el. Lipseau complet crimele. În lunga lor istorie nu existau asasinat, torturi, închisori sau războaie.

— Sunt o rasă fără ucigași, zise Valcarenghi. Asta poate explica un anumit lucru. Pe Vechiul Pământ, culturile cu procentul cel mai mare de sinucigași aveau și cel mai puțini criminali. Iar procentul de sinucideri al shkeenilor este de sută la sută.

— Totuși ucid animale, am constatat eu.

— Ele nu sunt parte din Reunire, replică Gourlay. Reunirea cuprinde tot ceea ce gândește iar făpturile din ea nu pot fi ucise. Shkeenii nu omoară shkeeni, nici oameni sau pe Greeshka.

Lya mă privi, apoi se uită spre Gourlay.

— Greeshka nu gândește, murmură ea. Am încercat să-l citesc azi dimineață și n-am obținut nimic, cu excepția minților shkeenilor pe care se găsesc. Nici măcar un "da-trăiesc".

— Știam asta și m-a surprins dintotdeauna, făcu Valcarenghi ridicându-se în picioare. Se îndreptă spre bar, luă o sticlă de vin și ne umplu paharele. Într-adevăr, un parazit fără gândire, totuși care înrobește o rasă inteligentă cum sunt shkeenii. De ce?

Vinul cel nou era bun ca o undă răcoroasă în josul gâtului. L-am băut și am încuviințat, amintindu-mi euforia ce ne cuprinsese în cursul dimineții.

— Droguri, am speculat. Poate că Greeshka produc un drog ce oferă plăceri organice. Shkeenii i se supun doritori și mor fericiți. Bucuria lor este reală, credeți-ne. Am simțit-o.

Lyanna privi însă neîncrezătoare, iar Gourlay clătină binevoitor din cap:

— Nu, Robb. Nu-l asta. Am experimentat cu

Greeshka și...

Se opri, remarcându-mi sprâncenele ridicate.

— Shkeenii cum au reacționat? l-am întrebat.

— Nu le-am spus. Sunt convins că n-ar fi fost deloc mulțumiți. Greeshka este un animal, însă e Dumnezeu lor. Nu-i bine să te joci cu Dumnezeu, știi doar... Multă vreme ne-am abținut, dar când Gustaffson s-a convertit, bătrânul Stuart a vrut să știe totul. El a dat ordinul. Cu toate astea, n-am descoperit nimic. Nici un extract ce ar fi putut constitui un drog, nici o secreție, nimic! De fapt, shkeenii sunt *singurii* locuitori ai planetei care se supun cu atâta ușurință. Știi, am prins un scheunător, l-am legat și am lăsat un Greeshka să se atașeze de el. Apoi, peste câteva ore, l-am dat drumul. Al naibii era furios, se agita și zbiera, atacând creatura de pe capul lui. Și-a zgâriat țeasta până la os ca să scape de ea.

— Poate că numai shkeenii sunt susceptibili!? am încercat eu o ultimă șansă.

— Nu-l așa, zâmbi moale Valcarenghi. Mai suntem și noi.

În lift, Lya a fost cludat de tăcută, aproape retrasă. Am presupus că se gândea la cele discutate. Însă, în clipa când ușa apartamentului se închise în urma noastră, se întoarse către mine și mă cuprinse în brațe.

Am ridicat palmele și l-am mângâlat părul castaniu și moale, ușor surprins de îmbrățișare.

— Hei, am murmurat, ce s-a întâmplat?

Mă privi cu căutătura vampiră, ochii mari și fragili.

— Iubește-mă, Robb, rosti ea precipitat. Te rog. Iubește-mă, acum.

Am zâmbit, însă era un zâmbet derutat, nu surâsul meu așa-zis senzual. De obicei, când dorește să facă dragoste, Lya este un drăcușor răutăcios, dar acum părea îngrijorată și vulnerabilă. Nu înțelegeam cauza.

Nu era totuși momentul să pun întrebări, așa încât m-am abținut. Fără nici o vorbă, am tras-o spre mine, am sărutat-o apăsător și am intrat împreună în dormitor.

Și-am făcut dragoste, am făcut în mod adevărat dragoste, mai mult decât pot face sârmanii Normali. Ne-am unit trupurile într-unul singur și am simțit-o pe Lya încordându-se, în clipa când mintea ei o căuta pe a mea. În timp ce ne mișcam împreună, m-am deschis către ea, înecându-mă în torrentul de plăcere, nevoie și teamă ce-l revărsa.

Apoi, la fel de iute cum începuse, se termină. Plăcerea ei mă scaldă într-un talaz uriaș

și roșu. M-am alăturat ei pe coama valului și Lya se încheștă de mine, cu ochii strânși, și-l sorbi pe tot.

După aceea, am rămas întinși în întuneric, lăsând stelele Shkei să-și trimită razele prin ferestre. Lya se ghemui cu capul pe pieptul meu, în vreme ce o mângâiam.

— A fost minunat, am rostit eu cu o voce adormită și visătoare, zâmbind în bezna încărcată de stele.

— Da, răspunse ea atât de încet încât de abia am putut să o aud. Te iubesc, Robb, îmi șopti.

— Îmhi, am încuviințat. Și eu te iubesc.

Se trase de sub brațul meu, se rostogoli pe o parte, își propti capul într-o palmă ca să mă vadă și zâmbi.

— Știu, îmi zise. Am citit-o. Mă lubești. Știi și cât de mult te iubesc eu, nu?

— Sigur, am încuviințat surâzând.

— Vezi, suntem norocoși. Normalii au doar cuvintele. Sărmanii de ei. Cum să spună toate astea numai prin cuvinte? Cum pot să știe? Sunt întotdeauna despărțiți unul de celălalt, încearcă să se atingă dar nu reușesc. Chiar când fac dragoste, chiar în clipa de vârf, sunt mereu despărțiți. Trebuie să se simtă foarte singuri.

În cele ce spunea era ceva... neliniștitor. Am privit-o în ochii ei strălucitori și fericiți și m-am gândit.

— Poate, am pronunțat în cele din urmă. Dar nu-i ceva rău pentru ei. Nu cunosc altă cale. Totuși încercă, iubesc și ei. Uneori, izbutesc să umple golul.

— "Doar o privire și un glas apoi, din nou, întuneric și tăcere", cită Lya cu o voce tristă și tânără. Suntem norocoși, nu-i așa? Avem mult mai multe.

— Suntem norocoși, am îngânăt-o.

M-am întins ca s-o citesc. Mentea ei era un labirint de mulțumire, cu un iz ușor de nostalgie, de tânjală. Însă mai exista și altceva, undeva jos, ceva aproape dispărut acum, dar încă detectabil.

M-am ridicat încet.

— Hei, i-am spus. Te îngrijorează ceva. Mai devreme, când am intrat, erai speriată. Ce se întâmplă?

— Nu știu nici eu, îmi răspunse. (Vocea îi suna derută și într-adevăr i-am citit deruta.) *Mi-a fost frică*, deși nu pricep motivul. Cred că datorită Membriilor. Mă gândesc într-una cât de mult mă lubeau. Nici măcar nu mă cunoșteau, dar mă lubeau atât de mult și înțelegeau... era

aproape ca între noi doi. M-a... nu știu... M-a zguduit. Știi, nu credeam că voi putea fi iubită vreodată în felul ăsta de altcineva decât de tine. Și erau atât de *aproplați*, atât de împreună... Mă simțeam singură, așa cum ne țineam de mâini și vorbeam. Voiam să fiu aproape de tine în felul acela. După ce-i văzusem pe ei cum împărțeau totul, să fiu singură îmi dădea senzația unui suflet gol. Era înfricoșător. Pricepi?

— Pricep, i-am răspuns, atingând-o ușor cu palma și cu mintea. Înțeleg. Noi doi ne înțelegem. Suntem împreună aproape la fel de mult ca ei - așa cum Normalii nu pot fi niciodată.

Lya încuviință, zâmbi și mă strânse în brațe. Am adormit îmbrățișați.

Am visat din nou. Apoi, iarăși, odată cu venirea zorilor, memoria îmi fură visul. Era frustrant. Visul fusese plăcut, confortabil. Îl doream înapoi, deși nu-mi aminteam nici măcar despre ce fusese vorba. Dormitorul nostru, scăldat în lumina dimineții, părea o ruină în comparație cu splendorile viziunii mele pierdute.

Lya se trezi după mine, cu altă migrenă. De data asta, avea pilulele la îndemână, pe noptieră. Făcu o grimasă și înghți una.

— S-ar putea să fie vinul shkeean, am reflectat eu. Ceva din compoziția lui e respins de metabolismul tău.

Ea se acoperi cu pătura și se strâmbă la mine:

— Ha! Aseară am băut Veltaar, nu-ți mai amintești? Tata mi-a dat primul pahar de Veltaar pe când aveam nouă ani. Niciodată nu mi-a dat dureri de cap.

— Excepția, confirmă..., am început eu zâmbind.

— Fără glumă.. Mă doare rău.

M-am oprit și am încercat să o citesc. Avea dreptate. O *durea*. Toată fruntea îi pulsa de durere. M-am retras iute, înainte de a mă molipsi.

— Bine, am încuviințat, iartă-mă. Totuși, pilulele te vor ajuta. Între timp, avem treabă de făcut.

Lya încuviință. Niciodată nu lăsa munca deoparte.

A doua zi a însemnat o permanentă căutare. Ne-am sculat mult mai devreme, am dejunat iute cu Gourlay, apoi ne-am luat aerocarul de lângă Turn. De data aceasta, nu am mai coborât la marginea Orașului shkeean. Voiam un Membru care să fie om și pentru asta trebuia să cercetăm o arle largă. Așezarea era cea mai mare pe care o văzusem vreodată, cel puțin ca

întindere, iar mia de oameni convertiți se pierdeau între milioanele de shkeeni., dintre care doar ceva mai puțin de jumătate erau Membri.

Am menținut vehiculul cât mai jos, urcând și coborînd colinele presărate de domuri, provocând agitație pe străzile de sub noi. Desigur, shkeenii mai văzuseră aerocare, totuși ele păstrau un iz de noutate, în special pentru copii, care încercau să fugă după noi. Ba chiar, am speriat un scheunător făcându-l să răstoarne căruciorul plin de fructe pe care-l trăgea. M-am simțit vinovat de lucrul acesta și am ridicat aerocarul mai sus.

Am zărit Membri prin tot orașul, cântând, mâncând, mergând... și sunând eternele ciopote din bronz. Vreme însă de trei ore, n-am văzut decât shkeeni Membri. Lya și cu mine conduceam și priveam pe rând. După emoțiile zilei anterioare, căutarea era monotona și obositoare.

În cele din urmă, am găsit totuși ceva: un grup mare de Membri, vreo zece, strânși în jurul unui cărucior cu pâine. Doi erau mai înalți decât ceilalți.

Am coborât aerocarul de cealaltă parte a colinei și am mers către el, lăsând vehiculul înconjurat de o ceată de copii. Când am ajuns lângă el, Membrii continuau să mănânce. Opt erau shkeeni, de diferite staturi și culori, cu Greeshka pulsându-le pe țeste. Ceilalți doi erau oameni.

Purtau mantile roșii și lungi ale localnicilor, și aveau aceleași ciopote. Unul dintre ei era un bărbat înalt cu pielea flască, de parcă recent slăbise mult. Avea păr alb și creț, un zâmbet larg și o mulțime de riduri în jurul ochilor. Celălalt era slăbuț, mai mic și cu nasul coroiat, aducând cu o nevăstuică.

Amândoi purtau Greeshka pe cap. Parazitul de pe cel slăbuț nu era mai mare ca un neg, pe când celălalt avea un exemplar uriaș, care-i cobora dincolo de umeri dispărând sub robă.

Nu știu cum, dar de data asta era hidos.

Lyanna și cu mine am pornit spre ei, încercând să surădem și să nu cîtim... cel puțin la început. Zâmbiră când ne văzură, apoi ne salutară cu mâna.

— Bună, rosti bucuros nevăstuica atunci când am ajuns lângă ei. Nu v-am mai văzut? Sunteți noi veniți pe Shkea?

Mă luase pe nepregătite. Așteptasem o formulă mistică de întâmplare sau, eventual, o tăcere totală. Bănuisem că oamenii convertiți își porunciseră pentru a deveni semi-shkeeni.

Greșisem.

— Mai mult sau mai puțin, i-am răspuns și i-am citit.

Era într-adevăr încântat să ne vadă și radia fericire.

— Am fost angajați să vorbim cu cei ca tine, am continuat eu hotărîndu-mă să fiu sincer.

Nevăstuica zâmbi mai mult decât credeam că o poate face.

— Sunt Membru și sunt fericit, spuse el. Îmi face plăcere să vorbim. Mă numesc Lester Kamenz. Ce vrei să știi, frate?

Lângă mine, Lya se încordă. Am decis să o las să citească în profunzime în vreme ce eu întrebam.

— Când te-ai convertit Cuitului?

— Cuitul? repetă Kamenz.

— Reunirea.

El încuviință și m-a izbit similaritatea grotescă dintre mișcarea sa și cea a shkeenului bătrân pe care-l întâlnisem cu o zi înainte.

— Am fost dintotdeauna în Reunire. Voi sunteți în Reunire. Tot ce gândește este în Reunire.

— Unii dintre noi n-am știut asta, am comentat eu. Dar tu? Când ți-ai dat seama că ești în Reunire?

— Acum un an, după timpul Vechiului Pământ. Am fost primit în rândurile Membrilor doar de câteva săptămâni. Să fii Membru este minunat. Sunt fericit. Voi umbla pe străzi și voi cânta din ciopote până la Reunirea Finală.

— Cu ce te ocupai înainte?

— Înainte? privi el puțin vag. Cîndva, lucram cu mașinile. Cu calculatoarele, în Turn. Viața mea era însă goală, frate. Nu știam că sunt în Reunire și eram singur. Aveam doar mașinile, mașini reci. Acum sunt Membru, acum..., se gândi puțin, ...nu sunt singur.

Am citit în el și am găsit bucuria tot acolo, alături de dragoste. Exista însă și o durere, amintirea vagă a unor dureri trecute, înțepătura unor memorii nedorite. Se topiseră oare? Poate că darul ce îl făcea Greeshka victimelor sale era uitarea, odihna dulce a minții și sfârșitul luptei. Poate...

M-am hotărît să încerc ceva.

— Creatura de pe capul tău, am rostit tăios, este un parazit. Îți bea sângele chiar în clipa aceasta, hrănindu-se cu el. Pe măsură ce va crește, își va lua tot mai multe din lucrurile de care ai nevoie ca să trăiești. În cele din urmă, va începe să-ți mănânce țesuturile. Înțelegi? Se va hrăni cu tine. Nu știu cât va fi de dureros, însă, indiferent ce vei simți, în cele din urmă vei

fi mort. Asta dacă nu te întorci chiar acum la Turn, pentru ca chirurgii s-o îndepărteze. Sau, poate, ți-o scoți singur. De ce nu încerci? Apucă de ea și trage. Dă-i drumul.

La ce mă așteptasem? La furie? La oroare? La dezgust? N-am avut parte de nimic din toate astea. Kamenz băgă altă bucată de pâine în gură, îmi zâmbi și tot ce puteam citi era dragoste, bucurie și puțină milă.

— Greeshka nu omoară, vorbe el în cele din urmă. Greeshka dă fericirea și bucuria Reunirii. Doar cei care nu-l au pe Greeshka mor. Ei sunt... singuri. Oh, singuri pe vecie!

Ceva în mintea sa tremură de o teamă bruscă, dar dispare lute.

Am privit-o pe Lya. Continua să citească, încordată și cu ochii duri. Mi-am întors privirea și am căutat să formulez altă întrebare. Deodată însă Membrii începură să sune. Unul dintre ei începu, clătînând un clopot în sus și în jos pentru a produce un singur dangăt ascuțit. Apoi mișcă cealaltă mână, din nou prima, a doua, un alt Membru i se alătură, și altul până când toți sunau iar cântecul clopotelor îmi izbea urechile, în timp ce bucuria, dragostea și emoțiile lor îmi asaitau iarăși mintea.

Am zăbovit ca să le savurez. Acolo exista o iubire ce-ți lua răsuflarea - aproape înspăimântătoare în intensitate și dogoare - și mai era atâta dăruire bucurându-te și minundu-te, încât părea o tapiserie uriașă de emoții și sentimente bune ce te mângâiau și te calmau. Ceva li se întâmpla Membrilor atunci când sunau clopotele, ceva îi atingeă, îi înălța și-i aureola, ceva ciudat și măreț ce simplii Normali nu puteau distinge. Eu însă nu eram un Normal. Puteam auzi.

M-am retras încet, cu părere de rău. Kamenz și celălalt om sunau acum cu vigoare, cu zâmbete largi și ochi scânteietori ce le transfigurau chipurile. Lyanna continua să citească, încordată. Gura îi era ușor deschisă și tremura încet.

Am cuprins-o cu brațul și am așteptat, ascultând răbdător muzica. Lya citea. După câteva minute, am scuturat-o ușor. Se întoarse și mă privi cu ochi duri, distanți, apoi clipi. Ochii i se măriră și reveni la normal, scuturând din cap și încruntându-se.

Derutat, am citit-o. Devenea tot mai straniu. O ceață de sentimente precum un vârtej, un amestec dens și mișcător de emoții pe care nu reușeam să le numesc. Îndată ce i-am pătruns în minte, eram rătăcit, pierdut și nesigur. Undeva, în ceață, exista un hău nesfârșit ce

aștepta să mă înghită. Așa cel puțin simțeam eu.

— Lya, am rostit. Ce se întâmplă?

Clătînă iarăși din cap și privi după Membri cu o expresie în care se citea atât nostalgia cât și frica. Am repetat întrebarea.

— Nu... nu știu, făcu ea. Robb, nu mai vreau să vorbim acum. Să mergem. Am nevoie de timp ca să mă gândesc.

— Bine, am aprobat.

Ce însemnau toate astea? Am prins-o de mână și am ocolit încet colina, ajungând la panta unde lăsasem aerocarul. Copiii îl escaladaseră din toate părțile. I-am alungat răzând. Lya rămase locului, cu ochii plerduți. Aș fi vrut să o citesc din nou dar simțeam cumva că i-aș fi încălcat intimitatea.

Am decolat și ne-am îndreptat spre Turn, de data aceasta zburând mai sus și mai repede. Eu conduceam, în timp ce Lya stătea lângă mine, privind în gol.

— Ai obținut ceva folositor? am întrebat-o, căutând să o readuc cu gândurile la misiune.

— Da. Nu. Poate. (Suna distrată, ca și când numai o parte a ei vorbea cu mine.) Le-am citit viața, la amândoi. Nimic foarte bun. Un omuleț urât, cu o personalitate urâtă, fără prieteni, fără viașă sexuală, fără nimic. Trăia singur, îl evita pe shkeen, nu-i plăceau. De fapt, nu-i plăceau nici oamenii. Totuși, cumva, Gustaffson, l-a pătruns. A ignorat răceala lui Kamenz, glumele răutăcioase, atacurile tăioase. Nu s-a răzbunat, știi? După un timp, Kamenz a ajuns să-l placă, să-l admire. Nu-au fost niciodată prieteni în adevăratul sens al cuvântului, însă Gustaffson era ființa cea mai apropiată de el.

Se opri brusc.

— Așa că s-a convertit cu Gustaffson? am anticipat, privind-o lute. Ochii continuau să-i rătăcească.

— Nu, nu de la început. Îi era încă frică, se temea de shkeeni și-l îngrozea Greeshka. Mai târziu însă când Gustaffson plecase, a început să-și dea seama cât de goală îi era viața. Lucra toată ziua cu oameni care-l disprețuiau și mașini cărora nu le păsa, apoi, nopțile, stătea singur citind și privind holospectacole. Nu trăia cu adevărat. Abia dacă-i atingeă pe oamenii din jurul său. În cele din urmă, s-a dus să-l caute pe Gustaffson și a ajuns convertit. Acum...

— Acum... ?

— E fericit, Robb, răspunse ea după o ezitare prelungă. E realmente fericit. Pentru prima dată în viața lui. Înainte nu știa ce este dragostea. Acum îl copleșește.

— Ai găsit multe...

— Da.

Aceeași voce distrată, aceeași privire pler-dută.

— Era deschis, continuă Lya. Existau mai multe nivele, dar nu era greu să scormonești, așa cum e de obicei... parcă barlerele îl slăbeau, aproape prăbușindu-se...

— Iar celălalt tip?

Clocăni în bordul de comandă, privindu-și doar mâna.

— Celălalt? Celălalt era Gustaffson...

Brusc, asta păru s-o trezească, să redevină Lya pe care o știam și o lubeam. Clătină din cap, mă privi iar glasul șovăielnic se schimbă într-un torrent de cuvinte.

— Robb, fii atent, acela era *Gustaffson*. E Membru de peste un an și săptămâna viitoare va merge la Reunirea Finală. Greeshka l-a acceptat și el o dorește, înțelegi? Pur și simplu o dorește și... și... oh, Robb, *e pe moarte!*

— Adică va muri peste o săptămână.

— Nu. Adică, da, însă nu la asta mă refeream. Pentru el, Reunirea Finală nu înseamnă moartea. El crede în ea - în toată această religie. Greeshka este zeul lui și i se va alătura. Dar înainte, și acum, este pe moarte. Are Ciuma Lentă, Robb. E un caz incurabil. Îl mănâncă pe dinăuntru de peste cincisprezece ani. A luat-o pe Coșmar, în mlaștini, unde i-a murit familia. Acolo nu-i un loc pentru oameni, dar el a stat: administratorul unei baze de cercetări - o funcție pe termen scurt. Ai lui locuia pe Thor, erau doar în vizită, însă nava a suferit un accident. Gustaffson a înebunit și a încercat să ajungă la ei, dar a luat o pereche de costume defecte și sporii au trecut prin ele. În plus, când a ajuns muriseră cu toții. A suferit îngrozitor, Robb. Atât de Ciuma Lentă, cât mai ales de pierderea familiei. Îi lubea realmente, și după accident n-a mai fost niciodată același om. I s-a încredințat Shkea, ceva în genul unei recompense, ca să nu se mai gândească la grozăvie dar a rămas în mintea lui permanent. Am văzut totul, Robb. Era o imagine extraordinar de vie. N-o poate uita. Copiii se aflau în navă, protejați înapoia pereților, însă sistemul de supraviețuire s-a defectat și au murit. Nevasta lui însă... oh, Robb... a luat un costum și a încercat să plece după ajutor, iar afară erau *creaturile* acelea, șerpii urlași de pe Coșmar...

Am înghițit un nod, simțind greață.

— Viermii - mâncători, am articulat încet.

Citiseram despre ei și văzusem holo-uri. Îmi puteam imagina tabloul citit de Lya în memoria

lui Gustaffson și nu era deloc plăcut. Mă simțeam aproape bucurios că nu aveam Talentul ei.

— Erau plini... plini... când Gustaffson a ajuns acolo. Știi... l-a omorât cu arma cu ultrasunete.

Am clătinat din cap.

— N-aș fi crezut că astfel de lucruri s-au întâmplat într-adevăr.

— Nu, răspunse Lya. Nici lui Gustaffson nu-i venea să creadă. Fuseseră atât... atât de *fericiți* înainte de asta, înainte de nenorocirea de pe Coșmar. El își lubea nevasta și erau cu adevărat apropiați, iar cariera lui fusese strălucită. Știi, n-ar fi trebuit să meargă pe Coșmar. A acceptat postul pentru că era o provocare, pentru că nimeni altul nu l-ar fi luat. Asta îl consumă, de asemenea. Și-și amintește întruna. El... ei..., vocea Lyei se poticni. Ei credeau că sunt *norocoși*....

Nu mai aveam ce spune. Am rămas tăcut și am pilotat, gândindu-mă, simțind o versiune aproximativă, diluată, a ceea ce trebuie să fi fost durerea lui Gustaffson. După un timp, Lya reîncepu să vorbească cu glas moale, încet și gânditor.

— Totul era acolo, Robb. El însă se simțea împăcat. Își amintea totul, inclusiv modul în care l-a durut, dar nu-l mai obseda ca altădată. Îi părea doar rău că ei nu-l însoțeau. Îi părea rău pentru că muriseră fără Reunirea Finală. Aproape că femeia aceea shkeenă, ți-o amintești? Cea de la Adunare? Cu fratele ei?

— Mi-o amintesc.

— Exact așa. Iar mintea îi era deschisă. Mai mult ca a lui Kamenz... mult mai mult. Când suna din ciopote, toate nivelele îl dispăreau și totul era chiar la suprafață - toată dragostea, durerea și totul. Întreaga lui viață, Robb. Pentru o clipă, am împărțit cu el întreaga lui viață. Și toate gândurile... văzuse peșterile Reunirii... a coborât odată, acolo, înainte de convertire. Am...

Aită tăcere ce se lăsă peste noi, întunecând aerocarul. Ne apropiam de marginea Orașului shkeean. Înaintea noastră, Turnul spinteca cerul, strălucind în soare. Începuseră să se vadă domurile și arcadele sculptorului oraș omenesc.

— Robb, rosti Lya. Oprește aici. Știi, vreau să mă gândesc. Întoarce-te fără mine. Vreau să umblu puțin printre shkeeni.

Am privit-o, încruntându-mă:

— Să umbli? Este o distanță mare până la Turn, Lya.

— N-o să se întâmple nimic. Te rog. Lasă-mă să mă gândesc singură.

Am citit-o. Ceața gândurilor se întorsese, mai densă ca oricând, vrâsta de culorile spalmei.

— Ești sigură? am întrebat-o. Ești speriată, Lyanna. De ce? Ce s-a întâmplat? Viermii – mâncători sunt departe.

Mă privi chinută.

— Te rog, Robb.

Nu știam ce altceva să fac, așa încât am oprit.

Pe drumul de întoarcere, m-am gândit și eu. La spusele Lyannei și la cele citite de ea, la Kamenz și Gustaffson. Am căutat să mă concentrez asupra problemei pe care trebuia s-o rezolvăm. Am încercat să nu mă gândesc la Lya și la ceea ce o frământa. Mi-am zis că lucrurile astea se vor rezolva de la sine.

Întors la Turn, n-am pierdut timpul. Am mers direct la cabinetul lui Valcarenghi. L-am găsit singur, dictând într-un aparat pe care l-a închis când am intrat.

— Bună, Robb, începu el. Unde este Lya?

— Afară, se plimbă. Vrea să se gândească. M-am gândit și eu și cred că-ți pot da un răspuns.

Își ridică sprâcenele, așteptând.

— L-am găsit pe Gustaffson, am rostit eu așezându-mă, și Lya l-a citit. Eu cred că este împede de ce s-a convertit. Pe dinăuntru, era un om distrus, indiferent cât de mult zâmbea. Greeshka a însemnat sfârșitul durerilor sale. Îl însoțește un alt convertit, un anume Lester Kamenz. -un alt individ chinuit, un om singur care nu avea pentru ce trăi. De ce nu s-ar fi convertit? Verifică-i și pe ceilalți care au îmbrățișat Cultul și fac prinsoare că vei găsi o legătură. Cei mai pierduți și mai vulnerabili, ratații, izolații, aceia s-au îndreptat spre Reunire.

— Bine, sunt de acord, încuviință Valcarenghi. Psihologii nostri au intuit lucrul ăsta de mult timp, Robb. Numai că, în realitate, nu constituie un răspuns. Bineînțeles, luați în ansamblu, convertiții sunt niște cazuri speciale, nu neg lucrul ăsta. Dar de ce să-și caute refugiu în Cultul Reunirii? Psihologii n-au putut oferi un răspuns. Ia-l acum pe Gustaffson... Te rog să mă crezi, era un tip tare. Nu l-am cunoscut personal, însă îl știu cariera. A avut niște posturi foarte grele, multe acceptându-le tocmai din acest motiv. Ar fi putut ocupa funcții liniștite, dar nu-l interesau. Am auzit de accidentul de pe Coșmar. Într-un fel, este un caz celebru. Phil

Gustaffson nu era însă bărbatul care să se lase înfrânt, chiar de o asemenea tragedie. Din ceea ce-mi spune Nelse, și-a revenit foarte repede. A venit pe Shkea și, realmente, a pus lucrurile la locul lor, curățind haosul lăsat de Rockwood. El a fost inițiatorul primului Contract comercial și i-a făcut pe shkeeni să înțeleagă ce vrem, ceea ce nu este deloc ușor.

Deci, era un om competent, talentat, care își făcuse o carieră din a înfrânge mlsunile grele și a conduce oamenii. A trecut printr-un coșmar personal, însă acesta nu l-a dat gata. Era mai echilibrat ca oricând. Și, deodată, se întoarce spre Cultul Reunirii și acceptă o sinucidere grotescă. De ce? Spui că pentru a scăpa de durere? E o teorie interesantă, dar mai există și alte moduri de a pune sfârșit durerii. Între Coșmar și Greeshka au trecut mulți ani. În tot acest interval, Gustaffson n-a fugit dinaintea durerii. Nu s-a apucat de băutură, de droguri, sau alte modalități obișnuite de evaziune. N-a plecat pe Vechiul Pământ pentru ca un psiholog-psihiatru să-l curețe de amintiri – și, crede-mă, ar fi putut s-o obțină gratuit dacă ar fi vrut. După accidentul de pe Coșmar, biroul colonilor ar fi făcut orice pentru el. A mers mai departe, și-a înghițit durerea, a reconstruit. Ca deodată, brusc, să se convertească.

Da, fără îndoială, durerea l-a făcut mai vulnerabil. Însă altceva l-a atras, ceva ce-i oferea Reunirea, ceva ce nu putea găsi în vis sau în ștergerea memoriei. Același lucru e valabil pentru Kamenz și pentru ceilalți. Aveau alte alternative, aite căi de a spune "nu" vieții. Le-au ignorat. În schimb, au ales Reunirea. Înțelegi ce vreau să zic?

Înțelegeam, bineînțeles. Răspunsul meu nu fusese deloc o soluție și mi-am dat seama. Dar și Valcarenghi greșea în unele puncte.

— Da, am răspuns. Cred că va mai trebui să citim. Am zâmbit ușor. O chestiune, totuși. De fapt, Gustaffson nu și-a înfrânt niciodată durerea. Lya a fost foarte clară în privința asta. Suferința a stat tot timpul înăuntrul lui, chinându-l. N-a lăsat-o însă niciodată să iasă de acolo.

— Asta-i o victorie, nu? întrebă Valcarenghi. Dacă-ți ascunzi atât de bine rănille, încât nimeni să nu știe de ele...

— Nu știu. Nu cred. Oricum... mai este ceva. Gustaffson are Ciuma Lentă. E pe moarte. O duce așa de ani de zile.

Expresla administratorului se schimbă pentru o clipă:

— Asta nu știam, însă îmi sprijină punctul

de vedere. Am citit că optzeci la sută din victimele Ciumei Lente optează pentru eutanasiu, dacă se află pe o planetă unde procedura este legală. Gustaffson era administratorul planetar. Ar fi putut să o legalizeze. Dacă a refuzat atâtea ani sinuciderea, de ce s-o aleagă tocmai acum?

La întrebarea aceasta, n-aveam nici un răspuns. Lyanna nu mi-l dăduse, dacă îl cunoștea. Nu știu unde puteam găsi unul, doar dacă...

— Peșterile, am rostit brusc. Peșterile Reunirilor. Trebuie să asistăm la o Reunire Finală. Trebuie să se întâmple ceva acolo, ceva care să justifice convertirile. Dă-ne o șansă să vedem despre ce-i vorba.

— Bine, zâmbi Valcarenghi. Asta se poate aranja. Mă așteptam să se ajungă aici. Totuși, te previn că nu este ceva plăcut. Am coborât și eu acolo, așa încât știu despre ce vorbesc.

— E în regulă, l-am spus. Dacă crezi că citirea lui Gustaffson a fost plăcută, ar fi trebuit s-o vezi pe Lya după ce terminase. Acum încearcă să uite totul.

Asta, mă hotărâsem, era ceea ce o tulburase.

— Reunirea Finală, am continuat, nu poate fi mai groznică decât amintirile acelea de pe Coșmar.

— Atunci, e în regulă. O să aranjez pentru mâine. Bineînțeles, o să vin și eu. Nu vreau să risc să vi se întâmple ceva.

Am încuviințat. Valcarenghi se ridica.

— Perfect, adăugă el. Până atunci, să ne gândim la lucruri mai interesante. Ai vreun plan pentru cină?

Am ajuns într-o imitație de restaurant shkeean, administrat de oameni, împreună cu Gouriay și Laurie Blackburn. Am conversat mai mult generalități: sport, politică, arte, anecdote și alte lucruri de astea. Cred că toată seara n-a existat nici o singură referire la shkeeni sau la Greeshka.

Când m-am întors în apartament, am găsit-o pe Lyanna așteptându-mă. Era în pat și citea un volum din bibliotecă, o carte de poezii de pe Vechiul Pământ. Ridică ochii, auzindu-mă.

— Bună, am rostit. Cum a fost plimbarea?

— Lungă. Un zâmbet îi înflori pe chipul palid, apoi dispăru. Am avut însă vreme să mă gândesc. La după-amiaza de astăzi, la ziua de ieri, la Membri... Și la noi.

— La noi?

— Robb, mă iubești?

Pusese întrebarea pe un ton normal, însă

cu un glas plin de curiozitate. Ca și cum n-ar fi știut. Ca și cum, într-adevăr n-ar fi știut.

M-am așezat pe pat, i-am luat mâna și am încercat să surâd.

— Desigur, am răspuns. Tu știi asta, Lya.

— Da. Așa este. Mă iubești, Robb, mă iubești cu adevărat. Atât cât poate iubi un om. Dar...

Se opri. Clătină din cap, închise cartea și suspină:

— Dar suntem încă departe, Robb. Suntem încă departe.

— Nu înțeleg despre ce vorbești?

— Despre după-amiaza de astăzi. Am fost atât de zăpăcită și speriată. Nu eram sigură de ce și atunci m-am gândit. Când i-am citit, Robb... eram acolo, cu Membrii, împărțindu-i pe ei și dragostea lor. Realmente, eram acolo. Și... nu mai voiam să ies. Nu voiam să-l părăsesc, Robb. Când am făcut-o, m-am simțit izolată, cu rădăcinile tăiate.

— E vina ta, am murmurat. Am încercat să-ți vorbesc. Erai însă prea ocupată cu gânditul.

— Să vorbim? La ce este bun vorbitul? Bănuiesc că-i un fel de comunicare, dar chiar așa să fie? Așa crezusem și eu, până nu mi-a fost educat Talentul. După aceea, cititul părea să fie adevărată comunicare, modul real în care poți ajunge la altă persoană, la cineva ca tine. Acum însă nu mai știu. Membrii – când sunau din clopote – erau atât de împreună, Robb. Toți erau legați. Aproape ca noi, atunci când facem dragoste. Și, de asemenea, se iubeau unul pe celălalt. Ne iubeau și pe noi, extraordinar de intens... Am simțit... nu știu. Dar Gustaffson mă iubește la fel de mult ca tine. Nu... Mă iubește mai mult.

Era palidă când a rostit cuvintele astea, cu ochii largi, pierduți și singuri. Am simțit un fior brusc, ca un vânt rece, suflându-mi prin suflet. N-am spus nimic. Am privit-o și mi-am umezit buzele. Și am sângerat.

Cred că mi-a zărit durerea din ochi. Sau a citit-o. S-a întins și mi-a mângâiat mâna.

— Robb, te rog... Nu vreau să te fac să suferi. Nu ești numai tu. Este vorba de noi toți. Ce avem noi, în comparație cu ei?

— Nu știu despre ce vorbești, Lya.

Jumătate din mine voia să plângă în hohote. Cealaltă jumătate dorea să urle. Le-am înfrânat pe amândouă și mi-am păstrat glasul potolit. Pe dinăuntru însă nu eram potolit, nu eram deloc potolit.

— Mă iubești, Robb?

Din nou. Visătoare.

— Da!

Aprig. O provocare.

— Ce înseamnă asta? Întrebă ea.

— Știi și tu ce înseamnă. La naiba, Lya, *gândește-te!* Amintește-ți tot ce am avut, tot ce am împărțit împreună. *Asta* înseamnă dragostea, Lya. *Asta!* Noi suntem cei norocoși, îți aduci aminte? Ai spus-o chiar tu. Normalii au doar atingerea, glasul, apoi înapoi în bezna lor. Abia se pot găsi unul pe celălalt. Sunt singuri. Totdeauna! Orbecăie... Încearcă, mereu și mereu, să evadeze din izolarea lor, dar eșuează mereu. Nu însă și noi. Noi am găsit calea, ne cunoaștem unul pe celălalt atât cât va putea vreodată un om să-l cunoască pe un altul. Nu există nimic care nu ți-aș spune sau nu aș împărți cu tine. Am spus asta și-nainte și știi că-i adevărat, o poți citi în mine. *Asta-i dragostea, la dracu'! Nu-i așa?*

— Nu știu, răspunse ea cu un glas trist și înăbușit.

Fără nici un zgomot, fără un suspin măcar, începu să plângă. Și, în vreme ce lacrimile îi șiroiau pe obraji, pomi să vorbească:

— Poate că da - asta înseamnă dragoste. Așa am crezut și eu, întotdeauna. Acum însă nu mai știu. Dacă ceea ce există între noi doi este dragoste, atunci cum se numește ceea ce am simțit azi după-amiază, ceea ce am atins și am împărtășit? Oh, Robb, și eu te iubesc! Știi doar. Încerc să împart cu tine. Vreau să împart ceea ce citesc, ceea ce simt. Dar nu pot. Nu suntem legați. Nu te pot face să înțelegi. Eu sunt aici, tu ești acolo, ne putem atinge, putem face dragoste și putem vorbi, însă tot nu suntem laolaltă. Înțelegi? Înțelegi? Sunt singură. Iar în după-amiaza aceasta, *n-am mai fost*.

— Nu ești singură, la dracu', am izbucnit brusc. Sunt aici. I-am strâns mâinile. Simți? Auzi? Nu ești singură!

— Vezi că nu-înțelegi? clătină ea din cap. Și n-am cum să te fac să înțelegi. Ai spus că ne cunoaștem unul pe celălalt atât cât un om poate cunoaște un altul. Ai dreptate. Dar cât de mult se pot cunoaște oamenii între ei? Nu sunt, de fapt, cu toții izolați? Fiecare, singur, într-un univers imens, întunecat și pustiu? Ne păcălim pe noi înșiși, când ne gândim că acolo mai există cineva. Sfârșitul, sfârșitul rece și însingurat ne găsește numai pe noi, singuri, în bezna. Ești acolo, Robb? Cum pot eu să știu? Vel murl cu mine, Robb? Și atunci, vom fi împreună? *Acum*, suntem împreună? Spui că suntem mai norocoși decât Normalii. Am zis-o și eu. Ei au doar atingerea și glasul, nu-i așa?

De câte ori am repetat citatul ăsta? Dar *noi* ce avem? Atingerea și, poate, două glasuri. Nu ajunge. Mi-e frică. Mi s-a făcut frică.

Începu să suspine. Instinctiv, m-am întins, am cuprins-o în brațe și am mângâiat-o. Am rămas tăcuți, în timp ce ea plângea la pieptul meu. Am citit-o iute și i-am zărit durerea, singurătatea, foamea, toate involburate într-o furtună întunecată de spaime. Și, deși o atingeam, o mângâiam și-i șopteam - mereu și mereu - că va fi bine, că eram cu ea, că nu era singură, știam că nu va fi îndeajuns. Între noi apăruse brusc o prăpastie, un hău întunecat ce creștea întruna, iar eu nu mă pricepeam să clădesc o punte. Lya, Lya mea plângea și avea nevoie de mine, ea la rândul-mi avea nevoie de ea, însă n-o puteam ajunge.

Atunci mi-am dat seama că plângeam.

Am stat îmbrățișați, în tăcere, aproape o oră. În cele din urmă, lacrimile au secat. Lya și-a lipit trupul de mine, atât de strâns încât abia mai puteam respira și eu i-am răspuns îmbrățișării.

— Robb, șopti ea. Ai spus... ai spus că noi, într-adevăr, ne cunoaștem unul pe celălalt. Ai repetat mereu lucrul acesta. Și, uneori, spui că eu sunt *exact* ceea ce-ți trebuie, că sunt perfectă.

Am încuviințat, dorind să cred.

— Așa este.

— Nu, făcu ea, poticnindu-se, silind cuvântul, luptându-se să-l pronunțe. Nu este așa. Te citesc, da. Aud cuvintele cum îți se învârt în cap, atunci când formulezi o frază înainte de a o rosti. Te aud cum te disprețuiești, când faci vreo prostie. Și-ți văd amintirile, unele amintiri, re trăindu-le împreună cu tine. Toate sunt însă suprafața, Robb, vârful aisbergului. Dedesubt e mult mai mult din *tine*. Jumătăți de gânduri ce plutesc și pe care nu le pot prinde. Emoții ce nu le știu denumi. Pasiuni pe care ți le înfrânezi și amintiri de care nici tu nu mai ai habar. Uneori pot ajunge la nivelul acesta. Uneori... Dacă mă lupt până la epuizare. Când ajung însă acolo, știu - *știu* - că dedesubt există un *alt* nivel. Și altul, și altul, mai jos, tot mai jos. Nu le pot ajunge, Robb, deși fac parte din tine. Nu te cunosc. Nu te pot cunoaște. Nici chiar tu nu te poți cunoaște, înțelegi? Cât despre mine - tu mă cunoști? Nu. Ba chiar mai puțin. Știi ceea ce-ți spun eu și eu îți spun adevărul, dar poate că nu pe tot. Îmi citești emoțiile, sentimentele superficiale - durerea unui deget lovit, un fulger de enervare, plăcerea pe care o simt când facem dragoste. *Asta*

înseamnă că mă cunoști? Dar nivelurile și sub-nivelurile mele? Dar lucrurile pe care nici eu nu le știu? Le cunoști tu? Cum, Robb? Cum?

Clătină din nou din cap, cu gestul acela aparte pe care îl făcea de câte ori era nedumerită.

— Totuși, spui că sunt perfectă și că mă lubești. Sunt exact ceea ce-ți trebuie. Dar *sunt* oare? Robb, *eu îți citesc gândurile*. Știu când vrei să fii sexy, așa că sunt sexy. Văd ce te frământă și te pot ajuta. Știu când vrei să fii serioasă și când să glumesc. Știu de asemenea ce glume să fac. Niciodată ironii, nu-ți place să râdești oamenii sau să-l vezi râniți. Tu râzi cu oamenii, nu râzi de ei, iar eu râd cu tine și te iubesc pentru gusturile tale. Știu când vrei să vorbesc și când să tac. Știu când vrei să fii tigioaica ta cea mândră, telepata ta extraordinară și când dorești să fii o fetiță neajutorată ce-și caută adăpost în brațele tale. Și *sunt* toate astea, Robb, pentru că tu vrei așa, pentru că te iubesc, pentru că simt bucuria din mintea ta la fiecare lucru pe care îl fac *asa cum dorești tu*. Nu plănuiesc niciodată să fac așa, dar se întâmplă. Nu-mi păsa și nu-mi pasă. În majoritatea timpului, nu eram nici măcar conștientă. Și tu faci același lucru. Te-am citit. Nu poți însă citi ca mine, așa încât, uneori, ghicești greșit — ești spiritual atunci când aș dori o înțelegere tăcută sau te joci de-a masculul feroce când eu am vrut un băiețel pe care să-l alint. Totuși de cele mai multe ori ghicești corect. Și, în plus, *încerci*, încerci în permanență.

Esti însă tu, într-adevăr? Sunt eu, într-adevăr? Ce s-ar fi întâmplat dacă nu eram perfectă, dacă eram eu însămi, cu toate greșelile mele și cu lucrurile care ție nu ți-ar place să le fac? *Atunci*, m-al fi iubit? Nu știu. Gustafsson și Kamenz ar fi făcut-o însă. Asta știu, Robb. Am văzut-o. Pe ei îi cunosc. Nivelurile lor... au dispărut. Pe ei îi CUNOSC și, dacă mă întorc, pot împărți cu ei mai mult decât cu tine. Cred de asemenea că și ei mă cunosc, îmi știu adevărata ființă. Și mă iubesc. Înțelegi? *Înțelegi?*

Dacă înțelegeam? Nu știu. Eram zăpăcit. Aș fi iubit-o pe Lya dacă ar fi fost "ea însăși"? Dar ce însemna "ea însăși"? Cum putea fi diferită de Lya pe care o știam? Credeam că am iubit-o și o voi iubi întotdeauna... dar dacă adevărata Lya nu era Lya mea? Ce lubeam eu? Conceptul abstract și ciudat al unei ființe omeneste, sau trupul, glasul și personalitatea pe care le consideram Lya? Nu știam. Nu știam cine era Lya sau cine eram eu sau ce naiba însemnau toate astea. Mi-era teamă. Poate că nu putusem simți ce simțise ea în după-amiaza aceea. Știam

însă ce simțise atunci. Eram singur și aveam nevoie de cineva.

— Lya, i-am spus. Lya, să încercăm. Nu trebuie să renunțăm. Putem ajunge unul la celălalt. Există o cale, calea noastră. Am mai făcut asta. Vino, Lya, vino cu mine, vino la mine.

În timp ce vorbeam, am dezbrăcat-o și ea mi-a răspuns, iar mâinile ei mi s-au alăturat. Când am rămas goi, am început s-o mângâi încetisor și ea pe mine. Mințile noastre s-au întins una spre cealaltă. S-au atins și au căutat ca niciodată până atunci. O puteam simți, înăuntrul capului meu, scormonind. Adânc, și mai adânc. În jos. M-am deschis înspre ea, mi-am predat toate secretele mărunte pe care le țineam ascunse, i-am dezvăluit tot ceea ce-mi puteam aminti, succesele și rușinile, clipele frumoase și durerile, momentele când rănisem pe cineva, clipele când fusesem rănit, plânsetele de unul singur, temerile pe care nu voiam să le recunosc, prejudecățile cu care luptasem, mândriile pe care le învinsesem, păcatele prostești ale adolescenței. Toate. Totul. Nu am îngropat nimic. Nu am ascuns nimic. M-am dat cu totul ei, Lyei, Lyei mele. Trebuia să mă cunoască.

Și ea, de asemenea, mi s-a oferit. Mintea îi era o pădure prin care rătăceam, vânând frânturi de emoții: teama, nevoia și deasupra lor dragostea, lucrurile mai palide dedesubt, sentimentele pe jumătate formate, afundate adânc în desigur. Nu am Talentul Lyei, citesc doar sentimente, nu și gânduri. Atunci însă am citit gânduri pentru prima și ultima dată, gânduri cu care mă împoșca pentru că nu le mai văzusem niciodată până atunci. Nu le puteam descifra pe toate, însă cu multe am reușit.

Odată cu mintea, se deschise și trupul ei. Am pătruns-o și am fost laolaltă, un singur trup, minți îngemănate, atât cât se pot uni două ființe omeneste. Am simțit plăcerea inundându-mă cu valuri urlașe și mărețe, plăcerea mea, plăcerea ei, amândouă laolaltă, clădindu-se una pe cealaltă și am pluit o eternitate pe creasta talazului ce se apropia de un țărm îndepărtat. În cele din urmă, când se izbi de plaja aceea, amândoi am juisat și pentru o clipă — o frântură de clipă — n-am putut spune care orgasm era al ei și care al meu.

Apoi însă a trecut. Zăceam cu trupurile unite, pe pat. Sublumina stelelor. Nu era însă un pat, ci plaja - plaja întinsă și întunecată, iar deasupra nu exista nici o stea. Un gând m-a atins ușor, un gând care nu-mi aparținea.

Gândul Lyei. Suntem pe o câmpie, gândea ea, și am văzut că avea dreptate. Valurile care ne aduseseră aici dispăruseră. Rămăsese o câmpie uriașă și întinată ce se întindea în toate direcțiile, cu forme vagi mișcându-se la orizont. *Suntem aici ca pe o câmpie întinată*, gândi Lya. Atunci mi-am dat seama ce erau formele acelea și ce poezie citise ea.

Am adormit amândoi.

M-am trezit, singur.

Camera era cufundată în întuneric. Lya dormea ghemuită în celălalt capăt al patului. Era devreme, probabil înalteea zorilor. Nu puteam fi însă sigur. Mă simțeam agitat.

M-am ridicat și m-am îmbrăcat în liniște. Încercam nevoia să mă plimb, să mă gândesc, să pun lucrurile cap la cap. Unde s-o fac?

Îmbrăcându-mi tunica, am simțit în buzunar o cheie. Mi-am adus aminte: cabinetul lui Valcarenghi. La ora asta trebuia să fie pustiu. Poate că priveliștea m-ar fi ajutat să-mi adun gândurile.

Am ieșit, am căutat liftul și am țâșnit în sus, în sus, tot mai sus spre vârful Turnului, apexul de oțel al provocării adresate de om shkeenilor. Cabinetul era în întuneric, mobilele distingându-se ca niște umbre negre. Se zărea doar lumina stelelor. Shkea este mai apropiată de centrul galaxiei decât Vechiul Pământ sau Baldurul. Stelele alcătuiesc un covor strălucitor pe cerul nopții. Unele sunt foarte apropiate și ard ca niște focuri roșii sau alb-albastre pe fundalul întunecat. În biroul lui Valcarenghi, toți pereții erau din sticlă. M-am îndreptat spre unul și am privit afară. Nu gândeam, doar simțeam. Mi-era frig și mă simțeam mic și pierdut.

Apoi, înapoia mea, o voce moale a rostit "bună". Abia am auzit-o.

M-am întors de la fereastră, însă din ceilalți pereți m-au întâmpinat stelele. Într-unul din scaunele joase, învăluită în umbră, stătea Laurie Blackburn.

— Bună, i-am răspuns. N-am vrut să deranjez. Credeam că nu mai este nimeni pe aici.

Ea zâmbi. Un zâmbet deschis pe o figură deschisă, lipsit însă de ironie. Părul îi cădea în valuri roșcate peste umeri și era îmbrăcată în ceva lung și transparent. Prin falduri îi zăream linile dulci și nu făcu nici un efort să le ascundă.

— Vin adeseori aici, spuse ea. De obicei, noaptea, când Dino doarme. Este un loc unde te poți gândi.

— Da, am răspuns surâzând. Așa cred și eu.

— Stelele sunt frumoase, nu-l așa?

— Da.

— Îmi plac și mie. Eu... Ezită, apoi se sculă și se îndreptă spre mine. O iubești pe Lya?

O întrebare ca un ciocan. Mai ales într-un asemenea moment. Cred însă că am reacționat bine. Mintea îmi rămăsese tot la discuția cu Lya.

— Da, am încuviințat. Foarte mult. De ce?

Stătea chiar lângă mine, privindu-mi chipul și dincolo de el, spre stele.

— Nu știu. Uneori mă gândesc la dragoste. Știi, îl iubesc pe Dino. A sosit aici acum două luni, așa că n-am avut prea mult timp ca să ne cunoaștem. Eu însă îl iubesc deja. N-am mai întâlnit pe nimeni ca el. E bun și drăguț și se descurcă în orice. Nu l-am văzut să nu reușească în orice ar fi încercat. Totuși, nu pare forțat, ca unii bărbați. Câștigă cu atâta ușurință... Crede mult în el și asta e atrăgător. Mi-a dat orice i-am cerut, orice.

Am citit-o, l-am văzut dragostea și îngrijorarea și am ghicit:

— Cu excepția lui însuși.

Mă privi surprinsă, apoi zâmbi:

— Am uitat, ești un Talent. Bineînțeles că știi. Al dreptate... Nu știu ce mă îngrijorează. Dino e atât de perfect... l-am spus... în sfârșit - totul. Totul despre mine și despre viața mea. Ascultă și înțelege. Este mereu receptiv, este acolo când am nevoie de el. Dar...

— E o relație univalentă, am întrerupt-o.

Era o afirmație. Știam.

Ea încuviință.

— Nu că ar avea secrete. Nu are. Mi-ar răspunde la orice întrebare. Răspunsurile totuși nu înseamnă nimic. Îl întreb ce anume îl sperie și el îmi răspunde că nimic și mă face să-l cred. E foarte rațional, calm. Nu se enervează și nu s-a enervat niciodată. Nu urăște oamenii, - crede că ura este un lucru rău. N-a simțit niciodată durere sau, cel puțin, așa afirmă. Mă refer la durere sufletească. Cu toate astea, mă înțelege când îi povestesc despre viața mea. Odată mi-a spus că defectul lui cel mai mare era lenevia. Dar nu este deloc leneș, știu asta. Să fie chiar atât de perfect? Îmi spune că este întotdeauna sigur pe el pentru că *știe* că este bun, dar zâmbește când o declară, astfel că nu-l pot acuza nici măcar de îngâmfare. Afirmă că crede în Dumnezeu, dar evită subiectul asta. Dacă încerci să-i vorbești serios, te ascultă cu răbdare sau glumește, sau schimbă firul discuției. Spune că mă iubește, însă...

Am încuviințat. Știam ce avea să urmeze.

Așa s-a și întâmplat. Mă privi cu ochi rugători.

— Ești un Talent. L-ai citit, nu-i așa? Spune-mi. Te rog, spune-mi!

O citeam. Vedeam cât de mult avea nevoie să știe, câte griji și probleme își făcea, cât de mult iubea. Nu o puteam minți. Totuși, îmi venea greu să-i dau răspunsul care îl aveau.

— L-am citit, am răspuns încet, prevăzător, măsurându-mi cuvintele ca pe niște elixire prețioase. Te-am citit și pe tine. Ți-am văzut dragostea din prima seară, când am cinat împreună.

— Și Dino?

Vorbele mi s-au poticnit în gât.

— El e... ciudat. Așa a zis Lya, odată. Îi pot citi cu destulă ușurință emoțiile superficiale. Sub ele însă, nimic. Este extrem de bine închis, înzidit. Am senzația că singurele sale sentimente sunt cele pe care... își *permite* să le simtă. I-am citit încrederea, plăcerea. Am văzut și îngrijorare în el, dar niciodată teama adevărată. Este foarte afectiv față de tine, protector. Îi place să se simtă protector.

— Asta-i tot?

Cu o speranță care te durea.

— Mă tem că da. E înzidit, Laurie. Are nevoie numai de el, numai de persoana lui. Dacă în sufletul lui există iubire, atunci este înapoia acestui zid, ascunsă. Eu n-o pot citi. Se gândește mult la tine, Laurie. Dragostea însă este... altceva. E mai puternică, uneori irațională și vine în torente neașteptate. Dino nu-i așa sau, cel puțin, nu era când l-am citit eu.

— Închis, repetă ea. Este închis față de mine. Eu m-am deschis cu totul spre el, dar el n-a făcut-o. Mi-era întotdeauna teamă... chiar când eram împreună, simțeam uneori că de fapt el nu era acolo...

Suspînă. I-am citit disperarea, singurătatea nesfârșită. Nu știa ce să facă.

— Plângi dacă vrei, am rostit prosteste. Uneori ajută. Știu asta. Am plâns destul la vremea mea.

Ea nu plânse. Mă privi și surâse.

— Nu, îmi răspunse. Nu pot. Dino m-a învățat să nu plâng niciodată. Spune că lacrimile nu rezolvă nimic.

O filozofie tristă. Poate că într-adevăr lacrimile nu rezolvă nimic, dar ele fac parte din ființa omenească. Am vrut să-i spun asta, însă m-am trezit zăbindu-l.

Ea ridică privirea.

— Tu plângi, pronunță deodată cu o voce ciudat de încântată. Ce interesant! Într-un fel,

depășește orice am auzit vreodată de la Dino. Îți mulțumesc, Robb. Îți mulțumesc.

Se ridică pe vârfuri și mă privi, așteptând. Puteam citi ceea ce aștepta. Am prins-o și am sărutat-o, iar ea s-a lipit strâns cu trupul de mine. Și, în tot acest timp, m-am gândit la Lya, spunându-mi că el nu i-ar păsa, că ar fi mândră de mine, că ar înțelege.

După aceea, am rămas singur în cabinet, privind revărsatul zorilor. Eram extenuat, totuși mulțumit, într-un fel. Lumina ce se înălța deasupra orizontului alerga după umbrele dinaintea ei și deodată toate temerile ce-mi apăruseră atât de amenințătoare în cursul nopții, părură prostesti, lipsite de sens. Eu și cu Lya, m-am gândit, am ridicat o punte peste prăpastie. Indiferent ce ar fi fost, ne-am descurcat și, astăzi, împreună, vom soluționa și problema Greeshka. Cu aceeași ușurință.

Când m-am întors în apartamentul nostru, Lya dispăruse.

— Am găsit aerocarul în mijlocul Orașului shkeean, spuse Valcarenghi.

Era calm, exact, convingător. Glasul lui îmi transmitea, fără vorbe, că nu aveam motiv să-mi fac griji.

— Am trimis oameni s-o caute, totuși Orașul este mare. Ai vreo idee unde s-ar fi putut duce?

— Nu, am răspuns amorțit. Nu tocmai. Poate să vadă alți Membri. Părea... mă rog, aproape obsedată de ei. Nu știu.

— Nu-i nimic, avem o forță polițienească foarte bună. Sunt convins că o vom găsi. Însă s-ar putea să dureze. V-ai certat?

— Da. Nu. Într-un fel, deși n-a fost o ceartă adevărată. A fost ceva ciudat.

— Înțeleg, făcu el, deși eram convins că nu pricepuse nimic. Laurie mi-a spus că astă noapte ai venit, singur, în vârf.

— Da. Aveam nevoie să mă gândesc.

— Perfect, spuse Valcarenghi. Să presupunem că Lya s-a trezit și a vrut și ea să se gândească. Tu ai venit aici, sus. Ea s-a dus să se plimbe. Poate că voia o zi de pauză, în care să rătăcească prin Orașul shkeean. A făcut ceva în genul ăsta și ieri, nu-i așa?

— Da.

— Așa că, o face din nou. Nu-i nici o problemă. Cu siguranță că până la cină este înapoi, zămbi el.

— Atunci, de ce a plecat fără să-mi spună? Sau de ce n-a lăsat o notiță sau *altceva*?

— Nu știu. Nu-i ceva foarte important.

Chiar nu era, ? *Nu era?* Stăteam în scaun,

cu capul în palme, cu fața crispată și transpiram. Brusc, mi s-a făcut foarte frică de ceea ce nu știam. Îmi spuneam că n-ar fi trebuit să o las singură. În vreme ce eram sus cu Laurie, Lyanna s-a trezit singură într-o cameră întunecoasă și... și... și ce? Și... a plecat.

— Între timp, însă, continuă Valcarenghi, avem altele de făcut. Am aranjat vizita la peșteri.

L-am privit neîncredător.

— Peșterile? Nu pot merge acolo, nu acum - nu singur.

Suspina adânc, a exasperare.

— Haide, Robb. Nu e sfârșitul lumii. Lya n-o să pățească nimic. Pare o fată perfect normală și sunt sigur că-și poate purta și singură de grijă. Așa e?

Am încuviințat.

— Până atunci ne vom ocupa de peșteri. Vreau să terminăm cu problema asta.

— N-o să facem nimic, am protestat eu. Fără Lya n-o să facem nimic. Ea este Talentul major. Eu... eu citesc doar emoții. Nu pot pătrunde în adânc, așa cum face ea. N-o să pot face nimic.

— Poate că nu, ridică el din umeri. Excursia este însă aranjată și n-avem nimic de pierdut. Oricând putem face altă vizită după ce se întoarce Lya. În plus, o să-ți faci bine, o să-ți mai alunge gândurile. În momentul de față, nu poți face nimic pentru Lya. I-am pus pe toți oamenii disponibili s-o caute, iar dacă ei n-o vor putea găsi, tu nici atât. Așa că, n-are nici un rost să te mai gândești la asta. Acționează, menține-te ocupat.

Se întoarse, pornind către lift.

— Haide. Ne așteaptă un aerocar. Vine și Nelse.

L-am ascultat. N-aveam chef să mă ocup de problemele shkeenilor, dar argumentele administratorului erau pline de bun simț. Pe lângă asta, mă angajase pe mine și pe Lyanna și aveam încă obligații față de el. M-am gândit că, oricum, puteam încerca.

În timpul zborului, Valcarenghi a stat în față cu pilotul, un sergent de poliție masiv, cu chip parcă dăruit în piatră. Alesese de această dată un aerocar al poliției, pentru a putea fi în legătură cu cei aflați în căutarea Lyei. Gourlay și cu mine stăteam pe locurile din spate. Adjunctul desfășurase o hartă uriașă și-mi explica despre peșterile Reuniunii Finale.

— În teorie peșterile sunt locul de origine al lui Greeshka, spuse el. Lucrul este probabil adevărat - are sens. Greeshka sunt mult mai

mari aici. O să vezi... Peșterile străpung peste tot colinele, departe de Orașul shkeean, acolo unde ținutul devine mai sălbatic. Pur și simplu, este un fagure. Greeshka se găsește în toate peșterile. Cel puțin, așa am auzit. În câte am fost eu, Greeshka exista într-adevăr, și ca atare, cred ce se spune despre celelalte. Orașul, orașul sfânt, se pare că a fost construit tocmai datorită peșterilor. Shkeenii vin de pe întregul continent pentru Reuniunea Finală. Aici, aceasta este regiunea peșterilor.

Luă un creion și făcu un cerc mare, roșu, aproape de centrul hărții. Pentru mine nu avea nici un sens. Harta mă zdrobise. Nu-mi dădusem seama că Orașul shkeean era atât de întins. Cum dracu' puteau găsi pe cineva care nu voia să fie găsit?

Valcarenghi se întoarse către noi.

— Peștera la care vom merge este una mare, așa cum sunt majoritatea. Am mai vizitat-o. Știi, nu există nici o formalitate în legătură cu Reuniunea Finală. Shkeenii aleg o peșteră, intră în ea și se așează peste Greeshka. Folosesc orice intrare li se pare potrivită. Unele dintre ele nu sunt mai mari decât un canal de drenaj, dar dacă intri suficient de mult, se spune că vei da peste un Greeshka, ce stă pulsând în întuneric. Peșterile cele mai mari sunt iluminate cu torțe, ca Sala Mare, dar sunt doar simple ornamente. N-au nici un rol în Reuniune.

— Înțeleg că mergem la una din acestea? am întrebat eu.

— Exact, încuviință Valcarenghi. M-am gândit că ai vrea să vezi cum arată un Greeshka matur. Nu-l încântător, dar e educativ. Așa încât, avem nevoie de lumină.

Gourlay își reluă explicațiile, însă nu l-am mai ascultat. Simțeam că știu destule despre shkeeni și despre Greeshka și continuam să flu îngrijorat în legătură cu Lyanna. După un timp, Gourlay termină și restul zborului se desfășură în tăcere. Am mers mai mult decât o făcusem vreodată. Până și Turnul - farul nostru de oțel strălucitor - fusese înghițit de colinele dinapoi.

Terenul devenea tot mai sălbatic, stâncos și păraginit, iar colinele ajunseseră niște delușoare înalte. Domurile continuau, iar shkeenii se vedeau la tot pasul. M-am gândit că Lya putea fi undeva pe aici, pe jos, pierdută printre milioanele de băștinași. Ce căuta? La ce se gândea?

În cele din urmă ne-am oprit într-o vale împădurită, între două dealuri masive și stâncoase. Până și aici existau shkeeni, domurile din cărămidă roșie ridicându-se sub

copacii cloturoși. Nu mi-a fost deloc greu să zăresc peștera. Se găsea la jumătatea unei pante, un gol întunecat în fața stâncii, cu un drum colbit de șerpuia până acolo.

Am asolizat în vale și am început urcușul. Gourlay parcurgea distanța cu pași mari și caraghioși, în timp ce Valcarenghi se mișca cu o grație și ușurință lipsite de oboseală, iar polițistul înainta regulat. Eu eram ultimul. M-am târît cu greu și când am ajuns la gura peșterii mă simțeam dărâmat.

Dacă mă așteptasem la picturi rupestre, un altar, sau vreun templu natural, mă întâmpina o dezamăgire. Era o peșteră obișnuită, cu pereți de stâncă illavi, tavan jos și un aer rece și umed. Mai rece decât în restul Shkei și mai puțin prăfos, dar atât. Prin stâncă fusese săpat un coridor lung și șerpuit, suficient de larg pentru a merge toți patru, unul lângă altul, totuși scund, obligându-l pe Gourlay să se cocârjeze. În pereți, la intervale regulate, erau fixate torțe, însă doar una din patru era aprinsă. Ardeau cu un fum uleios ce părea că se lipește de plafon și coboară în adâncurile dinaintea noastră. Mă întrebam ce anume îl aspira.

După zece minute de mers pe o pantă abia înclinată, coridorul ne aduse într-o sală înaltă și puternic luminată, cu un tavan stâncos, pătat de fumul torțelor. În sală se afla Greeshka.

Avea culoarea roșu-cafeniu închis, ca sângele încheat, cu stacojiul strălucitor, aproape transparent, al creaturilor ce se găseau pe țestele Membrilor. De asemenea, pe corpul imens existau și niște pete negre, aidoma unor arsuri sau urme de funingine. Abia puteam zări peretele îndepărtat al peșterii; Greeshka era uriaș și se înălța deasupra noastră, așa încât între el și plafon rămânea doar o crăpătură. La jumătatea sălii însă, cobora abrupt ca un deal gelatinos, oprindu-se la vreo șapte-opt metri de locul unde ne aflam. Între noi și corpul său se întindea o pădure de fuioare roșii, atârănând și mișcându-se, un pălenjeniș viu de țesut ce ajungea aproape lângă fețele noastre.

Pulsa. Ca un organism. Până și firisoarele se dilatau și se contractau, mișcându-se după un ritm tăcut, același cu al uriașului Greeshka din spatele lor.

Stomacul mi s-a revoltat, totuși însoțitorii mei erau calmi. Mai văzuseră spectacolul.

— Vino, rosti Valcarenghi, aprinzând lanterna adusă pentru a sporii lumina torțelor.

Deformându-se prin pălenjenișul pulsator, razele dădeau iluzia unui codru straniu și

bântuit. Valcarenghi păși înainte prin acea pădure. Încetșor. Mișcând lanterna și îndepărtând firele Greeshka.

Gourlay îl urmă, dar eu m-am tras îndărăt. Administratorul privi în urmă și zâmbi:

— Nu te teme. Greeshka are nevoie de ore întregi până se atașează, și se îndepărtează cu ușurință. Nu te apucă dacă treci prin el.

Mi-am adunat curajul, m-am întins și am atins unul dintre firisoarele vii. Era moale, umed și părea nițel lunecos. Atât. Ceda cu ușurință. Am pășit prin el, întinzând brațele înaintea mea, dând la o parte pălenjenișul pentru a-mi crol drum. Polițistul mă urma tăcut.

Am ajuns de cealaltă parte a fuioarelor, la poalele uriașului Greeshka. Valcarenghi îi studie, apoi îmi indică cu lanterna:

— Uită-te. Reunirea Finală.

Am privit. Lanterna arunca o pată de lumină în jurul uneia dintre petele întunecate - o discordanță pe colosul roșu. M-am uitat mai atent. Acolo se găsea un cap. Exact în centrul petei întunecate. I se zărea doar chipul, dar și acela acoperit de o peliculă roșie, subțire. Trăsăturile erau însă de inconfundabile. Un shkeen bătrân, zbârlit, cu ochii mari și închiși. Dar zâmbind.

M-am apropiat. Ceva mai jos și înspre dreapta, din masa gelatinoasă leșeau vârfurile câtorva degete. Asta era tot. Cea mai mare parte a corpului dispăruse deja, afundat în Greeshka, dizolvat sau dizolvându-se. Bătrânul shkeen era mort și parazitul îi digera trupul.

— Fiecare pată neagră este o Reunire recentă, rosti Valcarenghi mișcând lanterna în cercuri. Desigur, petele pălesc cu timpul. Încetșor, Greeshka crește. Peste o sută de ani va umple sala asta și va porni în sus, pe coridor.

Înapoia noastră se auzi un zgomot. M-am întors. Cineva venea prin pălenjeniș.

Ajunse lângă noi și ne zâmbi. O bătrână shkeenă, goală, cu sânii atârănându-i până la brau. Membră, desigur. Greeshka îi acoperea majoritatea craniului și cobora mai jos decât sânii. Era încă strălucitor și transparent, după vremea petrecută la soare. Puteai vedea prin el, acolo unde mânca pielea de pe spatulele femeii.

— O candidată la Reunirea Finală, spuse Gourlay.

— E o peșteră foarte populară, adăugă sardonice Valcarenghi.

Femeia nu ne vorbi și nici noi nu am făcut-o. Zâmbind, trecu mai departe și se așeză pe Greeshka.

Micul Greeshka, cel aflat pe spatele ei, păru aproape că se dizolvă în momentul contactului, topindu-se în masa creaturii din peșteră, așa încât femeia și uriașul Greeshka erau uniți ca o singură ființă. După aceea, nimic. Femele închise ochii și rămase lăniștită, părând adormită.

— Ce se întâmplă? am întrebat.

— Reunirea, răspuse Valcarenghi. Abia peste vreo oră îți vei da seama, însă Greeshka a început chiar de acum să se închidă peste ea, înghițind-o. Mi s-a spus că ar fi o reacție la căldura trupului. Peste o zi va fi îngropată. Peste două... — și indică cu lumina lanternei chipul pe jumătate dizolvat de deasupra.

— O poți citi? se interesă Gourlay. Poate aflăm ceva.

— Perfect, am rostit, scârbit dar curios.

Mi-am deschis mintea și atunci furtuna m-a izbit.

E greșit totuși să-l spun furtună. Era imensă, copleșitoare, puternică și arzătoare, orbindu-te și înăbușindu-te. În același timp, era calmă și liniștitoare, o liniște mult mai violentă decât ura omenească. Emitea sunete dulci și chemări de sirene, atrăgându-mă seducătoare și învăluindu-mă în unde purpuril de plăcere. Mă umplea și mă golea totodată. Și, undeva, auzeam clopotele sunând, un cântec aspru de bronz, un cântec despre dragoste și predare și contopire, despre ce înseamnă să fi împreună, într-o frăție, niciodată singur.

Furtună, da, furtună emoțională. Comparativ însă cu una obișnuită, era ca o supernovă pe lângă un uragan, iar violența ei era violența dragostei. Furtuna asta mă lubea și mă dorea, clopotele ei îmi cântau despre dragoste, iar eu mă întindeam într-acolo, atingând-o, dorind să fiu cu ea, dorind să mă leg de ea, dorind să nu mai fiu niciodată singur. Și, brusc, mă aflam din nou pe creasta valului, talazul de foc ce mă purta veșnic înspre stele, iar de data aceasta știam că elnu se va mai sparge, că acum nu voi mai rămâne singur pe câmpia întunecată.

Gândindu-mă la asta, mi-am amintit de Lya.

Atunci, deodată, am început să mă zbat, să lupt, să izbesc în oceanul absorbitor de iubire. Am fugit, am fugit, *am fugit, AM FUGIT...* am închis ușa minții, i-am pus lacătul și am lăsat futuna să se izbească și să se trântască de ea, în vreme ce o sprijineam și o împingeam cu toate forțele. Cu toate astea, ușa începu să se îndoaie și să troznească.

Am urlat. Ușa se izbi de perete și furtuna se năpusti înăuntru, înghițindu-mă și târându-mă

afară într-un vârtej. Am plutit în sus, către stelele reci, dar acestea nu mai erau deloc reci și eu creșteam, creșteam, până când *eu* am fost stelele și ele au fost eu, apoi am fost Reunirea și, pentru o singură clipă, am fost universul. Apoi nimic.

M-am trezit în camera mea, cu o durere de cap ce-mi spărgea țeasta. Pe un scaun, Gourlay citea una din cărțile noastre. Ridică privirea când am gemut.

Pilulele Lyei contra migrenei erau tot pe noptieră. M-am grăbit să iau una, apoi m-am chinuit să mă scol în capul oaselor.

— Ai ceva? întreabă Gourlay.

— Mă doare capul, am rostit, frecându-mi fruntea.

Bubuia ca și când ar fi vrut să explodeze. Mult mai rău decât atunci când citisem durerea Lyei.

— Ce s-a întâmplat? am articulat.

— Ne-ai speriat al dracului, se ridică el în picioare. Imediat după ce ai început să citești, ai început să tremuri. Apoi ai mers drept spre nenorocitul ăla de Greeshka și ai urlat. Dino și cu sergentul au trebuit să te tragă afară. Pășeai drept în creatura ala și te afundaseși până la genunchi. Tot timpul, convulsionându-te. Groaznic. Dino te-a pocnit, te-a amețit bine.

Clătină din cap și se îndreaptă spre ușă.

— Unde pleci? l-am întrebat.

— Să mă culc. Ai zăcut înconștient vreo opt ore. Dino m-a rugat să te veghez până îți revii. Bun, ți-ai revenit. Acum caută să te odihnești și eu o să fac același lucru. Vorbim mâine.

— Vreau să vorbim acum.

— E târziu, răspuse el și închise ușa dormitorului.

I-am ascultat pașii îndepărtându-se și sunt sigur că am auzit și chela răsucindu-se în ușa exterioară. În mod evident, cuiva îi era frică de Talente care dispar în noapte. N-aveam să plec nicăieri.

M-am ridicat și am căutat ceva de băut. Există niște Veltaar rece. Am băut lute două pahare și am luat o gustare frugală. Durerea de cap începuse să-mi treacă. M-am întors în dormitor, am stins lumina și am deopacizat geamul, ca să pătrundă lumina stelelor. M-am întins și am încercat să mă culc.

Nu puteam însă adormi; nu imediat. Se întâmplaseră prea multe. Trebuia să mă gândesc. Întâi, durerea de cap, îngrozitoarea durere de cap care îmi despica țeasta. La fel ca a Lyei. Totuși ea nu trecuse prin ceea ce tre-

Desen de Valentin Leonida

cusem eu. Sau trecuse? Lya era un Talent major, cu mult mai sensibilă decât mine și cu un domeniu mai larg. Ar fi putut furtuna aceea emoțională să ajungă atât de departe, la o distanță de atâția kilometri? Târziu, în timpul nopții, când oamenii și shkeenii dormeau, iar gândurile le erau slabe? Poate... Și poate că visele mele, pe jumătate amintite, reprezentau reflecții palide a ceea ce simțise ea în timpul nopții. Visele mele însă fuseseră plăcute. Deșteptatul mă deranja, trezirea nu amintirile.

De fapt, durerea de cap o căpătăsese în timpul somnului? Sau când mă sculasem?

Ce naiba se întâmplase? Cine mă prinsese acolo, în peșteră și mă trăsese spre el? Greeshka? Așa trebuia să fie. Nici nu avusesem vreme să mă focalizez asupra femeii, așa că Greeshka *trebuia* să fie. Lyanna spusese însă că Greeshka nu gândesc, nici măcar un "da-trăiesc"...

Totul se învârtea în jurul meu, întrebări despre întrebări despre întrebări, iar eu nu aveam nici un răspuns. Atunci am început să mă gândesc la Lya, să mă întreb unde se afla și de ce mă părăsise. Trecuse și ea prin așa ceva? De ce n-o înțelesesem? Acum îi simțeam

lipsa. Aveam nevoie de ea și nu era lângă mine. Eram singur și foarte conștient de acest lucru.

Am adormit.

Un întuneric lung și în cele din urmă un vis pe care, în sfârșit, mi l-am reamintit. Revenisem pe câmpie, pe câmpia infinită și cufundată în beznă, cu cerul ei lipsit de stele și cu formele negre în depărtare, câmpia despre care îmi vorbise de atâtea ori Lya. Constituia o imagine dintr-un poem favorit al ei. Eram singur, de-a pururi singur și știam asta. Așa era felul de a fi al lucrurilor. Eu reprezentam unica realitate din univers și-mi era frig, foame și teamă, iar formele înaintau spre mine, inumane și de neoprit. Nu exista nimeni pe care să-l pot chema, nimeni către care să mă îndrept, nimeni care să-mi audă strigătele. Nu fusese nimeni, niciodată. Nu avea să fie nimeni, niciodată.

Apoi, a venit Lya.

A coborât din cerul fără stele, palidă, subțire și fragilă și s-a așezat lângă mine. Și-a îndepărtat cu palma părul de pe frunte, m-a privit cu ochi mari și strălucitori și mi-a zâmbit. În clipa aceea am știut că nu era un vis. Într-un fel, ea era cu mine. Am stat de vorbă.

Bună, Robb.

Lya? Bună, Lya. Unde ești? M-ai părăsit.

Iartă-mă. A trebuit. Înțelege, Robb. Poți să înțelegi. Nu mai vroiam să fiu aici, niciodată, în locul ăsta, în locul ăsta îngrozitor. Altfel aș fi fost, Robb. Bărbații sunt întotdeauna aici, însă doar pentru câteva clipe.

O atingere și un glas?

Da, Robb. Apoi, din nou, beznă și tăcere. Și câmpia întunecată.

Amesteci două poezii, Lya. Dar nu-i nimic. Le știi mai bine decât mine. Nu uiți însă ceva? Partea de la început? "Iubire, să fim sinceri..."

Oh, Robb.

Unde te găsești?

Sunt... peste tot. Dar cel mai mult într-o peșteră. Eram gata, Robb. Eram deja mult mai deschisă decât restul. Puteam sări peste Reunire și Membri. Talentul meu mă obișnuise cu comuniunea. M-a acceptat.

Reunirea Finală?

Da.

Oh, Lya!

Robb. Te rog, vino lângă noi, vino lângă mine. Știi, e atâtea fericire! Pentru totdeauna, pe vecie, să aparținem, să împărțim și să fim împreună. Iubesc, Robb. Iubesc un miliard de miliarde de oameni și-i cunosc pe toți, mai bine decât te-am cunoscut vreodată pe tine, iar ei

mă cunosc cu tot ceea ce sunt eu, și mă iubesc. Și va dura de-a pururi. Eu. Noi. Reunirea. Știi, sunt tot eu însă, în același timp, sunt și ei. Și ei sunt eu. Membrii, cititul, m-a deschis, iar Reunirea m-a chemat în fiecare noapte, pentru că mă iubea, înțelegi? Oh, Robb, vino cu noi, vino cu noi. Te iubesc.

Reunirea. Adică, Greeshka. Te iubesc, Lya. Te rog, întoarce-te. Nu se poate să te fi absorbit încă. Spune-mi, unde te afli? Vin la tine.

Da, vino la mine. Vino oriunde, Robb. Greeshka este unul singur, toate peșterile comunică pe sub coline, micii Greeshka sunt, toți, parte din Reunire. Vino și mi te alătură. Iubește-mă, așa cum ai spus că ai făcut-o. Vino cu mine. Ești atât de îndepărtat încât abia te pot ajunge, chiar și cu ajutorul Reunirii. Vino și fi unul împreună cu noi.

Nu, nu mă voi lăsa mâncat. Te rog, Lya, spune unde te găsești.

Sărmanul Robb. Nu te teme, iubito. Trupul nu este important. Greeshka are nevoie de el pentru hrană și noi avem nevoie de Greeshka. Dar, Robb, Reunirea nu este numai Greeshka, înțelegi? Greeshka nu este important, nu are nici măcar o minte, este doar legătura, mediul, Reunirea sunt shkeenii. Un milion de miliarde de miliarde de miliarde de shkeenii, toți shkeenii care au trăit și au fost Membri în paisprezece mii de ani, toți laolaltă, iubind și aparținând, nemuritori. E minunat, Robb, e mai mult decât am avut noi, cu mult mai mult și, totuși, noi eram norocoși, îți amintești? Într-adevăr, eram! Acum însă este mult mai bine.

Lya. Lya mea. Te-am iubit. Asta nu este pentru tine, nu este pentru oameni. Întoarce-te la mine.

Asta nu este pentru oameni? Oh, ba ESTE! Este ceea ce au căutat oamenii dintotdeauna, plângând în nopțile însingurate. Este dragoste, Robb, dragoste adevărată și dragostea oamenilor nu e decât o imitație ștearsă. Înțelegi?

Nu.

Vino, Robb. Alătură-te nouă. Altfel vei fi pentru totdeauna singur, singur pe câmpie, doar cu un glas și o atingere care să te mai țină. Iar în cele din urmă, când trupul îți va muri, nu o să ai nici măcar atât. Doar un infinit de întuneric deșert. Câmpia, Robb, mereu și pe vecie. Iar eu nu voi putea să te mai ajung. Niciodată. Nu trebuie să fi...

Nu.

Oh, Robb. Slăbesc. Te rog, vino.

Nu. Lya, nu pleca. Te iubesc, Lya. Nu mă părăsi.

Te-am iubit, Robb. Te-am iubit. Crede-mă...

Apoi dispăru. Eram din nou singur pe câmpie. De undeva bătea vântul și alunga cuvintele ei de lângă mine, risipindu-le în măreția rece a Infinitului.

Ușa era descuiată în dimineața posomorită. Am urcat și l-am găsit pe Vaicarenghi singur în cabinet.

— Crezi în Dumnezeu?

Ridică privirea și zâmbi.

— Sigur, îmi răspunse.

Nu vorbise foarte apăsător. Îl citeam. Era un subiect la care nu se gândise niciodată până atunci.

— Eu nu, am continuat. Și nici Lya. Știi, majoritatea Talentelor sunt ateî. Acum cincizeci de ani, pe Vechiul Pământ, s-a încercat o experiență. A fost încercată de un Talent major pe nume Linnel, care era extrem de religios. S-a gândit că, folosind droguri și unind mințile celor mai puternice Talente din lume, va putea atinge ceva căruia el îi spunea "Da-Trăiesc" Universal. Altfel cunoscut sub numele de Dumnezeu. Experiența a fost un eșec dezastruos și totuși ceva s-a întâmplat. Linnel a înnebunit, iar ceilalți au avut doar viziunea unui nimic urlaș, întunecat și nepăsător, un vid fără motiv, formă sau rațiune. Alte Talente au mai simțit la fel și chiar Normali. În urmă cu sute de ani, un poet numit Arnold a scris despre o câmpie întunecată. Poemul este într-una din limbile vechi, însă merită să fie citit. Exprimă... teama, cred. Ceva esențial din om, spaima de a fi singur în cosmos. Poate reprezintă numai frica de moarte, poate ceva mai mult. Nu știu. Este însă un lucru fundamental. În esență, toți oamenii sunt singuri, dar ei nu vor să fie. Caută mereu, încercând să realizeze un contact, încercând să-i atingă pe alții peste vid. Unii nu reușesc niciodată, alții doar ocazional. Lya și cu mine am fost norocoși. Niciodată însă nu este ceva permanent. În cele din urmă, rămâi din nou singur, înapoi pe câmpia întunecată. Înțelegi, Dino? Înțelegi?

Îmi zâmbi, puțin amuzat. Nu ironic, nu era stilul lui, ci surprins și neîncrezător.

— Nu, îmi răspunse.

— Fil atunci atent. Întotdeauna oamenii vor ceva, pe cineva, caută... Conversația, dragostea... Talentul, iubirea, sexul fac parte din această căutare. Și zeitățile. Omul i-a inventat pe zei, pentru că-i este teamă să fie singur, îl îngrozește un univers pustiu, îi e frică de câmpia întunecată. De asta se convertesc

oamenii tăi, Dino, de asta te părăsesc. L-au găsit pe Dumnezeu, sau oricum mai mult decât vor putea găsi vreodată. Reunirea este o minte-bloc - o minte-bloc nemuritoare, mai mulți într-unul, totul fiind iubire. La naiba, shkeenii nu mor. Nu-i de mirare că n-au conceptul vieții de apoi. Ei știu că Dumnezeu există. Poate că n-a creat universul, însă este dragoste, dragoste pură și ei spun că Dumnezeu înseamnă dragoste, așa-i? Sau poate că ceea ce numim noi dragoste reprezintă o părțică din Dumnezeu. Nu-mi pasă orice-ar fi. Reunirea este asta: sfârșitul căutării printre Shkeenii și pentru Oamenii. La urma urmei, suntem asemănători, într-atât de asemănători încât doare.

Valcarenghi emise suspinul lui exagerat:

— Robb, ești suprasolicitat. Vorbești ca un Membru.

— Poate că ar trebui să fiu. Lya este. Acum e parte a Reunirii.

— De unde știi? clipi el.

— Azi-noapte mi-a venit în vis.

— Ah, un vis...

— Era adevărat, la dracu! Era adevărat!

Bărbatul se ridică și zâmbi:

— Te cred, spuse el. Adică, cred că Greeshka folosește o momeală-psi, o ispită a dragostei dacă vrei, pentru a atrage și devora ceva atât de puternic încât îi convinge pe oameni - chiar și pe tine - că este Dumnezeu. Desigur, e ceva periculos. Înainte de a lua vreo măsură, va trebui să mă gândesc. Am putea păzi peșterile pentru a interzice accesul oamenilor, dar sunt prea multe întrări. Să-l zidim pe Greeshka ar însemna o deterioare a relațiilor noastre cu shkeenii. De acum însă, problema mă privește pe mine. Ți-al încheiat misiunea.

Am așteptat să termine.

— N-ai dreptate, Dino. E ceva real - nu-l un truc, nu-l o iluzie. Atât eu, cât și Lya, am simțit. Greeshka nu are nici măcar un "da-trăiesc", ca să nu mai vorbesc de o momeală-psi într-atât de puternică pentru a-i atrage pe shkeenii și pe oameni.

— Te aștepti să cred că Dumnezeu este un animal care trăiește în peșterile de pe Shkea?

— Da.

— Robb, sper că-ți dai și tu seama că-i absurd. Tu crezi că shkeenii au găsit răspunsul la misterul creației. Uită-te la ei! Cea mai veche rasă civilizată din spațiu, dar sunt pironiți de paisprezece mii de ani în epoca bronzului. Noi am venit la ei. Unde le sunt navele spațiale? Unde le sunt turnurile?

— Unde sunt clopotele noastre? I-am repli-

cat. Dar bucuria? Ei sunt fericiți, Dino. Noi suntem? Poate că ei au găsit ceea ce noi căutăm încă. La urma urmel, de ce dracu' este omul atât de agitat? De ce a ieșit în spațiu, să cucerească galaxia, universul, sau ce anume? Poate să-l caute pe Dumnezeu...? Poate. Totuși nu-l poate găsi, așa încât caută, mereu și mereu. Și ajunge, în cele din urmă, pe aceeași câmpie întunecată.

— Compară realizările. Eu aș prefera, fără discuție, să flu om.

— Merită?

— Așa cred.

Se îndreptă spre fereastră și privi afară, zâmbind.

— Avem singurul Turn de pe planeta lor.

— Ei au singurul Dumnezeu din universul nostru, l-am spus, însă mi-a răspuns doar printr-un surâs.

— Bine, Robb, vorbi el întorcându-se de la fereastră. O să țin minte asta. Și o să ți-o găsim pe Lyanna.

— Lya s-a dus, am șoptit eu. Acum știu asta precis. Dacă mai întârziu mult, o s-o urmez. Așa încât, plec diseară. O să-mi rețin un loc pe prima navă spre Baldur.

Încuviință din cap.

— Dacă dorești, dau dispoziție să ți se pregătească onorariul. Zâmbi: Și când o vom găsi pe Lya, o să ți-o trimitem. Cred că nu va fi în apele ei, însă asta te privește pe tine.

Nu i-am răspuns. Am ridicat din umeri și am pornit spre lift. Glasul lui Valcarenghi m-a oprit:

— Așteaptă! Ce-ai zice să cinăm diseară? Ai făcut o treabă bună aici. Oricum, Laurie și cu mine dăm o petrecere de adlo. Pleacă și ea de pe Shkea.

— Îmi pare rău.

A fost rândul lui să strângă din umeri.

— Pentru ce? Laurie e o ființă minunată și o să-mi lipsească. Dar nu-i o tragedie. Există și alte ființe minunate. Oricum, cred că nu mai suporta planeta.

În arsura și durerea pierderii mele, aproape că-mi uitasem Talentul. Mi l-am reamintit și l-am citit. Nu exista părere de rău, durere, ci numai o ușoară dezamăgire. În spatele acestora, zidul lui. Întotdeauna, zidul care-l izola pe acest bărbat ce-i totuși pe toți și era prieten cu ei, fără să fie intim cu nici unul. Iar pe zid, parcă puteam citi o inscripție: **POȚI MERGE PÂNĂ AICI ȘI NU MAI DEPARTE.**

— Haide, insistă el. O să fie amuzant.

Am încuviințat.

Mă întreb, acum, când nava decolează, de ce plec?

Poate ca să mă întorc acasă. Pe Baldur avem o casă, departe de orașe, pe unul din continentele nedezvoltate, înconjurați de sălbătici. Se află pe o stâncă, deasupra unei cascade înalte care se prăbușește parcă de o eternitate într-un lac verzui. Adesea, Lya și cu mine înotam acolo, în zilele însoțite dintre două misluni. Apoi zăceam goi în umbra copacilor cu arome de portocali și făceam dragoste pe un covor de mușchi argintiu. Poate că mă întorc la toate astea. Nu va fi însă la fel fără Lya, Lya cea pierdută...

Lya pe care o puteam încă avea. Pe care aș fi avut-o și acum. Ar fi fost ușor, atât de ușor... O plimbare într-o peșteră întunecată, un somn scurt. Apoi, Lya cu mine pentru vecie, în mine, împărțindu-mă, ea fiind eu și eu fiind ea. Iubindu-ne și cunoscându-ne mai mult decât o pot face oamenii. Reunirea și fericirea, fără nici o beznă, nicodată. Dumnezeu... Dacă credeam în cele spuse lui Valcarenghi, atunci de ce o refuzasem pe Lya?

Poate pentru că nu sunt sigur. Poate că sper încă la ceva mai mareț și mai iubitor decât Reunirea - la Dumnezeu de care mi s-a spus de când eram copil. Poate că risc, pentru că o parte din mine crede încă. Dacă greșesc însă, atunci... atunci bezna și câmpia...

Dar poate că este altceva, ceva ce am zărit

la Valcarenghi, ceva ce m-a făcut să mă îndoiesc de cele spuse. Cumva, omul este mai mult decât shkeenul; există oameni ca Dino și Gourlay, așa cum au existat Lya și Gustafson, oameni care se tem de dragoste și de Reunire într-atât de mult încât o răvnesc. Așadar, o contradicție. Omul are două impulsuri primordiale, iar shkeenul numai unul? Atunci poate că există un răspuns omenesc: să atingă, să se alăture, să nu fie singur și totuși să rămână om.

Nu-l invidiez pe Valcarenghi. Cred că plânge înapoia zidului său și nimeni n-o știe, nici chiar el însuși. Nimeni n-o va ști niciodată și, în cele din urmă, va continua să fie singur, zăbind de durere. Nu, nu-l invidiez pe Dino.

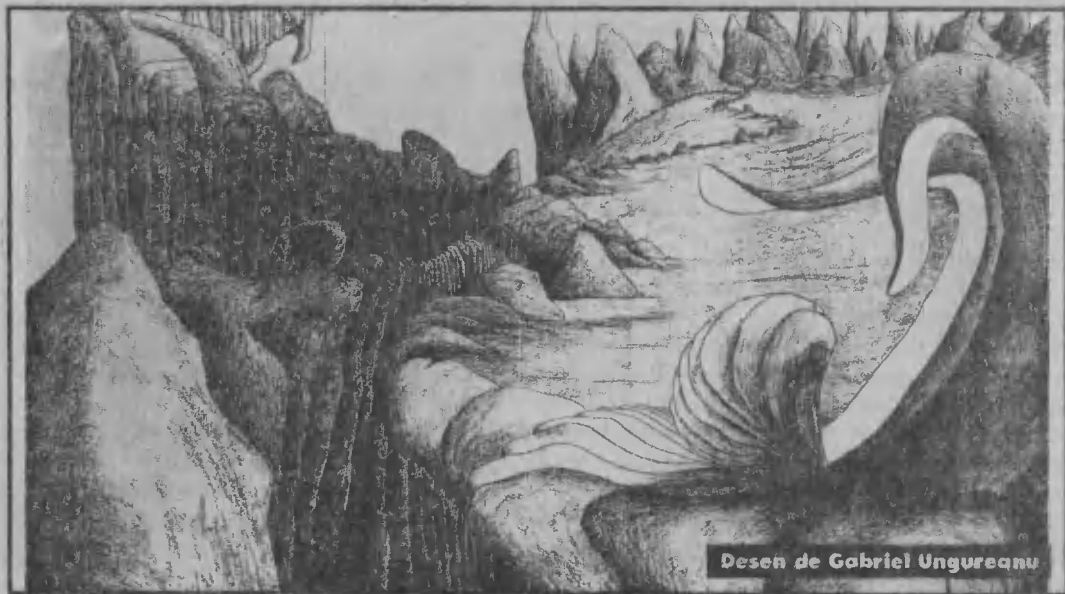
Totuși, Lya, în mine există ceva din el, așa cum există și ceva din tine. Poate că de asta fug, deși te-am iubit.

Pe aceeași navă cu mine a plecat și Laurie Blackburn. După decolare am mâncat împreună și ne-am petrecut seara discutând, înaintea unui pahar cu vin. Poate că n-a fost o conversație veselă, însă a fost omenească. Amândoi aveam nevoie de cineva, și căutam.

După aceea am dus-o la mine în cabină și am făcut dragoste cu toată violența de care eram în stare. Apoi, întinericul s-a destrămat și am stat de vorbă toată noaptea.

Traducerea:

Mihai-Dan Pavelescu

Desen de Gabriel Ungureanu

Scamatorie

Silviu Genescu este autorul uneia dintre cele mai bune antologii personale apărute anul trecut ("T de la Sfârșit"). De data aceasta, el produce un text greu încadrabil, undeva între fantastic și real

Nu-i puțin lucru să ajungi într-o țară străină și să te trezești pe aeroport aproape fără bagaje. Celor trei bătrâne englezoalce, înșirate cuminiți la coada de la banda de bagaje de pe Otopeni le trebui câtva timp până să priceapă că din patru valize, câte avuseseră la imbarcarea pe aeroportul Heathrow, Londra, din cala pântecosului Airbus românesc "*Transylvania*", apăruse doar una singură și încă nu se știa precis căreia dintre ele îi aparținea, fiindcă toate erau aceeași marcă, Samsonite, și de aceeași culoare.

Pavel Voinea le remarcă pe bătrâne încă din avion, unde ocupaseră locuri apropiate. Chicotiseră mai tot timpul.

— Nu, scumpa mea, nu dejunăm. Ne-ar deranja stomacul, și așa destul de încărcat, explicase una dintre ele, refuzând meniul de la clasa a II-a. În schimb, comandaseră fiecare câte o sută de grame de whisky Ballantines, după ce se interesaseră dacă nu exista cumva marca Talisker Black

Label. Nu, Taromul nu dispunea de rezerve din acest tip de whisky. Oricum, comanda îl făcuse pe Pavel să-și întoarcă o clipă privirea spre cele trei bătrâne care ocupau locurile de pe culoarul alăturat.

O funcționară de la aeroport le sfătui să depună câte o reclamație și le promise că va fi trimis un fax la Heathrow, unde cu siguranță că rămăseseră valizele.

— Știți, se mai întâmplă, auzi Pavel. Aproape că l-ar fi pufnit râsul dacă n-ar fi fost pus în situația de a aștepta, la rândul său, pentru propriile valize din piele roșcată, burdușite, cu care venise de la Londra. "Pe Otopeni se întâmplă cam des", completă el în gând spusele amabile ale funcționarei, care împărțise surâzând formulele verzulii pentru reclamarea dispariției bagajelor. Pavel își roti ușor încruntat privirea jur-împrejur, notând dezgustat salopetele portocalii, slinoase, ale hamailor care împingeau cărucioare cu bagaje. Cu ecusoanele lor cu tot, mutrele acestora nu-i inspirau încredere. Îi socotea

potențiali autori ai disparițiilor frecvente de bagaje pe Otopeni. Pe Heathrow, discret incriminat, de funcționara Taromului, poliția dibuise o bandă de hamali de origine indiană și pakistaneză care vămuiseră vartos toate valizele care le trecuseră prin mâini. Se înfruptaseră chiar și din conținutul unor containere cu mărfuri. "Dar acolo au Scotland-Yard-ul", se pomeni Pavel constatând, într-o manieră plină de respect și admirație pentru instituția la fel de tradițională ca și Turnul Londrei. Apoi băgă de seamă că un soldat din trupele de jandarmi îl fixa cu o privire încruntată și bănuitoare. Pavel era îmbrăcat într-un elegant sacou cărămiziu, cumpărat de la "Harrod's"; își aprinse un Dunhill Lights extras din pachetul cu muchile rotunjite, degajând acel aer vexat al omului de afaceri pe care trivialități ca așteptarea la coadă pentru recuperarea a două valize îl scoteau din sărite.

— Alo, domnu, aicea fumatu-i interzis, zise soldatul, gesticulând și Pavel dădu din cap, azvărli țigara jos și o

strlvi cu călcâiul, făcând totodată o piruetă prin care-i întoarse spatele jandarmului, într-un mod cât se putea de elegant. Bătrânele deschiseră valiza și una dintre ele ridică triumfătoare un pachet de cărți de joc format mare. "Au să încingă un pocheraș", rânji Pavel.

— Meredith, pe tine nu te-a interesat niciodată Tarotul, glăsui ea. Este, cu siguranță, valiza mea.

— Domnu', un taxi, ceva? auzi Pavel la urechea dreaptă, șoptit pe un ton conspirativ și, când se întoarse, dădu cu ochii de un hamal care se străduia să zâmbească încurajator. Buzele groase, umede, se crispaseră într-o grimasă unsuroasă, care se voia numai lapte și miere. Pavel se decise pentru formula unui refuz sec:

— Nu.

— Atunci vro fătucă să vă ție de urât prin București, insistă hamalul, apropiindu-se și mai mult de el. Omul duhnea a transpirație și a tutun prost.

— Am spus nu, făcu Pavel cu o strâmbătură și-i întoarse și lui spatele, dar fără nici o coregrafie de politețe.

— Și chiar dacă le-am pierdut, mare scofală, am pierdut noi valize prin tot felul de aeroporturi, glăsui Meredith.

— Vrei să spui că nu este prima dată când suntem *furate* în acest fel, făcu, nu fără urmă de sarcasm, Agnes.

Pavel observă cum cele trei bătrâne își completau for-

mularele una pe spatele celeilalte, ultima, Agnes, scriind pe valiza ținută pe genunchi și toate trei se străduiau să nu iasă cumva din cercul trasat cu ruj pe podea. "Excentrice până la Dumnezeu!" constată Pavel, zâmbind pentru sine. Vorbeau cu acel accent educat care era o carte de vizită, scrisă de generații de strămoși ce priveau acum cu un aer critic din tablourile agățate pe pereții colegiilor engleze de tradiție, avaturile civilizației moderne. "Ce mai plească or să fie astea pentru țiganii din centru", comentă Pavel, aruncând încă o privire spre acel trio vesel și nepăsător, în pofida pierderii care se întvedea deja la orizontul unui sejur care ar fi trebuit — credea el — să fie un interesant periplu est-european pentru bătrâne occidentale aflate, neîndoiș, în căutarea acelei pliante de tinerețe promise de pliantele clinicii Aslan din hotelul "Flora".

— Fetelor, declarați tot conținutul valizelor, zise cea al cărei spate nu devenise o improvizată masă de scris.

— Chiar tot? întrebă Meredith și hohotul comun de râs se ridică o clipă peste murmurul de voci din aeroport, peste vuietul motoarelor unui avion. Pavel închise un moment ochii și ar fi putut jura că râsul care se rostogolea cristalin și vesel, purtat parcă pe aburii unei șotii, aparținea unor tinere și nu unor venerabile pensionare proaspăt păgubite. Se trezi că le adresează un zâmbet ușor,

chiar dacă nu fusese observat.

— De fapt, reveni prima bătrână, mă așteptam să se întâmple ceva. Am călătorit cu "Transylvania" și mie acest nume îmi amintește de un țărâm unde amfitrion la ceas de noapte la castel era un distins domn, al cărui nume vă las să-l ghiciți singure.

— Din trei încercări, Agnes? și izbucniră iar în râs, iar Pavel ajunse la concluzia că paharele de Ballantines își făceau efectul de-abia acum, încălecând un metabolism obosit și imprevizibil la acea vârstă. Se purtau ca niște liceene aflate în prima lor excursie peste hotare, încercând să întâlnească romantismul chiar și acolo unde nu era nimic de sperat. "Astea fac Dracula Tours, precis!" își zise el în completare. "La anii lor însă, eu nu m-aș aventura aici.", continuă, încercând să le evalueze deceniile întipărite în obrajii ridaiți, lipsiți de netezimea strălucitoare a tinereții.

Dăruind un surâs degajat și binevoitor tuturor, Meredith depuse cele trei formulare completate la ghișeul indicat de funcționară. Pavel urmări apoi amuzat figura teribil de satisfăcută a bătrânei cu nume de fetișcană din Armata Salvării, în timp ce revenea în interiorul cercului trasat pe podea, de unde le extrase și pe Agnes și Joan. Întorcheatul traseu birocratic pe care-l vor parcurge formulele îi smulse o expresie compătimitoare, după care decise să-și vadă de ale lui și-și pândi ceva mai atent

bagajele printre cele care soseau pe bandă. Când le localiză, urmări cu o privire atentă și suspicioasă curburile cu aspect de malformație congenitală imprimate pe suprafața valizelor burdușite și ajunse la concluzia – încă superficială – că nu fuseseră scotocite de nimeni. "E poliția cu ochii pe ei, ce mama dracului!", își spuse, găsind în aceste gânduri un refren reconfortant. Aproape că-i veni să meargă la amărutul de jandarm și să-l bage în buzunar pachetul de Dunhill. Le înșfăcă aproape bucuros că atârnavă atât de greu și se îndreptă hotărât spre vamă, unde trebuia să stea iarăși la rând. "Have you anything to declare, sir?", îi reverberă în minte întrebarea politicoasă a funcționarului de la Heathrow, când ajunsese la Londra, negația lui fusese suficientă, un cuvânt de onoare rostit ca între gentilemani, și acesta fusese începutul și sfârșitul formalităților vamale. Acolo. Aici, Pavel știa că mai avea de așteptat, cum mai avea de așteptat și șoferul de la firmă, venit să-l ia de la aeroport. Un vuiet de voci mânioase erupse de undeva, din profunzimea aerogării și, ca mai toți ceilalți, Pavel se uită automat într-acolo. Pasageri de la o altă cursă, cea de Frankfurt, gesticulau furioși în fața a trei funcționari ai Taromului, printre care Pavel o remarcă și pe fata care oferise formulare bătrânelor englezoaice. Nu-și putu stăpâni un rânet dezaprobator. "Alt scandal, alte

dispariții, alte formulare", enumără el. "Și totuși, se fură."

— Ce fac ăia atâta scandal? Și pe alte aeroporturi se fură, dom'le și nu-l așa cîrc, comentă individul din dreapta sa, explicând tinerei care-l însoțea că prin alte părți astfel de evenimente erau tratate într-o manieră civilizată și cu maximum de eficiență. Pavel remarcă pe banda transportoare câteva grămezi de lucruri aruncate printre valizele care soseau.

— Acum e groasă rău, continuă același individ, cu un aer deloc îngrijorat, ba chiar în coada unui amuzament smuls parcă de secvențele cu Mr. Bean. Astora le-au luat valizele și le-au lăsat boarfele pe dinafară.

Cei păgubiți, ultragiați până peste poate și roșii la față de nervi, erau câțiva turiști germani din cursa Lufthansa și, părăsind locul acestei erupții de indignare, privirile lui Pavel întâlneau seninul trio din mândrul Albion. Aproape că avu un șoc și, la început, crezu că nu vedea bine: bătrânele trăgeau după ele valizele Samsonite, atât de calm revendicate cu jumătate de oră înainte. Se așezară nu departe de Pavel și acesta putu, fără voia lui, să audă ce discutau.

— V-am spus, fetelor, nu completați și ora pe formulare. Numărul de zbor și ora. Era atât de dificil? Întrebă Meredith, ușor iritată.

După care o delegă pe Agnes să meargă la ghișeu și să anuleze reclamațiile. Doar își găsiseră bagajele.

Pavel mai avansă câțiva

pași.

— Nu mi-ar fi păsat prea mult, susținea Joan, dar nu admit ca o seară să se sfârșească fără acel deget de Talisker care ne place atât de mult, împrăștiează spiritul și dă aripi de basm imaginației, și care pe aici, în mod sigur, nu se găsește, zise aruncând o privire demonstrativă jur-împrejur, de parcă s-ar fi găsit în ultimul bar românesc și nu în principala aerogară a țării.

Pavel zâmbi iarăși, trezindu-se față în față cu vameșul.

— Aveți ceva de declarat? Dădu din umeri. Ce să declare? Documentele firmei, din diplomatul lui ușor?

— Arme, muniție, explozivi? Insistă vameșul, începând să bifeze întreaga listă de obiecte care, în cel mai bun caz, nu erau scutite de taxe la intrarea în România.

— Băuturi?

Aici, Pavel dădu din cap și aruncă din nou o privire scurtă spre cele trei doamne în vârstă, aflate în formație completă după ce Agnes li se alăturase.

— Da, patru sticle de whisky Talisker.

— N-am auzit de așa ceva, recunosc vameșul gânditor. Eu beau doar Johnny Walker de doișpe ani vechime.

Pavel nu era sigur dacă asta trebuia interpretat ca aluzie sau era doar o simplă remarcă de snob.

— Patru sticle? Ceva electronice?

— Ntj..., făcu Pavel nepăsător. Avea, în schimb, o grămadă de CD-uri și soft-uri, care în nici un caz nu intere-

sau vama.

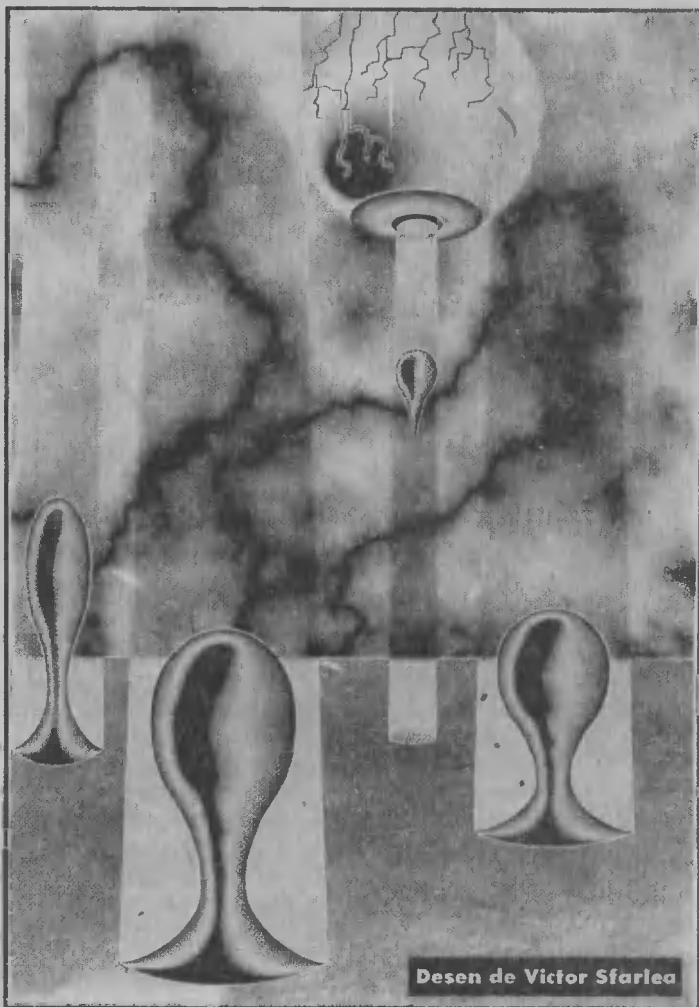
— Deschideți, vă rog, valizele, ceru vameșul, oftând plictisit.

Îl întoarse maldărul de haine, își plimbă indiferent privirile peste CD-uri și dischete, găsi sticla de Talisker. Pavel le plasase câte două în fiecare valiză. Prudența îl îndemnase să nu-și pună "Toate ouăle în același coș", deci prezența unei singure sticle din whisky-ul de care s-ar fi ținut atât de mândru în fața amicilor îl făcu să-și arcuiască uluit sprâncenele. În cealaltă valiză nu mai găsi nici una. Era exclus să le fi uitat la hotel. Ori le-ar fi uitat pe toate, ori nici una. Fusese furat. Pavel trecu de la uimire la furie și, dacă aceasta ar fi putut fi transpusă în sunet, o undă de șoc ar fi izbit aeroportul Otopeni, spulberându-l precum Hiroshima. Își roti încet privirile spre cele trei bătrâne care chicoteau din nou. Meredith ținea în mână dreaptă patru chibrite.

— Trei din patru, fetelor, zise ea. Cel scurt plătește taxiul până la hotel.

Pavel nu credea în coincidențe, mai ales când acestea par jocul unor circumstanțe uluitoare. Era acum convins că el trăsese bățul cel mai scurt și, dacă era să judece greutatea valizelor, era și mai sigur că nu fusese singurul. O grămadă de oameni aici aveau în mâini bățul cel mai scurt, dar habar n-aveau de asta. Își îngădui un râs scurt, un hohot înăbușit imediat sub privirile vexate ale vameșului care-i închise valizele.

— E-n regulă, zise el

Desen de Victor Sfarlea

oftând. Vă doresc o zi bună. Pavel dădu din cap, își coborî valizele pe podea și, din câțiva pași, ajunse lângă cele trei doamne care-i evocau acum faimoasa combinație de arsenic și dantelă veche. Își adună întreaga mobilitate a mușchilor faciali pentru un zâmbet amabil.

— Mă scuzați, doamnelor, zise după ce se înclină ceremonios. Am călătorit împreună de la Londra și v-am

auzit, fără să vreau, că sunteți în căutarea unui taxi. Permiteți-mi să vă ofer mașina firmei. Voi călători eu cu taxiul.

— Agnes, rosti Meredith, mulțumește-i acestui domn amabil că te-a scutit de o primă cheltulală în această țară. De fapt, și spunând asta se întoarse zâmbind spre Pavel, îi mulțumim toate trei pentru această bunăvoință.

Celălalt

"Paperback writer"
Beatles

Al doilea text al lui Florin Pitea (o premieră în acest Almanah), ne plimbă într-un univers de acum familiar iubitorilor de ciberpunk, dar... cu mică întorsătură finală, care te duce cu gândul la altceva.

Numiți-l Bill. El însuși își spunea astfel, sau folosea un nume asemănător. Poate Will. Nu sunt foarte sigur. Stătea înghesuit într-o cafenea, la o mäsută din colț, urmărind cum din fumul gros de țigară se decupau siluete albastrii care schițau mișcări, lăsând impresia că se desprinseseră dintr-un film mut cărulia cineva îi adăugase, în glumă, o pistă sonoră înregistrată într-un viespar. Bill fuma și el, deși era mlomp și fumul îi irita ochii. Nu știu de ce fuma. Poate nici el nu știa.

Jacheta și-o așezase pe spătarul scaunului. Piele tare, scoțioasă. Croială asimetrică.

Bill venise să ia pulsul străzii. Credea că avea nevoie de asta, însă, de fapt, îl făcea plăcere. Îl încânta uneori să urmărească forfota orașului, mai ales la anumite ore. Câteodată, vedea pașii unui balet cu milioane de figuranți, alteori un ritual extrem de complicat sau chiar sisteme de relații care-i aminteau mai mult ecologia decât științele sociale. Adesea se lăsa fermecat de amănunt, de incident.

Strivi chiștocul în scrumiera pe jumătate plină și scoase dintr-un buzunar al pantalonilor mărunțis nichelat, cu care plăti cafeaua. Luă jacheta pe antebrațul stâng și se îndreptă spre ieșire.

Afară era o ploaie mărunță, rece. Bill își așează jacheta peste umerii înguști, apoi se răzgândi, vâri brațele în mâneci și trase fermoarul până sus, aproape de bărbie.

Trotuarul era plin. De la înălțimea lui, Bill vedea mai mult umbrele colorate și, din când în când, fața câte unui bărbat înalt. Se simțea ca Gulliver în Țara Ciupercilor.

Dădu din coate ca să poată traversa trotuarul ticsit. Cu zece-cincisprezece ani în urmă, înghesuiala asta era ceva îndepărtat și comod, o chestie exotică văzută la T.V. sau în *National Geographic*. Ceva la care să visezi ori despre care să scrii. Acum, văzut din stradă, orașul lui Bill era la fel de aglomerat ca New York în anii '60 sau Tokio în anii '80.

Se opri lângă mașină, o Mazda roșie cu faruri escamotabile. Căută prin buzunarele jachetei, pe când ploaia

perfidă i se prelingea după ceafă.

Bliper-ul.

Luă încă o dată buzunarele la rând, deschizând apoi închizând fermoare și capse. Astfel află că-i lipseau cheile mașinii, cărțile de credit, portofelul cu actele și banii.

Și bliper-ul, ca să fie tacâmul complet.

Rămase uluit câteva clipe, cocoșat și cu bazinele aduse înainte. Ploaia își vedea de treabă, picurându-i din păr și de pe guler pe ceafă, iar de acolo scurgându-i-se pe spate.

— Băga-mi-aș, zise el meditativ, alegându-se cu o privire asasină de la o doamnă corpolentă cu un pechinez în brațe.

Înjurătura nu-l ajută să-și recapete lucrurile (nici măcar bliper-ul și cheile mașinii), așa că Bill făcu cale-ntoarsă până la cafenea, se uită sub scaunul pe care stătuse, apoi îl întrebă ceva pe chelner. Nu-și auzi propria întrebare în zumzetul turbat din local. Chelnerul clătină din cap.

Bill făcu semn spre telefon, ducând apoi degetul mare la ureche și pe cel mic la gură,

să fie sigur că era înțeles. Chelnerul răspunse tot prin semne: doi dolari convorbirea. Pe moment Bill era lefter, așa încât se văzu nevoit să renunțe.

Afară, în stradă, ploaia se mai potolise. Printre claxoane și frânturi de hituri pop se auzea niște muzică preclasică, prea fragmentată ca să poată fi recunoscută. Deasupra trecătorilor, un leu de neon alerga cu mișcări sacadate spre o uriașă emblemă Carlsberg.

În toată aglomerația, Bill era singur cu necazul lui.

Se apropie din nou de Mazda elegantă, roșie, lucioasă și cu forme cvasifeminine. Așează palma pe portiera calduță, de pe care stropii de ploaie se evaporau.

Naiba să-i ia pe designerii care-au eliminat clanțele și clapele exterioare.

— Vă rog să nu mă atingeți, susură o voce delicată, cu accent de Cambridge. Altfel declanșez sistemul de siguranță.

— Deschide și nu mai parlamenta.

Dar cu o Mazda nu poți să stai la discuții. O descărcare electrică de avertisment îl scutură pe Bill, convingându-l să renunțe. Un grup de tineri grunge îl priveau de pe trotuarul de vizavi, rânjind și comentând.

Furia neputinței îi crispa fiecare mușchi abdominal, îi strânse inima și-i apăsă plămânii. Ar fi luat în șuturi jucăria asta scumpă și încăpățănată, dar reacția ar fi fost ridicolă. Poate chiar periculoasă. Pentru el.

Brusc, se hotărî să renunțe și plecă pe jos, aprinzându-și încă o țigară și trăgând din ea cu sete. Din fericire ploaia se opri.

Prima escală o făcu la un sediu al poliției aflat în apropiere. Trebuia să caute câtva timp, însă în cele din urmă ajunse, după ce primise lămuriri de la mai mulți agenți de circulație. O dată ajuns la sediu, veni rândul lui să dea explicații. Reuși să-l convingă pe un subofițer să-i ofere un colț de masă, după care se așeză și începu să-și redacteze plângerea. Pe hârtia lor, bineînțeles.

Când plângerea scrisă a fost gata, Bill a fost îndrumat spre registratură. Înaintea lui mai așteptau câteva persoane. Rândul său veni mai repede decât se aștepta, iar sergentul de la ghișeu îi vorbi cu amabilitate, în timp ce arunca o privire pe cerere. Când văzu semnătura, expresia de pe chipul lui se schimbă.

— Vă rog să așteptați un moment.

Bill încuvința din cap, fără să vorbească. Sergentul ieși. După câteva clipe, un ofițer gras și foarte roșu la față intră pe o ușă laterală.

— Va să zică tu ai pornit circuitul ăsta!

— Ce circ? se miră mlopul. Am depus o plângere...

— Pe dracu' plângere. De două ore numai plângeri seminate de tine curg prin poșta-E.

— Dar...

— Și-am telefonat la toate secțiile din oraș. Aceeași chestie.

— Dar eu n-am...

— Vezi să nu depunem *noi* plângere împotriva ta. Există legi anti-hacking, în caz că nu știi.

— În calitate de contribuabil am dreptul...

— Drepturile o să ți le citim la arestare. Pe-ăla cu "Poți păstra tăcerea" ar trebui să-l

folosești de-acum.

Un recrut băgă capul pe ușă:

— S-a oprit, dom' căpitan.

Grăsanul porni spre ieșire, bombănind mai departe.

— Zi mersi c-ai scăpat de data asta. Însă prima oară când o să îți implicat într-o chestie cât de mărunță, îți promit c-o să te usture. Hai, dispari!

Deschise și închise gura de mai multe ori, ca un pește pe uscat, însă nu-i veni nici o replică, iar ușa trântită în urma căpitanului îl scuti de efort. Porni spre casă, mai mult ulmit decât furlos.

Uneori, în sinea lui, găsea un nume de alint pentru stradă, strada-concept, arhetipul unde se întâlneau toate străzile, chiar și cele visate de el și închegate pe hârtie. Măicuța Stradă. Câteodată îl cuprindea un sentiment înrudit cu tandrețea când o vedea îndeaproape, atât de schimbătoare și de indiferentă. Dar astăzi nu. După mai multe ore de mers prin aglomerație, Bill era sătul până în gât de stradă, indiferent sub ce aspect i s-ar fi înfățișat. Trecuse dincolo de enervare, plictiseală sau apatie și se scufundase în simpla oboseală, atingând adâncimi despre care nici n-ar fi crezut că există.

Când ajunse în capătul străzii sale, nici nu mai avea energia necesară să se bucure. Poate că ar fi grăbit ritmul mersului, însă fiecare paș îl provoca dureri în tălpi, de unde se răspândeau de-a lungul picioarelor și coloanei vertebrale, până în craniu.

Aleea care ducea la vilă i se păru interminabilă, ca într-un film de groază, însă Bill o parcursese.

Ușurarea ajungerii acasă aproape îi făcu să uite de oboseală.

Bătu în ușa de la intrare.

Încă o dată.

Și încă o dată.

Din difuzorul disimulat deasupra ușii se auzi o voce virilă, plăcută:

— Momentan nu este nimeni acasă. Dorți să lăsați un mesaj?

— Sunt eu, Bill. Deschide ușa.

— Dacă sunteți chiar stăpânul casei, apăsați pe clapa din stânga-sus a blipului și ușa se va deschide.

— Mi-au furat blipul în oraș. Nu mai face pe nebunul. Deschide.

— Nu mai insistați. În caz contrar voi chema poliția. Puteți fi acuzat de vagabondaj și falsificarea identității.

— Deschide că sparg ușa. Zăbăci!

— La lista acuzațiilor se vor adăuga tentativa de pătrundere prin efracție și intenția de distrugere a unui bun, proprietate particulară...

— Siliciu! mă-tii, pufni Bill.

— ...ca și tulburarea liniștii publice prin proferarea de cuvinte injurioase.

Se așază pe treptele de la intrare, urmărit de camera video a sistemului de securitate.

— Staționarea în perimetrul acestei proprietăți particulare este interzisă, continuă vocea nemiloasă.

Bill încercă cu stoicism să ignore. Își sprijini bărbia în pumni și privi portul prin lentilele groase ale ochelarilor.

— Unde-or fi Deb și copiii? se întreabă, iar din greșeală își puse întrebarea cu voce tare.

— La agentul literar, sosi replica, urmată de nume, adresă și număr de telefon.

Când își reveni din sur-

priză, Bill notă numărul cu un pix pe podul palmei.

— Mersi, fraiere, mormăi el peste umăr.

Stătu așezat alte câteva minute, urmărind cum peste aripile pescărușilor și luminile vapoarelor se lăsa înserarea. Își întinse picioarele. Fumă o țigară încet, pe îndelete și dădu să o aprindă și pe a doua, însă se răzgândi și o puse înapoi în pachet.

Într-un târziu se ridică, își scutură turul pantalonilor de praf și porni spre șosea, în vreme ce deasupra Pacificului se iveau câteva stele.

Aproape de capătul aleii zări ceva lucind stins în iarbă. Când se apropie, lumina dispăru, iar Bill trebui să băjbăie câteva minute prin iarbă udă. Până găsi.

Norocul îi ieșise în cale, deghizat într-o monedă nichelată de 50 de cenți.

O făcu să sară în aer, o prinse în pumn și-o privi iar, bucurându-se în sinea lui ca un copil, apoi o întemniță într-un buzunar al jachetei.

Câteva minute mai târziu, după ce dăduse de două ori chix, găsi un telefon public în stare de funcționare. La lumina becului, cu receptorul prins între umăr și obraz, Bill formă numărul notat în palma stângă. După al șaselea apel, cineva răspunse. Își dori cu disperare să nu fie greșeală.

Nu era.

— Salut, sunt Bill. Să vezi ce-am pățit...

— Cine ești?

— Bill. Scriitorul...

— Fii serios. Bill e la mine. Uite, ți-l dau la telefon.

Aproape scăpă receptorul din mână. Se auzea muzică, tâmbălău. Zgomot de petrecere. Apoi o voce:

— Alo, Bill la telefon.

— Hei, Bill sunt eu! Cum...

— Ascultă, tipule, îi tăie vorba celălalt, nu știu cine ești, dar ar trebui să te lași de farse de-astea leftine.

După care veni tonul, plângând cu timbrul său electric pierderea monezii nichelate. O vreme, Bill privi receptorul ca pe un obiect străin, neștiind ce să facă cu el, apoi păru să-și amintească și-l prinse la loc în furcă.

Cel cu care vorbise avea chiar vocea lui.

Spre dimineață visă că era culcat pe bancheta din spate a mașinii părinților săi. Se întorceau acasă, iar tatăl și mami erau întorși cu spatele la el, atenți la trafic. În mașină era clăduț și întuneric. Tatăl îi spusese peste umăr:

— În regulă, Bill, într-un minut new-yorkeze am ajuns. Dacă vrei, poți să dormi puțin.

Însă lui Billy nu-i era somn. Privi afară, prin geamul lateral, încercând să înțeleagă cum se măsurau minutele la New York. El era din Wytheville și nu fusese niciodată la New York, iar tatăl îi promisese că aveau să meargă acolo cu toții în vizită, când Billy avea să împlinească șase ani. I se părea că a mai rămas o eternitate până atunci.

Stătea întins pe spate și lumea de afară se vedea răsturnată. De fiecare dată când privea lucrurile învers, acestea îi apăreau ciudate, însă de această dată erau ciudate rău. Mașina trecea printre construcții geometrice stranii, unele opace, altele translucide și deasupra lor se vedeau nori uriași, spiralați, de lumină orbitoare. Nu părea să fie deloc drumul spre Wytheville, iar tatăl nu-și dădea seama de asta. Dacă se rătăciseră?

Și la fel de ciudat era că lumina de afară nu intra în

mașină. Mami și tati erau niște umbre mari, întoarse cu spatele, căroră Billy nu le putea vedea trăsăturile în întuneric. Încercă să se ridice de pe banchetă, să-l apuce pe tati cu mânuțele pe după gât și să-l întrebe la ureche: "Nu-i așa că mergem spre casă?" doar pentru a primi un răspuns liniștitor. Urmă un șoc, o durere surdă în umăr și visul se risipl.

Se urcă înapoi pe banca de pe care căzuse, zgribulindu-se de frig și încercând să-și amintească fața tatălui său. Din memorie îl răsărlă fotografiil sepie, așezate cuminiți în albumul Kodak cu file detașabile. Nici o amintire vie a omului.

Treptat, privind parcul unde dormise, își aminti evenimentele zilei dinainte. Îl chinuia o foame teribilă. Singurul remediu la care se putea gândi pe moment era o țigară. În timp ce fuma, încercă să pună datele în ordine, să ia decizii, să găsească o cale de leșire. Numai că mintea îl era blocată de o singură întrebare, căreia nu-i putea găsi răspuns:

— De unde naiba a ieșit Individul ăsta care pretinde că-i eu?

Faptul că Deb, coplii și agentul său literar îl acceptaseră pe celălalt nu făcea decât să-i sporească perplexitatea.

Rătăci prin parc până la ora prânzului, răsucind în minte acea întrebare obsedantă. Se simțea ca și când l-ar fi fost amputată o mână. Nu, mai mult de-atât. Întreaga sa lume, legăturile cu toți cunoscuții, mediul social în care trăise, acestea îi fuseseră amputate. Pe la unu și jumătate își călcă mândria și ridică un "Los Angeles

Times" dintr-un coș de hârtii, apoi se așeză pe o bancă, sub un arțar și începu să citească.

În pagina a patra dădu peste fotografia unui Bill zâmbitor și mult mai bărbierit, așezată lângă un articol de zece rânduri. Celălalt plecase la Los Angeles, cu Deb și cei doi copii. Intenționa să se stabilească la Hollywood și să scrie scenariul de film. Avea deja un scenariu în pregătire, contractat pentru o sumă atrăgătoare. Articolul nu prezenta suma.

— E ridicol! pufni Bill. Auzi, scenarist la Hollywood! De ce nu gazetă de scandal?

— Se pare că ți s-a-n-tâmplat și ție, comentă o voce cu accent australian.

Ridică nasul din ziar și văzu un bărbat cu privire albastră, ironică și plete ondulate, ruginii, ce i se revărsau pe piept și pe spate. Avea aerul unui artist heavy metal care sosise din San Francisco sau, mai curând, tocmai din

San Diego, mergând pe jos. Însă nu era un artist heavy metal. Bill îl recunoscuse, deși nu-i venea să creadă.

— Mel?

Celălalt încuviință încet din cap.

— Ce naiba cauți aici?

— Dar tu? replică pletosul, așezându-se lângă el.

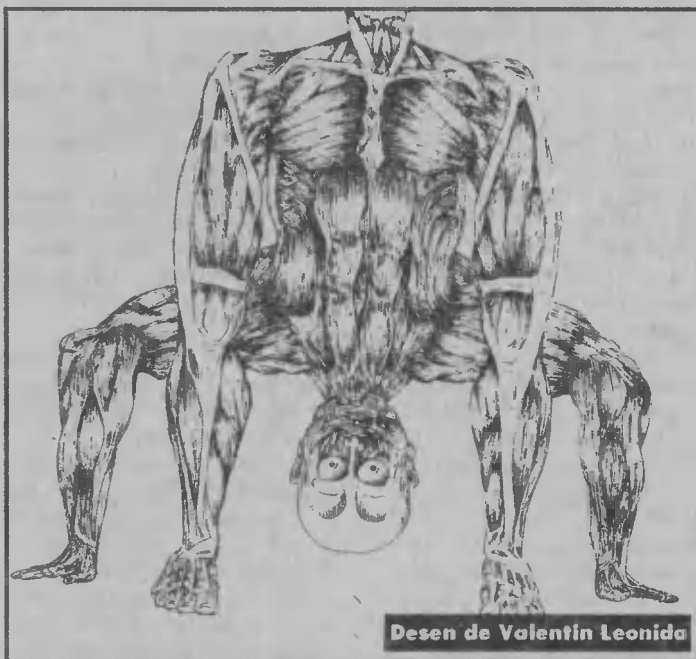
Bill îl puse în temă, sintetizând totul în câteva fraze.

— Da, ceva asemănător mi s-a întâmplat și mie, acum vreo zece ani.

— Bine, dar... În zece ani n-ai făcut nimic să-ți reiei locul, să-ți recapeți identitatea?

— La început am încercat, însă fără succes. Toți mă credeau un fan al actorului, un excentric care și-a făcut operații estetice. Culmea ironiei e că m-au înlocuit în timpul filmărilor, pe platouri, unde mai erau încă vreo patru sosii de-ale mele, îmbrăcate la fel.

— Ai reușit măcar să-ți dai

Desen de Valentin Leonida

seama *cine* te-a înlocuit?

Răspunsul veni însoțit de o ridicare din umeri.

— Arată la fel. Vorbește la fel. Are aceeași mimică. Aceleași gesturi.

— Nu e chiar nici o diferență?

— Joacă în filme mai cumînți, mai comerciale. Atât.

Bill rumegă câteva clipe informația, apoi reformulă întrebarea care-l săcâise toată dimineața.

— Cine *crezi* că ar putea fi?

— Știu și eu? Gemeni răpiți la naștere? Ectoplasme? Androlzi? Extraterestri? Ci-borgi? Clone?

— Ai citit multe romane de Dick în ultima vreme?

Actorul se prefăcu a nu sesiza sarcasmul întrebării.

— Culmea e că de când m-a înlocuit, l-a mai făcut soțel mele doi copii.

— Înseamnă că nu sunt nici ciborgi, nici extraterestri, conchise Bill, care în viața obișnuită era circumspect cu ideile SF. Nici clone n-au cum să fie, pentru că tehnologia asta nu exista când ne-am născut.

— Problema e alta. Anul trecut, la Washington D.C., la o coadă pentru supa publică, am văzut un tip care susținea că-l George al VII-lea, regele Marii Britanii! Regele George chiar fusese în vizită la Washington cu o săptămână înainte. Tipul cu pricina îi semăna perfect. Se strânsese ceva lume în jurul lui. După argumentele pe care le aducea, era cât pe-acți să-l convingă, numai că lângă el a oprit o dubiță albă, iar pe infirmieri nu i-a mai convins. Am mai stat aproape un an la Washington, însă pe George nu l-am mai întâlnit. Întâmplarea m-a convins că nu e deloc bine să dovedesc că

sunt cine sunt. Prefer să fiu vagabond anonim, decât să devin o legumă într-un sanatoriu de boli mintale.

— Bine, dar... puteau să-l ia amprente digitale, să-l analizeze irișii sau chiar să-l facă o scanare de gene. Oricare din astea ar fi dovedit că era adevăratul George.

— Oare cei ce l-au înlocuit ar avea interesul ca adevăratul George să fie repus în drepturi?

— După cum pui problema, s-ar zice că crezi în existența unei organizații mondiale secrete care se ocupă cu înlocuirea personalităților. Miroase a paranoia.

— Ți-e ușor să vorbești. Ai fost înlocuit de-abia ieri, pe când eu caut de zece ani un răspuns la situația asta, fără a fi găsit cel mai mic indiciu.

Bill scoase din buzunar pachetul aproape gol și-i oferi lui Mel o țigară. Actorul refuză. După ce-și aprinse țigara, scriitorul continuă:

— Hai să privim lucrurile altfel. Ce-a făcut sosia ta de când te-a înlocuit?

— Ți-am spus deja. Filme cumînți, comerciale.

— Perfect. Despre George și sosia lui ce știi?

— După încoronare, George anunțase că se va implica mai mult în viața publică. Avea un plan de reforme economice, idei îndrăznețe.

— Și?

— După vizita în America s-a cumînțit. Acum crește cai de rasă, împarte zâmbete și decorații. Cam atât.

— Bun. Sosia mea s-a apucat să scrie scenariile de film. Fiecare dintre noi, înainte de a fi înlocuit, era pe cale să introducă o schimbare în societate sau în ideologie sau măcar în imaginația colectivă. Sosiile sunt niște momăi obe-

diente, conformiste...

— Și care nu schimbă nimic.

— Exact. Și care nu caută să schimbe nimic. Poate că fiecare individ care-ar putea aduce o schimbare importantă e amenințat de primejdia înlocuirii.

— Parcă-ți mirosea a paranoia acum câteva minute.

— Ai dreptate, zâmbi scriitorul. Și-acum, vorba lui Lenin, ce-i de făcut?

Actorul se ridică și-și trase mai bine pe umeri burnuzul albastru, peticit.

— Poate că nu-l răspunsul cel mai bun, dar am să trec granița înapoi, în Statele Unite. Aș vrea să-l comunic ceva sosiei mele. Nu verbal. Cu asta.

Bill n-avu nevoie să privească pentru a ghici ce vroia să-i arate roșcovanul. Era o pușcă de vânatoare cu patul și țevile retezate, prinsă într-un holster, lângă coapsa dreaptă.

Iarna din acel an a fost mai lungă decât de obicei. Bill o petrecu vagabondând prin rețeaua de metrou a orașului, privind, ascultând, învățând, adaptându-se. Deprinsese ritmurile secrete ale fluxului uman, stabili legături cu personalul de serviciu, cu îngrijitorii, cu alți vagabonzi. Observă regularitatea monotonă cu care pereții stațiilor erau inundati de o maree semiotică al cărei punct minim era dimineața, când tehnicienii de la întreținere făceau curățenie, iar maximul către miezul nopții, când mazăgălitorii acopereau iar totul cu graffiti. Convingerea secretă a lui Bill, încă neverificată, era că îngrijitorii stabiliseră înțelegeri cu găștile de mazăgălitori. În felul acesta tehnicienii își asigurau

locurile de muncă, iar derbedeli știau că nu vor avea necazuri serloase.

Într-o dimineață de ianuarie, Bill își luă inima în dinți și-i ceru unui negru spray-ul cu vopsea. Printre Xtasy, U BETCHAR S, Mekong Ș, Santa Claws și MALCOLM X LIVES, BRD, scriitorul caligrafie cu vopsea azurie:

"Tata-i frumos cum n-ai mai întâlnit.

*Are un lanț de nouă mile,
De zale-atârnă inimi de copile*

*Ce le-a iubit și-apoi
le-a părăsit."*

— Ce faci, omule, îmi strici vopseaua cu prostii d-astea? se supără negrul.

Într-o altă zi, patru skin-heads îi ziseseră jidan îngălat. Bill se trezi răspunzând că-i la fel de jidan pe cât de chinez e Nelson Mandela. Derbedeii îl bătură metodic, fără grabă. Printr-un miracol, ochelarii nu i se sparseră. Buzele, nasul și arcada stângă avură mai puțin noroc.

De-a lungul lunilor de iarnă se hrăni cu academele lipicioase și grețos de dulcele. Erau cel mai ușor de furat. Probabil vânzătorii ziceau mersi că scapă de ele, căci nu le cumpăra nici dracu'.

Pe la jumătatea lui martie citi peste umărul unui călător, într-un număr din "Time", despre lansarea unui film SF. *Celălalt* îi masacră povestirea de debut, transformând-o într-o operă rap. Era ca și când "Fântâna" lui Marcel Duchamp ar fi fost folosită ca pisoar.

Spre sfârșitul lui aprilie, o serie de razii ale poliției metroului îl aruncă pe vagabonzi în stradă, iar Bill nu făcu excepție. Învăță să steargă parbrize la o intersecție, pentru câțiva bănuți. După alte

două săptămâni, își construi sub un pod rutier un adăpost din lăzi de carton, acoperit cu saci de plastic și căptușit cu polistiren expandat. Sperase ca polistirenul să țină de cald. Nu prea ținea.

Din când în când, pe deasupra treceau camioane grele, iar vuetul grav al motoarelor făcea să intre în vibrație toată structura din beton armat a podului. Uneori, noaptea, de la grădina zoologică din apropiere se auzeau răgetele tigrlor. Apele somnului i se tulburau și nășteau coșmaruri blaklene, dominate de o înfricoșătoare simetrie.

Într-o seară de august, Bill își găsi adăpostul scrum. Construi altul.

La două zile după ce încheie construirea noului adăpost, i se propuse o slujbă de mecanic auto. Lucră la negru, doar în schimbul de noapte, pentru o leafă de mizerie. Acum dormea într-o cămăruță din spatele garajului, cu ferestre din plexi zgâriat.

Scrise două nuvele, pe care le trimise la "Omni", sub pseudonim. Redactorii i le respinseră pe motiv că erau niște imitații neortodoxe ale "Sfântului Bill". Nu se lăsă și încercă la alte reviste, însă nu obținu nici măcar refuzuri politicoase.

În două sau trei rânduri îi veni chef să se urce pe acoperiș și să strige în gura mare despre primejdia înlocuirii. Își aminti povestea cu George și infirmierii. Se potoli.

După revelion apărui un nou roman al "Sfântului Bill". Își procură o ediție de buzunar și-l citi din scoarță în scoarță, urmărind eforturile disperate ale *celuilalt* de a se înscrie în lumea lui imaginară. Rezultatul era un fel de parodie jal-

nică. Dar când încercă să scrie un eseu zdrobitor, Bill văzu cu uimire că idelle i se închegau greu, frazele îl șchiopătau. Trecuse un an și jumătate de când fusese silit să abandoneze activitatea literară și rezultatele începeau să se vadă. Recunoscui în sinea lui că, la acea oră, *celălalt* era mai scriitor decât el.

Deveni șofer de taxi, tot în tura de noapte. Patronul îl ajută să-și procure acte noi, iar la poliție Bill declară datele personale ale unui paralizic pe care-l cunoscuse în metrou. Când ieși, cu noile acte în buzunar, își cumpără un ziar și încasă șocul unei surprize negre.

Mel își ținuse promisiunea.

Parcurse coloanele relațiilor, reamintindu-și în același timp discuția cu actorul înlocuit de-un simulacru. Fotografii clinice etalate deasupra reportajului erau dincolo de închipuire, mai amănunțite și atroce decât orice coșmar. Reporterul cita un singur fragment din declarațiile ucigașului: "Era din carne și sânge! Nu credeam să... Era viu!"

— Ce credeai, idiotule? mormăi Bill pentru sine. Țiam zis că nu sunt ciborgi. Acum ai aflat pe pielea ta că nici ectoplasme nu sunt.

— Ai spus ceva? se întoarse spre el patronul.

— Nu, nimic, minți Bill. M-am pomenit citind în șoaptă, atâta tot.

Pe ultima pagină era o notiță "La închiderea ediției", în care se relata cum un fan îl mitraliasă cu o Uzi pe asasinul vedetei. Se promiteau noi amănunte în ediția din ziua următoare, ceea ce probabil însemna alte fotografii clinice.

Bill se simți recunoscător pentru că serviciul îl ținea

departe de televizor în acea seară.

În agitația care urmă asasinării actorului, lansarea unor dischete cu versuri ale *celălalt* trecu aproape neobservată. Prin intermediul unui hacker, Bill reuși să obțină o copie imprimată a versurilor. După cum se aștepta, erau un plagiat searbăd al versurilor de pe discheta sa. Ca un plus de extravaganță, *celălalt* adăugase dischetei planșe cu scanări de gene. Așa făcuse și Bill cu cele 95 de exemplare din ediția de lux a primei dischete. Dar scanările acelea aparținuseră unor anonimi. De această dată, planșele reprezentau chiar materialul genetic al autorului și textul tipărit care afirma asta era însoțit de semnătura lui.

Crezu că i s-a ivit, în sfârșit, șansa cea mare. Făcu ore suplimentare, lucră sâmbete și duminici de-a rândul și economisi banii cu o avarie draconică, de care nu se știuse capabil. Strângerea sumei îl costă șase ani din viață.

În cele din urmă reuși să-și facă o scanare a genelor într-o clinică specializată. Ceru compararea celor două rezultate, fără să le spună cui aparținea

celălalt set de gene.

A fost cea mai lungă oră din viața lui Bill.

Se plimbă pe culoare. Fumă, în ciuda interdicțiilor afișate în șase limbi internaționale. Își șterse ochelarii până sclipă ca limuzina unui diplomat japonez. Căută prin toate buzunarele jachetei jerpelite, fără să știe ce anume. Își trozni degetele. Fumă iar, alegându-se cu o amenințare de la sora șefă. Se așeză și se ridică de vreo sută de ori.

N-avea oglindă la el, însă era convins că albeste.

În cele din urmă, specialistul veni și-i spuse că din comparația scanărilor rezulta identitatea celor două mostre genetice, până în cele mai mici amănunte.

Copierea unui adult până la nivelul structurii moleculare reprezenta o performanță de care nu era capabilă nici o organizație cunoscută de Bill, fie ea secretă sau nu. Fără să știe, omulețul în halat alb îi spulberase ultima speranță de a afla de unde veneau înlocuitorii, sau de a stabili o diferență care să dovedească falsitatea, impostura, monstruozaitatea celui alt.

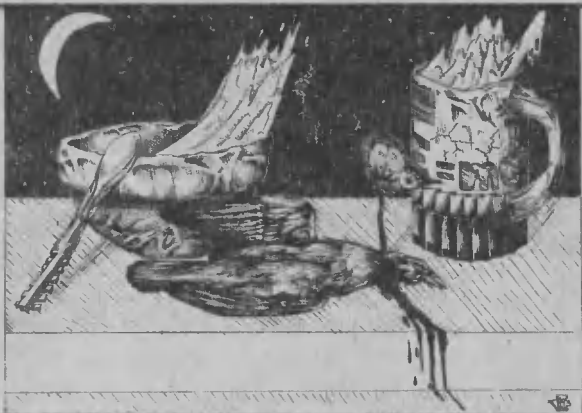
Peste mîntea lui Bill se lăsă o amorfeală neagră, prin

care puține lucruri izbutiră să treacă în următoarele câteva luni.

Bill a rămas șofer de taxi și, de atunci încolo, a început să lucreze în tura de zi. Ar vrea să avertizeze fiecare om în parte cu privire la pericolul acesta – pericolul de-a fi înlocuit cu un altul, imposibil de deosebit fizic, o momăle supusă și obedientă, incapabilă să provoace schimbări. Ar vrea, dar își amintește de soarta regelui George – și tace. Se prefacă că nu știe că, deși e originalul, în esență a devenit la fel de cuminte ca și *celălalt*. O roțiță cuminte în angrenajul altcuiva.

De câteva ori chiar l-a transportat cu taxiul pe cel ce l-a luat locul. Acesta nu l-a recunoscut, pentru că operația estetică făcută de skinheads, deși fără anestezic, a fost foarte eficientă.

Bill a mai scris ceva, aplicând litere autocolante pe bordul taxiului. E o formă de protest, poate, sau doar un semn al renunțării. Crede că-l reprezintă, sau că-i un mesaj mai elocvent decât oricare altul. "CUVINTELE NU POT SĂ". Atât.

Națiunea da Vinci

Un veritabil tur de forță SF într-o lume crepusculară, străbătută de acorduri familiare. Sebastian Corn balează cu ușurința marelui său talent într-un registru tematic divers și incitant.

Pe Wiard îl durea capul. Îl durea capul și se gândea la un prieten de-al său care îi spusese acum vreo 20 de ani că nu există decât lucruri finite. "Îți dai seama, tot permutând evenimente și personaje, până la urmă, întâmplările vor ajunge să se repete..."

— Ce idiot!... a zâmbit Wiard și a băut de câteva ori cu pixul în birou.

Capul îl durea din ce în ce mai tare, iar Nora întârzia cu ceaiul. Wiard s-a împins cu picioarele în podea, alunecând pe scaunul cu roțile până în dreptul stativei cu lame. Funghi. Ciuperci. Clasificate, aranjate, colorate cu Roșu Sudan, sau cu albastru de Maienza. Sau crescute pe medii Sabouraud, pe plăcuțe Petri.

— Sporotrichon... a șoptit și și-a apăsât palmele pe tâmpile, chiar când s-a deschis ușa biroului.

Nora. Cu tava de metal lucios. Cana înaltă de porțelan, aburea.

— Ceaiul! i-a zâmbit.

Wiard a dat microscopul la o parte și a făcut loc câinii. Amicul ăla de acum 20 de ani

îi spunea că și ei, Wiard, Malvern și toți ceilalți, mai purtaseră toată discuția aceea, că o vor mai purta cândva și încă altcândva - cine știe de câte ori o mai purtaseră și până atunci?

Cine știe de câte ori Nora îi mai adusese ceaiul de fructe până acum?

— Te așteaptă domnul Blaiberg. E în hol. Vrea să știe rezultatul culturilor.

— Mă doare capul. Lasă-mă să beau ceaiul. Stau după aia de vorbă și cu domnul Blaiberg.

— Domnul Blaiberg a coborât prin rezervorul Tyrhennian. Vine tocmai din lumea Saxa Coburg. Domnul Blaiberg face parte dintre cei ce sprijină financiar laboratorul.

Cinste lui! Înseamnă că domnul Blaiberg era un filantrop. Era un filantrop atins de o micoză. Ceea ce era perfect. Tipii ăștia foarte bogați trebuie să aibă și ei măcar un lucru care să nu le meargă bine. Plelea dintre degetele de la picioarele lui Blaiberg nu arăta bine. Creierul lui însă lucra splendid. O pisa pe Nora la cap. Creierul lui Blaiberg știa că Wiard nu era în stare s-o refuze pe Nora, așa că o pis-

tona, de câte ori trecea prin hol. "Zi-i doctorului Wiard că aștept!"

Wiard a gustat din ceai, a holbat ochii și a împroscat lamele și eprubetele cu un jet de lichid fierbinte pulverizat printre dinți.

— Zahăr? Ai pus zahăr și lămâie în ceaiul meu?

Nora a înțepenit. Nu era genul, dar de data asta înțepenise, privind buimacă la Wiard.

— Și zahărul și lămâile sunt scumpe în Passargadae... Abia cresc în câmpiile tunelifere din lumea Rimini...

— De câte ori ți-am spus că nu vreau să-mi strici ceaiul cu zahăr? Sau cu lămâie?

— Așa l-ai băut de fiecare dată.

În laborator, Wiard bea ceaiul doar din punct de vedere funcțional. Suplinind un ritual. Numai că acum avea o migrenă și jinduia după ceaiul adevărat pe care îl consuma acasă. Singur. În habitatul și atmosfera izolată, marcată cu însemnul: Wiard Thurmann, cel adevărat. Celălalt. Cel la care nici chiar Nora nu avea acces. Cu toate că se culca cu ea, când și când.

Numai că Nora făcea și ea parte dintr-o suită de gesturi funcționale.

— Să-ți zic ceva, Nora. Cealul se bea fără zahăr și fără lămâie. Pui apa la încălzit și pândești să nu dea în clo-cot. Pui frunzele în apă, oprești focul și acoperi ibricul cu o farfurie. Așa îți iese un ceai aromat. O infuzie nobilă, asta trebuie să fie cealul! Zahăr și lămâie pun doar tipii ca Blalberg! Ei habar n-au ce-i ăla un ceal elegant.

— Nici tu nu știi ce-i ăla un ceal elegant. Aici îl bei mereu cu zahăr și lămâie.

— Aici sunt Wiard Thurmann. Doctor în micologie. Aici beau ceai conform comenzii sociale. Ce părere ai de chestia asta?

A privit-o drept în ochi. După cum spusese Malvern acum 20 de ani: cine știe de câte ori o mai zgâlțâise pe Nora așa? Din cauza lucrurilor finite, care se repetau? Mmh? De câte ori își mai bătuse joc de ea? Pentru că vorbise despre ceai, dar tonul lui spunea: și când ies cu tine la plimbare, în lumea Firenze, sunt tot Wiard Thurmann, doctor în micologie. Pricepi? - se uita la Nora. Pricepi?

Telefonul a bâzâit pe celălalt birou, printre dosarele azvârlite vraște. Wiard a pus ceașca pe farfurie. *Clink!* Nora s-a dus la telefon. Probabil că Blaiberg spumega, așteptând în hol. Picloarele îmbrăcate în ciorapii de bumbac pe care îi purta câte o singură dată - transpirau, realizând mediul de cultură ideal pentru *Epydermophyton*, micoza care îi mânca degetele. Probabil că pe Blaiberg îl usturau picloarele la ora asta. Sigur: ar fi vrut să se descalțe și să se

scarpine. Dar asemenea chestii nu se fac în public.

Mai ales când erai îmbrăcat în costume elegante din lumea Britta - de la peste cinci rezervoare și șase câmpii tunelifere distanță...

— E pentru tine, Wiard. Condotierii urbani.

Condotierii urbani? Wiard s-a ridicat de pe scaun și s-a dus la telefon, trecând aproape de Nora, mai-mai s-o atingă. A întins mâna și a bătut-o pe umăr. Un gest funcțional. Era tot ce putea să facă pentru ea. Dacă o să aibă suficient timp astăzi, o să se culce cu ea. La fel de funcțional. Sexul era însă, o chestie cu care păcăleai lumea mult mai ușor. Wiard era sigur de asta.

— Wiard Thurmann! a spus în receptor.

— Mă bucur să vă aud, domnule doctor. Sunt Abd-el-Vessalio, comite în corpul condotierilor urbani. Avem o explozie în blocul Agrigento, la numai trei sute de metri sub rezervorul Tyrhennian. Specialiștii noștri spun că e nevoie de dumneavoastră.

— Sunt doctor în *mi-co-lo-gi-e*, domnule... domnule...

— Abd-el Vessalio. Abd-el Vessalio, domnule Thurmann. Specialiștii noștri spun că...

Wiard nu l-a mai ascultat. A acoperit microfonul cu palma și s-a uitat la Nora:

— Un atentat. Blocul Agrigento. Ai auzit ceva?

Nora a ridicat din umeri.

— Să vedem la radio. Sau la TV.

S-a dus în colțul dinspre intrarea în laborator și a dat drumul aparatelor. Stația emitea muzică, iar la TV dădeau un clip promoțional. Thaddeus Fujita lansa o nouă

linie de pelerine din piele și pălării lucioase, din nichel...

— ...și prezența dumneavoastră e strict necesară a încheiat comitele, în receptor.

— Cred că e o greșeală, domnule Vessalio. Sunt sigur că în tabelele dumneavoastră scrie clar: Wiard Thurmann, micolog la laboratoarele *Flexner*. Nu mă pricep deloc la criminalistică, dar am impresia că ce vă trebuie acum e un expert în explozibile, dacă îmi permiteți.

Wiard vorbise cât se poate de sec. Transformând linia de telefon într-un cablu îngust de gheață. În mod normal, Vessalio ar fi trebuit să înțeleagă asta și să închidă telefonul pe loc, jignit.

— Nu m-ați ascultat cu atenție, domnule Thurmann. V-am explicat! Specialiștii noștri susțin că e nevoie de un micolog. Un expert în ciuperci.

— Ascultă, Vessalio! *Flexner* mă plătește cu 30 de dubloni-vynil pe ora de somn inclusiv, înțelegi? Helmuth Blaiberg așteaptă la ușa mea să-i dau o rețetă. Asta înseamnă 1000 de dubloni-vynil suplimentar în contul meu. Nu mă interesează exploziile voastre.

Vessalio a tușit în telefon. De la celălalt capăt al firului se auzea un zvon agitat de șoapte.

— O secundă, domnule Thurmann. Vi-l dau pe șeful meu. Domnul Claudio Alastair.

— Domnule doctor! - vocea lui Alastair era mult mai aspră. Grăbită - Sunt treizeci de morți în Agrigento, trei sferți din bloc s-a prăvălit pe culoarele lumii Firenze, sau au zburat în sus. Au ajuns tocmai în câmpiile tunelifere din Piombino. Rezervorul Tyrrhe-

nian s-a fisurat pe o lungime de nouă metri. Pirotehniștii și pionierii sunt deja aici. Și ei, și medicii noștri. Dar expertul condotierilor, domnul doctor Marsan spune că prezența dumneavoastră este indispensabilă.

Wiard ar fi putut să strivească receptorul în mână. Sau să se holbeze. Sau să înjure printre dinți. Sau să țipe la Nora: de ce-l dăduse la telefon?

— Așa susține Marsan?

— Așa susține domnul doctor Marsan! Sunteți colegi, domnule Thurmman! a subliniat Alastair.

Spusese *colegi*? Mă rog... El și Marsan fuseseră prieteni la cataramă. Acum, erau doar camarazi de breaslă. Nu mai aveau motive să dea ochii unul cu altul.

“O să pățești exact ca și mine, Wiard!” - așa îi zisese Malvern - “Marsan ăsta al tău e un porc care are talentul să se poarte elegant în public”.

“Marsan e prietenul meu cel mai bun, Malvern... ce naiba?”

“Păi, aş putea să-ți spun o scurtă chestie despre el. Marsan a lucrat un timp în același loc cu mine și cu nevastă-mea. Elsa, o știi, nu?” - Wiard a zis că da - “Mă cam prinsesem că Marsan îi făcea curte Elsei. Tipii de la serviciu șuşoteau din ce în ce mai des, pricepi? Ei, și de ziua mea, mă trezesc cu un cadou din partea lui Marsan. Mi l-a dat în public, înțelegi? În sala de consiliu, cu toată lumea de față, ținând într-o mână cupa cu șampanie din lumea Franche-Comté, pe care o plătisem cu 30 dubloni-vynil fiola... Al dracu' Marsan! Ținea în mână dreaptă cupa

cu șampanie plătită de mine, iar cu mâna stângă îmi întindea un cadou. De ziua mea. *Nu-l deschizi?* - m-a întrebat - *Nu știi că așa e civilizată?* - Lumea se uita ținută la noi. Am căutat-o din ochi pe Elsa. Ieșise. Am luat pachetul cu fundă roșie și l-am desfăcut. Înăuntru era o cutie cu prezervative și un bilet. E marca de prezervative care îi place cel mai mult Elsei. Semnat: Virgilio Marsan. După trei săptămâni, am divorțat.”

“Și ce legătură are asta cu mine și cu Marsan?” - Wiard își coborîse coifurile buzelor și se pregătea să soarbă o gură de ceai.

“Vreau să zic că Marsan lucrează cu tine și cu Anne...”

“Marsan e căsătorit. E căsătorit cu...” Wiard s-a oprit brusc. Marsan era căsătorit cu Elsa Malvern, fostă Malvern. Numele de fată nu i-l mai știa nimeni.

“A! dreptate, Marsan e căsătorit cu Elsa. Dar și când mi-a făcut mie figura, era căsătorit cu nu știu cine dracu'! Așa că, fii atent! Eu unul am auzit niște zvonuri cum că...”

Wiard pățise ce pățise și Malvern. Numai că el nu primise de ziua lui de naștere o cutie cu prezervative. Pur și simplu, Elsa îi trimisese un bilet scris de mână. Wiard îl găsisse pe noptieră în timp ce, încruntat, se întreba de ce naiba e o asemenea dezordine în casă.

Orice înșiruire de acțiuni se face însă, respectând niște priorități eșalonate. Pentru Wiard, prioritar a fost să citească biletul. Și a căpătat explicația dezastrului din casă. Elsa scotocise prin șifoniere și sertare, își luase toate lucrurile

și se cărase la Virgilio Marsan, așa cum îi lăsase scris pe hârtia imprimată - semn că metoda de eșalonare a lui Wiard era valabilă. Aflase, fără să-și pună prea multe întrebări, de ce era casa în halul ăla și cum stăteau lucrurile, în general.

— Domnul doctor Marsan e acolo?

— Domnul doctor Marsan tocmai prelevează mostre din jurul blocului Agrigento. Domnul doctor Marsan spune din trei în trei minute că e nevoie de un expert de talia dumneavoastră. Are nevoie de cineva cu care să se poată sfătui.

— Bine. Am să vin.

Wiard a închis telefonul și a pornit cu pași lenți spre cuier. Pelerina de mătase. Lavaliera turcoaz.

— Blaiberg așteaptă pe culoar, Wiard.

Doctorul se examina atent în oglindă. Cizmele din piele îi luceau. Își potrivea peste pelerină părul dat cu gel, strâns în coadă de cal.

— Arăt bine, nu?

— Ce facem cu Blaiberg?

— Are *Epydermophiton*, e-n regulă? Are un *Epydermophiton* care răspunde la cea mai banală Amphotericină. Cred că ești în stare să-i scrii o rețetă, nu?

Nora a făcut semn că da. Era ascultătoare. Disciplinată. O relație funcțională era mai bună decât nimic. Cu puțin efort, ar fi putut chiar să-și imagineze că...

— *Epydermophiton*? s-a strâmbat Wiard și s-a întors către Marsan. Marsan intrase deja în funicularul cu care Wiard urcase din marginea de

jos a lumii Firenze. Scotea din trusa de piele setul de racle și se pregătea să decapeze tavanul cabinei zincate.

— *Epydermophiton!* a strigat din funicular. Toate grafiturile din preajma locurilor unde s-au comis atentate sunt, de fapt, colonii de fungii. O mutație de *Epydermophiton*, ca să flu mai precis.

Wiard a făcut semn cu bărbia în sus.

— Tipii ăștia n-au nici o legătură cu exploziile?

Marsan s-a uitat în direcția indicată. Câmpiile tunelifere Piombino. Câțiva condotieri urbani de-al principelui Sforza se uitau cu binoclurile spre el. De la înălțimea celor o sută de metri care despărțeau Firenze de Piombino. Frontiera.

Unii culegeau fragmente din zidul azvârlit de explozie în lumea lor. Aveau și ei protehncieni și criminaliști. Își pasau bucățile de tencuială de la unul la altul și comentau, gesticulând agitat.

— Sunt destul de amețiți și ei, a remarcat Wiard.

— Te cred și eu. Ce? Crezi că la ei n-au loc atentate?

Marsan a ieșit din funicular și s-a apropiat de grafitul blocului Agrigento. Ca prin minune, înscrisul rămăsese neatins. Marsan s-a aplecat și l-a studiat cu atenție, trecând cu degetul peste el. Apoi a scos un șpacu și s-a apucat să răzuie înscripția:

RĂCĂIM ZIDURILE. RĂKI RĂKI LEONARDO DA VINCI
A citit și Wiard înscrisul cu spray. *Epydermophiton* sub presiune, într-o bombă din aluminu inert. Împroșcat pe zid.

— Cine dracu' e ăsta? Leonardo da Vinci? a întrebat Wiard, așezându-se pe vine lângă Marsan.

— Trebuie să fie vreun guerillero urban. Claudio a cerut date despre tip la sediul condotierilor...

Există un bloc denumit Vinci în lumea Firenze. Poate că individul ăsta dezabuzat, Leonardo ăsta, era chiar din Firenze.

— Te pomenești că șmecherul de Leonardo stă pe undeva pe aproape și râde de noi, s-a amuzat Wiard.

— Păi, cam ăsta e gonul, a admis Marsan. O secundă! - l-a făcut un semn scurt lui Wiard, preocupat să racleze grafitul. Fragmente de tencuială cădeau în coșulețul pe care abia dacă reușea să-l proptească de zid - Nu-mi dai o mână de ajutor? - l-a privit pe Wiard.

— Primești bani pentru ce faci, Marsan. De la condotierii urbani? Pe mine mă plătește Flexner. 30 de dubloni-vynil minutul.

— Perfect! Claudio! Nu vrei tu să-i dai un telefon lui Flexner, patronul? Nu vrei tu să-i spui că se poate trezi și el cu un atentat? Poate că o să consimtă să-l pună pe domnul Wiard la treabă...

— Las-o baltă, Marsan! Vezi-ți de ordinele tale și las-o baltă!

— Condotierii din Piombino vor să ne transmită un mesaj, domnule Alastair! - s-a apropiat Abd-el-Vessalio.

Claudio a luat telefonul. Wiard și-a aprins o țigară și s-a uitat în jur. Piața Agrigento avea cam 100/150 de metri. Marginea superioară a lumii Firenze, în apropierea rezervorului Tyrhennian și a câmpiilor tunelifere Piombino. Undeva în stânga, se ridicau geamurile suprapuse de plexiglass care dădeau afară din

Passargadae.

— Vrei să vezi țara lui Garay? Marsan răsărise în spatele lui Wiard.

S-au uitat amândoi pe ferestrele largi. Negru. Răcoros de negru. Dracu' mai știa unde și cine mai construia ceva în Passargadae. Mai jos de lumea Sudan, spuneau analiștii papali, nu se mai putea compune nici un fel de lume viabilă. Mai jos de Sudan, Passargadae se încingea. 50°C? 55°C? Avea cineva curajul să construiască ceva atât de jos?

— Mmh... Și țara lui Garay? Cel mai bun dintre noi au dispărut, a zâmbit Marsan. Umblă vorba că s-au dus în țara lui Garay... mai sus de Cassiteridae. -35°C? -40°C? Cât de rece să fie țara lui Garay?

Wiard a tras din țigară. Ultima lume despre care auzise că ar fi în construcție, era Shalamar. O ridicau unii pe undeva printre Franche Comté și Saxa Coburg, într-o nișă laterală a Passargadaei.

— Fir-ar al dracului de telefon! - s-a enervat Alastair și a dat receptorul lui Vessalio. S-a întrerupt legătura. Băieții din Piombino vroiau să știe al câtelea atentat e ăsta. Cică și la ei e plin de explozii. Terminalele funicularelor, rezervoarele minore Garda și Como au bufnit și au inundat reședința nuntului papal. Grafituri și la ei. EȘTI FIUL MAMEI TALE. NU EȘTI FIUL ȚĂRII TALE. SEMNAT: LEONARDO DA VINCI.

— E și ăsta un motiv de mândrie locală, s-a amuzat Wiard. Un complexat din Firenze pune bombe în toate lumile în care ajunge și...

S-a întrerupt. Claudio și

Marsan se uitau la el cu ochii micșorați.

— În regulă, a admis Wiard. Am făcut un banc prost.

— Ați făcut un banc foarte prost, domnule doctor! I-a privit Claudio Alastair dintr-o parte.

— Te pomenești că și în Piombino e plin de ciuperci..., i-a oprit Marsan, plictisit.

— Mda. Mi-au lăsat în pager numele miceliilor pe care le-au depistat la ei... Uite!

Pelerina lui Wiard a foșnit. Aproape că s-a ciocnit cu Marsan când s-a zgâit pe ecranul cu cristale lichide. EPYDERMOPHITON - LA PALATUL PRINCIPELUI DE MAGENTA.

Wiard a pufnit în râs. Marsan pune capacele peste fragmentele de tencuială culese de pe ziduri și din funicular. S-a uitat cu coada ochiului la fostul lui prieten, actual coleg; simplu coleg de breaslă, acum.

— Sunt curios dacă și în țara lui Garay sunt unii care pun bombe...

— Ascultă, Marsan! Miceliile astea sunt paraziți umani. Știi foarte bine. Cum mama dracului?...

— De ce crezi că te-am chemat? Când am văzut că am de-a face cu fungii, m-am gândit mai întâi la *Pteronyssimus*... Nu ăștia cresc pe pereți?

— *Pteronyssimus* a fost rezolvat de când au inventat Passargadae! s-a uitat Wiard la Marsan. Dezgusta. Ne-am fi îmbolnăvit cu toții la astm, nu? Cu *Pteronyssimus*...

— Așa, ne-am ales cu o simplă claustrofobie. Mda. O simplă claustrofobie de Passargadae. Una care ne face

să fabulăm despre țara lui Garay. E și asta o boală, nu, domnule Alastair?

Șeful condotierilor urbani și-a dat ochii peste cap:

— Dă-o în paștele mă-sii, Marsan! Dacă o ținem așa, Firenze o să se facă praf. Francesco de Medicis o să mă dea afară, iar tu n-o să mai ai nici un salariu, Marsan! Am avut 30 de explozii în ultimele 200 de ore.

— Ai belit-o, Claudio! Tu ești condotier. Cine naiba o să te mai angajeze? Eu sunt doctor. O să fie nevoie de noi în cazul în care atentatele se înmulțesc. Sau dacă am chef de o viață liniștită, mă angajez la un laborator de cercetări. La Flexner, de pildă, ce zici Wiard?

Wiard n-a zis nimic. Poate că toate bombele astea le puneau cei fugiți în țara lui Garay? Ția care întindeau Passargadae dincolo de limitele admisibile... Ția care nu țineau cont de calculele inițiale... cele care stabiliseră volumele ideale pentru structura Passargadae...

— Ați aflat ceva de Leonardo da Vinci ăsta? I-a întrebat Wiard pe Alastair.

Condotierul și-a frunzărit agenda.

— Mda. Leonardo e unu' care merge de colo-colo. A fost și la Francesco de Medicis. Și-a oferit serviciile, dar domnului de Medicis i s-a părut că citește un *curriculum vitae* scris de un dezaxat și nu l-a primit nici măcar în audiență. Am auzit că a luat funicularul spre Piombino, dar Sforza l-a flituit și el. Pe urmă, n-a mai auzit nimeni nimic despre Leonardo... Leonardo da Vinci...

Wiard s-a uitat la ceas. A

dat să se întoarcă, s-o ia spre funicular. Vroia să coboare către laborator.

— Hmm... da' știu c-a făcut o treabă bună! s-a uitat el, de jur împrejur, la dărâ-mături. Blocuri de granit sparte, desprinse din clădirea Agrigento. Apa care picura din fisura rezervorului Tyrrhenian - măloasă, antrenând alge descompuse și crustacee.

— Bine că n-a sărit în aer fundul rezervorului. Sau geamurile care dau afară din Passargadae.

— Ești expert în ciuperci, Wiard! - Marsan devenise serios - Ai citit pe undeva sau al reușit să crești în laborator ciuperci pe sticlă?

Ciupercl. Micelli. Hife. Aveau nevoie de interstiții ca să crească. Era o axiomă. Ce vroia să spună Marsan?

— Nici ciuperci explozive n-am mai văzut până azi, a început Wiard. Ce vrei să-mi sugerezi, Marsan?

— Niște ciuperci parazitează pielea umană. Suferă o mutație bizară și încep să crească pe ziduri. Formează coloniiordonate chiar, coloniile dispuse după un plan. Și zidurile sar în aer. Treaba asta o face unu' de care n-a auzit nimeni. Leonardo da Vinci... Vreau să spun că s-ar putea să nu fii cel mai tare expert în micologie din Firenze.

Wiard a ridicat din umeri. Prin cline știe ce conexiune mentală și-a amintit de bobocii vegetali de Venturi care explodau, azvârlind semințele în toate părțile. Fertilizând. Așa se petrecea înainte de inventarea structurii Passargadae.

Iar bobocii Venturi nu fuseseră aclimatizați în Passargadae.

— De ce nu-i dai lui Leonardo probele astea, dacă zici că e cel mai tare micolog din Firenze? a pufnit Wiard.

— Când crezi că ne dai un răspuns? i-a întins Marsan recipientele cu fungii culese de pe zidurile pieței, ignorându-i întrebarea.

Wiard a cântărit din ochi recipientele.

— Un profil enzimatic uzual îmi ia 12 ore de lucru. Numai că acum o să trebulască să scanez tot ce știu în materie de catalizatori blo..., trei zile e bine?

Claudio Alastair a izbucnit în râs și s-a înfășurat mai bine în pelerina roșie cu însemnele lumii Firenze marcate pe revers.

— Trei zile înseamnă șapte atentate - a stabilit el - Deci? Promiți că ne dai un răspuns peste șapte atentate, nu?

Pe Wiard îl dorea în cot de numărul atentatelor care aveau să albă loc înainte ca el să caracterizeze corect coloniile de fungi. De fapt, treaba asta îl încânta până peste cap. Era ocupat și asta era un lucru excelent. Nu mai avea nevoie de nici un fel de justificare ca să se debaraseze de realația funcțională întreținută cu Nora.

Dacă se gândea bine, poate că ar fi fost de preferat să se prefacă incapabil să deslușească problema în timp util. Să tragă de timp, adică. Șase zile? Șapte? 14 atentate? 20 de atentate?

— Să-ți explic ceva, Wiard! I-a sunat Flexner însuși a doua zi. Tocmai am vorbit cu Francesco - se referea la Francesco de Medicis, bineînțeles - Francesco e dispus să bage o găleată de dubloni-

vynil în laboratoarele mele. Cu condiția să respecti termenele pe care le-ai dat lui Claudio Alastair. Cât i-ai spus c-o să-ți ia?

Asta era o întrebare retorică. Un fragment de dialog funcțional, iar Wiard o știa prea bine. Îl cunoștea suficient pe Flexner. Sau făcea o pauză pentru *respiro*, sau îl testa.

— Trei zile. Dar e un termen minim. Coloniile astea explodează, Flexner! Coloniile astea se dispun într-un mesaj! Crezi că?...

— Cred că cineva, Leonardo da Vinci sau altul, le plantează acolo; așa cum sunt ele. Și mai cred că ciupercile astea explodează, pricepi? În biologie, nu-mi permit decât să cred, Wiard! Sunt șeful unui consiliu de administrație și lucrez cu bani, nu cu microorganisme. Eu știu să vorbesc despre bani, înțelegi?

— Înțeleg! a mormăit Wiard, pregătindu-se să închidă telefonul.

— Nu închide! I-a ghicit Flexner. Francesco mi-a spus că plătește bine, iar eu îți spun că sunt dispus să-ți dau cotă parte pentru fiecare oră câștigată... 3000 de dubloni suplimentari pentru fiecare oră ce devansează termenul de trei zile.

Wiard a trântit receptorul. S-a răstignit în fotoliu. Nora a intrat în laborator. Tava cu ceașca aburindă. Fără zahăr și fără lămâie, Wiard ar fi pus mâna în foc.

— Lasă ceaiul și ieși. Trebuie să mă gândesc. Trebuie să fii singur.

Nora era femeile. Femeile se pricep să-l facă pe bărbați să se simtă vinovați. Wiard, în schimb, se pricepea să scadă temperatura unei conversații

cu câteva grade. Din patru-cinci cuvinte, nu mai mult.

Nora a ieșit.

Dubloni-vynil. Cu cât mai mulți, cu atât mai bine. Anne era un element care lipsea din eșafodajul ultimilor ani petrecuți de Wiard învățându-se prin Passargadae. Existau însă piese de schimb. Cumpărabile, traficabile așa cum făcuse, de pildă, cu Nora. O manipulasă și o traficasă, pe post de substitut senzual-sentimental.

Numai că substituenții aveau un dezavantaj major, dacă n-aveai bani să-i cumperi integral. Aveau tendința să se comporte autonom, își dezvoltau gânduri și feeling-uri personale, se inserau în existența ta și intenționau să capete control asupra unor parcele de timp.

Iar Wiard considera că timpul este proprietatea lui exclusivă.

Cel mai bine era să plătești totul și să te înconjurî cu marionete. Dublonii-vynil oferiți de Flexner i-ar fi permis-o.

Wiard își făcuse planul încă de când coborîse cu funicularul pe magistrala care despărțea rezervorul Adriatic de câmpiile tunelifere ale Firenzei. Cățărați pe terasele de cernoziom, țărani aveau sub ploaia cernută fin din pipilinele de desalinizare. Adriatica era albastră, ca întotdeauna, iluminată de farurile cabinei.

Pasul întâi: examen la microscopul optic. Colorație directă. Stimularea culturilor cu enzime prelevate din tegumentul porcului ăla de Blai-berg. Examen la microscopul electronic. Apoi: baie de descompunere. Centrifugarea. Și,

lectura colorimetrică.

Funicularul a oprit în piața suspendată deasupra canalului de ciment prin care fluviul Adlge era condus în adâncurile rezervorului Adriatic. Dacă s-ar fi învățat pe acolo mai multă vreme, ar fi dat de Nora. În mod sigur ar fi dat de ea - își pierdea o grămadă de vreme printre scafandrii care ieșeau din sasurile Adriatice, încărcăți cu pește...

Wiard n-avea însă chef să dea ochii cu ea.

A apucat să citească pe un panou de afișaj că rezervorul Adriatic fusese și el zgâlțâit zdrăvăn de o explozie - pe undeva pe la bază, în lumea Dalmația. O explozie în preajma unui grafiti:

EI TE-AU ÎNVĂȚAT SĂ PLÂNGI DACĂ ȚI-E FRICĂ.
LEONARDO DA VINCI

— Poți să pleci!

Nu s-a uitat la Nora. Își strângea lucrurile; terminase de subliniat concluziile și vroia să dea un telefon. Dar Nora nu trebuia să știe toate astea. Însă zgomotul ușii care se deschidea și se închidea întârzia.

— Am spus că poți să pleci.

Nora rămăsese nemișcată în fața intrării.

— Am făcut rost de un gin Britta. Poate că ar trebui să te relaxezi... Singur ai spus că mai mult de 18 ore de lucru non-stop îți scad randa-mentul...

Wiard și-a ridicat capul dintre hârtii. Era momentul s-o privească drept în ochi. Minciunile sunt mai bine înghițite decât te uiți fix în ochii interlocutorului.

— Au fost nu mai puțin de 13 atentate în ultima vreme. Câte unul la două ore. Ce vrei

să fac?

— Trebuie să mănânci. Trebuie să dormi.

— Serios?! Wiard a ridicat telefonul de pe birou. Eu zic că trebuie să dau un telefon. Eu zic că trebuie să ieși. Eu zic că nu pot gândi când stă cineva pe capul meu.

Nora s-a pregătit să spună ceva, dar Wiard i-a retezat-o imediat:

— Ce-ai zice dacă viitorul atentat ar avea loc chiar aici? Sau la mine acasă? Sau la tine acasă?

Erau niște eventualități care nu-l interesau. Nici pe Nora n-o emoționau. Dar există un regulament al conversațiilor, respectat, chiar dacă interlocutorii știu că se păcălesc unul pe altul. Mă refer la sloganurile care survin reflex în discuții. La atitudinile standard ale indivizilor.

— E-n regulă, a zis Nora și a ieșit din birou.

Wiard s-a asigurat că pașii ei se îndepărtează pe culoar și a format numărul. Soneria de dîncolo.

Biblioteca Scampolo. Ați sunat în centrală. Vorbiți cu biblioteca Scampolo. Cu cine doriți să comunicați?

— Sunt Wiard Thurmann, de la *Flexner*. Vreau să vorbesc cu Anaïs Liddhastra.

Pauză. Anaïs Liddhastra lucrase de mai multe ori cu Wiard. Restaurarea manuscriselor pe hârtie și piele din biblioteca Scampolo. Atacate de tot soiul de fungi.

— Doctor Thurmann?

— Anaïs?

Anaïs a chicotit. Imigrase în Firenze din țara Frisia, de undeva din partea de sus a Passargadaei. O țară friguroasă, plină de rezervoare cilindrice și de câmpii tuneli-

fere verzi în care cultivau lălele. O lume dominată de instituția slujbei duminicale.

Inițial, Anaïs încercase să se alăture celor care construiau lumea Shalamar... Mmhh... Shalamar era abia la început și îi lipseau multe dintre facilitățile care o interesau pe Anaïs. Așa că, alesese Firenze până la urmă. Anaïs avea nevoie de un microclimat high-life.

— Să știi că manuscristele mele sunt în perfectă ordine. Lizibile, vreau să zic. Nici o epidemie în perspectivă.

Anaïs a răs din nou. Într-un timp, ea jucase rolul pe care îl juca acum Nora. Cu diferența că Anaïs știa să-și asume funcția de substitut. Adică și ea se folosea de Wiard tot în scop funcțional. Fusese doar o problemă de program - orarul de serviciu îi împiedicase să coexiste unul lângă altul, fără obligații.

— Ascultă! Am dat peste un tip. Leonardo da Vinci îl cheamă...

Hohotul de râs al lui Anaïs l-a întrerupt pe Wiard.

— O grămadă de lume a dat peste Leonardo de la o vreme încoace. Ce treabă poți să ai tu cu el?

— Vreau să știu dacă pot să-mi bag nasul prin cărțile tale. Poate dau de el pe acolo, a continuat Wiard, fără să ia în seamă intervenția femeii.

Pauză. Apoi, vocea serioasă a lui Anaïs:

— Leonardo ăsta nu-i un guerillero urban? Nu e ăla cu grafiti-urile din preajma atentatelor?

— Ba da.

— Ce dracu', Wiard? Ai uitat ce fel de documente am eu? Eu am documente istorice. Nu crezi c-ar fi mai bine

să intri în banca de date a unui ziar? Sau să te sfătuiești cu condotierii urbani?

Wiard a auzit niște pași ușori în fața ușii. Nora care revenea să-l mai bată la cap cu cine știe ce.

— Am să merg și la ziare. Și la Francesco de Medicis. Și am să cer și niște date din lumea Iberică. Dar trebuie să trec pe la tine. Neapărat.

Probabil că Anaïs ridica din umeri în biroul ei. Înțelegea că Thurmann putea să albă nevoie de date despre da Vinci, deși era doar expert în fungi. Înțelegea interesul lui pentru ziare și pentru de Medicis. Putea scotoci după un tip ca da Vinci prin locurile alea. Dar ce treabă avea da Vinci cu biblioteca ei? Sau cu lumea Iberică. Mă rog. A oftat, indiferentă: ea una își argumentase poziția. De acum era treaba lui Wiard ce-o să decidă.

— Când vrei să vii? I-a întrebat.

Wiard s-a uitat în notițele lui despre *Epydermophyton*. Ciuperca prelevată din blocul Agrigento, la care adăugase probe culese de la locul celorlalte atentate. Marsan îi trimisese tenculată și grafitti-uri raclate de peste tot.

Localizase enzima care permitea unui parazit al pielii să se grefeze pe ziduri. Localizase catalizatorii și receptorii care orientau dispunerea în suprafață a coloniilor de hife. Nu descifrase dacă secretau vreo substanță capabilă să arunce în aer clădiri, dar asta încă nu era important.

În schimb, detectase un marker de membrană care nu mai funcționa în Passargadae de la înființare. Un marker de care reușiseră să scape încă

de la colonizare.

Un marker specific ținuturilor de baștină. Un marker păstrat, cine știe cum, de deșteptul ăsta de da Vinci.

— Păi, trebuie să fac un drum la principe. Trebuie să mă întâlnesc cu ambasadorul lui Carol Quintul. După ce rezolv ce am de aflat de la el, trec pe la tine.

— Tradu-mi în ore! Cât înseamnă asta în ore?

Wiard s-a uitat la ceas.

— Pe la 18:00, e bine?

Anaïs a chicotit și a închis telefonul.

“Știu să construiesc poduri ușoare, durabile, transportabile sau, la nevoie, poduri rezistente, care rezistă la foc și la bombardamente. Știu să scot apa din rezervoare și din canalele de aducțiune din câmpiile tunelifere și o pot azvârli în afara Passargadaei. Pot să distrug orice piață, sau palat, sau loc întărit...”

— Ah, a zâmbit Francesco subtil, chestia asta de la sfârșit... Leonardo a devenit convingător în susținerea ei, nu?

S-a apropiat de fereastra camerei și a privit afară. Negru pur. Te pomeniești că țara lui Garay era doar la câteva sute de metri depărtare... numai că nu se vedeau luminile ei... poate că o construiau chiar acum, clandestin, așa cum Shalar era construit prin acord între principii, regi și președinți... mda...

Unde naiba ar fi putut ridica țara lui Garay? Mal sus de Cassiteridae era un frig insuportabil, mai jos de Sudan era cald de se topea sticla. Unde să fie țara lui Garay?

— Citește mai departe, doctore!

“Știu să construiesc, fără zgomot, căi și galerii secrete prin câmpiile tunelifere, cu care să leg între ele lumile, prin drumuri doar de tine cunoscute. Pot să sap tuneluri pe sub cursurile de apă și știu să proiectez trasee prin rezervoarele marine, în așa fel încât ceilalți guvernatori, prinți, împărați sau președinți, nici să nu știe când condotierii urbani din Firenze le încălcă teritoriile. Pot să construiesc niște care de luptă sigure și inatacabile, care să se deplaseze pe câmpiile tunelifere și în adâncul rezervoarelor cu apă sarată...”

— Poți să te oprești. O ține așa pe patru pagini dactilo standard. După cum se prezintă, un ins ca ăsta ar fi în stare să construiască chiar și inexistenta țară a lui Garay...

Wiard a pus colile semnate Leonardo da Vinci pe biroul lui Francesco de Medicis.

— Ce i-ai spus?

— I-am spus că Firenze e o țară săracă. I-am spus că alții îl pot aprecia bănește mai aproape de adevărata lui valoare. I-am spus să se ducă dracului.

— Și el ce-a făcut?

— M-a ascultat. S-a dus la Carol Quintul.

Francesco a râs, hohotind spart. “Doamne! Dar am mai trăit o dată chestia asta!” Wiard s-a stăpânit însă. Senzația se chema *déjà vu* și era semnul premonitor al crizelor de epilepsie. Sau al unei oboseli marcate.

Și dacă erau doar dovada faptului că Malvern avea dreptate? Că numărul particulelor elementare din Univers este finit și că, la un moment dat, ele ajung să se recombine, imitând un tipar anterior.

Poate că mai discutase vreodată cu Francesco despre da Vinci. Poate că o să mai discute cu el despre asta — așa a gândit Wiard, amintindu-și că, cel puțin în ceea ce o privea pe Anne și pe Marsan, prietenul său avusese dreptate.

— Și dacă nu s-a dus în lumea Iberică? Poate că se răzbună pe dumneavoastră și, din cauza asta, pune bombe în Firenze...

— La fel face și în Piombino. Și în Dalmația. Și în Saxa Coburg. Toate acestea sunt țări care nu-l susțin pe Carol Quintul. Deci, întreb din nou. Unde crezi că s-a dus Leonard?

Putea să răspundă. Opțional. *La dracu', domnule de Medicis! Sau: în țara lui Garay, domnule de Medicis!...* S-a scărpinat după ureche însă și a spus, înclucit:

— Uitați ce se întâmplă, domnule de Medicis! Ambasadorul lui Carol Quintul mi-a fost pacient. Avea candidoză generalizată...

— Și clădirile noastre au candidoză generalizată..., așa îmi spune Claudio Alastair de câteva zile încoace.

Wiard a râs și a mai frunzărit o dată *curriculum vitae*-ul lui da Vinci.

— Comitele condotierilor confundă marfa cu ambalajul. Pereții din Firenze sunt infestați cu *Epydermophiton*. Îl cunoașteți pe domnul Helmuth Blaiberg?

Francesco a dat din cap că da. Fără să-l pronunțe numele. Blaiberg își câștigase banii singur. Nu moștenise lumi în Passargadae, nu moștenise titluri ereditare. Se ocupase de cumpărări și vânzări — acum nu mai avea

nevoie nici de lumi, nici de titluri. *Ele* aveau nevoie de dublonii lui.

— Olădirile noastre și cele din Piombino au aceeași boală ca domnul Blaiberg, a spus Wiard.

— Mda. Zidurile noastre sar în aer, s-a amuzat de Medicis, domnul Blaiberg când are de gând să explodeze?

— Pe domnul Blaiberg nu scrie nici un mesaj. Numai că eu vă spuneam că am stat de vorbă cu ambasadorul lui Carol Quintul, din Firenze. V-am mai spus că-mi este foarte obligat. Mi-a dat asigurări că da Vinci nu este găzduit de suveranul său. Mi-a spus că însuși Quintul este îngrijorat de anumite lucruri bizare care au loc în lumea Iberică. Dar cel mai mult îl îngrijorează ce-a aflat prin niște canale foarte întortocheate. Se pare că regele de Franche Comté a importat lucrători în piatră din lumea Cassiteridae. Iberii au aflat asta dintr-o sursă de Luxor că cei de acolo se plâng că regele de Franche Comté i-a privat de mână de lucru.

— Ei, și?

— Se pare că e vorba de un canal pe care l-a proiectat da Vinci.

Francesco de Medicis s-a așezat în fotoliul adânc, capitonat cu catifea grenadine.

— Vă dați seama că discuția asta se înregistrează, domnule Thurmann?

Wiard și-a aprins o țigară. Era cât se poate de obișnuit să vorbească știind că spusele îl sunt înregistrate. Nora era la fel de tare ca o bandă de reportofon de înaltă fidelitate, când se simțea obligată să-i reproducă lui Wiard propriile lui argumente. Un act pe care

îl făcea cu responsabilitate. Ca să-l poată da în cap, oricând avea senzația că Wiard sare peste cal.

— O înregistrați pentru că vă temeți că nu veți ține minte tot ce vă zic? Sau îmi sugerați că-mi veți folosi spusele împotriva mea?

— Domnule Thurmann, avem nevoie de dumneavoastră! Era a doua oară când Francesco folosea pluralul de politețe. Nu mi-aș permite să vă ameninț. V-am anunțat că sunteți înregistrat pentru că, într-un fel sau altul, ceea ce se spune în biroul ăsta, ajunge și pe mesele de lucru ale unor tipi ca regele de Franche Comté, ca Împăratul Carol Quintul, sau ca domnul Blaiberg... Decil!

— Decil Regele de Franche Comté intenționează să șunteze Iberia în ceea ce privește transportul prin rezervoare... Știți foarte bine că din rezervorul Tyrrhenian de Piombino nu se poate ajunge în Rezervorul cel Mare decât printr-un canal de profunzime: Gibraltar. Iar Gibraltarul este săpat în lumea Iberia. Quintul are informații că da Vinci a pus pe picioare un proiect pe baza căruia să construiască un canal subteran prin câmpiile tunelifere ale lumii Franche Comté. Un canal care să lege rezervorul Tyrrhennian de Marele Rezervor. Gibraltarul și vămile percepute de Carol Quintul ar deveni istorie, nu? Piața și Bursele s-ar muta în lumea Franche Comté. Francisc de Franche Comté ar deveni colector de impozite și taxe, nu?

De Medicis s-a încruntat.

— Cu ce spuneal că te ocupi, domnule Thurmann? —

trecuse iar la persoana a doua singular.

— Sunt expert în micologie. Laboratorul Flexner.

— E superb. Un doctor în ciuperce microscopice îmi spune o poveste despre cum se va îmbogăți Francisc de Franche Comté. Un cercetător îmi arată cum unui guerillero urban îi trăznește prin cap ideea de a scurta drumul dintre Plombino și Cassiteridae...

— Și spre țara lui Garay! a accentuat Wiard.

Cei doi bărbați s-au privit în ochi. Neclintîți. Pentru toți, țara lui Garay era o gogoriță, un rezultat previzibil al claustrofobiei de Passargadae. Dar dacă nu era așa? Cu alte cuvinte, Francesco de Medicis îl scruta pe Wiard, dispus să cumpere ceea ce serviciul său secret nu-i pusese pe tavă niciodată. Problema era: dorea Thurmann să vândă?

— Țara lui Garay nu există. Constructorii spun că mal șus de Cassiteridae nu se poate construi nimic, a forțat Medicis nota.

— Și dacă toți ăia, despre care se zice că au emigrat ca să clădească Garay, s-au apucat să-l construiască undeva, în paralel cu Passargadae? Undeva unde e cald? Sau, mă rog, undeva unde e acceptabil din punct de vedere termic?

— Deci crezi... Tu chiar crezi în țara lui Garay?...

Wiard a scuturat scrumul pe jos, ca și cum ar fi fost indiferent la ce-i spunea Francesco.

— Țara lui Garay nu există, d-le Thurmann. Mulți dintre cei ce s-au apucat s-o caute au înnebunit...

— Probabil că da Vinci e printre ei. Probabil că da Vinci lovește lumile noastre din țara

lui Garay.

Porțile grele de la intrarea în salon s-au dat în lături. Claudio Alastair a intrat și s-a apropiat de biroul principelui. S-a aplecat, începând să vorbească în șoaptă, precipitat. Francesco dădea din cap, din ce în ce mai scârbit, uluit, incapabil să înțeleagă ce se întâmplă.

— Arno? A deviat cursul râului Arno?

Wiard s-a apropiat și el de birou. Alastair scotocea prin buzunarul pelerinei după pager. L-a scos.

EA ESTE UN RÂU!
LASĂ-L SĂ CURGĂ UNDE
VREA!

LEONARDO DA VINCI

Și încotro curge Arno acum? a întrebat de Medicis.

— Inundă Plaza Volperra. Izbește de la înălțime geamurile ce dau afară din Passargadae.

Era piața în care cobora Wiard din funicular ca să se ducă acasă. Târgul de pește prin care se învârtea Nora după cumpărături. Terminalul funicularelor de transport și al submersibilelor care traversau rezervorul Adriatic dinspre lumea Dalmatia.

— Victime?

— Sute! Sute de victime, d-le Thurmann! Norocul a fost că explozia care a deviat cursul râului nu a spart și ecluzele de intrare în rezervor. Practic, am izolat Plaza Volperra... Altfel, Adriatica s-ar fi scurs în toată lumea Firenze...

Nu-ți cer decât să te grăbești! - semnat: Marsan. Pagerul lui Wiard încetase să piue.

— Cine era? a întrebat Anaïs, cocoțată pe scară. Umbla într-un vraf de volume

vechi, ferecate în coperți de piele și oțel inoxidabil.

— Tipul care s-a căsătorit cu nevastă-meă.

— Ah, *docteur Marsan!* s-a scilfosit Anaïs. V-ai împăcat?

— N-am fost supărați niciodată. Pur și simplu nu prea am avut despre ce să mai discutăm. Acum, *trebuie* să lucrăm împreună.

Anaïs nu-l mai asculta. Se chinuia să scoată din raft o carte uriașă, cafenie, plină de praf.

— Vin să te ajut! a strigat Wiard.

Anaïs s-a uitat în jos, de-a lungul scării și a pufnit în răs:

— Mai bine, nu! Dacă urci, o să poți privi sub fusta mea fără nici un efort. Prefer să te știu chinându-te ca să-mi vezi picioarele.

A scos cartea și a simulat că se dezechilibrează, asta numai ca să desfacă picioarele, ca și cum pentru o clipă i-ar fi lipsit orice punct de sprijin. I-a făcut cu ochiul lui Wiard și a coborît, zâmbind.

— Uite! Vasari! Amedeo Vasari! Scrie o gramadă aici... De unde naiba ai știut că teroristul ăsta nenorocit a împrumutat numele unui tip atât de faimos?

— Știi? M-am uitat atent la microscop. Asta e meseria mea.

Anaïs a scos limba și a turnat gin în pahare.

— Înțeleg. Înțeleg. În câmpul microscopic ai citit că Leonardo da Vinci a trăit în lumea de baștină și că poți afla despre el în biblioteca mea...

L-a privit în silă și a dat pe gât paharul ei cu gin. S-a cutremurat, ca străbătută de un frison. Dar, Wiard o privea la fel de liniștit. Ea i-a trecut de

câteva ori cu mâna prin fața ochilor.

Dr. Thurmann a rămas neclintit.

— Văd că ai devenit un tip foarte serios de când probezi cuverturi împreună cu Nora. Pricep. Sunt chestii care nu se spun. Pricep.

Dr. Thurmann se uita la ea pe sub sprâncene. Impasibil.

— Știi, am crezut la început că cineva, da Vinci sau altul, pune mediile de cultură pe ziduri, conform înscrisului. Că trec câteva zile, că fungii se dezvoltă și realizează un grafitti neconvențional. Un grafitti care devine vizibil în același timp în care e programată bomba să explodeze.

— Asta e un punct de vedere științific, este? I-a luat Anaïs peste picior. A ciocnit paharul lui neatins cu paharul ei gata golit. Am auzit că Nora și-a propus să te scoată din circuitul consumatorilor de alcool. Vrea să te bage în Armata Salvării sau ce?

Wiard i-a făcut semn să tacă. A deschis cartea și a început să citească din cuprins. A căscat ochii și a început să dea paginile, grăbit. Gata! Ajunsese undă dorea! A înțepenit și a mișcat din buze. Neauzit.

— „...proiectilele mele sunt dotate cu stabilizatoare de direcție și pot perfora orice zid. Am un tun cu 33 de țevi, din care 11 pot trage simultan, o armă cum nu mai are nici un alt prinț. În cazul în care doriți să dați o lovitură decisivă Genovei, mă oblig să vă construiesc niște dispozitive prevăzute cu elice spiralate - le-am denumit elicoptere - cu care mercenarii elvețieni să se poată ridica în aer și să bombardeze meterezele Genovei.

În același scop, m-am gândit să amplasez un baraj mobil la Volperra, astfel încât să inunde toată valea fluviului Arno și...”

— Auzi? Și ce ți-a trimis Marsan prin pager?

Wiard a dat foaia înapoi. A înghițit în sec. A parcurs din nou pagina, citind în diagonală.

— Marsan? Mi-a spus că au studiat coloniile de *Epydermophiton* în laboratoarele lor. Mă rog, au urmărit aspectele care îi interesează pe ei... condotierii urbani, înțelegi?

— Condotieri? Află că m-am uitat în dicționarele din bibliotecă și am văzut ce înțeles dădeau în lumea de baștină acestui cuvânt...

— M-am uitat și eu. Pe vremea când lucram împreună. Mă rog... condotierii noștri au studiat fungii din punctul lor de vedere. Află că *Epydermophiton*-ul de pe ziduri secretă salpetrul. Preia compuși din tencuială, îi combină cu sulful conținut în membrane și secretă salpetru. Uite de ce explodează clădirile!... Asta mi-a transmis Marsan.

I-a întins cartea lui Amedeo Vasari și i-a făcut semn să citească. Capitolul III. Leonardo prezentându-se la palatul principelui de Medicis. A zâmbit, urmărind-o pe Anaïs cum se holbează și ea. Apoi, a abandonat-o. Ochii lui o vedeau încă, numai că silueta ei se estompa, amestecându-se cu viziunile pe care și le programa el - coloniile de micelii, grupându-se într-o inscripție, conform unui plan prestabilit (întrebare: de cine?) ciuperci defazate de la metabolismul inițial, capabile să înregistreze, precum un revelator fotografic, lumina din tim-

pul exploziilor (întrebare: ce component biochimic le fusese inserat în genom, astfel încât să funcționeze ca o placă fotosensibilă?).

— Francesco! Francesco de Medicis era principele Firenzei în lumea de baștină! Și Leonardo chiar a existat! Anaïs a făcut o pauză și a mai citit o dată. Auzi? Când naiba a avut timp Leonardo asta al lor să se ocupe de atâtea lucruri?

— Asta aș vrea și eu să știu. Așa că, fă bine și numără-mi tot ce a realizat guerrillero-ul ăsta urban acolo, de unde am venit noi. Și vezi ce lume a cunoscut și pe unde s-a plimbat. Vreau o listă exhaustivă.

S-a ridicat de la masă și a ieșit din bibliotecă. Funicularele coborau spre Isonzo, iluminând pereții de sticlă ai rezervorului Adriatic. Wiard s-a mai uitat o dată la ceas și s-a întors din drum. A intrat în prima cabină telefonică și a solicitat o legătură cu lumea Saxa Coburg.

Helmuth Blaiberg era acasă. Da, a doua zi dimineață era liber. Iar tratamentul cu Amphotericin făcuse minuni. Sigur, sigur, va fi încântat să-l primească pe Wiard Thurmann. Fuseseră ceva probleme legate de onorariu?

Nu. Nu fuseseră.

— „...pendulul inventat de mine acționează asupra pom-pelor de apă cu maximum de randament. Cât despre cursul superior al Rhin-ului - mă refer la porțiunea care trece pe teritoriul domeniilor cumpărate de dumneavoastră - îl putem draga cu un dispozitiv de concepție proprie. De asemenea, sunt în stare să excavez 200

de metri cubi pe oră" - mmh? ăsta e omul?

— Mda. În orice caz, ăsta e stilul. Așa i-a scris și lui Francesco de Medicis, în Firenze. La fel a scris și cu alte ocazii... L-ai văzut la față?

Blaiberg s-a strâmbat, plictisit.

— Unde naiba aș ajunge dacă m-aș întâlni cu toată lumea care îmi solicită o întrevvedere? Mesajul ăsta l-am primit prin fax. Ce? Domnul de Medicis a dat ochii cu el?

— Nu. I-a trimis un mesaj tot prin fax. Numai că pe mine m-ar fi interesat să știu cum arată individul...

— Uitați ce cred eu, domnule doctor... Ați făcut o treabă bună cu mine. Ați făcut o treabă bună și pentru condotierii urbani de Firenze. Rezoivați impecabil problemele legate de ciuperci. Ce vă interesează așa de mult la Leonardo ăsta?

— Tocmai ciupercile de la Vinci mă interesează sau, mă rog, cine se folosește de numele lui și a indus în coloniile de *Epydermophyton* niște mutații deosebite... Aș vrea să știu cum arată individul. Aș vrea să știu cât de mult știe...

— Cât de mult știe despre ce, domnule Thurmann? Ați sugerat că s-ar putea ca numele teroristului să nu fie de Vinci. Ați sugerat că a preluat numele unei persoane reale. Ați consultat vreo documentație în sensul ăsta?

Wiard a dat din mână a lehamite și și-a rotit capul de câteva ori, obosit.

— Vreau să știu cât de mult știe despre fungi, domnule Blaiberg.

— Iar Carol Quintul vrea

să știe care e treaba cu canalul care șuntează Iberia, nu? - s-a uitat Blaiberg dintr-o parte la Wiard. Un chip nemișcat. Cinstit să fiu, și pe mine mă interesează afacerea prin care un tip ar lega Piombino direct de Marele Rezervor... Eu mă pricep la bani, știu asta, nu?

Wiard s-a scărpinat pe frunte. A privit pe geam, către câmpiile tunelifere care coborau prin fața casei lui Blaiberg. Vii terasate.

— Ce ziceți? Puteți să aflați măcar de unde a trimis faxul ăsta? a întrebat Wiard, strângând din buze.

Norii cenușii coborau de-a lungul câmpiei acoperind vederii pe țărani ce lucrau printre butași. În spate - fereastra care dă dea afară. Spre negru.

— Am crezut că e vorba de o defecțiune, știți... De regulă, faxul meu înregistrează automat adresa expeditorului. Mesajul lui de la Vinci însă nu are nici un semn de recunoaștere. Poate că l-a trimis din țara lui Garay.

Wiard s-a uitat la Blaiberg. Nu. Nu glumea. Vorbea cât se poate de serios despre țara lui Garay. Mai mult, îl scruta pe Thurmann. Îl supunea la un test sau ce dracu'?

— Domnul de Medicis nu crede în țara lui Garay.

— Domnul de Medicis provine dintr-o familie cu tradiție. Domnul de Medicis se pricepe să-ți dea impresia că-și bate joc de lucrurile care îl interesează. Eu sunt un self-made man. N-am aptitudinile lui... În conversație, cel puțin.

— Oricum, bănuiesc că toate clădirile astea care zboară în țândări vă preocupă la fel de mult. Și pe unul și pe altul.

— Am impresia că ne preocupă aproape la fel de mult cât vă preocupă pe dumneavoastră țara lui Garay, domnule Thurmann, a spus Blaiberg, aplecându-se sub brâu. Se descălța. Și-a scos apoi ciorapii de bumbac, s-a ridicat în picioare și a făcut câțiva pași pe covorul moale. Și-a desfăcut degetele, le-a jucat de câteva ori, după care a spus, amuzat:

— M-ai scăpat de micoza aia nenorocită, domnule Thurmann. V-am mai întrebat, dar vreau să mă asigur: sunteți mulțumit de banii pe care i-ați primit?

Cine dracu' era mulțumit de banii pe care îi primea? Uite, Wiard trecuse pe la Marsan înainte de a pleca spre Saxa Coburg - practic, rezolvase partea lui de problemă cu 14 ore înainte de termenul fixat. 44 000 dubloni-vynil din partea lui *Flexner*, mulțumirile oficiale ale condotierilor urbani și o discuție plină de lucruri interesante cu Marsan.

Era lucru știut. Puteai discuta informativ și pasionant cu cei mai teribili inamici. Nu pronunțaseră numele Annel, bineînțeles.

"Ai găsit prin vreun articol de specialitate ceva care să explice legătura dintre suprafața unei colonii și viteza ei de dezvoltare?"

"Nu înțeleg la ce te referi..."

"Păi, grafiții-urile au dimensiuni diferite. Zidurile care sar în aer au suprafețe diferite. Cu toate astea, ele sar în aer concommitent. În Firenze, în Piombino, în Dalmația și în Iberia. De câteva zile, au început să explodeze clădiri și în Saxa Coburg, și în Cassiteridae... Problema e că, cine

inoculează zidurile cu ciupercle astea, se bazează, poate, pe dimensiunile diferite ale coloniilor, ca să le facă să explodeze concomitent. Poate că există un orar de creștere al fungilor, diferit, în funcție de dimensiunile coloniilor, ce crezi?”

“Nu-i mai simplu să-ți imaginezi o armată de guerilleros urban? Sunt răspândiți prin Passargadae și se comportă ei ca niște cronometre...”

Marsan făcuse o mină plictisită. Nu era la fel de tare ca Wiard în miceli, dar nici Wiard nu știa la fel de multe, ca el, despre crima organizată:

“Leonardo da Vinci. Semnătura. E scrisă la fel. Peste tot. Concluzia grafologilor e certă. Tipul care scrie mesajele cu spray-ul e același. În toată Passargadae.”

Wiard pufnise în râs. Nu știa cum arăta Leonardo ăsta, Anaïs nu-l găsisese încă printre tomurile ei. Dar îl umfla râsul imaginându-și un tip care încărcă spray-uri cu colonii de *Epydermophiton*, care umbla de colo-colo, împoșcând pereții cu mesajele sale și care...

“Chiar așa? Tipul ăsta e ubicuu?”

Marsan dăduse din cap. Asta era toată chestia. Uite de ce întrebase dacă, din punct de vedere biologic, era vreo legătură între suprafața unei colonii și viteza ei de dezvoltare.

“Nu. Singura problemă e densitatea hifelor pe centimetrul pătrat. Fie că are suprafața unei unghii, fie că are suprafața unei fațade de bancă, o colonie se va maturiza la fel de repede, dacă densitatea ciupercilor pe unitatea de măsură e aceeași.”

Marsan i-a deschis ușa de la ieșirea din sediul Serviciului de Condotieri. Afară era aglomerat. Funicularele zbârnăiau pe cablurile de oțel, urcând spre Piombino sau coborînd spre Dalmația.

“Mda. E exact cum mi-am imaginat. Viteza de dezvoltare n-are nici o legătură cu suprafața.”

“Mmh... de ce nu determinai densitatea hifelor pe centimetrul pătrat de zid?”

“Știi ceva, Wiard? Diferența dintre intelectuali și proletari e că primii se pricep să ia decizii, în timp ce ălalți se pricep să le pună în aplicare. Eu sunt un proletar amărît, care ține cont de ideile și deciziile unuia ca tine. Da' explică-mi și mie: cum naiba ai vrea să determin densitatea unei colonii microscopice pe suprafața unui zid spulberat?”

Marsan își păstrase măcar umorul. A continuat pe același ton, întrebând dacă nu cumva Wiard își imagina că Serviciul Condotierilor are evidența clădirilor care vor sări în aer.

Nu. Bineînțeles că Wiard nu-și imagina așa ceva. Dar își imagina, cumva, același Wiard, că factorii de decizie din lumea Firenze priveau cu ochi buni aluziile subtile pe care el le făcea cu privire la țara lui Garay? Sau căutările lui absurde pe urmele unui personaj *decedat* de atâta vreme?... A accentuat cuvântul *decedat* când i-a pus ultima întrebare și i-a făcut un semn discret: “E bine să rămii doctor în micologie, Wiard!”

Onorariul dumneavoastră a fost mai mult decât satisfăcător, domnule Blaiberg.

Helmuth a dat din cap și s-a așezat din nou la birou.

Acum, se încălța.

— Aveți bani suficienți. Practicați o muncă, înțeleg eu, care vă face plăcere, domnule Thurmann. Mi-e imposibil să pricep: de ce vă pretați la jocurile lui Carol Quintul și la cele ale lui de Medicis? Ei vor să scoată castanele din foc cu mâna dumneavoastră. Vor ca *dumneavoastră* să-l depistați pe Leonardo...

Umbla printre hârțile de pe birou în timp ce-l spunea asta. Preocupat, de parcă ar fi dorit ca Thurmann să priceapă mai mult decât îi explica.

Au schimbat subiectul. Au vorbit despre timpul probabil. Rheinul și rezervoarele minore Leman și Amstel se încălseră cu multă apă în ultimul timp, este? Da, da. Asta nu era un semn de ploale apropiată? Ba da. Călătoria înapoi spre Firenze o să fie obositoare? Nu. Mă rog, chiar dacă n-o să fie obositoare, n-ar fi preferat domnul Thurmann să meargă cu un funicular particular? Unul în care el să fie unicul călător?

Ba da. Sigur că da.

— Cu ce te alegi? I-a întrebat Nora.

Wiard a tras un fum din țigară. Ar fi putut s-o ignore cu desăvârșire pe Nora. Ar fi putut s-o trimită să-l facă un ceai. Ar fi putut să se ridice din fotoliu, să se repeadă la ea și s-o înjure. Ar fi putut s-o palmuiască fără nici un preambul. Ar fi putut să...

— Aș afla cine e da Vinci.

— Cu ce te alegi dacă știi cine e da Vinci?

— Poate că aș ajunge să-l cunosc. Poate că aș ajunge să aflu ce e cu țara lui Garay.

— Cu ce te alegi dacă aflu ce e cu țara lui Garay?

— De ce îmi atrage atenția toată lumea că e nesănătos să mă interesez de țara lui Garay?

S-a auzit țârâitul unui ceas. Culturile de *Actynomices* atinseseră masa critică. Uraniul și masa critică. Biologic și masa critică. Wiard studiasse organismele unicelulare care se uneau în colonii - era doar o problemă de timp ca diviziile coloniei să-și delege funcțiile și să acționeze specializat.

A prelevat o plajă din colonia de *Actynomices*. A cufundat ansa în ulei de cedru și a întins hife-le pe o lamă. Gata! Sub microscop!

— Cu ce te alegi dacă afli ce face o colonie de *Actynomices*?

Până acum, singurul rezultat practic legat de coloniile bogate în microorganisme era că puteau induce o boală. Wiard se întreba dacă boala nu era decât un simplu efect secundar al infestării, și dacă infestarea nu era cumva urmarea unui plan deliberat al coloniei... Te pomenești că, prin multiplicitate, organismele unicelulare căpătau capacitatea de a pune lucruri la cale, prin indivizi specializați în acest sens?... Te pomenești că și da Vinci se gândise la figura asta și acum învățase să se folosească de planurile ascunse ale ciupercilor.

Paranoia - și-a spus. Paranoia. Atât în ceea ce privea coloniile, cât și în ce privea țara lui Garay. Tot o colonie. Tot ocultă. Tot nesănătoasă - toți îi dăduseră de înțeles că țara lui Garay era o obsesie care te îmbolnăvea.

Nora avea un avantaj. Gândea rapid și era expertă în Wiard Thurmman. Era în stare să țină prelegeri ore în șir,

despre cum gândea doctor Thurmman. Dovada a urmat imediat.

— Crezi că da Vinci știe mai multe decât tine despre autonomia coloniilor de microorganisme? Crezi că da Vinci s-a gândit și el la masa critică a microorganismelor?

Wiard ar fi putut să continue să privească prin ocularul microscopului. Dar a luat-o încet, de-a curmezișul laboratorului, s-a apropiat de Nora și a palmuit-o.

— Leonardo da Vinci nu există. Așa că n-are cine să se gândească la masa critică a microorganismelor.

Masa critică a indivizilor de același fel. Nucleii de uraniu inițiază o reacție în lanț. Mai mult de șapte oameni izolați într-un funicular blocat într-o panică aproape imediat. 90 de mev nu induc nici o modificare într-o membrană. 91 mev induc potențialul de membrană. La 220 de mililitri de urină strânsi în vezică, e perfect. La 210 mililitri, începi să cauți pisoare.

— Te contrazici, Wiard, a spus Nora. Își scutura capul și se ștergea pe față. Te doare în cot de toate explicațiile astea. Ți-e doar frică de el. Dacă Leonardo ăsta nu numai că a descoperit care e treaba cu masa critică a microorganismelor, dar se mai și folosește de ea?

Nora asta era o femeie cu un rol bine stabilit în economia de acte din jurul lui Wiard. Era peretele cu care el discuta. N-avea de ce s-o asculte când îi răspundea, câtă vreme, în opinia lui, cea care ar fi trebuit să răspundă era Anne. Nora era proteza de care se sprijinea când mergea să ia masa în piața Volperra. Nora era și

un orificiu de plastic, foarte elaborat, capabil să emită sunete de plăcere. Nora era un fierbător de ceai care răspundea prompt la comenzi: vreau zahăr, nu vreau zahăr, vreau lămâie, nu vreau lămâie.

Nora era telecomanda care pornea televizoare și radiouri. Nora atinsese însă, din păcate, masa critică. Din două-trei raționamente era în stare să deducă ce căuta, de fapt, Wiard. Chiar îl mira că Nora făcuse încă vreo referire pertinentă la Garay...

Câte kilograme are un stativ de oțel pentru eprubete? Trei? Cinci? Oricum, stativul era colțuros și un caicul corect al incidenței loviturii era suficient ca să crape tăblia osoasă a oricărui craniu.

Nu exista craniu mai gros de 2,5 milimetri. Nici al Norei nu putea fi mai gros.

— 314 obiecte produse. De la tancuri și elicoptere, la războaie de țesut și la mașini de fabricat ace. 40 000 de ace pe oră. Busole stabilizante - rămăneau orizontale în caz de tangaj sau ruluu. Submersibile, baliste, tuneluri etc. Între timp s-a ocupat și de pictură. A introdus tehnica "sfumato". E o manieră aparte de a picta fundalul, astfel încât să scoți în evidență portretele din prim plan. Mona Lisa. ăsta a fost un tablou tare prețuit dincolo. Unii veneau de la distanțe de mii de kilometri și nici n-apucău să-l vadă din cauza îngheștii, dar îl fotografiau pe deasupra capetelor celorlalți vizitatori și plecau fericiți că au trecut la câțiva metri de Mona Lisa...

Wiard dădea din cap, notând totul în agendă.

— Aitceva?

— Mmh... a proiectat schița unui oraș ideal, protejat împotriva intemperiilor și atacurilor terestre. A dorit să sape un canal care să unească Mediterana cu Atlanticul. Mediterana era o mare. Atlanticul era un ocean. Scopul proiectului: cască bine urechile! - *să pună bețe în roate lui Carol Quintul, membru al Casei de Habsburg!* Carol Quintul stăpânea o țară denumită Spania și încă niște teritorii întinse, printre care se numărau comitate precum Saxa Coburg...

Și și-a prezentat pentru prima dată planurile lui Francesco de Medicis, la Firenze, nu-i așa?

Anaïs a dat din cap. Erau multe coincidențe. Nume, locuri și centre de putere similare.

— Știi, am mai găsit, pe Ici, pe colo și referiri la o țară care se cheamă Passargadae. Sunt autori care emit chiar și păreri despre țara asta... Passargadae...

— Serios?! Cum adică?

Anaïs a zâmbit. Și-a pus degetul pe buze, a făcut șșșș! și și-a lipit apoi degetul de buzele lui Wiard. I-a povestit mai întâi despre niște călugări ortodocși care aveau o colecție de letopisețe la o mănăstire denumită Ohaba Ponor.

“Credem că Passargadae iaște țara în care se duc corăbiile franceze, după cum am mai auzit și noi. Și mai credem că țara alăsta iaște drumul pe unde se preumblă sufletele în așteptarea Judecății de pre Urma.”

Dar, a adăugat Anaïs, textul respectiv fusese caligrafiat pe la 1530, așa că era cât se poate de explicabil că pustnicii nu găsiseră explicații pertinente pentru termeni ca: *fungi*,

culturi, rezervor, microscop, bloc. “E vorba că în Passargadae sunt niște miasme care îi fac bolunzi pre locuitori. Dar au ei niște felceri acolo de încercă să-i cure.”

Călugării însă, continua Anaïs, nu reușiseră să stabilească nici o legătură între denumirile geografice din Passargadae și cele la care ar fi avut acces prin contactele indubitabile pe care le-au întreținut cu preoții din apropiere, care aveau confesiune catolică. Pentru pustnicii de la Ohaba Ponor, “...în Passargadae sunt niște locuri cu nume așa cum am auzit că ar fi prin pregiurul Romei.”

— De unde naiba ai scos asta? a oprit-o Wiard.

Anaïs a făcut un gest larg, îmbrățișând pereții de cărți ai bibliotecii *Scampolo*. Găsise, răstăcită printre maldăre de reviste, o lucrare de diplomă tipărită pe o imprimantă laser.

— Un *Hewlett-Packard* cum n-ai mai văzut niciodată. O vechitură. Un tip și-a făcut o lucrare de diplomă pe care a intitulat-o *Națiunea da Vinci*. Țasta e motivul pentru care am luat-o s-o studiez. Numai că în lucrare e vorba de un text reconstituit din vreo patru surse... un text în care e vorba despre Passargadae.

Wiard s-a ridicat de pe scaun și s-a dus în spatele lui Anaïs.

— Pot să văd și eu textul?

Anaïs l-a întins lucrarea de diplomă. Coperți negre, lucioase. *Națiunea da Vinci*. Autor: A. Corn.

“Următorul fragment se află în posesia abației Benedictine de Cluny. Având în vedere că în Librarium am descoperit copia unei scrisori adresate Papelor de abatele de

Cluny - scrisoare datată 24 Nov. 1517, la doi ani de la urcarea pe tron a lui Francisc I - vom înțelege mai bine coloratura politică a mesajului.

Sanctitate,

Acest Leonardo se află acum la Paris, în anturajul noului rege al Franței. Nu vom trece peste faptul, prea bine cunoscut, că Franța a fost un spațiu în care s-au dezvoltat ereziile cathare, că este o țară care gândește în termeni mai degrabă franțuzești, decât catolici, și că Francisc I întreține relații diplomatice oculte cu Henric al-VIII-lea al Angliei, și asta în contextul în care Anglia se îndepărtează de Sfântul Scaun. Manuscrisul deținut de noi este foarte vechi. Se pare că fostul abate Bertrand l-a achiziționat în 1347 de la un evreu convertit, plecat din Catalunya pentru a se stabili în Palatinat. Evreul, pe numele său Basualdo Corona, susținea că textul a fost elaborat cu cel puțin 50 de ani înainte de sosirea lui la Cluny. În ciuda vechimii, manuscrisul amintit ne vorbește despre un Leonardo da Vinci, un Leonardo care a întreținut relații cu familia de Medicis și Sforza. De asemenea, textul se referă la niște lumi care poartă numele unor ducate sau principate italiene. Există o singură inadverență, însă Ludovico Sforza (în slujba căruia, o știți prea bine, a lucrat Leonardo da Vinci) este considerat a fi principe de Piombino și nu de Pavia. De asemenea, textul face referire la o presupusă luare de contact, urmată de inamicități, între Leonardo și Francesco de Medicis.

Având în vedere similitudinile dintre manuscrisul con-

ceput acum peste două veacuri și întâmplările pe care tocmai le trăim, ne permitem să vă atragem atenția asupra monseniorului Da Vinci, a cărui apropiere de Francisc I n-o putem cataloga decât drept malefică.

Întrebarea noastră este dacă "țara lui Garay" la care, simbolic, se referă textul, nu este cumva chiar Franța?

Întrerupem aici considerațiile abatelui de Cluny. Menționăm ca foarte interesante interpretările pe care Preasfinția Sa le dă elementelor din manuscris: ceaial este recunoscut ca atare, drept "băutură indică", fungii sunt, surprinzător de bine asimilați cu drojdiile de fermentare, iar țările - având în vedere contextul geografic și temporal în care a fost redactată scrisoarea sunt recunoscute fără dificultate. Mai mult, abatele schițează și o hartă a Passargadaei și se întreabă dacă nu cumva există posibilitatea ca "ea chiar să existe pe undeva prin lume..."

Totodată, cere informații despre aspectul fizic al lui da Vinci, "pe care nimeni nu-l poate descrie cu precizie. Până acum, am vorbit cu trei oameni care l-au văzut de aproape, și fiecare mi-a descris un alt fel de individ."

Nu ne putem împiedica să nu facem remarcă răutăcioasă a faptului că abatele de Cluny nu-și poate explica în ce fel "ajunge drojdia să crească pe piele..."

Să nu uităm însă, discutăm despre o scrisoare redactată în 1517. Dar să vedem fragmentul de text aflat în posesia abației Benedictine de Cluny."

— Cum îți se pare? Îl

privește Anaïs.

Wiard se oprește din notat. Pune agenda pe masă, la îndemână și se apucă să citească textul care făcuse obiectul unei lucrări de diplomă.

— Unde ziceai că ai găsit asta? a întrebat, absent.

Ea i-a repetat. Wiard n-o asculta însă. Citea, zâmbind din colțul gurii. A parcurs pasajul din textul propriu-zis, iar Anaïs l-a surprins strâmbându-se de câteva ori.

— Dar îți imagineai cumva că lucrurile stau altfel? l-a luat ea peste picior.

— Nu. Ce? Tu îți imagineai că lucrurile stau altfel? Credeai că nu știu ce e în capul tău, nu-i așa?

Anaïs l-a făcut semn că da. Între timp, ajunsese la sfârșitul citatului din textul propriu-zis și a reluat lectura lucrării de diplomă.

"Fragmentul de mai jos se află în arhiva Bibliotecii de la Vatican. Alăturat lui, este și răspunsul adresat de Papa Leon al-X-lea abatelui de Cluny. În ceea ce-i privește pe arhivarii Vaticanului, aceștia recunoșteau că manuscrisul aflat în posesia lor nu este decât un fragment insuficient, care nu conținea decât foarte puține date, motiv pentru care nu putea fi explicat exhaustiv.

Printre cei care au încercat să-l deslușească s-au numărat Pico dela Mirandola și Giordano Bruno. Amândoi au avut precauția să se intereseze de proveniența documentului, însă catalogul Bibliotecii - bine ținut, de altminteri - menționează o sursă cu un istoric foarte complicat.

Singurul lucru cert este anul achiziției - 950 după Hristos. În rest, se presupune

că textul fusese scris de un arab, în ciuda faptului că era caligrafiat cu caractere latine. Pico dela Mirandola a făcut, de altfel, o afirmație cât se poate de răspicată: "...scrisul aparține unei persoane obișnuită să scrie mai degrabă de la dreapta spre stânga (...) o persoană care a făcut eforturi deosebite să scrie de la stânga spre dreapta..."

Proveniența arabă e sugerată și de maniera în care sunt rotunjite literele, spre deosebire de însemnele ebraice care au, mai degrabă, trăsături unghiulare. Aparent, sursa inițială a fost o moschee de pe malul Amu Dariei - imamul vânduse manuscrisul unui negustor bizantin care revenea din Pamir, după o încercare nereușită de a remonta "drumul mătăsii".

Negustorul (al cărui nume nu este transmis) fusese prădat și ucis lângă Akrotiri, în Cipru, iar textul a ajuns astfel în mâinile piraților care bântuiau arhipelagul Sporadelor. (Giordano Bruno a emis chiar ipoteza că, parțial cel puțin, manuscrisul a fost pierdut sau distrus de acei vagabonzi ai mărilor, incapabili să-i recunoască valoarea: "Nu pricep de ce sau cum altfel textul a ajuns la noi într-atât de fragmentat!")

La rândul lor, pirații au fost înfrânți într-o luptă navală lângă Rhodos, iar manuscrisul a ajuns în posesia dogelui Massimo Branduardi, la Veneția.

Giordano Bruno și-a amintit că citise despre Massimo Branduardi într-o cronică, cum că, fiind intrigat de conținutul textului în speță, l-a predat Sfântului Scaun.

Având în vedere legătura

manuscrisului deținut de Vatican cu cel aflat în Librarium-ul din Cluny, Papa Leon al-X-lea s-a simțit obligat să răspundă abatelui:

"Cât despre Leonardo da Vinci, știm că a lucrat pentru Ludovico și apoi pentru Maximiliano Sforza. Însă l-a părăsit pe acesta din urmă, după ce Francisc I a înfrânt trupele Paviei la Marignan."

De notat este descrierea aspectului fizic al lui Leonardo da Vinci, așa cum relese ea din scrisoarea adresată abatelui Benedictin. *"Prea puțină lume l-a văzut direct. Unii spun că este înalt și slab, alții spun că este gras și scund, unii ne-au spus că are păr lung și cârlionțat, iar alții ne-au spus că are un început de chelie. Credem că este dificil de pus bază pe cele povestite de alții, mai ales că aceștia nu sunt siguri pe ce spun..."*

Următorul fragment de text s-a aflat în posesia sinagogii Haïrat încă de la înființare. Haïrat este o sinagogă khazară care a început să funcționeze în jurul anului 700 după Hristos. Interesant este că interpretarea rabinilor khazari are în vedere, preponderent, aspectele utilitare ale documentului.

"Passargadae se află undeva la răsărit și la sud, în același timp," enunță rabinul Zoar Kosh, la începutul comentariului său. Propoziția pare lipsită de sens, cel puțin din punct de vedere al orientării în spațiu dar, continuând pe aceeași linie, rabinul își exprimă doctrina despre Passargadae care, în opinia lui, nu poate fi decât Sionul original. Etnic vorbind, khazarii sunt o populație de origine turcă emigrată din stepele

Transbaikaliei și stabilită la nord de Marea Neagră, așa că, sub acest aspect, rădăcinile lor geografice nu pot fi decât la est.

Religios vorbind însă, khazarii sunt mozaici, deci originile lor spirituale nu se pot afla decât la sud. Dacă la asta adăugăm faptul că sedenterizarea lor a avut loc doar cu puțin înainte de anul 700 și că adoptarea unei religii s-a făcut sub presiuni politice (bizantin creștine, pe de o parte și musulmane, pe de altă parte) vom deduce de ce formularea de început pare a fi într-atât de ciudată.

Să nu uităm însă că discutăm despre un popor pragmatic.

"Leonardo da Vinci este, pesemne, un războinic strecurat în Sion. Este îngerul doboret care ațâță semînțele între ele" - explică Kosh, dar, atenție! - "Este vorba de un înger malefic. Un înger în stare să deranjeze mințile acționând solitar. Tactica lui este simplă. Deducem din text că da Vinci se rezumă la a provoca explozii" - se folosește oare de un tip aparte de foc grecesc? se întrebă în altă parte același Kosh - și la a lăsa mărturie despre trecerea sa sub forma unor inscripții bizare, explicabile, probabil, doar prin studiul amănunțit al Torei.

Acest fel de a acționa nu poate decât să-i sperie pe oamenii pașnici, care, inconștient, vor supune khaganul local unor încercări îngrozitoare, făcându-l stăpânul unei țări de neguvernare. Căci ce altceva urmărește un înscris ca acesta? "EȘTI FIUL MAMEI TALE. NU EȘTI FIUL ȚĂRII TALE..."

Amintim că, la khazari, în anul 843 după Hristos, s-a înregistrat prima înregistrare istorică a unei lapidări regale, acceptată de suveran, în urma unei judecăți publice. Cu timpul, acest proces (având cauze de ordin practic, inițial) a fost instituționalizat și practicat ca ritual la înscăunarea oricărui suveran khazar.

De asemenea, menționăm că aceeași khazari au fost, printr-o ironie a istoriei, primii "cruciați", dacă acceptăm licența de a-i denumi astfel pe indivizii care, grupați sub o motivație religioasă, se duceau să elibereze Pământul Sfânt de sub ocupația musulmană. Această "cruciadă", care a avut loc pe la 870 după Hristos a fost precedată de zvonuri manipulate abil din spre capitala khazară către sud, de incendii survenite fără cauze aparente - manevre care aveau ca scop "deschiderea drumului strănepotului lui David, noul Profet, născut în Khazaria unică și omnipotentă."

Coborînd spre Ierusalim în fruntea unei armate de 50 000 de militari, "Profetul" armatei de turcomani iudaizați a arborat, pentru prima dată, drept armorie steaua în 6 colțuri.

Sub stea scria TORA ESTE UN RÂU! LASĂ-L SĂ CURGĂ UNDE VREA! Preluase deci, într-o formă ușor modificată, grafitti-ul lăsat de acel misterios Leonardo în Passargadae.

Fragmentul următor se află tot în colecția Bibliotecii Vaticane. Nu figurează în catalog. În schimb, aceeași bibliotecă adăpostește copia unei scrisori trimise de Papa Leon al-X-lea în Țările de jos. Adresantul este un călugăr franciscan.

can itinerant care, în registrele papale apare ca simplu misionar efectuând o navetă de penitență între Antwerp și Delft. Cu toate acestea, având în vedere contextul istoric (ascensiunea Reformei) și modul în care i se adresa Leon al-X-lea, bănuim că părintele Giacoppo Lanista îndeplinea un rol mai mult decât decorativ în Țările de Jos.

*"Preasfinția Ta,
Giacoppo,*

Îți încredințez o copie după un text fragmentat, aflat în posesia noastră, precum și scrisoarea pe care mi-a trimis-o abatele de Cluny care, se pare, posedă și el o parte a acestui amplu manuscris. Cert este că Leonardo da Vinci, actualmente aflat la curtea lui Francisc I, a întreținut o corespondență specială cu Giordano Bruno care, momentan, se află în Anglia. Sfinția Ta știe foarte bine ce profera Giordano pe aici. Același lucru îl face și în Anglia, la Oxford, iar oamenii mei de la curtea lui Henric al-VIII-lea îmi spun că Giordano va porni, cât de curând, spre Țările de Jos.

Am efectuat cercetări și asupra celui care, în text, este numit Wiard Thurmman. L-am căutat prin toată Republica Firenze, sperând că ne poate da o mână de ajutor, mai ales că, din manuscris, reiese că respectivul e și el pe urmele lui Leonardo și al unei țări bizare, "țara lui Garay", pe care abatele de Cluny o consideră a fi chiar Franța.

În Firenze nu există nici un Wiard Thurmman. Am încercat să extindem cercetările în electoratele germane ale tânărului Carol Quintul - un adevărat catolic - dar de fiecare dată ne-am ciocnit de

mentalitatea germană, care precum știi, e deosebit de obtuză. Ei țin cataloage pentru toate breslele, dar se pare că nicăieri nu există "experți în micologie", așa că, după mintea germană, Wiard Thurmman nu are cum să existe.

Atunci le-am transmis principiilor electori să-l caute pe Wiard Thurmman în comunitățile evreiești, iar ei au promis că vor face tot posibilul, îmboldiți fiind de noul lor suveran.

Oricum, dorința mea la tine se referă la cu totul altceva...; am auzit că se află în trecere prin Bruges un om credincios nouă - de fapt, Carol Quintul mi-a dat referințe despre el - un loial ai cauzei catolice, care nu se împacă nici cu ideile lui Giordano Bruno, nici cu ale lui da Vinci, nici cu ale lui Francisc I. Închipuiește-ți! Toți trei spun că biserica trebuie separată de Stat în numele individului... Nu te grăbi să-i acuzi de luteranism - în sinea ta, bineînțeles, căci în public, dacă asta ajută la ceva, fă-o! - Fiecare are cu totul și cu totul alte motivații, dar felul lor este comun. Acela de a înființa națiuni.

Prea Sfinția Ta! Acești trei oameni au putere. Diavolească, omenească - nu știu, dar tot putere se cheamă că e! Ia, te rog, legătura cu credinciosul de care ți-am spus că e în trecere prin Bruges! Ignafiu de Loyola se numește. Spune-i, rogu-te, că sunt dispus să-l sprijin în planurile pe care le-a înfățișat lui Quintul!

Leon X"

Între timp însă, abatele de Cluny aflat de legătura stabilită la Antwerp între Leon al-X-lea și Giacopo Lanista și sesizează pericolul reprezentat de înființarea unui nou ordin

catolic (mă refer la iezuiți, bineînțeles) care ar fi diminuat influența Benedictinilor.

La 20 mai, 1518, abatele trimite o scrisoare lui Carol Quintul, în dorința de a-l convinge să ofere benedictinilor prerogativele pe care Împăratul, susținut de Papă, dorea să le confere unui ordin special înființat.

"Majestate,

În opinia noastră, țara lui Garay nu e altceva decât un simbol care denumește Indiile de Vest, aflate sub suzeranitatea Majestății Voastre. Inițial, am considerat că țara lui Garay este Franța, însă cercetări mai aprofundate, prin care am reușit s-o localizăm pe o oarecare Anna Amarsan în Bretagne, ne-au arătat că prima noastră presupunere a fost falsă.

Anne Marsan este, ce-i drept, o păgână convertită recent la catolicism, dar pentru comunitatea druidică din care a făcut parte înainte să treacă la dreapta credință, Garay este un personaj legendar, care a plecat peste Marea Oceanică, unde a înființat o țară nouă.

În acest fel, am pus toate cele aflate cap la cap. Țara lui Garay fiind Indiile de Vest, devine cât se poate de evident că faimosul canal la care face referire manuscrisul (cel destinat să lege "rezervorul Tyrhennian de Marele Rezervor") nu poate fi altceva decât proiectul prezentat de Leonardo lui Francisc I, prin care propune să unească Mediterana de Marea Oceanică, folosind cursul navigabil al Garonnei, din sud-vestul Franței."

Consultând arhivele de la Madrid și Viena însă, am avut

surpriza să constatăm că, în aceeași perioadă (mai 1518), Carol Quintul primise relații despre încă trei proiecte ale lui da Vinci.

Leonardo oferea Porții de la Constantinopol patentul unei manufacturi capabile să fabrice 40 000 de ace pe oră. Concomitent, oferea regelui Suediei o navă nescufundabilă, acționată prin pedale. De asemenea, oferea Poloniei un dispozitiv asimilabil mitralierei.

Toate cele trei oferte fuseseră făcute nemijlocit de Leonardo într-o perioadă de timp foarte scurtă: 7 zile. Întrebându-l pe Maximilian, duce de Palatinat, dacă un bătrân de 66 de ani e în stare să meargă într-o săptămână de la Paris la Constantinopol, de la Constantinopol la Stockholm și de la Stockholm la Krakovia, Maximilian i-a răspuns lui Carol Quintul tot printr-o întrebare:

“Îmi puneți, cumva, o întrebare de perspicacitate, sire?”

“Exact asta vroiam să aud de la tine.” I-a aprobat Împăratul și a trimis o scrisoare de complezență abatelui de Cluny.

Benedictinii pierduseră partida, iar Ignățio de Loyola a fost însărcinat cu înființarea “Companiilor lui Isus”. Numele a fost considerat nepotrivit de cardinali, astfel încât a fost schimbat în cel de “Ordin al lui Isus”. Pentru simplificare însă, istoricii, dar și contemporanii lor, obișnuiesc să le spună lezuți.

Ultima parte a textului fragmentat se află în posesia Mănăstirii ortodoxe de la Ohaba Poncr. Pustnicii de acolo nu se tem să spună că nu e mare lucru de înțeles din

manuscrisele pe care le dețin.

“E semn de la Dumnezeu că Passargadae nu e nicăierea pe pământul și că acele corăbii france se duc pe valuri într-un loc al Necuratului. Poate că Passargadae doar oglindește pământul care, de drept e al lui Shamael, decăzutul, și că Passargadae poate să mai fie încă o pledică ridicată de Shamael în calea ta, ca să te mai încerce o dată după ce mori. Ce-i aia: Wiard și-a aprins o țigară și s-a uitat într-o parte? Cum adică, “Spune-mi, Anaïs! Leonardo s-a ocupat și de științele naturale?”

Cel care aprinde nu poate fi decât un diavol mai mic, unul care vorbește cu plantele de anason (Anaïs), un vrăjitor care caută un alt vrăjitor pre nume da Vinci, căci ce altceva este acela care se ocupă de alte științe în afara celor Dumnezeiești?”

Wiard și-a aprins o țigară și s-a uitat într-o parte.

— Spune-mi, Anaïs! Leonardo s-a ocupat și de științele naturale?

— Am citit și eu lucrarea lui Sebastian A. Corn... dar aș fi vrut să nu mă întreb asta, Wiard...

Anaïs s-a ridicat de la masă, încurcată. Wiard Thurmann fusese mereu nepăsător. Un tip care nu părea să aibă obligații. Un tip cu bani. Un tip care nu umblă după cai verzi pe preți. Unul care se culcase cu ea, așa, fără să-i pretindă nimic mai mult ca și cum fiecare act pe care îl făcea era autosuficient.

— Păcat că textul se întreprinde aici, a încercat-o Wiard.

— Ce importanță are că se termină aici? a replicat Anaïs.

În ce te privește, cel puțin, spune totul.

Spunea totul. Adică: și Wiard se adăpa de la amblii, mesianisme și dorințe. Te pomeniști că, așa cum sugera fragmentul păstrat în bibliotecă, Wiard se întreba în secret și care era treaba cu Passargadae...

Wiard a ghicit la ce se gândea Anaïs. Așa că, a întrebat-o prefăcându-se iritat:

— S-a ocupat sau nu de științele naturale?

— S-a ocupat. A desenat secțiuni anatomice. El însuși, în timp ce regula un sfert de femeie, pricepi? Regula un vagin cățărât pe o jumătate de pereche de coapse... un vagin surmontat de un sfert de abdomen. El însuși, da Vinci, are penis și sâni, părul lung și trăsături feminine... De regulă, a încercat să stabilească funcția organelor plecând de la structura lor. A mai inventat și scrisul în oglindă, dacă vrei să știi! De fapt, notițele le făcea scriind în oglindă...

Wiard Thurmann își sprijinise bărbia în palmă și își zâmbea, uitându-se la Anaïs. Încă puțin, și o va...

— Despre microorganisme a scris ceva? a insistat el.

— Mi-e silă de tine, Wiard. Norocul tău e că pe vremea aia nu se inventaseră microscopul. Habar n-avea de bacterii sau de fungi. N-a ajuns să cunoască ce cunoști tu! Niciodată!

— Ah!

Wiard era încântat. Anaïs a așezat tomurile lângă ea. A scos o batistă dintre faldurile rochiei de catifea și a început să ștergă copertele prăfuite.

— Să nu-mi spui că vrei să te culci cu mine, Wiard! - el a negat - Splendid! Serios, azi

chiar că mi-e silă de tine. Oricum, toate chestiile astea au fost făcute în 67 de ani. Atât a trăit Leonardo.

Wiard se liniștește din ce în ce mai mult. Se întreba doar dacă și în restul pierdut al lucrărilor semnate de un Sebastian A. Corn, intitulată *Națiunea da Vinci*, lucrurile se petrecuseră chiar așa cum decurgeau acum.

Fără îndolală! Până acum, textul scris *atunci* reprodușese cât se poate de fidel întâmplările din Passargadae legate de Wiard Thurmann!

— Te pomenești că plângi după țara lui Garay? I-a luat Anaïs peste picior.

În Passargadae se înregistra tot. Întrebarea ei era riscantă.

— Vreau să plec, a spus Wiard. Am aflat de la tine ce vreau să știu.

S-a ridicat să iasă din bibliotecă, buimăcind-o pe Anaïs. A deschis ușa și larma lumii Firenze a dat buzna printre rafturile cu cărți.

— Să-ți spun ceva, Wiard! Leonardo ăsta nu cred că există. Așa, pentru amuzamentul meu, am făcut niște calcule - s-a uitat la Wiard, sperând să-l enerveze cumva, dar el devenea din ce în ce mai relaxat. Dacă era să facă tot ce se scrie că a făcut, tipul ăsta n-ar fi trebuit să doarmă, să se reguleze sau să mănânce. Dacă a făcut tot ce se scrie că a făcut, Leonardo ăsta al tău n-a avut timp nici să respire măcar, din momentul în care s-a născut...

Anaïs se îmbujorase la față. Vorbea mâncând silabele, improșcând cu salivă. Era exact ce urmărea și Wiard.

— Și care e concluzia ta?

— Eu cred că Leonardo

n-a existat! Eu cred că au fost mai mulți tipi care au semnat cu același pseudonim! Eu cred că da Vinci a fost o gașcă, sau o mafie, sau o armată... ceva în genul ăsta...

— Asta e și impresia mea! a pufnit Wiard în râs și a ieșit pe coridoarele lumii Firenze.

— Admit tot ce-mi spui, Wiard. Văd că nu ești doar un micolog de excepție, a zămbit Francesco de Medicis. A făcut semn valetului să aducă vin.

Chianti? - Nu. Era prea ușor. *Cotes du Rhone*, atunci? - ăsta da. Era suficient de aspru. Suficient de aspru ca să discuți despre Passargadae în timp ce-l degustai.

— A săpat canalul dintre Piombino și Marele Rezervor?

— L-a săpat, s-a strămbat Francesco. Scuză-mă, te rog! L-au săpat! Națiunea da Vinci a săpat canalul dintre rezervorul Tyrrhennian și Marele Rezervor. Cu ce influențează asta culturile tale de fungii?

— Ah, nu începeți și dumneavoastră ca Nora! Sau ca Anaïs!

— De ce, domnule Thurmann? De ce să nu mă port ca un cetățean responsabil din Passargadae? E cumva o necinste să fiu un individ model? Unul care nu-și pune întrebări aiurea?

Wiard a pufnit în râs. Și-a amintit de Blalberg. De Medicis erau o familie foarte veche (întrebare: aveau 100 000 de ani? 1 000 000 de ani? pe ce perioadă se întindea arborele lor genealogic?) și, ca oricare membru al unei familii cu tradiție, știa să discearnă între ce trebuia să-l lase să afle pe ceilalți și ce trebuie să păstreze pentru el.

— Blalberg mi-a spus căte

ceva despre diplomația dumneavoastră. A spus că e ceva ereditar. Că diplomația se moștenește în familia de Medicis precum grupele sanguine.

— Nu cred că Blalberg s-a exprimat chiar așa. Despre el însuși nu ți-a povestit nimic?

Pauză. Vinul era de-a dreptul aspru. Era, însă, momentul lui. Al vinului aspru, rugos. Ce naiba spusese Blalberg despre el însuși? Că se pricepea să câștige bani. Că se pricepea să nu fi dator. Cam atât.

— Mda. Blalberg e și el un tip diplomat, a constatat Francesco. Dar, dintre toți, da Vinci e cel mai diplomat... mă rog, el știe să se folosească perfect de avantajul că e multiplu, ca să zic așa. Ce zici? M-am exprimat corect? - a făcut o pauză și a răcâit în tăbia de lemn a biroului, apoi a reluat, rar - Ne-am exprimat corect?

Da. Francesco se exprimaseră corect. Națiunea da Vinci fusese cea mai diplomată dintre toate. Națiunea da Vinci perforase frontierele Passargadaei și ieșise afară. În țara lui Garay.

— Cu toate astea, v-am avertizat cu toții. Eu, Nora, Blalberg, Anaïs. Cu Nora v-ați purtat cel mai urât. Cu puțin efort, lucrurile n-ar fi mers prea rău cu ele. Din partea lor ați avut tot concursul, cred că sunteți cu toții de acord?

Wiard nu puteau decât să fie de acord. Și ar fi vrut să plece și el în țara lui Garay. Exodul Wiard.

Francesco au râs.

— Chiar vreți să mergeți în țara lui Garay?

— Deși, sa știți că lui Blalberg le pare rău de decizia asta. Blalberg spun că nu

există micologi mai buni decât Wiard Thurmann în toată Passargadae. Dar dacă spunei că asta vreți și voi... Hm!

Francesco au zâmbit îngust. Un fel de: fie! *Ăsta erau zâmbetul lor.*

— Am vrea doar să mai vedem o dată scrierile lui Leonardo. La bibliotecă. La Scam-polo! *au spus Wiard, suspicioși. Neînțelegând.. Ce era așa de rău cu țara lui Garay?*

— Ne pare rău. Națiunea da Vinci a evadat cu tot cu cărți din Passargadae. Mă rog. Într-un fel, am facilitat și noi transferul ăsta de informație. Anaïs nu mai *au* nici un document semnat de, sau despre Leonardo da Vinci. Doar trebuiau să se bazeze și *ei* pe ceva, odată ajunși în țara lui Garay...

A urmat un moment de liniște. Ornicul din colțul biroului. Ceasul cu cristale lichide turcoaz de deasupra ferestrei. Dincolo de fereastră: pereții de sticlă groasă ai rezervorului Adriatic.

— Putem pleca chiar acum?

Francesco *au* înclinat din cap. Lent. Da. Puteau să plece. Cu toții. Prin calea deschisă de Națiunea da Vinci.

Wiard *s-au* ridicat și *s-au* îndreptat spre ieșire. Compactați. La fel ca toți cunoscuții lor din Passargadae.

— Domnilor Thurmann! *i-au* oprit din drum vocile lui Francesco. Am fi vrut să vă arătăm ceva.

Wiard *s-au* răsucit și *i-au* văzut pe Francesco multiplicați. Ca într-un șir de scuze, cufundați în catifeaua grenadine.

— E un lucru cât se poate de evident, domnilor de Medicis! Da Vinci au fost diplo-

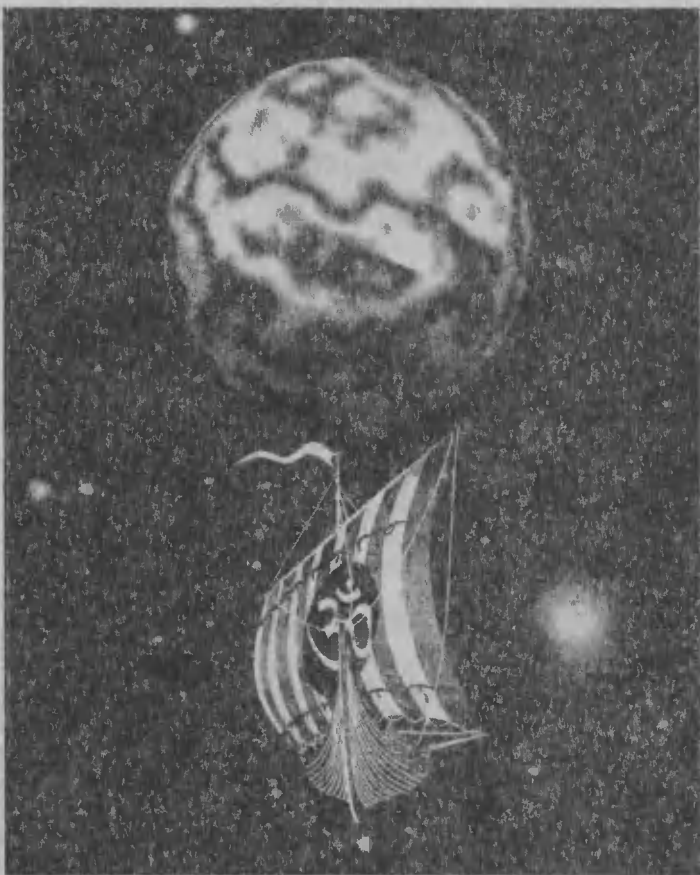
mați pentru că au știut să se folosească de starea asta. Să v-o pună în față. Tuturor. Amenințându-vă că dau totul în vileag. Passargadae ar deveni mai greu guvernabilă dacă toți cetățenii ar afla că sunt multipli...

— Asta e mai puțin important, domnilor Thurmann, *au* spus de Medicis cu amărăciune. E cu mult mai puțin important. Visați cu toții țara lui Garay! Țara pe care să v-o construiți singuri. Ce nu știți însă e că, în țara lui Garay toate lucrurile au un sfârșit *domnilor Thurmann!* Acolo, dincolo, lucrurile mor, *domnilor Thurmann.*

Malvern explicase însă totul de acum 20 de ani. Suma particulelor elementare din Univers este finită. Totul se putea relua. Totul avea șansa să se repete. Permutările, chiar între un număr colosal de mare de particule, ajung să se epuizeze, nu?

Nu asta semnifica și *Națiunea da Vinci* de Sebastian A. Corn, în care Wiard citise despre sine însuși ce făcea în timp ce chiar făcea? Nu era totul susceptibil să se rela?

— Nu, domnilor Thurmann! *au* spus de Medicis și *s-au* răsucit în scaun, cu spatele la Wiard - Lucrurile sunt repetabile doar în Passargadae!

Mărăcinele

Premiul World Fantasy Award - 1992

O năvelă absolut fascinantă despre tema căutării, realizată într-un "dulce stil clasic" de către doi britanici; dacă pe Robert Holdstock (n. 1948) ați avut ocazia să-l citiți chiar în Almanahul de anul trecut, Garry Kilworth (n. 1941) reprezintă o premieră. Textul a obținut World Fantasy Award în 1992

*Când li-vei mort și te-a pune în groapă
Și șteapu te-a prinde cu lujere mii
Acasă-napoi te-or aduce degrabă
Pre lume să-ntâmpini și pre Domnu-a cinsti
Anonim (cca. 1360 d. Hr.)*

11 septembrie 1978

Din motive ce vor deveni evidente, așez această însemnare la începutul jurnalului meu revizuit. Mi-a mai rămas puțin timp la dispoziție, dar sunt unele aspecte care trebuie explicate pe scurt. M-am înapoiat la conacul din Scarfell, casa de piatră în care m-am născut și în jurul căreia viața mea a gravitat dintotdeauna. Sunt câțiva ani de când stau aici și, în fine, sunt gata să fac ceea ce trebuie făcut. Edward Pottifer este cu mine – adevărat om cu frică de Dumnezeu. Dragul de Pottifer, va fi cel care va încheia acest jurnal și doar el, singur, cel care va hotărî asupra sorții lui.

Clipa se apropie din ce în ce mai mult. Am făcut rost de o pereche de clești dentari, cu care să fie îndeplinită partea finală a ritualului. Pottifer s-a uitat în gura mea –

o experiență care, în mod evident, l-a tulburat, din cauza caracterului ei intim – și știe pe care dinți să-i scoată și pe care să-i lase. După ce s-a uitat la dinți, a bombănit că se pricepe mai bine să scoată ghimpii de măceș din degete, decât măselele din maxilare. M-a întrebat dacă poate să păstreze dinții ca amintire și i-am spus că poate, dar să albească grijă de ei, să-i pună bine.

Nu pot spune că nu-mi este frică. Mi-am revizuit sever jurnalul pe care-l țin de-o viață. Am scos din el tot ceea ce nu avea legătură directă cu descoperirea mea. Multe călătorii în străinătate au dispărut, ca și multe descrieri ale unor descoperiri lipsite de importanță, sau ale unor străni întâlniri. Cum toate acestea s-ar putea să-i ofere unui eventual viitor cercetător vreo idee în privința motivului pentru care s-a întâmplat acest lucru – și să mă călăuzească și pe mine în același timp – nu voi distruge acele foi. Le voi ascunde. Nici măcar Pottifer nu va ști unde vor fi. Las posterității doar această simplă descriere, încredințând-o mâinilor zbârcite și pline de pământ ale lui Pottifer.

Judecați-mi opera prin prisma acestei

descrieri sau, de vreți, judecați-mi sănătatea mintală. Dar când această ispravă va fi deja înfăptuită, voi fi sigur de un lucru: că în orice formă aş ajunge, voi fi mai presus de judecată. Îmi voi urma calea, lăsând totul în urmă şi nu voi privi înapoi.

Timpu l s-a purtat mai blând cu Conacul Scarfell decât, poate, ar fi meritat acesta. Mare parte a existenţei sale a fost un loc pustiu, abandonat, un sanctuar neîngrijit. Când, în cele din urmă, m-am înapoiat acasă, la mulţi ani după moartea mamei, lemnăria putrezise, decoraţiunile interioare erau mâncate de vreme, dar pereţii groşi – o jumătate de metru de piatră zdravănă de Yorkshire –, se dovediseră mai tari decât cumplitele vânturi dinspre miazănoapte. Casa fusese renovată cu preţul multor greutăţi, dar valorosul prag de piatră de deasupra uşii de la intrare – începutul căutărilor mele – era, slavă Domnului, întreg şi nevătămat. Astfel, casa copilăriei mele a devenit din nou locuibilă, la douăzeci de ani după ce o părăsisem.

Din mica încăpere pe care o folosesc drept birou şi în care scriu acum, privesc vâii Scardale pare la fel de stranie şi de fascinantă pe cât a fost dintotdeauna. Valea asta este un ţinut şerpuitor şi tăcut, cu abruptele-i pante presărate cu stânci negre, monolitice şi cu copaci pipericiţi care se ridică din verdele ierbii, puternic aplecaţi de băia continuă a vântului. Pe aici nu există aşezări omeneşti şi nici pământuri cultivate. Singura mişcare e aceea a curgerii umbrelor norilor cenuşii şi a sclipirii razelor de soare în firul sărăcăcios de apă. Hăt departe, tocmai în capătul văii, turla unei biserici: un loc căruia eu nu-i găsesc nici o folosinţă.

Bineînţeles, toate acestea se zăresc printre crengile copacului. Ale *mărăcinelui*. Copacul cel groaznic.

Creşte repede. În fiecare zi pare să se

mai înalţe un pic de la pământ, ridicându-se, însetat de viaţă, cu doi-trei centimetri, spre văzduhul învolburat de furtuni. Rădăcinile i s-au întins şi mai mult de-a lungul şi de-a latul terenului din jurul conacului, cuprinzând într-o şi mai puternică strânsoare zidul de piatră de râu, aflat la capătul din spate al grădinii; văzându-l cum atârna acolo, deasupra buzei abrupte a văii, ai zice că s-a agăţat cu disperare de ea, să nu cadă. O asemenea ameninţare trădează înfăţişarea lui, de parcă şi-ar întinde tulpina noduroasă, gata să-şi înfigă crengile în orice vieţuitoare care ar trece pe lângă el.

Mărăcinele străjuieşte gura văii. E un copac rar, nici gherghin, nici porumbar, ci altceva, o străveche formă de viaţă vegetală, cu o istorie chiar şi mai ciudată şi întortocheată decât cea a mărăcinelui din Glastonbury*.

Până şi rădăcinile au ghimpi pe ele. Acestea se întind pe sub pământ aidoma celor de măceş, din ele răsărind lăstari, care formează un cerc în jurul tulpinii strâmbe şi răsucite: sute de ţepuşe, alcătuind un adevărat gard viu în jurul trunchiului, ridicându-se una mai sus decât alta, la câţiva centimetri deasupra solului. Nu am văzut pasăre care să încerce să se hrănească cu micile boboţe pe care le produce pe la mijlocul iernii. Vara, scoarţa lui răspândeşte un miros groaznic. Te apucă ameţeala dacă te apropii de el. Chiar şi la câteva minute după ce sunt ruşi, ghimpii i se răsucesc aidoma unor mici fiinţe vii.

Cât am urît copacul ăsta când eram copil! Cât l-a mai urît şi mama! Am fost împiedicaţi să-l doborâm doar de volumul de muncă enorm ce ar fi fost necesar, căci se mai încercase asta şi înainte, descoperindu-se că trebuia scoasă fiecare bucăţică de rădăcină din pământ pentru a fi oprit să crească din nou. Însă după ce-am

(*) Mărăcinele din Glastonbury: varietate de mărăcină, copac cu spini, plantat pe o colină din împrejurimile mănăstirii Glastonbury, despre care legenda locală afirmă că ar fi fost plantat de însuşi Iosif din Arimatea (ajuns, conform legendei, după multe peregrinări ulterioare răstignirii lui Iisus, tocmai pe coasta Angliei), dintr-un fragment din coroana de spini a Mântuitorului. Copacul originar a fost tăiat în secolul al XIX-lea, dar la scurt timp după aceea, pe acelaşi loc, a crescut un altul, dintr-un vlăstar al celui dintâi, acesta existând şi în ziua de astăzi. (n. trad.)

plecat de la conacul Scarfell, tânăr bărbat fiind, a început să mă bucure felul în care copacul ştia să se apere şi, încetul cu încetul, mi s-a făcut dor să văd din nou mărarile.

Dar să încep totuşi cu începutul; pragul de piatră a fost acela care m-a fascinat dintotdeauna: lespede de ciudată de deasupra uşii de la intrare, cu semnele ei bizare şterse, de neînţeles. Prima dată le-am zărit pe când aveam zece ani şi mi s-a părut că pot să desluşesc şi litere printre celelalte simboluri. Când aveam şaptesprezece ani şi m-am întors într-o vacanţă de la internat, mi-am dat seama, pentru prima oară, că acele caractere în formă de ic erau litere *cuneiforme*, prin care se reprezintă străvechile limbi ale Sumeriei şi Babilonului.

Am încercat să le traduc, dar bineînţeles că nu am reuşit. Mi-a trecut prin cap, de bună seamă, să iau legătura cu British Museum – la urma urmei, fratele bunicului, Alexander, lucrase mulţi ani de zile la această nobilă instituţie –, dar pe atunci zilele îmi erau pline de evenimente, iar eu – un tânăr nerăbdător. Studiile îmi acaparau tot timpul. Urma să fiu arheolog, continuând tradiţia familiei şi, fireşte, îmi închipuiam că voi avea destulă vreme în viitor să descopăr înţelesul scrierii sumeriene.

Pe vremea aceea, tot ceea ce ştiam despre înaintaşul meu, William Alexander, era că fusese un frate de-al bunicului din partea tatălui, care construisese în 1880 conacul din capătul văii, imediat după întoarcerea sa din Orientul Apropiat. Cu toate că detaliile despre ceea ce făcuse pe tărâmurile biblice erau prea puţin cunoscute, ştiam că-şi petrecuse mulţi ani acolo şi că fusese împuşcat în spate în timpul unei răzmeriţe arabe: o rană căreia îi supravieţuise.

Mi-a povestit mama, odată, despre o întâmplare a cărei amintire s-a transmis de-a lungul a două generaţii. Amănuntele s-au mai pierdut de la un povestitor la altul, dar în ea este vorba despre cum a sosit

William Alexander în Scarfell, ducând de capăstru un cal mare, alb, cu pete negre, din aceia care se mai găsesc încă pe la ţară, înhamat la un car de berar. În car se găseau pietrele cu care unchiul meu urma să înalţe Conacul Scarfell pe pământul pe care îl cumpărase. A trecut glonţ prin sat, fără să schimbe o vorbă cu nimeni, mânănd încet calul şi căruţa în susul pantei abrupte, până în marginea văii; a luat un hârleţ, a săpat o groapă şi a umplut-o cu lemne uscate. A dat foc la lemne şi a ţinut focul aprins vreme de patru zile. În tot acest răstimp a rămas sub cerul liber, fie stând cu privirea aţintită în lungul văii, fie punând lemne pe foc. N-a mâncat, n-a băut. Pe atunci nu era nici un copac acolo. Când, în cele din urmă, focul s-a stins, a plătit fiecărui om din sat câţiva şilingi să-l ajute la ridicarea unui mic conac din piatră. Iar una din pietrele care erau de pus în zidărie – le-a spus el lor –, era o lespede de mormânt de-a familiei, ale cărei litere, şterse de vreme, încă mai puteau fi zărite pe feţele laterale. Piatra a fost aşezată în chip de prag deasupra uşii.

Pe naiba, piatră de mormânt! Era o piatră furată, de o mare valoare arheologică. O piatră al cărei furt s-ar putea să fi reprezentat sfârşitul carierei sale – da, în sensul ăsta probabil că era o piatră de mormânt. Dar literele de pe această lespede cu feţe cenuşii fuseseră săpate acum patru mii de ani şi erau de o valoare de nepreţuit. Legată cu parâme de puntea unui vas de mărfuri, transportată dintr-un capăt în celălalt al Mediteranei, prin strămtarea Gibraltar, golful Biscaia, lespede de ajunsese în Anglia (printr-o coincidenţă) chiar în perioada în care era aşteptat Acul Cleopatrei. Vameşii, încurcaţi, i-au dat drumul să treacă fără să-o mai verifice, crezând că este o piesă de ce întovărăşea mult mai marele obelisc egiptean.

Cam asta-i tot ce era de spus, în afară de faptul că la trei ani după construirea conacului sătenii au băgat de seamă un copac de o formă neobişnuită, crescut din groapa în care arsese focul în nopţile acelea. Creşterea copacului fusese fenomenal

de rapidă; acesta se înălțase în cele câteva luni ale unei singure ierni.

Restul relatării este scos din jurnalul meu. El va explica temeiurile periculoasei îndeletniciri la care m-am înhămat. Judecați-mă în consecință. Judecați-mă în privința sănătății mele mintale. Judecați dacă mă mai aflu sau nu în rândul muritorilor. Sunt multe întrebări la care se pare că nu există răspuns. Cine sau ce m-a călăuzit în toți acești ani spre găsirea unor informații, până atunci ascunse? Stafia unchiului meu, oare? Stafia a ceva cu mult, mult mai străvechi? Sau însuși spiritul copacului? Dar care să-i fi fost motivul? Sunt prea multe coincidențe ca să *nu* fie la mijloc vreo prezență divină, vreo prezență spirituală. Dar cine? Și poate că răspunsul este: *nimeni* în sensul obișnuit al cuvântului, ci mai degrabă o forță sau o soartă pentru care nu avem cuvinte în limba noastră.

7 august 1958

Au trecut patru zile de când mă aflu în Tel Enkiș, cu planurile date peste cap de refuzul profesorului Legmeșú de a-mi permite accesul la locul săpăturilor. Oricum însă, e clar că se profilează la orizont o descoperire cu adevărat senzațională.

Tel Enkiș pare să se afle pe locul unui templu sumerian din perioada timpurie, închinat unui zeu cvadrupe, sau cu înfățișare umană, posedând multe din atributele lui Ghilgameș. Din micul orașel Miktah, aflat la aproape doi kilometri depărtare, puține se pot vedea în afară de un nor permanent de praf, ridicându-se deasupra dealurilor joase și aride, și de șuvoiul neîntrerupt de camioane și căruțe care tot vin și se duc încet de la locul unde se aruncă pământul excavat până la locul propriu-zis al săpăturilor și înapoi. Totul indică faptul că acolo se întâmplă ceva important. E plin de oficialități irakiene pe aici, ca și de copii de prin regiune, care au dat năvală în Tel Enkiș, venind de la mulți kilometri depărtare de șantierul arheologic. Cerșesc, te sâcăie cu rugăminți, cer de

lucru la ceea ce de pe acum este cunoscut drept "Marele Mormânt". Nu sunt conștienți de faptul că în postura mea de vizitator nu am nici un fel de autoritate.

9 august 1958

De necrezut! Înfricoșător! Umilitor! Aceste cuvinte rezumă tot ceea ce simt, tot ceea ce am auzit și am văzut astăzi. În sfârșit, am fost pe șantier. Am văzut sanctuarul pe care William Alexander l-a scos la iveală acum optzeci de ani. Nu am fost niciodată în viața mea atât de tulburat de prezența trecutului monumental printre ruinele mâncate de timp ale prezentului.

În dimineața aceasta, la ora opt, mesajele mele pline de disperare au fost, în cele din urmă, luate în seamă. Se pare că Legmeșú de-abia acum a făcut legătura între mine și William Alexander. La prânz, un Wolesley englezesc, acoperit de praf, a sosit să mă ia. Femeia între două vârste care îl conducea s-a dovedit a fi soția americană a lui Legmeșú. A refuzat să mă ducă la locul săpăturilor până nu a fost întrutotul sigură că sunt, într-adevăr, o rudă de-a lui William Alexander. Apoi m-a întrebat "Ai adus piatra?", și s-a uitat prin mica mea cameră de parcă aș fi putut-o ascunde sub dulap sau prin alte locuri de genul acesta. S-a supărat când i-am explicat că adusesem doar transcrierea pe care o făcusem după literele săpate în lespede roasă de vreme. M-a chestionat în privința locului unde se află acestea acum, dar eu am refuzat să-i răspund.

— Vino cu mine, spuse ea scurt și tăios, și m-a condus la mașină. Am străbătut în tăcere mulțimea de localnici care se dădeau la o parte ca să ne facă loc. La prima ridicătură de teren întâlnită în cale, am trecut printr-o împrejmuire de sârmă ghimpată și prin niște posturi de control, nu cu mult diferite de cele ce se găsesc în jurul taberelor militare. Paznicii irakieni s-au uitat cu atenție în interiorul mașinii, dar văzând-o pe dr. Legmeșú, ne-au făcut semn să trecem. Plutea în aer o senzație

de agitație puternică. Toată lumea părea tensionată și emoționată.

Șantierul arheologic se afla într-un crater al "tel"-ului, movila pe care fusese construit templul și deasupra căreia fuseseră adăugate alte generații de clădiri din lut. În maniera cunoscutului arheolog Woolley, stratul superior de pământ al telului fusese aruncat în aer pentru a scoate la lumina zilei rămășițele civilizației ce înflorise acolo în cel de-al treilea mileniu înainte de Hristos. Nu Legmeșu fusese acela atât de distructiv, ci înaintașul meu, Alexander.

În timp ce eu îmi desfătam ochii admirând clădirea foarte bine păstrată de-a lungul secolelor, dr. Legmeșu aștepta nerăbdătoare. Îmi spuse că templul era din perioada asociată regelui Ghilgameș. Era construit din cărămizi de lut fin și fusese protejat împotriva intemperiilor cu un înveliș exterior de cărămizi arse, scufundate în smoală.

— Unde era așezată piatra lui Alexander? am întrebat-o și ea arătă în direcția centrului ruinelor.

— Înălțaseră o structură megalitică exact în inima templului. Piatra pe care ruda dumneavoastră a furat-o reprezenta cheia de boltă a ei. De aceea trebuie neapărat să o aduceți înapoi. Nu putem permite...

Se opri brusc din vorbă și mă privi furioasă. Dacă fusese pe punctul de a mă amenința, reușise să se abțină la timp.

Atitudinea ei m-a făcut să mă aștept la tot ceea ce putea fi mai rău din partea soțului ei, dar sunt încântat să spun că profesorul nu s-ar fi putut dovedi mai fermecător. Era un bărbat cu înfățișare tinerească, cu pielea foarte închisă la culoare și cu ochii vii. Era înalt de statură, dar adus de spate, iar uniformă kaki pe care o purta fâlfâia pe el la fel ca o zdreanță. L-am găsit în cort, studiind cu atenție un set de inscripții ce fuseseră

transcrise pe hârtie. Era aplecat asupra unei lespezi mari de piatră și, când m-am uitat mai îndeaproape, am văzut că era identică cu cea așezată pe post de prag deasupra ușii de la conacul Scarfell.

A fost fascinat de ruta pe care o urmasem în descoperirea lui. Guvernul irakian înaintase o cerere oficială guvernului englez, acum cinci ani de zile, privind aducerea "Pietrei de la Tel Enkiș" la locul ei inițial. Spre deosebire de frizele de marmură ale lui Elgin*, despre care cei de la British Museum spuneau că e dreptul lor să le păstreze în siguranță, nici o oficialitate din Londra nu auzise vreodată de Piatra de la Tel Enkiș.

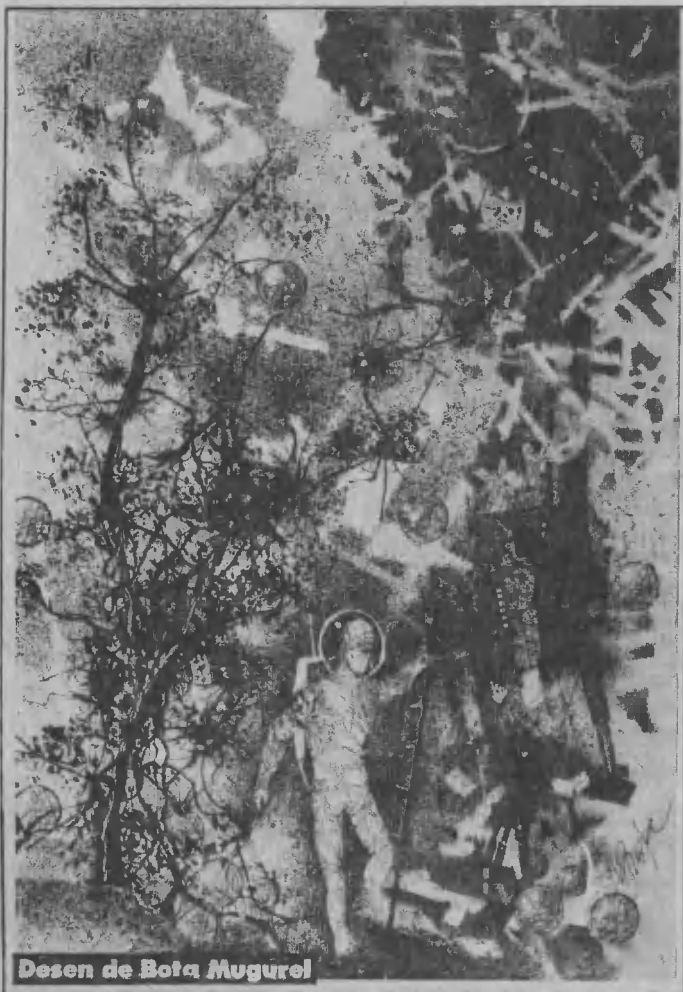
Disputa s-a purtat timp de ani de zile conform aceleiași scheme și a fost, până la urmă, preluată și de presă. Fotografia uneia din celelalte pietre de la Tel Enkiș mi-a atras atenția, împreună cu titlul articolului: *Unde se află piatra lui Alexander?* În mod evident, vreun reporter isteț își dusesese investigațiile până la punctul în care făcuse legătura cu implicarea înaintașului meu.

Între timp, muzeul stabilise că piatra fusese luată de la locul ei de către profesorul Alexander, despre care se spunea că s-ar fi retras, în nu se știe ce loc, după întoarcerea sa din Orientul Apropiat, pe la sfârșitul anilor 1870. Bineînțeles că guvernul irakian nu a crezut nimic din toate acestea, închipuindu-și că British Museum ascunsese piatra, iar relațiile dintre cele două țări au rămas încordate după aceea câțiva ani de zile.

I-am spus lui Legmeșu că lespede se află într-o carieră de piatră a cărei așezare o voi face cunoscută muzeului la întoarcerea mea în Marea Britanie. Profesorul a fost de acord.

Este greu de stabilit, după optzeci de ani, povestea acelor evenimente. Alexander lucrase pe acest șantier arheologic chiar cu străbunicul lui Legmeșu. Cei doi

(*) Thomas Bruce, conte de ELGIN – ambasadorul Angliei pe lângă Înalta Poartă între anii 1799-1802, cel care a adus la British Museum o parte din sculpturile Panteonului, motiv de divergențe diplomatice între Anglia și Grecia după cucerirea independenței acesteia din urmă (n. trad.).

Desen de Bota Mugurel

bărbați fuseseră prieteni apropiați și făcuseră împreună ulmitoarea descoperire a megalitiilor din inima templului de cărămizi din lut. Au fost opt pietre aranjate în cerc, în poziție verticală. Deasupra lor fuseseră așezate alte patru pietre. Un mini-Stonehenge. Iar în centru – patru altare, trei dedicate unor zei cunoscuți, unul... unul care sfida orice fel de explicație.

— Nu a rămas nici o urmă din aceste altare, îmi spuse Legmeșu, la o ceașcă de ceai. Dar însemnările străbunicului meu sunt cât se poate de clare. Existau trei altare închinatelor celor trei aspecte ale Zeului Vânător: tânărul, regele, bătrânul

înțelept. Dar cui îi era dedicat cel de-al patrulea altar...? ridică el din umeri. Poate vreunei zeițe? Sau regelui renăscut? Înaintașul meu a lăsat în urma sa doar presupuneri.

În timpul acelei prime excavații avusese loc o divergență de opinii; o luptă; o moarte. În afară de ceea ce am scris aici, nu se mai cunoaște nimic. Tot ceea ce s-ar mai putea afla este în siguranță, știut doar de mine: o amintire a sătenilor din Scarfell despre un bătrân care ducea de frâu, la deal, un cal înhămat la un car de berar, în sus, spre buza văii, despre un foc care a ținut patru zile, o piatră străveche și un copac care a crescut într-o iarnă – un măracine negru, ca o piază rea.

Legmeșu îmi smulse din mână copia după inscripția de la Scarfell. Își plimbă ochii peste semne; scrierea cuneiformă lui îi părea la fel de familiară precum îmi era mie alfabetul nostru.

— Nu e toată, spuse el după

o bună bucată de vreme.

Cu câțva timp în urmă îmi dădusem seama că cea de-a patra față a pietrei, lipită de zidăria dintre ușă și tavan, avea caractere pe ea la fel ca și celelalte trei. Bineînțeles că nu ar fi putut fi citite fără să demolez conacul, ceea ce nu fusesem încă pregătit să o fac la acea vreme. I-am spus lui Legmeșu că cea de-a patra față fusese mult timp expusă aerului toxic al unui oraș industrial din Anglia de nord și caracterele fuseseră aproape complet șterse.

Preț de o clipă își pierdu stăpânirea de sine de furie.

— Ce lucru prostesc și distructiv, să lași piatra într-un asemenea loc. *Trebuie* să fie adusă înapoi! *Trebuie* să fie salvată!

— De bună seamă că da, i-am zis eu. Așa am de gând să fac când mă voi întoarce în Anglia! Dar de-abia i-am dat de urmă, după ani de studiu a însemnărilor unchiului meu.

Când auzi asta, păru să i se mai potolească mânia. Însă nu am de gând să dezvălui locul unde se află piatra. Mint fără rușine. Sunt obsedat de un puternic simțământ de protejare a pietrei... a conacului și, da, într-adevăr, acum la vârsta maturității, și a copacului. Prin intermediul unchiului meu, ele sunt, într-un anume fel, legate una de alta și, a îndepărta sau distruge pe oricare dintre ele, ar fi ca și cum s-ar distruge cu lovituri de baros Piatra de la Rosetta*.

Legmeșu păru să ia o hotărâre bruscă.

— Urmează-mă! mi-a spus el și m-a condus chiar în șantierul arheologic. Am ajuns după un timp în dreptul unei prelate întinse care acoperea centrul templului. Aici se afla centrul locului de închinăciune.

Era o zonă de energie mistică. Simțeam prezența unei puteri nevăzute. Aceasta a avut asupra mea un efect imediat și de durată. Am început să tremur. Chiar și acum, când scriu – după multe ore de la această experiență – mâna îmi mai este încă nesigură. Cât am stat acolo, am fost în trecutul îndepărtat. Degetele timpului mi-au jucat prin păr; răsuflarea morților mi-a suflat blând peste față. Sunete, mirosuri, atingeri... și o copleșitoare, dătătoare de fiori prezență – urmărindu-mă în tăcere.

Legmeșu părea să nu-și dea deloc seama de toate acestea.

Vocea lui m-a readus în prezent. Arăta spre micile repere din ciment ce indicau locul în care se înălțau înainte pietrele, într-un cerc de aproape șapte metri în diametru. Pe podea, puse clar în evidență în lutul uscat, se aflau urme de rădăcini răsucite.

— Este deschis către cer, spuse el. În centrul pietrelor crescuse un copac, și încă unul destul de mare, după cum arată urmele. Cele patru altare erau orientate est-vest. Credem că s-ar putea ca sub trunchiul copacului să se fi găsit o groapă umplută cu măr, care să-l ajute să crească.

— Și scopul acestui loc? I-am întrebat eu. Legmeșu îmi zâmbi și îmi întinse o cărțuție. Am deschis-o și am văzut că scrisese în ea traducerea inscripțiilor de pe fiecare piatră. Conținutul parțial al inscripției de pe Piatra lui Alexander tocmai fusese adăugat. Am studiat textul scris într-o engleză căutată. Aproape imediat mi-am dat seama de ceea ce citeam.

Fraza scrisă în grabă de Legmeșu: "Conține mult din ceea ce se pierduse din epopeea originală, precum și forme mai vechi a ceea ce este cunoscut. Este o descoperire spectaculoasă!" era cu totul de prisos. M-am cufundat în tălmăcirea înțelesului cuvintelor.

Și iată! puhoaietele Potopului nu mai erau. Mărul acoperea pământul precum o mantie ce înăbușă totul. Ghilgameș adăsta pe o măgură și îl zărește pe Utnapiștim, Luntrașul Potopului, înălțându-se din câmpul de măr și făcându-i semn.

— *Îți voi dezvălui, Ghilgameș, cuvântul ascuns, taina zeilor și-o voi istorisi. Ia seama la vorbele mele! Adânc sub apă și sub măr se află un copac. Are ștepi de mărăcină și ghimpți de mărșă pe fiecare rămurică. Îți va înțepa mâinile la atingerea lui, dar dacă vei reuși să-l apuci strâns, vei avea ceea ce poate reda tinerețea unui bărbat. Numele lui este Bătrânul Care Va Fi Tânăr.*

— Cât de adânc este mărul? I-a întrebat Măria-Sa Ghilgameș.

— *Cale de șapte zile și șapte nopți, i-a răspuns Luntrașul și Ghilgameș și-a ținut răsuflarea și s-a cufundat în beznă.*

După ce l-a smuls pe Bătrânul Care Va Fi Tânăr, a înotat din nou până ce-a ieșit din măr. Atunci Utnapiștim a trimis o

(*) Piatra de la Rosetta: fragment dintr-o stea descoperită (1799) în localitatea Rosetta, în timpul campaniei lui Napoleon Bonaparte în Egipt; a stat la originea descifrării hieroglifelor de către Champollion (1822).

femeie cu plete bălaie care să spele și să ungă trupul bărbatului de spiță regească. Și Ghilgameș a cunoscut-o vreme de șapte zile și șapte nopți, plin de furie triumfătoare, și nici o clipă nu l-a lăsat el din mână pe Bătrânul Care Va Fi Tânăr. Și când pruncul s-a născut, Utnapiștim l-a dat deîndată Bătrânului Care Va Fi Tânăr și, astfel, prima boabă s-a ivit pe crengi.

— Acum va crește, i-a zis Luntrașul. Și ți-am spus despre altarul pe care trebuie să-l zidești și despre cum se unge trupul.

Apoi Ghilgameș a plecat spre Uruk-ul cel împrejmuit cu ziduri și, de câte ori ghimpii Bătrânului Care Va Fi Tânăr i se înfingeau în degete, de-atâtea ori îi creștea puterea. Și nu a îngăduit nici unui bătrân să se atingă de copac, astfel că acestora li s-a refuzat tinerețea. Iar când a venit vremea, doar Ghilgameș, fără de nimeni altul, l-a sădit pe Bătrânul Care Va Fi Tânăr după cum trebuia, și s-a culcat cu el într-o îmbrățișare ce-a ținut șapte zile și șapte nopți.

Asta însemna că în fața ochilor noștri se afla, săpată în piatră, o versiune a poveștii despre nemurire din Epopeea lui Ghilgameș, care era cu totul diferită de povestea de pe tăblițele de lut. Și era și o versiune mai veche, în privința asta Legmeșu fiind întru totul incredințat. Eram familiarizat cu marea epopee, care pentru unii reprezenta prima poveste din ciclul mitologic ce urma să facă în curând înconjurul lumii: despre Regele Ghilgameș, jumătate om, jumătate zeu, despre luptele sale cu uriașii; peregrinările sale prin întinșul codru de cedri în căutarea lui Enkidú, prietenul cel pierdut; despre căutarea secretului tinereții veșnice, taina păzită cu atâta geloasă strășnicie de către zei.

Și acum, iată, apărea o formă mai puțin finisată, cu aluzii referitoare la ritualuri magice pe care versiunile mai noi se părea că le pierduseră.

— Piatra a venit din Egipt, spuse Legmeșu. Acest loc a îndeplinit rolul unui așezământ de cult extrem de important, probabil timp de două sute de ani. Planta

secretă pare să fi fost un mărăcine, ceea ce ar fi în concordanță cu forma lăsată de rădăcini în mărul de acolo. Cred că în locul ăsta se oficiau ritualuri consacrate nemuririi. Iar cel de-al patrulea altar ar putea fi figurativ: viața renăscută. Deci avem Tânăr, Rege, Vrajitor și, din nou, Tânăr.

Legmeșu vorbea, însă cuvintele sale deveniseră, pentru mine, simple sunete lipsite de sens. Părea mai interesat de descoperirea arheologică decât de uluitoarea descoperire literară. Pentru el, legendele reprezentau un simplu fragment din povestea unui popor; ele însemnau doar un instrument în plus, sau o componentă în plus, a acestei îndeletniciri care este arheologia. Dorea cuvintele intacte, la fel de mult precum dorea și piatra intactă, dar îmi dau seama că nu a fost pătruns de înțelesul cuvintelor, nici de interpretarea lor cuvânt cu cuvânt sau de ceea ce implicau ele privind cultura și ritualurile celor mai îndepărtate timpuri ale civilizației umane.

Însă era cât se poate de clar că unchiul meu fusese pătruns! Ce alt motiv să fi avut pentru a fura și transporta peste mări și țări una dintre pietre – piatra unghiulară a întregului ansamblu – și pentru a sădii, precum vechii sumerieni, un straniu și sumbru copac? Oare descoperise sămânța unui mărăcine cunoscut, care pe vremea Babilonului era știut sub numele de Bătrânul Care Va Fi Tânăr?

Aceasta este cheial Povestește despre un copac care s-a ivit și a crescut din foc. Povestește despre copilul care trebuie dat ofrandă vlăstarului în creștere. Și câte alte informații pline de înțeles se vor fi găsit oare pe fața ascunsă a pragului ușii, așteptând să fie scoase la lumină?

10 august 1958

Nu pot să mai rămân aici. Aș vrea să mă întorc în șantierul arheologic de la Tel Enkiș, dar mi s-a spus că irakienii sunt nemulțumiți de faptul că mă găsesc în posesia pietrei. A venit vremea să dispar din această țară. Oricum, pentru puțin

timp. Las în urmă atâtea lucruri neterminate; las în urmă atâtea întrebări la care nu am găsit răspuns.

14 iunie 1965

Ajunsesem aproape să cred că întâlnirea mea, supranaturală, de la Tel Enkiș nu a fost decât simplă imaginație; o închipuire. Anii care au trecut de atunci au fost foarte sterpi și plini de tot felul de întâmplări. (Până la urmă Legmeșú a încetat să mă tot vâneze să-i dau piatra, dar încă îmi mai păzesc spatele ori de câte ori mă aflu prin Orientul Apropiat sau Mijlociu.) Acum a apărut ceva și am zburat de la Ierusalim la Cairo, via Cipru.

Totul a început în urmă cu două luni: voi povesti pe scurt evenimentul. Mă aflu la Ierusalim, în curs de demarare a proiectului pentru care Cambridge-ul fusese, până la urmă, de acord să mă finanțeze: și anume, să identific și să descopăr adevăratul înțeles, simbolic și mitologic, al tipului de copac din care fusese făcută Cununa de Spini a lui Hristos. (O coroană din rug de măceș? Un coif de scaieți împlețiți, un nimb din ramuri de salcâm? Din ce specie de arbust sau copac?) Referirea la "mărăcinele învierii" din epopeea lui Ghilgameș m-a urmărit timp de ani de zile. Din toate marile învieri ale acestei lumi, cea a lui Hristos este cea mai vestită. Sunt din ce în ce mai obsedat de adevăratul mod în care a avut loc aceasta, iar Cununa de Spini reprezintă un simbol cu adevărat "spinos", o invitație provocatoare pe care am perceput-o în timp ce fixam cu privirea, prin fereastră, mărăcinele de la conacul Scarfell.

Biblioteca Universitară de aici, din Ierusalim, este deosebit de variată în conținut și, chiar dacă este înțesată cu cărți de învățătură creștină, rămâne, totuși, un adevărat tezaur de manuscrise din vremurile străvechi.

Într-o după-amiază am surprins o discuție în bufetul bibliotecii, un loc plin de lume și de zgomot.

Cei doi bărbați se aflau în spatele meu; vorbeau într-o engleză chinuită. Unul din ei era un diplomat israelit pe care îl știam din vedere; celălalt era arab. Din dialectul exclamațiilor ocazionale pe care le pronunța în limba maternă, am ghicit că era egiptean. Nu prea părea în apele lui: arăta stânjenit și nervos. Un străin într-o țară ostilă. Cu toate că discutau în șoaptă, îi puteam auzi cu claritate și, curând, am devenit curios.

Egipteanul zicea:

— Niște oameni scufundători, cu butelile în spate – nu oameni profesioniști – turist. Au fost înotați lângă insula Pharos, unde scufundat vechile amenințări luminoase pentru corăbii...

Israelitul îi trebuia ceva timp să-și dea seama de ceea ce spusese arabul.

— Amenințări luminoase? *Semnale* luminoase. Farul de pe insula Pharos?

Egipteanul exclamă cu aprindere:

— Da, da! Lângă oraș străvechi Alexandria. Da. Găsit niște ulcior foarte veche. Foarte veche. Mii de ani. Marea nu intrat în ulcior. Hârtii înăuntru. Vechi dinainte de venirea popoare romane. Multe alte ulcioare în mare, așa mi s-a spus.

Vocile le scăzură și mai mult și mi-a venit din ce în ce mai greu să disting ceea ce vorbeau. Tot ce-am mai putut înțelege a fost că guvernul Israelului era interesat în privința oricărui fel de pergament referitor la cultura poporului său, și că astfel de pergamente *într-adevăr* există printre noile descoperiri. Bineînțeles că israeliții sunt gata să plătească o grămadă de bani pe ele, iar egipteanul era foarte preocupat să-și umple buzunarele prin aducerea la cunoștință a acestei vești Ministerului Culturii al Israelului.

Imediat mi-a trecut prin gând: s-o găsi oare în ulcioare ceva referitor la *mărăcine*?

Se scurseseră ani buni de la evenimentele petrecute la Tel Enkiș, dar am simțit din nou cum soarta își deschide aripile deasupra mea: eram urmărit de trecutul tăcut. Sunt convins că la Cairo se găsește ceva și *pentru mine*.

19 iunie 1965

Legătura mea aici este Abdullah Rașid. Este binecunoscut profesorilor de la Universitatea din Ierusalim și le "furnizează" acestora obiecte și informații de câțiva ani de zile.

Profesorul Berenstein din Ierusalim este un prieten de-al meu și, prin bunăvoința lui, mi s-a aranjat o întâlnire clandestină cu acest om, care are posibilitatea de a cerceta și descrie conținutul amforelor. În această dimineață, după "verificarea scrisorilor mele de acreditare", Abdullah a venit la hotelul în care locuiesc. În timpul micului dejun, mi-a explicat cum cinci dintre străvechile amfore au fost deja scoase din apă, iar două dintre ele deschise în condiții de mediu controlat. A făcut pe misteriosul în privința a ceea ce se află înăuntru, dar a adăugat, criptic, că el, personal, crede că, într-adevăr, *există* referiri la un anume copac țepos printre primele documente care au fost scoase la lumină și cercetate.

Descoperirea este, după câte știu, ținută cu strășnicie secretă, iar Abdullah a fost surprins și impresionat de faptul că am reușit să aflăm de existența pergamentelor. Intenția egiptenilor este să traducă ei înșiși documentele și piesele de teatru și să profite din plin de ele, înainte de a face cunoscută descoperirea lumii întregi. În consecință, tipi precum Abdullah fac o grămadă de bani scoțând la iveală fotocopii de-ale pergamentelor.

Iată ce mi-a spus Abdullah: până acum s-au descoperit mai multe documente care au supraviețuit incendiului Bibliotecii din Alexandria (a căruia dată este încă necunoscută, dar este cel mai probabil să se fi întâmplat în anii de început ai primului mileniu după Hristos.). Se crede că înainte ca mulțimile dezlănțuite să reușească să pătrundă înăuntru și să dea foc, un anumit număr de soldați au încărcat desagi întregi cu tot ceea ce bibliotecarii au putut alege pentru a salva; au părăsit călare orașul, până la o galără care apoi s-a îndepărtat în

larg. Aici, patruzeci de amfore smălțuite au fost umplute cu manuscrise și apoi pecetluite cu ceară, pânză de in, din nou ceară și, la sfârșit, căpăcite cu lut. Pecteliuirea manuscriselor a reprezentat, probabil, o măsură de precauție, luată înainte de a se porni către un loc lipsit de pericole, în cazul că nava s-ar fi scufundat, dar din cine știe ce motive, amforele au fost aruncate peste bord în apropierea farului. Poate că marinarii și-au văzut, dintr-o dată, viețile puse în primejdie, nemaieușind să ridice pânzele? Nu se știe nimic în această privință. Cu siguranță că intenția lor ar fi fost aceea de a recupera vasele, o dată primejdia trecută, dar este de presupus că nu au mai scăpat supraviețuitori care să cunoască locul în care au fost scufundate amforele, sau poate că nici nu au existat astfel de persoane. Apa de mare a ros plasele de sfoară care le țineau laolaltă, iar apoi curenții au purtat unele dintre amfore până în largul Mediteranei, răspândindu-le de-a lungul unei linii către Cipru.

20 iunie 1965

Astăzi am fost martor la operațiunile de recuperare. Țărmurile Alexandriei sunt curpinse de agitația a nenumărate mici ambarcațiuni, cea mai mare parte a lor asemănătoare cu cea în care ne-am apropiat cu ușurință de insulă. Cum și eu eram îmbrăcat după portul localnicilor, nu făceam notă discordantă cu aceștia. Am navigat către Insula Pharos, spre acel punct aflat la nord de ea, și am privit cum un vas de dragare, mare și ruginit, ajuta o echipă de scufundători să scoată la lumină prețioasele vestigii.

În cele din urmă ne-am primit răsplata. Am zărit o amforă ieșind din adâncuri, ridicată de trolilul macaralei. Era lungă și zveltă, încrustată cu melci de mare și cu scoici, iar de ea era agățat, șiroind de apă, un mănunchi de alge verde-închis la culoare și de o consistență deosebit de mătăsoasă, ce atârna precum o barbă de vasul cu forme rotunde. Un crab gigantic

se bălăbănea prins într-un clește de această împletitură vegetală, ca și cum nu ar fi vrut să dea drumul comorii ce se afla-se atât de mult timp în stăpânirea oceanului.

O barcă cu motor trecu prin apropiere, încetinind pentru a ne observa. Ne-am făcut de lucru cu plasele de pescuit și cu mânuitul pânzelor, mișcări lipsite de sens, dar îndeplinite în ritm frenetic, în timp ce Abdullah dădea ordine cu glas aspru, iar cei doi marinari ai noștri se prefăceau a fi peste măsură de supărați. După câteva secunde, barca și-a pornit motorul și s-a îndepărtat cu zgomot.

L-am întrebat pe Abdullah unde va fi dusă acum amfora.

— La muzeu, îmi răspunse el.

Acolo urma să fie deschisă în condiții de mediu controlat.

— Nu există nici o șansă să fiu martor la deschidere?

Abdullah scutură din cap și râse. Îmi spuse că doar anumiți miniștri din guvern și profesori se vor afla acolo. Și câțiva asistenți tehnici, în care se are o mare încredere.

Se împunse cu degetul în piept și râse din nou.

— Tipi ca mine, zise el.

Sarcina lui Abdullah consta în fotografierea fiecărei etape a deschiderii amforelor, apoi manuscriselor, pagină cu pagină. Urma ca după aceste fotografii să se facă mai multe copii fidele.

— Și aceste copii vor fi de vânzare?

— Bineînțeles că nu, oficial, zâmbi el, dar orice lucru se poate negocia, nu-i așa?

(Abdullah știe foarte bine ceea ce cer eu de la el. Mi-a spus că îi va lua două sau trei zile examinarea tuturor manuscriselor, pentru a găsi ceea ce caut.)

23 Iunie 1965

Abdullah a trecut pe aici, dar veștile nu sunt îmbucurătoare. Nu a reușit încă să obțină copiile, nu numai pentru mine, dar nici pentru alții, deoarece nu vrea să fie pus în situația de a-și compromite postul de la muzeu. Până acum a fotografiat mai

multe manuscrise.

Se pare că este un soi de ghiveci. Sunt două lucrări de-ale lui Platon. O piesă de teatru a lui Plaut, denumită *Servius Pompus*, necunoscută până în prezent. Mai sunt cinci ode pindarice, două dintre ele noi. Mai este și o copie a *Medei* lui Euripide, prezentând ușoare modificări față de versiunile cunoscute, precum și douăzeci de pagini dintr-un manuscris al lui Iulius Caesar, intitulat *Talnicele sale convorbiri cu preoții din Galia asupra naturii magiei și ritualurilor lor*.

Ultima bucată de pergament conține scrisul autentic (după cum spun specialiștii) al unei și mai celebre mâini: cea a lui Homer însuși. Este un fragment din a sa *Iliadă* și constă din jumătatea textului în care se vorbește despre Moartea lui Hector, tot ceea ce ține de Funeraliile lui Patrocle și în jur de o treime din Ritualurile Funerare. Este, în mod evident, un manuscris străvechi și egiptenii sunt convinși că este într-adevăr scrisul lui Homer, conferind astfel și mai mare greutate ipotezei că Homer a fost o singură persoană și nu un autor colectiv.

Toate acestea ar fi fost suficiente pentru a mă face curios dincolo de limita suportabilului, însă Abdullah, conștient de natura căutărilor mele, mi-a mai spus ceva care a ajuns acum să mă țină cu sufletul la gură din cauza așteptării: faptul că fragmentul de *Iliadă* conține o referire la un "însângerat mărcine".

Aceasta este copia pe care o vreau. I-am spus că indiferent dacă face rost și de altceva, *trebuie* să pună mâna pe acel fragment necunoscut din Homer. Fără îndoială că entuziasmul meu a ridicat prețul acelor rânduri în versuri, dar sunt sigur că Abdullah mă joacă cu dibăcie, aducându-mă, deliberat, într-o asemenea stare de incitare. Probabil că ar putea să-mi vândă chiar acum copiile manuscriselor, dar prin această amânare saltă prețul, pretinzând că este prea îndeaproape urmărit la muzeu. Pot să joc și eu jocul ăsta și să încep să-mi fac valiza în fața lui și să arunc priviri îngrijorate prin agendă.

1 octombrie 1965

M-am întors la conacul de la Scarfell, locul în care m-am născut. Am venit aici pentru că am *simțit* cum mi s-a cerut să vin acasă. Cea mai mare parte a verii am stat la Cambridge, dar vocea unei prezențe întunecate, a unei prezențe care mă urmărea peste tot, m-a chemat aici... acasă, la conac, în valea cea sălbatică, lângă copac.

Am tradus mult din ceea ce Abdullah a reușit să-mi vândă. Cititul manuscriselor este fascinant.

Piesa de teatru a lui Titus Maccius Plautus este satirică. Plaut a trăit în jurul anului 250 înainte de Hristos. și ne aflăm în posesia a 21 dintre piesele sale: acum ele sunt 22. *Servius Pompus* este complet tipică, în ea fiind vorba de un legionar obișnuit din armata lui Fabius, care este convins că se trage dintr-o familie nobilă și se poartă cu tovarășii săi de arme de parcă ar fi niște gunoaie. În cele din urmă însă, descoperă că este fiu de sclavi, ceea ce îl conduce la câștigarea unui post permanent: cu o roabă, adunând baligile lăsate în urma lor de elefanții lui Hanibal.

Fragmentul din Caesar este, totuși, cât se poate de atipic și de straniu. Pare a fi fost scris în săptămânile premergătoare asasinării lui, când augurii îl avertizau deja în privința evenimentelor ce urmau să se întâmple. Deprimat de un puternic sentiment al fatalității, Caesar rememorează interogatoriile (cărora el le spune "convorbiri") la care i-a supus pe druzii și prezicătorii gali luați prizonieri. Cele 20 de pagini de manuscris sunt bogate în detalii privind legende și cunoștințele de magie ale locuitorilor celti ai Europei și conțin dezvăluiri fascinante în legătură cu limbajul codificat care era exprimat printr-o anumită aranjare a pietrelor în teren.

Dar despre toate acestea, poate altădată. Căci versurile homerice sunt cele care mă tulbură cu adevărat; în acest fragment al ciclului epic, despre aventurile grecilor pe țărmurile Asiei Mici, există o

mențiune la adresa învierii care îmi adeverește două dintre bănuiele: că s-a depus un efort intenționat pentru ca aceste cunoștințe să fie șterse din memoria omenirii și că cineva – sau ceva – îmi călăuzește cercetările pentru a reface aceste cunoștințe din aluziile pe care, încetul cu încetul, le descopăr.

În timp ce scriu acestea, ziua de toamnă de afară se arată întunecată, cu imense coloane de nori plini de tunete alunecând pe deasupra Scarfellului, dinspre vest. Lucrez la lumina lămpii. Frigul m-a pătruns până la oase. Întinderea mlăștinoasă, plină de denivelări, mă înconjoară cu pustietatea ei, iar mărăcinile cel singuratic – profilându-se negru pe fundalul întunecat – par să se aplece asupra mea prin micile ferestre ferecate care lasă să i se vadă sinistru formă. Acest copac a cunoscut eternitatea. Acum îmi dau seama că m-a văzut citind despre Ahile și despre cum s-a folosit acesta, cu nepricepere, de vrăjile străvechi.

Iată traducerea brută a pasajului din *Iliada* care este relevant. Face parte din "Funeraliile lui Patrocle", marele prieten al lui Ahile. Pe când Ahile stătea supărat în cortul său, în timpul asediului Troiei, Patrocle și-a pus pe el armura vestitului bărbat și a luptat în locul lui, fiind însă doborât de către eroul troian, Hector. Ahile, în mâhnirea lui, s-a întors atunci în bătălie, dar nu înainte de a cinsti memoria prietenului său mort, prin înălțarea unui mărș rug și monument. Iar după ce corpul a fost ars și focul s-a potolit

*...atunci dau de strâng aleasa țărână
a sofului lor*

*Și plin cu cenușă din foc el umple-un
rotat vas de aur*

*Și-ndoi cetluiesc ulciorul la gură cu
seu gras,*

*Apoi îl așează smeriți în cort la
viteazul Patrocle,*

*Iară cei de-l zăresc înăuntru, cu
moale prapur pânzesc*

*Deasupra mormântului de aur,
cuvinită cinstire.*

Acuma zeiescul Ahile înalță în slavă

movila

Ce fi-va s-ascunză la sân pe prietenul său cel pierdut.

**Cerc mare, de piatră, întinde bărbatul în țărână, la țarm,
Și apă ne'ncepută, de izvor, azvârle-n tre steiuri.**

Mănos și negru pământ cară pe urmă aheii din câmpuri

Și-l lasă grămadă pe pietre, semeț gorgan ridicând,

De-ajunge gorganul să-ntreacă cu vârful al cedrului

Vârf de vânt răvășit. Regescul Ahile pășește pe glia

Ce rece-mpresoară sub lutu-i pe prietenul lui cel pierdut,

Și-amaru-și jelește, întins lat pe cel rodnic pământ

Sub care zace Patrocle. În timpul acesta, lui Nestor,

A lui Nereu odraslă, un vis i se trimite din ceruri.

Crainicul Viselor vine de la Zeus, stăpân peste nouri,

Și-i zice lui Nestor cuvinte ce zboară. Acestea ajung

La urechea nepregetatului Ahile, care grabnic

De smulge din zidul de piatră al Troiei însângeratul

Mărăcine și-l sădește-n gorganul cu lacrimi udat.

În crengile lui el așează platoșa și sabia

Ce ale viteazului Patrocle până mai deunăzi au fost,

Și astfel făcând, carnea-și străpunge cu-al Mărăcinelui șteap,

Sânge de viață plin ofrandă dând drept preț pentru viață.

Aici fragmentul se întoarce la firul acțiunii, așa cum îl cunoaștem noi: jocurile funerare oferite în cinstea lui Patrocle și

răfuiala finală dintre Ahile și luptătorul troian, Hector". Traducerea făcută de mine lasă mult de dorit. Metrica versului home-ric, cum apare el în original, arată foarte necizelată, nefiind nicidecum după cum suntem obișnuiți cu ea și este de presupus că generațiile ce i-au urmat lui Homer au "curățat" lucrarea bătrânului, față de cum era inițial. Dar cuvintele lui sunt pline de putere și de o ciudată obsesie în ceea ce privește "pământul". Sunt sigur că atunci când Homer a scris aceste versuri era binecuvântat cu puterea magică a lui Zeus, magia pe care și Ahile încercase să o invoce.

Bietul Ahile, cred că îi înțeleg greșeala. Bineînțeles că întregul ritual de înmormântare avea drept scop să-l readucă la viață pe Patrocle!

Greșeala sa a constatat în respectarea tradiției miceniene normale, aceea de a arde pe rug corpul prietenului său. Patrocle nu a înviat niciodată. Nu avea cum. Îmi este evident faptul că Zeus a încercat să-l avertizeze să nu respecte tradiția, să nu așeze corpul prietenului său pe vreascurile aprinse, deoarece cu câteva rânduri mai înainte (atunci când corpul lui Patrocle este încredințat rugului funerar), Homer scrisese:

*Dar iată că a lui Patrocle cinstire parte avu
De urâcioasă, nesuferită, nedreaptă-
ntârziere,*

*Căci lemnăria cu mortul asupra-i din
lips-adierii*

*Nu se aprinse, și-atunci nepregetatul
Ahile*

*Jeli din nou amarnic, cu ochii împâcliți.
Dar mai apoi*

*Săratele lacrimi își șterse, și alta în
mintea-i veni:*

*Stând mai deoparte de rug începu să
se roage de două*

*Vânturi, Munteanul și Crivățul. Jertfe
frumoase*

(*) Autorii nuvelei încercă un pic lucrurile: confruntarea finală dintre Ahile și Hector, încheiată cu moartea acestuia din urmă, are loc înainte de funeraliile lui Patrocle. După jocurile funerare, care se desfășoară în continuarea funeraliilor propriu-zise, urmează sosirea regelui troian Priam în tabăra aheilor, pentru a răscumpăra de la Ahile corpul fiului său mort. (n. trad.)

*Le juruia și stropind din cupa de aur să vie
El le ruga și mai iute să ardă mormanul
de lemne,
Stiva cea-naltă s-aprinză curând, curată
cenușă
Să rămână din cel care-a fost viteazul
Patrocle**.*

Focul nu vroia să se aprindă și Ahile nu a reușit să-și dea seama de șansa pe care i-o oferea zeul său. Zeus tot îndepărta vânturile din preajma flăcărilor, dar văzând că atenționările sale nu sunt luate în seamă, i-a întors spatele lui Ahile, cuprins de supărare.

Nimic altceva în acest fragment nu mai pare a avea vreo legătură cu mărcinele sau cu felul în care este acesta folosit. Abdullah mi-a promis că-mi va trimite și alte materiale când și dacă va putea, dar cum timp de mai multe luni nu a sosit

nimic, bănuiesc că orice informație referitoare la amforele pierdute și la prețiosul lor conținut a fost deja tăinuită.

Ce pot să aflu de la Homer? Că a existat cu adevărat credința în puterea *mărcinelui* de a învia morții? Că o anumită "împungere a cărnii" este importantă pentru aceasta? Ahile își împunge brațul cu un ghimpe: sângele său drept preț pentru viață. Dar aceasta nu este singura viață la care se face aluzie în cele două mențiuni pe care le-am găsit până acum: un copil a fost jertfit copacului, potrivit fragmentului din Gilgamesh.

Simt cum întunericul mă împresoară.

11 martie 1970

Lespedea de piatră e prinsă de copac!

Desen de Gabriel Ungureanu

(**) După "Iliada", E.S.P.L.A, colecția "Clasicii Literaturii Universale", 1959, pag. 424, vs. 190-196, traducere de George Murnu (n. trad.)

Lipită de el. Legată! E un gând înfricoșător. În dimineața aceasta am încercat să dau la o parte piatra din poziția ei, scobind cimentul care o leagă de restul pietrelor nefasonate din care este construit conacul. Am descoperit că rădăcinile mărăcinelui sunt înfipte *chiar în casă!* Îmi este clar acum că unchiul meu se afla în posesia unei mult mai clare înțelegeri a importanței copacului și a pietrei decât crezusem eu până acum. De ce adusesse cu sine și cu atâtea greutateți, piatra lui Ghilgameș până în Anglia? O despărțitură prin care se trece dintr-o lume în alta? Cu siguranță că fața ascunsă a lespezii conținea cuvinte de o mare importanță, cuvinte care el hotărîse că trebuie ascunse de privirile curioase ale contemporanilor săi.

Lespedea nu este o simplă piatră de mormânt, este însuși mormântul: mormântul cunoașterii pierdute!

Mi-am dat seama de toate astea doar de curând, și în această dimineață am început să scot lespedea din locul ei de odihnă. Am folosit unelte potrivite, precum și multă forță fizică. Închipuiți-vă surpriza pe care am trăit-o când am descoperit că scobeam în *țesut vegetal!* O rădăcină plină cu ghimpi zvâcnii spre mine, apoi rămase atârnată în afară, fremătând și răsucindu-se încet. M-a speriat cumplit. Întreaga lespede este acoperită și apărată – pe fața cea ascunsă – de o prelungire a mărăcinelui care crește în capătul grădinii, o prezență amenințătoare și nefastă. Aș putea tăia rădăcina care dă înspre conac, dar simt cum un fior de frică mă străbate ori de câte ori mă opresc cu gândul la această posibilitate. Chiar și acum, în timp ce scriu, simt cum atrag, din ce în ce mai aproape de mine, o mare întunecime.

Copacul a ajuns până în lăuntru al casei. De-a lungul peretelui din bucătărie se întinde un lujer gros de rădăcină întunecată la culoare. Hornul căminului e năpădit de un păienjenis de rădăcini de copac. Am ridicat o scândură din podea și un firicel subțire de mărăcină s-a tras iute înapoi din fața izbucnirii de lumină. Podeaua este acoperită de mici tentacule vegetale.

Copacul a prins casa ca într-o pânză de păianjen. Și totul gravitează în jurul lespezii de piatră, a monolitului cel străvechi. Am ajuns să mă întreb dacă mai există cumva vreun semn, vreun cuvânt care să mai poată fi deslușit pe fața ascunsă. Un gând mi se ivește în minte: că mărăcinele s-a hrănit cu ele, trăgându-și puterea din formulele magice săpate în piatră, mistuindu-le, crescând de pe urma cunoștințelor pierdute care, odinioară, erau conținute în ele.

Nu-i de mirare că mă simt urmărit. Să fie oare aceasta opera unchiului meu? Sau, pur și simplu, a ascultat de poruncile unei mult mai sinistre puteri?

22 septembrie 1970

Am primit un mesaj de la British Museum, reexpediat de la locuința mea din Cambridge, de către asistentul meu în domeniul cercetării, David Wilkins. Doar el știe unde mă aflu acum. Este un student capabil, un iscusit cercetător, și mi-am pus, într-o măsură considerabilă, încrederea în el. În momentul de față cercetează, în numele meu, arhivele prăfuite ale Cambridge-ului, în căutare de alte referiri la adresa "mărăcinelui" sau a învierii. Sunt convins că trebuie să mai existe și multe alte asemenea referiri și că scoaterea la lumină și folosirea lor reprezintă o parte importantă a planului meu.

"Posedă muzeul vreun document de-al lui William Alexander sau are cumva cunoștință de locul în care se află hârtiile acestuia?" pusesem eu, în 1967, întrebară, fără să obțin nici un rezultat.

Scrisoarea cea nouă suna, pur și simplu, așa: "Ne-am amintit de mai vechea dumneavoastră solicitare privind bunurile materiale, documentele, hârtiile și scrisorile lui William Alexander, și ne face plăcere să vă informăm că s-a descoperit un dosar legat cu sfoară și sigilat cu ceară, reprezentând, fără îndoială, o parte a bunurilor sale materiale cunoscute care a fost omisă în cursul repunerii în drepturi a

moștenitorului legal, asupra mai sus menționatei bunuri. Vom fi cât se poate de bucuroși să vă oferim posibilitatea de a rupe sigiliul acestui dosar și de a-i trece în revistă conținutul, înainte de a discuta în privința unui aranjament, reciproc avantajos, referitor la punerea definitivă a acestuia în posesia dumneavoastră”.

25 septembrie 1970

Mă întreb acum dacă nu cumva William Alexander chiar a *sortit* acest dosar spre a fi descoperit. Aș vrea să cred că oasele lui pe cale să îmbătrânească au simțit pe cineva venind din urmă, un suflet asemenea, un continuator, care va fi să devină la fel de împătimit de cercetările lui precum el însuși era. Luând însă în considerare concluziile la care am ajuns până acum, mi se pare mai probabil ca el să fi intenționat să recupereze personal documentul, la un anumit moment din viitor, probabil *după* ce majoritatea oamenilor l-ar fi crezut mort.

Astăzi am stat de vorbă cu unchiul meu. Sau mai degrabă... el mi-a vorbit mie. E la fel de aproape de mine acum, în timp ce stau în această cameră din hotelul Bonnington și aștern pe hârtie însemnările de față, la fel de aproape de mine ca și cum s-ar afla aici, în persoană. A lăsat un fragment din munca sa, un fragment atâțător, tulburător.

Oare ce-o fi făcut cu restul hârtiilor sale?

S-a născut în 1832. Nu există nici o dovadă în privința morții sale. Suntem acum în 1970. E toamnă. Tremur la gândul acesta, dar mă întreb dacă nu cumva un bărbat, născut înainte ca regina Victoria să-și fi început domnia, o mai fi umblând încă pe fața Pământului, s-o mai fi

bucurând încă de atingerea ploii, a vântului și a soarelui acestei Anglii care l-a zămislit, sau cele ale tărâmurilor biblice care i-au răpit într-o asemenea măsură inima.

În cele ce urmează, iată un rezumat al întâmplărilor și descoperirilor de astăzi:

În dimineața aceasta am intrat în inima labirintică a lui British Museum: acele coridoare și încăperi adânci, întunecate, care s-au afundat în pământul răscolit al Londrei, dedesubtul clădirii muzeului. Am fost condus într-o mică încăpere cu pereții acoperiți de cărți, plină cu istorie, amestind-te cu mirosul ei de pergamente și manuscrise. Ne-a primit un bărbat cu purtare sobră, între două vârste. Lucrase până atunci la lumina unei simple lămpi de birou, prins în reclusiunea cercului luminos precum un călugăr de rând, traducând o scrisoare de pe un pergament îngălbenit, scrisă în anul 486 după Hristos, sau în jurul celui an, de către o căpetenie britanică angajată drept mercenar, și vorbind despre “comoara cea ascunsă a legiunilor, încredințată adâncurilor de sub Dealul Badonicus”.

La sosirea mea, îmi făcu favoarea de a aprinde lumina, biroul său ieșind astfel din captivitatea obscurității. În ciuda înfățișării sale mohorâte, se dovedi a fi o fire veselă și era la fel de încântat de descoperirea sa în ceea ce-l privește pe William Alexander, pe cât urma să fiu eu la scurt răstimp, când am obținut însemnările rămase de pe urma acestuia. Se pare că Alexander fusese mare haimana la vremea lui. I se dusese faima de om excentric, cu gusturi extravagante și cu purtări de pădurean. Îi șocase pe membrii comunității arheologice a secolului al XIX-lea cu accentul său grosolan de Yorkshire** și cu manierele sale provinciale. Dacă nu ar fi fost faptul că aducea neprețuite obiecte istorice din țări ale căror

(*) Aluzie la vechi documente velse și anglo-saxone, precum și la recente descoperiri arheologice care dau drept probabilitate existența unui adevărat rege Arthur, personaj istoric în persoana unei căpetenii britone (contemporană cu Marcus Aurelianus, unul din ultimii descendenți ai aristocrației romane din provincia Britania), care a condus la victorie, în jurul anului 486 d.Hr., pe dealul Badon, oștile britone împotriva triburilor anglo-saxone, punând astfel capăt pentru aproape 50 de ani înaintării acestora pe teritoriul Angliei (n. trad.)

(**) Comitat în nordul-estul Angliei (n. trad.).

frontiere erau închise celor mai mulți europeni, probabil că ar fi fost, de la bun început, repudiat de societate.

Chiar dacă nu este de aplaudat, nu putem să nu admirăm furtul monolitului de dimensiuni considerabile, de la Tel Enkiș, superba îndrăzneală de care a dat dovadă și felul în care a depășit cu succes dificultățile de transport.

După câte se pare, pe data de 15 martie 1878 își adunase hârtiile și celelalte lucruri din biroul său personal, aflat în tainicele ascunzișuri ale muzeului. Plecarea fusese întrutotul caracteristică felului său de a fi. Își așezase dosarele și cărțile pe un cărucior pe care îl trăsesese mai apoi după sine, huruindu-l, urcând la etaj, târându-l prin toată sala de lectură și deranjându-i pe toți cei care se aflau acolo, prin vastul foaier al muzeului și, în cele din urmă, afară, la lumina zilei, făcând astfel ca multe fălci ale onorabililor membri ai instituției să tremure de indignare. După cum obișnuia să-i spună mamei mele, însoțindu-și vorbele cu un hohot sănătos de râs: dacă victorienii sunt, într-adevăr, buni la ceva, atunci sunt buni la a-și manifesta indignarea.

Trecând pe lângă custodele șef, care îl aștepta pe treptele de la intrare pentru a-i spune "la revedere", a băgat mâna într-o geantă, a scos de acolo un vas din alabastru de o rară frumusețe și i l-a înmănat acestuia. Când vasul a fost deschis, în gura lui, până atunci sigilată, s-a găsit un trandafir roșu aflat într-o perfectă stare de păstrare, parfumul lui înviind preț de-o clipă efemeră o străveche zi de vară, a cărei amintire însă s-a stins imediat, o dată cu preschimbarea florii în pulbere.

— Este din mormântul unui Rege Copil, spuse el asistentei înmărmurite, strânsă afară pentru a-l conduce la plecare. Nu am găsit acolo nimic care să mă intereseze, dar i-am oferit unuia din strălucirii voștri tineri câteva repere ajutătoare. Cam în 40

de ani ar trebui să-l găsească, dacă e ceva de capul lui.

Și zicând acestea, a plecat. Iar când "tânărul cel pasionat" – de acum lordul Carnarvon – a deschis mormântul lui Tutankhamon, s-a răspândit zvonul că în praful din camera mortuară principală s-ar fi găsit mângălite următoarele cuvinte: "Ce naiba ți-a luat atât de mult timp?".

Cu toate acestea, pe cărucior se aflau în ziua aceea 30 de foi de hârtie, prinse neglijent între două bucăți tari de carton (însemnate cu inițialele sale) și legate cu sfoară. Pe fiecare din cele patru margini ale legăturii aplicase un sigiliu de ceară roșie. Când mi-a fost înmănat pachetul, am despicat sigiliile cu briceagul și am tăiat sfoara chiar în dreptul imensului nod: umbra unui alt Alexandru, care trăise cu mult timp înaintea lui William.

Cele mai multe dintre file sunt goale. Voi rezuma doar surprinzătorul conținut al celorlalte.

Fila 21. Aceasta constă într-un singur cuvânt: REVELAȚIE!

Fila 22. Conține un scris mai clar, dar aparținând, în mod evident, tot lui William Alexander. Iată cum sună: "Și Bardul, de asemenea! Cunoașterea s-a perpetuat chiar până în timpul lui ELZBT 1^a. Cine a cenzurat-o? Cine a schimbat textul? Două referiri sunt clare, dar trebuie să mai fie și altele. *Trebuie* să mai fie. Era un mit prea tentant pentru WS ca să-l ignore. P..... a descoperit folio pierdut, dar s-a făcut nevăzut cu el."

(Două file acoperite de numere și litere: un anumit cod probabil?)

Fila 25. Este intitulată *Visul de pe cruce**. Este una dintre cele două foi care fac referire, în mod vădit, la "mărcine" și "înviere". Marginea acestei foi este presărată cu cuvinte din engleza veche, dar textul principal sună astfel: "*Sigebeam*. Asta oare înseamnă copacul Biruinței?

(*) Unul dintre cele mai remarcabile poeme scrise în engleza veche (anglo-saxonă). Compus în jurul secolului al VIII-lea după Hristos, poemul descrie atât supliciuul Răstignirii lui Hristos, cât și suferința îndurată de Sfânta Cruce datorită faptului că a fost nevoită să chinuie trupul Mântuitorului (naratorul fiind însăși Crucea)

Caracterul runic "th" (denumit și "ghimpe") este mult mai des folosit în jumătățile aliterative de vers decât se obișnuiește în general în acest pasaj al poemului. Apoi cuvântul *swefna*: "de vis". Apoi mai sunt și cuvintele *syllicre treow*: "minunat copac". Această frază este încheiată de runa "th" (ghimpe). Un copac de vis, un copac al biruinței (biruința asupra morții?) *înconjurat și apărat de ghimpi*.

"Da. *Copacul vieții fără de moarte*. Copacul este *Crucea*, bineînțeles, este simbolul Crucii lui Hristos. Dar oare cuvântul "copac" nu este folosit și în alt sens? Un sens literal. Apoi, pentru a confirma aceasta, propoziția din poem "împodobit cu acoperământuri". Poate că vrea să însemne mai mult decât spune? Poate fâșii de material? *Zdrențe* sfâșiate de ghimpii măcăinelui?

"Sunt convins că mesajul de aici este *măcăinele care zdrențuiește. Măcăinele.*"

Aceasta este singura însemnare din dosarul unchiului meu în ceea ce privește *Visul de pe cruce*, dar dovedește că anumite referiri (deși criptice) la adresa măcăinelui încă mai există, deoarece acest text poate fi citit în orice ediție școlară a poemului.

Este evident că un mit persistent și întunecat, referitor la întoarcerea la viață a sufletului "îngropat sub copac" se impusese în fața educației creștine a autorului (care a scris probabil poemul prin secolul al VIII-lea). Dar era oare măcăinele, pe vremea aceea, un tufiș palpabil, care să poată fi smuls din pământ, plantat și lăsat apoi pentru a învia cadavrul căpeteniei de trib sau a stăpânului îngropat dedesubt? Sau devenise deja un simplu mit pe tărâmul Vechii Anglii?

Ultima foaie conține două fragmente, fascinante, de poezie scrisă în engleza medie, datând de pe la sfârșitul secolului al XIV-lea, după cum presupun, deoarece unul din ele reprezintă ultima stanță din

vestitul poem al lui Chaucer *Casa faimei*, considerat a fi rămas neterminat. Este evident că poemul a fost terminat, dar că ultimele câteva versuri au fost eliminate, fie de către însuși Chaucer, fie din ordinul protectorului său.

Alexander, care trebuie să fi descoperit pergamentul în cauză, chiar dacă acesta nu se găsește în dosarul său, are următoarele de spus:

"Este scrisul lui Chaucer, nu există nici o îndoială în privința asta. Pagina pergamentului este îngălbenită, cerneala s-a întins, dar sunt sigur că acesta este originalul. Alte ediții omit ultimele zece versuri. Iată-le, urmând sfârșitului *cunoscut*:

*Și-ntr-un sfârșit zării un ins
Al cărui nume nu l-am prins.
Dar negreșit părea să fie
Un om de-o strașnică tărie.. (aici se termină manuscrisul cunoscut*)
Când ce să vezi? Țst om vorbea
De ciudățenii-anapoda,
De măcăini ce-or să sfâșie
A nopții neagră-ntunecie
Cu ghimpii ascuțiți ca sicla;
De moartea rea, bicusnica,
Cum din cel trup s-o furișă
De-nghesuit va fi acesta
Jos, colo, între rădăcini
Aspre la scoarță și cu spini.*

Sau, pentru a reda ultimele câteva versuri într-un limbaj mai familiar: Când, ce să vezi? acest bărbat vorbea de lucruri ciudate, de măcăini ce zdrențuie întunericul cu ghimpii ascuțiți precum coasa, și cum moartea va pleca pe furiș din trup, dacă acesta este îngropat între rădăcinile măcăinelui.

În încheiere, o singură strofă dintr-o poezie lirică religioasă, pe care unchiul meu a descoperit-o în același timp:

*Pă dâmbu-ăsta goliu un copaciu găsiși
Carile napoia de-mi dete sufletu-mi-și!*

(*) Primele 4 versuri sunt după volumul "Chaucer – Legenda femeilor cinstite și alte poeme", Ed. Cartea Românească, 1986, pag. 133, traducere de Dan Dușescu.

Când pă lume o mursecă știma a rea
Și viermii ăi hulpăvi își mănăcă gâtleaja
Atuncea-mpuns dă schini duhu-mi iaște
pepliș
Pă viermii ăi hulpăvi și lume de mă piș.

(Pe acel deal am descoperit un
copac

Care mi-a înapoiat sufletul (muritor)
În timp ce toată lumea e atinsă de
moarte

Iară viermii își mănăcă din gâtlej,
Trupul meu străpuns de ghimpi se
va ridica

Spre a trata viermii și lumea cu dis-
preț.)

Aici se încheie trecerea mea în revistă
a filelor legate în ceea ce, de acum înainte,
voi denumi *Manuscrisul Alexander*. Cât de
departe a ajuns unchiul meu în căutările
sale e greu de spus, dar a descoperit, cu
siguranță, mai mult decât am reușit eu să
fac. Ce foc trebuie să fi ars înlăuntrul său.
Ce febră a descoperirii! Ce frică, proba-
bil... ce uimire.

De moartea rea, *bicisnica*, cum din cel
trup s-o furișă de-nghesuit va fi acesta jos,
colo, între rădăcini aspre la scoarță și cu
spini...

Copacul ăsta. Copacul ăsta înfrico-
șător. El reprezintă calea spre și dinspre
Lumea Cealaltă, pentru un om căruia nu-i
vine să moară, care dorește să rămână...
nemuritor.

13 octombrie 1971

Sunt condus, sau atras, spre noi des-
coperiri. Să fie unchiul meu? Să fie copacul? Dacă este William Alexander, atunci
trebuie că e mort, pentru că spiritul unui
om în viață nu ar acționa în felul acesta.
Doar spiritele care au fost eliberate din
chingile vieții pot să-i călăuzească pe muri-
tori.

Asta mă face să mă întreb dacă nu
cumva Alexander a încercat să devină
nemuritor – și a dat greș.

Bănuiesc că dacă aș scormoni prin
curtea conacului Scarfell, sau dacă aș
săpa sub ziduri, în acel loc de sub copac,
cred că i-aș găsi oasele. O fi oare aici,
zorindu-mă să termin ceea ce el nu a putut
termina, șoptindu-mi: fă-o cum trebuie, fă-o
cum trebuie? Sau... sunt influențat de
altceva, de o altă prezență spirituală?

Nu pot să deduc decât că dacă nu el,
atunci măracinele îmi este călăuză. Asta ar
naște întrebarea: de ce? De ce ar vrea
măracinele ca eu să descopăr aceste aluzii
la adresa puterii sale secrete asupra vieții
și a morții, nu *supranaturala*, ci *nenaturala*
lui forță? Doar dacă – și la gândul acesta
inima își întetește bătăile – doar dacă, nu
cumva, eu sunt *discipolul cel ales!*
Ghilgameș a fost ales. Fără îndoială și alții
după el, Alexander fiind ultimul. E cu
putință să dau greș. Bineînțeles că e cu
putință să dau greș. Dar am de gând să
înțeleg pe deplin ce se așteaptă de la mine
și să izbândesc acolo unde Alexander nu a
reușit.

O păclă joasă, groasă și întrupată
numai din linii curbe, se lasă de-a lungul
Vălii ca o dihanie moale, simțitoare, adul-
mecându-i calea printre mușchi și pietre
și lăsând jilave în urma ei țancurile de
stâncă, iar gherghinii cei piperniciți
picurând de apă. Neastâmpărul ei își face
drum și spre sufletul meu. Îmi vine greu să
scriu. Împrejurimile sunt dominate de pre-
simțirea unui amurg fără de sfârșit, învăluit
în păclă. Mă învărt de colo-colo prin casă;
ies întruna spre a mă uita îndelung la
măracinele aplecat deasupra zidului de
piatră, pe cale să se dărâme, precum o
pasăre mitică, înveșmântată în negru.

Chiar și înăuntru, în casă, privirea îmi
fuge tot timpul la lespede, la adevărul cel
uitat pe care copacul l-a prins în îmbră-
țișarea lui tentaculară. Hârțiile la care
lucrez zac împrăștiate peste tot. Sunt
cuprins de dorința de a părăsi acest loc.
Dar nu pot. De luni de zile nu am mai pri-
mit nici o veste de la Wilkins. A trecut un
an de când am deschis manuscrisul
Alexander. Ceva *trebuie* să se întâmple în
curând. Ceva *trebuie* să se întâmple.

10 aprilie 1972

Copacul a crescut. Pentru prima dată după atâția ani de zile măracinele dă semne de creștere, vâfurile ramurilor i se lungesc, rădăcinile i se întind, centimetru cu centimetru, prin grădină. A început să înmugurească și parcă e cuprins de un tremur, chiar dacă nu bate vântul deloc. Noaptea îi aud rădăcinile cum se mișcă pe sub casă, încolăcindu-se și mai puternic în jurul pietrei.

17 septembrie 1972

Un fragment ciudat a ieșit la lumină pe când mă aflu la Cambridge în căutarea manuscrisului shakespearean in-folio, aflat în posesia lui Lionel Pervis și ascuns de acesta (el fiind P..... din manuscrisul Alexander), despre care am aflat că a fost contemporan cu unchiul meu. Fragmentul este o altă bucată scrisă în engleza medie, făcând, probabil, odinioară, parte dintr-o culegere de cântece bisericești. Acest fragment, o foaie îngălbenită de hârtie de pergament, presată între două din paginile unei copii din cea de-a doua ediție a *Paradisului pierdut*, s-ar putea să fi aparținut cândva lui însuși Milton. Această ediție a cărții sale prezintă cu siguranță, adnotări făcute cu propria lui mână, al cărei scris se păstrase încă citet, în ciuda orbirii care se abătuse asupra lui. Suntem tentați să ne punem întrebarea dacă nu cumva poetul, pe moarte fiind, se agățase de un adevăr a cărui măreție doar o întrezărise. Probabil că descoperise această obscură și înfricoșătoare strofă în cuprinsul vreunui imn bisericesc, și o păstra ca pe un straniu simbol al speranței și al învierii.

*Când fi-vei mort și te-a pune în groapă
Și șteapu te-a prinde cu lujere mii
Acasă-napoi te-or aduce degrabă
Pre lume să-ntâmpini și pre Domnu-a cinsti.*

22 noiembrie 1974

Am descoperit, în sfârșit, un fragment din manuscrisul in-folio, pierdut, al lui *Hamlet*, dar nu în urma căutărilor mele de la Cambridge! A fost tot timpul aici, printre hârtiile lui Alexander. Una din foile aparent goale nu era deloc goală. Nu aș fi descoperit lucrul acesta dacă nu s-ar fi întâmplat să scap foile pe podea și apoi să le adun la lumina slabă a felinarului de vânt. Urmele slabe ale cuvintelor lăsate prin apăsare mi-au atras imediat atenția. Nu erau adânci, ci doar cât se poate de mici îndoiri ale hârtiei groase, datorate scrisului în fugă pe suprafața unei foi așezate deasupra, foaie care acum nu mai există. Dar semnele imprimate prin apăsare mi-au fost suficiente pentru a face să apară toate cuvintele, folosind o pulbere fină de plumb, precum și o soluție de spălare din ulei rafinat.

Cu siguranță, Alexander s-a bucurat de privilegiul de a asculta pasajul relevant din *Hamlet*, citit în versiunea originală a piesei de către sufleur, scriindu-l pe măsură ce îl auzea. Lionel Pervis nu s-ar fi despărțit de întregul manuscris, care acum probabil nu mai există, fiind distrus.

(Pe măsură ce scriu aceste cuvinte simt cum mă cuprinde teama. Sunt sigur că atunci, cu ani în urmă, am cercetat cu atenție acele foi goale de hârtie, dar nu am descoperit nimic. Știu că le-am supus testului de relevare a cernelurilor invizibile. Știu asta. Aș fi observat cu siguranță urme de scris pe deasupra.)

Fragmentul din *Hamlet* este fascinant de citit, și-mi spune multe despre procedeu: mijloacele efective care trebuie folosite pentru ca procesul de îngropare și de înviere să poată fi dus la bun sfârșit.

Iată relatarea lui Alexander referitoare la această descoperire, cât și pasajul care, mai târziu, fusese șters de o mână necunoscută din acea versiune (sau versiuni) a(le) piesei lui Shakespeare ajunsă (sau ajuns) până în zilele noastre:

Pervis e un cusuşgiu când e vorba să discuţi cu el. Cariera lui profesională e ratată, iar el, un bătrân înrăit. Cu toate acestea, mi-a adevărit unele bănuiele. Mi-a spōit cunoştinţele cu informaţii preţioase. Pe scurt: se presupune, pe bună dreptate, că cel mai demn de încredere text al lui *Hamlet* se găseşte în *Cea de-a doua ediţie in-quarto*. Cu toate acestea, nici un editor nu ar respinge, pe de-a-ntregul, *Prima ediţie in-folio*, chiar dacă oamenii de litere au demonstrat că acele copii, folosite de către cei care au tipărit *Prima ediţie in-folio*, se trag dintr-o copie defectuoasă a exemplarului sufleurului de la Globe Theatre*.

Fratele lui Pervis este un reputat avocat în baroul Lincoln. A fost de faţă la descoperirea unei încăperi izolate din bécuile clădirii în care îşi desfăşura activitatea firma sa de avocatură. Încăperea fusese zidită şi nimeni nu mai ştia de existenţa ei. Înăuntrul ei s-a găsit un munte de documente, printre care şi mai multe pagini ale unui manuscris de mare importanţă pentru cei care studiază operele shakespeariene. Pervis (avocatul) a trimis aceste pagini fratelui său, pentru ca actorul shakespearian să le stabilească valoarea în termeni academici, întrebându-l cam câţi bani ar putea ele să preţuiască. Pervis (actorul) a pretins că nu a primit nici un fel de hârtii şi a fost dat în judecată de către fratele său; cu toate că nu a putut fi găsit vinovat din lipsă de dovezi, toată lumea l-a bănuie că ar fi furat manuscrisul. Viaţa şi cariera i-au fost astfel distruse.

Mai târziu, Pervis a pretins cum că i s-ar fi "dat" o copie a manuscrisului, cu toate că este mai mult ca sigur că a vândut originalul unui colecţionar particular, care îl păstrează acum în cine ştie ce seif din Zürich. Pervis nu a vrut să arate nimănui

copia, ci a insistat că noua versiune trebuie să fie auzită pentru prima oară rostită de el pe scena de la Old Vic**, unde ar fi urmat să joace în rolul duhului tatălui lui Hamlet. Societatea victoriană a fost scandalizată şi Pervis a fost refuzat. Apoi s-au făcut cercetări asupra lui, ceea ce l-a determinat să se retragă pe undeva prin Wales***. Acolo am reuşit, în cele din urmă, să dau de el. Devenise, între timp, un om bătrân, plin de înverşunare. Auzise de mine, de "talentul" meu de a scandaliza acea societate care, după cum considera, se purtase în chip josnic cu el, dar primind o anumită sumă în aur, s-a lăsat convins să îmi dea voie să plec de acolo cu anumite versuri din text, inclusiv cele în care se face referire la locul de îngropăciune al tatălui lui Hamlet, sub rădăcinile unui *mărăcin* din străinătăţi.

(Din actul I, scena V)

Duhul:

Astfel, în somn, un frate mi-a furat
Cu mâna lui regina, tronul, viaţa,
Şi m-a trimis neuns, nespovedit,
Nepregătit, la marea judecată,
Tăiat când înflorea păcatu-n mine,
Cu nedesăvârşirea toată asupra-mi.
Sub ale mărăcinului ţepoase
Ramuri îmbrăţişata fire, vai,
Căta prea drept spre cele patru vânturi,
Dar carnea-mi fu în tină-ntemniţată
De-atingerea-nfierată, mârşav metal
Trădând a gropii reci desăvârşire.
O, groaznic, groaznic, groaznic, mult
prea groaznic!
De-ai inimă în tine, nu răbda!
Nu-ngădui regescul pat al ţării
Desfrâu s-adăpostească şi incest...
Da-n orice chip ai urmări păcatul
Nu-ţi pângări nici sufletul, nici gândul,
Cerând ceva-n potriua mamei tale.

(*) Globe Theatre – Teatrul de pe vremea reginei Elisabeth I, pe a cărui scenă au fost montate pentru prima dată, majoritatea pieselor lui Shakespeare, în ele jucând şi însuşi Marele Will. A ars în iunie 1613, în seara premierei lui Henric al VIII-lea, ultima piesă scrisă de Shakespeare.

(**) Old Victorian Theatre – unul din cele mai renumite teatre londoneze, fondat pe vremea reginei Victoria (n. trad.)

(***) Regiune în vestul Marii Britanii, cu populaţie majoritară galeză (Ţara Galilor) (n. trad.)

*Mai bine las-o Domnului și-acelei
Spin care-n sân o-nghimpă și
o-njunghie.
Rămâi cu bine-acum, că licuriciul
Vestește-apropierea dimineții
Și-și stinge-ncet zadarnica vâpaie
Unde-așezate oasele îmi zac.
Să nu mă uiți. Adio, o adio.
(Duhul dispare).**

Am citit de cincizeci de ori până acum aceste însemnări și, totuși, cuvintele încă îmi mai dau fiori. Căci dacă William Alexander a văzut aceste versuri, atunci, cu siguranță, trebuie că a văzut indicațiile clare referitoare la procedeul de îngropare sub "bolta de rădăcini" a mărăcinelui.

"Firea (...) căta prea drept spre cele patru vânturi...". Corpul așezat astfel încât să formeze o stea, după cum confirmă și versul de mai jos *"unde-așezate (adică aliniat, direcționat) oasele îmi zac."*. Evident, aliniat nu cu sfoara într-o direcție oarecare, ci neapărat înspre cele patru puncte cardinale ale acului magnetic: nord, sud, est și vest.

Mai este apoi și această avertizare, de a nu lua metal cu sine în mormânt.

*"Dar carnea-mi fu în tină-ntemnițată
De-atingerea-nfierată, mârșav metal
Trădând a gropii reci desăvârșire."*

De n-ar fi fost metalul, mormântul ar fi fost perfect. (Pentru învierea celui mort?) Atingerea-nfierată. Jocul ăsta de cuvinte între fiere și fier. Probabil că fusese îngropat cu armura pe el, sau cu vreo amuletă, în orice caz, metalul i-a atins corpul și l-a întemnițat între rădăcinile mărăcinelui. Minunea nu a mai putut să se producă. Metalul a anulat puterea lemnului, substanță vie. Astfel, m-am apropiat și mai mult de înțelegere.

18 martie 1976

Unchiul meu se află îngropat sub mărăcine. Spun asta fără să-i fi văzut

oasele, și chiar fără să fi găsit vreo ultimă scrisoare lăsată de straniul meu înaintaș; simt lucrul acesta la fel de bine precum simt că mărăcinele își trage seva și puterea din pragul de piatră.

În această după-amiază, împreună cu un localnic de încredere, pe nume Pottifer, am făcut săpături în coasta de dincolo de zidul de piatră, acolo unde panta văii începe să coboare abrupt spre pârau. Rădăcinile mărăcinelui ajunseseră până aici. Am descoperit curând locul de sub copac unde săpase Alexander pentru a-și face mormântul. Am dat la o parte brazdele de iarbă și am constatat că el blocase intrarea cu pietriș, peste care așezase două lespezi de gresie. Trebuie că fusese ajutat de cineva de genul lui Pottifer, probabil, pentru că nu ar fi avut cum să astupe singur intrarea pe dinafară. Presupun că nu mai există nici o altă dovadă a morții sale. Dacă totuși altcineva i-a luat trupul și l-a îngropat, aceasta trebuie că s-a întâmplat în puterea nopții, în cel mai strict secret, căci biserica, localnicii și autoritățile ar fi interzis, cu siguranță, o asemenea înhumare.

Cunoștea procedeul, dar, cu toate acestea, simt că a dat greș.

Este încă acolo. Mi-e frică să sap în grămada de rădăcini a mărăcinelui. Mi-e frică de ceea ce voi găsi. Dacă a dat greș, atunci unde a dat greș? Întrebarea este de o enormă importanță pentru mine, căci nu doresc, defel, să îi repet eșecul.

Sunt bolnav. Și boala se va agrava.

12 aprilie 1976

În ultimul timp am studiat serios materialele existente și, ca urmare, modul și procedeul înhumării îmi devin din ce în ce mai clare. La Cambridge, Wilkins a reușit să descifreze înțelesul diverselor cuvinte-cheie și, datorită lui, acum sunt din ce în ce mai convins că știu exact cum trebuie

(*) După "Hamlet", E.S.P.L.A., 1955, pag. 46-47, traducere de Petru Dumitriu. (n. trad.)

așezat trupul în cușca împrejmuitoare, formată de rădăcinile ocrotitoare. Acesta trebuie orientat de la nord spre sud, cu brațele întinse în cruce spre est și spre vest. Este interzisă prezența oricărui fel de metal pe el sau înlăuntrul lui. Trupul trebuie să fie despuiat de armură, iar armele îndepărtate. Metalul este opus noțiunii de înviere și de aceea am lăsat instrucțiuni să mi se scoată dinții din plombați când voi fi mort.

1 aprilie 1976

În pregătirea acelei clipe, care va veni, am săpat azi – cu ajutorul lui Pottifer – un tunel de mai mulți metri lungime, în coasta dealului, chiar pe sub mărăcine. Am urmat aceeași cale ca cea deschisă de William Alexander, dar pământul este bine tasat de trecerea a o sută de ani și nu ne vine ușor. Faptul că suntem pe drumul cel bun ne

este adevărat doar de amestecul de gresie care apare în sol și de felul în care mărăcinele *ne dă voie* să ne continuăm săpatul în această direcție. Îi dăm zor, reluând mereu munca și îndepărtându-ne de stratul de rocă de la bază. La început am încercat să deschidem și alte guri în tunel, dar fiecare metru în direcția *greșită* însemna o luptă continuă pe care trebuia să o ducem cu rădăcinile pline de ghimpi. Se agățau în carnea noastră și ne trăgeau de păr, până când am fost nevoiți să abandonăm aceste prime săpături. Copacul știe unde vrea să mă așeze.

3 mai 1976

Am dat peste resturile neînsuflețite ale unui prunc! Slavă Domnului că Pottifer nu se afla cu mine în acel moment, căci l-ar fi dat rău de tot peste cap. Există o referire în pasajul din Ghilgamesh: *și când pruncul*

Desen de Gabriel Ungureanu

s-a născut, Utnapiștim l-a dat de îndată Bătrânului Care Va Fi Tânăr, și astfel prima boabă s-a ivit pe crengi. William Alexander este cel care a sădit acest puiet neobișnuit de copac și, mai mult ca sigur, a avut nevoie de o jertfă asemănătoare. Mă îngrozește gândul că vreo mamă de prin satele din apropiere sau vreo familie de țigani nomazi și-a pierdut copilul nou-născut într-una din nopțile victoriene.

10 mai 1976

Pottifer a izbutit să răzbească până la capăt. A ieșit de-a bușilea din groapă, cu fața neagră de pământ, cu degetele însângerate de lupta cu gresia tăioasă și cu ghippii sălbatici.

— Oase! strigă el. Oase, profesore. Am dat de oase. Doamne Sfinte din ceruri, am pus mâna pe unul.

Se holba la mână de parcă aceasta ar fi luat cine știe ce molimă. M-am vârit în tunel și m-am strecurat, târîndu-mă, până la locul în care îl găsise pe unchiul meu. Pământul, aici, era mai afânat. Cușca de rădăcini se afla în spatele meu și am putut să scormonesc în ceea ce părea a fi un sol mai moale. Mi-am aprofundat mâinile în el și am atins oasele dezmembrate ale celui care zăcea acolo. Fiecare era înconjurat de mici rădăcini fibroase, asemenea unor viermi.

Aceasta m-a tulburat foarte tare. Dădusem buzna într-un loc care n-ar fi trebuit să fie profanat și mă simțeam un intrus în acest ținut subpământean.

Unchiul meu nu reușise să obțină nemurirea. Făcuse ceva greșit și, pot să jur, copacul îi luase sufletul. Îi supsese spiritul din trup pentru a căpăta putere, poate pentru a-și întinde și mai mult rădăcinile și influența asupra împrejurimilor? Acesta să fie oare prețul eșecului, să devii sclavul spiritual al copacului? Sau, pur și simplu, mă chinuie o imaginație prea bogată?

În orice caz, îmbrățișarea acestor rădăcini nu este deloc dragăstoasă, ci po-

sesivă. A fost o strânsoare plină de cruzime. Copacul s-a agățat de urna funerară a lui Patrocle pentru că oasele nu trebuiau să fie arse. Nu a dat drumul trupului tatălui lui Hamlet pentru că se afla metal pe acesta. Războinici și regi. Unchiul meu a fost un războinic în domeniul arheologiei. Și l-a înhățat și pe el. Am avut și eu bătăliile mele, cu oamenii de știință și universitarii din vremea mea. Dar eu sunt hotărît să înving.

Când am atins țeasta înaintașului meu, mi-am tras repede mâna înapoi, apoi am întins-o din nou. Nu se găseau nici un fel de dinți pe maxilare. De asemenea, scheletul era orientat corect, spre nord, spre sud, spre est și spre vest.

Atunci când mi-am retras brusc mâna din încăperea umplută cu pământ moale, am dat cu degetele peste ceva tare și rece. Am ținut minte unde se afla, la capătul de sus al piciorului, aproape de șira spinării, l-am apucat și l-am scos afară.

Edward Pottifer se holbă la bila de fier din mâna mea.

— E de la o pușcă veche, spuse el și, dintr-o dată, mi-am amintit de povestea cu încălțarea la care luase parte unchiul meu în Orientul Mijlociu. Fusese împușcat și cât pe-acți să moară. L-au operat acolo, pe loc, dar mai apoi l-au dus, delirând, la un spital din Cipru, unde s-a refăcut. Să nu fi avut cunoștință de faptul că îi rămăsese glonțul în corp? A trăit probabil cu impresia că acesta îi fusese extras din trup atunci, la prima operație. Bineînțeles că l-o mai fi durut spatele din când în când, dar așa se întâmplă de obicei cu vechile răni, chiar fără să mai fi rămas fier în ele. Asta trebuie că s-a întâmplat, căci altfel, cu siguranță, nu ar fi admis nici o șansă de eșec, mai ales după ce descoperise în *Hamlet* procedeul de înmormântare.

Am râs, cu toate că nu avusesem de gând să fac așa ceva. Nu era o dovadă de lipsă de respect, ci o izbucnire de ușurare sufletească. Dusesse cu el glonțul în mormânt. Își scosese dinții, plombați cu aur, probabil, dar nu și glonțul.

Am vorbit scurt, dar cu atenție, cu

Edward Pottifer. I-am spus că trebuie să mi se scoată dinții după moarte. Că trupul trebuie să îmi fie înmormântat gol și că nici un fel de metal, nici măcar o cruce la gât, nu trebuie să fie așezat în groapă împreună cu mine. Trupul va trebui să formeze o cruce. I-am marcat, în mod clar, locul în care urmează să-mi așeze capul și cum va trebui să îmi întindă mâinile în lateral..

— O să-ți dau o busolă. Nu trebuie să existe nici cea mai mică deviație.

M-a privit lung, cu niște ochi holbați, iar tânăra lui, față exprima suferința lăuntrică pe care o simțea în acel moment.

— Și când credeți că o să se întâmple treaba asta, domnule? mă întrebă el.

L-am încredințat că nu se va întâmpla prea curând, dar i-am spus că sunt trecut de 50 de ani și că sunt foarte bolnav. I-am spus, de asemenea, să vină în fiecare zi la conac, să se asigure de faptul că mai sunt încă în viață și să se obișnuiască cu felul meu de-a fi, să nu-i mai fie așa frică de mine. Și, bineînțeles, că îl voi plăti bine pentru ceea ce face. Nu era ușor de găsit o slujbă în vale, iar ispita acestei propuneri a fost destul de puternică: am făcut rost de gropar și știu că pot avea încredere în el.

24 decembrie 1976

Scriu aceste rânduri și trăiesc un profund sentiment de teamă amestecată cu respect. Tânărul Wilkins se află aici, lângă mine; este speriat și șocat. A sosit noaptea trecută la conac, cu aproximativ o oră înainte să mă pregătesc de culcare. Nu-l așteptam. Venise de la Londra în după amiaza aceea și hotărâse să nu-mi dea telefon din gară. Îi înțeleg motivele pentru care a sosit fără să mă anunțe dinainte.

Mă întreb ce o fi simțit când s-a apucat

să caute prin fragmentele, pe cale să putrezească, a mai multor pergamente vechi – aduse la Cambridge de Abdullah Rașid, care apoi a dispărut! – separând, cu ajutorul pensetei și al cuțitului de restaurator, acele fărâme rămase din scrierile unor străvechi autori, care mai păstrau încă urme cât de mici de scriere, bucurându-și ochii la vederea cuvintelor considerate pierdute... ca să dea peste însuși Evangelistul Ioan!*

Există doar fragmente din scriere. Gradul de distrugere în care se află manuscrisele este înspăimântător. Negustorii arabi, dornici să pună mâna pe cât mai mult din vasta bogăție a Occidentului, au tăiat fiecare document prețios în 40 de bucăți, crezând că prin aceasta cresc de 40 de ori valoarea descoperirii lor. Și atunci au fost atât de precis loviți de năpasta divină, de parcă însuși Iehova s-ar fi îngrijit de soarta lor. Toți se găsesc acum în închisoare. Abdullah Rașid este un exilat (poate chiar mort?). Și totuși, a fost silit să vină în Anglia, să mă caute... spre a-mi aduce ultimul său "dar" (nu a cerut nimic în schimb) înainte de a dispărea în noapte.

Am fost sortit să descopăr aceste pergamente. Wilkins a fost doar cel care mi-a ținut locul la Cambridge. Nu i-a trecut prin cap ce comoară poate fi ascunsă în ele atunci când a început să asambleze fragmentele, până când a citit cuvintele grecești de pe manuscrisul îngălbenit de vreme și aproape putrezit.

Aceasta este ultima referire la mărăcină care mi-a fost dat să o descopăr. Nu mai este nevoie și de alta. Este un fragment care mi-a insuflat *curaj*.

În sfârșit, înțeleg cele spuse de unchiul meu la adresa REVELAȚIEI! Nu este vorba de REVELAȚIE, ci de APOCALIPSĂ!** Auzise de pasaje pierdute din

(*) Evangelistul Ioan – apostol, frate cu Iacob, unul din primii discipoli ai lui Iisus Hristos (decedat în Efes, în jurul anului 100). A răspândit învățătura creștină în Asia Mică. Tradiția îl consideră autorul Apocalipsei, a trei Epistole și a celei de-a patra Scripturi. Este adesea reprezentat, în sculpturi și picturi, însoțit de un vultur (n. trad.).

(**) Joc de cuvinte în limba engleză, bazat pe polisemitismul cuvântului "revelation". "Revelation" = "revelație, destăinuire, dezvăluire", dar "(the) Revelation" = "Apocalipsa lui Ioan" (n. trad.)

Apocalipsa Sfântului Evanghelist Ioan. Să le fi și văzut? I-ar fi fost de ajuns. Revelație! Triumf!

Ciudat, dar nu referirile la înviere sunt acelea care l-au speriat pe Wilkins. Dacă îi este frică, îi este deoarece simte că prea multe din convingerile lui sunt amenințate să se prăbușească. Întâlnirea cu manuscrisele l-a transformat într-un om mult mai precaut. Cu toate acestea, văzând cuvintele "ghimpe" și "zdreanță", mi-a adus dovada finală, cea mai convingătoare, că există, într-adevăr, o modalitate pierdută și uitată de înviere din morți, o alchimie a naturii, o îmbrățișare a naturii, o tehnică ce desfiinde știința. Nici un om de știință nu va accepta readucerea la viață a trupului sub influența otrăvii și-a ghimpilor, sau a rădăcinilor și a pământului rece și lutos. De ce ar face-o? Dar așa ceva s-a întâmplat! Istoria a consemnat astfel de cazuri; a început, probabil, în străvechea Sumerie. S-au făcut încercări intenționate de a ascunde, de a nega faptele... manuscrisele au fost răcâte până la a nu se mai înțelege ce conțin, poemele au fost șterse, clasicii rescriși... cuvintele anticilor au fost cenzurate cu grijă, probabil de niște servitori speriați – nu ai lui Dumnezeu, ci ai dogmei care propovăduiește doar învierea sufletului...

Ah, câtă ironie! Ah, câtă plăcere în ceea ce mi-a spus Sfântul Evanghelist Ioan.

Erau acolo, la îndemâna noastră, toate simbolurile, toate adevărurile. Crucea de lemn pe care El însuși a cioplit-o în dugheana Sa de dulgher, pregătită pentru clipa întregitei Sale morți: sufocat, pironit și spânzurat de crucea-copac.

Coroana de Spini, puterea Sa asupra pădurii.

Lemnul nepieritor, copacul vieții, pădurea care renaște – bineînțeles că poate adăposti și apăra trupul muritor. Copacul reprezintă un simbol, o realitate mult mai puternică pentru călugării cu pene de gâscă, încât aceștia să îndrăznească să lupte împotriva lor, să le conteste. Și atunci le-au îndepărtat, le-au extirpat.

Astfel, îndepărtând spiritul apostolului Ioan, au îndepărtat, au separat inima de trecut.

Cine moare de lemn, prin lemn va trăi.

Țin oare în mână copia manuscrisului, singura copie rămasă? A fost găsită într-un vas, pe dealurile Turkestanului și a ajuns în posesia lui Abdullah... aceasta pentru că era sortit să ajungă în mâinile mele.

Voi însemna acum, în jurnal, doar o parte din ce a spus Sfântul Ioan. Face parte din capitolul 10 al Apocalipsei. S-ar putea să fi precedat versetul 3. Ea este marea mea speranță. Mi-a adevărit credința că ceea ce voi înfăptui este drept. În casa lui Lazăr o minune s-a întâmplat.

Și m-am uitat în Lumină, și iată, L-am văzut poruncind unui măracine să răsară pe acoperișul casei lui Lazăr. Și copacul avea șapte crengi și pe fiecare creangă avea de șapte ori câte șapte ghimpi. Și sub casă, șapte rădăcini s-au împletit într-un leagăn în jurul mortului, și l-au ridicat ca fața lui să fie din nou în lumină.

Așa se pogoară puterea Domnului întru toate cele ce viețuiesc.

Și încă o dată a dat El strigăt: Fie să te ridici din nou și să-i răzi în față Morții, și să-ți scuipi praful din plămâni în ochii Morții, ca să poți să te uiți în fața Adâncului și să batjocorești focul și furia flăcărilor și să te ridici.

Și iată, am văzut măracinele cum s-a ofilit și s-a uscat și pe Îngerul Domnului cum și-a luat zborul din praful lui.

Și El a strigat cu glas tare, ca un Împărat Fără de Moarte ce este:

Domnul Dumnezeu se găsește în toate cele și El se găsește în Copacul Cel Fără de Pereche.

Cine moare de lemn, prin lemn va trăi.

Cine moare din ghimpe, prin ghimpe va trăi.

15 aprilie 1978

Pottifer a fost pe-aici. L-am trimis la copac, să înceapă să curețe camera mortuară. Uneori, durerea din piept e mai mare decât pot să îndur. Trebuie să refuz recomandarea de bun simț de a mă muta la

Londra, pentru a fi mai aproape de spitalul care poate să aline o asemenea suferință și să-mi prelungească viața, chiar dacă cei de-acolo nu au cum să mă vindece.

Pottifer este foarte calm. A păstrat secretul față de cei din sat și nici măcar familia lui nu știe. A reușit să curețe spațiul dintre rădăcini fără să tulbure odihna oaselor înaintașului meu, lăsându-le acoperite cu un strat subțire de sol. De îndată ce mă voi afla cuprins în îmbrățișarea plină de freamăt a acelei cuști de rădăcini, voi izbândi. Voi trăi din nou.

Există un mare pericol, cu toate acestea. Am ajuns să cred că mărăcinile a pus stăpânire pe William Alexander, pe trupul și pe sufletul lui. Aceasta să fie oare recompensa pe care o pretinde, în cazul în care învățăceii săi dau greș, de a stăpâni toate rămășițele, nu numai trupul, dar și sufletul, de asemenea?

Știu că am înțeles cum trebuie ceea ce este de făcut și că pot avea încredere deplină în Pottifer, la fel cum unchiul meu a trebuit să aibă încredere într-un astfel de om. Pottifer îmi este devotat și ascultă orbește de mine.

11 septembrie 1978

Clipa se apropie din ce în ce mai mult. Am făcut rost de o pereche de clești dentari cu care să fie îndeplinită partea finală a ritualului. Pottifer s-a uitat în gura mea și știe pe care dinți să-i scoată.

20 septembrie 1978

Pottifer este lângă mine. Mă sting văzând cu ochii. Cu câtă putere se agață trupul de viață, chiar și atunci când mintea îl împinge la odihna cea veșnică. Nu mă mai doare nimic. Probabil că apropierea iminentă a sfârșitului alungă aceste chinuri ale morții. De-abia mai pot să mă mișc, iar scrisul reprezintă acum un efort de voință. Aceasta va fi ultima însemnare din jurnal. Pottifer e foarte trist. Îl admir. Am ajuns să

țin foarte mult la el. Grija lui cea mare este să-mi care corpul în camera aceea înainte ca rigiditatea provocată de moarte să-mi întepenească de tot membrele. I-am spus să se liniștească. O să aibă destul timp. Chiar și așa, va trebui să aștepte doar câteva ore până să treacă rigiditatea. M-am gândit la toate. Nu am uitat nimic, nici un amănunt. Când n-o să mai fiu, Pottifer va încheia acest jurnal și va aștepta să treacă un an și o zi înainte să se întoarcă la conac. Sunt sigur că aceste hârtii nu se vor mai găsi aici. Ele se vor găsi în propriile mele mâini. Dacă vor mai fi însă în acest loc, atunci Pottifer urmează să le trimită tânărului Wilkins, dar sunt absolut convins că eu voi fi aici să hotărâsc asupra sorții lor, la fel cum am hotărât și asupra sorții mele.

Adio, sau mai degrabă, la revedere.

21 sept

Sunt io, Pottifer. Dom doctor mia zis să scriu asta când iel no mai fi. Lam îngropat ecsact așa cum mia zis el so fac, și na fost nici o problemă. Ultimele lui vorbe a fost Pottifere trebuie să fiu cu fața spre lad și să mă uit în fața lui cum zice Sfântu Ioan. Părea săi fie tare frică. Lam pupat pă frunte șiam zis o rugăciune. Iel a strigat îndurerat. Nu înțelegi trebuie mai întâi să privesc ladu în față a strigat el trebuie să măngropi cu fațan jos.

Io atunci iam spus, Dumneata ești om bun dom doctor, și no să stai matale cu fața la lad. Matale o să stai cu fața la Rai că meriți. Nui nevoie să faci ispășire la Sfântu Ioan. Să nuț fie frică de lad. Mata ești prea bun și dacă o să tentorci napoi io o să fiu ăl mai bun prieten al matale șio să te primesc cum se cade.

Apoi a murit. Avea pumnii încheștați.

Acu ien pământ și tot ce mia rămas de la el e dinții lui, aibăl Domnu în pază. Am vrut săi pun șio cruce da mărăcinii a crescut prea marî și a dat frunza pe copac și nu preami vine să am dea face mult cu iel că a crescut și mai mare și tare repede a mai

crescut. Nimeni na mai văzut de tare mult timp săi meargă așa de bine copacului ăsta și să fie așa de înverzit.

P.S.

Sunt tot io, Pottifer. Mai am ceva ca să vă zic. Santâmpiat un lucru curios. A trecut mai mult deun an șio zi. Dom doctor tot în pământ ie. Ieram la crâșmă și apare unu un bărbat și cere de băut. Zicea că ie poet. Parcă zicea căl cheamă Betcherman. Trecuse pă lângă Scarfell și văzuse copacu. Zicea ca simțit așa ceva tare ciudat cu locu ăla. Antrebat dăspre copac da nimenea na știut săi zică și io am tăcut dângură. A scris un poem și la lăsat pă masă. A zis uite am ecsercizat locu ăsta groaznic și asta aveți și terminați cu el. Apoi a plecat. ăsta e poemul. Măntristează când îl citesc.

Pe un deal din lumea largă
Stă-un bătrân, ghimpat tufiș.
Rădăcinile-i aleargă
Prin pietriș și lăstăriș.
Crengile îi biciule,
Se zbat și îi sfichiue,
Furioase se-mpletesc
Se înalță și se-unesc,
Lumina de o gonesc.
Sub a lui întorlocare
Leșul unuia se strică
Și spurcata lui strânsoare
Teasta, oasele-i zdrumică
Geaba deșteale-i se-nfig
Cununa s-o strângă apring,
Prea târziu e, ce folos,
Timp nu mai e de prisos
Să se dea cu fața-n jos.

**Traducerea:
Mirel Palada**

STIMAȚI CITITORI, AGENȚIA DE DIFUZARE A CĂRȚII VOX

Sediul: strada Gării de Nord nr. 6-8,
bloc A, scara 6, apartament 1
București, Sector 1, tel: 637 95 84; 637 50 18

Vă oferă cărți de cel mai larg interes:

- LITERATURĂ ROMÂNEASCĂ ȘI UNIVERSALĂ
- DICȚIONARE ȘI CURSURI PENTRU ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE
- LUCRĂRI ȘI STUDII DE SPECIALITATE:
 - Istorie • Filosofie • Psihologie • Medicină • Economie
 - Informatică • Drept • Tehnică
- CULEGERI DE EXERCII ȘI PROBLEME:
 - Limba română • Matematică • Fizică • Chimie...
- TIPĂRITURI PENTRU DEZVOLTAREA APTITUDINILOR
LA COPIII PREȘCOLARI • CAIETE ȘCOLARE TIP...

Cărțile pot fi procurate de la sediul agenției, magazinele ROMARTA COPIILOR
și UNIREA, precum și de la *serviciul de carte prin poștă*
CĂSUȚA POȘTALĂ 12-18 București, Sector 1
La cerere, asigurăm abonamente pentru colecții.
Cumpărătorilor statornici li se acordă trimestrial premii în cărți.

VĂ AȘTEPTĂMI

Cărți editate de SC "ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ" SA

– Oamenii de rezervă
de Bogdan Ficeac
1500 lei

– Pledoarie pentru câine
de dr. Ruxandra Nicolescu
4700 lei

– Misterul războinicului aztec
de Franklin W. Dixon
1900 lei

– Copiii supradotați
de Mihai Jigău
4700 lei

– Cum să dezvolti o afacere
de Paul Hawken
3400 lei

– Reprezentările sociale - Psihologia câmpului social

*** * ***

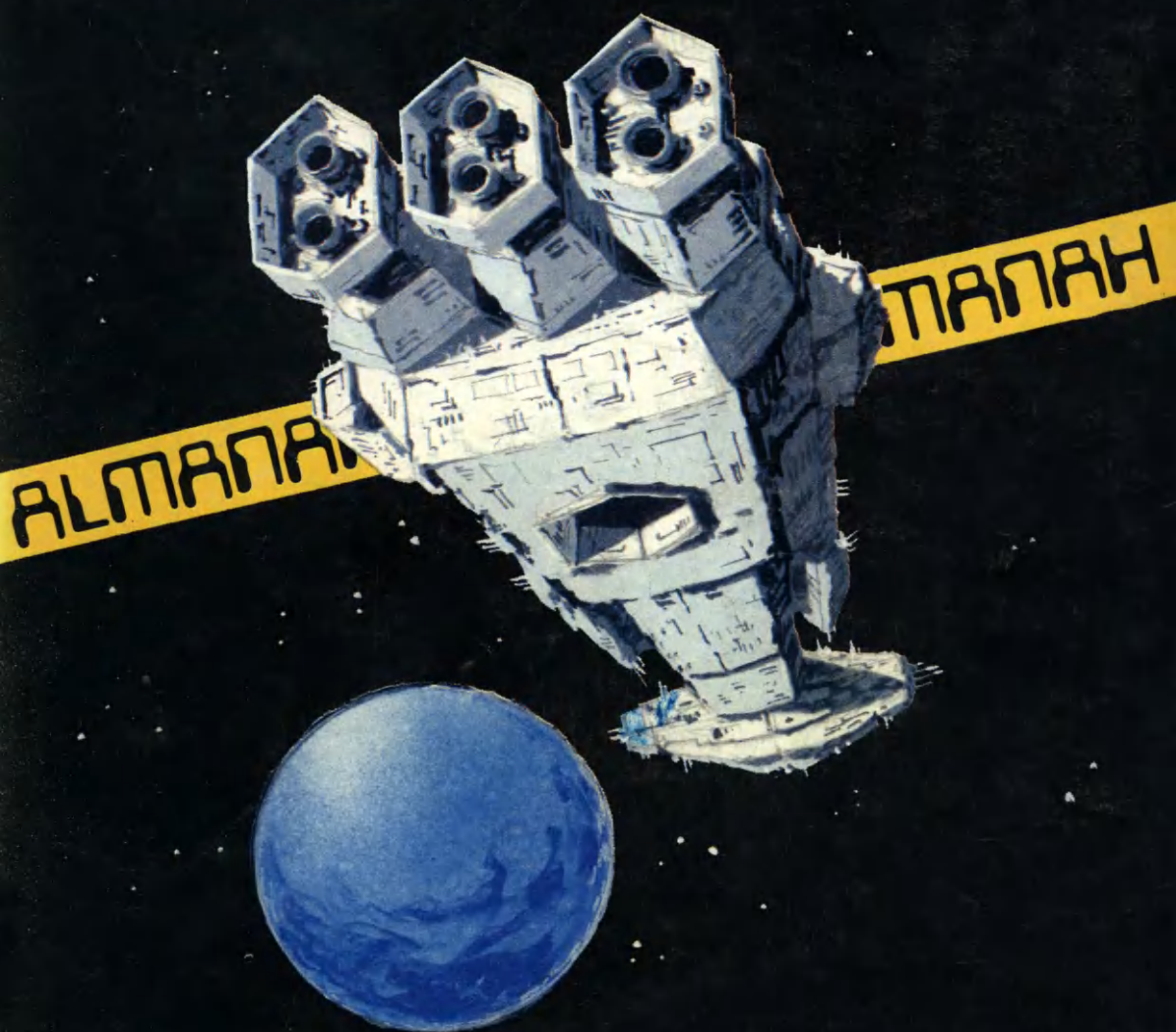
3400 lei

– Personalitate și societate în tranziție
de Prof. dr. Septimiu Chelcea
3400 lei

Toate aceste lucrări pot fi procurate direct de la
sediul societății noastre
(Piața Presei Libere nr. 1,
cod 79781, București, tel: 617 58 33)
sau de la difuzorii particulari

SOCIETATEA
ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

Preț 4802
98 TL
Lei 4900

I.S.B.N. 973-96937-4-1